

12

ਚੰਦ੍ਰ ਸ਼ਤਰੰਗੀ

ہنومان ناٹک

ਹਨੂਮਾਨ ਨਾਟਕ

چشمہ نور پریس امرتسر

ਲਾਲਾ ਨਗ ਸਿੰਘ ਦਾਸ ਜੀ
ਨੇ ਅਪਨੇ ਮਤਬੇ ਚਸਮੇ ਨੂਰ ਸ੍ਰੀ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਛਪਵਾਇਆ

ਹਨੂਮਾਨ ਨਾਟਕ

ਕ੍ਰਿਤ ਕਵਿ ਹਿਰਦੇਰਾਮ ਜੀ

حسب فرمایش لالہ نرسنگداس تاجر کتب و مالک مطبع چشمہ نور امرتسر

چشمہ نور پریس امرتسر میں لالہ نرسنگداس صاحب مالک مطبع کے اہتمام سے چھپا

ਲਾਲਾ ਨ੍ਰਸਿੰਘਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਯੰਤ੍ਰਾਲਯ ਚਸ਼
ਮੇ ਨੂਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੇਂ ਮੁਦ੍ਰਿਤ ਕੀਆ। ਸੁਭੰ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

॥ਅਥ ਹਨੂਮਾਨ ਨਾਟਕ ਕ੍ਰਿਤ ਕਬਿ ਹਿਰਦੇ ਰਾਮ ਕੀ॥

॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਤੀਨੋ ਲੋਕ ਪਤਿ ਪ੍ਰਾਨ ਪਤਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੀ ਸੋ ਰ-
ਤਿ ਅਗਤਨ ਗਤਿ ਕੇ ਚਰਨ ਸਿਰ ਨਾਇ ਹੌਂ ਸਦਾ ਸੀਲ ਪ੍ਰ-
ਸ੍ਵਾਮੀ
ਤਿ ਸਤ ਪਤਿ ਏਕ ਨਾਰੀ ਬ੍ਰਤਿ ਸਿਵ ਸਨਕਾਦਿ ਪਤਿ ਜਸ-
ਹਿ ਸੁਨਾਇ ਹੌਂ ਸੁਰਪਤਿ ਹੂੰ ਕੇ ਪਤਿ ਜਾਨਕੀ ਕੇ ਪਤਿ ਰਾਮ
ਇੰਦ੍ਰ
ਨੈਨ ਕੋਰ ਓਰ ਕ ਬਹੂੰ ਤੈ ਪਰਜਾਇ ਹੌਂ ਫੁਰੈ ਬਾਕ ਪਤਿ ਸੁਨੇ
ਕਟਾਖ੍ਯ ਸਾਰਸੁਤੀ
ਸੰਤ ਸਾਧ ਮਤਿ ਤਬ ਐਸੇ ਰਘੁਪਤਿ ਕੇ ਕਛੂਕ ਗੁਨ ਗਾਇ
ਹੌਂ॥੧॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਕਾਹੂ ਕੇ ਸਾਰਸੁਤੀ ਬਰ ਪੂਰ-
ਨ ਕਾਹੂ ਕੇ ਹੈ ਸਿਵ ਸੇ ਬਰ ਦੈਯਾ ਕਾਹੂ ਕੇ ਹੈ ਚਤੁਰਾਨਨ
ਬ੍ਰਹਮਾ
ਕੇ ਬਰ ਕੋਊ ਗਜਾਨਨ ਆਸ ਬਸੈਯਾ ਕਾਨ ਸੁਨੈ ਪਹਿ-
ਗਣੇਸ਼
ਚਾਨਨ ਕਾਹੂ ਸੌਂ ਸਾਹੁ ਕਹੈ ਕਵਿ ਰਾਮ ਕਹੈਯਾ ਜਾਨਤ
ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਕੇ ਨਾਮ ਹਿ ਜਾਸੁ ਨਏ ਸਬ ਹੋਤ ਸਹੈਯਾ
॥੨॥ ॥ਕਬਿਤ॥ ॥ਸਜਲ ਘਨ ਦੇਹ ਸੋ ਸੈਂਚਾ-
ਇੰਦ੍ਰ ਜਲਮੇਘ
ਤ੍ਰਿਕ ਜੋਂ ਨੇਹ ਬਾਂਧੇ ਮੇਰੋ ਪ੍ਰੇਮ ਬੂੰਦ ਹੌਂ ਜਪ ਪਯਾ ਤਾਗੀ
ਪਪੀਹਾ
ਨਾਮ ਕੋ ਚਟਨ ਸਰੋਜ ਰਸ ਭਰੇ ਤਾ ਕੋ ਛਾਪੇ ਆਲਿ ਜਾ
ਕਮਲ ਭੌਰਾ

ਦਿਨ ਪੰਚ ਰੂਰਾ ਪਾਊਂ ਤਾਹੀ ਛਿਨ ਕਾਮ ਕੋ ਰਾਮ ਮੁਖਿ ਧੁਨਿ ੩
ਸੁਨਿ ਭੂਲਗੇ ਮ੍ਰਿਗ ਤਾਹੀ ਛਿਨ ਭੂਪ ਸਿਧ ਮੀਨ ਭੁਰ ਹੈ ਨ ਕਾ-
ਲ ਧੂਮ ਕੋ ਾਵੈ ਉਦਾਰ ਰਾਇ ਇਹੈ ਭੂਗਤਿ ਭੀਖ ਮਾਂਗੋਂ ਦੈ ਤੋ
ਰਾਮਚੰਦ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਚਕੋਰ ਮਨ ਰਾਮ ਕੋ ॥ ੩ ॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥
॥ਸੇਵ ਕਹੈ ਸਿਵ ਯਾਰ ਰਘੁਬੀਰਹਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹੈ ਸਬ
ਬੇਦ ਪੜ੍ਹੈਯਾ ॥ ਬੋਧ ਕਹੈਂ ਇਕ ਕਰਮ ਕਹੈਂ ਇਕ ਧਰਮ
ਕਹੈਂ ਇਕ ਧਾਮ ਸਹੈਯਾ ॥ ਏਕ ਕਹੈ ਕਰਤਾ ਹਰਤਾ ਜਨ ਏ
ਕ ਕਹੈ ਘਟ ਪ੍ਰਾਨ ਬਸੈਯਾ ॥ ਤੇ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਮ ਸੁਨੈ ਅਪੁਨੋ ਜਸੁ
ਹੈ ਸਬ ਦਾਸਨ ਦੋਰ ਸੁਨੈਯਾ ॥ ੪ ॥ ॥ਕਬਿਤ॥ ॥
ਕੌਸਲ ਤਨੈਯਾ ਤਨ ਕੁਸਲ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰਭੁ ਕਲਿ ਮਲਿਮ
ਥਨ ਸੁ ਸਾਧਨ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਹੈਂ ॥ ਕਰੁਨਾ ਕੀ ਖਾਨ ਪਹਿਚਾਨ ਜ
ਕੀ ਦੀਨਨ ਸੌਂ ਮਾਨ ਲੇਤ ਜੀ ਕੀ ਸਬ ਹੀ ਕੈ ਸਾਵਧਾਨ ਹੈਂ ॥
ਦੇਵਨ ਕੇ ਦੇਵ ਰੀਝੈ ਨੈਕ ਕੀਏ ਸੇਵ ਹੀਏ ਪਰ ਪੀਰ ਜਾਨ
ਬੇ ਕੋ ਚਤੁਰ ਸੁਜਾਨ ਹੈਂ ॥ ਬਾਰਿਦ ਸੇ ਸ੍ਯਾਮ ਅਭਿਰਾਮ
ਕਾਮ ਹੂੰ ਕੇ ਕਾਮ ਐਸੇ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕੇ ਹੀਏ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈਂ ॥
੫ ॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਸੋਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੌ ਜਿਨ
ਧਾਮ ਕੇ ਕਾਮ ਰਹੇ ਉਰਝਾਈ ॥ ਜੌਨ ਬਨੈ ਤਉ ਏਕ ਘਰੀ
ਸੁਨ ਲੈ ਗੁਨ ਕੇ ਜੁ ਜਆਰ ਸਭਾਈ ॥ ਪੇਟ ਹੀ ਮੈ ਜਿਨ ਪੇ
ਟ ਭਰੋ ਅਬ ਪੇਟ ਕੇ ਕਾਜ ਕਹਾਂ ਦੁਚਿਤਾਈ ॥ ਲੈ ਸਿਖ

੪ ਆਵਰੇ ਆਵਰਲੀ ਜੈਸੇ ਪਾਨੀ ਮੈ ਨਾਉ ਮਲਾਹ ਚਲਾਈ
॥੪॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਨਾਮ ਕੇ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰ ਮਨੋਜ ਲਜਾਇ
ਮਨੋ ਨਿਜ ਦੇਹ ਬਿਸਾਰਯੋ ਅਜੂਨ ਕਾਜ ਕੀਓ ਉਦਵ-
ਰਤ ਨਤਾਂਹੀ ਕੇ ਲੈ ਨਭ ਚਾਂਦ ਉਭਾਰਯੋ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ
ਕੇ ਬਾਕ ਬਿਲਾਸ ਤੇ ਧਰ ਅਰਚਯੋ ਭਈ ਲੋਕ ਬਿਥਾਯੋ
॥ਨੈਨ ਕੀ ਕੋਰ ਤੇ ਨੇਹ ਕੀਓ ਬਿਧ ਡੀਲ ਕੀ ਛਾਂਹ ਤੇ ਸੀ-
ਲ ਸਵਾਰਯੋ॥੭॥ ॥ਸੈਯਾ॥ ॥ਕਨੇ ਧਰ ਤੇ ਧਰ
ਧੀਰ ਸਬੈ ਭੁਟ ਹੋਨ ਕਹੂ ਬਲ ਕਾਹੂ ਕੇ ਪੋਤੇ॥ ਛਿਦ੍ਰਿਅ
ਸ਼ੋਨਿਤ ਕੇ ਕਰ ਕੁੰਡਨ ਨਿਤ੍ਤ ਫਿਰਯੋ ਭ੍ਰਿਗ ਨੰਦਨ ਸੋਤੇ॥
ਕਯੋ ਟਰ ਤੇ ਸੁਖ ਰਾਵਣ ਕੇ ਧਨੁ ਤੋਰ ਕਹੋ ਸੀਅ ਜਲਾਇ-
ਕ ਕੋਤੇ॥ ਜੋ ਰਘੁਬੰਸ ਸਿਰੋਮਣਿ ਭੂਤਲਿ ਰਾਜੀਵਲੋ-
ਚਨ ਰਾਮ ਨ ਹੋਤੇ॥੮॥ ॥ਸੈਯਾ॥ ॥ਮੋ ਬਿਨਤੀ ਅਹਿ
ਨਾਥ ਕਹੈ ਬਿਧਿ ਹੈ ਬਿਨ ਕਾਨਨ ਕਾਹੇ ਤੇ ਕੀਨੋ॥ ਹੈ ਤੁਮ
ਧਯੋ ਸੁਨਿ ਬਾਤ ਫਨਿੰਦ ਭਯੋ ਸਿਰ ਨੈਕ ਫੁਟੈ ਪੁਰ ਤੀਨੋ
॥ਹੈ ਕਹੁ ਕੋਨ ਸੁਨੈ ਜਸ ਰਾਮ ਕੋ ਸੀਸ ਕੈ ਪਾਇਕੈ ਸ੍ਰਵ-
ਨ ਲੀਨੋ॥ ਸਮੁਕੈ ਭਈ ਲੋਕ ਕਰੇ ਤ੍ਰੁਹਿ ਐਸੇ ਹੀ
ਜਾਨਤ ਹੀ ਸਿਰ ਦੀਨੋ॥੯॥ ॥ਸੈਯਾ॥ ॥ਸ੍ਰੀ ਰ-
ਘੁਬੀਰ ਸਿਰੋਮਣਿ ਕੀ ਜਹਿ ਕੀ ਗਤਿ ਹੈ ਬਿਧੈ ਹੂਤੀ
ਬਖਾਨੋ॥ ਆਨਿ ਦਈ ਕਮਲਾ ਹਰਿ ਕੀ ਜਹਿ ਬਾਤ ਸੁ-

ਨੇ ਸੁਰ ਲੋਕ ਤਰਾਨੋ। ਜਾਨ ਯਹੈ ਮੁਖਿ ਚਾਰ ਕੀਏ ਬਿਧਿ
ਸੰਭੁ ਰਹੇ ਅਜਹੂੰ ਲਪਟਾਨੋ। ਸਕ੍ਰ ਸਹਸ੍ਰ ਕੀਏ ਚਖ
ਰੰਕ ਛਹੂ ਮੁਖ ਬ੍ਯਾਹ ਕੀਯੋ ਨ ਸਯਾਨੋ।੧੦॥ ॥
ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਭੋਗਹਿ ਛਾਡ ਨ ਜੋਗ ਕਰੈ ਕੋਊ ਮੈ ਸਿਵ
ਲੈ ਸਿਵ ਲੋਕ ਨਿਹਾਰਯੋ। ਆਗਮ ਤੇ ਨ ਮਿਟੈ ਮਨ ਕੇ
ਗਮ ਬੇਦ ਬਿਬਾਦ ਨ ਜਾਇ ਬਿਚਾਰਯੋ। ਮੌਨ ਤੇ ਕੌਨ
ਸੁਭੇ ਟੀਲ ਲਹੈ ਬਿਨ ਬੋਲ ਖੁਲੈ ਧਰ ਕੇ ਨ ਕਿਵਾਰੋ।
ਤਾਤੇ ਯਹੈ ਜੀਅ ਜਾਨਤ ਹੌ ਜਿਨ ਰਾਮ ਕਹਯੋ ਤਿਨ
ਕਾਜ ਸਵਾਰਯੋ।੧੧॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਹੈ ਨਕ-
ਹੂ ਕਵਿ ਅੰਤ ਸੁ ਸੁੰਦਰ ਸੰਤ ਸਮੂਹ ਤਊ ਸੁਖ ਪੈਹੈਂ। ਕਾ-
ਹੇ ਤੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਮਿਲੀ ਕਵਿ ਰਾਮ ਤੁਮੈ ਜਿਰ ਨਾਇ
ਸੁਨੈਹੈਂ। ਖਾਰੇਊ ਨੀਰ ਨਵਾਇ ਗੁਬਿੰਦਹਿ ਜੋਬ ਕੋਊ
ਚਰਨੋਦਕ ਦੈਹੈਂ। ਕੌਨ ਸੁ ਸਾਧੁ ਨ ਆਦਰ ਸੋਂ ਕਹਿ ਮੂੰ-
ਡ ਚਢਾਇ ਨ ਸ੍ਵਾਦਹਿ ਲੈਹੈ।੧੨॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥
॥ਹੌ ਮਤਿ ਹੀਨ ਇਹੈ ਕਵਿਤਾ ਸਿਰ ਜਾਨਤ ਹੋ ਉਪ-
ਹਾਸ ਧਰੈਗੀ। ਰਾਮ ਮਈ ਸੁਖਦੈ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਕੇ ਦੁਖ
ਦੇਖ ਸੰਤਾਪ ਹਰੈਗੀ। ਜਸੇ ਬਨ ਭਿੱਲ ਕਿਰਾਂਤ ਕੀ ਆ-
ਗ ਸਬੇ ਲਘੁ ਦਾਰ ਤੇ ਜੋਤ ਜਰੈਗੀ। ਤੋਂ ਕਹਿ ਹੇਮ
ਸਮੂਹਨ ਕੇ ਯਹਿ ਕਾਟ ਕਲੰਕਨ ਦੂਰ ਕਰੈਗੀ।੧

 ੩॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜੋ ਕਛੁ ਬਾਕ ਬਿਲਾਸ ਹੁਲਾ-
ਸ ਸੁ ਜੀਤ ਸੁਨੈ ਜਗ ਜਾਹਿ ਸੁਨਾਵੈਂ। ਫੂਲ ਸੁਰੀਧ ਸ
ਬੈ ਕਵਿ ਮੰਡਲ ਫੂਲ ਰਚੈ ਤੁਮ ਸੇ ਅਲਿ ਪਾਵੈਂ। ਆਕ
ਭੌਰਾ
ਕੇ ਫੂਲ ਸਮਾਨ ਕਵੀਸੁਰ ਰਾਮ ਤੁਮੈ ਕਿਹ ਭਾਂਤਿ ਰਿਝਾ-
ਵੈਂ। ਚੇਤ ਚਢੈ ਚਿਤ ਚੌਂਪ ਮਲਿੰਦ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿਕੈ ਸ-
ਖੁਸ਼ੀ ਭੌਰਾ
ਬਹੀ ਫਿਰਿ ਆਵੈਂ॥੧੪॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬ੍ਯਾਸ
ਪਰਾਸੁਰ ਨਾਰਦ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕ ਹੈ ਸਬ ਰਾਮਹਿ ਆਜ ਲੌ-
ਸੁਕਦੇਵ
ਗਾਵੈਂ। ਸੇਖ ਸਹੰਸ੍ਰ ਧਰੇ ਮੁਖ ਯਾਹੀ ਤੇ ਵਾਰ ਪਾਰੈ ਗੁਨ
ਹਜ਼ਾਰ
ਪਾਰਨ ਪਾਵੈਂ। ਸੰਗਿ ਫਿਰੇ ਹਨੁਮਾਨ ਸਦਾ ਸੁ ਜਥਾਮ-
ਤਿ ਯੌਂ ਕਹਿ ਕੈ ਸਮਝਾਵੈਂ। ਤਾਹੀ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇ ਰਾਮ ਕ-
ਹੈ ਮਨਿ ਕੈ ਗਿਰ ਤੇ ਕਨ ਜਯੋ ਦਿਖਰਾਵੈਂ॥੧੫॥
ਪਰਬਤ ਕਿਣਕਾ
॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸੂਰਜ ਕੀ ਮਨ ਕੀ ਕਵਿ ਰਾਮ ਦਲੀ-
ਇਖ੍ਵਾਕੁ ਰਾਜਾ
ਪ ਕੀ ਰੀਤਿ ਕਹਾਂ ਲੌ ਲਿਖਾਊਂ। ਸ੍ਰੀ ਰਘੁ ਕੇ ਅਜ ਕੇ
ਰਾਜਾ ਅਜ
ਜਸੁ ਕੀ ਸੁ ਕਥਾਨ ਕੇ ਅੰਤ ਕਹਾ ਲੌ ਸੁਨਾਊਂ। ਸ੍ਰੀ ਰ-
ਘੁਨਾਥ ਕੇ ਤਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹੌਂ ਤੌ ਕਹੌਂ ਕਹਿ ਅੰਤ ਹਿ
ਪਿਤਾ
ਪਾਊਂ। ਤਾਂਤੇ ਸੁਨੋ ਰਘੁਬੀਰ ਕਥਾ ਤੁਮ ਸੋਂ ਕਹਿ ਕੈ ਤਨ
ਤਾਪ ਸਿਰਾਊਂ॥੧੬॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਰਿਖਿ
ਠੰਢਾ ਕਰਨਾ ਵਿਸ਼੍ਵਾਮਿਤ੍ਰ
ਸੰਗਿ ਜਾਇਬੋ ਧਨੁਖ ਚਟਕਾਇਬੋ ਧਰਨਿਜਾ
ਸੀਤਾ
ਬਿਵਾਹਿਬੋ ਬਡੋ ਹੀ ਜਸੁ ਪਾਇਬੋ। ਧਾਇਬੋ ਪਰਸ

ਰਾਮ ਰੈਲਮੈ ਖਿਸਾਇਬੋ ਉਲਟ ਬਨ ਜਾਇਬੋ ਸੀ ੭
ਰਾਮ ਰਾਜ ਗਾਇਬੋ ਬਨਕੋ ਸਿਧਾਇਬੋ ਜਨਕ
ਜਾ ਨੁਰਾਇਬੋ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਪਟਾਇਬੋ ਔ ਲੰਕ ਪਤਿਘ
ਇਬੋ ਬੀਰ ਤੀਯ ਸੰਗ ਲੈ ਪਲਟ ਘਰ ਆਇਬੋ ਸੁ
ਐਸੇ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਗੀਤ ਤੁਮਹਿ ਸੁਨਾਇਬੋ ॥੧੭॥
॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਖੰਜਨ ਲੋਚਨ ਕੰਜ ਮੁਖ ਨਿਤਿ
ਖੰਡਨ ਪਰ ਪੀਰਾ ਅਰਿ ਗੰਜਨ ਭੰਜਨ ਧਨੁਖ ਭੁ-
ਵ ਰੰਜਨ ਰਘੁਬੀਰ ॥੧੮॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਨਾਗਰ ਨਵਲ ਕਵਲ ਬਦਨ ਦੁਤਿ ਮੈ-
ਨਾ ਕਰੁਨਾ ਕਰਿ ਬਰੁਣਾਦਿ ਪਤਿ ਸਰਨਾਗਤਿ ਸੁਖ
ਦੈਨ ॥੧੯॥ ॥ਬਿਸ੍ਵਾਮਿਤ੍ਰ ਉਵਾਚ॥ ॥ਸਵੈਯ
॥ ॥ਬੈਨੁ ਬਿਚਾਰੁ ਕੀਓ ਰਿਖਰਾਜ ਏ ਜਗ ਮਨ
ਪੂਰਨ ਹੋਤ ਹਮਾਰੋ ਕੌਨ ਬਲੀ ਇਹ ਲਾਇਕ ਹੈ ਤਿ-
ਹੁ ਲੋਕਨ ਮੈ ਤਿਨ ਰਾਮ ਬਿਚਾਰੋ ਧਾਇ ਚਲੇ ਔ ਨ੍ਰਿ
ਪ ਸੋਂ ਕਹਿ ਬਾਤ ਕਹੀ ਸਮਝਾਇ ਬਡੇ ਸੁਖ ਭਾਰੋ ਤੇ ਰਾਖਸ
ਨ ਟਰੇ ਸਸਿ ਸੂਰ ਟਰੈ ਸੁਨ ਸਾਥ ਬਿਨਾ ਰਘੁਨਾਥ ਤਿ
ਹਾਰੋ ॥੨੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸੋਚ ਬਡੋ ਨ੍ਰਿਪ
ਕੇ ਜਿਯ ਮੈ ਕੁਲ ਪੂਜਹਿ ਪਾਇ ਨ ਲਾਗ ਮਨਾਵੈ ਏ
ਕ ਬਿਨਾ ਰਘੁਬੀਰ ਗਹਿ ਤੀਨਹੁ ਲੈ ਨਿਜ ਸੰਗ ਗੁਰੂ

ਸੁਖ ਪਾਵੈਗਾਏ ਤੇਰੇ ਪੂਤ ਸਪੂਤ ਸਬੈ ਬਿਧਿ ਰਾਜਹਿ ਔਰਿ-
ਖ ਰਾਜ ਸੁਨਾਵੈ। ਰਾਜਨ ਜੌਂ ਮੁਖ ਰਾਮ ਕਹ੍ਯੋ ਅਬ ਤੌਂ ਮੁ-
ਖ ਔਰ ਕਹ੍ਯੋ ਨਹਿ ਭਾਵੈ।੨੧। ।ਕਬਿੱਤ। ।
ਸੈਨ ਭਟ ਭੀਰ ਲੈ ਸਮੀਰ ਹੂੰ ਤੇ ਬੇਗ ਧਾਊਂ ਆਇਸ ਜੋ
ਪਾਊਂ ਜਾਇ ਮਾਰੋ ਰਾਜ ਨੀਤ ਹੈ। ਜੌ ਕਹੋ ਤੌ ਠੌਰ ਤੁਮੈ ਬ-
ਗ ਮੈ ਬਨਾਊਂ ਔਰ ਭੇਰੀ ਦੇਤ ਰਹੌਂ ਚਹੂੰ ਓਰ ਐਸੀ ਰੀਤ
ਹੈ। ਦੂਤੀਆ ਕੇ ਚੰਦ ਜੈਸੇ ਨ ਦੇਖੇਂ ਨੈਨ ਰਾਮਚੰਦ ਤੁਮ ਹੂੰ
ਬਿਚਾਰੋ ਰਿਖ ਕੈਸੀ ਬਿਪਰੀਤ ਹੈ। ਭੀਰਮਸ ਨਾਗ ਤੇ
ਸੁਤੀਰ ਨ ਚਲਾਇ ਜਾਨੈ ਐਸੇ ਰਘੁਬੀਰ ਕੈਸੇ ਪਿਸਾਚ-
ਨ ਤੇ ਜੀਤ ਹੈਂ।੨੨। ।ਕਬਿੱਤ। ।ਬਾਲਕ ਅ-
ਯਾਨੇ ਹਠੀ ਔਰ ਕੌਨ ਮਾਨੇ ਬਾਤ ਬਿਨਾ ਦੀਏ ਮਾਤ ਹਾਥ
ਭੋਜਨ ਨ ਖਾਇ ਹੈਂ। ਮਾਟੀ ਕੇ ਬਨਾਏ ਗਜ ਬਾਜੀ ਰਥ
ਖੇਲ ਮਾਤੇ ਪਲਨਾ ਬਿਛੌਨੇ ਤਾਕੀ ਨੈਕ ਨ ਬਸਾਇ ਹੈਂ।
ਹੇਤੇ ਧਨੁ ਬਾਨ ਸੁਨ ਪੌਰਖ ਪ੍ਰਮਾਨ ਤਾਕੇ ਹੋਹਿ ਟੂਕ ਹਾ-
ਥ ਮੈ ਸੁਕਾਕ ਖੇਸ ਖਾਇ ਹੈਂ। ਰਾਮ ਕੀ ਤੌ ਐਸੀ ਬਾਤ ਕੰ-
ਜ ਪਾਤ ਗਾਤ ਜਾਕੇ ਸਾਮਨੇ ਮਰੀਚ ਤਾਂਹਿ ਦੇਖ ਸਕੁਚਾ-
ਇ ਹੈ।੨੩। ।ਸ੍ਵੈਯਾ। ।ਰਾਜਨ ਕਾਹੇ ਕੇ ਬਾ-
ਤ ਬਢਾਵਤ ਗਿਆਨ ਗਹੋ ਮਤਿ ਮੈਨ ਨਈ ਜਾਨੀ। ਪੂਤ
ਸੋ ਨੇਹੁ ਬਢਾਵਤ ਹੋ ਪੁਨ ਮੋਹਿ ਦੁਖੈ ਬਸ ਹੈ ਰਜਧਾ-

ਨੀ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਕੇ ਤ੍ਰਾਸ ਡਰੈ ਜੈਸੇ ਭੂਧਰੰ ਧੀ ਬਰ ਧਯੋ ਮੁਨਿ
ਕੀ ਸੁਨਿ ਬਾਨੀ॥ ਰਾਮ ਕੇ ਰਾਖਬੇ ਕੀ ਬਤੀਆਂ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇ-
ਟ ਕਹੀ ਰਿਖਿ ਏਕ ਨ ਮਾਨੀ॥੨੪॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥
॥ਕਾਂਪ ਉਠੇ ਮੁਨਿ ਤੇ ਅਜ ਨੰਦਨ ਜੋਪੈ ਜਲ ਬਾਯੁ
ਭੁਲਾਵਤ ਪਿੰਡੈ॥ ਲੇਹੁ ਜੁ ਲੇਹੁ ਕੈ ਪਾਇ ਦੋਊ ਕਰ ਐਠ
ਫੁਰੈ ਨਹਿ ਬਾਤ ਨਰਿੰਦੈ॥ ਰਾਮ ਚਲੇ ਤਜ ਕੈ ਮੁਨਿ ਸੰਗਿ
ਪਰੇ ਪਿਤ ਪਾਇ ਛਵਾਇ ਫਨਿੰਦੈ॥ ਧੇਂ॥ ਰਿਖ ਲੈ ਉਕਸ
ਜੇ ਰਘੁਬੀਰਹਿ ਕੰਜ ਕੀ ਬਾਸ ਜਯੋਂ ਐਂਚ ਅਲਿੰਦੈ॥੨੫ ਭੌਰਾ
॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਿਗ ਦਯੋ ਰਿਖ ਕੇ ਨ ਚਲੇ ਬਸਿ
ਸੇ ਦੁਖ ਨੈਨਨ ਨਹੀ ਨ੍ਰਿਪ ਧ੍ਰੁਯੋ॥ ਤਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਨ ਸੁਹਾਇ
ਕਛੂ ਬਿਨ ਰਾਮਹਿ ਧੀ ਬਨ ਸੈ ਜਨੁ ਲੂਟਯੋ॥ ਸੀਸ ਧੁ-
ਨੈ ਪੁਨਿ ਬਾਤ ਕਹੈ ਰਵਿ ਕੇ ਕੁਲ ਤੇ ਸੁਖ ਜਾਨਤ ਛੂਟਯੋ
॥ਨੈਨ ਨ ਚੁਚੁਤ ਰਹੈ ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਜੈਸੇ ਰਿਸਾਤ ਰਹੈ ਘ
ਟ ਫੂਟਯੋ॥੨੬॥ ॥ਬਿਸ੍ਵਾਮਿਤ੍ਰ ਵਾਚ॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ
॥ ॥ਰਾਮ ਸੇ ਬਾਤ ਕਹੀ ਰਿਖ ਰਾਜ ਤਪੋ ਬਨ ਜੋ ਤੁਮ
ਆਜ ਹੀ ਹੇਰੋ॥ ਏਕ ਦੋਊ ਗੈਲ ਸੁਨੋ ਸੁਤ ਸੁੰਦਰ ਏਕ ਤੇ
ਦੂਰ ਹੈ ਏਕ ਤੇ ਨੇਰੋ॥ ਏਕ ਪਿਸਾਚਨਿ ਹੈ ਇਹ ਬੀਰ ਚ-
ਲੇ ਜਿਨ ਤਾਤ ਕਰੈ ਭੁਟਭੇਰੋ॥ ਤਾਕੁਲ ਕਾਨਨ ਕੋ ਦਮ
ਪਾਵਕ ਬੀਰ ਸਮੀਰ ਸਹਾਇਕ ਮੇਰੋ॥੨੭॥ ॥

ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਰਾਜਰਿਖਜਗਮਿਸਲੈਚਲੇਮੇਲ
ਵਾਇਸੀਰਾਰੈਲਹੀਮੈਂਤਾਰਿਕਾਕੇਪ੍ਰਾਨਪਧਰਾਇ
ਹੈ॥ਹ੍ਵੈਹੈਜਗਮਪੂਰਨਪਰਮਾਨੰਦਪੂਰਨਏਪੂਰਨਨੇ
ਤੇਈਜੇਵੈਰਾਮਬਿਸਰਾਇਹੈ॥ਸੰਕਟਹਰਨਹਾਰਦ
ਸਰਥਕੇਕੁਮਾਰਜਾਂਕੀਲਾਜਛਾਹਿਲੋਕਚਾਰੋਜੁ
ਗਗਾਇਹੈਂ॥ਆਏਬੀਰਬੀਰਤਾਪਿਸਾਚਨੀਕੇਤੀ
ਰਦੇਖੋਆਜਰਘੁਬੀਰਪਦਸੂਰਨਕੇਪਾਇਹੈ॥੨੮
॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਦ੍ਰਿਗਸ੍ਰੀਰਘੁਰਾਜਨਿਹਾਰਨਿ
ਸਾਚਰੀਰੋਕਰਹੀਮਗਰੋਪਭਰੀ॥ਧਰਭੇਸਾਨਕਰੂ
ਪਮਹਾਂਅਤਿਦੀਰਘਬਾਤਕਹੂਮੁਖਤੇਉਚਰੀ॥ਪ੍ਰ
ਭੁਲੈਕਰਤਾਨਕਮਾਨਸੁਬਾਨਹਨੇਜੇਤਾਭਾਲਸੁ
ਭੂਮਿਗਿਰੀ॥ਕਰੂਕਾਲਭਯੋਰਘੁਨੰਦਨਕੇਭਟਸਿੰਧੁ
ਹਿਨੇਕਬਿਖੈਸੁਤਰੀ॥੨੯॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਤਾਹੀਦਿਨਨਿਰਖੇਸਬਹਬਰਨਬਿਰੰਚਸੁਰੇਸ॥
ਮਨਹਰਖੇਬਿਲੁਖੇਬਹੁਰਫਣੀਕੁਬੇਰਮਹੇਸ॥੩੦
॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਇਹਿਬਿਧਿਮੁਕਤਿਪਿਸਾ
ਚਨੀਕਰੀਰਾਮਬਲਵੰਤ॥ਜਿਮੇਪਾਵਸਫਟਘਟਾਰ
ਵਿਪ੍ਰਗਟਤਕਿਰਨਪ੍ਰਚੰਡ॥੩੧॥ ॥ਇਤਿਤਾ
ਰਕਾਬਧਹ॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਚਲੇਚਮਕ

ਦੋਊ ਬੀਰ ਪਰ ਪਾਇਨ ਕੁਲ ਪੂਜ ਕੋ ਧਰੇ ਧਨੁਖ
ਵਿਸ਼੍ਵਾਮਿਤ੍ਰ
ਸੁਖ ਤੀਰ ਤਬ ਬਹਿ ਹਨੇ ਰਿਖਰਾਜ ਕਹਿਆ ॥੩੨॥
ਸ੍ਵੈਯਾ ॥ ॥ਦੇਖ ਤਪੋਧਨ ਕੇ ਬਨ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ
ਤਪਸੀ ਦ੍ਵਾ ਰਿਖੀ
ਸੁ ਬੀਰ ਬਡੋ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ॥ਤਾਲ ਤਮਾਲ ਬਿਸਾਲ ਕ-
ਟੀ ਬਨ ਕੰਜ ਸਰੋਵਰ ਭੌਰ ਲੁਭਾਯੋ ॥ਕੋਕਿਲ ਕੀਰ
ਤੋਤਾ
ਕਪੋਤ ਸਿਖੀ ਪੁਨਿ ਹੰਸ ਚਕੋਰਨ ਧੌਂ ਦਰਸਾਯੋ ॥ਮਾ-
ਕਬੂਤਰ ਮੋਰ
ਨਹੁ ਲੈ ਰਿਖਰਾਜ ਬਸੰਤ ਹਿ ਰਾਮ ਕੀ ਦੇਹਿ ਸੋ ਕਾਮ ਮਿ
ਲਾਯੋ ॥੩੩॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਗ ਅਰਭ ਕੀਏਸ
ਹਿ ਜਾਨ ਬਿਰੰਚ ਸੁਬਾਹੁ ਮਰੀਚ ਸੁ ਮੀਚ ਕੇ ਪੇਲੇ ॥
ਮੌਤ ਤੁਰੇ
ਧੌਂ ਗਰਜੇ ਫਟ ਭੂਮਿ ਗਈ ਸਭ ਕਾਂਪ ਉਠੇ ਬਿਨ ਰਾ-
ਮ ਅਕੇਲੇ ॥ਧਾਇ ਗਹੇ ਰਘੁਬੀਰ ਦੋਊ ਇਕ ਭਾਜ
ਗਏ ਇਕ ਜੀ ਪਰ ਖੇਲੇ ॥ਮਾਨਹੁ ਪੌਨ ਪ੍ਰਚੰਡ ਬਲੀ
ਮਰ ਗਏ
ਕਦਲੀ ਬਨ ਸੇ ਧਰਨੀ ਪਰ ਮੇਲੇ ॥੩੪॥ ॥
ਕੇਲਾ ਧਰਤੀ
ਸ੍ਵੈਯਾ ॥ ॥ਪੂਰਨ ਜਗ ਮਕੀਰਿ ਪਰਿਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ
ਜਹਾਂ ਨ ਤਹਾਂ ਦੁਚਿਤਾਈ ॥ਨਾਮ ਲੀਏ ਅਘ ਬ੍ਰਿੰਦ ਟਰੈਂ
ਚਿੰਤਾ ਪਾਪ
ਪੁਨ ਆਪਨ ਬਾਨ ਕਮਾਨ ਚਢਾਈ ॥ਤਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਸੁਨਿ
ਰਾਵਨ ਕੇ ਬਿਧਿ ਬਾਂਟਨ ਜੋ ਭੁਚਿ ਮੀਚ ਬਢਾਈ ॥ਦੇ
ਅਵਤਾਰ ਰਾਹ ਮੌਤ
ਵਨ ਜਾਇ ਕਹਯੋ ਸੁਰ ਰਾਜ ਹਿ ਰਾਮ ਭਏ ਜਗ ਲੇਹੁ
ਇੰਦ੍ਰ
ਬਧਾਈ ॥੩੫॥ ॥ਇਤਿ ਸੁਬਾਹੁ ਮਰੀਚ ਬਧਹ

੧੨ ॥ਜਗ੍ਯ ਸੰਪੂਰਨੰ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਬੀਤ੍ਯੋ
ਜਗ੍ਯ ਤਿਹੀ ਸਮੈਂ ਜਨਕ ਦੂਤ ਕਹਿ ਬਾਤ॥ ਸੀਯ ਸ੍ਵ-
ਅੰਬਰ ਲੇਤ ਹੈ ਪਗ ਧਾਰਹੁ ਪਰਭਾਤ॥੩੬॥ ॥
ਬਿਸ੍ਵਾਮਿਤ੍ਰ ਉਵਾਚ॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਰਾਮ ਲ-
ਛਮਨ ਜੂ ਸੋਂ ਬੋਲ ਕਹ੍ਯੋ ਕੁਲ ਪੂਜ ਆਯੋ ਹੈ ਪ੍ਰਭਾਤ
ਹੈ ਤੌ ਜਨਕ ਕੇ ਜਾਇਹੌਂ ਜੌ ਕਹੌ ਤੌ ਰਾਜ ਦਸਰਥ
ਜੂ ਪੈ ਪਹੁਚਾਊਂ ਨਹੀ ਸੰਗ ਚਲੋ ਤੁਮੈ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ-
ਇਹੌਂ ਛੋਟੀ ਸੀ ਕਛੋਟੀ ਕਟਿ ਧਨੁ ਹੀਨ ਮੋਟੀ ਕਰ
ਰੋਟੀ ਧਰ ਕਹ੍ਯੋ ਨੈਕੁ ਹੈ ਹੂੰ ਤੌ ਚਲਾਇਹੌਂ॥ ਰਾਜਾ ਤੇ ਜ
ਨਮ ਰਿਖਿ ਰਾਜ ਤੇ ਮੈ ਪਾਯੋ ਗ੍ਯਾਨ ਐਸੇ ਸਿਵ ਕੇ ਧਨੁਖ
ਹੂੰ ਤੇ ਗ੍ਯਾਨ ਪਾਇਹੌਂ॥੩੭॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਚਲੇ
ਜਾਤ ਸੁਖ ਦੇਤ ਫੂਲੇ ਫੂਲ ਤੋਰ ਲੇਤ ਰਿਖਿ ਸੰਗਿ ਬੀਰ
ਨ ਕੀ ਸੋਭਾ ਇਹ ਭਾਂਤ ਹੈ॥ ਕਿਧੋਂ ਦੇਵ ਤ੍ਰਈ ਕਿਧੋ ਪੌਰਖ
ਕੀ ਜਈ ਨਈ ਕਿਧੌਂ ਬੀਰ ਮੇਰ ਇਤ ਉਤ ਦਿਨ ਰਾਤ ਹੈਂ,
ਕਿਧੌਂ ਰਵਿ ਸੰਗ ਨਵ ਨੀਰਦ ਅਨੰਗ ਕਿਤ ਰੰਗ ਰੰਗ
ਜਾਮਨ ਸਰਸ੍ਵਤੀ ਪਰਾਤੁ ਹੈ ਦੇਖ ਭੂਪ ਰੈਲ ਕੀ ਲੁਗ-
ਈ ਜੈਨੇ ਦੂਰਾਈ ਰਾਮ ਸੰਗ ਉਲਟਾਈ ਨ ਫਿਰਾਈ ਫਿਰੀ
ਜਾਤ ਹੈ॥੩੮॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਆਇ ਗਏ ਜ
ਨਕ ਕੇ ਦੇਸ ਮੈਂ ਨਰੇਸ ਸੁਤ ਰਿਖਿ ਕੇ ਸੁਨੇ ਤੇ ਰਾਜਾ ਆ

ਰੋਲੈਨ ਆਯੋ ਹੈ॥ ਖੇਤ੍ਰ ਸੋ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਪ੍ਰਜਾ ਕਲਪੂ- ੧੩
ਜੇ ਜੂ ਕੀ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਚਰਨ ਸੀਸ ਨਾਯੋ ਹੈ। ਪਾਤ੍ਰ
ਬ੍ਰਿਛੀ ਕੌਨ ਕੇ ਕੁਮਾਰ ਤਾਤ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਸੁੰਦਰ ਸਪੂਤ ਸੋ
ਸੁਨਤ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ਹੈ। ਚਲੀਏ ਗੁਸਾਈਂ ਧਾਮ ਦੀਜੀ-
ਏ ਬਤਾਈ ਮੋਹਿ ਜਾਹੈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਤਾਈ ਧਨੁ ਕਾਹੂ ਨ ਚਢਾ-
ਯੋ ਹੈ।੩੯॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਬੋਲਯੋ ਰਾਜ ਰਿ-
ਖਿ ਰਾਜਾ ਲਿਖੀ ਏਕ ਹਾਲ ਹੈ ਗੁਨ ਦੇਖਿਯੇ ਜੁ ਦੋਊ ਬੀਰ
ਬਡੇ ਰਘੁਨਾਥ ਹੈਂ। ਲਛਮਨ ਛੋਟੇ ਕੀਨੇ ਭੂਪ ਬਲ ਖੋ-
ਟੇ ਮੋਟੇ ਧਨੁਖ ਚਢਾਇਬੇ ਕੋ ਇਨ ਹੀ ਕੇ ਹਾਥ ਹੈਂ। ਰ-
ਘੁਕੁਲ ਕੇ ਤਿਲਕ ਬਲ ਹੈ ਅਲਕ ਜਾਕੀ ਦਸਰਥ
ਨੰਦ ਬੰਦੈ ਤੀਨ ਲੋਕ ਬੰਦ ਹੈਂ। ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਹਾਰੇ ਧਾਮ ਇ-
ਨਕੇ ਸਿਧਾਰੇ ਪਗ ਜਗ ਕਾਜ ਲਿਆਯੇ ਤਬ ਹੀ ਤੇ ਮੇ-
ਰੇ ਸਾਥ ਹੈਂ।੪੦॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਸੁਨਯੋ ਜਬ ਨ-
ਮ੍ਰ ਕੁਲ ਪੁਲਕ ਪਸੀਨੇ ਨ੍ਰਿਪ ਧੂਪ ਦੀਪ ਚੰਦਨ ਚਰਚ
ਰਘੁਬੀਰ ਕੋ। ਹਿ ਸਤ੍ਰਨ ਹਾਥ ਜੋਰ ਮਾਥ ਨਾਇ ਨੈਨ ਮੀ-
ਚ ਦੀਜੈ ਦੇਵ ਬਲ ਰਾਮਚੰਦ ਭੁਜ ਤੀਰ ਕੋ। ਜਨਕ ਕੇ
ਮਨ ਰਾਮ ਇਨ ਹੀ ਪੈ ਟੂਟੈ ਧਨੁ ਮੀਨ ਰੂਪ ਜਨਕੀ ਅ-
ਲਾਊਂ ਨਿਧਿ ਨੀਰ ਕੋ। ਬਾਤ ਹੈ ਬਨਾਈ ਬਿਧਿ ਰਾਜਾ ਸੋ
ਜਨਾਈ ਸਿਖ ਮਾਨ ਮੇਰੋ ਬੋਲ ਗਾਂਠ ਦੇਹ ਨਿਜ ਚੀਰ ਕੇ

੧੪ ॥੪੧॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਭੁਜਬਲਭੁਜਕੇਨਿਵਾ-
ਇਸੀਸਚਲਐਨ੍ਰਿਪਮਨੁਰਘੁਨਾਥਵਿਗ੍ਰਧਾਵੈਤਨੁ
ਧਾਮਕੋ॥ਅਨੇਤਰੁਛਾਂਹੀਕਿਧੌਂਚੀਤੇਰਭ੍ਰਮਾਂਹੀਜੈਸੇ
ਧੁਜਾਫਹਿਰਾਹੀਤੈਸੇਦੇਖੈਪਾਛੈਰਾਮਕੋ॥ਕੈਸੇਕੈਬ-
ਨਾਵੈਬਿਧਿਇਨਹੀਤੇਹੋਇਸਿਧਿਰਿਖਿਤੇਕਹਓਹੈ
ਜਸੁਇਨਹੀਕੇਨਾਮਕੋ॥ਐਸੀਹੂਜੇਕਾਨਦੈਕੇਸੁਨਿ
ਏਗਨੇਸਸ੍ਰੀਦਿਨੇਸਐਨਿਸੇਸੁਹੈਂਮਨਾਊਦੇਵਬਾ-
ਮਕੋ॥੪੨॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਆਇਰਨਬਾਸ
ਸਬਬਾਤਕਹੀਰਾਜਾਜਥਤੁਬਹੀਤੇਨੈਨਲਾਗਰਹੇ
ਫਹੀਓਰਕੋ॥ਦੇਹਸੋਸਨੇਹਭੂਲਜੇਗੇਹਸੋਅਨੇਹਬ
ਢੋਤੀਨਲੋਕਮਾਹਿਬਰਦੇਖ਼ੋਨੋਸ੍ਰੀਅਜੋਰਕੋ॥ਐਸੀ
ਪ੍ਰੀਤਿਲਾਗੀਮਾਨੋਚਾਤ੍ਰਿਕਜਸੇਸ੍ਵਾਤਿਘਨਤਾਮਰਸ
ਭੌਰਜੈਸੇਘਟਾਘਨਮੋਰਕੋ॥ਮੋਟੇਅਪਰਾਧਦੋਸਕੌਨ
ਸੀਸਧਰੋਂਆਜਮਾਰੈਕੋਊਮੇਲਲੈਕੁਬੋਲਮੋਟੇਚੋ-
ਰਕੋ॥੪੩॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਜਨਕਕੀਰਾਨੀਸ-
ਭਦੇਖੈਰਜਧਾਨੀਚਢਬਾਲਕਜੁਵਾਪੁਰਾਨੀਰਹੀਨ
ਮਹਲਮੈ॥ਦੇਖੇਰਘੁਬੀਰਜੂਕੇਆਗੈਲਾਗੈਐਸੇਨਿ-
ਪਜੈਸੇਸੂਰਆਗੇਪਟਬੀਜਨਾਸਹਲਮੈ॥ਜਾਨਕੀ
ਨਿਹਾਰਿਛਬਿਰਹੀਮਨਹੀਮੈਦਬਿਬਿਧਿਸੇਨਆ-

ਦੈਵਬਿਧਾਨਹੈਕਹਾਲੌਮੈਂ॥ਰਾਜਾਜੀਕੇਕਠਿਨਕੁਬੋ-
ਸੂਰੋਬੁਰੀ ਕਾਤਲੀ
ਲਿਮੋਰੇਏਈਪਤਿਜਾਨਤਹੈਂਮਾਈਬਾਪਪਾਸਿਮੋਹੈਜ-
ਹਿਲਮੋ॥੪੪॥ ॥ਜਨਕਪ੍ਰੋਹਿਤਉਵਾਚ॥ ॥
ਜਾਹਲੀਮੂਰਖਤਾਈ
ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਬਡੇਬਡਭਾਗੀਜੋਗਜੱਗਮਅਨੁਰਾ-
ਗੀਰਾਮਆਜਕੇਉਸੂਰਹੈਚਢਾਯਾਯਾਧਨਕਕੋਤਾਂ
ਹੀਕੇਗਰੇਕੇਫੂਲਮਾਲਜਸਟੀਕੇਭਾਲਔਰਬੈਠ-
ਬੇਕੋਹੈਸਿੰਘਾਸਨਕਨਕਕੋ॥ਬ੍ਰਿੰਦਨਤੇਕੋਮਲਕਮ-
ਸੋਨੇਦਾ
ਲਹੂਤੇਸੌਰਭਸੁਐਸੀਜਾਨਕੀਕੇਸੋਈਦੂਲਹਬ-
ਸੁਗੰਧ
ਨਕਕੋ॥ਰਾਜਾਕੇਪਰੋਹਿਤਸਭਾਮੈਕਹੀਊਚੇਟੇਰਸ-
ਬਣਨਾ
ਵਧਾਨਸੁਨੀਓਹਬੋਲਹੈਜਨਕਕੋ॥੪੫॥ ॥
ਰਾਵਨਦੂਤਉਵਾਚ॥ ॥ਰਾਜਾਜਨਕਸੋਂ॥ ॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਤੋਹਿਤਉਕਾਹੂਕਉਦੀਬੇਹੈਜਾਨਕੀਬਾ-
ਦਿਹੀਜੋਰਿਸ੍ਵਯੰਬਰਕੀਨੋ॥ਰੇਰਘੁਬੀਰਤੂੰਕਾਹੇਕੇ
ਬਜਰਬ
ਬਜਾਇਤੜਾਵਨਬਾਜਾਹਨਕੇਅਨੁਕੀਨੋ॥ਭੂਪਕਹੀ
ਧਨੁਆਨਚਢਾਵੈਤੌਮੈਂਸਿਯਾਸੋਂਧਨੁਵਾਹੀਕਉਦੀਨੋ
॥ਰੇਗੁਰੁਕੇਯਹਿਲੈਕੂਨਹੋਇਤੋਬਾਟਤਟੂਕਕਿਤੋਹੂਪ੍ਰ-
ਸਿਰ ਟੋਟਾ
ਰਤੀਨੋ॥੪੬॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਇੰਦਉਮਾਂਦੂਰਵਾ-
ਸ੍ਵੈਰ ਪਾਰਬਤੀ ਗਣੇਸ
ਨਨਔਰਖੜਾਨਨਸੋਗਨਬ੍ਰਿੰਦਨਜੇਤੇ॥ਬਾਰਨਸਿੰਘ
ਸਾਮਕਾਰਤਕ ਸਮੂਹ ਹਾਥੀ ਸ਼ੇਰ
ਮਹੀਰੁਹਤਾਲਤਮਾਲਸਰੋਵਰਔਰਨਿਕੇਤ੍ਰੋ॥ਸੋਗਿ-
ਬ੍ਰਿਛ ਤਲਾਉ ਘਰਕੈਨਿਕੇਤ

ਹਥ ਖੱਬਾ

੧੬ ਰ ਰਾਜ ਕੈਲਾਸ ਉਠਾਇ ਲਯੋ ਕਰ ਬਾਮ ਡਰਿਯੋ ਨਹਿੰ
ਲੇਤੋ ਜੌ ਭੁਜ ਕੋ ਬਲ ਤੂੰ ਨਹਿ ਜਾਨਤ ਬੂਝ ਲੈ ਮੂੜ੍ਹ ਜੁ
ਰੇ ਨ੍ਰਿਪ ਏਤੋ ॥੪੭॥ ॥ਜਨਕ ਉਵਾਚ॥ ॥ਰਾਵ-
ਨ ਦੂਤ ਸੋਂ॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਤੈ ਹੀ ਕਹਯੋ ਦ੍ਵਿਜ ਰਾਵ-
ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਨ
ਨ ਕੇ ਬਲ ਸੋ ਸਭੁ ਸਾਚੁ ਕੈ ਉ[illegible] ਆਨੈ ਸੁਨ ਬੋਲ ਬਿਆ-
ਹੁ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਮੈ ਛਲ ਤੈਂ ਨ ਗਯੋ ਬਲ ਆਇ ਕਰੈ ਅਬ
ਜੁਲਿਆ
ਤੈ ਜੁ ਕਹੀ ਸਿਵ ਕੋ ਧਨੁ ਹੈ ਤੋ ਕਹਾਂ ਭਯੋ ਰੇ ਛਤੀਆਂ ਪਰ ਜ-
ਰੈ॥ ਗੁਰ ਕੋ ਘਰ ਤੋਲਤ ਲਾਜ ਭਈ ਨ ਕਮਾਨ ਚਢਾਵ-
ਤ ਲਾਜ ਮਰੈ ॥੪੯॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪਰਸਰਾਮ ਸੇ
ਪੈ ਰਿਖ ਕਹਯੋ ਕਿਨਹੁ ਨ ਮਾਨੀ ਬਾਤ ॥ ਭੁਜ ਬਲ ਦੀਪ
ਪ੍ਰਗਾਸ ਬਿਨੁ ਕੈਸੇ ਹੈ ਤਮ ਜਾਤ ॥੫੦॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥
ਅਨ੍ਹੇਰਾ
॥ਆਨਿ ਨਿਜ ਕਾਤ ਹ੍ਵੈ ਹ੍ਵੈ ਜਾਤ ਨ ਉਠਾਯੋ ਜਾਤ ਕਠਿਨ
ਸੋ
ਸੀ ਬਾਤ ਕਹੁ ਲਾਗਤ ਹੈ ਅਬ ਕੋ ਪਾਵਤੋ ਮਰਮ ਤੌਨ
ਭੇਦ
ਆਵਤੇ ਜਨਕ ਧਾਮ ਜਾਨਤੋ ਹੈ ਰੂਪ ਦੇਖ ਬਰ ਹੈ ਤੋ ਰ-
ਵਰੇਗੀ ਖਿਸਕੇ
ਬ ਕੋ ਊਈਹਾਂ ਕਹੂ ਕਠਿਨ ਕੁਪੇਰ ਆਗੇ ਆਨ ਠਾਢੇ
ਬਾਸਕ ਸੁਮੇਰ ਸੋ ਨਿਰਖ ਜੀ ਮੈ ਦੱਬ ਕੋਊ ਫੂਟਯੋ ਨਿਜ
ਕਰਮ ਨ ਛੂਟਯੋ ਸੁਖ ਜਾਨਕੀ ਕੋ ਟੂਟਯੋ ਨ ਧਨੁਖ ਟੂਟ
ਗਯੋ ਮਨ ਸਭ ਕੋ ॥੫੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸੀਯ ਸ੍ਵਯੰ-
ਬਰ ਕਾਜ ਸਭੈ ਧਨੁ ਤੋਰਨ ਕੋ ਭੁਜ ਠੋਕਤ ਬਾਂਈ ॥ ਅ
ਖੱਬੀ

ਇ ਉਠਾਇ ਸਕੈ ਨ ਨਿਵਾਇ ਕੈ ਨਾਰਿ ਖਿਸਾਇ ਚਲੈ
ਹਰਬਾਈਆਂ ਨਾਥ ਕੇ ਭੂਪ ਨਿਹਾਰਥੇ ਕੇ ਮਹਿਮੰਡਲ
ਕੀ ਕਿਹ ਮਾਹਿ ਲੁਗਾਈਆਂ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਕੇ ਦੇਖਬੇ
ਕੇ ਸਭ ਦੇਵ ਬਧੂ ਮਿਲਿ ਦੇਖਨ ਆਈਆਂ ॥੫੧॥ ॥ਸ
ਵੈਯਾ॥ ॥ਪੂਰਨ ਹੈ ਜਿਯੋ ਚਾਹਤ ਆਜ ਬਿਰੰਚ
ਮਨੋਰਥ ਜਾਨਕੀ ਜੀ ਕੋ ਆਨ ਜੁਰਯੋ ਜੁ ਹੁਤੇ ਨ੍ਰਿਪ ਮੰਡ-
ਲ ਲਾਗਤ ਹੈ ਸਬਹੀ ਮਨ ਫੀਕੋ ਰਾਮ ਅਖੰਡਲ ਸੇ
ਤਿਨ ਮੱਧ ਬਿਰਾਜਤ ਹੈ ਸੁ ਲਏ ਜਸੁ ਟੀਕੋ ਦੇਖ ਸਰੂ-
ਪ ਸਬੈ ਬਲ ਜਾਂਹਿ ਕਹੈਂ ਸਬਧੌਂ ਸਿਯ ਕੇ ਬਰ ਨੀਕੋ
॥੫੨॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਜੈਲੌ ਰਘੁਕੁਲ ਕੇ ਤਿਲ-
ਕ ਤੀਨੋ ਲੋਕ ਪਤਿ ਐਚ ਤ੍ਰਿ ਨ ਤੋਲੋ ਸਭ ਠੋਕੇ ਭੁਜ ਬਾ-
ਮਤੋ ਪਾਗ ਪੇਚ ਖੈਂਚ ਦੇਲ ਪੇਟ ਪਟ ਫੇਂਟ ਬਾਂਧ ਐਨ
ਐਨ ਆਵੈ ਪੈਨ ਤੂਟੈ ਭੀਮ ਤਾਮ ਤੋ ਰਾਜ ਗਿਖਿ ਆਗੇ
ਰਘੁਬੀਰ ਦੇਖ ਰਾਜਾ ਜਿਤੇ ਫੀਕੇ ਸਭ ਲਾਗੈ ਜੈਸੇ ਦੀਪ
ਰਵਿ ਧਾਮ ਤੋ ਅੰਬਰ ਬਨਾਵਤ ਸ੍ਰਿਯੰਬਰ ਕੇ ਰਾਜਾ ਜਿ-
ਤੇ ਕਿ ਬਰ ਸੇ ਹ੍ਵੈ ਗਏ ਪਟੰਬਰ ਸੇ ਰਾਮ ਤੋ ॥੫੩॥ ॥ਸ
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਇਹਿ ਬਿਧਿ ਪਚਿ ਹਾਰੇ ਸਬੈ ਕਠਿਨ ਧ-
ਨੁਖ ਕੀ ਬਾਤ ॥ ਤਬ ਰਘੁਪਤਿ ਛਿਤ੍ਰਪੁਤਿਨ ਸੋਂ ਬੋਲੇ
ਮੁਖ ਮੁਸਕਾਤ ॥੫੪॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਆਨ ਜੁਰੇ

੧੯ ਸਬਦੇਸਨਦੇਸਤੇਆਜੁਨਰੇਸਕੁਲਾਹਲਭਾਰੀ॥
ਭੇਸਿਵਕੇਧਨੁਕੋਨਉਠਾਵਤਆਵਤਹੈਵਿਗਤੇ
ਬਲਹਾਰੀ॥ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਕਹੀਸਭਸੋਂਭਈਬੀਰ
ਬਿਨਾਛਿਤਮੈਇਪੁਕਾਰੀ॥ਦੇਖਹੁਹਾਥਲਗਾਇਸ-
ਬੈਭਟਨਾਕਚਲੀਕਟਨਾਕਤਿਹਾਰੀ॥੫੫॥ ॥
ਲਛਮਨਉਵਾਚ॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਬੋਲਉਠੇ
ਲਘੁਬੀਰਸੁਨੋਰਘੁਬੀਰਕਹੋਛਿਨਮਾਂਹਿਉਠਾਊਂ॥
ਸ੍ਰੀਮੁਖਤੇਨਕਹੋਕਛੁਦਾਸਹਿਭੌਹਕੇਨੈਕੁਜੁਆਇ-
ਸ ਪਾਊਂ॥ਪਾਇਛੁਵੈਰਿਖਕੇਅਬਹੀਰੁਖਿਕੈਕਰੁ
ਬਾਮਸੋਂਜਾਇਉਚਾਊਂ॥ਰਾਮਉਠਾਇਤੁਮੈਦਿਖਰਾ-
ਇਕੈਦੇਉਂਚਲਾਇਕਹੋਦਟਕਾਊਂ॥੫੬॥ ॥
ਸੀਤਉਵਾਚ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਜਨਕਬਚਨਇ-
ਤਰਾਮਉਤਕਠਿਨਧਨੁਖਅਤਿਈਸੁ॥ਸਿਯਜਿਯ
ਕੀਇਤਭੂਲਤਈਕਿਉਂਬਨਹੈਜਗਦੀਸ॥੫੭॥
॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਕੋਮਲਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਮਹਾਂਨਵ
ਨੀਤਹੂੰਤੇਨਵਨੂਤਨਆਈ॥ਹੈਸਿਵਕੇਧਨੁਬੰਜ੍ਰ
ਸਮਾਨਸਸੀਰਵਿਤਾਸਸਕੈਨਉਚਾਈ॥ਤਾਤਕੇਬੋ-
ਲਅਡੋਲਸਭੈਨਿਰਮੋਲਕਆਨਬਨੀਦੁਚਿਤਾ-
ਈ॥ਜਾਨਕੀਆਨਕੀਆਸਤਜੀਕਿਬਰੈਂਇਨਕੇ

ਕਿ ਮਰੋਂ ਬਿਖ ਖਾਈ ॥੫੮॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਕਹ੍ਯੋ
ਰਾਜ ਰਿਖਿ ਰਾਮ ਸੋਂ ਪ੍ਰਤਕ ਕਿਯੋ ਨ ਜਸ ਲੇਹੁ ॥ ਸਭ ਰਾ-
ਜਨ ਕੀ ਆਸ ਕੋ ਕਰ ਦੂਟੂਕ ਧਨੁ ਦੇਹੁ ॥੫੯॥ ॥
ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਤੇਜ ਪੁੰਜ ਦੇਊ ਭਾਈ ਰਾਜ ਰਿਖਿ ਆ-
ਗਯਾ ਪਾਈ ਉਠੇ ਰਘੁਰਾਈ ਮਨੁ ਮਾਹਿ ਅਤਿ ਹਰਖੇ
॥ ਪਾਂਇ ਸੋ ਲਗਾਇ ਏਕ ਹਾਥ ਹੀ ਉਠਾਇ ਰਾਮ ਐਂ-
ਚ ਰਾਜਨ ਕੇ ਬਲ ਤੇ ਹੀ ਧਰੀ ਪਰਖੇ ॥ ਸੁਰਗ ਪਤਾਲ
ਮਿਲੇ ਅਚੁਲ ਤਮਾਲ ਗਿਰੇ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪਰੀ ਮਨ ਸ-
ਭ ਹੀ ਕੇ ਧਰਖੇ ॥ ਦੇਵਤਾ ਬਿਵਾਨ ਤੇ ਸੁਰੇਸ ਕੇ ਦਿਵਾਨ
ਤੇ ਨਿਸੇਸ ਬ੍ਰਹਮ ਭਾਨ ਤੇ ਹਰਖ ਫੂਲ ਬਰਖੇ ॥੬੦॥
॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਗਾਢੀ ਕਸੀਸ ਲਗੀ ਕਰ ਕੀ ਕਰ-
ਸੀ ਛਿਟਕੀ ਕਮਠੀ ਕਰਕੀ ਆਰਿ ਕੀ ਛਤੀਆਂ ਦ-
ਰਕੀ ਠਰਕੀ ਛੁਟੀ ਜੋਗ ਜੁਟੀ ਅਖੀਆਂ ਹਰਕੀ ॥ ਪ-
ਲਕੀ ਖਰਕੀ ਹਰਿ ਕੀ ਨਿਧਿ ਛੀਰ ਧਰਾਧਰ ਕੀ ਅਹਿ
ਊਪਰ ਕੀ ॥ ਭਈ ਚਾਪ ਧੁਨੀ ਸੁ ਮਹਾਂ ਭੁਰਕੀ ਭੁਰਕੀ
ਭੁਟ ਭੀਰ ਸ੍ਰਜਿ ਬਰਕੀ ॥੬੧॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ਤੋਰ ਕਵੈ-
ਡ ਕੀਓ ਬਿਬ ਖੰਡ ਮਹਾਂ ਬਰਬੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡ ਭੁਜਾ ਬਲ ਤੇ
॥ ਭੂਰ ਪਰੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਚਕ੍ਯੋ ਨਵ ਖੰਡ ਅਖੰਡਲ ਮੰਡ-
ਲ ਭੂਤਲ ਤੇ ॥ ਰਘੁਬੀਰ ਘਮੰਡ ਕੀਓ ਨਿਪ ਖੰਡਚ ਅਭਿਮਾਨ

ਲੋਗੇ ਤਜਿ ਜੈਸੇਂ ਮਛਲੀ ਜਲ ਤੇ॥ ਪਛੁਤਾਤ ਖਿਸਾਤ
ਚਲੇ ਈ ਪੈ ਜਾਤ ਭਜੇ ਗਜ ਜੈਸੇ ਬਿਰਲੇ ਦਲ ਤੇ॥੯੨
॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਚਾਂਪ ਕਹਾਂ ਏ ਬਡੇ ਪਾਪ ਰੇ ਹਾਥ ਰ-
ਹੇ ਸਿਵ ਆਪ ਨਿਕੰਦਨ ਜੂ॥ ਪੁਨ ਆਇਕੈ ਮਾਰਤ ਸੋ-
ਕ ਕਹੀਨ ਨਿਸੰਕ ਛੁਏ ਭ੍ਰਿਗ ਨੰਦਨ ਜੂ॥ ਜਿਧ ਜਾਨ
ਇਹੈ ਰਘੁਨਾਥ ਕੇ ਹਾਥ ਚਢੇ ਤਪ ਤੀਰਥ ਮੰਦਨ ਜੂ
॥ਮਨੋ ਪ੍ਰਾਨ ਤਜੇ ਨਭ ਜੈ ਭੁਅ ਮੰਡਲ ਫਾਂਧ ਚਲ-
ਏ ਭੂਰ ਫਧਨ ਜੂ॥੯੩॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਜਾਂਨਕੀ ਕੇ ਠ-
ਮਰਾਮ ਚੰਦ ਕੇ ਪਰਸਰਾਮ ਤਾ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਦਿਜੇ ਮੰ-
ਡਲ ਅਸੀਸ ਕੋ॥ ਰਾਵਨ ਕੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੁਹਨਿ ਕੁਪ-
ਤਿ ਦੂਤ ਭਾਮ ਸੁਰਲੋਕ ਭੂਰ ਕਾਲ ਬਾਲ ਸੀਸ ਕੋ॥ ਬੋ-
ਲ ਉਮਾਨਾਹ ਕੇ ਅਨਲ ਲੰਕ ਦਾਹ ਕੇ ਔ ਦੁਖ ਸਿੰਧੁ
ਜੀਵਨ ਕੇ ਜਸ ਕਪਿ ਈਸ ਕੋ॥ ਖਪਰ ਕੇ ਜੋਗਨੀ ਸੁ
ਭੋਗਨੀ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਰਾਜ ਟੂਟੇ ਧਨੁ ਈਸੁ ਦੌਰ ਪਗੀ ਠੌਰ
ਬੀਸ ਕੋ॥੯੪॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਰਾਜ ਰਿਖਿ ਬਾ-
ਤ ਕਹੀ ਭਲੀ ਪਤਿ ਰਹੀ ਰਾਜਾ ਰਾਜਾ ਦਸਰਥ ਜੂ ਕੈ ਬੇ-
ਗਹੀ ਬੁਲਾਈ ਈ॥ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਔਠ ਬਾਲ ਕਲੇਸ-
ਗਏਉ ਨੈਨਨ ਕੇ ਪੁਤਨ ਕੇ ਬਿਆਹੁ ਦਿਖਰਾਈ ਈ॥ ਆਨੀ
ਸੋਈ ਕਰੀ ਦੂਤ ਬੋਲਜੇ ਤਿਹ ਘਰੀ ਬਿਦਾ ਕੀਨੇ ਕਹੇ

ਪੌਨਸੰਗਰੈਂਨਦਿਨਧਾਈਏਸੀਰੀਭਈਛਾਤੀਪਾਈ ੨੧
ਰਾਤ ਠੰਢੀ
ਭਾਗਨਕੀਬਾਤੀਰਾਮਪਾਤੀਲਿਖਪਠਈਬਰਾਤੀ
ਬੇਲੀ
ਹ੍ਵੈਕੈਆਈਏ॥੮੫॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਬਾਰੀਸੋ-
ਈਪਾਤੀਪ੍ਰੇਮਸੋਂਲਗਾਇਛਾਤੀਰਾਜਾਅਜਜੂਕੇਨਾਤੀ
ਪੋਤਾ
ਭਯੋਜਾਤੀਚਿਤ੍ਤਹਰਖਯੋ॥ਦੁੰਦਭੀਬਜਾਇਕੁਲਪੂਜ-
ਜਾਤੀ ਬਸਿਸ੍ਟ
ਨਕੇਪੂਜਪਾਇਦਾਨਐਸੋਦੀਨੋਮਾਨੋਬਾਦਰਸੋਬਰਖ-
ਯੋ॥ਕਟਕਚਲਯੋਅਪਾਰਸੂਝਤਨਵਾਰਪਾਰਨੇਹਬੋਰੀ
ਸੈਨਾ
ਭਾਰਭੂਪਮੀਨਜੈਸੇਂਅਕਰਖਯੋ॥ਤੇਟੇਚਾਰੇਪੂਤਪੁਰਹੂ-
ਖਿਚਆ ਇੰਦ੍ਰ
ਤਹੂਤੇਸੂਤਨੀਕੇਬਾਕ੍ਯੋਅਨੁਰਾਗਭਾਗਭਾਲਹੋਜੁਪ-
ਰਖਯੋ॥੮੬॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਭੂਪਗਹੇਰਿਖਿਰਾ-
ਜਕੇਪਾਇਕਹਯੋਅਬਦੀਪਭਰੋਸਭਘੀਕੋਧਾਇ
ਕੈਲਾਇਲਏਉਰਸੀਰਘੁਬੀਰਮਨੋਨਿਜਆਨੰਦ
ਛਾਤੀ
ਜੀਕੋ॥ਚੰਦਨਸੋਘਨਸਾਰਮਿਲੈਘਸਰਾਮਮਿਲੇਸੁ
ਕਾਫੂਰ
ਮਹੂਰਤਨੀਕੋ॥ਆਨਬਸਿਸ੍ਟਕੀਓਅਪਨੇਕਰਭਾਲ
ਮੈਕੇਸਰਲਾਲਕੋਟੀਕੋ॥੮੭॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬਾਮ
ਹਕੀਓਕੁਲਇਸਟਬਸਿਸ੍ਟਅਰਿਸ੍ਟਟਰੇਘਰਕੋਨਿ-
ਵਿਘਨ
ਪਧਾਏ॥ਲੈਸੁਤਚਾਰਬਿਵਾਹਤਹੀਘਰੀਜਾਨਕੀਤਾ-
ਤਸਬੈਸਮੁਦਾਏ॥ਸੌਨਸਭੈਅਪਸੌਨਸਭੈਪ੍ਰਥੁਕਾਂਪ
ਸਭ ਅਪਸਗਨ ਰਾਹ
ਉਠੇਜਿਯਮੈਦੁਖਪਾਏ॥ਅੰਕਨਿਸੰਕਲਿਖੇਬਿਧਿਜੇ
ਅਖਰ

ਅਬਤੇਬਿਧਿਹੂੰਕਬਹੂੰਨਮਿਟਾਇਓ॥੬॥ ॥ਪਰਸਰ
ਮਉਵਾਦੁ॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਐਸੋਕੌਨਰਾਵਰਵੰਕਸਾ
ਹੈਸੂਰਏਕੈਆਂਕ੍ਰਦੇਵਰਾਜਕੌਨਰਾਕਤੇਹੈਜੋਧਨਕਕੋ
॥ਨਾਰਾਇਨਛੀਰਨਿਧਿਸੇਖਕੀਨਬਨੈਬਿਧਿਸੂਰਜ
ਅਕਾਸਵਹਿਸੈਂਪਯੋਹੈਜਨਕਕੋ॥ਕਾਹੂੰਬੀਟੀਲਾਗੇ
ਪਾਂਖਕਾਹਿਜਮਮਾਰੈਕੰਖਸੁਨਯੋਹੈਨਦੇਖਯੋਧ੍ਰੁਨਲਾ
ਗਯੋਹੈਕਨਕਕੋ॥ਚਲਯੋਧਾਇਕਮਨੀਚਢਾਇਫੁਰ
ਕਾਇਆਂਖਬਾਈਜਗਸਾਂਈਬਾਤਕਹੂੰਨਤਨਕਕੋ॥
ਹੂਈ॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਜਾਨਕੀਬਿਵਾਹੀਰਾਮਚਾਵ
ਹੀਦੂਤਾਈਫੇਰੀਰਹਯੋਸੋਚਕਰਬਾਤਸੁਨਯੋਨਛਿਨ
ਜਯੋਾਦਸਰਬਆਯੋਬਲਬਹੁਤੈਜਨਾਯੋਹੈਅਨੇਤ
ਫੂਲਚਲਯੋਸੁਬਸੰਤਕੈਸੇਦਿਨਜਯੋਾਦੋਰਯੋਤੇਹੀਠੰ
ਢਤੇਸੁਆਨਛਰਪਾਏਕੈਸੇਹੈਂਸੁਕੈਸੇਜੈਸੇਦਾਰਦੀਕੇਹਿ
ਨਜਯੋਾਕੀਬੋਬ੍ਰਤੇਕਾਮਤਾਕੇਲੀਜੇਫਲਰਾਮਤੈਤੋਲੈ
ਲੇਹੀਮੈਪਾਈਸੁਧਤੇਰਯੋਤਾਨਤਿਨਜਯੋ॥੭॥ ॥
ਸੈਯਾ॥ ॥ਭਾਨੁਨਿਹਾਰਕਹੈਭ੍ਰਿਗੁਨੰਦਨਚੂਕਪ
ਰੀਤਬਜਾਹਿਨਮਾਰਯੋ॥ਜਾਨਤੋਨਿਜਬਾਨਕੁਠਾਰ
ਫਲਯੋਤਰੁਮੂਲਸਮੂਲਉਖਾਰਯੋ॥ਜਾਨਸੁਭੂਲਬਿ
ਚਾਰਚਿਤੈਧਰੇਯਾਹਿਪਲੈਜਲਬੋਰਨਡਾਰਯੋ॥ਏਜਿ

ਯਮੈ ਇਹ ਭਾਂਤ ਬਿਚਾਰਤ ਰਾਮ ਕਹੂ ਚਿਤ ਔਰ ਬਿਚਾਰੌਓ॥੧੧॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਬਿਸ੍ਵਾਮਿਤ੍ਰ ਬਸਿਸ੍ਟ ਰਿਖਿ ਨਟ ਗ੍ਰਿਹ ਸੁਭ ਨਿਜ ਠਾਂਇ॥ ਸਿਯ ਜਿਯ ਸੁਖ ਕਬਹੂੰ ਨ ਲਹਿ ਪਰੇ ਐਕ ਰਾਮ ਕੇ ਪਾਇ॥੧੨॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਏਕ ਠੌਰ ਭਈ ਸੈਨ ਸਿਮਟ ਸਟਪਟਾਇ ਇਕਾਪੈਸ ਹੋਏ ਜਾਇ ਤੇਜ ਐਸੋ ਜੈਸੇ ਅਰਕ ਕੋ ਕੋਰੈ ਨ ਧਰੈ ਧੀਰੀ ਧਰੀ ਪੀਰੀ ਮੁਖ ਕਾਂਸੀ ਰਾਮ ਕਾਂਪੈ ਕਰ ਦੰਡ ਧੂਨੀ ਨਿਰਖਿ ਐ ਖਲਕ ਕੋ ਲੈ ਕੈ ਸੁਤ ਸਾਥ ਜੋਰਿ ਹਾਥ ਇਤਿ ਭੂਪ ਘਟ ਭਾਖੇ ਵਹਿ ਮਾਨਤ ਨ ਜੈਕੀ ਆਪ ਜਕ ਕੋ ਕਠਿਨ ਕੁਠਾਰ ਧਰੇ ਕਰ ਜੋਰਾਵਰ ਦਿਜ ਆਏ ਬਿਕਰਾਲ ਜੈਤ ਵਾਰ ਚਾਰ ਚੂਕ ਕੋ॥੧੩॥ ॥ਪਰਸਰਾਮ ਉਵਾਚ॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਤ੍ਰੈ ਰਕੁ ਵੰਡ ਦੂਕ ਕਿਯੇ ਜਿਨ ਸੋਬ ਕਹਾਂ ਹਮ ਸੋ ਲਰਹੈਂ॥ ਭ੍ਰਿਗਨੰਦ ਕਹੈ ਹੌ ਨਜਨਤ ਤਾਂਹਿ ਸੁ ਅੰਤ੍ਰ ਕਦੰਤ ਨਕੋ ਪਰਹੈਂ॥ ਸਬ ਸੈਨ ਠਟੀ ਮੁਖਿ ਕਾਂਤ ਘਟੀ ਬਿਪਰੀਤਿ ਗਟੀ ਘਟ ਕੋ ਏ ਟਰਹੈਂ॥ ਪੁਨਤਾਹਿ ਮਤੰਗ ਤੇ ਭੇ ਨ ਕਹੂ ਜਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਰਾਮ ਸੁ ਕੇਹਰ ਹੈਂ॥੧੪॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਦਸਰਥ ਸਕਲ ਸਮਾਜ ਸੁਤ ਤ੍ਰਿਅ ਬਧੂ ਬਿਭੂਤ ਸੰਗ॥ ਯਹਿ ਮਾਤੇ ਗਜਰਾਜ ਦੀਨੇ ਉਬੇਰ ਨਚ ਹੈਂ॥੧੫॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਕ੍ਰੋਧ

ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੀਓ ਮੁਨਿ ਨੰਦ ਅਖੰਡਲ ਜਿਓਂ ਤਰਪੈ ਸਕੁਚਾ-
ਹੀਂ ॥ ਕੌਨ ਗਨੈ ਭੂਅ ਮੰਡਲ ਕੇ ਨ੍ਰਿਪ ਹੈ ਬਲ ਵੰਡ ਸੁਤੋ
ਘਰ ਮਾਹੀਂ ॥ ਠੋਕ ਰਹਿਓ ਭੁਜ ਦੰਡ ਕੁਠਾਰ ਸਮੇਤ ਧਰਾ
ਫਿਰ ਸੋ ਛਤ੍ਰ ਸੁਹੀਂ ॥ ਰਾਮ ਬਿਚਾਰ ਨ ਕਾਮ ਕੀਓ ਤੈਂ ਨ
ਜਾਨਤ ਮੋਹਿ ਬਡੋ ਧਰ ਛਾਹੀਂ ॥੧੬॥ ॥ਕਬਿੱਤ
॥ ॥ਕੈ ਨੈ ਸਿਖ ਦੀਨੀ ਤੇਹਿ ਤਾਕੇ ਤੂੰ ਬਤਾਇ ਮੋਹਿ ਓ-
ਠ ਨ ਰਬਾਇ ਓਰ ਦੇਖੈ ਰਾਮਚੰਦ ਕੀਓ ॥ ਰਾਤੇ ਕਰ ਨੈਨ ਧੂ
ਮ ਨਾਕ ਤੇ ਸੁਸਾਇ ਤਿਨਿ ਰੋਕਿਓ ਨਾਕ ਜਾਇ ਤਹਾਂ ਸੂਰ
ਜੋਤਿ ਮੰਦ ਕੀਓ ॥ ਰਾਜਾ ਪਛੁਤਾਇ ਦੇਖੋ ਕੈਸੋ ਦੁਖ ਪਾਇਓ
ਆਇ ਤੇ ਕਿਓ ਗਾਜ ਚਾਹੈ ਬੋਲ ਆਨੰਦ ਕੇ ਕੰਦ ਕੀਓ ॥ ਲੋ-
ਪ ਸੁਖ ਭਇਓ ਧੇਖ੍ਯ ਦੀਨ ਬਿਧਿ ਕੋਪ ਰਾਧ ਕੋਪ ਦੇਖ ਰੂਪ
ਮੁਖ ਘਟੀ ਅਜ ਨੰਦ ਕੀਓ ॥੧੭॥ ॥ਦਸਰਥ ਉਵਾਚ
॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਧਨੁਖ ਛੁਟਿਓ ਕਰ ਧਰ ਪਰਿਓ ਦ-
ਸਰਥ ਠੋਕਤ ਮਾਥ ॥ ਬਿਕਟ ਬਚਨ ਬ੍ਰਿਗੁ ਰਾਮ ਸੋਂ ਬੋ-
ਲੇ ਹਸੁ ਰਘੁਨਾਥ ॥੧੮॥ ॥ਰਾਮਚੰਦ ਉਵਾਚ॥
॥ਪਰਸਰਾਮ ਪ੍ਰਤਿ॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਲਾਗਿਓ ਜਗ
ਹੈ ਦੇਖ ਜੁ ਮੈਂ ਰੋਖ ਹੈ ਧਨੁਖ ਤੋਰਿਓ ਜਾ ਜਰੇ ਪੁਰਾਨੋ ਹੋ ਮੈ
ਜਾਨਿਓ ਗਇਓ ਕਾਮ ਸੋਂ ਜੋ ਤੋ ਐਸੀ ਹੋਨਹਾਰ ਠਾਵਰੋ ਕਹਾਂ
ਬਿਚਾਰ ਮਾਰਿਓ ਚਾਹੈ ਮਾਰ ਬੈਰ ਹੈ ਨ ਕੰਜ ਧਾਮ ਸੋਂ

ਖ ਸੁਖ ਏਕ ਬਾਰ ਦਸਰਥ ਜੀ ਅਧਾਰ ਜੈਸੇ ਫਨਿਮਨਿ ੨੫
ਹਾਰ ਤੈਸੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੋਂ ਕੈਸੇ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ਦਈ ਮੇਰੇ ਆਨੰਦ ਕੀ
ਜਈ ਰਾਮ ਭਈ ਰਾਮ ਰਾਮ ਆਜ ਨਈ ਰਾਮ ਰਾਮ ਸੋਂ।
੧੯॥ ॥ਲਛਮਨ ਉਵਾਚ॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥
ਮਹਾਂ ਰਣਧੀਰ ਮਹਾਂਬੀਰ ਲਘੁਬੀਰ ਹਸ ਬੋਲੇ ਐਸੇ
ਨੈਕੁ ਕ ਸਮੱਸਿਆ ਮੋਹਿ ਦੀਜਿਯੇ। ਕਹੋ ਬਾਂਧ ਡਾਰੋਂ ਕਹੋ ਦੇ
ਸ ਤੇ ਨਿਕਾਰੋਂ ਕਹੋ ਬਾਰਿਧ ਉਤਾਰੋਂ ਕਹੋ ਜੂਰਾ ਕਾਟਿ ਲੀਜਿ
ਯੇ। ਕਹੋ ਕਟਿ ਕਾਂਸੀ ਰਾਮ ਕੇ ਤਕੁ ਪਰਸਰਾਮ ਨਾਮ ਸੁਨ
ਜਾਂਕੋ ਛਿਤ੍ਰਪਾਲ ਹ੍ਵੈ ਕੈ ਛੀਜਿਯੇ। ਮਾਰੇ ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਛੀਨ ਲੈ
ਹੋ ਤੂਨ ਚਾਂਪ ਆਪ ਦੇਖਿਯੇ ਤਮਾਸੇ ਪੈ ਨ ਸਾਂਸੇ ਕਛੂ ਕੀਜਿਯੇ
॥ ॥ਰਾਮਚੰਦ ਉਵਾਚ॥ ॥ਪਰਸਰਾਮ ਸੋਂ॥ ॥
ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਐ ਨ ਜਾਨਿਓ ਤੇਰੋ ਬਲ ਤੈਸੋ ਤਾਂ ਕੋ ਲਾਗਿਓ
ਫਲ ਕਠਿਨ ਕੁਠਾਰ ਧਾਰ ਕੰਠ ਪਰ ਧਰੀਏ। ਇਤੈ ਪਰ ਔ
ਰ ਕਛੂ ਬਾਤ ਆਵੈ ਤਾਤ ਹਾਥ ਕੀਜੈ ਸੋਈ ਭਾਵਤੀ ਪੈ ਰੋਖ
ਕਊ ਨ ਕਰੀਏ। ਐਸੋ ਕਛੂ ਕੁਲ ਕੋ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ਹਮਾਰੇ ਰਾਮ
ਮਾਰੇ ਮਾਰ ਖਾਂਯੇ ਪੈ ਨ ਮਾਰੀਏ ਜੋ ਮਰੀਏ। ਬੈਰੀ ਸਰਨਾਇ
ਔਰ ਸੁਨੋ ਮੁਨੀਰਾਇ ਗਾਇ ਬਾਮਨ ਸੋਂ ਲਰੀਏ ਤੋ ਪਾਇ
ਕਾ ਕੇ ਪਰੀਏ।੨੧॥ ॥ਪਰਸਰਾਮ ਉਵਾਚ॥ ॥ਕ-
ਬਿੱਤ॥ ॥ਦੇਖਨ ਜੋ ਪਾਊਂ ਤੋ ਪਠਾਊਂ ਜਮਲੋਕ ਹਾਥ ਦੂਜੇ

 ਨਲਗਾਊਂਫਾਰਿਕੋਰੇਏਕਕਰਕੋ।ਅੀਜਮਾਨੋਉਰਤੇਉ-
ਖਾਰਭੁਜਦੰਡਹਾਤੇਤੋਰਡਾਰੋਂਬਰਅਵਿਲੋਕਰਘੁਵਰ
ਕੋ।ਕਾਂਸੀਰਾਮਦਿਜਕੋਰਿਸਾਤਭੁਹਰਾਤਰਾਮਅਤਿਥ
ਹਰਾਤਗਾਤਲਾਗਤਹੈਧਰਕੋ।ਸੀਤਾਕੇਸੰਤਾਪਮੇਟ
ਪ੍ਰਗਟਪ੍ਰਤਾਪਕੀਨੋਕੋਹੈਵਹਿਆਪਚਾਂਪਤੋਰਨੋਜਿਹ
ਹਰਿਕੋ।੯੨॥ ।ਰਾਮਚੰਦਉਵਾਚ॥ ।ਕਬਿੱਤੁ
॥ ।ਜੋਈਕਰਨੋਚਾਹਤਹੋਸੋਈਕਰੋਇਤਆਇਬੋਲ-
ਮੋਰਘੁਰਾਇਚਲਵੰਜਾਨੀਕੇਪ੍ਰਭੁਕੋ।ਤੋਰਨੋਮੈਧਨੁਖ
ਜਾਇਲਾਯੋਹੋਂਜਨਕਜਾਯ ਬੋਲਨੇਸੁਤਭੁਪਰੂਪਧਰੇ
ਮਨੁਮਥਕੋ।ਕਹੈਕਵਿਕਾਂਸੀਰਾਮਰਾਮਅਭਿਰਾਮਪ੍ਰ-
ਭੁਕਰਨਕੇਧਾਮਦੈਨਹਾਰਮੋਖਗਥਕੋ।ਜਗਾਤਉਜਾਰੋ
ਭੁਜਭਾਰੇਯਹਿਬਾਤਸੁਨਨਿਕਸਬੈਮਾਰੋਭਯੇਪਮਾਰੋ
ਦਸਰਥਕੋ।੯੩॥ ।ਪਰਸਰਾਮਉਵਾਚ॥ ।ਕ-
ਬਿੱਤੁ॥ ।ਤਰੁਨਿਤੇਤਾਤੇਭਯੇਰਾਤੇਭਯੇਲਖੁਸਿਖ
ਬਿਖਸੇਬਚਨਬੋਲੇਛਕਾਨੇਛੂਹਛਯੇਹੈ।ਤ੍ਰੇਹੈਂਚਵੀਚ
ਫੀਆਖੈਂਰਿਸਤੇਪਰਤਕਦੀਕਹੈਕਾਸੀਰਾਮਦਿਜਐਸੇ
ਭੇਖਭਯੇਹੈ।ਕਾਂਪਤਅਧਰਲਰਥੇਕੀਹਰਬਰਿਫਾਹਿ
ਸੰਭਰਕੈਕਹਰਕੁਠਾਰਕਰਲਯੋਹੈ।ਦੇਖਤਹੀਹਾਥ
ਰਘੁਨਾਥਕੇਧਨੁਖਬਾਣਸਾਵਕਮੁਨੀਸੂਰਕੇਪਾਵਕਦੈਗ

ਦੋਹਰਾ॥੬੪॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਜੀਵਤ ਨ ਛੋਡੋਂ ਜਾਂਨ
ਅੰਨ ਮਹਾਂ ਤੁੰਡ ਜੂਕੀ ਕਰੋਂਗੋ ਨਿਦਾਨ ਸੁਨ ਏਰੇ ਮੇਰੇ ਜੋਊ
ਮਤੂ ਓੜਕ
ਅਬਹੀਂ ਨਿਖਿਕੇ ਸਪੂਤ ਪੁਰਹੂਤ ਹੂੰਕੇ ਬੇਸ਼ ਧਰੇ ਕਾ-
ਸੀਰਾਮ ਬਾਰਬਾਰ ਬੋਲਤ ਗਰਬ ਹੀਂ॥ ਆਂਖਤ ਰੇ ਆਨ
ਤਨ ਔਰ ਭਟ ਜਾਨਤ ਨ ਮਾਨਤ ਨ ਉਛਰ ਉਛਰ ਆਵੈ
ਅਬਹੀਂ ਭਯੋ ਦਾਵੇਦਾਰ ਤੇ ਸੰਭਾਰ ਮੇਸੋ ਰਾਰੂ ਰਾਮ ਰਘੁ-
ਲੜਾਈ
ਬੰਸੀ ਨ ਤਰ ਹਥਿਆਰ ਛਾਡ ਅਬ ਹੀ॥੬੫॥ ॥ਰਾਮ-
ਚੰਦ ਉਵਾਚ॥ ॥ਪਰਸਰਾਮ ਸੋਂ॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥
ਤੁਮ ਸਬ ਹੀਕੇ ਗੁਰ ਮਾਨੀਅਤ ਪੂਰਿਪੂਰਿ ਭੂਤਲਕੇ ਸੁਰ
ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇਵਤਾ
ਤੁਮੈ ਦੀਜਿਅਤਿ ਦਾਨ ਹੈ॥ ਕਾਸੀਰਾਮ ਪੂਜਾ ਕਰੈ ਹਾਥ ਜੋ-
ਦਾਨ
ਰ ਪਾਇ ਪਰੈ ਤੁਮ ਸੋਂ ਹਮਾਰੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕਛੁ ਨ ਬਸਾਤ ਹੈ॥ ਬੈਰੀ
ਵਸ
ਅਨਮਾਰਨੇ ਹੋ ਹਮ ਤੁਮ ਪਾਰਨੇ ਹੋ ਬੁਧਿ ਰਘੁਬੰਸਨਿਕੀ
ਐਸੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਹੈ॥ ਸੁਨੋ ਦਿਜਬੀਰ ਰਘੁਬੀਰ ਕਹੈ ਹਮ
ਪੈ ਅਸੀਸ ਕੇ ਦਿਵੱਯਾ ਕੋ ਕਸੀਸ ਕਹੀ ਜਾਤ ਹੈ॥੬੬॥
ਦੇਣਵਾਲੇ ਕੋ ਤਾੜਨਾ
॥ਪਰਸਰਾਮ ਸੋਂ ਕਹਿਤ ਹੈਂ॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਕਾਹੇ
ਕੋ ਰੈ ਰਾਮ ਜਮ ਧਾਮ ਚਲਯੋ ਚਾਹਿਤ ਹੈ ਖਲਕ ਕੇ ਲਖਤ-
ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਵੇਖਦਿਆਂ
ਦ੍ਵੈ ਜੈਹੈਂ ਖਲ ਘਾਇ ਕੈ॥ ਭ੍ਰਿਕੁਟੀ ਚਢਾਇ ਅੰਗ ਅੰਗ ਉ-
ਹੇਦੁਸ਼ਟ ਨਾਸ ਭਵਾਂ
ਪਜਾਇ ਕੋਪ ਠਾਢੋ ਭਯੋ ਭਟ ਆਗੇ ਸਬ ਹੀ ਦਬਾਇ ਕੈ॥
ਖੜਾ ਸੂਰਮਾ
ਕਾਂਸੀਰਾਮ ਤਬ ਦਲ ਬਲ ਦਸਰਥ ਜੂ ਕੋ ਦਿਜ ਕੋ ਦੁਮਾਕ
ਸੈਨਾਂ ਤੇਜ ਹੌਸਲਾ

੨੮ ਦੇਖਗਯੋਦਾਹਿਨਾਇਕੈ। ਐਸੀਬਾਤਸੁਨਸੀਸਧੁਨਿ
ਧੁਨਿਮੁਨਿਪੂਤਬੋਲਯੋਬਰਬੰਡਪੁਰਹੂਤਜਯੋਰਿਸਾਇ
ਕੈ॥੮੭॥ ॥ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਪਰਸਰਾਮਸੋਂ॥ ॥ਕਬਿੱ
ਤ॥ ॥ਅਤ੍ਰਕੇਚਲਯਾਛਿਤ੍ਰਛਤ੍ਰਕੇਧਰਯਾਛਤ੍ਰੀ
ਛਤ੍ਰੂਮਿਤਛਕੇਬਿਸਕਲਾਹਿਸੁਹਾਤਹੈ। ਕਾਸੀਰਾਮ
ਰਾਮਰਣਧੀਰਦ੍ਵੈਕਹਿਤੋਰੇਕੈਸੇਹਮਤੋਰੇਗਾਤਕੇ
ਜਕੇਸੋਪਾਤਹੈ। ਅੰਗਲਪਟਾਇਮਹਾਂਬੈਰਸੋਬਢਾਇ
ਬਰਮੁਖਆਈਜਿਪਤਕੋਨਜਾਤਹੈ। ਨਿਗਮਕੇਭ੍ਰਾਂਤੇ
ਕਤਬੋਲਤਬਚਨਬ੍ਰਾਂਤੇਕਾਹੇਕੋਰੇਪਾਂਡੇਗਾਂਡੇਹਾਥਨ
ਸੇਖਾਤਹੈਂ॥੮੮॥ ॥ਪਰਸਰਾਮਬਾਚ॥ ॥ਕਬਿੱ
ਤ॥ ॥ਸਹਸ੍ਰਾਈਮਾਰਯੋਮੈਂਸਹੰਸ੍ਰਬਾਹੁਮਹਾਂਬਲੀ
ਨਰਨਕੇਨਾਂਹਿਦਾਹਿਤਉਨਸਿਰਾਤਹੈ। ਕੀਨੋਜਹੇਪ੍ਰ
ਨਤਰਪਨਤੇਰੇਰਕਤਕੇਜੌਲੌਂਘਟਿਪ੍ਰਾਨਤੌਲੌਂਅ੍ਰਾ
ਨਸੁਹਾਤਹੈ। ਕਾਸੀਰਾਮਰਾਮਸੋਪਰਸਰਾਮਐ-
ਸੇਕਹਯੋਗਹੇਜੋਹਥਿਆਰਸੋਈਹੋਤਪਾਤਪਾਤਹੈ।
ਬਾਂਧਤਜੋਖਾਂਡੇਤੇਮੈਂਛਾਂਡੇਨਜੀਅਤਖਾਂਡੇਖੰਡਪਾਤਿਖਾਂ-
ਡੇਪਾਂਡੇਐਸੇਗਾਂਡੇਖਾਤਹੈਂ॥੮੯॥ ॥ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਉਵਾ-
ਚ॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਛਤ੍ਰੀਛਤ੍ਰਈਸਨਕੇਅੰਗਜ-
ਗਦੀਸਨਕੇਕੋਪਕਰਯੋਮਨਮਾਂਹਿਬਾਹੈਂਉਕਸਾਇ

ਬੋ ਏ ਭ੍ਰਿਕੁਟੀ ਦਵਾਇ ਰਘੁਰਾਇ ਸੌਂ ਕਹਨ ਲਾਗੋ ਕਾਸੀ
ਭਟ
ਰਾਮ ਮੇਰੋ ਤੇਜ ਕਾਂਪੈ ਸਗਰੋ ਜਹਾਨ ਬੋਾਰੇ ਨਕਾ ਕੇ ਦੇਵਟਾ ਨੈ
ਪਰਸਰਾਮ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂਮ ਪੁਤ੍ਰ
ਕਪੋਟਾ ਹੂੰ ਕੇ ਮਾਰੇ ਲੋਟਾ ਪੋਟ ਹ੍ਵੈਕੈ ਜੈ ਹੋ ਕਹੂੰ ਢੂੰਢੇ ਹੂੰ ਨ ਪ
ਇਬੋ ਬਹੁਤ ਬਰਮੇ ਹੈ ਛਤ੍ਰਧਾਰੀ ਦਸਰਥ ਮੈਂ ਤ ਬਾਮਨ
ਰਾਜਾ
ਭਿਖਾਰੀ ਅੱਤ੍ਰਧਾਰੀ ਕਹਿਵਾਇਬੋ ॥੯੦॥ ॥ਪਰਸ
ਸਸਤ੍ਰਧਾਰੀ
ਰਾਮ ਉਵਾਚ ॥ ॥ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਸੋਂ॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥
ਅਰ ਛਰਵਾਇ ਦੇਊਂ ਕਰ ਜੁਰਵਾਇ ਦਸੋ ਨਖ ਮੁਖ ਦਿਖਾ
ਇ ਆਪਨੇ ਕੈ ਛਿਟਕਾਏ ਹੈ ॥ ਮੀ ਚਿਨ ਡਰਾਇ ਬਾਰ ਬਾ-
ਛਤ੍ਰਿਆ ਦਸਰਥ ਨੂੰ ਮੱਤ
ਰ ਸਤ੍ਰੁ ਰਾਇ ਆਜ ਹ੍ਵੈ ਗਯੇ ਸਿਪਾਹੀ ਮੋਸੋਂ ਤਾਹੀ ਕੋ ਤੂੰ
ਡਾਕੇ ਕੁੰਬਾ ਕੇ
ਲਾਯੇ ਹੈ ॥ ਕਹੈ ਕਾਸੀ ਰਾਮ ਤਬ ਰਾਮ ਸੋ ਪਰਸਰਾਮ ਸਿੰ-
ਖਾ ਬਾਮਦੇਵ ਜੂ ਕੇ ਨੀਕੇ ਕੈ ਸੁਨਾਯੇ ਹੈ ॥ ਜਾਂਕੀ ਸੌਂਹੈਂ ਖ
ਤ ਛਤ੍ਰਧਾਰੀ ਕਹਿ ਕਰ ਜਤ ਤਾਹੀ ਪੈ ਮੈ ਦਸਨ ਤਿਨੂ
ਚਿੱਦਾਮੈਂ ਘਾਸ
ਕਾ ਪਕਰਾਯੇ ਹੈ ॥੯੧॥ ॥ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਵਾਚ ਪਰਸਰ
ਮ ਸੋਂ॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਫਰਤੇ ਕਪੋਲ ਬੋਲ ਬੋਲ
ਗਲਾਂ
ਤ ਹੀਂ ਬਾਮਨ ਕੇ ਤਾਰਤੇ ਉਖਾਰ ਦਾੜ੍ਹ ਜਮੀ ਜੇ ਬਦਨ ਮੈਂ
ਮੂੰਹ
ਜੀਤ ਬੀਰਖੇਤ ਪਠੈ ਦੇਤ ਜਮਲੋਕ ਤੋਹਿ ਲੇਤੇ ਸਬ
ਛਤ੍ਰਿਨ ਕੇ ਬੈਰ ਏਕ ਛਿਨ ਮੈਂ ॥ ਕਹਾਂ ਕਰੋਂ ਹਤ ਆ ਪਨ
ਅਬ ਜੋ ਤਿਹਾਰੇ ਹਤੇ ਸੁਭਟ ਕਹਾਇ ਰਨ ਠਾਢੇ ਹੋਤ ਰ-
ਜੈਸਾ ਜੁਧ
ਨ ਮੈਂ ਜਾਹੇ ਜਾਨ ਲਤੇ ਹੈ ਬਚਾਏ ਏਕ ਬਾਮਨ ਕੇ ਕਾ-

ਸੀਰਾਮ ਸਮਝ ਸਮਝ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ।੯੨॥ ।ਪਰਸ
ਰਾਮ ਉਵਾਚ॥ ।ਕਬਿੱਤ॥ ।ਟੂਟ ਟਾਰ ਰੋਸ ਗਏ
ਫੂਟ ਫਾਟ ਮੂਠ ਗਈ ਜੇਵ ਰਨ ਰਾਖੇ ਜੋਰ ਜਾਨਤ ਜਗ-
ਤ ਹੈ।ਸੂਰਜ ਜਰਾਏ ਬਾਰਿ ਬੋਰਿ ਕੈ ਸਿਰਾਏ ਮਹਾਂ ਮੇ-
ਘਨ ਸੈਂਤਾਏ ਸੀਤ ਤਾਮੈ ਕਹਾ ਸਤ ਹੈ।ਰੰਗ ਗਏ ਉ-
ਖਰ ਕੁਰੰਗ ਭਏ ਪਰੇ ਪਰੇ ਝਾਰੇ ਉਧਾਰੇ ਮਾਰੇ ਫੂਕ
ਕੇ ਉਡਤ ਹੈਂ।ਕਾਂਸੀਰਾਮ ਰਾਮ ਸੋਂ ਪਰਸਰਾਮ ਐਸੇ ਕ-
ਹੇ ਤੋਰ ਕੈ ਧਨੁਖ ਐਸੇ ਐਸੇ ਬਲ ਕਤ ਹੈਂ।੯੩॥
।ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਪਰਸਰਾਮ ਸੋਂ॥ ।ਕਬਿੱਤ॥ ।
ਬ੍ਰਾਮਨ ਭਿਖਾਰੀ ਤ੍ਰਿਨ ਧਾਰੀ ਤਿਨ ਤੂਲ ਤੂੰਛ ਭੂਖਨ ਕੇ
ਭੂਖੇ ਮਹਾਂ ਤੋ ਸੋ ਕਹਾਂ ਕਹੀਏ।ਨਾਟੈ ਹਾਥ ਬਾਂਧੀ ਮੈਨ
ਆਵੈ ਮੈਤ੍ਰ ਬੀਛਨ ਕੇ ਤਾਂਤੇ ਤੇਰੀ ਬਾਤੇਂ ਸੁਨ ਸੁਨ ਚਾਹਿ
ਰਹੀਏ।ਹਮ ਕੇ ਅਜਸ ਤੋ ਸੋਂ ਬਾਂਧੇ ਤਰਕਸੁ ਅਨ ਰਸ
ਕਰੇ ਬਨ ਨਸੋਂ ਤਾਂਤੇ ਸਭ ਸਹੀਏ।ਕਾਂਸੀਰਾਮ ਕਹੈ ਰ-
ਘੁਬੰਸਨ ਕੀ ਰੀਤ ਯਹੈ ਜਾਂ ਸੋਂ ਕੀਜੈ ਮੋਹੁ ਤਾਂ ਸੋ ਲੋਹ ਕੇ
ਸੋ ਕਹੀਏ।੯੪॥ਕਬਿੱਤ॥ ।ਰਾਜਨ ਕੇ ਪੂਤ ਮਹਾਂ
ਬਲੀ ਅਤਿ ਕੋਪ ਆਏ ਧਨੁਖ ਚਢਾਏ ਸਭ ਹਾਰੇ ਜੋ
ਰ ਤੋਰ ਕੈ।ਟਾਂਕ ਭਰ ਹਾਥ ਲੀਨ ਉ ਟੂਟ ਏ ਬਿਨੁ ਜੋਰ ਕੀ-
ਨੇ ਤਾਂਤੇ ਤੇਰ ਡਾਏ ਕੋਊ ਸਕੇ ਨੇ ਹੈ ਨ ਤੋਰ ਕੈ।ਕ੍ਰੋਧ ਜੀ ਅ

ਭਯੋਤੇਰੇਸੁਨਹੋਪਰਸਰਾਮਬਿਨਤੀਕਰਤਤਾਂਤੇਦੋ
ਊਕਰਜੋਰਿਕੈਤੁਮਸੋਨਜੋਰਚੋਰਭੂਪਨਕੋਭੋਰਭੂਪ
ਕਾਕੁਗੀਕੋਛੋਰਕਾਹੂਮਾਗੋਹੈਨਟੋਰਕੈ॥੯੫॥ ॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਦੇਖਰਾਮਕੀਦੀਨਤਾਸਭਸਮਸ਼ਾਵਤ
ਤਾਹਿ॥ਇਕਮੀਠੀਨਿਜਸੁਜਸਕੀਬਾਤੈਂਰੁਚੈਂਨਕਾਂ-
ਇ॥੯੬॥ ॥ਰਿਖਿਉਵਾਚ॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥
॥ਰਾਮਘਨਸ਼ਾਮਅਭਿਰਾਮਸੁਠਕਾਮਹੂਤੇਤਾਂਤੇ
ਹੇਪਰਸਰਾਮਕ੍ਰੋਧੁਮਤਿਛੋਰਿਯੋ॥ਧਨੁਖਪੁਰਾਨੋਟੂਟ
ਗਯੋਵਹਿਜਾਨਦੇਹੁਕੌਨੈਕਾਜਬੈਰਬਾਢੇਕੀਜੈਬਾਤ
ਬੋਰਿਯੋ॥ਬਾਲਕਬਿਨੋਦਨਤੇਜਿਯਮੈਰਿਸਯੇਤਾਂਕੇ
ਧਨੁਖਚਢਯੈਕੋਹੈਪ੍ਰੀਤਿਕਾਂਸੋਲੋਰਿਯੋ॥ਬਾਤਤੋਬਿ
ਹਾਨੀਸੁਰਲਏਨਕਹਾਨੀਰਾਨੀਰਮਾਸੋਂਨਰਾਮਰਾਮ
ਦਾਰਿਦਸੋਂਜੋਰਿਯੋ॥੯੭॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪ੍ਰ
ਹਿਮਪਾਇਗਾਢੇਨਿਰਖਦਿੱਯੇਸੁਜਸਲਿਯੇਸਾਥ
॥ਮੁਖਬੋਲਏਮਨਮੈਂਕਹਯੋਏਅਚੁਤਰਘੁਨਾਥ॥੯
੮॥ ॥ਪਰਸਰਾਮਉਵਾਚ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਸਨਮੁਖਦੇਖਤਮੋਹਿਰਣਕੌਣਸੂਰਠਹਿਰਾਇ॥ਲੈ
ਪਰਚੋਤਪਕੋਚਲੇਭੇਟਭੁਜਾਰਘੁਰਾਇ॥੯੯॥
ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਐਂਚੇਜੇਹਰਿਬਾਰਬਾਰਯਾਂਹੀਤੇਨਿਸਰ

ਧਨੁ ਰਾਜਨ ਚਢਾਯੋ ਹੈ ਹਜਾਰ ਬਾਰ ਪਾਂਇ ਦੈ ਤੌ ਕੋਰ-
ਹੀਏ ਨ ਬਲੁ ਤੋਰ ਤਨ ਲਾਗੈ ਪਲ ਭ੍ਰਾਤੇ ਅਭਿਮਾਨ ਰਾ-
ਮ ਕੋ ਸਕ ਚਲਾਇ ਦੇਤੋ ਤੋ ਹੌਂ ਛਾਡਿ ਜਾਊਂ ਤੋਹਿ ਸਾਚੀ ਕ-
ਹੋ ਬਾਤ ਮੇਰੀ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਹੋਹਿ ਮੋਹੂੰ ਕੋ ਬਤਾਇ ਦੈ
।ਤੋਰੇ ਤੇਜ ਮਾਨੋ ਸਹੀ ਜੋ ਤੂੰ ਕਹੈ ਮੇਰੀ ਕਹੀ ਮੇਰੋ ਈ ਧਨੁ
ਖੈਲੈ ਕੈ ਮੋਹੂੰ ਕੋ ਚਢਾਇ ਦੈ ॥੧੦੦॥ ।ਲਛਮਨ ਉ-
ਵਾਚ॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਬਹੁਤ ਸਹੀ ਯਾ ਕੀ ਸਬ
ਹਿ ਮਿਤ੍ਰ ਕਵੈਂਡ ਭ੍ਰਿਗੁਵੰਸ। ਅਬ ਲਛਮਨ ਬਿਨਤੀ
(ਧਨੁਖ) (ਪਰਸਰਾਮ)
ਕਰੈ ਰਘੁ ਕੁਲ ਮਾਨ ਸਹੰਸ ॥੧੦੧॥ ।ਕਬਿੱਤ॥
(ਸੂਰਜ)
।ਕਾਹੂੰ ਕੋ ਧਨੁਖ ਕਾਹੂ ਤੇ ਮੇ ਕਾਹੂ ਰਾਖ੍ਯੋ ਧਾਰ ਕਹੋ
ਯਾ ਕੀ ਗਾਠ ਕੇ ਕਹਾ ਹੈ ਤ੍ਰੁਯੋ ਛੀਜ ਨੋ ਗਾਲ ਕੇ ਬਜਾਇ
ਤ੍ਰਰ ਪਾਇ ਮਾਰੇ ਸਬੈ ਲੋਕ ਤਾਪਹਿ ਨ ਦੇਖੇ ਰਘੁਨਾਥ ਕੀ
ਸੋ ਖੀਝ ਨੋਂ। ਕਹੈ ਰਘੁ ਬੀਰ ਸੁਨ ਬੀਰ ਰੋਖ ਛਾਡੋ ਤੁਮ ਮੋ
ਹ ਮਹਾ ਗਾਜੇ ਬਿਨ ਬਰਖੇ ਨ ਭੀਜ ਨੋ। ਤਊ ਤੇ ਗੁਸਾ-
ਈ ਦੇਖੋ ਬਾਮਨ ਢਿਠਾਈ ਰਾਮ ਸੂਰਜ ਕੇ ਤੇਜ ਕੋ ਤੁਰਾਵੈ
ਪਟਬੀਜਨੋ ॥੧੦੨॥ ।ਕਬਿੱਤ॥ ।ਕਹੋ ਤੇ-
ਰ ਤ੍ਰੋਂ ਕਹੈ ਯਾਹੀ ਫਿਰ ਜੋਰ ਜੋ ਕਹੋ ਤੋ ਕਾਨ ਲਾਇ ਐਂਚ
ਰਾਖੋ ਸਾਤ ਦਿਨ ਮੈਂ ਜੋਂ ਕਹੋ ਤੋ ਤਿਹਾਰੇ ਬਲ ਪਾਇ ਬਾਂਏ
ਹਾਥ ਨਾਥ ਆਂਗੁਰੀ ਸੋਂ ਮੇਰੁ ਅਲਕੁਰੇ ਜਾਹਿ ਕਿਨ ਮੈਂ।
(ਉਂਗਲੀ) (ਪਹਾੜ)

ਛਮੁਖ ਮਹੇਸ ਔ ਗਣੇਸ ਸੋਂ ਸੁਰੇਸ ਆਲਿ ਕੇਸ ਹੂੰ ਜੋ ਥੋ-
ਲੈ ਬਲ ਦੇਖਤ ਨ ਤਿਨ ਮੈਂ। ਕਾਂ ਇਸ ਚੁਕਾਊਂ ਨਿਥੋ-
ਧ ਮੈਂ ਜਰਾਊਂ ਧਨੁ ਆਇਸ ਜੋ ਪਾਊਂ ਤੋ ਚਢਾਊਂ ਰਾਮ ਛਿ-
ਨ ਮੈਂ।੧੦੩॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਧਰਮੋ ਨ ਦੂਜੇ ਧਨੁਖ
ਸੂਰ ਸਰਨਾਗਤਿ ਨਹਿੰ ਦੀਨ। ਸੁਰਪਤਿ ਹੂੰ ਸੋ ਰਘੁਪ-
ਤੀ ਲਟ ਮੁਖ ਬਾਤ ਕਹੀ ਨ।੧੦੪॥ ।ਸਵੈਯਾ।
।ਸੇਵਕ ਬਾਪ ਨ ਦੂਰ ਕੀਓ ਜਿਨ ਚੂਕਿ ਪਰੇ ਮੁਖ ਤੇ
ਹਸ ਦੀਨੋ। ਦਾਨ ਦਿਯੋ ਜਿਨ ਕੋ ਤਿਨ ਪਾਇਨ ਮਾਂਗ
ਬੇ ਕੇ ਬਹੁਰੋ ਮਨੁ ਕੀਨੋ। ਬੋਲ ਕਹ੍ਯੋ ਸੁ ਕਹ੍ਯੋ ਨ ਫਿ-
ਰੇ ਅਰ ਸੀਅ ਬਿਵਾਹਿ ਕੈ ਬ੍ਯਾਹੁ ਨ ਕੀਨੋ। ਏਕਹਿ
ਬਾਨ ਹਨ੍ਯੋ ਰਿਪੁ ਮੈਂ ਭਨਿ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਸਦਾ ਬ੍ਰਤ ਲੀ-
ਨੋ।੧੦੫॥ ।ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਉਵਾਚ। ।ਕਬਿੱਤ।
।ਬਾਨ ਭਰ ਫੂਇ ਲੀਨੇ ਹ ਕਾਨ ਸੇਲ ਗਾਇ ਜਿਹ
ਜਿਹ ਪਕਰਾਇ ਲੀਨੋ ਕਰ ਨ ਨਿਦਾਨ ਸੋਂ। ਦੇਖੇ ਜੋ ਬੀ-
ਰ ਦੇਖੇ ਬਾਪੁ ਖੈਚੋ ਜੋ ਪਰਤਾਪ ਜਾਨੇ ਚਾਂਪ ਬਿਰਰ-
ਨੇ ਅਰ ਰਾਨੇ ਅਸਮਾਨ ਸੋਂ। ਕਾਸੀਰਾਮ ਰਾਮ ਕੇ ਰਿਸ-
ਤ ਭਹਰਾਤ ਰਾਮ ਭੂਲੀ ਸੁਧਿ ਸਾਤ[1] ਪਰ੍ਯੋ ਉਪਰ ਮਸ-
ਨ ਸੋਂ। ਦਿਜ ਬਰ ਖੋਯੋ ਗਯੋ ਭੁਰਭਜ ਭੀਤਿ ਭਯੋ ਜ-
ਯੋ ਹੀ ਕਰ ਲਯੋ ਦਯੋ ਤਯੋ ਹੀ ਕਰ ਪਾਨ ਸੋਂ।੧੦੬॥

੧ ਦੋਹਰਾ॥ ਧੀਰੰਜ ਛੂਟਿ ਗਯੋ ਜੋਰ ਛੂਟਿਯੋ ਮਤਿ ਗਤਿ ਔਸਰ ਜਾਤਾ ਰਾਮਚੰਦ ਕੋ ਦੇਖਿ ਕੈ ਭੂਲ ਗਈ ਸੁਧ ਸਾਤ॥

 ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮਕਹ੍ਯੋਮੁਨਿਨੰਦਨਕੋਕਹਿਕਾ-
ਹਿਹਨੋਅਬਦੇਹੁਦਿਖਾਈ॥ਬੂਝਕੈਤਾਹਿਹਨੀਨਭ-
ਕੀਗਤਿਐਂਠਹੁਤੀਅਬਅਉਰਬਨਾਈ॥ਦੇਖਰਹ੍ਯੋ
ਮੁਨਿਕੋਸੁਤਕੌਤਕਹੈਅਵਤਾਰਸਹੀਰਘੁਰਾਈ॥ਝ-
ਟਚਟਾਕਚਲ੍ਯੋਬਨਕੋਜਬਰਾਮਕਮਾਨਚਟਾਕਚ-
ੜਾਈ॥੧੦੭॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਰਾਮਪਨੁਚਤਾਂ
ਧਨੁਖਕੀਐਚੀਜਬਸੂਤਲਾਇਆ॥ਦੇਖਜਨਕਜਾਨ-
ਹਿਤਨਮਨਧਰਰੋਖਰਿਸਾਇ॥੧੦੮॥ ॥ਸੀਤਾ
ਉਵਾਚ॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਯਾਹੀਕੋਤੋਬੋਲਕਹੂ
ਤਾਤਕੋਸੋਦੇਖਤਹੈਂਐਸੇਤੋਅਨੇਕਹ੍ਵੈਹੈਕਹਾਂਕਹਾਂਜਾ-
ਇਹੈਂ॥ਕਾਲਬਿਆਹੀਨਈਹੈਂਤੌਧਾਮਹੂਨਗਈਰਾਮ
ਆਜਹੂਤੋਮੇਰੇਸੀਸਸੌਂਤਕੇਬਸਾਇਹੈਂ॥ਰਾਜਨਕੀਰੀ
ਤਬਿਪਰੀਤਸਭਜਾਨੇਜਗਕੰਕੇਬਸਭਏਮੋਹਐਸੇ
ਤਿਹਿਕਾਇਹੈਂ॥ਮਨਮੈਬਿਚਾਰੈਗਟੀਲੈਚਢੈਉਤਾਰੈ
ਸਿਯਤੋਰਕੈਧਨੁਖਯਾਂਕੀਬੇਟੀਬਿਆਹਲਿਆਇਹੈਂ॥
੧੦੯॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਇਤਲਛਮਨਸੰਗਰਾ-
ਮਪਰਸਰਾਮਬਲਿਪਰਹਰ੍ਯੋ॥ਪ੍ਰੀਤਿਕਰੀਬਿਸਰਾ-
ਮਆਮਰਭੁਯੋਮੁਨਿਦੇਹਧਰਾ॥੧੧੦॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥
॥ਯਹਿਦੀਪਕਜਿਹਕਾਮਲੇਖਸਨੇਹਜਰਾਇਹੌਂ॥

ਨਾਰਘੁਭੁਲਦੀਪਕਰਾਮ ਸਦਾਬਢਤੇਦੇਊ ਰਹੈ॥੧
੧੧॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਛਾਡੇਨੇਸਮਰਸੁਭਾਉਪ
ਰਸਰਾਮਮਨਤਪਧਰਿਓ॥ਰਾਮਉਤਾਰਿਓਚਾਉਭ
ਜਓਨਦੀਸਤਅਜਲੌ॥੧੧੨॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥
ਜੈਸੇਅਹਿਮੋਰਤੇਨਸਾਨੇਚੋਰਭੋਰਤੇਕੁਰੰਗਸਿੰਘਸੋ
ਰਤੇਤੁਸਾਰਜੈਸੇਘਾਮਤੇ॥ਅੰਧਕਾਰਦੀਪਤੇਬਿਰਗੀ
ਤੀਸਮੀਪਤੇਜਓਕਾਤਕਕੇਮੇਘਨਭੁਜਾਤਸੂੰਰਧਾ
ਮਤੇ॥ਦਾਰਿਦਜਓਨੰਪਾਰਸਤੇਕਾਲਜਓਸੁਧਾਰਸਤੇ
ਪਾਪਨਕੇਜਾਲਜੈਸੇਏਕਹਰਿਨਾਮਤੇ॥ਜੈਸੇਏਕ
ਲੋਭਤੇਅਨੇਕਗੁਨਭਾਜੈਰਾਮ ਤੈਸੇਭਾਜਚਲਿਓਪ-
ਰਸਰਾਮਰਾਮਤੇ॥੧੧੩॥ ॥ਅਬਅਯੁਧਿਆਨਗ-
ਰਪ੍ਰਵੇਸ॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸਬਸਿੰਗਿਚਲੇਪਿ-
ਤੁਕੇਮੁਨਿਜੀਤਪਢੈਦਿਜਬੇਦਉਸਾਸਲਯੋ॥ਮਨਤੇ
ਹਰਖਿਓਅਜਨੰਦਨਜੁਕਹੈਆਜਹਮੈਬਿਧਿਰਾਜਦ-
ਯੋ॥ਧੁਨਿਢੋਲਮ੍ਰਿਦੰਗਬਜਾਇਧਸੇਪੁਰਿਦੇਖਤ
ਹਾਟਬਜਾਰਛਯੋ॥ਸੁਕਰੈਂਬਖਸੀਸਟਰਿਓਦੁਖਦੂੰ
ਦਅਨੰਦਬਧਯੋਭ੍ਰਿਗਨੰਦਗਯੋ॥੧੧੪॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥
॥ਬਾਰਨਮੱਤਹੀਜਾਰਤਭ੍ਰਿੰਗਕਪੋਲਨਤੁੰਗਧੁਜਾ
ਫਹਿਰਾਈ॥ਭੂਰਨਬੀਸਉਚਾਰਨਕੇਨਿਜਬਾਹਿਉਠ°

 ਇਕਕਬਿੱਤਪੜ੍ਹਾਈ।ਰਾਮਰਛੰਕ੍ਰਲਏਸੰਗਬੀਰਬ-
ਨੇਰਘੁਬੀਰਸਨੇਮਨਮਾਹੀ।ਦੇਖਸਰੂਪਪਿਐਜਲ-
ਫਰਸਭੈਪੁਰਿਨਾਰਿਕਹੈਬਲਿਜਾਈ।੧੧੫॥

॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਰਾਮਗੀਤੇਸੀ-
ਤਾਬਿਵਾਹਿਨਾਮਪ੍ਰਿਥਮਅੰਕਾ॥੧॥

॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਬੈਠਅਯੁੱਧਿਆਸੁਖਕਿਯੋਅਤਿ
ਸੁਤਦਸਰਥਸੁਤਾ।ਅਰਜੀਤੇਜਸਤਿਲਕਸੋਘਰ
ਮੈਰਾਮਸਪੂਤਾ॥੧॥ ॥ਕਬਿੱਤਾ॥ ॥ਐਧਿਰਾਜ
ਧਾਨੀਰਾਜਾਦਸਰਥਤੀਨਰਾਨੀਕੌਸਲਿਆਸੁਮਿੱਤ੍ਰਾਔ
ਰਕੇਕਈਸੁਨੀਤਿਹੈ।ਬੇਦਸਮਬੇਦਪੂਤਬਨੇਰਾਮਸੋ
ਸਪੂਤਲਛਮਨਭਰਥਸੋਸੱਤ੍ਰਘਨਪ੍ਰੀਤਿਹੈ।ਦੇਦੇਸ-
ਨਮਾਨਉਪਹਾਰਰਿਖਿਪਾਇਪਰਬਿਦਾਸਭਕੀਨੇਨਿ
ਪਜੈਸੇਰਾਜਨੀਤਿਹੈ।ਬਾਦੁਜੇਸੁਖਸਿਧਿਆਰਿਜੀਤੇ
ਸੁਪਨੇਨਦੁਖਕਾਲਚਾਲਦੇਖੇਆਗੈਐਠੈਭਾਂਤਿਬੀਤ
ਹੈ॥੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਸੁਨਹੁਸੰਤਮਨਦੇਸਬੈ
ਈਹਾਂਲੋਸੁਖਸਾਂਤਿ।ਅਬਧਿਕਥਾਰਘੁਬੀਰਕੀਚ-
ਲੀਐਰਹੀਭਾਂਤਿ॥੩॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਜਸ
ਮਾਜਜੁਰੇਜੋਪੁਰਮੈਂਸਿਯਰਾਮਮਿਲੇਮਨਆਨੰਦਭ-
ਰੀ।ਸਾਰਸੁਤੀਨਸਕੈਕਹਿਅੰਤਸਿੰਗਾਰਕਰੈਮਾਤ੍ਰ

ਕੈਨਹਮਾਰੀ॥ਕਾਲਬਿਤੀਤਭਯੋਇਹਰੀਤਿਬਿਭੂਤਿ ੩੭
ਬਢੀਸਮਅੰਗਨਸਾਰੀ॥ਰਾਜਦੈਰਾਮਹਿਹੌਂਬਨਜਾਂ-
ਉਬਿਸਿਸ੍ਰਕਹੀਭਲਬਾਤਬਿਚਾਰੀ॥੪॥ ॥ਸੋਰਠ
॥ ॥ਕਹਾਂਰੰਕਕਹਿਭੂਪਦੁਖਸੁਖਸੰਗਸਦਾਰਹੈ॥
ਘਰਉਜਾਰਕੈਕੂਪਲੈਗੋਦੂਹੂੰਘਟਜੇਟਰੀ॥੫॥ ॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਰਾਜਾਸਭੁਸੌਂਯੌਂਕਹੀਰਾਮਸੀਸਦੈਰਾ-
ਜਾਹੌਂਬਨਬਸਤਪਕੈਕਰੌਂਯਾਂਤੇਭਲੋਨਕਾਜ॥੬॥
॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਦੇਖਨਕੋਅਕੁਲਾਹਿਛਤ੍ਰਚਮਰ
ਸਿਰਰਾਮਕੋ॥ਨੈਨਤਬਾਹਿਸਿਰਾਹਿਜਬਦੇਖੇਇਹਬ-
ਤਸੁਤਾ॥੭॥ ॥ਕਬਿੱਤਾ॥ ॥ਜੋਰਕੁਲਪੂਜਪੂਜ
ਪਾਂਇਸੀਸਨਾਇਅਭਿਖੇਕਕੈਕਰਾਇਤਬਕਰੈਦੂਜੇ
ਕਾਮਕੋ॥ਲੋਚਨਸਿਰਾਹਿਛੱਤ੍ਰਚਾਮਰਬਿਜਨਤਾਂਕੇ
ਮਾਥੇਫਹਿਰਾਹਿਐਸੇਦੇਖੇਂਘਨਸ੍ਯਾਮਕੋ॥ਜਾਨਕੀ
ਕੈਪਟਰਾਨੀਸੌਂਪੈਰਜਧਾਨੀਸਭਕਾਨਸੁਨੇਆਪਨੇਹੈ
ਰਾਜਅਜਰਾਮਕੋ॥ਰਾਜਾਦਸਰਥਯਾਮਨੋਰਥਲੇ
ਸੁਖਪਾਯੋਤਾਤਕਹੀਬਾਤਪ੍ਰਾਤਦੈਹੌਂਰਾਜਰਾਮਕੋ॥੮॥
॥ਕਬਿੱਤਾ॥ ॥ਰਾਮਰਾਜਕਾਜਜੋਰਕੈਸਮਾਜ
ਬੈਠੇਨ੍ਰਿਪਰਾਜਰਿਖਿਆਦਿਰਿਖਿਮੰਡਲਬਨਾਇਕੈ
॥ਰਾਜਭਾਗਆਜਰਘੁਬੀਰਭੁਜਬਾਂਪਬਨਜਾਉਂਤਪ

ਕਾਜਮਨਬਹੁਸੁਖਪਾਇਕੈ॥ਫੂਲੇਸੁਨਬਾਤਸੁਖਅੰਗ-
ਨਨਮਾਤਉਰਜੋਏਪੁਰਾਨੇਪਾਤਦੁਖਤੇਏਂਚਲੋਏਉਤਾਇ
ਕੈ॥ਏਕਉਠੇਗਾਇਏਕਦੁੰਦਭੀਬਜਾਇਏਕਧਾਇ
ਧਾਇਪਾਂਇਛੂਏਰਾਮਚੰਦਰਾਇਕੈ॥੯॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ
॥ ॥ਚਾਰਨਕਿੰਨਰਮਾਗਧਸੂਤਸਬੈਗੁਨਆਨਦ
ਸੋਂਮਿਲਗਾਵੈਂ॥ਪੰਡਿਤਪੁੰਜਬਨਾਇਕਬਿੱਤਨਆਨਪ-
ਢੈਇਹਭਾਂਤਿਰਿਝਾਵੈਂ॥ਕੌਤਕਕੋਟਿਕਰੈਂਗਨਿਕਾਕੁਲ
ਨ੍ਰਿਤਤਅੰਗਸੁਗੰਧਿਦਿਖਾਵੈਂ॥ਦੇਸਨਦੇਸਤੇਆਨ
ਜੁਰੇਨ੍ਰਿਪਰਾਮਕੇਕਾਜਮਹਾਂਸੁਖਪਾਵੈਂ॥੧੦॥ ॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਆਨਬਨਾਸਪਤੀਬਨਤੇਸਭਤੀਰਥਕੇ
ਜਲਕੁੰਭਭਰੇਹੈਂ॥ਆਂਬਕੇਮੌਰਧਰੇਤਿਹਿਊਪਰਕੇ
ਸਰਸੋਂਲਿਖਪੀਤਕਰੇਹੈਂ॥ਤ੍ਰੈਕੁਲਇਸਟਬਸਿਸ੍ਟਸ
ਭੈਪਢਬੇਦਸੁਮੰਤ੍ਰਨਪੂਤਖਰੇਹੈਂ॥ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਅੰਤਿ-
ਖੇਕਕੇਕਾਜਸੁਜਗਕੇਮੰਡਲਆਨਧਰੇਹੈਂ॥੧੧॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਪੀਤਦੁਕੂਲਧਰੇਰਘੁਨੰਦਨਰਾਜਕੇਕ
ਜਖੁਸੀਮਨਮਾਹੀ॥ਤੇਲਸੁਗੰਧਮਿਲੈਹਰਦੀਬਟਨੇ
ਨਿਜਮਾਤੁਲਗਾਵਤਬਾਂਹੀ॥ਜਾਨਕੀਫੂਲਸੀਫੂਲ
ਤਡੋਲਤਰਾਮਸੋਂਨੈਨਮਿਲੇਮੁਸਕਾਂਹੀ॥ਬਾਹਰਭੀਤ
ਰਭੌਨਭੰਡਾਰਮੈਂਫਾਂਸੁਖਕੀਪਰਮਾਵਧਨਾਹੀਂ॥੧੨॥

॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਆਹਿਬਡੇਚਤੁਰਾਨਨਸੇਸਿਵਸੇਸ
ਬ੍ਰਹਮਾ
ਘਨਸੁਰਲੋਕਬਤਾਵੈਂ॥ਕਿੰਚਨਕੇਮਨਿਕੇਚਦ[illegible]
ਸਦਾ ਮਣੀਆਂ
ਥਿਵਨਨਲੋਕਨਲੋਕਫਿਰਾਵੈਂ॥ਸ੍ਰੀਅਜਨੰਦਨਕੇਸੁ-
ਦਸਰਥ
ਖਸੋਂਕਨਿਕਾਸੁਪਨੇਹੂੰਨਦੇਖਨਪਾਵੈਂ॥ਕਾਹੇਤੇਸ੍ਰੀਰਘੁ
ਬੀਰਸੇਪੂਤਕਹੋਕਬਰਾਮਜੁਰਾਜਰਮਾਵੈਂ॥੧੩॥ ॥
ਕਰੇਂਗੇ
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਆਨਦਏਕਬਢੋਜੋਪੁਰਮੈਘਰਹੀਘਰ
ਹੋਤਕੁਲਾਹਲਭਾਰੀ॥ਗਾਵਤਗੀਤਦਿਵਾਵਤਦੇਤਚ
ਆਨੰਦ ਦੀ ਧੁਨ ਸਿਠਣੀਆਂ ਗਾਲਾਂ
ਲੀਸਭਆਵਤਨਾਗਰਨਾਰੀ॥ਜਾਨਕੀਰੂਪਨਿਹਾਰਤ
ਚਤੁਰ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ
ਦੇਤਅਸੀਸਸਭੈਫਲੀਓਰਘੁਬਾਰੀ॥ਰਾਮਕੋਰਾਜਠ-
ਵਾੜੀ
ਹੇਤਬਲੌਜਬਲੌਜਗਗੰਗਬਹੈਜਮੁਨਾਰੀ॥੧੪॥
॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਫੂਲੇਅੰਗਨਮਾਤਇਹਿਬਿਧਿ
ਪੁਰਬਾਸੀਸਬੈ॥ਲੋਚਨਸਕਲਸਿਰਾਤਦੇਖਰੂਪਸ੍ਰੀ
ਠੰਢੇ
ਰਾਮਕੋ॥੧੫॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਸੁਨੀਕੇਕਈਬਾਤ
ਰਾਮਹਿਰਾਜਬਿਦੇਸਸੁਤਾ॥ਨੈਕੁਨਨੈਨਸਿਰਾਤਠੋਹੈਂਭੂਠ
ਪੁਤ੍ਰ
ਦ੍ਵੈਬਚਨਸੋਂ॥੧੬॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮਹਿਰਾਜਬਿ
ਦੇਸਸਭੈਸੁਤਸੋਚਕੀਓਯਹਿਬਾਤਨਚੰਗੀ॥ਏਕਉ-
ਪਾਇਕਰੋਂਜੁਫਿਰੈਮਤਿਦ੍ਵੈਬਰਦੈਲੇਉਂਮਾਂਗਸੁਰੰਗੀ
॥ਭੂਖਨਭ੍ਰਾਨਨਆਂਚਰਲੇਤਹੈਜਾਤਸੁਸਾਤਸੁਪਾਇ
ਗਹਿਣੇ ਕਪੜੇ ਝਾਂਜਲੀ
ਨਨੰਗੀ॥ਏਰਚਲੀਪਿਯਪੈਬਰਮਾਂਗਨਮਾਨਹੁਕ

੪੦ ਲ ਕਰਾਲ ਭੁਜੰਗੀ ॥੧੭॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਇ ਜੁ-
ਹਾਰ ਕੀਓ ਨ੍ਰਿਪ ਸੋ ਤਿਨ ਦ੍ਵੈ ਬਰ ਵੈ ਭੂਅ ਤੇ ਅਬ ਪਾਊਂ ॥
ਕੌਨ ਸਮੈ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰਹਿ ਰਾਜ ਦੈ ਮਾਨਨਿ ਨੈਨ
ਸਿਰਾਊਂ ॥ ਰੂਠ ਰਹੀ ਮਨ ਮੈ ਕਹ੍ਯੋ ਭੂਪਤਿ ਆਨਦ ਆ-
ਜ ਨ ਯਾਹਿ ਰੁਠਾਊਂ ॥ ਮਾਂਗ ਕਹ੍ਯੋ ਬਨਬਾਸ ਦੈ ਰਾਮਹਿ
ਹੌਂ ਅਪਨੇ ਸੁਤ ਰਾਜ ਦਿਵਾਊਂ ॥੧੮॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥
ਰੂਠ ਰਹੀ ਪਤਿ ਸੋ ਤਬ ਬੋਲੈ ਜਬ ਕੇਕਈ ਮਾਂਗ ਦੋਊ ਬਰ ਲੀ-
ਨੋ ॥ ਦੈਨ ਕਹੇ ਜੁ ਹੁਤੇ ਅਜ ਨੇ ਦਵ ਪ੍ਰਾਨਨ ਸੰਗਤ ਦੇਈ ਅ-
ਬ ਦੀਨੋ ॥ ਏਕ ਬ੍ਰਿਖੀ ਮੁਖ ਤੇ ਜੁਗ ਸਾਪ ਨਿਕਾਰ ਮਨੋ ਨ੍ਰਿ-
ਪ ਕੇ ਸੁਖ ਛੀਨੋ ॥ ਬੋਲ ਕਿ ਬੋਲ ਕੁਬੋਲ ਕੁਨਾਰ ਪਯੂਖ
ਕੇ ਕੁੰਭ ਹਲਾਹਲ ਕੀਨੋ ॥੧੯॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਹੇ ਸੁ-
ਨ ਕੇਕਈ ਹੇ ਸੁਨਿ ਪਾਪਨਿ ਹੇ ਸੁਨਿ ਬੈਰਨਿ ਤੋਸੇ ਸੁਖ ਭਾ-
ਖੋ ॥ ਬੋਲਤ ਬੋਲ ਨ ਬੋਲ ਥਕੇ ਜੋ ਮੁਖਿ ਫਾਟਿ ਹਿਯੋ ਨ-
ਹਿ ਜਾਤਿ ਤਿਹਾਰੋ ॥ ਖਾਇ ਤਵਾਰ ਪਰੋ ਧਰਿ ਹਾਰ ਦਿ-
ਹਾ ਸਸਿ ਦਾ ਸਿਵ ਹਾ ਮੁਖ ਚਾਰੋ ॥ ਫੇਰ ਸੋ ਕਾਹੇ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ
ਨਿਕਾਰਤ ਸੂਧੇ ਹੀ ਜੀ ਕਿਨ ਲੇਤ ਹਮਾਰੋ ॥੨੦॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਿਓਂ ਤਰ ਫੇਰਨ ਮੈਂ ਭਟ ਘਾਇਲ ਜਿਓਂ ਕ-
ਰ ਸਾਇਲ ਸਿੰਘ ਚਬਾਯੋ ॥ ਜਿਓਂ ਬਿਨ ਨੀਰਹਿ ਮੀਨ
ਦਸਾ ਮਾਨੋ ਕਾਲ ਕਰਾਲ ਭੁਜੰਗਨ ਖਾਯੋ ॥ ਜਿਓਂ ਸਸਿ

ਕਾਹ ਗੁਸੈਲੋਨ ਤਜਯੋ ਪੁਨਿ ਜੇਨੇਂ ਅਧਿਫਾਸ ਗਰੇ ਦੁਖ
ਪਾਯੋ ਗਹੈਨ ਚਲੈ ਗਹਿ ਜਾਨੈਂ ਜਲ ਮੈ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇਕਈ ਕੇ
ਬਰ ਪੈ ਤਰ ਫਾਯੋ ॥੨੧॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਕਹੀ ਜੀ
ਏ ਸਮਾਜ ਸਭ ਦੇਸਨ ਕੇ ਰਾਜ ਆਜ ਹੌ ਭਿਖਾਰੀ ਭਯੋ
ਅਬ ਰਾਮ ਭੀਖ ਤੈਂ ਲਹੋਂ ਜੋ ਕਹੋਂ ਤਿਹਾਰੇ ਗਾਉਂ ਭੀਖ
ਮਾਂਗ ਮਾਂਗ ਖਾਉਂ ਜੋ ਪੈ ਰਾਮ ਬਿਗਤੇ ਅਨੇਕ ਦੁਖ ਮੈਂ ਸ-
ਹੌਂ ਜੈਨੇ ਤੈ ਸੁਹਾਉ ਸੰਗ ਰਾਮ ਲੈ ਬਿਦੇਸ ਜਾਉਂ ਪਾਨ ਗ
ਤਿ ਨਾਰਿ ਸੁਨਿ ਬਾਤਿ ਏਰ ਬੌਰ ਕਹੋ ਰਾਜ ਤੇਰੇ ਪੂਤ ਰੈ ਨ
ਕੀਜੀਏ ਕੁਸੂਤ ਪੂਤ ਰਾਮ ਕੇ ਕਤਾਂ ਪਰਾਧ ਰਾਮ ਘਰ
ਹੀ ਰਹੋ ॥੨੨॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਕਾਏਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤ ਹੋ
ਬਰ ਦੇਤ ਸੁ ਮੋਹਿ ਕਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਤੇ ਅਬ ਦੇਈ ॥ਰਾਜਨ ਜੇ
ਜਿਯ ਮਾਂਹਿ ਹੁਤੇ ਬਰ ਮਾਂਗ ਲਿਏ ਤੁਮ ਤੇ ਅਬ ਤੇਈ ॥
ਜੋ ਨਰ ਬੋਲ ਨਿਬਾਹਤ ਹੈ ਸਿਰ ਆਨ ਪਰੀ ਧਰੀ ਜੇਟ
ਹਿ ਖੇਈ ॥ ਕੈ ਅਬ ਫੇਰਿ ਕਹੋ ਸੁ ਖਿ ਕੇਕਈ ਮੈ ਬਰ ਤੇ
ਹਿ ਨ ਦੇਨ ਕਹੇਈ ॥੨੩॥ ॥ਦਸ ਰਥ ਬੋਵਾਚ॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਨਤ ਹੌ ਜੀਯ ਮੈ ਸੁਨ ਕੇਕਈ ਭੂਖਨ ਭੋ
ਨ ਪਟ ਬਰ ਲੈ ਹੈ ॥ ਜਾਂ ਮੁਖ ਕੈ ਬਰ ਮਾਂਗਤ ਹੌ ਸੁਨ ਤਾਂ
ਮੁਖ ਲੋਚਨ ਤੂੰ ਨ ਸਿਰੈਹੈ ॥ ਜਾਂ ਦਿਨ ਰਾਮ ਬਸੈ ਬਨ ਤੇ
ਦਿਨ ਮੋਹਿ ਕਹੂੰ ਸੁਪਨੇ ਹੂੰ ਨ ਪੈਹੈਂ ਤੇਰੋ ਹੀ ਪੂਤ ਸੁਨੇਯ-

 ਹਿਬਾਤਪਿਸਾਚਨਿਗਾਊਂਮੈਂਪਾਊਂਨਦੈਹੋਂ॥੨੪॥
ਕੇਕਈਉਵਾਚ॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬੋਲਨਿਬਾਹਨਿ
ਕੋਹਰਿਚੰਦਨਿਹਾਰਹੁਤੈਂਨਰਤੀਸੁਖਛੀਜੈ॥ਔਰਦ
ਧੀਚਸੁਰਾਂਕਬਲੀਬਲਬਾਵਨਪਾਵਨਜੋਜਸੁਲੀ
ਜੈ॥ਰਾਜਨਪੂਤਸਮਾਨਦੋਊਪੁਨਏਕਸੋਂਨੇਹੁਨਏਕਸੋਂ
ਕੀਜੈ॥ਕੈਂਨਸੀਹਾਨਿਭਈਭੂਮਕੋਛਿਤਏਕਹਿਦੈਬ-
ਨਏਕਹਿਦੀਜੈ॥੨੫॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਪ੍ਰਾਨਰਹੈ
ਪ੍ਰਾਨਲੈਨਿਦਾਨਜਿਨਕਰੈਂਬਰਦੈਨਕਹੇਸਾਚਪੈਤੂਬੇ-
ਰਤੁਸਮਾਜਕੌਦੇਖਿਰਿਖਰਜਕੁਲਪੂਜਬਾਲਮੀ
ਕਆਜਬੋਲਨਗਏਹੈਂਰਾਮਚੰਦਜੂਕੇਰਾਜਕੌਭੁਲੇ
ਪਗਧਾਰੇਂਪਾਇਆਇਸਸਿਧਾਰੇਬਨਭਰਥਬੁਲਾ
ਈਏਜੀਰਾਜਾਰਾਜਸਾਜਕੌਰੋਯੋਬਿਕਰਾਲਕਾਲ
ਬਾਨਾਲਖਾਯੋਲੋਟੈਧਰਦੇਖੋਕਵਿਰਾਮਹੋਂਬਹਾਊਂਐ
ਸੀਲਾਜਕੋ॥੨੬॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਵਹਿਸਾਪਨਿ
ਯਹਿਸਾਧੁਨ੍ਰਿਪਪਰਓਅਟਪਟੇਕਾਂਮ॥ਵਹਿਕਾਟੈਜ
ਹਿਮਰਿਜੀਏਸੁਧਾਰਾਮਲੈਨਾਮ॥੨੭॥ ॥ਸੋਰ
ਠਾ॥ ॥ਇਕਤ੍ਰਿਯਰੁਹਿਅਨੁਹਾਰਸਬਹੀਜੁਗਕਢ
ਰਾਮਕਹਾਪਤ੍ਰਿਹਤਿਪੂਤਨਿਕਾਰਆਨੰਦਕਰਜਿ
ਯਜਲਪ੍ਰਿਐਂ॥੨੮॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸੋਰਰਹਯੋ

ਮਨ ਮੈ ਤਬ ਭੂਪਤਿ ਕੇਕਈ ਏ ਬਰ ਕਾਹੇ ਤੇ ਮਾਂਗੇ॥ ਕੌਨ
ਸਮੈ ਜੁਗ ਬਰ ਪਰੈ ਜਾਹਿ ਹੈਂ ਨ ਭੁਲੀ ਸੁ ਬਿਚਾਰਨ ਲਾ
ਗੇ॥ ਆਇ ਗਈ ਫਿਰਿ ਕੈ ਮਨ ਮੈ ਰਿਖਿ ਸ੍ਰਾਪ ਦਿਯੋ ਸੋ
ਈ ਆਵਤ ਆਗੇ॥ ਯਾਂਹੀ ਤੇ ਰਾਮ ਬਿਯੋਗ ਛੁਟੈ ਤਨ ਜਾ
ਨਤ ਹੌਂ ਘਰ ਤੇ ਸੁਖ ਭਾਗੇ॥੨੯॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥
ਤੈਂ ਲਗ ਸੰਗ ਲੀਏ ਰਘੁਬੀਰਹਿ ਆਪ ਬਸਿਸ੍ਟ ਧਰੇ ਕ
ਰ ਬਾਹੀਂ॥ ਬੇਦ ਸੁ ਪੁੰਜ ਪੜੈ ਦ੍ਵਿਜ ਮੰਗਲ ਰਾਮਹਿ ਫੂਲ
ਭਈ ਮਨ ਮਾਹੀ॥ ਚੰਦ੍ਰ ਮੁਖੀ ਬਨਿਤਾ ਚਹਿ ਕੋਠਨ ਦੇਖ
ਸਰੂਪ ਸਬੈ ਬਲ ਜਾਂਹੀ॥ ਬਾਜਤ ਢੋਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਬਜੀ ਧੁ
ਨਿ ਭੀਤਰ ਕੀ ਧੁਨਿ ਕੀ ਸੁਧਿ ਨਾਹੀਂ॥੩੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ
॥ ॥ਦ੍ਵਾਰ ਕੁਲਾਹਲ ਭੌਨ ਸੁਨੇ ਤਬ ਕੇਕਈ ਰਾਜਹਿ
ਸੌਂ ਸਮਝਾਵਹਿ॥ ਆਜ ਹੈ ਰਾਜ ਕੇ ਕਾਜ ਬਡੇ ਸੁਤ ਜਾਇ
ਬਸੈ ਬਨ ਆਇਸ ਪਾਵੈ॥ ਦੇਵੈ ਹੂ ਹਾਥ ਕਪਾਲਹਿ ਮਾਰ
ਤ ਭੌਂਹਨ ਸੇਕ ਕਹੇ ਜੋ ਤੁਪ ਭਾਵੈ॥ ਜੋ ਸੁਖ ਰਾਜਹਿ ਰਾਜ ਕੇ
ਬੋਲ ਬਸੇ ਸੁਖ ਕੌਨ ਬਨ ਬਾਸ ਪਠਾਵੈ॥੩੧॥ ॥ਸ੍ਵੈ
ਯਾ॥ ॥ਯੋ ਕਹਿ ਮੌਨ ਭਜੀ ਅਜਨੰਦਨ ਕੇਕਈ ਰਾਜ
ਰਮੂਜ ਸੀ ਪਾਈ॥ ਹੈ ਤਤਕਾਲ ਤਜੇ ਪ੍ਰਿਤ ਲੋਟਤ ਆਨੰ
ਦ ਆਜ ਹਿਏ ਨ ਸਮਾਈ॥ ਦੌਰ ਕੈ ਪੌਰ ਮੈ ਬੋਲ ਬਸਿਸ੍ਟ
ਹਿ ਰਾਮ ਛਿਤੈ ਯਹਿ ਬਾਤ ਸੁਨਾਈ॥ ਮੋਹਿ ਦੀਏ ਬਰ ਦ੍ਵੈ ਇ

ਨਕੈ ਬਨ ਮੈ ਸੁਤ ਕੋ ਅਪੁਨੀ ਠਕੁਰਾਈ ॥੩੨॥ ॥ਸ੍ਵੈ-
ਯਾ॥ ॥ਬਾਤ ਸੁਨੇ ਕੁਲ ਪੂਜ ਰਹਯੋ ਚਕ ਸ੍ਵਾਸ ਭਰਯੋ
ਮੁਖ ਰਾਮ ਨਿਹਾਰੀ। ਅਇਸ ਹੋਇ ਕਹੋ ਨ੍ਰਿਪ ਸੋਂ ਚਲ
ਔਰ ਹੁਤੀ ਅਬ ਔਰ ਬਿਚਾਰੀ। ਬੋਲ ਉਠੀ ਮੁਖ ਸੋਂ ਤਬ
ਕੈਕਈ ਜਾਚਕ ਹੋ ਮੁਹਿ ਸੋਂ ਹਿਤ ਤਿਹਾਰੀ। ਭੂਪ ਕਹੀ ਜਿਨ
ਮੋਹਿ ਮਿਲੈ ਬਨ ਜਾਇ ਬਸੈ ਕਹੁ ਜਾਇ ਪੁਕਾਰੀ ॥੩੩॥
॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸੋ ਰਿਸਿ ਕੈ ਗਈ ਭੀਤ ਰਿਭੌਨ ਸੁਤੇ
ਬਨ ਭੂਪਤਿ ਸੌਂ ਨ ਮਿਲਾਇਓ। ਬੈਠ ਪ੍ਰਨਾਮ ਕਿਯੋ ਤ੍ਰਿਹ ਠੌ-
ਠਿ ਭ੍ਰਾਤ ਕੇ ਬੋਲ ਨੈ ਆਬ ਚਢਾਏ। ਸੋਖ ਭਰੇ ਰਿਖ
ਲੋਗਨ ਸੋ ਕਹ ਰਾਜ ਰਹਿਯੋ ਬਨਬਾਸ ਪਠਾਏ। ਰਾਜ
ਨ ਰਾਜ ਦਿਯੋ ਲਘੁ ਬੀਰ ਰਹਿ ਯੋਂ ਰਘੁਬੀਰ ਫਿਰੇ ਘ-
ਰ ਆਏ ॥੩੪॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਆਇ ਕੈ ਧਾਮ ਬੁ-
ਲਾਇ ਸਭੈ ਦਿਜ ਦਾਨ ਦਿਯੋ ਜੁ ਹੁਤੇ ਘਰ ਆਹੀ। ਸੀ
ਯ ਸੋ ਬਾਤ ਕਹਯੋ ਸਭ ਰਾਮ ਸੁਨੇ ਦੁਖ ਸੋਂ ਦੋਊ ਨੈਨ ਬ
ਹਾਈ। ਕਾਹੇ ਕੋ ਰੋਵਤਿ ਹੈਂ ਸੁਨ ਭਾਮਨਿ ਜੇ ਕਛੂ ਅੰਕ
ਲਿਖੇ ਸੁ ਮਿਟਾਹੀਂ। ਸਾਸੁ ਕੀ ਸੇਵ ਭਲੇ ਕਰੀਓ ਅਰੁ
ਹੌ ਹੂੰ ਚਲਯੋ ਹੌਂ ਬਿਦਾ ਕੈ ਤੁਹਾਂ ਹੀ ॥੩੫॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥
॥ਔਰ ਕਹੈਂ ਨ ਰਹੈ ਮਨ ਤੋ ਹਿਤੋ ਜਾਹਿ ਪਿਤਾ ਘਰਿ
ਆਜ ਪਠਾਊਂ। ਜੋ ਸੁਖ ਤੋਹਿ ਕਹੈ ਸੁਨ ਸੁੰਦਰਿ ਸੋ ਸੁ-

ਖ ਆਇਸ ਦੇਹਿ ਬਨ ਜਾਊਂ ਹੌਂ ਬਸਿ ਕੇ ਬਨ ਭੂਪਤਿ ਕੇ ੪੫
ਸੁਨ ਕੇਕਈ ਕੇ ਬਿਨ ਤੇ ਛੁਟਕਾਊਂਗਾ ਕਾਲ ਹੀ ਰਾਜ ਕਰੋਂ
ਮਿਲ ਤੇ ਸੰਗ ਭ੍ਰਾਤ ਕੇ ਬੋਲ ਕਿਏ ਫਿਰ ਆਊਂਗਾ ੩੬॥
॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਬਿਦਾ ਭੁਏ ਬਨ ਕੋ ਸੁਤਾਲ ਪੂਤ
ਕੇਕਈ ਹੇਤ ਤਾ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਪਤਿ ਭੁਜੇ ਠੋਰ ਕੈ ਬਿਦਾ ਜੁਇ
ਨ ਕੈ ਦੇਤ॥ ੩੭॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਦੇਵਨ ਕੇ ਦੁੰਖ ਕੇ
ਸਿਧ ਕੇ ਸੁੰਖ ਕੇ ਅਰ ਬਾਲੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਹੀ ਕੋ ਹਰਨ
ਕੇ ਦਸ ਸੀਸ ਨ ਕੇ ਅਰ ਈਸ ਕੇ ਬੋਲਹਿ ਬੋਲ ਕੈ ਜੀ ਕੋ॥
ਮੀਰ ਮਰੀਚ ਮੁਨੀਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜੰਸ ਬੇਲਾ ਬਿਭੀਖਨ ਲੰਕ
ਪਤੀ ਕੋ ਤ੍ਰਾਤ ਬਿਦਾ ਦਈ ਰਾਮ ਹਿ ਜੀ ਸੀਗਾ ਰਾਮ ਦ
ਈ ਤਬ ਹੀ ਸਭ ਹੀ ਕੋ॥ ੩੮॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਕਟਿ ਨਿਖੰਗ ਕਸਿ ਧਨੁਖ ਕਰਿ ਲਛਮਨ ਅਤਿ ਰ
ਣਧੀਰ॥ ਔਰ ਹੁਤੀ ਔਰੈ ਭਈ ਅਬ ਚਲੀਏ ਰਘੁਬੀ
ਰ॥ ੩੯॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਕਹੀ ਬੀਰ ਸੋਂ ਬਾਤ ਨਿਕ
ਟ ਬੋਲ ਰਘੁਬੰਸ ਮਣਿ॥ ਤੁਮ ਹਿ ਕਹਿਯੋ ਨਹਿ ਤਾਤ
ਰਾਜ ਕਰੋ ਘਰ ਹੀ ਰਹੋ॥ ੪੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥
ਦਾਸ ਕਰੈ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨ ਨਾਥ ਹੈ ਸਾਥ ਤਜੋ ਨਹਿ ਪਾਂਇ
ਗਹੋਂ॥ ਤੁਮ ਰਾਜ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹੀ ਸੁ ਕਹੀ ਅਬ ਫੇਰ ਕਹੋ
ਤਬ ਦੇਹ ਨ ਹੋ॥ ਅਬ ਮੋਹਿ ਬਨੇ ਦੁਖ ਹੈ ਸਭ ਅੰਗਨ

੪੬ ਜੀਵਤ ਲੌਂ ਇਕ ਬਾਤ ਕਹੋ ਹੋ।ਬਨ ਮੇ ਚਲਤੇ ਬਨ ਭੀਲ
ਕੀ ਛਾਹ ਰਹੌਤ ਰਹੈਂ ਘਰ ਹੈ ਨ ਰਹੋ ਹੋ॥੪੧॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ
॥ ॥ਸਾਚ ਸਬੈ ਤਊ ਏ ਬਨ ਕੇ ਦੁਖ ਬੀਰ ਸਹੌਂ ਰਘੁ
ਬੀਰ ਕੀ ਦੇਹੀ।ਪਾਇਨ ਕੇ ਚਲਬੇ ਛਿਤ ਕੰਕਰ ਧਾ
ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰੋੜ
ਮ ਰਹੋ ਪਿਤ ਕੀ ਸੁਧਿ ਲੇਹੀ।ਤ੍ਰਾਲ ਤਮਾਲ ਪਖਾਨ
ਨਦੀ ਅਹਿ ਸਿੰਧ ਧਰਾਧਰ ਹੋਹਿ ਸਨੇਹੀ।ਤੂ ਸੁਕੁਮਾ
ਸਰਪ ਪਰਬਤ ਕੋਮਲ
ਰ ਸਬੈ ਅੰਗ ਰੋਮਲ ਦੇਖਸੁ ਮੋਹਿ ਬਡੋ ਦੁਖ ਏਹੀ॥੪੨
॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਨਤ ਹੋਂ ਸਬ ਕੇ ਜਿਯ ਕੀ ਪ੍ਰ
ਭੁ ਸੰਗ ਤਜੇ ਮੁਹਿ ਕੋ ਨ ਨਿਬਹੈ ਹੋ।ਜੋ ਹਠ ਕੈ ਤਜ
ਹੋ ਮੁਹਿ ਰਾਘਵ ਸੋ ਹਠ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਾਨ ਪਠੈ ਹੋ।ਜੋ
ਦੁਖ ਨਾਥ ਕਹੋ ਤੁਮਰੇ ਸੰਗ ਤੇ ਸੁਖ ਸੋ ਦਿਨ ਰੈਨ ਸਬੈ
ਹੋ।ਰਾਮ ਹਿ ਛਾਡ ਕਹੋ ਕਬਹੂ ਅਬ ਲੌ ਅਰ ਆਗੇ ਹੂ
ਕੋ ਸੁਖ ਪੈਹੋ॥੪੩॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਨ ਕੇ ਪੀ
ਤ ਭਲੀ ਰਘੁਬੀਰ ਕਹੀ ਸੁਨਿ ਬੀਰ ਕਰੀ ਕਠਿਨਾ
ਈ।ਤੇ ਸੰਗ ਮੋਹਿ ਨ ਹੈ ਬਨ ਕੇ ਦੁਖ ਹੈ ਹਿਯ ਮੈ ਸਿਯ
ਕੀ ਦ੍ਰਿਤਾਈ।ਰੋਵਤਿ ਨੈਨਨਿ ਤੇ ਜਲ ਢਾਰਿ ਅ
ਚਿੱਤ
ਜੈਂ ਧਰ ਹੈ ਨ ਚਲੇ ਬਨ ਧਾਈ।ਸੌਂਪ ਚਲੇ ਨਿਜ ਮਾ
ਤ ਕੇ ਹਾਥ ਸੁ ਰਾਮ ਬਿਚਾਰ ਇਹੈ ਠਹਿਰਾਈ॥੪੪॥
॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਸੁਨ ਸੀਤਾ ਬਿਲਖੀ ਬਦਨ ਸੀ

ਗਾਫ਼ ਭਾਵਤ ਮੋਹਿ ਹਾ ਸੇਖ ਅਸੇਖ ਧਰਾਧਰੀ ਕੈਸੇਂ
ਭਾਵਤ ਹੈ ਤੈਤੇ ਹਿਾ ॥੪੫॥ ॥ਸੀਤ ਉਵਾਚ॥
ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਰਵਿ ਪਾਵਕ ਸਿਯ ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਪੈ ਤਪ
ਨ ਜੈਸੇਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ॥ ਸਿਧ ਸੁਕਾਹਿ ਸੁਖਾਹਿ ਤੈਨ ਸਿ
ਗਿ ਤੁਜ ਸੀਯ ਰਹੈ ॥੪੬॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥
ਦੇਖੇ ਮੁਖ ਜੀਓ ਬਿਨ ਦੇਖੇ ਨੈਨ ਸੀਓ ਦੋਊ ਪਾਨੀਓ ਨ ਪੀ
ਓ ਤਾਤ ਮਾਤ ਧਾਮ ਕੇ ਰਹੈ ॥ ਐਸੀ ਬਿਪਰੀਤ ਬਾਤ ਔਰ
ਹੂ ਸੋ ਕਹੋ ਨਾਥ ਸਾਥ ਜੌਨ ਗਹੋ ਪ੍ਰਾਨ ਆਨ ਜਾਮ ਮੋਗ-
ਹੈ ॥ ਕੌਨ ਕਾਜ ਆਜ ਪੁਰਹੂਤ ਕੋ ਸਮਾਜ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਧ੍ਯ
ਰ ਨਾਹੀ ਸੋਈ ਰਾਜ ਨਾਗ ਜੈਸੇਂ ਦਹੈ ॥ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤਿ
ਮੈ ਤੋ ਆਜ ਹੂੰ ਤੇ ਜਾਨੀ ਰਾਨੀ ਕੋਸਲ੍ਯਾ ਕੇ ਪਾਸ ਪਟਰ
ਨੀ ਹੋਇ ਸੋ ਰਹੈ ॥੪੭॥ ॥ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਉਵਾਚ॥ ॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਭੂਖ ਸਹੈ ਨਿਸ ਰੂਖ ਬਸੈ ਨ ਮਭੂਖ ਲਰੈ ਗ
ਰਵ੍ਹਿ ਕੀ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ॥ ਪਾਇ ਚਲੈ ਸੁਰਤਾ ਗਿਰ ਕਾਨਨ
ਮੋਹ ਤੁਸਾਰ ਪਰੈ ਨ ਜਨਾਵੈ ॥ ਸਾਸ ਕੇ ਧਾਮ ਲੌ ਜਾਤਿ ਕ੍ਰਿ
ਸੇ ਦਰਿ ਹਾਰ ਪਰੈ ਤੁਹਿ ਕੌਨ ਉਠਾਵੈ ॥ ਹੈ ਬਨ ਕੇ ਬਸਬੈ
ਦੁਖ ਕੇ ਸੁਨਿ ਤੋਹਿ ਚਲੇ ਕਹਿ ਕਯੋਂ ਬਨਿ ਆਵੈ ॥੪੮
॥ ॥ਸੀਤ ਉਵਾਚ॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਪਾਤ ਫਲ
ਖਾਊਂ ਸਿੰਘ ਸਾਂਪ ਤੇ ਡਰਾਊਂ ਨਾਹੀ ਪਾਛੈ ਨਿਜੁ ਕਾਊਂ ਕ

ਠਨਾਈ ਸਭ ਜੀ ਸਹੋਗੇ ਥਾਕੇ ਰਾਂਪਉ ਪਾਉ ਧੂਪ ਲਾਗੇ ਧਾਂਕਉ
ਬਾਉ ਨਾਥ ਸੰਗ ਪਰੈ ਆਪਦਾ ਅਨੇਕ ਕਦੂ ਸਹੋਗੇ ਸਹੋਗੇ ਜੈਨ
ਮੈ ਸੁਹਾਂਉ ਮੁਖ ਦੇਖੇ ਦੂਰ ਹਲੀ ਜਾਂਉ ਬਸੇਂ ਏਕ ਗਾਂਉ
ਚਲੇ ਚਲੋਂ ਰਹੇ ਹੈ ਰਹੋਂਗ ਹੁਕਨ ਨੇਰ ਥਾਂਉ ਜੌਨ ਦੇਹ ਸੰਗਤ
ਉ ਰਾਮ ਸਾਥ ਪੈ ਨੇਤ ਤਨੈ ਰਘੁਨਾਥ ਬਾਤ ਹੈ ਕਹੋਂਗ ਬਦੇਗ॥

॥ਲਛਮਨ ਉਵਾਚ॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਤਾਤਕ
ਹੇ ਬਨ ਬਾਸ ਤੁਮੈ ਤੁਮ ਮੋਹਿ ਕਹੋ ਬਨ ਹੋਂ ਫਿਰ ਆਉ
॥ਕੇਤਕ ਬਾਤ ਸੁਨੋ ਮੇਰੇ ਨਾਥ ਹੈ ਭੌਂਹਨ ਕੋ ਨੇਕ ਆਇ
ਸ ਪਾਉਂ ॥ਸੀਯ ਸੋ ਰਾਜ ਕਹੋ ਤੁਮ ਲੈ ਪਥ ਤੇ ਭਰਤੇ
ਮਿਲੋ ਤੇ ਉਲਟਾਉਂ॥ ਤੁਮ ਸੋ ਕਿ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭ ਕਾਰਜ
ਤੇ ਅਪਨੇ ਮੁਖ ਆਨ ਦਿਖਾਉਂ॥੫੦॥ ॥ਰਾਮ ਵਿਣ੍ਰ
ਉਵਾਚ॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਏਤ ਪਰੈ ਦੁਖ ਸੋ ਸਿਰ ਲੇਸ
ਹਿਏ ਦੁਖ ਜਾਨਤ ਆਵਣੀ ਹੋ॥ਜਾਇ ਕੈ ਬਾਹ ਜੋਜਾਲ
ਕਿਉ ਭਾਈ ਭੁਲਕੇ ਅੰਕਨ ਬਾਹਲਣੀ ਹੋ॥ਸੀ ਰਘੁਬੀਰ ਕ
ਹੇ ਦੁਖ ਕੀ ਉਰ ਮੈ ਚਹੂੰ ਓਕਨ ਤੇਜ ਭਣੀ ਹੋ॥ਤਾਤ ਕੀ ਜੋ ਗਤਿ
ਮਾਤ ਕੀ ਜੈ ਗਤਿ ਭ੍ਰਾਤ ਚਲੇ ਅਬ ਸਾਰ ਹਣੀ ਹੋ॥੫੧॥

॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬੀਰ ਰਹੋ ਜੌ ਕਹੋ ਤੁਮ ਧਾਮ ਹੀ ਰਹੁ ਸੋ ਸਹਿ
ਹੋ ਕਹਿ ਕੈ ਸਮਝਾਵੋ ਹੋ ਬਨ ਜਾਉਂ ਰਹੋ ਤੁਮ ਹੀ ਘਰ
ਤਾਂ ਤੁਮ ਦੇਖ ਬਡੇ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ਜੋ ਸਿਯ ਸੋਂ ਫਿਰ ਬਾਤ ਕਹੋ

ਘਰਆਪਰਹੈਸੇਰਪ੍ਰਾਨਪਠੈਹੈਇਹਭਾਂਤਿਕਸੂਤ
ਸਬੈਪੂਰਨਤਾਂਪਰਰਾਮਸਪੂਤਕਹਾਇਹੋ॥੫੨॥ ॥ਦੋ
ਹਰਾ॥ ॥ਲਛਮਨਸੀਯਬਿਨਤੀਕਰੀਸੁਨਰਾ
ਘਵਰਨਪੀਰ॥ਦੁਖਅਧੀਰਕਨੌਂਛੈਸਕੈਕੂਰਦੀਪਕ
ਰਘੁਬੀਰ॥੫੩॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਦੇਖੀਫਟਕ
ਪਿਛੈਰਸੇਵਾਨਛਾਡਤਬੀਰਤਿਆਦੇਵਨਸੈਂਕਰਜੋਰ
ਸੀਰਘੁਪਤਿਬਿਨਤੀਕਰੈ॥੫੪॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥
ਸੀਸਦਿਤਾਪ੍ਰਭਸੀਤਲਤਾਭਜਰੋਹੁਸਖੇਲਘੁਤਾ
ਕਹੂੰਪਾਉਂ॥ਬੀਰਸੁਮੀਰਹਰੇਤਨਪੀਰਅਧੀਰਨਹੋਉ
ਕਹੈਨਕਹਾਂਉਂਹੋਬਨਤੂੰਨਿਜਕਾਹਿਕਹੂੰਗਿਰਤੇਤ
ਜੋਮਾਰਗਜਾਹੁਅਗਾਂਊਂਜਾਨਕੀਸੰਗਕਹੈਚਲਬੋ
ਅਬਕੋਅਲਹੇਹੁਧਰਾਤੁਰਤਾਂਊਂ॥੫੫॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥
॥ਰਾਜਹਿਨੈਕੁਭਈਸੁਧਿਤੋਂਲਗਬੋਲਉਨੇਜ
ਲਬੂੰਡਮਰੋਂ॥ਅਬਕੈਤਨਛਾਡਿਚਲੋਂਦਿਵਕੋਂਦੁਖਰਾ
ਮਬਿਨਕਿਹਭਾਂਤਿਭਰੋਂ॥ਸਤ੍ਰਜੇਘਰਮੈਂਹਉਹੈਰਥ
ਸਿੰਧੁਰਲੈਬਨਮੈਬਸਰਾਜਕਰੌਂ॥ਭ੍ਰਾਈਕੈਕੋਊਆਨ
ਕਹੈਰਹੇਰਾਘੁਵਰਾਜਸਿੰਘਾਸਨਫੇਰਧਰੌਂ॥੫੬॥
॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਤਾਤਦੀਓਰਬੁਤਾਰਫਸੀਰਘੁਬੀ
ਰਸੁਮਾਤਕੇਮੰਦਰਆਇ॥ਸੀਗਲੀਯੇਲਘੁਬੀਰਸੀਯਾ

ਨਰਹੇਘਰਤੇਬਹੁਤੇਸਮਝਾਏ।ਧਾਇਕੇਪਾਇਗਹੇਕਹਿ
ਬਾਤਸੁਨੀਤਿਨਰੋਇਇਕੈਕੰਠਲਗਾਏ।ਦੇਖਹੁਕਾਲਭੁਜੰ
ਗਗ੍ਰਸੇਜਗਮਾਨਸਕੇਜਗਦੀਸੁਛੁਡਾਏ॥੫੭॥ ॥
ਕੌਸਲਿਆਉਵਾਚ॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਪੂਤਰਹੋਬਲਜੰ
ਉਂਪਰਿਜਲਬਾਤਸਬੈਸਮੁਝਾਇਕਹੋ।ਸੁਨਮਾਤਬੁਲਾ
ਇਕੈਰਾਜਕੇਮੋਹਕਹੇਬਹੁਰੋਬਨਬਾਸਗਹੋ।ਧਰਮੀ
ਸਲਈਸੁਕ੍ਰੀਅਬਹੀਤੁਮਦੇਹਬਿਦਾਨਬਿਲੰਬਕਰੋਹੋਂ
ਸੁਭਚੰਦਨਅੱਛਤਭਾਲਲਗਾਇਕੈਦੇਹੁਅਸੀਸਸਖਦ
ਇਦੇਹੋਂ॥੫੮॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਬੈਠੇਬਲਜਾਉਂਮਾਤ
ਲੋਚਨਸਿੰਗਾਰਗਾਤਲਛਮਨਸੀਤਾਸੰਗਰਾਘਵਸੁਤਾ
ਏਹੋ।ਰੂਖੇਸੇਬਦਨਤੁਮਤੀਨੋਕੁਮਲਾਨੇਫੂਲਕੋਕਟਤ
ਗੀਤੁਮੈਕੌਨੇਬਿਲਖਾਏਹੋ।ਰਾਜਕੇਬਚਨਬਨਬਾਸਆ
ਜਤਾਤਰਾਜਬੋਲਸੁਨਬੂਦਨਕੇਭਲੇਉਠਧਾਏਹੋ।ਖੇ
ਲਤਸਮਾਤਤਬਬੋਲੇਹੂੰਨਆਵਤਹੋਫੇਰਫੇਰਤਾਰੀਆਜ
ਆਪਹੀਤੇਆਏਹੋ॥੫੯॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਤਬਤੋਨਦੇ
ਖੇਜਬਰਾਜਰਿਖਸੰਗਰਾਮਲਛਮਨਹੂੰਕੈਲੈਸਿਧਾਰੇਅ
ਭਿਨਾਸਕੇ।ਬਹੁਤੋਪਰਸਰਾਮਸੰਗਬਕਬਾਦਭਯੋਤਬ
ਸਤਰਹੇਹੈਨਕੌਨੇਬਿਧਿਤ੍ਰਾਸਕੇ।ਰੋਵਤਪੁਕਾਰਰਾਮ
ਕੰਠਲਪਟਾਇਮਾਬੋਹੇਮਜਾਨਕੀਕੋਲੇਤਉਰਧਉਸਾਸ

ਕੋਊਸੁੰਦਰਸਪੂਤਮੇਰੇਬਨੇਸੂਤਮੈਨਦੇਖੇਭਰਭਰਨੈਨਾਜ
ਤਚਲੇਬਨਬਾਸਕੋ॥੬੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਕੈਕਈਕੇ
ਬਸਹ੍ਵੈਬਿਖਕੈਘਾਟਪੀਨਿਬਰੈਕਿਧੌਂਪੀਵਤਹੈ॥ਕੀਓ
ਤਾਹੀਕੈਬੋਲਲਗੇਉਰਨਾਗ (ਸਰਪ) ਸੇਕਾਟਿਗਯੋਅਬਖੀਵਤ (ਅਸਤ)
ਹੈ॥ਜੀਯਜਾਨਤੋਹੈਂਕਹੂਐਸੀਭਈਗਤਿਜੋਂਬਿਨਤੇਲ
ਹੋਦੀਪਤਿਹੈ॥ਸਖੀਕੈਸੇਕੈਰਾਮਹਿਜਾਨਕਹਿਏਬਨਦੇਹ
ਛੁਟੀਕਿਧੌਜੀਵਤਹੈ॥੬੧॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਭਸਮ
ਲਗਾਊਂਤ੍ਰਾਤ੍ਰ (ਪੂਤ) ਚੰਦਨਉਤਾਰੋਂਗਾਤ (ਸਰੀਰ) ਕੁੰਡਲਉਤਾਰੋਂਮੁੰ
ਦ੍ਰਾਕਾਨਪਹਿਰਾਇਦਓਂ॥ਜਟਾਊਸਵਾਰੋਂਕੇਸਰੋਗੇਰਖ
ਕੇਕਰੋਂਭੇਸਜਾਨਕੀਲਖਨਕੋਹੌਂਕੰਥਾ (ਖਫਨੀ) ਊਸਿਵਾਇ
ਦਓਂ॥ਖੱਪਰਲੈਹਾਥਭੀਖਹੌਂਊਮਾਂਗਆਨਦੇਊਦੇਖੇ
ਮੁਖਜੀਓਨਹੀਪ੍ਰਨਨਿਬਾਹਿਇਦਓਂ॥ਇਤੀਸਬਕ
ਰੋਂਪੈਨਨੈਨਨਤੇਟਰੋਂਰਾਮਰਹੋਂਤਾਹੀਂਬਾਗਮੈਂਜੁਦ੍ਵਾਰੇ
ਈਬਨਾਇਦਓ॥੬੨॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਜਾਨਕੀ
ਤਿਹਾਰੇਸੰਗਜਾਨਤਨਏਕੋਦੁਖਯਾਂਕੇਸਬਲਾਡਬੇਟ ੦
ਬਨਹੂਮੈਸਹੀਓਪਾਇਨਕੇਚਲਬੇਜਹਾਂਲੋਂਯਾਂਪੈ
ਚਲੈਜੇਜਾਇਆਗੇਜਿਨਜਯੋਯਾਂਕੇਸੰਗਨਿਰਬਹੀ
ਓਲਛਮਨਜੂਕੇ (ਮਤ) ਮੁਖਭੂਖੇਨਰਹਨਦੀਜੇਆਵੈਕੋ
ਊਇਤੈਤੋਂਸਦੇਸਨਕੋਕਹੀਓਉਭਰਤਜੱਯੋਕਾਹੂ

 ਗਾਉਂਕੇਨਿਕਟਮੇਰੇਪੂਤਬਨਬਾਸੀਮੇਰੀਸੁਧਿਲੀਏ
ਰਹੀਓ॥੮੩॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਕੈਸੇਦੁਖਸਹੌਂਜ
ਇਕੌਨਸੋਂਪੁਕਾਰਕਰੋਂ ਕੈਸੀਉਰਲਾਗੀਆਗਸੁਨਤ
ਅਭਾਨਕੀ॥ਜਾਂਹੀਕੋਬੁਲਾਇਭਲੇਰਾਜਲੈਬਿਠਾਇ
ਰਾਜਾਰਾਜਕਰੋਰਾਜਨੀਤਬੂਡੀਕੁਲਭਾਨਕੀ॥ਰਾਨੀ
ਡੁੱਬੀ ਸੂਰਜ
ਪਛੁਤਾਇਮਰਜਾਇਹਾਇਹਾਇਦੇਖੋਕੇਕਈਕੋਦੇਤ
ਬਰਨੈਕੁਭੂਪਹਾਨਕੀ॥ਕੈਸੇਰਹੀਦੇਹਜਰਖੇਹਨਊ
ਹਾਇਨਕੀਤੀ
ਠਾਨੀਰਾਮਬਿਦਾਹੋਤਰਾਮਚੰਦ੍ਰਲਛਮਨਜਾਨਕੀ॥
੮੪॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਏਕਕਾਮਕਰੋਮੇਰੇਦੁ
ਖਕੌਜੌਹਰੋਰਾਮਤਾਤਮਾਤਆਇਸਮੈਭੇਦਹੂੰਨਕ
ਰਯੋਹੈ॥ਭਾਂਤੇਸੀਯਸੰਗਬੀਰਲਛਮਨਲੈਕੇਪੂਤ
ਮੇਰੇਧਾਮਰਹੋ ਯਾਮੇਮੀਤਧਨਰਹਯੋਹੈ॥ਹੌਹੂੰਸੁ
ਖਪਾਊਂਤੁਮੈਕਾਹੂੰਨਦਿਖਾਊਂਰਾਜਾਦਸਰਥਜੂਕੇ
ਜਾਨੇਬਰੋਬਨਗਯੋਹੈ॥ਭੂਪੇਨਸੁਨਾਊਂਨਬੁਲਾਊਂ
ਹਉਭਰਥਜੂਕੋਦੇਖੋਮੁਖਲੋਚਨਿਸਿਰਾਨੇਮਗਥ
ਟੁੱਟੇ
ਕਯੋਹੈ॥੮੫॥ ॥ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਉਵਾਚ॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥
॥ਮੈਧਰਕੈਸਭਸੀਸਲਈਬਤਿਆਂਤੁਮਰੀਅ
ਪਨੇਮਨਮੈਂ॥ਅਬਦੇਹਬਿਦਾਤੁਮਹੂੰਤਜਮੋਹਧ
ਰੌਂਪਗਸੀਸਚਲੋਂਛਿਨਮੈਂ॥ਘਰਬੈਠਰਹੌਂਸਬ

ਲੋਕ ਕਹੈ ਅਜਹੂ ਮਨ ਰਾਜਾ ਸਿੰਘਾਸਨ ਮੋ ਸੁਨ ਸਾਰਕ
ਹੈਂ ਤੁਮ ਸੋਂ ਜਨਨੀ ਤਨ ਤੇ ਵਿਗ ਹੈ ਮਨ ਹੈ ਬਨ ਮੋ ਛ
ਮਾਤ
ਛ॥ ।।ਕੌਸਲਯਾਉਵਾਚ॥ ।।ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ।।ਆ
ਜ ਰਹੇ ਮੇਰੇ ਨੈਨ ਸਿਰਾਹਿ ਕਹੇ ਕਹਿ ਭੂਪਤਿ ਕੋ ਸਮ
ਸੀਤਲ
ਝਾਉਂ ਕੇਕਈ ਕੋ ਇਹ ਭਾਂਤ ਦੀਏ ਬਰ ਰਾਮ ਰਹੈ ਘ
ਰ ਹੌਂ ਬਰ ਪਾਉਂ ਮੋਹਿ ਗਏ ਬਨ ਹੀ ਬਨ ਹੈ ਤੁਮ ਖੇਦ ਤਜੋ
ਬਣਦੀ ਹੈ
ਇਕ ਬਾਤ ਸੁਨਾਉਂ ਜੌਂ ਘਾਟ ਪ੍ਰਾਨ ਰਹੇ ਸੁਨਿ ਮਾਤ ਤੌ ਕਾ
ਲ ਹੀ ਪਾਇਨ ਸੀਸ ਛੁਆਉਂ ॥੮੭॥ ।।ਕਬਿੱਤੁ॥
।।ਰਾਮ ਹੈ ਸੁ ਚਲੇ ਸੰਗ ਲਛਮਨ ਚਲੇ ਸੀਤਾ ਚਲੀ ਮੋ
ਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਬੈਠ ਰਹੇ ਨ ਪਰਾਤ ਹੋ ਸਘਨ ਅਧੇਰੋ ਬਨ ਕੈਸੇ ਕੈ
ਬਿਹੈ ਹੋ ਰਾਮ ਤੁਮ ਤੋ ਨਗਰ ਹੂੰ ਕੀ ਬੀਥਨ ਭੁਲਾਤ ਹੋ ਕਬਹੂੰ
ਗਲੀਆਂ
ਨ ਮਾਰਗ ਚਲੇ ਹੋ ਸੁਕੁਮਾਰ ਦੋਊ ਨੈਕ ਹੂੰ ਕੇ ਸ੍ਰਮ ਪਾਏ ਗਾਤ
ਲੜਕੇ ਇਆਣੇ ਥਕੇਵੇਂ ਸਰੀਰ
ਭ੍ਰਮ ਲਾਤ ਹੋ ਖਾਇ ਕੈ ਤੇਵਰ ਰਾਨੀ ਬੂਡੀ ਦੁਖ ਸਿੰਧੁ ਧਾ
ਘੇਰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਹ
ਰ ਪਾਰ ਕੋ ਲਗਾਵੈ ਪੂਤ ਐਸੇ ਕੀਏ ਜਾਤ ਹੋ ॥੮੮॥
।।ਕਬਿੱਤੁ॥ ।।ਸੂਰ ਜੈਸੇ ਸੁਮੇਰ ਕੇ ਨਛੱਤ੍ਰ ਧ੍ਰੂਵ ਫੇਰ ਕੇ
ਤਾਰਾ
ਜੈਸੇ ਪਾਰਦ ਪਰੇਰ ਕੇ ਜੈਸੇ ਸਾਗਰ ਮਯੰਕ ਕੋ ਜੈਸੇ ਗਿਹਰਾ
ਪਾਰਾ ਕਵਲ ਕਲੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ੧੨ ਰਾਸ
ਸ ਕੇ ਭ੍ਰਮਰ ਕੰਜ ਬਾਸ ਕੇ ਬਿਯੋਗੀ ਤ੍ਰੀਯ ਪਾਸ ਕੇ ਜੈਸੇ ਬਲੀ
ਭੌਰਾ ਕਲੀ ਸੁਗੰਧ ਇਸਤ੍ਰੀ
ਰੈਰੇ ਰੰਕ ਕੋ ਚਾਪ ਸਰ ਲੱਛ ਕੇ ਸੁ ਮੰਤ੍ਰੀ ਨ੍ਰਿਪ ਪੱਛ ਕੇ ਜੈਸੇ
ਕੰਗਾਲ ਧਨਖ ਬਾਨ ਨਿਸ਼ਾਨਾ
ਬੀਰਭਦ੍ਰ ਜੱਛ ਕੇ ਉਨੀਂਦੇ ਪਰਜੰਕ ਕੋ ਕੋਟ ਸਾਮਝਾਏ ਮਾਨੇ
ਪਲੰਘ

ਛੂਟੇ ਸਿੰਘ ਧਾਏ ਤੈਸੇ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਠਾਏ ਬਨ ਧਾਏ ਤਜ ਸੰਕ
ਕੋ॥ ੯॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਛੂਟੇ ਪਾਇ ਤੇਹੀ ਘਰੀ ਚ
ਲੇ ਸਿਯਰੋ ਵੈ ਖਰੀ ਰਾਨੀ ਦਾਸੀ ਜਾਨ ਮੋਹਿ ਚਿਤ ਅਭਿਲਾ
ਖਯੋ॥ ਭਾਵਤੀ ਜੇ ਗੁਡੀਆ ਲੇ ਚਲੀ ਹੁਤੀ ਕਾਂਖ (ਬਗਲ) ਚਾਂਪ (ਦਬਾਕੇ) ਤੇਊ ਸੌਂ
ਪੀ ਕਹਯੋ ਇਨੈ ਨੀਕੇ ਕਰਿ ਰਾਖੀਯੋ॥ ਤਾਕੇ ਪਾਛੇ ਸਾਰ (ਤੋਤੇ) ਕਾਨ੍ਹ (ਮੈਨਾ) ਬੂ
ਝੇ ਸੂਕ (ਤੋਤੇ) ਹੰਸ ਬੂਝੇ ਮੋਰ ਰੇ ਚਕੋਰ ਮੋਹਿ ਤੋਰ ਜਿਨ ਰਾਖੀਯੋ॥
ਤੁਮ ਹੋ ਹਮਾਰੇ ਅਬ ਹੈਂ ਚਲੀ ਤਿਹਾਰੇ ਧਾਮ (ਬਨ) ਮੇਰੀ ਰਾਮ ਰਾਮ
ਪੀਛੇ ਰਾਮ ਰਾਮ ਭਾਖੀਯੋ॥੧੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬੀਰ ਰ
ਲੇ ਸੰਗ ਹੈ ਸੁਕੁਮਾਰ (ਕੋਮਲ) ਸੁ ਸੋਕ ਭਰਯੋ ਘਰ ਮਾਹਿ ਪਿਤਾ ਹੈ॥ਮਾਤ
ਇਤੈ ਬਿਲਲਾਤ (ਰੋਵੈ) ਖਰੀ ਨ ਸੁਹਾਤ ਕਛੂ ਬਿਧਿ ਸੋਨ ਬਸਾ (ਠਬਾ) ਹੈ॥
ਤੇਂ ਪਰ ਔਰ ਚਲੀ ਸੰਗਿ ਨਾਰਿ ਸੁਕੈ ਬਰਨੈ ਕਵਿ ਯਾ ਦੁਖਦ
ਹੈ॥ਸੂਰ (ਸੂਰਜ) ਸਸੀ (ਚੰਦ੍ਰਮਾ) ਸਿਵ ਸਾਕ੍ਤਿ ਬਿਨਾ ਯਹਿ ਸਾਥ ਭਲੇ ਰਘੁਨਾਥ
ਨਿਬਾਹੈ॥੧੧॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਰੋਵੈ ਤਾਤ ਤਹੀ ਠੌਰ ਰੋ
ਵੈ ਮਾਤ ਠਾਂਢ ਪੌਰ (ਡੇਉੜੀ) ਰੋਵਤ ਚਲੇ ਹੈ ਦੋਊ ਰਾਜ ਤੇ ਗਿਲਾਨ ਕੀ॥
ਆਏ ਅੰਬ ਮਿਲਨ ਸੁਮਿਤ੍ਰਾ ਜੂ ਕੇ ਰਾਮਚੰਦ ਸੋਈ ਰੋਇ ਉ
ਠੀ ਬਾਤ ਸੁਨਤ ਅਚਾਨਕੀ॥ਪਾਇ ਪਰ ਕਹਯੋ ਤੁਮ ਖੇਦ
ਜਿਨ ਕਰੋ ਮਾਤ ਤਾਤ ਕੇ ਨਦੇਸ਼ ਬਾਤ ਬਿਧਿ ਕੇ ਬਿਧਾਨ ਕੀ
॥ਤਾਹੀਂ ਛਿਨ ਸੀਸ ਨਾਇ ਠਾਢੇ (ਪਿਤਾ) ਭਯੋ ਲਛਮਨ (ਭ੍ਰਾਤਾ) ਰੋਇ ਕੈ ਸੁ
ਧਾਇ ਪਾਇ ਆਇ ਗਹੇ ਜਾਨਕੀ॥੧੨॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥

॥ਬੋਲ੍ਯੋ ਲਛਮਨ ਤੌ ਹੂੰ ਜਾਤ ਮਾਤ ਸਾਹੁ ਪੂਤ ਨੀਕੇ
ਕਰ ਸੇਵ ਕੀਜੋ ਰਘੁਕੁਲ ਭਾਨ ਕੀ ॥ਇਨੈ ਨ ਖਿਝਾਂਯੋ
ਦੁਖ ਸੇਜ ਕੇ ਬਿਛੌਂਯੋ ਪਾਛੇ ਜੂਠਨ ਕੇ ਖੰਯੋ ਬਾਤ ਇਹੈ
ਹੈ ਸਿਯਾਨ ਕੀ ॥ਯਾਂ ਕੇ ਅਪਰਾਧ ਸੀਯ ਛਿਮਾ ਹੂੰ ਕਰਯੋ
ਰਘੁਬੀਰ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਜਨ ਹੇਤ ਕੋਟ ਕਨ ਕੀ ॥ਵੈਈ ਬਨ
ਕੇ ਟਖੇਰੇ ਪਿਤਾ ਸੰਗ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਰਾਖਿਹੈ ਨ ਦੁਖੀ ਤੋਹਿ ਮਾਤਾ
ਤੇਰੀ ਜਾਨਕੀ ॥੧੩॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਛੂਟ ਜਾਹਿ ਨੈ
ਨ ਬਿਨ ਦੇਖੇ ਰਘੁਬੀਰ ਮੁਖ ਜਾਨਕੀ ਨ ਦੇਖੈਂ ਹੈਂ ਨ ਛੈਨ
ਲਛਮਨ ਕੋ ॥ਰਾਜਾ ਕੇ ਕੁਬਚਨ ਬਤਾਊਂ ਨ ਦਿਖਾਊਂ ਮੁ
ਖ ਚਲੋ ਸੰਗ ਚਲੇਂ ਭੀਖ ਮਾਂਗੈਂ ਕਨਕਨ ਕੋ ॥ਰਾਜ ਜਾਰੇਂ
ਤਨ ਕੇ ਪਟੰਬਰਨ ਫਾਰ ਮੇਲੇਂ ਕੰਬੂ ਹੈਊਂ ਜੋਗਿਨਿ ਬਿਯੋ
ਗੀ ਕਰੇਂ ਮਨ ਕੋ ॥ਕਹਿਤ ਸੁਮਿਤ੍ਰਾਂ ਹੇ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਦੇਊਂ
ਤ੍ਯਾਗੈ ਕੈਸੇ ਜਾਨ ਕਹੌ ਰਾਮ ਤੁਮੈ ਆਜ ਬਨ ਕੋ ॥੧੪॥
ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਗਾਭ੍ਰੂ ਅੱਵਧਿ ਪੰਛਿ ਤੇ ਸੇਹੀ ਸੁਹਾਗ ਲੱਛ
ਸਤ ਕੀ ਅੱਵਧਿ ਹਰੀਚੰਦ ਉਰ ਆਨੀਏ ॥ਧਰਮ ਅੱਵਧਿ
ਰਾਜ ਪੰਡੁ ਸੁਤ ਸੁਨੀਏ ਕਾਨ ਜਲ ਕੀ ਅੱਵਧਿ ਸਾਤੋ ਸਮੁੰਦ
ਬਖਾਨੀਏਂ ॥ਪ੍ਰਾਨ ਕੀ ਪਯੂਖ ਪਾਨ ਤੇਜ ਕੀ ਅੱਵਧਿ ਭਾਨੁ
ਵੈਂਸਾ ਹਾਦੇਵ ਠਕੁਰਾਈ ਗਰਿਠਾਨੀਏਂ ॥ਰਾਮ ਕੇ ਬਿਛੁਰੇ ਹੇ
ਦੁਖ ਤਾਤ ਮਾਤ ਪੇਹੇ ਜੈਸੇ ਤਾਂ ਦੁਖ ਕੀ ਅਵਧਿ ਨ ਆਜ ਕ

ਤੂ ਜਾਨੀਏ ॥੧੫॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਆਜ ਹਿਤੈ ਸੁ-
ਖ ਰੂਖ ਕੈ ਕਾਟ ਮਹਾਂ ਦੁਖ ਬੇਲ ਧਰਾ ਪਰ ਬੋਈ ॥ਕਾਹੂ ਕੇ
ਦੇਸ ਨਹੀਂ ਕਬਿ ਰਾਮ ਲਿਖੇ ਬਿਧਿ ਅੰਕ ਬਚੈਂ ਅਬ ਸੋਈ
॥ਸੂਰ ਫਿਰੈ ਸਿਖ ਆਨਿ ਹਲਾਹਲ ਜੋ ਬਿਧੁ ਨਾ ਬਲਵਾ
ਨ ਨ ਹੋਈ ॥ਤੋ ਕਹਿ ਕੈ ਕਈ ਕੇ ਬਸਿ ਹ੍ਵੈ ਕਬਿ ਰਾਮ ਸੋ ਪੂਤ
ਨਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ॥੧੬॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਏ ਬਨਬਾ
ਸ ਚਲੇ ਦੋਊ ਸੁੰਦਰ ਕੌਤਕ ਕੈ ਸਿਯ ਸੰਗ ਜੁਟੀ ਹੈ ॥ਪਾ
ਇਨ ਪਾਇਨ ਕੋਸ ਚਲੀ ਅਜਹੂ ਨਹਿੰ ਗਾਂਵ ਕੀ ਸੀਵ ਛੂ
ਟੀ ਹੈ ॥ਹਾਥ ਧਰੇ ਕੁਟ ਬੂਝਤ ਰਾਮਹਿ ਨਾਥ ਕਹੋ ਕਹਿ ਕੁੰਜ
ਕੁਟੀ ਹੈ ॥ਹੇਰਤ ਰਾਘਵ ਜੇਰਤ ਸੀ ਮੁਖ ਮਾਨਹੁ ਮੋਤਨ
ਮਾਲ ਟੁਟੀ ਹੈ ॥੧੭॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਗਾਂਉ ਤਜੇ ਸੋ ਸੁ
ਚਲੇ ਰਥ ਬੈਠ ਸੁਏ ਪੁਰ ਕੇ ਜਨ ਸੰਗ ਸਬੈ ਹੈਂ ॥ਏਕ ਕ
ਹੈਂ ਬਿਪਰੀਤ ਬਣੀ ਦੋਊ ਬੀਰ ਕਹਾਂ ਘਰ ਆਜ ਨ ਐਹੈਂ
॥ਏਕ ਕਹੈਂ ਜਹਿ ਰਾਮ ਤਹੀਂ ਹਮ ਫੇਰ ਹੂ ਤੇ ਫਿਰ ਧਾਮ
ਨ ਜੈਹੈਂ ॥ਗਾਤ੍ਰ ਸਹੈ ਦੁਖ ਬਾਤ ਰਹੈ ਬਨ ਭ੍ਰਾਤਨ ਕੇ ਸੰਗ
ਪਾਤ ਚਬੈਹੈਂ ॥੧੮॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮ ਕਹ੍ਯੋ ਫਿ
ਰ ਜਾਹੁ ਸਬੈ ਮਿਲ ਰਾਜਹਿ ਦੇਹੁ ਸੰਦੇਸ ਹਮਾਰੋ ॥ਧੀਰ ਧ
ਰੋ ਨ ਭਰੋ ਜਲ ਨੈਨਨ ਹੈ ਸਬ ਸਾਚ ਸਨੇਹੁ ਤਿਹਾਰੋ ॥ਕੈ
ਸ ਸੁਨੈ ਯਹਿ ਬਾਤ ਚੁਚਾਤ ਚਲੇ ਅਸੂਆਂ ਮਨ ਮੋਹਤ ਵਾ

ਰੋ॥ਗਾਂਵਉਜਾਰਭਯੋਇਹਟਤਾਰਚਲੇਰਵਿਰਾਮਭਯੋਅੰ
ਧਾਰੋ॥੭੯॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਠੈਨਬਸੇਤਿਹਠਾਂ
ਜਿਯਜਾਨਏਆਵਤਜਾਤਸਬੈਪੁਰਲੋਈ॥ਆਧਿਕ
ਰਾਤਉਠੇਰਘੁਬੀਰਕਹ੍ਯੋਸੁਨਬੀਰਪ੍ਰਜਾਸਬਸੋਈ
॥ਸਾਰਥੀਸੋਂਸਮਝਾਯਕਹ੍ਯੋਰਥਲੈਘਰਜਾਹੁਸੁਮੰ
ਤ੍ਰਨਹੋਈ॥ਯੌਂਕਹਿਕੈਸਿਯਸੰਗਿਲਈਦੋਉਬੀਰਚ
ਲੇਨਹਿਜਾਨਤਕੋਈ॥੮੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਭੋਰ
ਭਏਸਭਲੋਕਕਹੈਂਰਘੁਬੀਰਕਹਾਂਮੁਖਜਾਇਨਿਹਾ
ਰੋ॥ਦੇਖਫਿਰੈਂਚਹੂੰਓਰਨਦੌਰਗਿਰੇਧਰਨੀਮਨਹੋਇ
ਬਿਚਾਰੋ॥ਗੈਲਗਹੀਰਥਕੀਸੁਚਲੇਸਬਲੀਕਫਿਰੀ
ਘਰਜਾਇਸੰਭਾਰੋ॥ਦੇਖਹਿਜੋਫਿਰਗਾਂਉਮੈਂਆਇਤੋ
ਹਯਾਂਸਬਰੋਵਤਰਾਮਪੁਕਾਰੋ॥੮੧॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥
॥ਰਾਜਸਮਾਜਉਤਾਰਸਬੈਰਘੁਰਾਜਕਹੀਅਬਹੈਸ
ਬਫੀਕੋ॥ਲੈਬਟਦੂਧਬਨਾਇਜਟਾਂਸਿਰਬੀਰਹਿਤੂ
ਤਬਨਵਤਨੀਕੋ॥ਦੇਖਹੁਕਾਲਬਲੀਕਫਿਰਾਮਛਡਾ
ਇਸਿੰਘਾਸਨਸੌਂਜੁਪਤੀਕੋ॥ਆਨਸਕੈਮਨਮੈਂਪਛੁ
ਤਾਇਸੁਰਾਮਹਿਭੇਖਕਿਯੋਤਪਸੀਕੋ॥੮੨॥ ॥
ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਰੋਵਤਪੁਰਖੁਨਾਰੀਜੋਗੀਜਤੀਬ੍ਰਹਮ
ਚਾਰੀਰੋਵੈਂਗਿਰਰੂਖਅਰੁਜੇਹਟੈਂਦੁਕਾਨਦਾਰੋਵੈਖਗ

ਰੋਵੈ ਮ੍ਰਿਗ ਰੋਵਤ ਮ੍ਰਿਰਾਲ ਭ੍ਰਿਗ ਰੋਇ ਗੁਨ ਪਢਤ ਕੀਬੰ
ਤ ਬੈਟਾ ਭਾਟ ਕੋ ਰਾਮ ਕੇ ਬਿਛੋਹੇ ਦੁਖ ਐਸੀ ਭਾਂਤ ਪੇਹੇ ਸੇ
ਤੇ ਟਾਰੇ ਨ ਟਰਤ ਪਰੇ ਪੇਡ ਸੇ ਕਪਾਟ ਕੋ ਬੀਰਤੀ ਜਸ ਸੋਗ
ਲੈ ਬਿਯੋਗੀ ਜੋਗੀ ਭਏ ਯਹਿ ਬਾਤ ਸੁਨ ਰੋਵਤ ਬਟੋਹੀ ਦਾਸ
ਬਬਾਟ ਕੋ ॥੮੩॥ ॥ਅਤ ਉਦਾਸ॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥
॥ਭੌਨ ਹੂੰ ਕੇ ਭੂਖੇ ਹ੍ਵੈ ਹੈਂ ਪ੍ਯਾਸ ਮੁਖ ਸੂਕੇ ਹ੍ਵੈ ਹੈਂ ਪ੍ਯਾਸ
ਕੇ ਜਦੂ ਖੇ ਹ੍ਵੈ ਹੈਂ ਰਾਲੇ ਮ੍ਰਿਗ ਰਾਤ ਕੋ ਸੂਰ ਕੀ ਕਿਰਨ ਲਾ
ਗੇ ਲਾਲ ਕ੍ਰਮਲਾਨੇ ਹ੍ਵੈ ਹੈਂ ਕੋਟਾਲ ਪਟਾਨੇ ਸ੍ਵਗਾ ਫਟੇ ਹ੍ਵੈ ਹੈਂ
ਗਾਤ ਕੋ ਏਰੀ ਅਲੀ ਹ੍ਵੈ ਗਈ ਸਾਂਝ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ਕਾਹੂ ਬਨ ਮਾਂਝ
ਹੁਈ ਹੈਂ ਨ ਬਾਂਝ ਹੀ ਏਕੋ ਨ ਛਾਟੇ ਤਾਤ ਕੋ ਤਜ ਕੇ ਘਰੇ ਨ
ਕਾਹੂ ਭੂਖਨ ਕੀ ਛਾਯਾ ਤਰੇ ਸੋਏ ਹ੍ਵੈ ਹੈਂ ਛੌਨਾ ਪੈ ਬਿਛੌਨਾ ਕ
ਰਪਾਤ ਕੋ ॥੮੪॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਰੋਵੈਂ ਸਬ ਗਾਉਂ
ਬਾਸੀ ਰਾਨੀ ਰਨਵਾਸ ਦਾਸੀ ਦੇਹ ਤੇ ਉਦਾਸੀ ਮਾਨੋ ਕਾਰੋ ਨਾ
ਗ ਹ੍ਵੈ ਗਯੋ ਛੂਟੇ ਕੇਸ ਬਿਕਰਾਲ ਆਪ ਆਪ ਕੇ ਬਿਹਾਲ
ਕਾਹਿ ਕੋ ਪ੍ਰਬੋਧੈ ਸਭ ਹੂੰ ਕੋ ਰਸ ਦ੍ਵੈ ਗਯੋ ਤੇਤੇ ਲੈ ਰਹੇ ਪ੍ਰਾਨ
ਦਸਰਥ ਜੂ ਕੇ ਨੀਕੇ ਪਾਛੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲੇਤ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਰਾਮ
ਹ੍ਵੈ ਗਯੋ ॥੮੫॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਖਾਇ ਤਿਤਾਰ ਪਕੋਧ
ਰਭੂਪਤਿ ਬੋਲ ਬਕੋ ਬਹੁ ਭਾਂਤ ਪੁਕਾਰੋ ਔਰਨ ਰਾਮ ਕੇ
ਨਾਮ ਲਿਯੋ ਤਬ ਬਾਰ ਦੁਤੀ ਨਕ ਨੈਨ ਉਘਾਰੋ ਪ੍ਰਾਨ ਛੂਟੇ

ਹੂੰਨਰਾਮਛੁਟੋਐਅਰਸੀਨਸਕੇਘਟਤੇਕਰਿਆਨਿਆਰੋ ੫੯
ਨਭਤੇਗ੍ਰਹਿਟੂਟਪਰੈਛਿਤਜੇਤਕਛੂਕਰਹੈਛੁਲਸਾਰੋ॥
ਅਕਾਸ ਤਾਰਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ
੮੯॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਦੈਮੁਹਿਪੀਠਚਲੇਰਘੁਨਾਥ
ਉਸਾਸਭਏਨ੍ਰਿਪਤਾਹਿਛਿਨਾ॥ਬਿਧਿਕੈਐਂਅਜਨੰਦ
ਚਾਉਕ ਦਸਰਥ
ਨਆਜਜਿਯੈਪਲਬੀਤਤਹੈਰਘੁਬੀਰਬਿਨਾ॥ਤਬਰਾਮ
ਹਿਰਾਮਪੁਕਾਰਪੁਕਾਰਏਰਾਮਏਰਾਮਤ੍ਰੂਅਵਸਨਾ॥ਜਿ
ਨਕੇਸੁਤਰਾਮਸੇਬੇਖਧਰੈਭਾਈਨਆਏਹੀਤੇਮਰਜਾ
ਜੋਗੀ ਕਿਉਂਨ
ਇਕਿਨਾ॥੯੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਆਉਬਤੀਤੇਕਹਾਂ
ਉਮਰਾ
ਬਿਨੁਰਾਮਹਿਲੋਮਸਤੇਬਰਨੇਅਧਿਕਾਈ॥ਰਾਮਕੇਬ
ਰਿਖੀਦਾਨਾਮ
ਜਤਪਏਤਪਤੀਛਿਨਆਪਨੇਕਾਜਨਛੋਨਛਵਾਈ॥ਤ
ਕਹਨ ਛਪਰੀ
ਤਸੁਈਪੁਨਮਾਤਸੋਈਸੋਈਪੂਤਸਹੀਸੁਨਹੈਸੋਈਭਾ
ਈ॥ਰਾਮਬਿਯੋਗਬਿਸੂਰਬਿਸੂਰਭਿਦੇਛਤਿਆਂਜਿਨਦੇ
ਦੁਖਪਾਕੇ
ਹਗਵਾਈ॥੯੧॥

॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਰਾਮਗੀਤੇਰਾਮਚੰਦ੍ਰਬਿਯੋਗਦੁਤੀਆਅੰਕ॥
੨॥੨੦੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਇ
ਹਬਿਧਿਭੂਪਤਿਦੇਹਤਜਸੁਰਪਤਿਭਵਨਪਆਨਾ॥ਨੇ
ਇੰਦ੍ਰਲੋਕ
ਹਨਿਬਾਹਨਕੇਪ੍ਰਣਖੁਦਸਰਥਤੇਨਹਿਆਨਾ॥੧॥
ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਮੰਤ੍ਰੀਸਬਬਿਲਖਾਹਿਛੂਟਓਰਾਜਰ
ਰੁਦਨਕਰੈ
ਘੁਏਸਤੇ॥ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਘਰਨਾਹਿਭਰਥਬਿਦੇਸੀਮ੍ਰਿਤਕ

ਨ੍ਰਿਪ॥੨॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬੈਠਬਿਚਾਰਬਸਿਸ੍ਟਕਿਯੋ
ਉਤਨੈਨਫਟੈਇਤਭੇਂਟਕਰੈਂ॥ਬ੍ਰਿਖਜੌਂਰਘੁਬੀਰਰਹਿਬੋਲਤ
ਹੈਂਸੁਨਰਾਜਸਿੰਘਾਸਨਪਾਂਇਧਰੈ॥ਅਬਜੋਇਹਭਾਂਤਿਕੀ
ਬਾਤਸਬੈਭਰਥੈਲਿਖਪੈਸੋਈਬੀਰਮਰੈ॥ਕਹੋਕੌਨਉਪਾ
ਇਕਰੋਜਿਹਤੇਘਰਰਾਜਰਹੈਦੁਖਰਾਮਹਰੈ॥੩॥ ॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਆਇਗਈਸਬਕੇਮਨਮੈਭਰਥੈਲਿਖ
ਕੈਇਹਭਾਂਤਿਪਠਾਵੋ॥ਸੀਰਘੁਬੀਰਭੁਜਾਧਰਰਾਜਬਿ
ਰਾਜਤਭੂਪਤਿਨੈਨਸਿਰਾਵੋ॥ਤਾਹੀਤੇਬੇਗਬਿਸਾਰਸ
ਬੈਸੁਖਆਵਹੁਪੂਤਬਿਲੰਬਨਲਾਵੋ॥ਤੇਹਿਕੇਰਾਮਕੇ
ਪਾਇਨਸੌਂਪਬਸੋਂਬਨਮੈਂਤੁਮਹੂੰਸੁਖਪਾਵੋ॥੪॥ ॥
ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਰਾਜਾਬਿਨਭਏਰੰਕਸੁਨੇਦੂਤਚਾਰੂਬੰਕ
ਇਹਾਂਕੇਕਸੂਤਵਾਂਕੇਏਕਨਾਸੁਨਾਇਬੋ॥ਜੈਤੇਤੇਹਿਆ
ਪਨਤੇਬੂਝੈਰਾਜਾਰਾਮਨੀਕੇਸਬਹੀਕੋਕੁਸਲਸਮਾਜ
ਰਾਜਗਾਇਬੋ॥ਔਰਕੋਊਕਬਹੂੰਕਦਾਚਿਤ੍ਰਿਗਬੋਲਉ
ਠੇਨਾਹੀਂਦੁਖਪਾਛੇਨੈਨਸੈਨਸਮਝਾਇਬੋ॥ਬੂਝਤਹੈਂਰ
ਜਕੈਕੁਸਾਜਹੇਗਯੋਹੈਆਜਲਾਖਫੇਰਘੇਰਸੈਂਭਰਥ
ਘਰਲਿਆਇਬੋ॥੫॥ ॥ਛਪੈ॥ ॥ਸ੍ਰਸਤ੍ਰਸੀਰ
ਪ੍ਰਬਿਸਮੋਰਮੁਕਟਾਮਣਿਉਦਭਟਾ॥ਅਉਰਬਾਜਨਸੀ
ਭਰਥਦਾਨਭਿਛਕਨਕਲਪਬਟਾ॥ਤੇਜਪੁੰਜਰਵਧੀ

ਰਬਿਪਤਿਖੰਡਨਸੁਤਬਲਭਦ੍ਰਾ॥ਧਰਮਕਰਮਮੈਸਰ
ਸੋਭੇਏਕਬਹੂੰਨਪਾਪਨਿਕਟਾ॥ਰਾਜਾਧਿਰਾਜਦਸਰਥ
ਬਦਨਲਿਖਬਸਿਸ੍ਰਤਮਸੋਂਕਰਦ੍ਰਾ॥ਸੁਨਨੇਤ੍ਰਖਾਤੋਸੇ
ਫਰਉਠਤਪਾਤੀਲੈਮਗਪਗਧਰਦ੍ਰਾਫ਼॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ
॥ ॥ਔਰਬਨਾਇਲਿਖੀਪਤ੍ਰਿਆਂਬਤਿਆਂਰਿਖਜੇ
ਸਭਪਾਠੇਈਭਾਖੀ॥ਹਾਥਦਈਸੁਚਲੇਪਗਸੀਸਨਗਾਨੇ
ਸੁਮਨਾਇਭਯੇਅਭਿਲਾਖੀ॥ਭੂਪਤਿਕੇਨਹਿਂਦਾਹੁਦ
ਯੇਬਿਨਪੂਤਕੀਯੇਸਸਿਸੂਰਜਸਾਖੀ॥ਰਾਮਸਨੇਹਤੁਟੀ
ਨ੍ਰਿਪਦੇਹਸੁਪਾਠੇਊਮੇਲਸਨੇਹਮੈਰਾਖੀ॥੭॥ ॥ਕ
ਬਿੱਤੁ॥ ॥ਚਲੀਜਬਪਾਤੀਕਾਂਪੀਦੂਹਨਕੀਛਾਤੀਆ
ਰੇਆਗਮਜਨਾਯੇਰਾਮਭਰਥਭੂਆਰਕੋ॥ਕਹਨਭਰਥ
ਲਾਗੇਮੇਬੋਲਨੇਬੁਮੈਤ੍ਰਨਸੋਂਪਨਿਯੇਲੈਆਂਟੈਕੇਉਤ੍ਰਾਤਸ
ਮਾਚਾਰਕੋ॥ਪਵਨਪ੍ਰਚੰਡਘਨਘੋਰਉਠੇਚਹੂੰਓਰਜੇਬ
ਕਪੁਕਾਰਤਹੈਆਜਭੂਨਜਾਰਕੋ॥ਜੋਤਕੀਕਹਤਰਾਜਾ
ਦਸਰਥਨੀਕੇਹੂੰਜੇਨੀਕੇਰਾਮਚੰਦ੍ਰਸੁਖਹੂੰਜੇਪਰਵਾਰਕੋ
੮॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤਬਲਗਆਯੇਦੂਤਲੈਪਾਤ੍ਰੀਪ
ਹੁਚੇਤਹਾਂ॥ਦੇਖਯੇਭਰਥਸਪੂਤਪੂਛੈਬਾਤੈਂਪ੍ਰੇਮਸੋਂ॥੯॥
॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮਕਹੋਸੁਖਸੋਂਪ੍ਰਰਹੈਸੋਈਰਾਮਬਿ
ਰਾਜਤਭੂਤਲਮੈਂ॥ਸਬਦੇਸਸਬੈਬਰਖਾਬਰਸੈਅਤਭੂ

੫੨ ਤੇਹੈਆਪਨੇਬੱਲਮੈਂਤਬਦੂਤਬਨਾਇਕਹੀਬਤੀਆਂਮਨ
ਧੀਰਜਟੂਟਗਯੋਪਲਮੈਂਹੁਤੋਬਿਹੀਨਭਈਛਿਨਮੈਮੁਖ
ਕੀਜਨਤੋਰਸਰੋਜਪਰਯੋਜਲਮੈਂ॥੧੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥
॥ਧਾਇਚਲਯੋਉਤਸਾਹਬਢਯੋਮਨਰਾਮਕੇਰਾਜਸੁ
ਨੇਸੁਖਪਾਯੋ॥ਜਾਇਸੁਨੇਸਬਕੇਮੁਖਤੇਚਢਰਾਜਸਿੰਘਾ
ਸਨਛੱਤ੍ਰਤਨਯੋ॥ਆਇਕੈਗਾਉਂਮੈਪਾਉਂਦਯੋਮਨਸੋ
ਕਬਢਯੋਸੁਭਸੈਨਨਪਾਯੋ॥ਕੈਰਘੁਬੀਰਨਹੀਂਘਰਮੈ
ਪਿਤਕੈਮਰਕੈਸੁਰਲੋਕਸਿਧਾਯੋ॥੧੧॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ
॥ ॥ਲੋਗਬੈਠੇਮਾਨੋਮੁਨਿਕਹੂੰਨਮਿਟੈਗਧੁਨਿਦੇ
ਖੀਏਨਕਹੂੰਰਾਜਧਾਮਨਪੁਜਾਲਸੈ॥ਹਾਥੀਹੂਬ੍ਰਿਅ
ਤਨਹੀਬ੍ਰਜੀਹਿਨਨਾਤਨਾਗੀਂਨਾਰਤਨਗਾਵਤਸੁਮਾਨੋ
ਬਿਨਜੀਬਸੈ॥ਦੂਤਕਹੀਝੂਠੀਬਾਤਈਹਾਂਉਤਪਾਤਕ
ਛੁਬੀਰਬਿਨਮੇਰੇਕੈਠਕਹੋਜਲਕਯੋਂਧਸੈ॥ਪੀਐਨ
ਬਛੇਰੂਦੂਧਰੋਰੂਰੋਗਤ੍ਰੇਲੇਸਾਬਰਾਮਰਾਜਹੋਇਤੋਪ
ਖੇਰੂਬਨਕੇਹਸੈ॥੧੨॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਦੇਖਕੈ
ਭਰਥਸਭਨਾਇਰਹੇਸੀਸਕਾਹੂਪਾਇਹੂੰਨਛੁਏਕੋਊ
ਦੇਤਨਅਸੀਸਕੋ॥ਹਾਟਹਟਤਾਰਕਰੀਸੂਨੀਚਟਸਾ
ਰਪਰੀਦੂਜੇਦੇਕਿਵਾਰਸਬਜਪੈਜਗਦੀਸਕੋ॥ਏਕਮ
ਨਕਹੇਘਰਪਾਊਂਨਹੀਂਪਾਊਂਛਾਈਭੂਮਤਲਮਾਹੂੰਕਾ

ਭਯੋਦੇਸਈਸਕੋ।ਆਏਭੌਨਮਾਤਬੂਝੇਸਮਾਚਾਰਤਾਤੁ ੬੩
ਕੈਕਹੇਨਬੇਗਪਾਪਨੀਹੌਂਜਾਨਿਵਊਂਸੀਸਕੋ॥੧੩॥
॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਮਾਤਤਾਤਕਹਾਂਪੁਤ੍ਰਹੈਸੁਰੇਸਸ
ਹੰਤਹਾਂਕੈਨਕਾਜਗਏਦੇਹਛੂਟੀਪੂਤਪੀਰਤ੍ਰੇ।ਕੈਨਸੇ
ਸਪੂਤਤ੍ਰਮਸਥਗੀਤੇਬਤੇਭਾਈਰਾਮਹੈਸੁਕਹਾਂਬਨਗ
ਏਲਿਪਤੀਰਤ੍ਰੇ।ਭੂਪਤਿਪਠਾਏਨਾਹੀਂ,ਮਾਂਗੇਬਰਪਾਏ
ਸੋਤੋਰਾਜਤ੍ਰਮੈਨਾਂਧਾਏਛੀਨਲੀਨੇਰਘੁਬੀਰਤੇ।ਕਹਾਂਹੇ
ਏਸੋਤੋਅਬਹੈਂਹੂੰਗਏਤੇਤੇਤ੍ਰੂਜੋਪੇਟਆਸਦੈਕੀਪਾਲੇ
ਪੂਤਫਾਏਛੀਰਤੇ॥੧੪॥ ॥ਕਬਿਤ੍ਰ॥ ॥ਕਹਾਂ
ਭਯੋਸੋਤੋਅਬਹੈਂਹੂੰਗਏਤੇਤੇਤ੍ਰੂਜੋਪੇਟਆਸਦੈਕੀਪਾਲੇ
ਪੂਤਫਾਏਅੰਕਤੇ।ਕੈਨਕਾਜਰਾਜਸੁਨਪਾਪਨੀਅਕ
ਜਕੀਨੇਲਾਜਬਿਨਜੀਵਤਨਧਰਮਨਸੰਕਤੇ।ਐਸੇ
ਕਾਮਕੀਨੇਤੈਤੇਰਾਮਹਿਬਨਬਾਸਦੀਨੇਮਾਰੇਪਤਿ
ਪਲਮੈਨਤ੍ਰਰਤਕਲੰਕਤੇ।ਰਾਮਹਿਬਤਾਊਬੂਝੇਬਾ
ਕੇਬਟਾਊਪਟਫਾਰੇਹੋਊਜੋਗੀਭੀਖਮਾਂਗੋਰਾਏਰੰਕਤੇ
੧੫॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮਕੋਰਾਜਸੁਨੇਸਦਸ
ਫਨਭੂਮਿਕੇਭਾਰਬਿਸਾਰਦਯੋਹੈ।ਜਾਨਸਪੂਤਤ੍ਰਸੋਕੁ (ਸੇਸਨਾਗ)
ਲਮੈਂਰਵਿਕੇਜਸਦੇਵਨਮਾਹਿਛਯੋਹੈ।ਰਾਵਨਕੇਦੁਖ
ਤੇਅਮ੍ਰਰਾਪਤਿਢੋਲਬਜਾਇਨਿਚੀਤਭਯੋਹੈ।ਪਾਪ (ਇੰਦ੍ਰ)

੬੪ ਨਿਕੇਫੂਲਤੇਛਿਨਮੈਬਨਮੈਸੋਈਤੈਰਘੁਬੀਰਗਯੋਹੈ॥
੧੬॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਤੌਲਗਿਆਨਬਸਿਸੁਕਹੀਤੁ
ਮਤਾਤਕੇਦਾਹਕੈਰੇਸੁਤਮੇਰੋ॥ਬੇਦਬਿਚਾਰਕਿਯੋਬਿਧਿ
ਸੋਂਪੁਨਹੋਇਕਹਾਏਕਹੂੰਰਾਮਨਨੇਰੋ॥ਲੈਕਰਬਾਨਨਬਾ
ਲੂੰਪਵਿਤ੍ਰਚਲਿਏਤੁਜਦੇਸਫਿਰਿਐਨਹਿਫੇਰੋ॥ਪ੍ਰਾਨਤਜੇਂਕਿ
ਭਜਹੁਰਘੁਬੀਰਹਿਨੀਰੂਪਿਓਨਬਿਨਾਮੁਖਹੇਰੋ॥੧੭॥
॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਤੌਲਗਿਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਪਖਾਨਨਿਸਿ
ਲਾਕਹੁਤਾਰਧਸੇਬਨਮਾਹੀਂ॥ਆਨਬਸੇਗੁਰਕੇਦਿਨਦ੍ਵੈ
ਪਿਤਕੀਗਤਿਕੈਨਭਈਪਛਤਾਹੀਂ॥ਰਾਮਕਹੀਸੁਧਲੇਹੁ
ਸਭੈਜਹਿਕੇਕਈਨੰਦਨਹੋਇਕਿਨਾਹੀਂ॥ਛਤ੍ਰਧੁਜਾਸਿ
ਗਰਾਜਸਮਾਜਸੁਪ੍ਰਾਇਨਿਆਵਤਪਾਗਬਿਨਾਹੀਂ॥੧੮
॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਆਇਸਜਬਰਘੁਪਤਿਦਈ
ਦੈਰੈਸਭਸਿਰਿਨਾਇ॥ਭਰਤਨਬੁਝਿਧਾਸਿਕੂਟਕਮੈਭਰ
ਬਿਨਿਹਾਰਿਓਜਾਇ॥੧੯॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਅਤਿ
ਦੁਰਬਲਸਭਗਾਤਰਾਮਪ੍ਰਕਾਸਤਰਾਮਕਹਿਬੋਲਿਰਨ
ਸਲਿਲਚੁਰਾਤਬੀਰਬਿਰਹਿਪ੍ਰਨਤਾਤੁਦੁਖਾ॥੨੦॥
॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਦੂਤਕਹੈਫਿਰਲੈਬਤਿਯਾਂਸਭ
ਲੋਗਨਰਾਮਜੂਏਂਸਮਝਾਵੈ॥ਰਾਜਕੀਬਾਤਖਗੀਬਿ
ਪਰੀਤਿਭਲੋਮਨਕੇਕਈਨੰਦਨਆਵੈ॥ਆਨਨਦੇ

ਹੁ ਭਏ ਸੁਤ ਹੁਐ ਜਿਨ ਸੋ ਜਸੁ ਰਾਮ ਕਹੋ ਕਬ ਪਾਵੈ ॥ ਮਾਤ ੬੫
ਕੇ ਬੋਲ ਨ ਅੰਕ ਤਜੈਂ ਨਿਜ ਬੀਰ ਲਏ ਸੁਰ ਲੋਕ ਬਸਾਵੈ ॥
੨੧॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਿਹ ਠੌਰ ਤੇ ਡੀਠ ਪਰੇ ਰਘੁਬੀਰ
ਪਰੇ ਧਰ ਤਾਂਹਿ ਰਹੀ ਸੁਧਿ ਨਾਹੀਂ ॥ ਜਿਯੋਂ ਸਿਕਤਾ ਜਰ
ਤੇ ਪਰ ਮੀਨ ਜਰੈ ਨ ਪਰੈ ਪਲ ਪ੍ਰਾਨ ਉਡਾਹੀ ॥ ਚੇਤ ਉਠੇ ਸ
ਮੁਹੇ ਭਟ ਜਿਯੋਂ ਮੁਖ ਰਾਮ ਕਹੈ ਦੋਊ ਨੈਨ ਚੁਰਾਹੀ ॥ ਬੇਗ ਗਹੀ
ਬੇਗ ਪ੍ਰਨਾਮ ਕਰੈ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਗਹੀ ਰਘੁਬੀਰ ਕੀ ਛਾਂਹੀਂ ॥
੨੨॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਦੇਖ ਕੈ ਰੂਪ ਕਹਿਯੋ ਨ ਪਰੈ ਅਬ
ਫਟਤ ਹੈ ਦੁਖ ਸੋਂ ਛਤਿਯਾਂ ਤਬ ਦੌਰ ਕੈ ਰਾਮ ਉਠਾਇ ਭੁ
ਜਾ ਭਰ ਬੈ ਉਰ ਲਾਇ ਕਹੀ ਬਤਿਯਾਂ ॥ ਸੁਤ ਕਾਹੇ ਕੋ ਭੇਖ
ਕੀਯੋ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਸੁਜੀਵਤ ਹੀ ਰਘੁ ਕੇ ਨ ਤ੍ਰਿਯਾਂ ॥ ਪਿਤ ਪ
ਨਤ ਜੇ ਹਮ ਹੂੰ ਤਜ ਹੈਂ ਨਿਹ ਧਾਮ ਚਲੇ ਸੰਗ ਬੀਰ ਤ੍ਰਿਯਾ
੨੩॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸੋਗ ਕੀਯੋ ਸੁਨ ਭੂਪਤਿ ਕੀ ਗਤਿ
ਸੀਅ ਸਮੇਤ ਸਬੈ ਬਿਲਲਾਹੀ ॥ ਕੌਨ ਬਡੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਏ
ਹਮ ਜਾਂ ਦੁਖ ਤੇ ਸੁਪਨੇ ਸੁਖ ਨਾਹੀਂ ॥ ਤਾਤ ਕੇ ਕਾਲ ਭਯੋ ਹਮ
ਕੋ ਦੁਖ ਸੋਂ ਹਮ ਹੂੰ ਬਨ ਮੈ ਬਿਲਲਾਹੀ ॥ ਆਨ ਭੁਟ ਬਗਹੀ
ਬਿਪਦਾ ਅਬ ਜਾਇ ਕਹੋ ਕਿਸ ਕੀ ਪਰਿਛਾਂਹੀ ॥੨੪॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰੋਇ ਚਲੇ ਪਿਤ ਕੋ ਜਲ ਦੇਨ ਦਿਯੋ ਬਿਧਿ
ਸੋ ਪੁਨ ਸੋਚ ਕਰੌ ਦੁਹ ਬੀਰਨ ਜਾਇ ਕੈ ਪਾਂਇ ਗਹੇ ਰਘੁ

ਬੀਰਜੀਏਮਨਸੋਕਹਰੈ।ਚਲਿਯੇਘਰਿਲੈਸਿਯਸੰਗਅ
ਬੈਹਮਕੋਟਕਬਾਰਨਪਾਂਇਪਰੈ।ਬਨਭੂਪਕਹੇਸੁਕੀਏ
ਤੁਮਹੂੰਪ੍ਰਭੁਧਾਮਚਲੋਬਿਨਦਾਸਮਰੈ।੨੫।ਸ੍ਵੈਯਾ।
।ਅਰਜੋਬਨਮੈਮਨਮੈਗਹਿਹੈਤਉਛਤ੍ਰਧੁਜਾਸਿਰਚੌਰ
ਢਰੈ।ਰਥਬੈਠਸਬੈਭਟਸੰਗਿਫਿਰੈਪ੍ਰਭੁਕੀਰੁਚਿਜੋਸੋ
ਈਦਾਸਕਰੈ।ਪਗਕੀਰਜ(ਧੂਰ)ਕੇਹਮਹੈਂਸਬਸੇਵਕਰਾਜ
ਤੁਮੈਮੁਹਿਦੇਹੁਮਰੈ।ਤਿਨਪਾਇਨਕਾਟਕਰੋਂਸਤ(੧੦੦ ਸੌ ਟੋਟੇ)ਖੰਡ
ਜੁਰਾਜਸਿੰਘਾਸਨਜਾਇਧਰੈ।੨੬॥ ।ਕਬਿਤੁ।
।ਲੀਨੋਲਛਮਨਸੰਗਹੋਂਬਿਮੁਖਕੀਨੋਕਹੋਕਿਧੋਂ
ਹੌਨਦਾਬਸੁਨਤਬਮੇਰੀਗਤਿਕੋ।ਕਹਾਂਭਯੋਜੌਹੋਂਦਿਨ
ਚਾਰਿਕਬਿਦੇਸਗਯੋਮੋਹਛਾਡਦੀਯੋਤੁਮਜਾਨੋਹੀਨਮ
ਤਿਕੋ।ਤਾਂਪਰਤੋਔਰਉਤਪਾਤਕੀਹੈਬਾਤਮਾਤੁਰਾਜਮੋਹਿ
ਰਾਖਯੋਪਤਿਕੀਨੋਨਭਗਤਿਕੋ।ਤੇਹੀਭਲੇਜੀਯੋਂਰਾਮਦੇਖੋ
ਪਾਨੀਪੀਓਂਮੋਹਿਦੀਜੈਭੀਖਸੰਗਹੋਂਭਿਖਾਰੀਰਘੁਪਤਿਕੋ
॥੨੭॥ ।ਸ੍ਵੈਯਾ। ਪਪਤਿਕੋਹਤਿਕੈਕਈਰਾਜਲਿਯੋ
ਸੁਤਕੇਯਹਿਬਾਤਸੁਨੀਸਬਹੀ।ਤਬਭੂਪਤਿਦੇਹਤਜੀ
ਛਿਨਮੈਰਘੁਬੀਰਗਏਬਨਕੈਜਬਹੀਂ।ਅਬਜੌਸੁਤਰਾ
ਜਕੈਰਾਜਮਿਲੈਸੋਈਕਾਮਨਆਵਤਹੈਕਬਹੀਂ।ਮਨ
ਲਾਜਮਰੈਂਰਘੁਰਾਜਸੁਨੈਸੋਈਰਾਜਜਰੈਂਜਹਿਰਾਮਨ

ਈਂ॥੨੯॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਇਹਿਬਿਧਿਬਿਨਤੀਕਰਭ੍ਰ ੬੭
ਰਥਰਹੇਚਰਨਲਪਟਾਇ॥ਛਿਮਾਕਰਹੁਘਰਫਿਰਚਲ
ਹੁਸਿਯਲਛਮਨਰਘੁਰਾਇ॥੩੦॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥
ਜੈਨਚਲਹੁਘਰਆਜਸੁਨਹੁਬਾਤਪ੍ਰਭਕਾਨਦੈ॥ਜਾਤਬੀ
ਸਤੇਰਾਜਤੁਮਬਨਮੈਹਮਪਿਤਾਢਿਗਾ॥੩੧॥ ॥ਕਬਿੱ
(ਮਰਾਂ ਕਾ ਅਰਥਾਤ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ)
ਤ੍ਰਾ॥ ॥ਬੋਲੇਰਘੁਬੀਰਸੁਨਬੀਰਮਨਧੀਰਧਰਪੀਰ
ਸਹੀਸਹੀਕਹਿਆਗੇਕੇਉਪਾਇਕੈ॥ਜੀਵਤਹੀਰਾਜ
(ਜਰੂਰ)
ਰਾਜਕਾਜਕੋਬੁਲਾਇਪਾਛੇਕਹਿਯੋਜਾਇਬਸੇਬਨਸੁਨੋ
ਬੋਲਮਾਇਕੈ॥ਰਾਜਕੋਸਮਾਜਤੋਰੇਦੀਨੋਹੈਭਰਥਜੂਕੋਸੁ
ਨਸੁਖਪਾਯੋਬੋਲਕਹਿਓਸਤਭਾਇਕੈ॥ਐਸੀਕਹਿਰਾਏਤ
(ਆਦਰ ਸਮੇਤ)
ਤੁਤੈਸੀਕੀਨੀਬਨੈਬਾਤਆਇਸਕੋਮੇਟਸੁਤੈਂਆਗੇਧਰੈ
ਪਾਇਕੈ॥੩੨॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰਾ॥ ॥ਤੇਰੀਪ੍ਰੀਤਜਾਨੀਤੈਂਨ ਤਿਆਗ
ਪੀਓਘਰਪਾਨੀਅਰੁਮੈਬਿਨਬਿਹਾਨੀਰਾਜਧਾਨੀਦੋਸਦੇ
ਸਕੀ॥ਮਾਇਨਕੇਪਾਇਲਾਗੇਜੋਤਾਤਕਾਜਕੀਏਤ੍ਯਾਗੋ
ਛਾਡਦੀਨੀਬਾਤਸੁਖਲਾਲਚਕਲੇਸਕੀ॥ਦੇਖੋਲਛਮਨ
ਜਾਭਰਥਜੂਕੋਨੇਹੁਅਬਰਾਜਕੋਨਛਾਡੋਬਿਨਸੱਤ੍ਰਤਾਦਿ
(ਮਿਤ੍ਰਤਾ)
ਨੇਸਕੀ॥ਸੁਨੇਰਘੁਰਾਈਜਹਾਂਰਾਮਨਸਹਾਈਤਾਕੋਂ
(ਸੂਰਜ ਕੀ)
ਨੈਨਜਰਾਈਠਕੁਰਾਈਅਮ੍ਰੇਸਕੀ॥੩੩॥ ॥ਕਬਿ
(ਇੰਦ੍ਰ)
ਤ੍ਰਾ॥ ॥ਜਾਇਲਛਮਨਜੂਕੇਪਾਂਇਗਹੇਤੇਹੀਛਿਨਬੀਰ

ਸੁਮੰਤ੍ਰਆਇਲੈਲਵਾਇਚਲਯੋਧਾਮਕੋ।ਤਾਤਬੋਲਕੀਨੇਭ੍ਰਮਬ
ਤ੍ਰਿਜਸੁਲੀਨੇਬਨੁਆਏਫਲਖਾਏਦੁਖਦੀਐਸੀਯਬਾਮਕੋ
ਐਸੀਕਹੈਤੈਜਾਇਘਰਕੇਕਈਨਿਕੋਰੋਂਕਹੈਮਾਰੋਂਆਜਕੋਰੋਂ
ਹੈਪਰਸੁਰਾਮਕਾਐਕੋਮੋਹਿਬਨਛਾਡੋਭਾਵੈਸੰਗਲੈਸਿਧ
ਰੈਪ੍ਰਨਪਲਮੈਨਿਕਰੋਂਜੌਨਸੁਨੌਰਾਜਰਾਮਕੋ॥੨੨॥
॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਐਸੀਰਕਹੀਮਾਨਭਲੇਯਾਹੀਮਾਂਹਿਜਾਨਬੀਰ
ਰਾਜਤੇਲੈਕਰੋਂਜੈਲੌਮੇਰੋਬਨੈਆਇਬੋ।ਮਾਨੈਂਰਾਖਬਾਤੀ
ਰਾਜਾਅਜਸੁਕੇਨਾਤੀਕਛੂਐਸੋਈਕੁਪ੍ਰੇਰਜਾਤੇਮੋਹਿਬਨ
ਜਾਇਬੋ।ਸੁਨੇਪ੍ਰਭੁਮੇਰੋਕਹੇਪਾਇਛੂਟੇਂਤੇਰੇਮੇਤੇਰਾਜਕ
ਜਰਾਮਬਿਨਕਠਨਰਲਾਇਬੋ।ਤਾਤਦੁਖਮਾਤਦੁਖਬ
ਡੋਰਘੁਨਾਥਦੁਖਏਕਲੋਭਰਥਘਰਘੇਰਘੇਰਖਾਇਬੋ
॥੨੪॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਨਕਿਪ੍ਰੀਤਸਹੀਰਘੁਬੀਰ
ਸੁਬੀਰਕੋਲੈਮੁਖਿਨੀਰਪ੍ਰਖੋਰੋ।ਪਾਗਬੰਧਾਇਸੰਧੋ
ਧਕੀਯੋਏਈਪਾਦੁਰੀਲੈਕਰਰਾਜਹਮਾਰੋ।ਕੇਕਈਨੇ
ਦੂਨਸਾਰਕਹੇਤ੍ਰਹਿਪ੍ਰਨਸਮਾਨਕਰੋਂਅਬਨਾਰੋ।ਥੋ
ਰੋਈਦਏਸੁਨਆਨਮਿਲੋਸਬਸੋਂਜਸਸੋਂਰਹਿਯੋਉਜਿ
ਯਾਰੋ॥੨੫॥ ॥ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਕੇਸੰਦੇਸਮਾਤਨਕੋ॥
॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਸਬਹੀਕੋਕਹੀਓਸਬਮਾਇਨ
ਕੋਪਾਂਇਲਾਗਕਹੀਓਸੰਦੇਸਸਬਨੀਕੇਰਘੁਨਾਥਕੀ

॥ਛਾਹ ਮੇ ਚਲਤ ਫਿਰ ਗਾਤ ਕੇ ਰਹਤ ਜਾਤ ਵੈਸੀ ਏਈ
(ਛਾਵੇਂ)
ਗਾਤ ਜੈਸੀ ਧਰਮ ਤਹਾ ਬਕੀ॥ ਕਹੀਓ ਸੁਮਿਤ੍ਰੰ ਜੂ ਕੇ ਲ
(ਸਰੀਰ)
ਛਮਨ ਸੀਰ ਕੇ ਅਹੇ ਸਮਾਚਾਰ ਸੀਰ ਕੇ ਪਰਛਾਹੀ ਕਰੀ ਸਾਥ
(ਸੀਤ) (ਪਰਛਾਵਾਂ)
ਕੀਓ ਜੈਸੇ ਕਢਾਂਚ ਬੂਝੈ ਕੈਸੀ ਠੌਰ ਸੋ ਰਹਤ ਬੀਰ ਸੁਨੈ ਦੁਖ
(ਜਗਾਂ ਦਾ ਹਾਲ)
ਪੈਹੈ ਜਣਾ ਕਹੋ ਜਿਨ ਮਾਬਕੀ॥ ੩੬॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
(ਮਤ)
॥ਸੁਨਹੁ ਭਰਬ ਸਿਖ ਆਨ ਤੁਮ ਤੋਹਿ ਕਹੌ ਸਮਝਾਇ
ਜਾਂਤੇ ਸੁਖ ਸੰਪਤ ਬਢੈ ਸੋ ਹੌਂ ਦੇਉਂ ਬਤਾਇ॥ ੩੭॥ ॥
ਰਾਮ ਉਪਦੇਸ ਭਰਬ ਸੋਂ॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਜੋ ਸੁਖ
ਰਹੈ ਰਾਜ ਲੋਕ ਸੁਖੀ ਪਰਲੋਕ ਗਤਿ॥ ਤੈਂ ਬਤੈ ਕਰ ਆਜ
ਸੁਨਹੁ ਭਰਬ ਰਘੁਨਾਬ ਕੀ॥ ੩੮॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥
ਤਾਤ ਮਾਤ ਸੇਵ ਬਨੈ ਭ੍ਰਾਤ ਕੀ ਭਗਤਿ ਪਰਭਾਤ ਉਠ ਕੀਜੀਓ
ਭੂਰੇ ਸੋ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ॥ ਬ੍ਰਾਮਨ ਕੋ ਦਾਨ ਸਬਹੀ ਕੋ ਸਨਮਾਨ
(ਆਦਰ)
ਸੁਨ ਬੇਦ ਕੈ ਪੁਰਾਨ ਨਾਉਂ ਕੀਜੈ ਨਰ ਬਾਮ ਕੋ॥ ਰਾਜ ਅੰਸ
(ਇਸਤ੍ਰੀ)
ਲੀਜੇ ਦੁਖੀ ਜਾਨ ਕਛੂ ਔਰ ਦੀਜੇ ਸੁਖੀ ਦੇਖ ਤ੍ਰੌਨੇ ਜਿਨ ਕਰੈ
(ਤੰਗ)
ਏਕ ਦਾਮ ਕੋ॥ ਐਸੀ ਭਾਂਤ ਜੀਜੇ ਸਬਹੀ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਜੇ ਬੀਰ
ਮੇਰੇ ਆਗੇ ਪਾਛੇ ਬੋਲ ਬਾਂਧਿ ਗਾਂਠ ਰਾਮ ਕੋ॥ ੩੯॥ ॥
ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਨੀਚ ਸੌਂ ਨ ਪ੍ਰੀਤ ਕੀਜੈ ਕੁਲ ਕੇ ਨ ਛਾਡਦੀ
ਜੈ ਬੀਰ ਸੁਨ ਲੋਭ ਜਿਨ ਕਰੈ ਪਰ ਨਾਰੀ ਕੋ॥ ਆਨ ਤੀਯ ਮਾ
(ਮਤ) (ਬਿਗਾਨੀ) (ਇਸਤ੍ਰੀ)
ਤ ਸੁਨ ਬਾਤ ਧਾਰ ਬਾਢੈ ਪਨ ਤੋਂ ਤੌਂ ਨੀਰ ਦੂਜੇ ਔ ਬਢੰਧ ਪਾਪ
(ਕਾਟਨੇ ਵਾਲਾ)

੭੦ ਰਧੀਰਕੋ ਬਿਰਨਕੇਸੂਰਭੂਰਮੰਤ੍ਰਨਨਿਕਾਰਦੀਜੋਪੀਜੋ
ਨਆਪੈਦੁਖਪਰੇਹੂਜੋਧੀਰਕੋ ਦਾਨਪ੍ਰਰਹੂਤਸੋਨਦੂਤਬ
ਸਹੂਜੈਭਾਈਭਰਥਸਪੂਤਕਹ੍ਯੋਕੀਜੋਰਘੁਬੀਰਕੋ॥੪੦
॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰਾ॥ ॥ਜੈਸੇਜੰਤੀਸੰਗਤੇਕੁਮਤੀਜੈਸੇਅਨਿ
ਗਤੇਜੈਸੇਪਾਪਨੀਰਗਿਗਤੇਧੰਨਬਦਯੋਜੂਪਧਾਰਤੇ॥ਜੈਸੇ
ਕੁਲਕਪੂਤਤੇਜੈਸੇਦਾਰਿਦਸਪੂਤਤੇਜੈਸੇਬਾਮਨਕੋਪੂਤ
ਬਿਨਪਢੇਚਟਸਾਰਤੇ॥ਦੇਖੋਬਿਨਖੇਤੀਜੈਸੇਸਾਵਨਮੈਰੇ
ਤੀਐਰਬਾਤੈਂਕਹੋਕੇਤੀਜੈਸੇਤ੍ਰਾਰਲੋਭਧਾਰਤੇ॥ਸਾਵਧ
ਨਹੂਜੇਤਾਹਿਦੇਸਤੇਨਿਕਾਰਦੀਜੇਬੂਤ੍ਰਜੈਹੈਰਾਜਐਸੇਮੰਤ੍ਰੀ
ਦੁਰਾਚਾਰਤੇ॥੪੧॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਪਾਂਇਛੁਏਸੁਨਸੀ
ਖਸਬੈਪ੍ਰਭੁਏਨਬਿਸਾਰਚਲੇਂਕਬਹੀਂ॥ਧਰਪਾਂਵਰੀਮੂੰ
ਠਸੁਸਾਵਰੀਮੂਰਤਦੇਖਕਹ੍ਯੋਬਿਛੁਰੇਂਅਬਹੀ॥ਅਬਜ
ਹੁਧਰ੍ਯੋਸਿਰਹਾਥਤਬੈਧਰਆਇਸਸੀਸਚਲ੍ਯੋਜਬ
ਹੀ॥ਲਿਯੇਬੀਰਸਿਯਾਸੰਗਬੀਰਬਿਦਾਕਰਰਾਮਧਸੇਬਨ
ਮੈਤਬਹੀ॥੪੨॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬੀਰਗਹਿਛਤ੍ਰਚਲ੍ਯੋ
ਘਰਕੋਧਰਆਇਸਸੀਸਨਜਾਯਮਿਟਾਯੋ॥ਗਾਂਉਮੈਜਾ
ਇਨਪਾਉਦਯੋਨਿਕਟੋਹੈਨੰਦਗਾਂਉਸੁਜਾਇਬਸਾਯੋ॥ਮੂੰਡ੍ਰ
ਜਟਾਧਰਭੇਸਤਪੋਧਨਕੋਸੁਖਛੋਡਸਮੁੰਦ੍ਰਬਹਾਯੋ॥ਰਾਮ
ਸਨੇਹਧਰ੍ਯੋਮਨਮੈਤਨਕੋਤਨਕੋਨਸਨੇਹਲਗਾਯੋ॥

੪੩॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਵਹੁਜੋਸਿੰਘਾਸਨਹੋਹੈਆਪਦਾ
ਬਿਨਾਸਨਕੋਤਾਹੀਪਰਪਾਵਰੀਲੈਰਾਖੀਸਿਰਨਾਯੋਹੈਹਾਰ
ਰਾਮਜੀਕਾ
ਜਭਯੋਅਟਲਸੁਕਾਹੇਤੇਹੋਕਾਵਿਰਾਮਰਾਮਸਿਖਦੀਨੀ
ਹੀਸੁਕੀਨੀਸੁਖਪਾਯੋਹੈ।ਤਾਹੀਂਕੇਵਿਯੋਗਭੋਗਛਾਡੇਸੋ
ਨਸੰਭਾਰਯੋਨੈਕੁਜੈਸੇਤਾਰਕਾਂਚਰੀਨਭੋਗੀਫਿਰਆਯੋਹੈ
ਭੁਜ ਸਰਪ
ਜੋਗੀਹ੍ਵੈਨਹਸ੍ਯੋਸੁਰਲੋਗਜਸੁਬਸਯੋਘਰਆਪਨੇਨ
ਧਸ੍ਯੋਦੇਸਸੌਂਗੁਨੇਬਸਾਯੋਹੈ॥੪੪॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
॥ਭਗਤਿਭੁਕਾਰਪ੍ਰਗਟਕਰੀਰਘੁਪਤਿਕ੍ਰਿਪਾਰਕਾਰ॥
ਤਰਕਤਕਾਰਨਸੁਖਨਦਈਯਾਂਤੇਭਰਤਕੁਮਾਰ॥੪੫
॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਇਹਿਬਿਧਿਭਰਤਸਦਾਰਹੇਤਜਸੇ
ਤੀਸੋਰੇਕਾਆਪ੍ਰਾਤਸੰਭਾਰੈਰਾਜਕੋਰਾਤਸੰਭਾਰੈਰਾਮ॥੪
੬॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਭਰਤਸਦਾਇਹਭਾਂਤਿਸੁਨਹੁ
ਦਸਾਰਘੁਬੀਰਕੀ॥ਜਿੰਹਜਿੰਹਬਨਮੈਜਾਤਸੋਈਬਤਾਵ
ਤਰਾਮਕਵਿ॥੪੭॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਊਰੇਬੂਟਤਾਲਜ
ਢੋਹਤੂ ਸਾਮਬ੍ਰਿਛਕ
ਹਾਂਲੁਟੇਨਤਮਾਲਸਾਲਸਰਲਬਿਸਾਲਗਤਿਹੈਨਕਾਲ
ਜਰੇ ਨਾਮ ਨਾਮ ਜਿਧੇ ਬਹੁਰੇ
ਮੰਦਕੀ॥ਕਹੂੰਲਾਲਲਾਲਕਹੂੰਘੁੰਗਚੀਪ੍ਰਵਾਲਕਚਨ
ਤਤਕ ਗੁਲੀਆਂ
ਲਨਿਬੁਰੇਦਨਸੋਂਮਾਨੋਬਾਸਬੰਦਕੀ॥ਚਿਪਕਰਸਾਲਨ
ਰੇਬੇਲੀ ਅੰਬ ਨਰੇਲ
ਲਕੇਲਸੋਕਨੋਲਹੀਸੁਭਾਰੀਤਮਕੋਨਗਨੇਜਾਂਤੇਮੂਲਕੇ
ਕਨੇਰ ਅੰਧੇਰ
ਦਕੀ॥ਮਾਨੋਅਹਿਦੇਸਕਿਧੌਕੂਹਕਾਰੇਭੇਸਤੇਲੇਸੂਰਜਨ
ਸਰਪ ਆਸੀਆਂ ਦਾ ਅੰਧੇਰਾ

ਜੋਤਿ ਤਹਾਂ ਚਾਂਦਨੀ ਨ ਚੰਦ ਕੀ ॥੪੯॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥
ਐਸੇ ਬਨ ਕਰੈ ਗੌਨ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਬਿਨਾ ਕੌਨ ਚਲੇ ਜਬ ਪੌਨ ਉ
ਰੇ ਪਾਤ ਖਰਕਤ ਹੈਂ ਸੇਮਰ ਖਜੂਰ ਜਾਇ ਪੂਰ ਰਹੀ ਸੂਰ ਮਗ
ਤਾਹੀ ਕੇ ਤੁਰੰਗ ਤਹਾਂ ਦੇਖ ਥਬਕਤ ਹੈਂ ਫੂਲ ਫਲ ਰੱਤੇ ਮਾਨੋ
ਰਾਤੀ ਜੋਤ ਟਾਰੇ ਕੇਊ ਤੇਰੇ ਕੇਊ ਛੂਟੇ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਝਲਕਤ ਹੈਂ
ਤੂਲ ਹੈ ਨ ਜਾਨੇ ਕਵਿ ਰਾਮ ਗੱਦ੍ਹ ਘੇਰੇ ਮਾਨੋ ਝਾਰਤ ਹੈ ਲਾਚ
ਕੀ ਫੁਹਾਰ ਚਿਲਕਤ ਹੈਂ ॥੫੦॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਊਬਟ
ਨ ਗੈਲ ਸਦਾ ਸਿੰਘਨ ਕੀ ਸੈਲ ਬਨਜਾਰੇ ਕੈਸੇ ਬੈਲ ਮਾਨੋ
ਡੋਲੈ ਫੁਕਰਾਤ ਸੇ ਐਸੇ ਸੋ ਕਰੀ ਕੁਰੰਗ ਆਧੇ ਅੰਗ ਪਰੇ
ਕਹੂੰ ਹੈ ਸੁਰੰਗ ਭੂਮਿ ਕਹੂੰ ਦੇਖੇ ਬਿਲਲਾਤ ਸੇ ਮੋਰਨ ਕੇ ਸੋ
ਰ ਸੁਨ ਫਨਿ ਮਾਨੋ ਡਾਰ ਮੂੰਡ ਦੀਆ ਜੋ ਭੁਝਾਇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਅਧੇ
ਰੀ ਰਾਤ ਸੇ ਗੀਧਨ ਕੀ ਮਾਲ ਕਹੂੰ ਜੰਬਕ ਕਰਾਲ ਕਹੂੰ
ਨਾਚਤ ਬਿਤਾਲ ਲੈ ਕਪਾਲ ਜਲ ਜਾਤ ਸੇ ॥੫੧॥ ॥ਕ
ਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਕਹੂੰ ਬਨ ਕੈਲ ਕਹੂੰ ਗੈਂਡਨ ਕੇ ਟੋਲ ਕਹੂੰ ਭੀਲਨ
ਕੇ ਬੋਲ ਤਹਾਂ ਬਾਤ ਨ ਅਨੰਦ ਕੀ ਮਾਨਸ ਕੇ ਨਾਤੇ ਬਨਮਾਨ
ਸ ਹਜੂਰ ਕਹੂੰ ਬਾਂਦਰ ਲੰਗੂਰਨ ਉਚਾਈ ਗਿਰਿ ਮੰਦ ਕੀ
ਕਹੂੰ ਚੱਕ੍ਰ ਫਾਰ ਕਹੂੰ ਭੂਤਨ ਕੀ ਹਾਕ ਕਹੂੰ ਕਾਰੇ ਕਾਕ ਆਨੋ ਸੂ
ਰ ਕਹੂੰ ਪੂਤ ਬੈਦ ਕੀ ਜਾਨ ਕੀ ਡਰਾਤ ਬੀਚ ਬੀਚ ਚਲੀ ਜਾਤ
ਤਊ ਨੈਨਾ ਮੂੰਦ ਲੀਏ ਕਟਿ ਗਹੀ ਰਾਮਚੰਦ ਕੀ ॥੫੨॥ ॥

ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਐਸੀ ਭਾਂਤ ਚਲੇ ਜਾਤ ਕੋ ਹੈ ਜੋ ਸੈਂ ਕਰੈ ਬਾਤ
ਗਾਤ ਕੁਮਲਾਨੇ ਜੇਤੇ ਪੈ ਪੈਂਡੇ ਪਰ ਮਾਤ ਕੋ ਜਾਨਕੀ ਨਿਹਾਰ ਤ
ਰ ਸ੍ਵਾਸ ਮਨ ਕ੍ਰੋਧ ਮਾਰ ਕੈਸੀ ਕੁਸਰਾਤ ਹਮੇ ਲਾਗੇ ਭੂਖਤ
ਤ ਕੋਤੀ ਨੇ ਬੈਨ ਜਤ ਜਹਾਂ ਹੋ ਖ੍ਰਗਬਾਤ ਮੁਸਕਾਤ ਨ ਜਾਨ
ਤ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਨੈ ਪ੍ਰਾਤ ਕੋ॥ਸ੍ਰੀ ਰੇ ਜਲ ਨਾਤ ਟੂਟੇ ਫਲ ਫੂਲ
ਖਾਤ ਰਾਮ ਰਾਤ ਪਰੇ ਸੋਵਤ ਬਿਛੋਨੇ ਨੰਕਰ ਪ੍ਰਾਤ ਕੋ॥ਪ੩॥
॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਰਘੁਪਤਿ ਐਸੇ ਬਨ ਫਿਰਤ ਦੇਖੇ ਨ
ਗਰ ਨੇ ਠੌਰ॥ਆਸਨ ਸੁਨੇ ਅਗਸਤ ਚਲੇ ਹੁਲਾਸੁ
ਦੌਰ॥ਪ੪॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਸਿਯ ਹਿ ਕਹੈਂ ਸਮੁਝ
ਇ ਲੋਪਾ ਮੁਦ੍ਰਾ ਤਾਸ ਤ੍ਰਿਯਾ॥ਪਗ ਸੀਸ ਧਰ ਪਾਇ ਆ
ਇ ਸਲੈ ਫਿਰ ਬੈਠੀ ਤਿ॥ਪਪ॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮ
ਮਿਲੇ ਮੁਨਿ ਸੋ ਪਗ ਪਾਇਨ ਲਾਯ ਰਹੇ ਹਰਖੀ ਅੰਭੂਖ ਬੋਜੋ॥
ਹੇ ਸੁਤ ਕੋ ਏ ਜਹਿ ਬੇਖ ਕੀਓ ਨ੍ਰਿਪ ਜੀਵਤ ਹੈ ਕਿਧੁ ਨੇ ਮਹਾ ਸੋ
ਸੋ॥ਬਾਤ ਕਹੀ ਸਮੁਝਾਇ ਸਭੈ ਰਘੁਬੀਰ ਮਨੇ ਤਨ ਤੀਰਥ
ਤੇ ਯੋ॥ਪੂਤ ਰਹੇ ਇਹ ਠੌਰ ਸਭੈ ਮਿਲ ਸ੍ਰਾਸ ਤੁਰੇ ਮਨ ਤੇ ਅਤਿ
ਰੋਯੋ॥ਪ੬॥ ॥ਅਥ ਪੰਚ ਬਟੀ ਕੋ ਬਰਨਨੰ॥ ॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਏਕ ਘਟੀ ਨ ਘਟੀ ਸੀਯ ਕੇ ਦੁਖ ਰਾਮ ਰਹੇ ਮੁ
ਨਿ ਕੇ ਨਿਕਟੀ॥ਘਟ ਕੇ ਸੁਤ ਸੋਂ ਤਹਿ ਨਾਰਿ ਜੁਟੀ ਮਨੋ ਭੂਰ
ਜਟੀ ਨਧਿ ਕਾਮ ਫਟੀ॥ਦ੍ਰੁਪਟੀ ਫਟ ਜਾਤ ਜਥਾ ਤੁਮ ਕੀ ਪ

੧੪ ਗਈਘਟਮੈਗੁਰੁਰਮਾਨਗਈ।ਕਰਬੈਕਹੂਮੁਕਤਿ
ਹਈਬਰਈਤਾਹਿੰਪ੍ਰਭੂਨਭਈਰਘੁਨਾਥਠਈ॥੫੭॥
॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਹਿਸਿੰਘਕੁਰੰਗਨਬੈਰਗਈਮ੍ਰਿਗ
ਸਿੰਤੁਤਸਿੰਘਨਦੂਧਪਜਈ।ਸੋਊਨੈਕੁਨਦੇਖਤਜਾਤਲਈ
ਅਹਿਪੌਂਛੁਤੇਮੋਰਨਪੂੰਛਤਈ।ਚਢਕੇਹਰਕੂੰਧਅਜਾਲ
ਪਈਨਹਿਭੂਖਲਗੇਕਬਹੂੰਝਪਈ।ਜਿਨਕੀਦੁਖਫਾਸ
ਕਹੂੰਨਕਈਤਿਨਕੇਸਿਰਹੈਸੁਖਸਾਂਤਸਈ॥੫੮॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਿਨਕੀਧੁਨਿਨੈਨਨਿਜੋਤਘਈਤਿਨਕੇਸਿ
ਗਿਮੁਕਤਿਫਿਰੈਲਪਈ।ਜਿਨਕੇਰਿਦਰੋਥੂਮਹਾਂਚਿਕ
ਈਕਰਸੂਛਚਲੇਮਾਨੋਦੂਧਘਈ।ਮੁਨਿਬਿੰਦਜਨਾਂਜਹ
ਬੇਦਪਠੀਸੁਕਸਾਰਸੁਹੰਸਚਕੋਰਚਈ।ਨਿਸਬਾਸੁਰ
ਕਾਮਕਮਾਨਟੂਟੀਸੀਯਤੇਗਤਿਸੀਲਟਿਜਾਤਲਈ॥੫੯
॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸਬਕੇਮੁਖਨਿਰਤਤਬਾਕਨਈ
ਸੁਅਗਾਸਤਪਦਾਵਤਹਾਬਛਈ।ਤਪਤੇਜਨਤੇਰਵਿਕੋ
ਤਹਈਕਪਈਨਰਹੈਤ੍ਰਹਿਏਕਘਈ।ਹਰਿਪ੍ਰਜਨਕੀ
ਜਹਿੰਆਰਭਈਭੁਰਨੈਨਨਿਹਾਰਰਮਾਲਪਈ।ਜਹਿਂ
ਈਧਨੁਰੈਦਨਕੀਖਪਈ।ਕਵਿਰਾਮਕਹੈਸੋਈਪੰਚਬਟੀ
॥੫॥॥੬੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਕਾਲਬਲੀਕਵਿਰਾਮਸੁਨੇ
ਦੁਖਸੀਰਘੁਬੀਰਕੀਬਾਤਨਕੋ।ਜਬਤਾਤਕਹੈਮੋਚਲ

ਹੀਂਨਿਕਸੇਨਰਹੇਖਿਲਲਾਤਸੁਮਾਤਨਕੋ॥ਅਬਔਰ
ਕੀਕੌਨਕਹੈਸੁਰਭੂਪਤਿਹੈਤਕੀਆਜੁਮਲਾਤਨਕੋਮ
ਨਕੈਚਨਧਾਮਤਜੇਬਨਮੈਜਬਰਾਮਕਿਯੋਘਰਪਾਤਨ
ਕੋ॥੧੪॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਐਸੀਭਾਂਤਿਨੇਹਦੇਸਰਹੇ
ਦੂਰਕਹੈਂਦੁਖਸੁਖਨਿਰਬਹੇਜੇਸਹੇਜੇਮੋਹਛਾਹਧਾਮਕੋ॥
ਦੁਖੀਜਾਨਕਾਮਧੇਨੁਛੀਰਨਿਧਿਸੈਨਹੇਸੁਰੀਨਸੰਕ੍ਰਸਿਵ
ਸੇਵੈਜਾਂਕੇਨਾਮਕੋ॥ਲਛਮਨਗਹੇਪਾਂਇਸੁਨੋਰਘੁਰਾਇ
ਪ੍ਰਭੁਜਾਨਤਹੋਜੰਤੇਬਨਆਏਜਾਂਹੀਕਾਮਕੋ॥ਸੋਈਕੌਨੇਸ
ਕਰੋਦੁਖਦੇਵਨੋਕਹਰੋਰਾਮਬੀਛੁਰੇਜੋਭੂਬੇਲਸੋਈਸੌਂਪੋ
ਦੇਵਬਾਮਕੋ॥੧੫॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਬਬੋਲੈਰੁਚਿਹੀਤ
ਬਲੈਂਰਘੁਬੀਰਰਹੇਰਿਖਿਕੇਬਹੁਤੈਂਸੁਖਪਾਯੋ॥ਬਾਤਕ
ਹੀਬਨਆਨਚਲੇਮੁਨਿਪਾਂਇਛੁਵੈਅਤਿਮੋਹਬਢਾਯੋ॥
ਜਾਨਕੀਜਾਇਕੈਪਾਂਇਛੁਏਸੀਯਕੋਬਿਛੁਰੇਰਿਖਿਤੀਦੁ
ਖੁਪਾਯੋ॥ਅੰਗਸੁਬਾਸਦਈਕਕਈਪਟਮੋਤਿਨਹਾਰਗ
ਰੇਪਹਿਰਾਯੋ॥੧੬॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮਹਿਏਕਸੁਮੰ
ਤ੍ਰਦਯੋਰਿਖਿਜਾਂਰਿਪੁਕੋਸਿਰਭੂਇਨਪਰੈਗੋ॥ਕਾਟੇਹੂ
ਤੇਉਪਜੈਪਲਮੈਕਹੁਸੋਤੁਮਤੇਕਿਹਭਾਂਤਿਟਰੈਗੋ॥ਤ੍ਰਾਂਰਿ
ਪੁਕੇਸਿਰਕੋਕੇਜਾਹਿਬਾਂਨਸੁਨੋਪ੍ਰਭੁਜੂਇਹਭਾਂਤਿਹਰੈਗੋ
ਜੈਸੇਂਮ੍ਰਿਗਬ੍ਰਿੰਦਨਸੋਂਮ੍ਰਿਗਰਾਜਭੁਜੰਗਨਸੋਂਖਗਰਾਜਲਰੈ

੭੬ ਰੋ॥੬੪॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਇ ਬਸੇ ਅਬ ਤਾਂ ਬਨ ਮੈਂ ਸ
ਨੋ ਸਾਵਨ ਮੇਘ ਘਨ ਕੀ ਅਨੁਹਾਰੀ॥ ਆਪਨੇ ਹਾਥ ਬਨਾਇ
ਕੁਟੀ ਸੀਯ ਸੋਂ ਮਿਲ ਬੀਰ ਹਿਔਰ ਸਵਾਰੀ॥ ਲੰਕ ਨਿਸਾਚ
ਰ ਰਾਵਨ ਕੇ ਦਿਨ ਰੈਨ ਹੁਤੇ ਤਿਹ ਠਾਂ ਰਖਵਾਰੀ॥ ਕੈਸੇ ਕੈ ਠਾ
ਮਹਿ ਜਾਇ ਕਹ੍ਯੋ ਸੁਨਿ ਸੂਪਨਖਾ ਇਕ ਬਾਤ ਹਮਾਰੀ॥
੬੫॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਂ ਬਨ ਕੇ ਹਮ ਹੈ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਤਾਂ
ਬਨ ਮੈਂ ਤਪਸੀ ਫਿਰਿ ਆਯੋ॥ ਰਾਜ ਤਜ੍ਯੋ ਅਬ ਜੋਗ ਲਿਯੋ
ਸਭੁ ਮੁੰਡ ਜਟਾ ਨਖ ਹੈਨ ਬਢਾਯੋ॥ ਰੂਪ ਅਨੂਪਮ ਹੈ ਦੋਊ
ਬੀਰਨ ਨੈਕੁ ਡਰੈ ਬਹੁਤੇ ਡਰ ਪਾਯੋ॥ ਜੇ ਪਹਿਲੇ ਡਰੁ ਰਾਵ
ਨ ਕੇ ਇਕ ਭਾਜ ਗਏ ਇਕ ਦੂਰ ਬਸਾਯੋ॥੬੬॥ ॥ਕ
ਬਿੱਤ॥ ॥ਬਾਤ ਸੁਨ ਜਰੀ ਸਿਗ ਚਲੀ ਖੀਝ ਭਰੀ ਆਂ
ਖੈ ਰਾਤੀ ਲੋਹ ਭਰੀ ਦੇਖ ਚਢ੍ਯੋ ਨਖ ਸੂਪ ਕੋ ਅਰਾ ਅਠ
ਖਨੀ ਮਾਨੋ ਲਿਖੀ ਚਿਤ੍ਰ ਪੁਨੀ ਗਾਟੀ ਮਨ ਹੀ ਮੈ ਗਨੀ ਆਜ
ਬਰੈਂਗੀ ਅਨੂਪ ਕੋ ਬੈਰੀ ਸਿਵ ਜਾਰ੍ਯੋ ਤਾਂ ਕੇ ਤੈਸੇ ਪਾਛੈ ਲਾ
ਗ੍ਯੋ ਜੈਸੇ ਪਾਰੋ ਜਾਇ ਭਾਗ੍ਯੋ ਦੇਖ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਲਲਾਂ
ਬੀ ਡਗ ਭਰੀ ਠੌਰ ਠੌਰ ਗਿਰ ਪਰੀ ਰਾਮ ਦੇਖੇ ਜਿਹ ਘਰੀ
ਦੇਖ ਰਹੀ ਮੁਖ ਰੂਪ ਕੋ॥੬੭॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਪਰੀ
ਕਾਮ ਬਸ ਤਾਂ ਕੀ ਸੁਭ੍ਰਾ ਜਾਂ ਕੇ ਮੂਤ ਦਸ ਕੀਨੇ ਹਾਉ ਭਾਉ ਰਿ
ਝਾਉ ਏਕ ਬੰਦ ਸੋਂ॥ ਦੀਪ ਸੁਤ ਨੈਨ ਦੈਸ ਨੈਨਨਿ ਚਲਾ

ਇ ਰਹੀ ਜਾਨਕੀ ਨਿਹਾਰ ਮਨ ਰਹੀ ਨ ਅਨੰਦ ਸੋਂ ਮਾਨੇ
ਦੇਵਬਧੂ ਐਸੀ ਸੁਨੀ ਨਾਂਹਿ ਕਬਹੂ ਪ੍ਰਭੂ ਧਾਮਨ ਤੇ ਜਗਾਇ
ਗਹਿ ਪਾਂਇ ਬੈਨ ਮੰਦ ਸੋਂ ਧਾਨ ਖਾਇ ਖਾਇ ਮੁਸਕਾਇ
ਸੁਮਕਾਇ ਪਾਂਇ ਪਰ ਕੈ ਨਿਸਾਚਰੀ ਸੁ ਬੋਲੀ ਰਾਮਚੰਦ
ਸੋਂ ॥੬੮॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਕੌਨ ਹੈ ਦੇਸ ਰਾਜ ਤਜ ਤਾਪ
ਸੀ ਕੈਤੇ ਭੇਖ ਸਜ ਤੂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭੂਮ ਸੇ ਨ ਦੇਖੇ ਸੁਰਾਚਾਰ ਮੈਂ ਹੈ
ਸੁ ਨਾਰਿ ਸੰਗਿ ਸੋਊ ਰਾਜਾ ਕੀ ਕੁਮਾਰਿ ਕੋਊ ਘਰ ਹੀ ਤੇ ਲ
ਯਾਇਹੋ ਕਿ ਪਾਈ ਹੈ ਉਜਾਰ ਮੈਂ ਤੋ ਹ ਕਹਾਂ ਪਰੀ ਅਬ ਜਾ
ਤੁ ਭਲੀ ਕਰੀ ਹਮ ਰਾਜਾ ਹੈਂ ਕਿ ਰੰਕ ਹੈਂ ਕਹੂੰ ਤੇ ਪਾਈ ਨਾਰਿ
ਮੈਂ ਨ ਹੋ ਕਹਾਂ ਜਾਂਉ ਮੋਹਿ ਹੈ ਨ ਕਹੂੰ ਠਾਂਉ ਸਬ ਤੂ ਮੈਂ ਆਜ
ਤੋਰੇ ਆਈ ਘਰ ਤੇ ਬਿਚਾਰ ਮੈਂ ॥੬੯॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥
ਬੋਲੇ ਤਾਰਕਾ ਨ ਰੱਛ ਜੱਛ ਮੱਛਕੇਤ ਨਾਰਿ ਕਿਧੌਂ ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰ
ਕਿ ਲੋਕ ਛਾਡਿ ਛਿਤ ਪਾਈ ਹੈ ॥ ਕਿਧੌਂ ਰੰਭਾ ਉਰਬਸੀ ਮੈਂ ਨ
ਕ ਸੁਕੇਸੀ ਕੋਊ ਤਿਨ ਮੈਂ ਤੇ ਕਿਮਘਵਾ ਪਠਾਈ ਸੋ ਪੈ ਆਈ
ਹੈ ॥ ਤੂੰ ਕਲਤ੍ਰ ਅਕੇਲੀ ਕੋਊ ਸੰਗ ਨ ਸਹੇਲੀ ਸਮੁਝਾਇ ਕੈ
ਹੋ ਕੌਨ ਤੇਰੇ ਤਾਤ ਮਾਤ ਭ੍ਰਾਤ ਹੈ ॥ ਸੀਤਾ ਤਬ ਬੋਲੀ ਤੂ ਮਰਾਸ
ਨ ਪੋਥੀ ਖੋਲੀ ਜਹਿ ਕੋਊ ਬਨ ਆਪਦਾ ਭਲੀ ਲੈ ਮੁਹਿ ਲਾਈ
ਹੈ ॥੭੦॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਨ ਭੂਤੇ ਨ ਆਈ ਹੌਂ ਸੁਰੇਸ
ਨ ਪਠਾਈ ਪ੍ਰਭੁ ਰੂਪ ਦੇਖ ਕਾਮ ਕੀ ਚਲਾਈ ਜਾਨ ਲੀਜਿਯੇ

੭੯ ॥ਰਾਜਨਕੇਰਾਜਾਨਾਉਂਰਾਵਨਸੁਭ੍ਰਾਈਮੇਰੋਤੁਮੈਨਸੁਨ
ਯੋਕਾਹੂਜਾਕੇਜਿਆਏਜੀਜਿਏ॥ਸਿਵਕੀਬਨਾਈਤੇਦੁਹਾ
ਈਜਾਂਕੀਤੀਨਲੋਕਸੋਈਬਸੈਜਾਹਿਫੇਰਦੇਸਥਾਪਦੀ
ਜਿਏ॥ਗਹੇਬਾਂਹਿਨਾਹਿਸੋਵੈਂਚਾਪੇਪਗਫਾਹਜੈਸੇਸੀਤ
ਪਤੀ
ਘਰਮਾਂਹਿਤੈਸੇਦੂਜੀਮੁਹਿਕੀਜਿਯੋ॥੭੧॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥
੭ ॥ ॥ਸਮਾਚਾਰਜਾਨੇਮੁਸਕਾਨੇਕਹਾਂਏਬਾਤਸੁਨਤੈਨ
ਜਸਕੇ
ਪਹਿਚਾਨੇਹਮਬੈਠੇਜੋਗਭੇਸਮੈਂ॥ਤੈਨਸੁਨੀਬਾਤਰਘੁਬੰਸ
ਮੈਂਜੈਹੋਤਜਾਤਅੰਨਤ੍ਰੀਯਸੋਂਨਬੋਲੈਘਰਨਬਿਦੇਸਮੈਂ॥
ਤਾਂਮੈਇਕਰਾਮਮੇਰੋਨਾਉਂਹੌਂਲਜਾਊਂਭਾਗੀਤਾਮੈਤੀਯਸੀ
ਗਜਾਹਿਭਾਤਆਜਕੇਸਮੈਂ॥ਭਲੀਸੁਧਿਆਈਲਛਮ
ਨਮੇਰੋਭ੍ਰਾਈਦੌਰਜਾਹਿਬਰਜਾਈਵਹਜੋਪਰੈਕਲੇਸਮੈ
॥੭੨॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਚਲੀਤਬਧਾਇਲਛਮਨ
ਪਾਂਇਛੁਏਜਾਹਿਬੋਲੀਮੁਸਕਾਇਏਕਬਾਤਕਹੋਂਭਾਵ
ਤੀ॥ਬਰਬੇਕੇਕਾਜਰਾਮਤੁਮਪੈਪਠਾਈਹੌਂਗਜਾਨਨਮ
ਗਨੇਸ਼
ਨਾਇਆਈਤਾਂਤੇਉਤਲਾਵਤੀ॥ਕਹੋਜੋਸੋਈਕੀਜੈਨਪ
ਕਾਹਲੀਕਰਦੀ
ਤ੍ਰਾਹੁਜਾਹੁਬੂਝਲੀਜੋਰੂਪਬਸਭਈਨਾਹੀਤੁਮੈਨਸੁਤ
ਦੁ॥ਇੰਦ੍ਰੀ
ਵਤੀ॥ਰਾਵਨਸੁਭ੍ਰਾਈਲੈਕਹੋਮਕੀਬਨਾਈਜਿਨਬਨ
ਜਿਸਦੀ
ਹੀਮੈਆਈਨਿਧਿਫੇਰੋਜਿਨਆਵਤੀ॥੭੩॥ ॥ਸ੍ਵੈ
ਮਤ
ਯਾ॥ ॥ਤੋਹਿਕਹੋਂਸੁਨਿਬਾਤਨਿਸਾਚਰਿਤੂੰਜਨਨੀਮੈ
ਮਾਤਾ

ਰੀਹੋਤਬਹੀਤੋ।।ਕਾਮਕੈਭਾਉਧਰੇਮਨਮੈਰਘੁਬੀਰਕੇਤੀ
ਰਗਈਜਬਹੀਤੋ।।ਕਹੈਅਬਜਾਹਿਤਹੀਪ੍ਰਭੁਪੈਚਲਆ
ਸਤੋਜੋਹਮਰੀਅਬਹੀਤੋ।।ਜੋਚਲੈਪੂਰਬਕੇਤਟਨੀਨਟ
ਨਦੀ
ਨੀਉਲਟੀਨਬਹੀਕਬਹੀਤੋ।।੧੪।। ।।ਸ੍ਵੈਯਾ।। ।।
ਧਾਇਚਲੀਬਹੁਰੋਨਚਲੈਬਸੁਦੇਖਹਸੇਸਿਯਸੋਂਰਘੁ
ਰਾਈ।।ਆਇਕਹਯੋਨਬਰੇਬਲਿਜਾਉਂਸੁਆਗੇਹੂਕੀ
ਤਿਨਆਸਚੁਕਾਈ।।ਜਾਹਿਤਹੀਂਅਬਕੇਬਰਹੈਤ੍ਰਹਿਦੇ
ਉਪਤੇਕਹੀਓਸਮਝਾਈ।।ਸੰਗਰਿਖੀਸੁਰਕੇਬਨਮੈਤ੍ਰ
ਮਤਾਰਿਕਾਮਾਰਪਤਾਰਪਠਾਈ।।੧੫।। ।।ਸ੍ਵੈਯਾ।।
ਪਤਸ਼ਾਹਕੇਵਾਨਰਕਾਪਤਾਲ
।।ਆਇਕਹੀਸੋਈਬਾਤਸੁਨੀਸਬਸੋਨਬਰੈਤਿਨਔਰ
ਬਤਾਈ।।ਆਇਕਹਯੋਸੰਗਪਾਨਨਲੈਰਘੁਨਾਥਕਛੂਮੁ
ਹਿਔਰਜਨਾਈ।।ਬਾਰਛੈਸੰਤਫਿਰੀਇਤਤੇਉਤਰਾਮ
ਭਲੀਉਪਮਾਜਿਯਆਈ।।ਆਨਹੁਬੀਰਨਭੂਲੋਦੇਉਤ
ਕਨਾਰੇ
ਰੇਖਬਤੇਨਟਨਾਉਚਲਾਈ।।੧੬।। ।।ਕਬਿੱਤ।।
ਨਦੀ ਬੇੜੀ
।।ਤਿਨਹੂਬਿਚਾਰੀਏਨਦੋਊਬਿਭਚਾਰੀਪਤਿਰਹੀਨਾ
ਕਾਮੀ ਪਰਾਇਆਂਨਾਰੀਗਾਮੀ
ਮਾਰੀਤਬਆਪਰੂਪਹ੍ਵੈਗਈ।।ਧਾਇਤੇਪਤਾਲਧਰਸੀ
ਰਾਖਸ਼ੀ
ਸਕੇਅਕਾਸਫਰਏਕਏਕਬਾਂਹਕੇਸਰੋਫਟੇਫੋਲੈਂਗਈ
।।ਬਾਵਰੀਦਿਵਾਨੀਕਛੂਐਸੀਬੋਲੀਬਾਨੀਜੰਤੇਜਾਨਕੀ
ਰਾਨੀਮਾਨੇਕਾਂਪੈਜੁਗੱਹ੍ਵੈਗਈ।।ਠਾਮੈਲਪਟਾਨੀਜੈਸੇਸੀ

 ਕਰਾਭਵਾਨੀ ਕਹੈ ਏਨ ਬਧ ਜੋਗੇ ਹਾਥ ਤੇ ਸੁਪ੍ਰੀਤਿ ਰੀਤਿ ਬੈ
ਗਈ ॥੭੭॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਘਵਨੈ ਸੋਂ ਨਰ ਮੂੰਡਨ ਠੌਰ
ਸੁ ਜਾਨਕੀ ਕੋ ਡਰੁ ਪਾਵਨ ਲਾਗੀ ॥ ਐਹਿ ਕਿਰਚਕਨੈਰ ਤਬੈ
ਅਜਹੂੰ ਦੁਖ ਸੋਂ ਛਿਨ ਏਕ ਨ ਛਾਗੀ ॥ ਰਾਮ ਸੋਂ ਬਾਤ ਕਹੀ ਹਨੂ
ਇ ਸਿਧ ਧਾਹਿ ਬਧੇਂ ਅਜਹੂੰ ਅਨੁਰਾਗੀ ॥ ਸੌਂਤਿ ਸਹੋਂ ਸਿ
ਰ ਪਾਇਂ ਗਹੋਂ ਅਰੀ ਤੂੰ ਜਹਿ ਤੂੰ ਪਨ ਜੈਨ ਅਭਾਗੀ ॥੭੮॥
॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮ ਹਸੇ ਸਿਯ ਕੇ ਮੁਖ ਦੇਖ ਹਮੈ ਨ ਕਛੂ
ਜਹਿ ਬਾਤ ਨਈ ਹੈ ॥ ਤੂੰ ਨ ਹੁਤੀ ਰਿਖਿ ਕੇ ਸੰਗ ਥਾ ਮੈ ਬਨ ਮੈ ਇ
ਕ ਐਸੀ ਇ ਮਾਰ ਲਈ ਹੈ ॥ ਜਾਹਿ ਬਧੇ ਜਿਨ ਸੀਰਧੁਬੀ
ਰ ਸੁ ਜੋਨ ਬਨੈ ਕੋਊ ਜੈਨ ਗਈ ਹੈ ॥ ਨਾਕ ਛਿਨਾਇ ਕਲ
ਕ ਚਢਾਇ ਸੁ ਲੰਕ ਨਿਸੰਕ ਚਲਾਇ ਦਈ ਹੈ ॥੭੯॥ ॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਕਾਟੇ ਹੈ ਨਾਕ ਸੋ ਨਾਕ ਬਨਾਇ ਸਗੀ ਰਘੁਰਾ
ਇ ਵੈ ਬਾਤ ਰੁਸਾ ਕੀ ॥ ਲੋਹੂ ਰੁਰਾਤ ਗਈ ਢਿਗ ਰਾਵਨ ਜਾ
ਇ ਪਰੀ ਜੈਸੇ ਭੂਤ ਭੁਸਾ ਕੀ ॥ ਬਾਤ ਸੁਨੇ ਤਨ ਆਗ ਉਠੀ ਦ੍ਰਿ
ਗ ਨਾਰਿ ਕਹੈ ਤੁਅ ਬਾਤ ਗੁਸਾਂ ਕੀ ॥ ਰਾਮ ਸੋਂ ਕੋਪ ਕਰੀਇ ਬਕ
ਤਾਂ ਤੁਮ ਜੋਰਤ ਕੋਨੇਂ ਨ ਹਿ ਨਾਕ ਸੁਸਾ ਕੀ ॥੮੦॥ ॥ਦੋਹ
ਰਾ॥ ॥ਏਕ ਨਿਸਾਚਰ ਹਸਪਰੈ ਭਲੀ ਕਰੀ ਰਘੁਰਾਇ
॥ਨਾਕ ਕਾਢਤੈ ਦੈਰੀ ਹੁਤੀ ਆਈ ਨਾਕ ਕਟਾਇ ॥੮੧॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਏਕ ਕਹੈ ਤੁਮ ਹਸੋ ਜਿਨ ਕਹੋ ਬਾਤ ਸਮਝਾਇ

।ਬੁਢੀਆਮੁਏਨਰੋਈਐਪੈਜਮਗੀਧੇਜਾਇ।੮੨।।
ਗਿਲਜਾਏਗਾ
ਸੋਰਠਾ। ।ਨੈਕੁਨਨੈਨਸਕੁਚਾਹਿਧੌਤੁਲਟੈਲੋਕਾਪਤੀ
।ਜਿਓਂਬੋਰੇਜਲਮਾਂਹਿਜੇਠਮੀਨਦਾਦੁਰਬਸੈ।੮੩।।
।ਕਬਿੱਤੁ। ।ਕਹਾਂਜਾਉਂਕਹਾਂਕਰੋਂਆਗੇਜੇਜਰਾਵੈਂਜ
ਰੈਂਸਿੰਧੁਸਭਬਾਹੁਕੈਜੇਬੂਡਮਰੋਂਜਾਇਕੈ।ਬੂਡੀਅਬ
ਬਾਤਭੂਸਰਾਤਹੈਨਦੇਖੈਂਜਹਾਂਮਾਨਸਜਨਾਵੈਂਜੋਰਜੋਗੀ
ਬਨਆਇਕੈ।ਕਾਲਹੀਪਛਾਰੋਂਸੇਖਨਾਗਹੂਕੌਮਾਰੌਂ
ਛਿਤਲੈਪਤਾਲਡਾਰੋਂਕਹੋਂਮਰੋਂਬਿਖਖਾਇਕੈ।ਕੈਸੇਜੀ
ਓਂਆਜਮੋਹਿਕੈਸੇਭਾਵੈਰਾਜਜੈਂਲੌਤਾਪਸੀਬਿਛੋਰਸੀ
ਅਲਾਉਂਨਚੁਰਾਇਕੈ।੮੪।। ।ਕਬਿੱਤੁ। ।ਐ
ਸੇਸੋਚਕਰੈਕੁੰਨ੍ਹੈਮਨਗੀਸੈਮਰੈਤਬਮੇਘਨਾਦਿਆਦਿ
ਬਾਤਕਹੀਹੈਉਪਾਇਕੀ।ਬੋਲੈਖਰਦੂਖਰਤ੍ਰਿਮੁੰਡਸੈਰ
ਦੀਨੇਸ਼ਤ੍ਰੁਕਹੋਜਾਇਮਾਰੇਸੋਈਬਾਤਤਿਨੇਜਾਇਕੀ।
ਸੰਭਾ
ਪਾਛੇਨਾਕਜੇਰਬੇਕੇਕਾਜਪਰਹਾਰੇਸਬਕੈਸੇਜੁਰੇਰਾਮ
ਖਪਗਏ ਜਰ
ਬਾਤਕਹੋਂਸਤਭਾਇਕੀ।ਆਵੈਜੌਪਿਨਾਕੀਤਉਜੁਰ
ਸਿਰ
ਹੈਨਤਾਂਕੀਦਸਮੂੰਡਤੋਂਨਹੋਇਧਹਿਕਾਟੀਰਘੁਰਾਇ
ਕੀ।੮੫।। ।ਕਬਿੱਤੁ। ।ਆਨਿਤ੍ਰਿਗਾਜੇਕ
ਈਭਾਂਤਨਬਜਾਇਕੈਜੇਖਰਦੂਖਰਾਦਿਰਾਮਚੰਦਦੇ
ਖਕੈਹਸੋ।ਇਨਹੀਸੌਬਰਬੇਕੇਕਾਜਹਮਆਏਭੂਲੇ

ਰਾਜਨਕੇਰਾਜਾਨ੍ਰਿਮਰਾਵਣਭਏਭਏਸੋਬ੍ਰਿਜਰਬਬਾਰਨ
ਪੂਦੰਤੁਕੇਉਨਾਹੀਂਏਊਬੈਠੇਜੋਗਭੇਸਮੁਸਕਾਇਬਨਮੈ
ਧਸੋ।ਏਕਬਾਨਕਸੇ ਹਠਲੋਕਏਕਬਸੇ ਏਤੇਕੇਲਿਸੈ
ਕਨਸੋਲੋਕਬਸੇਤੇਨਥਰਬਸੋ।੮੬॥ ।ਸਵੈਯਾ

।ਬਾਤਸੁਨੀਸਬਬੋਲਬਡੇਭਟਔਰਉਪਾਇਕਹੈਸੁ
ਕਹੈ।ਉਨਲਾਖਨਮੈਨਹਿਂਏਕਫਿਰੈਦੁਖਪੈਛਤਿਯਾਂ
ਕਿਹਭਾਂਤਿਭਰੈ।ਜੁਗਿਯਾਇਹਲੋਕਮਰੀਚਬਸੈਸੋਈ
ਹ੍ਵੈਮ੍ਰਿਗਸੋਬਨਜਾਇਚਰੈਂ।ਕਰਭੇਸਤਪੇਧਨੁਕੇਕਨੁ
ਆਗਹੈਸੀਆਹਿਰੈਇਹਭਾਂਤਿਹਰੈਂ।੮੭॥ ।ਦੋਹ
ਰਾ। ।ਭਲੀਭਲੀਕਹਿਕਹਿਉਠੇਮਨਮੈਸਬਪਛੁ
ਤਾਇ।ਰਾਜਛਾਡ੍ਰਿਜੋਗੀਬਨੈਤਾਂਘਰਭੂਪਕਨਾਹਿ।੮
੮॥ ।ਸੋਰਠਾ। ।ਛਟੀਧਰਮਕੀਬਾਤਜਦਾਂਤਪੇ
ਧਨੁਪ੍ਰਸੁਕੀਓ।ਕਾਹੇਕੀਕੁਸਰਾਤਮਨਪਾਪੀਤ੍ਰਨਤਾਪ
ਸੀ।੮੯॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਸੁਨਬਿਚਰਮੈਂਦੇਦਰੀਬੋ
ਲੀਬਚਨਬਿਸਾਤਾ।ਖਰਦੂਖਰਪਲਮੈਹਤੇਤੁਹਾਂਨਹਿ
ਕਿਯੋਂਜਾਤਾ।੯੦॥ ।ਸਵੈਯਾ। ।ਏਕਪਟੀਦਸਕੰਧ
ਗਟੀਨਘਟੀਘਟਕੀਸਠਆਦਘਟੀ।ਹਰਿਭ੍ਰਿਸਟੀ
ਕਮਠੀਖਪਟੀਸਮਤੇਰਵਟੀਜਨਬਾਚਕਟੀ।ਨਠਟੀਰ
ਤਿਨਾਬਛਟੀਤਿਨਸੋਨਿਤਨਾਚਤਮੁਕਟਨਟੀਸੁਹਟੀ।

ਸੁਨਿਕੈਤਕਰੀਭਗਨੀਨਕਟੀਸੋਈਰਾਮਬਿਰਾਜਤਪੰਚ
ਬਟੀ।੯੧॥ ।ਸਵੈਯਾ। ।ਹਾਥਨਜੋਰਿਨਿਵਾਇਸਿ
ਰੋਪਰਨਾਥਸੁਨੋਤੁਕਹੋਂਇਕਬਾਤੋ।ਰਾਜਨਕੇਮੁਕਟਾਮ
ਣਿਰਾਵਣਪਾਵਨਰਾਮਸੋਂਕੌਨਸੋਨਾਤੋ।ਦੇਖਹੁਕੋਂਨਬਿ
ਚਾਰਭੁਜਾਬਲਰੋਦਹਿਲੋਕਨ੍ਹੇਦਿਨਰਾਤੋ।ਬਾਤਪ੍ਰਭਾਤ
ਨਹੋਏਸੁਨੀਏਪਟਕੇਗਹਿਬੋਂਨਲਹੈਗਜਮਾਤੋ।੯੨॥
।ਸਵੈਯਾ। ।ਮੂਰਖਨਾਹਿਦਸੋਸਿਰਸੋਂਸਖੀਜਾਨਤ
ਹੈਦਿਨਆਵਧਘਟੈਹੈਂ।ਲੋਚਨਬੀਸਨਸੂਝਤਨਾਹਿਨਹਾ
ਥਨਬੀਸਹਥਿਆਰਜੁਟੈਹੈਂ।ਪੂਤਸਪੂਤਭਏਮਘਵਾਜਿ
ਤਸੰਭੁਸੋਂਕੌਨਸੋਦਾਨਬਟੈਹੈਂ।ਸੁੰਦ੍ਰਦ੍ਵੈਭੁਜਨੈਂਧਨੁਸੰਤਨੁ
ਧਾਰੀਜਾਨਤਰਾਮਲਟੈਹੈਂ।੯੩॥ ।ਸਵੈਯਾ। ।ਰੂਪ
ਅਪਾਵਨਰਾਵਨਨੀਰਅਬੀਰਸੋਂਬਾਤਕਹੀਸਮੁਝਾਈ।
ਹੈਦੋਊਬੀਰਸੋਬੇਦ੍ਵਰਤੀਰਕੁਟੀਰਰਚਿਤੇਜਤਹਾਂਨਸਮਾਈ
।ਨਾਰਿਅਨੂਪਮਹੈਤਿਹਸੰਗਭੁਰਾਵਹਿਆਇਸਸੀਸ
ਰਵਾਈ।ਛਤ੍ਰਸਮਾਨਪਖਾਨਕਰੋਜਿਨਪਾਨਤਰੈਦਲਪ
ਨਖੁਜਾਈ।੯੪॥ ।ਸਵੈਯਾ। ।ਜਾਨਕੈਬਾਤਮਹੀ
ਰਮਹਾਂਮੁਨਿਵੇਹਤੇਬਾਸਕੁਟੇਅਬਜੀਕੋ।ਰਾਮਸੋਬੈਰ
ਕੀਏਸੁਖਹੈਨਭਏਦਸਕੰਧਕਲੰਕਰੇਟੀਕੋ।ਉਤਰਦੇ
ਤਉਤਾਰਤਹੈਸਿਰਧੋਂਤਰਫੈਜੈਸੇਮੀਨਬਲੀਕੋ।ਸੋਨੇਕੀ

+ ਸਤੁਪਾਠਾਂਤਰਹੈ

੮੪ ਦੇਹ ਭਈ ਤੋ ਕਹਾਂ ਸੁਤ ਊ ਮਿਗ ਮੋਦਕ ਸਿੱਧ ਬਲੀ ਕੋ ॥੯
੫॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਤ ਬਨੈ ਨ ਕਹੈ ਜਾਤ ਬਨੈ ਨ ਰਹਿਰਾਤ ਬ
ਨੈ ਨਹਿ ਜੈਹੈ ਦੁਚਿਤਾਈ ॥ ਹੈ ਉਤ ਪਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਸਹੀ ਜੋ ਪੈ ਨਾਵ
ਨਰ ਅੰਤੇ ਪਨ ਉਭਾਈ ॥ ਤੌ ਮਨ ਕੋਏ ਪਛਤਾਤ ਅਬੈ ਤਜ ਲੰ
ਕਪਤੀ ਗਹੁ ਰਾਮ ਕੇ ਪਾਈ ॥ ਨਾਂਦੇ ਭਏ ਮਿਗ ਸੂੰਗ ਲਏ
ਤਿਨ ਕੂਦ ਤਟੰ ਪੁਤ੍ਰ ਖਾਲ ਦਿਖਾਈ ॥੯੬॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
॥ਫਿਰ ਬੋਲੀ ਮੰਦੋਦਰੀ ਕੁਮਲਾਨੀ ਸਬ ਗਾਤ ॥ ਜੇ ਮੇਰੇ
ਹਿਤ ਮੰਤ੍ਰ ਕੇ ਜਾਨਤ ਰਵਿ ਕੀ ਬਾਤ ॥੯੭॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥
॥ਕੁੰਭਕਰਨ ਬਸਿ ਸੈਨ ਤੁਮ ਰਾਜਾ ਬਸਿ ਮੋਹ ਕੋ ॥ ਦੇਵ
ਰ ਕਹੂ ਕੋਨੇ ਨ ਲਿਕ ਪੰਕ ਗੁਹਿ ਰੇ ਗੜ੍ਹੀ ॥੯੮॥ ॥ਸੋਰ
ਠਾ॥ ॥ਅਜਹੂੰ ਚੇਤ ਸੰਭਾਰ ਪਿਯ ਤ੍ਰਿਯ ਬੈਨਨ ਮਨ ਧਰੋ
॥ਪਾਪ ਬੀਜ ਜਿਨ ਡਾਰ ਹਾਂ ਦੁਹੇਲੀ ਬੇਸਰੀ ॥੯੯॥ ॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬੋਲ ਗਏ ਸਿਟ ਕੇ ਸੁਨ ਕੇ ਪਤਿ ਤਾਹੀ ਕੇ ਸੰਗ
ਸੁਹਾਗ ਹਮਾਰੋ ॥ ਭੂਰਲ ਬਾਸ ਰਹੇ ਕੁਲ ਕੇ ਅਬ ਤੈਂ ਭ੍ਰਮ
ਕੇ ਜੜ ਮੂਲ ਉਖਾਰੋ ॥ ਛੀਨ ਭਏ ਤੰਪੇ ਤੇ ਹਿਨ ਸੂਝਤ ਜੋ ਐਂ
ਤ ਰਊ ਪਰ ਤੇ ਅੰਧਿਆਰੋ ॥ ਕੇਸ ਨ ਕੈ ਤਰ ਹੇ ਹਟ ਕੇ ਨ ਭਏ
ਘਟ ਤੇ ਪਟ ਰਾਮ ਬਿਸਾਰੋ ॥੧੦੦॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰਾ॥ ॥ਰ
ਮੇਸੈਂ ਨ ਬੈਰ ਕਰ ਪਾਪ ਜੀਅ ਮੈਂ ਨ ਧਰ ਮੁਨਿ ਸੈਂ ਨ ਅਰ ਬਾ
ਤ ਕੀਜੈ ਨ ਲਿਦਾਨ ਕੀ ॥ ਅਜਹੂੰ ਲੈ ਕੁਸਰਾਤ ਭੂਗਨੀ ਕੀ ਏ

ਗੀਬਾਤਨਾਥਕਾਟੀਕਾਟੀਏਕਹ੍ਵੈਗਈਅਚਾਨਕੀ।ਕੇਤੇਬ
ਲੀਆਂਰੇਖਰਦੂਖਨਪਛਾਰੇਅਬਤੂੰਹ੍ਵੈਚਲੀਓਜੋਗੀਯਹਿਬ
ਤਨਸ੍ਵਾਨਕੀ।ਜਾਹਿਜੌਂਨਮਾਨੈਕੈਂਤਾਕਾਹੂਕੀਬਲਾਯਜਾ
ਨੈਐਂਠਸਬਕੀਜੋਏਕਹੋਰੇਜਿਨਜਾਨਕੀ॥੧੦੧॥ ॥
ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਨਾਰਿਕੀਨਮਾਨੀਬਾਤਦਿਨਗੀਸੋਕਹੈਰਾਤ
ਬਨੇਉਤਪਾਤਹੋਨਹਾਰਭਲੋਏਧਾਇਕੈ।ਆਪਬਨੇਏਜੋ
ਗੀਆਨੋਕੀਨੋਹੈਮਰੀਚਮ੍ਰਿਗਦੇਖੋਕਵਿਰਾਮਮਿਗਲੋ
ਨੇਕੋਬਨਾਇਕੈ।ਕਹੂੰਪਾਤਖਾਤਕਹੂੰਉਠੇਤ੍ਰਭਰਾਤਲਿਗ
ਰਾਤਕਹੂੰਕਹੂੰਆਗੇਨੀਚੇਸੋਹ੍ਵੈਆਇਕੈ।ਕਹੂੰਚਲੇਦੌਰ
ਬੈਠੇਪਾਤਨਕੀਓਰਕਹੂੰਜਾਨਕੀਨਿਹਾਰਰੂਪਰਹੀਹੈਭੁ
ਲਾਇਕੈ॥੧੦੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਜਨਕਸੁਤਾਮਨਮੈਂ
ਕਹੈਕੌਂਮ੍ਰਿਗੁਪਕਰਿਲੇਜਾਇ।ਕਠਿਨਕਠਿਨਈਕੋਂਟ
ਤੇਬਿਨੁਰਘੁਬੀਰਸਹਾਇ॥੧੦੩॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥
ਕੰਚਨਮ੍ਰਿਗਕੇਹੇਤੁਤੌਜਾਤੈਰਘੁਨਾਥਕੈ।ਜੇਬਨਬਸਸੁ
ਖਦੇਤਅਰੁਜਾਨਤਪਰਪੀਰਕੋ॥੧੦੪॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥
॥ਕੀਨੋਸੋਈਕਾਮਆਗੇਆਪਪਾਛੇਰਾਮਬਧਿਜਾਇਕ
ਵਿਰਾਮਐਸੋਰੂਪਦੇਖਜੀਜਿਯੋ।ਲੀਨੀਗਹਿਬਾਂਹਿਪ
ਭ੍ਰਤੇਐਂਤੇਐਂਮੁਸਕਾਂਹਿਸੀਤਾਕਹਾਂਚਲੇਜਾਹਿਨਾਥਨੈਕੁਕ
ਹੋਕੀਜਿਯੋ।ਰੂਜਨਕੀਓਟਪਾਤਹਾਥਨੇਸੋਂਟਾਰਕਹੀਸਾ

੮੬ ਤੌ ਮ੍ਰਿਗ ਕੰਚਨ ਕੋ ਨੀਕੋ ਦੇਖ ਲੀਜਿਯੋ। ਹੀਨੇ ਬਲ ਹੋਏ ਨਾਤੁ
ਮ ਰੈਹੈਂ ਹਰਿ ਕੋ ਤ੍ਰੌਨੰ ਯਾਹਿ ਸਾਰੰਗ ਕੋ ਛੌਨਾ ਸੁਖਿਲੌਨਾ ਕਰ
ਦੀਜਿਯੇ।੧੦੫॥ ।ਕਬਿੱਤ॥ ।ਭ੍ਰਯੋ ਚਿਤ ਠੌਰਗ ਅੰ
ਗ ਅੰਗ ਸਭ ਕਾਂਪੇ ਰਾਮ ਜੈਸੇ ਜਿਵ ਸੰਗ ਮਾਨੋ ਦੂਸਰੋ ਅ
ਨੰਗ ਹੈ। ਮਾਂਗੇ ਬਿਨ ਆਨ ਦੀਨੋ ਧਨੁਖ ਨਿਖੰਗ ਤਾਂਕੋ ਰੀ
ਗ ਨ ਪਛਾਨੈ ਜਾਨੈ ਹਨੀ ਮੈਂ ਰੰਗ ਹੈ। ਕਹੀ ਰਘੁਬੀਰ ਤੂੰ ਸੁ
ਰੰਗ ਦੇਖ ਭੂਲੈ ਜਿਨ ਭਜੈ ਸੁਖ ਆਜ ਤੇ ਤੁਰੰਗ ਪੀਠ ਤੰਗ
ਹੈ। ਕੀਨੇ ਦੁਖ ਪੰਗ ਸੁਨ ਜਾਨਕੀ ਕੁਰੰਗ ਨੈਨੀ ਹੋ ਇਨ ਕੁ
ਰੰਗ ਯਾਹਿ ਬਨ ਤੋ ਈ ਕੁਰੰਗ ਹੈ।੧੦੬॥ ।ਸਵੈਯਾ। ॥
ਸੇਰ ਬਧੋ ਜਿਯ ਮੈਂ ਤਬ ਯੌਂ ਮ੍ਰਿਗ ਕੰਚਨ ਕੇ ਨ ਰਹੋ ਜਗ
ਸਾਂਈ। ਜੌਂ ਨ ਬਧੋਂ ਜਿਯ ਪ੍ਰਾਨ ਤਜੈ ਅਰ ਮੈਂ ਅਬ ਲੌਂ ਕਬਹੂੰ
ਨ ਰੁਸਾਈ। ਬੀਰ ਗ੍ਰਿਹਿ ਬੈਲ ਕਹਾਏ ਸੁਖ ਸੌਂ ਦਿਨ ਕਾਟਤ ਹੈਂ ਬ
ਨ ਮੈਂ ਅਬ ਤਾਂਈ। ਜਾਨਕੀ ਆਨ ਕੀ ਦੇਖਤ ਹੋਂ ਤਉ ਛਾਡਤ
ਹੌਂ ਤੁਮ ਰੀ ਸਰਨਾਈ।੧੦੭॥ ਸਵੈਯਾ। ॥ਆਇਸ ਨੈਕ
ਸੁਨੈ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਸੂਜਿ ਕੇ ਰਘੁ ਕੇ ਮ੍ਰਿਗ ਜਾਇ ਉਖਾਨੌਂ ਕਹੈ ਕੈ
ਨਾਥ ਕਹੈਂ ਸੁਮਰੋ ਤੁਮ ਯਾਹਿ ਕਹੋ ਛਿਨ ਹੀ ਮਹਿ ਮਾਰੌਂ ਜੌ ਛ
ਲ ਮੋਹਿ ਛਲਾਇ ਚਲੈ ਬਿਨ ਦਾਹਿ ਹਰੇ ਨਹਿ ਹੈਂ ਪਗ ਧਾਰੌਂ
।ਬੀਰ ਸਹੀ ਸੀਯ ਮੋਹਿ ਕਹੀ ਅਬ ਹੌ ਤੁਹ ਕੋ ਕਿਹ ਭਾਂਤਿ ਪ
ਰਾਰੌਂ।੧੦੮॥ ।ਸਵੈਯਾ। ।ਕੰਚਨ ਕੇ ਮ੍ਰਿਗ ਤੇ ਅਬ ਲੌਂ

ਨਖਿਤ੍ਰ ਡਰ ਚੋਏ ਦੂਖ ਕੇ ਫਲੇ ਹੈਂ ਕਿ ਕਲੰਕ ਬਤੇ ਰਘੁਕੇਤੁ
ਲਕੇ ਕਿ ਨਿਸਾਚਰ ਕੇ ਬਨ ਮੈ ਛਲੇ ਹੈਂ ਕਿਧੋਂ ਰਾਵਨ ਤੇਜ
ਬਢੋਏ ਸਮ ਪਾਵਕ ਤ੍ਰਾਹਿ ਸਮਾਪਤਿ ਕੇ ਜਲੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਿਰ
ਮ ਚਲੇ ਸਿਯ ਛਾਡ ਕੁਟੀ ਪਿਯ ਕੇ ਨ ਕਹੂ ਤਿਯ ਕੇ ਬਲੇ ਹੈਂ
੧੦੯॥ ॥ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਗੀਤੇ ਕੰ
ਚਨ ਮ੍ਰਿਗ ਆਇਬੋ ਨਾਮ ਤ੍ਰਿਤੀ ਅੰਕ॥੩॥੩੧੦॥

॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਲੈ ਕਰ ਤੀਰ ਸਰਾਸਨ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਚ
ਲੇ ਸਿਯ ਬੋਲ ਅਰੇ ਹੈਂ ਫਾਂਦਤ ਖੇਤਨ ਲੈ ਨਿਕਸੇ ਤਿਨ ਹੂੰ ਮ੍ਰਿ
ਗ ਏਕ ਬਿਨੋਦ ਕਰੇ ਹੈਂ ਧੋਂ ਨ ਮਿਲੇ ਤਬ ਏਕਹਿ ਬਾਨ ਗਿਰ
ਾਇ ਲੀਯੋ ਬਿਨ ਪ੍ਰਾਨ ਪਰੇ ਹੈਂ ਜਾਨਕੀ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਗ ਹੇਤ ਹਠੇ ਕ੍ਰਿ
ਨ ਤੇਰ ਪਖਾਰ ਬਨਾਇ ਧਰੇ ਹੈਂ॥੧॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਗਿ
ਰੇ ਕਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਛਮਨ ਕੋ ਪੁਕਾਰ ਲੀਨੋ ਬਾਣ ਬਾਰ ਮ੍ਰਿ
ਖ ਸੁਨੋ ਸੁ ਅਚਾਨਕੀ ਆ ਮ੍ਰਿਗ ਹੀ ਕੇ ਹੇਤੁ ਮਨ ਨੈਨੁ ਕਾਂਨ ਏ
ਕ ਤਾਂਨ ਸਾਵਧਾਨ ਠਾਢੀ ਉਤੁ ਕੈ ਕੈ ਧਯਾਨ ਜਾਨਕੀ ਬਤੋ
ਉਤਪਾਤ ਰਾਮ ਗਾਤ ਕੀ ਨ ਕਾਸਰਾਤ ਤਾਂ ਕੇ ਫਲ ਲਾਗੋਏ
ਬਾਤ ਕਰੀ ਨ ਸਮਾਨ ਕੀ ਲੋਟੈ ਧਰਮੀ ਜੈ ਕਰੂ ਤਾਤ ਬਿਧ
ਪੀਰ ਹਰ ਪ੍ਰਾਨ ਕੋਏਂ ਨ ਲੇਤ ਦੇਰ ਲਾਗਤ ਗਿਲਾਨ ਕੀ॥
੩॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਬੋਲੇ ਲਛਮਨ ਜੂ ਸੁਨੋ ਕਹੀ ਸਬਬ
ਤ ਸੀਯ ਜਾਹੁ ਅਬ ਬੀਰ ਸੁਧਿ ਲੇਹੁ ਬੀਰ ਧੀਰ ਕੀ ਸੋ ਕਤ

 ਜ ਮਾਤਐਸੋਕੌਨਤੀਨਲੋਕਮਾਂਹਿਟੇਢੀਕਰਭੌਹਹਰਦੇ
ਖੈਰਘੁਬੀਰਕੀਆਸਰੂਸਿਟਸੇਖਸਿਉਰਹੇਛਾਮਾਬਿਰੰਚ
ਜਮੁਨਰਪਤਿਸੇਵੈਂਰੁਜਜਾਕੇਪਗਤੀਰਕੀਆਮਾਰਮਿਗ
ਕੰਚਨਕੇਐਤੋਮਿਗਰਾਜਰਾਮਕਾਹੇਕੋਹੈਹੋਤਸਫਰੀਬਿ
ਨਾਹੀਨੀਰਬੀਆ॥੩॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਧਾਤਕਰੋਂਰਘੁਨ
ਥਬਿਨਾਂਤਨੂੰਮੁਹਿਬਾਤਨਹੀਸਮਝਾਵੈ॥ਵੈਪੁਟਕੰਜ੍ਹਬਿ
ਨਾਨਿਰਖੇਧਾਰਿਚਾਰਭੁਈਕਹਿਕਾਂਨੈਕੁਲਿਆਵੈ॥ਹੇਦ੍ਰਿ
ੜ੍ਹਪ੍ਰੀਤਿਸਜੀਪ੍ਰਭਸੋਂਸੁਨਿਤਾਂਹਿਤੇਜਾਨਕੀਤੋਹਿਪਠਾਵੈ
॥ਲੈਕਰਬਾਰਨਿਖੰਗਕਸੇਕਟਿਦੂਰਗਹਿਤੇਪਗਕੇਸਿਰ
ਨਾਵੈ॥੪॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਏਕਬਿਚਾਰਕਿਯੋਮਨਮੈਜਿ
ਸਕੇਹਠਤੇਪ੍ਰਭਪੈਅਬਧਾਊਂਹੈਬਨਮਾਹਿਨਿਸਾਚ
ਰਕੇਛਲਮਾਤਕੇਬੋਲਨਕਾਨੈਂਉਲਟਾਊਂ॥ਰੇਖਕਰੀਚਹੂੰਓ
ਰਕਮਾਨੈਸੁਨਿਯਾਤਜਪਾਉਂਨਦੇਹਅਗਾਊਂ॥ਜੋਬਿਧਿਲੋ
ਇਹਿਬੀਰਪਰੈਜਰਛਾਰਉਹੈਤਨਕੀਭੁਰਤਾਊਂ॥੫॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਯੋਕਹਿਕੈਸੋਈਜਾਤਭੁਨੈਬਨਢੂੰਢਤਰਾਮਧ
ਗੀਕੁਨਪਾਯੋ॥ਤੌਲਗਰਾਵਨਹੈਜੁਗੀਆਮਿਸਕੇਹਿਗਯੋ
ਰਖਨਾਥਜਗਾਯੋ॥ਜਾਨਅਤੀਤਭਰੇਕਰਤੇਦੁਲਭੇਖਤੇਬ
ਹਰਪਾਉਂਨਨਾਯੋ॥ਸੋਨਚਹੈਬਿਨਭੀਖਚਲ੍ਯੋਕਹਿਦਾਨ
ਬਧਾਨੈਅਬਲੌਨਹਿਖਾਯੋ॥੬॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਜ

ਕਰੋ ਤੁਮ ਭੂਖ ਲਗੇ ਹਮ ਖੱਪਰ ਔਰ ਕੇ ਆਗੇ ਧਰੈਂ ਗੇ ਭਾ
ਭੀਖ ਲੈਣੇ ਕਾ ਪਾਤ੍ਰ
ਮਾਨਿ ਭੀਖ ਬਨੀ ਕਿਹ ਕਾਮ ਸੁਤੋ ਹਿਤ ਜੋ ਹਮ ਹੂ ਨ ਮਰੈਂਗੇ।
ਇਸਤ੍ਰੀ
ਜਾਨਤ ਹੋਂ ਜਿਯ ਮੈਂ ਸੁਨ ਸੁੰਦਰਿ ਤੇ ਸੋਗ ਰਾਮ ਨ ਆਇ ਲਰੈਂ
ਗੇ। ਯੌਂ ਸੁਨ ਹੈ ਕੋਊ ਭੀਖ ਬਿਨਾ ਗਯੋ ਤਾਂ ਦਿਨ ਭੋਜਨ ਹੂ ਨ ਕ
ਰੈਂਗੇ।੧੭।। ।ਸਵੈਯਾ। ।ਯੌਂ ਤ੍ਰਿਯ ਪਾਇ ਪ੍ਰਸ੍ਨੋਤਰ ਕਹੈ ਬਿ
ਉਤ੍ਰ
ਪ੍ਰ ਜਾਨਤ ਮੂੜ੍ਹ ਕਲੰਕ ਦਿਯੋ ਰਘੁਬੀਰ ਗਹੇ ਜਾਚ ਚਲੇ ਤ
ਜਤੇ ਦਲ ਤਾਂ ਦਿਨ ਹੈ ਕਿਹ ਕਾਮ ਜਿਯੋ। ਅਬ ਯੋਂ ਚਲ ਹੈ ਜ
ਗ ਮੈ ਯਹਿ ਬਾਤ ਨ ਹੈ ਘਰ ਰਾਮ ਨ ਬੀਰ ਬਿਯੋਗ ਤਬ ਪੀਯ ਬਿ
ਦੂਸਰਾ
ਨਾਂ ਸਿਯ ਏਕ ਅਤੀਤ ਹਿ ਭੀਖ ਦਈ ਨ ਸੰਬੋਧ ਕਿਯੋ।੧੮।।
ਆਦਰ
।ਕਬਿੱਤ। ।ਰੇਖ ਛਾਡ ਜਾਉਂ ਤੋ ਡਰਾਉਂ ਲਛਮਨ ਜੀ
ਤੇ ਭੀਖ ਬਿਨ ਦੀਨੇ ਭੀਖ ਮੀਚ ਤੇਂ ਨ ਪਾਵਤੀ। ਕੋਊ ਮੰਦ ਭਾ
ਗੀ ਯਹਿ ਰਾਮ ਕੇ ਨ ਆਗੇ ਆਯੋ ਦਰਸਨ ਪਾਵਤੋ ਹੌਂ ਦੇਤ
ਨ ਸਕਾਵਤੀ। ਲੀਕ ਮੇਟ ਦੇਉਂ ਫੇਰ ਲੀਕ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਲੇਉਂ
ਲਕੀਰ ਰੇਖਾ ਰੇਖਾ
ਹੂੰ ਹੈ ਬਾਤ ਸੋਈ ਭਗਵੰਤ ਜੂ ਕੈ ਭਾਵਤੀ। ਦੇਖੋ ਕਵਿ ਰਾਮ ਔਰ ਕੈਨ
ਜਾਨਕੀ ਸੰਕ ਹੈ ਯਹਿ ਲੀਕ ਹੀ ਮੈ ਬੋਲ ਕੈ ਜੋ ਜਾਰ ਨ ਰੁਕਾਵਤੀ
ਲਕੀਰ ਭਸਮ ਕਰ ਦੇਂਦੀ
।੧੯।। ।ਸਵੈਯਾ। ।ਤੌ ਹੀ ਲੌ ਆਇਸ ਬੋਲ ਉਠੋ ਤੁਮ ਆ
ਜੋਗੀ
ਇਸ ਦੇਹ ਕਛੂ ਨ ਹਮਾਰੋ ਹੈ ਉਠ ਜਾਉਂ ਕਹਾਂ ਬਸ ਹੈ ਉਪਜੀ
ਆਤਮਾ
ਨ ਦਯਾ ਜਿਯ ਮਾਂਹਿ ਤੁਮਾਰੇ। ਡੀਠ ਮਿਟਾਵਤ ਹੀ ਸੁਨ ਸੁੰਦਰ
ਸੂਰ ਸੁਸੀ ਗਿਰ ਹੈਂ ਨਭ ਤਾਰੇ। ਯੋਂ ਨਹਿ ਜਾਨਤ ਸੋ ਸਠ ਰਾਵਨ
ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਅਕਾਸ਼

ਮਾਂਗਤ ਭੀਖ ਕਿ ਮੀਚੁ ਪੁਕਾਰੈ ॥੧੦॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥
(ਮੌਤ)
ਤਾਹੀਂ ਕੇ ਹੇਤ ਲਈ ਕਰਿ ਭੀਖ ਦਈ ਤਜ ਫੂਲਨ ਕੀ ਨਵਫੂਲ
(ਛੜੀ)
ਸੀ ॥ ਬੋਲ ਕਹ੍ਯੋ ਅਬ ਬੀਰ ਤਪੋਧਨ ਲੈਂ ਜਬ ਲੌਂ ਨਹਿ ਰਾ
ਮ ਬਿਲਾਸੀ ॥ ਆਇ ਗਯੋ ਢਿਗ ਹੀ ਕਪਟੀ ਜਿਯ ਮਾਨ
ਹੁ ਫੂਲ ਕਨੇਰ ਪਲਾਸੀ ॥ ਦ੍ਰਿਠਿ ਮਿਟੀ ਪਗ ਰੋਸੰ ਜਬ ਹੀ ਤ
(ਛੁਛਰੇ ਫੁਲ ਕੇਸੂ)
ਬ ਰਾਹੁ ਗ੍ਰਸੀ ਮਨੋ ਚੰਦ੍ਰ ਕਲਾਸੀ ॥੧੧॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥
ਰੀੜ ਕਟੀ ਕਿਧੌਂ ਆਉ ਦਸਾਨਨ ਕੈ ਸਿਵ ਬੇਲ ਜੇ ਜੀ ਰਹੁ
(ਲਕੀਰ) (ਉਮਰ) (ਸਬਰ)
ਟੀ ॥ ਕਿ ਵਿਰਾਮ ਕਿਧੌਂ ਕਹਿ ਰਾਘਵ ਕੇ ਸੁਖ ਕੇ ਸਰ ਕੀ ਜ
(ਤਲਾਵ)
ਨ ਪਾਲ ਫੁਟੀ ॥ ਕਿਧੌਂ ਦੇਵਨ ਕੀ ਦੁਖ ਫਾਸ ਹੁਤੀ ਸਿਯ ਕੇ
(ਪੌੜੀਆਂ)
ਪਗ ਲਾਗਤ ਤਾਰ ਕਟੀ ॥ ਮਨੋ ਰਾਵਨ ਰਾਹੁ ਮਯੰਕ ਕਲਾ
(ਛੇਤੀ) (ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ)
ਕਟ ਪੂਰਨ ਮੋ ਪਰ ਵਾਸੁ ਪਟੀ ॥੧੨॥
(ਪੂਰਨਮਾਸੀ) (ਵੈਕਲ)
॥ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਗੀਤੇ ਸੀਤਾ ਹਰਨ ਨਾਮ ਚਤੁਰਥੋ ਅੰਕ
॥੪॥ ਤੁਕ ੨੨॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥
ਹਾਥ ਗਹਿ ਲੀਨੋ ਨਾਜ ਭੀਖ ਕੇ ਸੁਤਾਰ ਦੀਨੋ ਐਸੋ ਕਾਮ
(ਅਨਾਜ)
ਕੀਨੋ ਜੈਸੋ ਕੋਊ ਨ ਕਰਤ ਹੈ ॥ ਹਾਇ ਰਘੁਬੀਰ ਰਨਧੀਰ
ਪਰ ਪੀਰ ਹਰ ਆਜ ਤੈਂ ਬਿਰਹਿ ਸੂੰਨ੍ਹ ਭੂਮ ਮੈ ਪਰਤ ਹੈ ॥
ਹਾਯ ਲਛਮਨ ਮੇਰੀ ਢਿਗ ਤੇ ਕਯੋਂ ਗਯੋਂ ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਰ
ਜਾਨਕੀ ਪੁਕਾਰ ਜੋਇ ਜਰਤ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਤੇ ਬਿਛੋਰੀ ਰਾਮ ਛ
ਲੋ ਮ੍ਰਿਗ ਬਾਤ ਬੇਰੀ ਜੁਗੀਆ ਅਘੇਰੀ ਮੋਹਿ ਝੇਰੀ ਮੈ ਧਰੰ
(ਭੁਲਾਵਣ)

ਤਹੈ॥੧॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਹਾ ਸੁਰੇਸ ਹਾ ਬਿਰੰਚਿ ਛੋਮੁ
ਇੰਦ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮਾ [illegible]
ਖ ਸੂਸੀ ਗਨੇਸ ਜਾਨਤ ਦਿਨੇਸ ਹੂੰ ਕੋ ਬੈਰ ਜੋ ਕਛੂ ਪੈਤੁ ਹੈ॥
ਰੁਦ੍ਰ ਸੂਰਜ ਕਰਾ
ਸਾਚੁ ਕਹੋ ਜੋ ਜਾਨਕੀ ਸੁ ਕਾਹੇ ਕੋ ਛੁਟਾਵੈ ਦੇਵ ਰਾਮ ਕਵਿਰ
ਮਆਜ ਉਨਹੀ ਕੋ ਹੋਤ ਹੈ॥ ਲੈ ਉਨ੍ਹੋ ਜੋ ਲੀਕੇ ਸਤ ਜਤਾਪ
ਸੀ ਕੇ ਭੇਸ ਭੁਜ ਬੀਸ ਦਸ ਸੀਸ ਕਰ ਬੇਰ ਜੋ ਕੂਲ ਗੋਤ ਹੈ
॥ਬਿਦਾ ਭਏ ਭਾਗ ਐ ਮੰਦੋਦਰੀ ਸੁਹਾਗ ਕਹਿ ਓ ਰਾਮ ਰਾ
ਮਰਾਜ ਅਬ ਤੇਰੋ ਨਾਉ ਦੋਤਿ ਹੈ॥੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਚਨ੍ਦ੍ਰਮਾਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਇਹ ਬਿਧਿ ਸਿਯ ਰਾਵਨ ਹਰੀ ਰਾਮ ਹਨੇ ਮ੍ਰਿਗ ਪ੍ਰਾਨ ਬ
ਹੁਤ ਸੁਖੀ ਅਤਿ ਇਕ ਦੁਖੀ ਕਿਯ ਆਨਕੀ ਆਨ॥੩॥
॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਯੌਂ ਜਾਨਤ ਸਭ ਕੋਇ ਯਹਿ ਮਗ ਤਜ ਸੁ
ਰ ਮਗ ਗਯੋ ਜਨਕ ਸੁਤਾ ਨਹਿ ਹੋਇ ਮਨਹੁ ਮੀਚ ਲੈ
ਨਭ ਉਡੀ॥੪॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਉਤ ਮਾਰ ਕੁਰੰਗ ਹਿ
ਅਕਾਸ਼
ਰਾਮ ਫਿਰੇ ਬਨ ਤੇ ਘਰ ਕੋ ਸੰਗ ਬੀਰ ਲਏ॥ ਇਤ ਰਾਵਨ
ਆਨ ਕੁਰੰਗ ਬ੍ਰਿਖੇ ਧਰੀ ਚਾਰ ਭੁਜੀ ਸਿਯ ਹੇਰੀ ਗਏ॥ ਸੋ
ਕੁਰਾਜ [illegible]
ਈ ਕੁਰੰਗ ਹਿਤੇ ਨਹਿ ਬੀਰ ਪਰੀ ਜਹਿ ਸੈ ਦੁਤਹੀ ਮਨ ਨੈਨ ਦ
ਦੇਖਦੇ
ਏ॥ ਤ੍ਰਾਹਿ ਆਇ ਰਹੇ ਪਛੁਤਾਇ ਦੋਊ ਜਹਿੰ ਰੇਖ ਕਟੀ ਪਗ
ਸੈਂ ਹੁਰ ਏ॥੫॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਜਾਨਕੀ ਨ ਪਾਈ ਰੋਇ
[illegible]
ਉਠੇ ਰਘੁਰਾਈ ਕਹਿ ਬੀਰ ਹਿ ਸੁਨਾਈ ਆਈ ਬਾਤ ਪਾ
ਅੰਤ ਕੀ ਖਾਇ ਕੈ ਤਵਾਰ ਸੁ ਕੁਮਾਰ ਕਹੈ ਬਾਰ ਬਾਰ ਫੂਲੀ
ਘੋੜਲੀ ਕੌਮਲ

ਬੋਲ ਕੇਊ ਗਜ ਲੈ ਗਏ ਬਸੰਤ ਕੀ ਦੇਖ ਬਨ ਹਾਰੂ ਪਰੇ ਕੇ
ਸਕ ਪੁਕਾਰ ਫਿਰੇ ਮਾਨੋ ਮਾਨਿ ਗਈ ਫਨਿ ਬਾਸਕ ਅਨੰਤ ਕੀ
ਦੇਖੋ ਜੈਤੀਨ ਓਰ ਧਾਮ ਪਾਹੁੰਚੇ ਬੋਲ ਊਠੇ ਰਾਮ ਚੌਂਬੀ ਔਰ ਦੇ
ਖੀ ਭਾਂਵੈ ਦੇਹ ਸੀ ਅਕੰਤ ਕੀ ॥੬॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਬੋ
ਲੀ ਸੇਸਨਾਗ ਮੁਖ ਰੋਹਨੀ ਸੁਹਾਗ ਦੋਊ ਲੋਚਨ ਕੁਰੰਗ ਗੋਤ੍ਰ
ਹ ਭ੍ਰਿੰਗ ਦੁਖ ਦੈ ਗਏ ਕੋਕਿਲਾ ਸੇ ਬੈਨ ਚਲੇ ਚਾਲ ਗਜ
ਰਾਜ ਮ੍ਰਿਗਰਾਜ ਕਟਿ ਆਜ ਕਰ ਕੰਜਨ ਮੈ ਰੈ ਗਏ ਕ
ਦਲੀ ਸੁਜੰਘ ਅੰਗ ਜੇਤੇ ਕੇ ਅਨੰਗ ਹੰਸ ਪਾਇਨ ਕੋ ਪਾਇ
ਸੋਰੇ ਪਾਹੁੰਚੇ ਕਰ ਜੈ ਗਏ ਕਹੈ ਰਘੁਰਾਈ ਛਬਿ ਜਾਨਕੀ ਤੁ
ਰਾਈ ਸੋਈ ਜਾਨਕੀ ਕੋ ਮਾਰ ਭਾਈ ਤੇਈ ਬਾਂਟ ਲੈ ਗਏ ॥੭
॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਹੈਰ ਗਏ ਨਿਰਾਸ ਆਸ ਗਈ ਸਿਧੁ ਪ
ਰਤ ਜਸ ਪੂਤ ਕੇ ਅਵਾਸ ਦੁਖ ਸੂਨੇ ਦੋਊ ਬੀਰ ਕੋ ਚਕਵਾ
ਕੇਰ ਨ ਕੁਰੰਗ ਸਿੰਧੁ ਮੋਰ ਨ ਕੇ ਬੂਝੈ ਸਿਯ ਸੇ ਪ ਬੂਝੈ ਰੂਖ
ਪੰਖ ਤੀਰ ਕੋ ਹੁਏ ਜਲਜਾਤ ਜਲਜਾਤ ਨ ਤੁ ਨੀਰ ਗਾਤ
ਲਾਗੇ ਬਾਤ ਜੈਸੇ ਤਾਤੇ ਰੇਤ ਕਨ ਨੀਰ ਕੋ ਲੋਚਨ ਚੁਰਾਤ ਨ
ਹੀ ਸੁਧਾਨ ਅਧਰ ਮਾਹੀ ਅੰਗੁਨਾ ਬਿਹੀਨ ਐਸੇ ਅੰਗ ਰਘੁ
ਬੀਰ ਕੋ ॥੮॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਧਸਲਾਇ ਲਗਾਇਨ
ਚੰਦਨ ਕੇ ਤੂਰਤੇ ਨ ਛਾਇ ਫਨੀ ਮਨ ਕੋ ਅਰਬੀਰ ਊ
ਸੀਰ ਹਿਦੂਰ ਕਰੇ ਨ ਬੁਝੈ ਦੁਖ ਪਾਵਕ ਕੇ ਕਨ ਕੋ ਨਲਨੀ

ਦਲਪਾਤਸੇਂਬਾਤਕਹੀਉਤਪਾਤਬਡੋਪ੍ਰਭਜੀਮਨੋਕੋਸੁ
ਨਆਗਬਨੀਉਪਜੀਨਬੁਝੈਂਤ੍ਰਿਣਦਾਰੁਦੈਫੂਕਸਮੀਰਨ
ਕੋ॥੯॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਅਧੀਰਤਿਆ
ਬਿਨੁਨੀਰਭਰੇਅਜੁਰੀਅਸੁਰੇਵੈਂਬੀਰਦਈਬਹੁਭਾਂਤ
ਨਧੀਰਨਪੀਰਘਟੈਪ੍ਰਭੁਸੀਭਨੁਸੋਵੈਂਕੈਪਹਿਲੈਬੁਲ
ਨਬਿਓਗਸੁਦ੍ਵੈਕੁਚਬੀਚਨਹਾਰਸਮੋਵੈਂਕਿਓਂਅਬਪਾ
ਰਸਿਆਬਿਨੁਸੀਪਭਿਓਰਸਿਆਪਤਿਸੀਬਿਨੁਸੋਵੈਂ
੧੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਅਬਿਬੇਕਸੁਰਾਮਕਿਓਨਬਿਬੇਕਬਿ
ਚਾਰਘੁਨਾਥਹਿਤਾਤਦਿਆ॥ਤਜਸੰਪਤਿਦੈਪਿਤੁਏਕਹਿ
ਬੇਰਅਵਾਸਤਜੇਬਨਬਾਸਲਿਆ॥ਜਿਨਕੇਨਿਸਬਾਸਰ
ਕੇਮਿਲਬੇਹਿਤਿਰਾਖੋਹੁਤੋਬਿਨਹਾਰਹਿਆ॥ਇਹਿਭਾਂ
ਤਿਬਿਯੋਗਦਿਓਬਿਧਿਆਪਸੁਦ੍ਵਾਰਸਿਆਪਤਿਪਾਰਸਿ
ਆ॥੧੧॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬਨਾਰੁਲਤ੍ਵੈਲਤਹੈਬਨਬੀਰ
ਨਬੂਝਤਲੋਗਨਰਾਮਸੰਦੇਸੋ॥ਦੀਪਕਚੰਦਨਤਾਲਤਮਾਲ
ਬਨਾਲਨਸੋਗਿਰਿਸ੍ਰਿੰਗਤਜੈਸੋ॥ਕੁੰਜਰਕੰਜਕਦੰਬਕੁਰੰਗ
ਨਬ੍ਰਿੰਗਨਕੋਕਿਲਕੀਰਭਰੇਸੋ॥ਜਾਨਕੀਹਾਥਨਲਾਗਤ
ਰਾਮਕੇਹਾਥਸੋਂਹਾਥਮਰੋਰਤਕੈਸੋ॥੧੨॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥
॥ਦੇਖਮ੍ਰਿਗਾਕਹੈਮ੍ਰਿਗਨੈਨੀਸੀਆਕਹਾਂਚੰਦ੍ਰਮੁਖੀਚੰ
ਦਦੇਖਕਹੈਮਾਨੋਅਤਿਬਾਵਰੀ॥ਗਜੇਬਨਗੌਨਕਰਧੂਪ

੯੪ ਛਾਹ ਪੌਨ ਪੂਛ ਧਾਇ ਧਾਇ ਪੂਛੈ ਗਿਰ ਕੂਪ ਸਰ ਬਾਵਰੀ ।। ਸ
ਦਾ ਸੀਲਵੰਤ ਹੈ ਅਨੰਤ ਭਗਵੰਤ ਮਨ ਕੀਨੋ ਹੈ ਕੁਰੰਗ ਦੁਖ
ਕੇ ਹਰਿ ਕੀ ਬਾਵਰੀ ।। ਕੈਤੋ ਵਹਿ ਰਾਜ ਕੇ ਸਮਾਜ ਰਘੁਰਾਜ ਤ
ਬ ਵੈਸੀ ਬਾਉ ਹੁਤੀ ਅਬ ਐਸੀ ਬਹੀ ਬਾਵਰੀ ।। ੧੩ ।। ।।
ਕਬਿੱਤ੍ਰ ।। ।। ਏਹੋ ਲਛਮਨ ਤੇਹਿ ਬੂਝਤ ਹੋਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਦੇਖ
ਸੀਅ ਗਈ ਕੈਸੀ ਬਾਤ ਭਈ ਜਾਨਕੀ ।। ਆਹਟ ਨ ਪਾਏ ਪਗ
ਖੋਜ ਨ ਦਿਖਾਏ ਹਮ ਭਾਰੀ ਭੂਲ ਗਏ ਅਬ ਕੋ ਮਿਲਾਵੈ ਜਾਨ
ਕੀ ।। ਕੌਨੇ ਹਰਿ ਲੀਨੀ ਮਾਰ ਡਾਰੀ ਕਿਧਾਂ ਕੀਨੀ ਕਾਹੂ ਕੀਨੀ ਬਾ
ਤ ਐਸੀ ਹੈ ਅਜਾਨਕੀ ਕਿ ਜਾਨਕੀ ।। ਕਾਸੋਂ ਦੁਖ ਕਹੋਂ ਗਹੋਂ ਕੌਨ
ਕੀ ਸਰਨ ਆਜ ਭੂਲੇ ਹੈ ਮਰਨ ਬਾਤ ਜੀਅ ਤੇ ਨ ਜਾਨਕੀ ।।
੧੪ ।। ।। ਕਬਿੱਤ੍ਰ ।। ।। ਬਿਰਹੀ ਬਿਹਾਲ ਮਨ ਜਨਕ ਸੁਤਾ
ਕੇ ਦੁਖ ਤਨ ਕੇ ਨ ਨੀਂਦ ਪਰੈ ਜਾਗੇ ਚਾਰੋ ਜਾਮ ਕੋ ।। ਭੋਜਨ ਬਿਸਾਰ
ਸੀਅ ਜਪੈ ਕਰੈ ਨਾਮ ਸੀਅ ਦੂਰ ਰਹੇ ਦੇਹ ਮਨੋ ਦੁਖੀ ਬਡੋ ਧੂ
ਮ ਕੋ ।। ਜਾਹਿ ਨਿਜ ਕਾਤ ਸੋਊ ਦੂਖ ਪਾਤ ਜਾਤ ਜਰ ਖ਼ਾਤ ਕਹੋ ਕੋ
ਨ ਐਸੇ ਹਾਥ ਲਾਗੋ ਕਾਮ ਕੋ ।। ਦੇਖਤ ਬਟਾਊ ਆਪ ਰੋਵਤ ਭਏ
ਉ ਤਾਂ ਜਰੈ ਪਾਸ ਸ੍ਵਾਉ ਮਹਾਂ ਪਰੈ ਪਾਂਇ ਰਾਮ ਕੋ ।। ੧੫ ।।
ਸਵੈਯਾ ।। ।। ਜਾਨਕੀ ਕੇ ਹਰਿ ਕਾਨਨ ਟੇਰ ਗਏ ਸਰਤੀ ਰਥ
ਧੀ ਜਲ ਕੀ ।। ਕਹਿ ਰਾਮ ਜੁ ਨੈਕ ਭਏ ਦ੍ਰਿਗ ਸੀਤਲ ਸੰਪਤ
ਦੇਖ ਰਤੇ ਪਲ ਕੀ ।। ਅਲਿ ਕੋਸ ਗਏ ਅਥਏ ਦਿਨ ਨਾਥ ਨਈ

ਛਬਤੌਂ ਨਲਨੀਦਲਕੀਅਨੌਸਾਈਬਿਰਹਿਪਰੇਮੁਰਛਾਇ
ਭਲੀਮੁਖਮੇਲਹਲਾਹਲਕੀ॥੧੬॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਦੀ
ਪਬਿਹੀਨਪਰੇਦੁਖਸੇਜਕਹੂੰਨਸੀਤਘਟਾਘਨਕਾਰੇ॥
ਦੇਹਛੁਟੈਨਹਿਨੀਂਦਜੁਟੈਨਫੁਟੈਨਿਸਈ[illegible]ਸਗਾਢਅੰਧਾਰੇ
॥ਨਾਰਿਬਿਯੋਗਤਹਾਂਤੁਮਭੂਪਕਐਸੇਮੈਂਡਾਰਤਕਾਮਤਦੂਰੇ॥
ਮੂੰਦਈਲੋਚਨਜਾਨਕੀਕੇਮੁਖਦੀਸਤਮੋਹਮਯੰਕਉਜਾਰੇ॥
੧੭॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰੋਵਤਿਨੈਨਨਿਨੀਰਗਯੋਘਟਿ
ਔਰਸਮੀਰਉਸ੍ਵਾਸਨਲੇਤੋ॥ਆਸਕੁਮਾਸਨਆਸਕਤੇ
ਸਬਤੇਜਗਯੋਸਿਯਕੇਬਿਛੁਰੇਤੋ॥ਜਾਨਕੀਨਾਮੁਪੁਕਾਰਤ
ਆਰਤਬੋਲਥਕੇਸੁਨਿਯੋਨਕਹੇਤੋ॥ਸੋਰਘੁਬੀਰਗਿਰਿ
ਸੁਨਿਬੀਰਥਕੇਭ੍ਰਮਕੈਭੁਯਬੰਜਨਿਏਤੋ॥੧੮॥ ॥ਸੈਯ
॥ ॥ਕਿਰਨਕੇਮਿਗਬੇਦਪੁਰਾਨਲਿਖੇਨਕਹੂੰਨਬਿ
ਰੇਚਸਟਾਯੋ॥ਤਾਹੀਕੇਹੇਤੁਚਲੇਤਜੁਨਾਰਸੁਮੈਮਤਿਹੀ
ਨਕਛੂਨਬਿਚਾਰਯੋ॥ਯਾਹੀਤੇਕੈਕਈਮਾਇਕਰੀਸਭਨੀ
ਤਿਸੁਹੈਂਧਰਤੇਬਨਟਾਰਯੋ॥ਰਾਜਕੀਲਾਇਕਹੈਨਮਹਾਂਜਨ
ਯੋਂਕਹਿਕੈਰਘੁਨਾਥਪੁਕਾਰਯੋ॥੧੯॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਮੋਹਨਤਾਪਨਬਸਿਕਰਨਉਦਮਾਦਨਉਚਾਟਾ॥ਪਾਂਚਬਾ
ਨਮਨਮਥਨਕੇਬਿਰਹਨਤਨਗਏਕਾਟਾ॥੨੦॥ ॥ਸ੍ਵੈ
ਯਾ॥ ॥ਕਾਮਚਲਾਇਦਏਸਰਪਾਂਚਸੁਪੰਖਿਨਲੌਤਨ

 ਮਾਹਿੰ ਡਾਰਕੇ ਰੋਤੇ ਸਿਯ ਕੇ ਬਿਰਹਾਗਨ ਮੈ ਜਰੇ ਸੋ ਮਨਸੋਸ
ਭੁਆਯੁਧ ਤੇਰੇ ॥ ਹੈ ਬਿਪਰੀਤਿ ਭਈ ਬਿਨ ਬਾਨਨਿ ਰੇ ਬਿਰ
ਹਾਂ ਅਬ ਜਾਹਿ ਨ ਘੇਰੇ ॥ ਔਰ ਸੁਖੀ ਜਗ ਹੋਇ ਬਡੇ ਸਸਮੂ
ਢ ਮਨੇ ਜ ਦੁਖੀ ਇਕ ਮੇਰੇ ॥੨੧॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਜਾ
ਨਕੀ ਬਿਰਹਿ ਆਗ ਚਹੂੰ ਓਰ ਉਠੀ ਜਾਗ ਕਹਾਂ ਜਾਉਂ ਭਾ
ਗ ਸੀਅ ਬਡੀ ਦੁਚਿਤਾਈ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਪਰ ਸੁਬਤਿ ਔਰ ਫੂਕ
ਨਿਰ ਦਰੈ ਕੌਨ ਪਾਉਂ ਨ ਸੰਦੇਸ ਜਲ ਸਹੈ ਕਠਨਾਈ ਹੈ ॥
ਦੇਹ ਜਰੀ ਜਾਤ ਅਬ ਸੀਦ ਤੇ ਤੈਂ ਕੋਈ ਧਰੀ ਏਤੇ ਪਰ ਬਾਨ ਸੇ
ਕਮਾਨ ਤੈ ਚਢਾਈ ਹੈ ॥ ਕਹੋ ਰਘੁਰਾਈ ਦੁਖਦਾਈ ਗਤਿ ਰਾ
ਈ ਕੂਰ ਮਾਰੇ ਪਰ ਮਾਰਬੇ ਨ ਸੂਰ ਕੀ ਬਡਾਈ ਹੈ ॥੨੨॥
॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਂ ਦਿਨ ਸਿੰਧੁ ਮਥਯੋ ਨਿਕਸਯੋ ਸਠ ਤਾਂ ਦਿ
ਨ ਤੇ ਕੁਧਰੀ ਨਹਿ ਕਾਹਿ ਕੋਈ ॥ ਰਾਹੁ ਗਿਲੈ ਉਗਲੈ ਫਿਰ
ਬਾਦ ਕਲੰਕ ਸੋ ਭਾਜ ਰਤੇ ਮੇਂ ਹੀ ॥ ਆਜ ਕੁਟੰਬ ਚਢਾਯ
ਕੇ ਸਤ ਖੰਡ ਸਜੀ ਛਿਨ ਮੈ ਅਬ ਤੇਹੀ ॥ ਹੈਨ ਕਹੂ ਬਸ
ਰਾਮ ਕਹਯੋ ਜੋ ਤੂ ਜਾਨਕੀ ਕੀ ਮੁਖ ਛਾਹਨ ਹੋਈ ॥੨੩॥
॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਛਿਦਨ ਸੌ ਲਘਟਾਇ ਰਹੀ ਅਹਿ ਮਾਲ ਕੀ
ਜ੍ਵਾਲ ਨਿਸੰਕ ਦਹਯੋ ਹੈ ॥ ਪੌਨ ਪ੍ਰਚੰਡ ਫਨੀ ਉਰ ਤੇ ਜਬ ਹ੍ਵੈਲਿ
ਕਸਯੋ ਤਬ ਬੈਲ ਗਹਯੋ ਹੈ ॥ ਚਾਟ ਸੁਧਾ ਭ੍ਰਮ ਤਾੜ੍ਹਿਨ ਦੇਬਿ
ਖ ਬਾਰ ਭੁਜੰਗ ਮਦੇ ਸਰ ਹਯੋ ਹੈ ॥ ਬੀਰ ਪ੍ਰਟੀਰ ਸਮੀਰ ਉ
ਖਜ

ਸੀਰਹਿਨੀਰਹਿਸੀਤਲਲੋਕੈਨਕਹੋਏਹੈ॥੨੪॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥
॥ਦਾਹਕਰੈਨਭੁਮੈਂਪ੍ਰਜਰੈਨਟਰੈਜਮਸੋਚਕਈਮੁਖ
ਅਕਾਸ
ਦੇਖੋ॥ਔਰਚਕੋਰਅੰਗਾਰਚੁਗੈਜਿਯਸੀਤਲਜਾਨਸੁਕੈ
ਨਕੈਲੇਖੋ॥ਮਾਨਹੁਭੌਰਪਿਓਬਿਖੁਕੰਜਨਬੂਡਤਹੈਜਲ ਦੁਖ
ਕਮਲ
ਯਾਹਿਪਰੇਖੋ॥ਨਾਉਂਸੁਧਾਕਰਲੋਗਕਹੈਕਬਿਰਾਮਕਹੈਤੁ
ਚੰਦਦਾ ਅਰ ਬਾਤ ਕਿਰਨਾਂ ਅੰਮ੍ਰਤਦੀਆਂ
ਮਰੇਨਕੈਪੇਖੋ॥੨੫॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸਿੰਧੁਮਥਓਜਤੁ ਲੇਖੇ
ਤੁਨਿਕਸਓਬੜਵਾਨਲਦਾਹਕੋਦਾਨਪਠਾਯੋ॥ਸਿਵਕੈ ਰਾਜ
ਸਮੁੰਦ੍ਰਦੀ ਅਗ ਦੁਵਾਲਾ
ਠਹਲਾਹਲਹੈਤਿਨਐਚਸੁਧਾਸਮਆਪਬਨਾਯੋ॥ਸ੍ਰੀਰ
ਸੰਧੀਆਂ
ਘੁਬੀਰਕਹਓਸੁਨਬੀਰਤੂਬੂਝਸਸੀਕਿਧੌਗਾਹੁਨਰਾਯੋ॥
ਨਾਉਂਸੁਧਾਧਰਹੈਬਿਖਕੋਘਰੁਆਇਬਿਰੰਚਕਲੰਕਲ
ਬ੍ਰਹਮਾ
ਗਾਯੋ॥੨੬॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਏਬਿਲਲਾਤਿਫਿਰੈਇਹ
ਰੁਦਨ
ਭਾਂਤਿਸੁਹਾਤਨਹੀਂਕਛੁਖਾਨਨਪਾਨੀ॥ਰਾਵਨਕੇਸੰਗਜਾਤ
ਉਤੈਅਤਿਜਾਨਕੀਰਾਮਕਹੈਬਿਲਖਾਨੀ॥ਸੋਵਹਿਨਾਮ
ਸੁਨਓਖਗਰਾਜਜਟਾਉਉਠਓਜਿਯਮੈਇਹਆਨੀ॥ਅਬ
ਜਟਾਯੂ
ਫਿਰੈਕਿਕਰੈਪ੍ਰਭੁਕਾਰਜਕੈਜਸਲੈਦਿਓਦੇਹਪੁਰਾਨੀ॥੨੭
ਬਿਰਧ
॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਦੂਰਹਿਤੇਦਸਕੰਧਕਹੈਯਹਿਕੌਨਬਲੀ
ਹਠਠਾਨਤਹੈ॥ਹਰਿਬਾਹਨਹੈਸਿਵਕੇਸੁਤਹੈਸੁਨਕੈਇਸੁ
ਗਰੁੜ ਗਣੇਸ਼
ਮੋਹਿਪਛਾਨਤਹੈ॥ਬਿਰਜਾਜਨਹੈਕਨਕਾਚਲਹੈਬਿਧਿ
ਸੁਮੇਰਪਰਬਤ
ਲੈਬਲਕੈਜਗਜਾਨਤਹੈ॥ਅਬਮੋਹਿਕਛੂਸਮਝਓਨਪ

੯੯ ਰੈ ਭਾਈ ਕਾਹੇ ਕੋ ਕਾਲ ਪ੍ਰਲਾਨਤ ਹੈ।੨੮॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥
ਤੈਂ ਹੀ ਲੌ ਆਇ ਸੁ ਨਾਇਕ ਹੋਇ ਪ੍ਰਿਗ ਕੇਤਨ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਪਗੀ
ਆ ਕੋ। ਤਾਂ ਪਰ ਮੋਹਿ ਜਰਾਵਤ ਹੈਂ ਅਹਿ ਆਂਖ ਦਿਖਾਇ ਜ
ਰਾਇ ਦਿਆ ਕੋ। ਹੌਂ ਗਰੁੜਾ ਸੁਨ ਰਾਮ ਕੇ ਸੇਵਕ ਰੇ ਛਲ ਕੈ
ਕੈ ਉਲੇਤ ਤ੍ਰਿਆ ਕੋ। ਕੈ ਤਜ ਦੇਹ ਕਿ ਰਾਖ ਸਨੇਹ ਕਿ ਤੂੰ ਰਨ ਮੰ
ਡ ਕਿ ਛਾਡ ਸਿਯਾ ਕੋ।੨੯॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਜੌ ਲਗ ਰਾ
ਵਨ ਬਾਤ ਕਹੈ ਫਿਰ ਤੌ ਲਗ ਕ੍ਰੋਧ ਹਿਏ ਨ ਸਮਾਨੋ। ਤ੍ਰੋਰ ਧ੍ਰੁ
ਜਾ ਰਥ ਕੀ ਪ੍ਰਥਮੈ ਮੁਖ ਚੌਂਚ ਸੋ ਚੌਂਥ ਭੁਜਾ ਲਪਟਾਨੋ। ਜਾ
ਨਤ ਹੈ ਦਸ ਸੀਸ ਕਹੀ ਯਹਿ ਦਾਹਤ ਮੋਹਿ ਜਟਾਉ ਪ੍ਰਮਾਨੋ।
ਹੈ ਨ ਭਲੀ ਅਤਿ ਜਾਹਿ ਰਹੀ ਪਤਿ ਸਿੰਘ ਅਜਾ ਕਹੁ ਖਾਤ
ਲਜਾਨੋ।੩੦॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਚੌਂਚ ਬਪੇਟਨ ਰਾਵਨ ਕੇ
ਅੰਗ ਪਾਇਨ ਕੇ ਨਖ ਘਾਇਨ ਭੰਨ੍ਯੋ। ਔਰ ਕਹੀ ਮੁਖ ਕੀ
ਬਹੁਤੇ ਸੁਨ ਅਜ ਲਵੇ ਸੁਖ ਸੰਪਤਿ ਤੂੰ ਨ ਲਯੋ। ਹਾਰ ਪਰੇ ਰਹਿ
ਡਾਰੂ ਦਿਯੋ ਸੁ ਤੈਂ ਆਪ ਗਿਰਯੋ ਰਿਪ ਕੇ ਲਗ ਖੰਡ੍ਯੋ। ਘਾਉ ਲ
ਗੇ ਰਘੁਰਾਜ ਕੇ ਕਾਜ ਜਟਾਉ ਕੀ ਆਉ ਘਟੀ ਰਨ ਮੰਡ੍ਯੋ।
੩੧॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਸੀਅ ਹਰੇ ਦਸ ਕੰਧ ਚਲਯੋ ਮਗ ਗੀ
ਧ ਮਿਲਯੋ ਸੁ ਸਨੰਮੁਖ ਜੂਟਯੋ। ਲੈ ਕਰ ਪਤੀ ਗਹਿ ਬਾਨ ਬਿਥੰ
ਧਰ ਔਰ ਕਵਿੰਨ ਅਠੀ ਪਰ ਟੂਟਯੋ। ਜੁਧ ਮਹਾਂ ਜੁਗ ਜਾਮ ਕ
ਰਯੋ ਤਬ ਹਾਰ ਪਰਯੋ ਕਹਿ ਰਾਮ ਸੁ ਹੂਟਯੋ। ਲੈ ਛਕ ਘਾਉ ਲ

ਤੋਪਰਤ੍ਰੱਛੱਕਪ੍ਰੱਛਗਏਪਰਪ੍ਰੱਛਨਛੂਟਯੋ॥੨੨॥ ॥ ੯੯
ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਖਲਈਨਦਸਾਨਨਿਤੇਸਿਯਮੈਜਿਯਤੇ
ਸਬਪੌਰਖਕੀਨੋ॥ਔਰਨਸੰਗਗਯੋਘਰਲੈਫਿਰਸੋਧ
ਕਹ੍ਯੋਨਬਤੇਜਸੁਲੀਨੋ॥ਔਰਰਹੀਸਬਰਾਮਕੇਰੂਪਨਿ
ਹਾਰਨਨੈਨਨਿਕੇਸੁਖਦੀਨੋ॥ਭਾਗਬਿਹੀਨਜਟਾਉਕੀ
ਦੇਹਛੁਟੇਨਛੁਟੇਮਨਕੇਦੁਖਤੀਨੋ॥੨੩॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥
ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਅਧੀਰਕੀਪੀਰਬਿਦਾਰਤਹੀਬਨਸੋਂਮੁੜ
ਆਏ॥ਨੀਰਭਰੇਦ੍ਰਿਗਜਾਨਕੀਕੇਦੁਖਔਰਬਿਹੰਗਨਿਹਾ
ਰਬਧਾਏ॥ਬੂਝਰਹੇਨਕਹੇਮੁਖਤੇਕਛੁਨੈਨਕੀਸੈਨਨਹੀ
ਸਮੁਝਾਏ॥ਸੁੰਦਰਪੂਨੋਨਭਓਰਹ੍ਰਿਦੈਨਿਜਦੇਹਕੇਘਾਉਨਿ
ਦਉਦਿਖਾਏ॥੨੪॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਤਬਰਘੁਪਤਿ
ਖਗਪਤੀਸੋਂਬੋਲੇਮਨਧਰਸੋਕ॥ਸ੍ਵਾਮਧਰਮਜਸਲੋਚ
ਲੇਰਨਜੂਝੇਪਰਲੋਕ॥੨੫॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਅਬ
ਦੀਜੈਇਕਬਾਤਮਾਂਗਤਤੁਮਪੈਜੋਰਕਰ॥ਸੁਰਪਤਿਪੁ
ਰਹੈਤਾਤਤਿਨਹਿਹਰਨਸਿਯਜਿਨਕਹੋ॥੨੬॥ ॥
ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਗੀਧਚਲੇਜਸਲੋਕਸਦਾਅਬੈਪਰਲੋਕ
ਧਮੋਇਰਹੈਗੋ॥ਹ੍ਵੈਰਹੀਓਛ੍ਰਪਕੈਤਬਬੋਲਿਪਿਤਬਾਤਸੁ
ਨੇਦੁਖਦੇਹਦਹੈਗੋ॥ਜੌਲਗਜੂਝਕੁਟੰਬਸਮੇਤਉਸਾਸ
ਨਸੋਂਸੁਰਲੋਕਗਹੈਗੋ॥ਸੀਯਕੋਲੈਆਵਨਜੀਬਿਨਕਾ

੧੦੦ ਫੂਨਤਾਂਤੋਸੈਂਬਾਤਬਜਾਤਕੈਹੈਰੋਗਾ੩੭॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥
॥ਦੂਜਹਾਊਕੇਦੈਦੋਊਬੀਰਧਸੈਬਨਮੈਮਨਸੋਕ
ਭਰੇ॥ਸਿਯਕੇਬਿਛੁਰੇਮਨਕੇਸੁਖਜੇਸਬਸੂਕਗਏਦ੍ਰੁ
ਖਹੇਤਹਰੇ॥ਜਹਿੰਗੀਛਲੀਭੂਰਬਨੇਕਪਿਹੈਂਤਹਿੰਕੰਦਰ
ਅੰਦਰਜਾਇਪਰੇ॥ਤਹਿੰਫੂਲਕੇਬਾਗਮੈਂਭ੍ਰਾਗਭਰੇਅ
ਨੁਰਾਗਰਤੇਹਨੁਮਾਨਖਰੇ॥੩੮॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥
ਦੇਹਧਰੇਮਾਨੋਰਤਿਕੰਤਸੰਗਲੈਬਸੰਤਡੋਲਤਅਕੇਲੇ
ਬਨਸੋਂਧੈਐਸੀਚਾਲਕੋ॥ਕਿਧੌਂਏਈਪੂਰਨਅਨੰਤਕ
ਵਿਰਾਮਕਹਿਕਿਧੌਂਰਾਜਹੰਸਛੂਟੇਮਾਨਸਰਤਾਲਕੋ॥ਤ
ਪਸੀਕੇਭੇਖਕੀਏਰਾਮਰੂਪਵੰਤਕਿਮੁਕਤਿਫਲਦੋਊਤੂਟੇ
ਪੁੰਨਤਰੁਡਾਲਕੋ॥ਦੂਰਹੀਤੇਦੇਖਕਹ੍ਯੋਅੰਜਨੀਕੇਪੂਤਕਿ
ਸੁਪੂਤਕਾਹੂਰਾਜਾਕੇਕਿਕਾਲਬਲੀਬਾਲਕੋ॥੩੯॥
॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਲਛਮਨਸੰਗਬੂਝੈਕਮਲਕਦੰਬਕਹੂੰ
ਦੇਖੀਸੀਅਕਾਨਨਤਰੁਬੇਲੀਕਨਕਕੀ॥ਚੰਦ੍ਰਮੁਖੀਪਿ
ਕਬੈਨੀਸੁੰਦਰਕੁਰੰਗਨੈਨੀਕਦਲੀਸੀਜੰਘਕਟਿਕੇਹ
ਰਿਤਨਕਕੀ॥ਸੀਫਲਉਰੋਜਹੈਮਨੋਜਤੀਅਵਰੋਂਛਬਿ
ਦੇਹਆਹਿਕੇਸਭੌਹਉਪਮਾਧਨਕਕੀ॥ਕੇਤਕੀਚੰਬੇਲੀ
ਰਾਇਬੇਲਹੈਇਕੇਲੀਕੋਊਸੰਗਨਸਹੇਲੀਦੇਖੀਜਾਨਕੀ
ਜਨਕਕੀ॥੪੦॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਬਨਕੇਕੁਰੰਗਤੈਮ

ਤਾਂਕਰਿਰਾਗਕੀਨੇਅਬਕਹਾਂਸੁਖਦੈਨੀਸੀਅਕਹੂੰਸੋਧਆ
ਇਦੈਂਹਾਂਕਾਰੇਪਿਕਬੈਨਕਹੂੰਪਿਕਬੈਨੀਤੂੰਕੀਸੁਧਕੰਜਮੁਖੀ
ਖੰਜਨਰੀਟਨੈਨਨਕੋਬਤਾਇਦੈਂਹਾਂਐਹੋਰਾਜਹੰਸਹੰਸਗਾਵਨੀ
ਗਵਨਕੀਨੇਪੌਨਅੰਗਬਾਸਨੈਕਇਤਹੂੰਪਠਾਇਦੈਂਹਾਂਚੰਪ
ਕਿਬਰਨਿਕਹੂੰਦੇਖੀਸੁਨੀਚੰਪਕਕਦੰਬਬਨਆਜਅ
ਬੁਜਨਕੀਬਤਾਇਦੈਂਹਾਂ॥੪੧॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਦੇਖਤਬ
ਨਇਹਿਬਿਧਿਦੁਖੀਮਤਿਗਤਿਤਜਮਨਭਯਾਨਾ॥ਬਿਕਲ
ਬਚਨਸੁਨਰਾਮਕੇਬੋਲੇਸ੍ਰੀਹਨੁਮਾਨਾ॥੪੨॥ ॥ਸੋਰ
ਠਾ॥ ॥ਕਿਤੁਕਦਿਵਸ੍ਇਹਤੇਸਕੌਨਬੰਸਪ੍ਰਗਟੇਦੋਊ
॥ਕੈਤੁਮਬਰਨਸੁਰੇਸਨਰਬਿਯੋਗੀਬਨਫਿਰੌ॥੪੩॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸੂਰਜਤੇਰਘੁਬੰਸਕਹੈਜਗਤਾਂਕੁਲਮੈਂਪੁਰ
ਔਧਪੁਰਹਾਂਹਾਂਰਾਮਹੈਨਾਮਪਿਤਾਪਠਏਬਨਰਾਜਧਰੇ
ਲਘੁਬੀਰਕੀਬਾਹੀਂ॥ਕਾਨਨਮੈਤ੍ਰਿਯਸੰਗਹੁਤੀਸੁਹਰੀ
ਕਿਨਹੂੰਤਮਧੌਂਬਿਲਖਾਹੀਂ॥ਬਾਤਹੁਤੀਸੁਕਹੀਤੁਮਸੈਂਅਬ
ਮੋਹਿਕਛੂਕਰਹੀਸੁਧਨਾਹੀਂ॥੪੪॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥
॥ਪਾਛੈਲਛਮਨਕਹੀਬਾਤਸਮਝਾਇਸਬਏਈਰਾਮ
ਸਿਵਸਨਕਾਦਿਮਿਲਗਾਏਹੈਂ॥ਏਈਰਘੁਨਾਥਤੀਨੋਲੋ
ਕਨਕੇਨਾਥਕਪਿਛੀਰਨਿਧਿਜਾਚੈਬ੍ਰਿਧਿਤਾਂਤੇਛਿਤਆ
ਏਹੈਂ॥ਸੂਰਨਕੇਸੂਰਏਊਪੂਰਨਹੈਂਰਾਮਚੰਦ੍ਰਮਾਰੇਔਧ

ਕਾਰਅਰਕੈਦਰਾਪਠਾਏਹੈਂ।ਭਾਰਕਾਨਿਪਾਤੀਖਰਦੂਖਨ
ਕੈਧੂਤੀਅਬਤਾਵਨਕੀਛਾਤੀਕੋਦਰਨਚਖੂਲਾਏਹੈਂ।੪੫
॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਹਮਤੋਅਪਨੀਸਬਬਾਤਕਹੀਤੁਮਸੋਂ
ਤੁਮਹੂੰਹਮਸੋਂਨਕਹੋ।ਕਪਿਕੋਏਸਕੁਚਾਤੁਡਰਾਤੁਸੋਹੋ
ਕਿਹਕਾਰਨਤੇਇਹਭਾਂਤਿਰਹੋ।ਅਰੋਨਾਉਂਹਨੂੰਕਪਿਰਾਜ
ਸੁਗ੍ਰੀਵਹਿਆਂਨਿਮਿਲਾਊਂਜੁਬਾਂਹਗਹੋ।ਨਿਜਬੀਰਛਿਨ
ਇਲਈਤਿਯਰਾਜਗਰੀਬਨਿਵਾਜਹੋਂਲਾਜਬਹੋਂ।੪੬॥
॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਦੇਖਤਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਕੇਰੂਪਬਨੀਕਛੁਪ੍ਰੀ
ਤਹਨੂੰਜਿਯਐਸੀ।ਪੰਕਜਭੌਰਨਜੋਂਘਨਮੋਰਨਚੰਦ
ਚਕੋਰਨਹੂੰਨਹਿਂਵੈਸੀ।ਕਾਮਬਸੰਤਹਿਭੂਮਿਅਨੰਤਹਿ
ਕੰਤਹਿਨਾਰਿਪਤਿੰਬ੍ਰਤਤੈਸੀ।ਪਾਂਇਗਹੇਰਘੁਰਾਇਕੇ
ਧਾਇਉਠਾਇਕੇਅੰਕਭਰੇਬਿਧਿਜੈਸੀ।੪੭॥ ॥ਸ੍ਵੈਯ
ਾ॥ ॥ਆਪਮਿਲੇਭਲੀਭਾਂਤਿਹਨੂੰਪੁਨਰਾਮਹਿਆਨ
ਸੁਗ੍ਰੀਵਮਿਲਾਏ।ਨਾਰਿਵਿਯੋਗਬਡੋਦੁਹੂੰਓਰਕਹੇ
ਸੁਨਕੈਬਹੁਤੇਪਛੁਤਾਏ।ਬਾਲੀਕੀਸ੍ਰੌਚਕਹੀਰਘੁਬੀਰ
ਹਿਛੇਦਨਕੋਤਰੁਸਾਂਤਬਤਾਏ।ਭੂਲਗਯੋਅਪਨੇਦੁਖ
ਤਾਂਛਿਨਬਾਨਰਕੇਦੁਖਨੈਨਬਹਾਏ।੪੮॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥
॥ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਕਹ੍ਯੋਸਭਸੋਂਹਮਸੀਅਕੈਸੋਧਕਹੂੰਨ
ਹਿਂਪਾਯੋ।ਢੂੰਡਫਿਰੇਗਿਰਕਾਨਨਬੇਹਰਤਾਂਦੁਖਤੇਜਨਨੂੰ

ਬਿਸਰਾਯੋ॥ਗੀਧ ਜਟਾਉ ਕਹੀ ਬਿਨੁ ਬੈਨਨ ਸੈਨਨ ਸੋਂ
ਨਭ ਓਰ ਬਤਾਯੋ॥ਯੌਂ ਸੁਨਕੈ ਹਨੁਮਾਨ ਉਠ੍ਯੋ ਕਰ ਜੋਰ
ਦੋਊ ਸਿਰ ਨਾਇ ਸੁਨਾਯੋ॥੪੯॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਏਕਨ
ਹੀ ਨਿਧਿ ਬਾਰ ਕੇ ਵਾਰ ਬਸੀ ਸੁ ਭ੍ਰਮਾਰ ਉਸਾਸ ਦੁਖਾਰੀ॥
ਸੰਗ ਨਿਸਾਚਰ ਕੇ ਅੱਗ ਯੋਂ ਮੁਖ ਰਾਹ ਮਨੋ ਸਸਿ ਕੀ ਉਜਿ
ਯਾਰੀ॥ਭੂਖਨ ਡਾਰਤ ਰਾਮ ਪੁਕਾਰਤ ਆਰਤ ਮਾਂਗ ਬਿਦ
ਰਤ ਭਾਰੀ॥ਏ ਬਤਿਆਂ ਸੁਨਿਕੇ ਕਪਿ ਕੀ ਰਘੁਨਾਥ ਕਹੀ
ਦਹਿ ਨਾਰਿ ਹਮਾਰੀ॥੫੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਕੰਕਨ ਕੁੰਡ
ਲ ਟੀਕ ਸੁ ਬੇਸਰ ਕੰਠ ਸਿਰੀ ਮਨਿ ਕੰਚਨ ਭੀਨੇ॥ਸੀਸ ਫੂਲ
ਸੀ ਸਿਰਫੂਲ ਬੁਰਾਕ ਟਿਕੈ ਕਰ ਨੂਪਰ ਝਾਂਝਨ ਦੀਨੇਂ॥ਪ
ਹਿਲੂ ਡਾਰ ਉਤਾਰ ਹਿਲੋ ਸੋਂ ਕਛੂ ਜੇ ਹਨੁਮਾਨ ਸਭੈ ਤਬ ਬੀ
ਨੇ॥ਭੂਤਲ ਡਾਰ ਦਲੀ ਸਿਯ ਜੋ ਮਹਿ ਭੂਖਨ ਕੋ ਤੇਈ ਭੂਖਨ
ਦੀਨੇ॥੫੧॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਦੇਖ ਬਿਭੂਦ ਕੀ ਓਰ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ
ਰਲ ਗਾਇ ਹਿਲਿ ਏ ਛਤਿਆਂ ਪਛੁਤਾਹੀਂ॥ਬਾਰਿ ਭਏ ਦ੍ਰਿਗ ਯੋਂ
ਛਬਿ ਹੈ ਜਨ ਮੀਨ ਸਰੋਵਰ ਮੈ ਝਲਕਾਹੀਂ॥ਜਾਨਕੀ ਅੰਗ
ਨ ਤੇ ਬਿਛੁਰੇ ਮਨੋ ਮੂਕ ਭਏ ਕਹਿ ਯੌਂ ਬਿਲਖਾਹੀਂ॥ਬੀਰ ਬਿ
ਚਾਰ ਕਹੋ ਤੁਮ ਹੂੰ ਸਿਯ ਕੇ ਏਈ ਭੂਖਨ ਹੈਂ ਕਿ ਨਾਹੀਂ॥੫੨
॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਜਾਨਕੀ ਕੈ ਮੁਖ ਨ ਬਿਲੋਕੇ ਏਤੇ ਤਾਤੇਂ
ਕੁੰਡਲ ਨ ਜਾਨਤ ਹੋਂ ਬੀਰ ਪਾਇ ਛੂਵੈਂ ਰਘੁਰਾਇ ਕੋ ਹਾਥ ਜੋ

ਨਿਹਾਰੇ ਨੈਨ ਫੂਟੀਓ ਹਮਾਰੇ ਤਾਂ ਕੇ ਕੰਕਨ ਨ ਦੇਖੇ ਬੋਲਕ
ਹੈ ਸਤ ਭਾਇ ਕੋ ਪਾਇਂਨ ਕੇ ਪਰਥੇ ਕੋ ਜਾਤੇ ਦਾਸ ਲਛਮ
ਨ ਯਾਤੇ ਪਹਿਚਾਨਤ ਹੋਂ ਭੂਖਨ ਜੇ ਪਾਂਇ ਕੇ ਬਿਛੂਆ ਹੈ ਏ
ਈ ਔਰ ਝਾਂਝਰ ਹੈ ਏਈ ਜੁਗ ਨੂਪਰ ਹੈਂ ਤੇਈ ਰਾਮ ਜਾਨਤ ਜੇ
ਰਾਇ ਕੋ ਪਤ੍ਰ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਨਾਰਿ ਬਿਰਹਿ ਦੋਊ ਦੂ
ਖੀ ਉਤ ਕਪਿ ਇਤ ਰਘੁਬੀਰ ॥ ਬਿਨ ਉਪਾਇ ਦੁਖ ਕੋ ਨਟਰੈ
ਅਰਿ ਮਾਰਨ ਰਨ ਧੀਰ ॥ ੫੪ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਭੂਤਲ
ਬਾਲ ਪਛਾਰ ਸਪਤ ਤਾਲ ਭੇਦਨ ਕਹਯੋ ॥ ਕਪਿ ਪ੍ਰਤਿ ਮਿਲ
ਵਹੁ ਨਾਰਿ ਹਨੂਮਾਨ ਸਾਖੀ ਕਹੈ ॥ ੫੫ ॥ ਕਬਿਤੁ ॥
॥ ਦੀਨੇ ਦੁਖ ਭਾਰੇ ਇਹ ਬਾਲ ਮਾਰ ਡਾਰੇ ਸਭਿ ਅਤਿ ਹੀ ਸੰ
ਘਾਰੇ ਹਾਥ ਲਾਗੇ ਰਿਖਿ ਸ੍ਰਾਪ ਕੋ ॥ ਰਾਜ ਛੀਨ ਲੀਨੋ ਬਿਨ ਨ
ਰਿ ਕਪਿ ਰਾਜ ਕੀਨੋ ਧਾਂਮ ਕੇ ਚਲਾਏ ਦਾਮ ਬਿਨ ਤੇਲ ਨਾਮ
ਕੋ ॥ ਸੋਈ ਕਾਮ ਕੀਜੈ ਤਾਹਿ ਮਾਰ ਸੁਖ ਦੀਜੈ ਜਸ ਲੀਜੈ ਬਲ
ਜੈਸੈ ਅਬ ਚਰਨ ਪਰਤਾਪ ਕੋ ॥ ਆਵਤ ਭੇ ਠੌਰ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕਹਾਂ
ਪਯੈ ਤੋ ਸੌਂ ਹਨੁਮਾਨ ਕਹੈ ਜਾਨਤ ਹੌ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਪਾਪ ਕੋ ॥ ੫੬
॥ ਕਬਿਤੁ ॥ ॥ ਪਾਛੈ ਸੀਅ ਸੋਧ ਕੋ ਪਠੈਂ ਜੇ ਹਨੁ ਦੇਤ
ਨਲ ਨੀਲ ਜਾਮਵੰਤ ਬੋਲ ਕੀਨੇ ਨਛੂਦਆ ਕੋ ॥ ਯਹਿ ਜੋ ਸੁ
ਗ੍ਰੀਵ ਢਿਗ ਪਾਇਨ ਕੇ ਠਾਢੇ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਹੂਤੇ ਬਾਨਰ ਅਠ
ਰਹਿ ਪਦਮ ਕੋ ॥ ਏਕ ਬਿਨ ਬਾਲੀ ਯਾਂ ਕੇ ਜੀਤੇ ਨ ਕਪਾਲੀ ਯ

ਹਿਅੰਸਅੰਸੁਮਾਲੀਕੋਦਲੱਯੋਪਾਇੰਦ੍ਰਜਮਕੋਸੋਈਮਾਰ ੧੦੫
ਸੂਰਜ
ਲੀਜੈਥਾਂਕੋਰਾਜਥਾਹਿਦੀਜੈਆਜਰਾਵਰੇਭਰੋਸੇਤਾਸੋਂਕ
ਰੋਏਕਧਾਮਕੋ।੫੭॥ ।ਕਬਿੱਤ। ।ਹ੍ਵੈਗਏਬ੍ਰਿਪਾ
ਖੜਕਜੁੱਧ
ਲਸੁਨੇਬਚਨਰਸਾਲਚਲੇਸਾਤਤਾਲਭੇਦਨਸੁਗੀਵਹਿ
ਲਵਾਇਕੈ।ਕਪਿਹੂੰਬਿਚਾਰੀਕਪਿਮਾਰਲ੍ਯਾਊਂਨਾਰੀਕਿ
ਸਾਥਲੈਕੇ
ਧੌਂਜੂਥਮਰੋਰਾਮਅਰੋਧਨੇਧਾਇਖਾਇਕੈ।ਕਹ੍ਯੋਰਘੁ
ਬੀਰਤੁਮਦੋਊਕਪਿਏਕਰੂਪਕੈਸੇਪਹਿਚਾਨੋਂਤਾਂਕੋਕੈਸੇ
ਮਾਰੋਂਧਾਇਕੈ।ਟੀਕੋਕੀਨੋਭਾਲਗਰੇਲਾਲਫੂਲਮਾਲਕ
ਮਰੇ
ਯੋਜੀਤਅਰਪੈਢਪਾਛੇਪਲਕਾਂਬਿਛਾਇਕੈ।੫੮॥
ਪਲੰਘ
ਕਬਿੱਤ। ।ਕਹੀਲਛਮਣਬਾਤਸਾਤਨਕੀਸੁਨਬੀਰ
ਧੋਖੋਕਛੂਨਾਹੀਰਘੁਬੀਰਜੂਕੇਬੱਲਮੈ।ਇਕਹੀਜੋਬਾਨਏ
ਕੈਬਾਰਸਾਤੋਤਰੁਬੇਧੈਨੈਕਚੂਕਗਏਤੇਈਮਾਰੈਤਾਂਹਿਪਲੱ ਬਾਲੀ
ਮੈ।ਰਾਮਮੁਸਕਾਨੇਸਮਾਚਾਰਮੈਨਜਾਨੇਅਬਬਚਨਬਿਕ ੦
ਨੇਜਗਜੀਥੋਈਸਹਲਮੈ।ਤੀਰਕਾਢਤਬਹੀਧਨੁਖਸੁਖ
ਖੋਤਾ
ਦੀਨੋਤਹਾਂਜਾਇਨਿਜਕਾਨੇਚਾਲਪਰੀਬਾਲਦਲਮੈ।੫੯॥
।ਸਵੈਯਾ। ।ਜੋਰਿਖਿਰਾਜਕੇਪਾਇਨਿਸੋਂਮਨਪੰਕ
ਕਮਲ
ਜਭੌਰਕੀਰੀਤਿਬਸਾਯੋ।ਸੀਅਬਿਨਾਂਸੁਪਨੇਪਰਨਾਰਿਹਿ
ਇਸਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ
ਜੋਅਪਨੇਮੁਖਮੈਂਨਦਿਖਾਯੋ।ਔਰਸਹੀਬ੍ਰਿਗਨੰਦਨਕੋਢਿ
ਪਤਸਤਮ
ਰਿਜੈਂਨਹਿਂਰੋਖਕੈਬੋਲਸੁਨਾਯੋ।ਤੇਯਹਿਬਾਨਪਤਾਲਧਸੈਇ

੧੦੬ ਨ ਤਾਲ ਨ ਭੇਦ ਸੁ ਖੈਚ ਚਲਾਯੋ ॥੬੦॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥
ਸਾਤੋ ਸਿੰਧੁ ਸਾਤੋ ਰਿਖਿ ਸਾਤੋ ਲੋਕ ਹੈ ਸੁ ਸੋਕ ਸਾਤੋ ਰੰਧ੍ਰ ਧੋ
ਰੈ ਬੋਰੇ ਦੇਖੇ ਨ ਭਰਾਤ ਹੈਂ ॥ ਸਾਤੋ ਦੀਪ ਸਾਤੋ ਈਤ ਕੰਪਏ ਈ
ਕਤ ਔਰ ਸਾਤੋ ਅੰਤ ਰੰਤ ਦਿਨ ਪ੍ਰਾਨ ਹੈ ਨ ਗਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ॥ ਸਾਤੋ
ਚਿਰੰਜੀਵ ਬਨਰਾਇ ਉਠੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਸਾਤੋ ਸੁਰ ਹਾਂਇ ਹਾ
ਇ ਹੋਤ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ॥ ਸਾਤ ਹੂ ਪਤਾਲ ਕਾਲ ਸਬਦ ਕਰਾ
ਲ ਰਾਮ ਭੇਦੇ ਸਾਤ ਤਾਲ ਚਾਲ ਪਰੀ ਸਾਤ ਸਾਤ੍ਰ ਹੈ ॥੬੧॥

॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਫੂਲੇ ਕਪਿ ਰਾਇ ਉਰ ਆਨੰਦ ਨ ਮਾਇ
ਰਘੁਰਾਇ ਪਾਂਇ ਛੂਇ ਕਰਿ ਜੋਰ ਸਿਰ ਨਾਯੋ ਹੈ ॥ ਬੋਲੇ ਹ
ਨੂਮਾਨ ਏਈ ਬਾਲੀ ਕੇ ਨਿਦਾਨ ਕਾਲ ਜਾਨਤ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਰਾ
ਜ ਆਜ ਹੀ ਤੇ ਪਾਯੋ ਹੈ ॥ ਚੌਕ ਕੈ ਉਤ ਬਾਲੀ ਐਸ ਮਾਲੀ ਕਿਕ
ਪਾਲੀ ਕੋਊ ਲੋਕ ਪਾਲੀ ਭੂਮਿ ਰਨ ਦੇਖਬੇ ਕੋ ਆਯੋ ਹੈ ॥ ਦੂਤ
ਕਹੀ ਬਾਤ ਜਟਾ ਮੂੰਡ ਛਾਰ ਗਾਤ ਐਸੋ ਬੀਰ ਜੁਗ ਸੰਗ ਜੋਰ ਬੀ
ਰ ਹਿ ਜਨਾਯੋ ਹੈ ॥੬੨॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਤਾਲ ਭਿਦੇ ਮਨ
ਚਾਲ ਪਰੀ ਅਬ ਜਾਨਤ ਕਾਲ ਕੀ ਬਾਤ ਨਜੀਕੀ ॥ ਔਰ ਜਿ
ਤੇ ਭਟ ਝੂੰਡ ਘਨੇ ਸਭ ਕੇ ਮੁਖ ਕੀ ਛਬ ਦੇਖਤ ਫੀਕੀ ॥ ਭੇਟ
ਚਲੇ ਸੁਤ ਤੈਨ ਭਤ੍ਰ ਗਹਿ ਦੇਖਤ ਰੀ ਭੁਜ ਸੀਸ ਪਤੀ ਕੀ ॥
ਬਾਲਿ ਕਹੈ ਅਬ ਕੇ ਰਨ ਮੈ ਅਪਨੀ ਕਛੂ ਬਾਤ ਨ ਦੇਖਤ ਨੀ
ਕੀ ॥੬੩॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਆਨ ਗਹਯੋ ਨਿਜ ਬੀਰ ਬਲੀ

ਰਿਸਜਾਹੁਕਹਾਂਅਬਤੋਹਿਪਛਾਰੋਂ।ਤੂੰਇਨਕੈਬਲਕੂਦਤ
ਹੈਂਇਈਆਇਲਰੈਂਇਨਤੇਨਹਿੰਹਾਰੋਂ।ਬੀਰਜੁਰੇਰਘੁ
ਬੀਰਕਹੀਅਬਮਾਰਸੁਗ੍ਰੀਵਹੈਤੋਹਿਪਚਾਰੋਂ।ਹੀਨਭਯੋ
ਅਬਬੋਲਉਠ੍ਯੋਅਬਹੈਂਦੁਹੁਭਾਂਤਨਰਾਮਸਿੰਘਾਰੋ।੬੪
॥ ।ਸਵੈਯਾ॥ ।ਦੂਰਹੁਤੇਦੋਊਬੀਰਨਕੇਰਨਦੇਖਤਬੀ
ਰਸੁਗ੍ਰੀਵਕੀਦਾਰਾ।ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਕੇਸਾਥਨਿਹਾਰਕੇਵ
ਇਸਤ੍ਰੀ
ਰਤਕੇਕਨਕੂੰਬਲਹਾਰਾ।ਆਜਹੀਸੈਂਪਤਿਸੌਂਰਤਿਹੈਇ
ਕੜੇ
ਤਤੇਉਤਫੂਲਤਡੋਲਤਤਾਰਾ।ਜੋਸਖਿਬਾਲੀਕੀਜੀਤਿਸੁਨੇ
ਬਾਲੀ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਨਾਮ
ਨਿਜਪ੍ਰਾਨਕਰੈਂਜੈਸੇਆਗਕੇਪਾਰਾ।੬੫॥ ।ਕਬਿੱਤ
॥ ।ਬੀਰਹੇਨਿਕਾਰਦੀਨੇਮੋਹਿਛੀਨਲੀਨੇਇਨਨੀਤ
ਰੀਤਛਾਡਸਭਕਰੀਜੈਂਅਨੀਤਹੈ।ਮੂੰਡਤੇਬਿਸਾਰਰਾਮਤਪੈ
ਜੈਸੇਜੇਠਧੂੰਅਕੀਨੇਅਭਮਾਨਭੇਦਭੂੰਡੇਐਸੀਬੀਤਹੈਤੇ
ਧੂਪ
ਰਹੀਧਰਮਬਾਤਬਡੇਉਤਪਾਤਆਜਪਾਪੀਬਲੀਜੀਤੈਸ
ਖੀਬਡੀਬਿਪਰੀਤਹੈ।ਦੇਖੋਹਾਇਹਾਇਰਘੁਰਾਇਸੇਸਚ
ਇਪਤੀਆਜਜੈਨਜੀਤੇਹੈਤੈਂਕਬਹੂੰਨਜੀਤਹੈ।੬੬॥
ਸਵੈਯਾ॥ ।ਤੌਲਗਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਸੁਗ੍ਰੀਵਕੇਪਛੂਕਰਓਪ
ਪੂੰਛ
ਤਿਪੂੰਛਸੰਘਾਰਓ।ਜਓਛਤੀਆਂਰਵਕੂਦਤਹੋਸੋਈਏਕ
ਬਾਲੀ
ਹੀਬਾਨਧਰਾਪਰਡਾਰਓ।ਪੌਨਚਲੇਜਓਂਪਰੈਣਬਡੇਕਦਲੀ
ਕੇਲਾ
ਤਰੁਮੂਲਸੁਮੂਲਉਖਾਰਓ।ਜੀਤਉਤਾਇਲਸੌਂਇਕਬਾ
ਜੀਅਰ

੧੦੮ ਨਰਏਕਪਰਓਰਨਧਾਇਲਹਾਰਓ॥੬੭॥ ॥ਸੋਰਠ
॥ ॥ਇਹਿਬਿਧਿਜੀਤਸੁਗ੍ਰੀਵਰਘੁਪਤਿਚਰਨਪਤ
ਪਰਿਓ॥ਕਟੀਪਰਮਦੁਖਸੂੰਦਰਾਮਰਾਜਬਸਸੁਖਲਹਓ
॥੬੮॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਕਪਿਪਤਿਕਾਮਸਵਾਰਬਾਲਿ
ਅਧਸੁਸੁਕਤਪਰਓਤਬਤਾਹੀਕੀਨਾਰਿਰਘੁਪਤਿਸੋਂ
ਤਰਫਤਾ
ਬਿਨਤੀਕਰੈ॥੬੯॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬਾਲਬਡੋਬਲਤੈ
ਤਬਲਾਇਓਸੋਮਾਰਕਰੀਮੁਕਤਾਹਲਲੇਹੀ॥ਆਸਕੇ
ਹਾਥੀ ਮੋਤੀ
ਕਾਜਮਟਾਸਸ੍ਰਿਗਾਵਲਧੋਰਹਨੇਂਸਿਲਮਾਰਤਜੇਹੀ॥
ਆਕੀ
ਕੇਹਰਿਕੋਹਤਤੋਲਭੁਜਾਬਲਰਾਜਅਨੀਤਬਨੀਅਬਏ
ਹੀ॥ਬਾਨਰਬ੍ਰਿੱਧਤਿਹੀਗਿਨਤੀਬਿਨਤੀਕਰੈਬਾਲਕੀਬਾ
ਲਸਨੇਹੀ॥੭੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜੌਜਹਿਕਾਮਹੁਤੇਸੁਨ
ਰਾਘਵਚਾਹਤਹੇਤੁਮਰਾਵਨਮਾਰਓ॥ਆਗੇਹੀਕੋਂਨਕਹੀ
ਸਮੁਝਾਇਤੈਬਾਲਸੋਂਬਾਨਰਬਾਦਬਿਦਾਰਓ॥ਦੇਖਲੀਯੋ
ਬਿਅਰਥ
ਨਭੁਜਾਬਲਨਾਹਿਕੋਨੈਕਬਲੀਤੁਮਹੂੰਨਪਚਾਰਓ॥ਤਾਹੀ
ਪਤੀ
ਕੋਜੀਤਬੇਕੋਹਨੂਬਾਲਕਔਰਸੁਗ੍ਰੀਵਸੋਂਬੀਰਬਿਚਾਰਓ
॥੭੧॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਜਾਨਕੀਕੋਲਿਆਇਪ੍ਰਭੁਪਾਇਨਿ
ਮਿਲਾਇਲਿਕਰਾਇਸੋਂਤਿਹਾਰੋਂਹੇਤਨੈਕਹੂੰਨਤੇਰਤੋ॥ਅ
ਪਨਜਾਤੋਸਿਧੁਸਜਾਰਸੋਂਨਨਾਤੋਜੈਸੇਬਾਤਸੁਨੈਤੁ
ਮੈਭੇਰਭੇਰਵੈਨਿਹੋਰਤੋ॥ਔਰਜੋਤਿਹਾਰੇਜੀਅਮਾਰਬੇਕੀ
ਖੁਸਾਮਦ

ਲਲਕਾਰੋ

ਹੁਤੀ ਰਿਸ ਏਕ ਹਾਥ ਦੇਸੁ ਜਲਨਿਧਿ ਮਾਹਿੰ ਬੋਰਤੋ ਬਿਸੁਅੰਸੁ
ਮਾਲੀ ਰਾਮ ਪ੍ਰੀਤ ਕੀਨੀ ਨ ਪਾਲੀ ਨਾਹਿ ਬਾਲੀ ਤਾਂ ਕੇ ਮਾਰਬੇ
ਕੇ ਸੈਨਾ ਹੂੰ ਨ ਜੋਰਤੋ ॥੭੨॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਦਾਰਿਦ ਉ
ਡਾਇਬੇ ਕੋ ਪਾਰਸ ਪ੍ਰਗਟ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਾਰਦ ਕੇ ਮਾਰਬੇ ਕੋ ਸਿ
ਧਬਣੀ ਬਾਹ ਕੋ ॥ਜੈਸੇ ਅਹਿਰਾਜਨ ਕੋ ਆਜ ਖਗਰਾ
ਜ ਗਜਰਾਜ ਕੇ ਕੁਰੰਗਰਾਜ ਬੈਰਗਢਿ ਛਾਹ ਕੋ ॥ਸਿੰਧੁ
ਕੇ ਕਸੂਤ ਜੈਸੇ ਘਟਪੂਤ ਤੈਸੇ ਹੁਤੇ ਕੈਸੇ ਸਮਝਾਊਂ ਲੇਤ
ਰੋਮੇਰੋ ਮਹਾਹੁ ਕੋ ॥ਕਰੇ ਨ ਬਡਾਈ ਰਾਮ ਰਾਵਣੀ ਦੁਹਾਈ ਤੇ
ਸੇ ਰਾਵਨ ਕੇ ਮਾਰਬੇ ਕੋ ਹਾਥ ਹੁਤੇ ਨਾਹ ਕੋ ॥੭੩॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥
॥ਨਾਰਿ ਕੇ ਛਿਨਾਏ ਨਾਰਿ ਨੈਕੁ ਨ ਨਿਵਾਈ ਨਾਥ ਇਨ ਕੀ
ਖੁਸੀ ਕੇ ਦੇਸ ਦੇਸ ਰੋਈ ਅਤ ਹੈ ॥ਭਾਜ ਭਾਜ ਗਏ ਰਨ ਸਾ
ਮੁਹੇ ਨ ਭਏ ਮਾਨੋ ਲਾਜ ਬੇਚ ਖਾਈ ਅਤੁ ਜੀਬੇ ਜੋਈ ਅਤਿ
ਹੈ ॥ਤੁਮ ਜਬ ਪਾਏ ਤਬ ਹੀ ਚਢਾਇ ਲਿਆਏ ਰਾਮ ਆਊ
ਨੈਕੁ ਕੀਜੈ ਬੀਰੁ ਜੌ ਬਿਗੋਈ ਅਤੁ ਹੈ ॥ਭਲੀ ਨ ਤੁਮੈਂ ਕੀ ਬਾ
ਤ ਏਕ ਕਹੌਂ ਸੌਂਕੀ ਬੁਰੀ ਭੱਯਾ ਹੂ ਜੈਂ ਜੌਂ ਕੀ ਤਾ ਕੀ ਚੌਂਕੀ ਸੋਈ
ਅਤ ਹੈ ॥੭੪॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਕਾਹੇ ਕੋ ਛਤ੍ਰ ਵੀਰ ਤਬ ਬ
ਵਨਰੇ ਪਤਿ ਕੀਨੋ ਤਬ ਹੀ ਨ ਬਿਚਾਰਿਓ ॥ਨਾਤ ਫਿਰਿਓ ਲੀਏ ਸ
ਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਨ ਭੂਲ ਗਏ ਘਰ ਆਇ ਸਿਭਾਰਨੋ ॥ਅੰਗਦ ਕੇ
ਪਛਨਾਸੁ ਤੂ ਆਕਰ ਬਾਂਧ ਕਹੀ ਦਿਨ ਲਾਤ ਨ ਮਾਰਿਓ ॥ਤੁ

ਹੀਕੇਹੇਤਭਲੇਰਘੁਬੀਰਬਿਨਅਪਰਾਧਹਿਬਾਲ
ਸੰਘਾਰਯੋ॥੧੫॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜੀਵਤੁਹੈਜਗ
ਮੈਜਸਸੋਬਲਸੋਂਪਤਿਪੌਰਖਪੂਰਰਹਯੋਹੈ॥ਹਾਰ
ਭਈਨਕਹੂੰਰਨਮੈਂਭੁਜਕੈਨਹਿਔਰਕਿਸੰਗਗਹਿ
ਓਹੈ॥ਨਾਰਿਨਬੰਦਕਰੀਕਬਹੂੰਗਿਰਕਾਨਨਰਾਜਸ
ਦਾਨਬਹਯੋਹੈ॥ਜੌਬਿਧਿਇਹਸੁਖਤੋਹਿਦੀਯੋਜਸ
ਰਾਮਕੇਹਾਥਤੇਕਾਲਕਹਯੋਹੈ॥੧੬॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥
ਜੀਵਤਹੌਇਹਲੋਕਸੁਖੀਰਨਜੂਝਅਬੈਸੁਰਲੋਕਗਏ
॥ਪਤਿਦੇਹਛੁਟੈਨਰਹੈਬਿਧਿਲੌਂਪੁਨਲਾਭਬਡੋਤੁਮਰਾ
ਮਹਏ॥ਬਿਪਰੀਤਿਬਡੀਹਮਕੋਸੁਨਿਨਾਰਿਕਿਪਾਇਨ
ਸੰਗਨਪ੍ਰਾਨਦਏ॥ਅਬਅੰਗਦਪੂਤਸਮੇਤਸੁਨਾਹਿਕੀ
ਛਾਹਿਬਿਨਾਂਪਰਧੀਨਭਏ॥੧੭॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥
ਅਬਹੌਂਚਲਯੋਅਕਾਸਪ੍ਰਾਨਕਹਯੋਕਪਿਰਾਇਸੋਂ॥ਛਾ
ਡਯੋਜਸਤੁਮਪਾਸਪੁਨਤਾਸੋਂਖਿਝਕਪਿਕਹੈ॥੧੮॥
॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਨਾਰਿਛਿਨਾਇਦਯੋਦੁਖਮੋਹਿਤੂੰਬਾਨ
ਰਕੇਨੇਤਬਹੀਨਬਿਚਾਰਯੋ॥ਬਾਲਿਸੋਪ੍ਰਾਨਚਲਯੋਕ
ਹਿਬਾਤਮਿਲਯੋਨਹਿਰਾਮਹਿਹੌਂਨਉਬਾਰਯੋ॥ਜਾਹੁਨਹੀ
ਸੁਹਿਔਰਬਡੋਦੁਖਦੇਖਹੁਬਾਂਧਵਆਉਂਸੰਘਾਰਯੋ॥
ਬੀਰਹੁਤੇਹਨੂਮਾਨਹੁਤੇਨਲਨੀਲਹੁਤੇਘਟਮੋਹਿਸਿਹ°

ਰਮੋ॥੭੯॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬਾਲਿ ਸੋ ਘਾਰ ਬਲੀ ਅਸ
ਰਾਰ ਛੁਡਾਇ ਲੈ ਨਾਰਿ ਦਈ ਕਪਿ ਰਾਜੈ॥ ਆਨ ਸਭੈ ਭਟ
ਪਾਇ ਪਰੇ ਤਿਨ ਮਧ ਸਿੰਘਾਸਨ ਰਾਮ ਬਿਰਾਜੈ॥ ਅੰਗ
ਦ ਕੋ ਫਿਰ ਬਾਪਤ ਹੀ ਬਨ ਰਾਜ ਦੀਓ ਭਰ ਨੈਨ ਨ ਲਾਜੈ॥
ਬੈਰ ਛੁਡਾਇ ਮਿਲਾਇ ਸੁਗ੍ਰੀਵਹਿ ਬੋਲ ਉਠੇ ਰਘੁਬੀ
ਰ ਸਦਾ ਜੈ॥੮੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਔਧ ਕਹਾਂ ਨਿਜ ਦੇਸ
ਨਰੇਸ ਕਹਾਂ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਬਨਬਾਸ ਪਠਾਵੈ॥ ਕਓਂ ਦਸ ਸੀਸ ਹ
ਰੈ ਸਿਯ ਕੋ ਕਹਿ ਕੌਚ ਨ ਕੋ ਮਿਗ ਹ੍ਵੈ ਮੁਨਿ ਧਾਵੈ॥ ਕਓਂ
ਸੁਤ ਪੌਨ ਸੋਂ ਪ੍ਰੀਤ ਬਨੈ ਰਘੁਬੀਰ ਕੋ ਪਾਇ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਮਿ
ਲਾਵੈ॥ ਬਾਲਿ ਮਰੈ ਕਪਿ ਰਾਜ ਕਰੈ ਅਸ ਰਾਮ ਬਿਨਾਂ ਬਿਧਿ
ਕੌਨ ਬਨਾਵੈ॥੮੧॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਇਤ ਰਾਮ ਸੁਗ੍ਰੀਵ
ਸੁਮੀਰ ਕੇ ਪੂਤਹਿ ਮੇਦ ਬਢਓ ਨਿਤ ਨੇਹੁ ਨਯੋ॥ ਉਤ ਲੋਪ
ਹੁਓ ਸਿਯ ਕੋ ਦਸ ਕੰਧ ਧਸਓ ਗੜ੍ਹ ਲੰਕ ਨਿਸੰਕ ਭ
ਯੋ॥ ਰਿਖ ਗੌਤਮ ਕੋ ਪਕਰਓ ਪਹਿਲੇ ਤਿਨ ਰਾਵਨ ਕੋ ਇ
ਕ ਸ੍ਰਾਪ ਦਯੋ॥ ਬਲ ਸੋ ਪਰ ਨਾਰਿ ਭ੍ਰਜੈ ਜਬ ਹੀ ਤਨ ਛਾਰ
ਉਡੈ ਕਹਿ ਕੈ ਸੁ ਗਯੋ॥੮੨॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸੋਈ ਤਾਂ
ਤਰਤੇ ਤ੍ਰਪੇ ਸਿਯ ਮੈ ਨ ਸਕੈ ਛੁਇ ਸੋ ਬਲ ਸੌ ਕਬ ਹੀ॥
ਜਬ ਕਾਮ ਕੋ ਭਾਉ ਧਰੈ ਮਨ ਮੈ ਤਬ ਅੰਗ ਜਰੈ ਤ੍ਰਿਣ ਜਓਂ
ਤਬ ਹੀ॥ ਸਿਯ ਰਾਮ ਬਿਨਾ ਸਿਵ ਸੰਭੁ ਨ ਪੂਜਤ ਸੋ ਜਗ

ਜਾਨਤ ਹੈ ਸਬ ਹੀ ॥ਜੈਸੇ ਗੰਗ ਚਲੀ ਧਸ ਪੂਰਬ ਕੋ ਫਿਰ
ਪਛੱਮ ਕੋ ਨ ਬਹੀ ਕਬਹੀਂ ॥੮੩॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਜ
ਬੇਨਤੀ ਸਮਾਜ ਦਿਖਾਇ ਸਬੈ ਜਿਯ ਰਾਵਨ ਤੇ ਬਹੁ ਭਾਂਤ ਨਿਹੋਰੀ
॥ਭੂਖਨ ਤੈ ਨ ਭੰਡਾਰ ਨ ਲੈ ਪਰ ਪਾਂਇ ਰਹ੍ਯੋ ਤਿਨ ਢੀਠਨ
ਜੋਰੀ ॥ਜੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਿਅ ਰੂਪ ਰਚੀ ਕਵਿ ਰਾਮ ਤਿਨੇ ਰਵਿ
ਕੀ ਛਬਿ ਥੋਰੀ ॥ਛਾਡ ਸੁੱਸੀ ਕਬਹੂੰ ਨ ਗਸੀ ਕੁਮੁਦੀਸ
ਬਸੇਸ ਰਸੀ ਪਰਸੀ ਨ ਚਕੋਰੀ ॥੮੪॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਸੂ
ਰਹੂੰ ਨ ਹੇਰੀ ਐਸੀ ਰਾਨੀ ਸਭ ਮੇਰੀ ਸੁਨ ਜੇਤੋ ਤੇਰੀ ਚੇਰੀ
ਸਬ ਆਜ ਹੀ ਕਰੰਤ ਹੌਂ ॥ਦੇਵਨ ਕੀ ਬੇਟੀ ਪਟ ਰੂਪ ਹੂੰ ਲਪੇ
ਟੀ ਗਤ੍ਰਿ ਛੇਟੀ ਜਿਨੈ ਦੇਖ ਮਾਥੈ ਤਿਨ ਕੇ ਧਰੰਤ ਹੌਂ ॥ਜਾਨਕੀ
ਜਾਨੀ ਤੈਂ ਤੋ ਮਹਿਮਾ ਨ ਜਾਨੀ ਕਛੂ ਆਪਨੀ ਬਿਰਾਨੀ ਤਾ
ਤੇ ਅਧਿਕੈ ਜਰਤ ਹੌਂ ॥ਈਸ ਸੀਸ ਚਢੈ ਪੁਨ ਲੈ ਅਸੀਸ
ਬਢੈ ਦੇਖ ਤੇ ਈ ਦਸ ਸੀਸਨ ਸੋਂ ਪਾਇਨ ਪਰਤ ਹੌਂ ॥੮੫॥
॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਜੈਸੇ ਅੰਧ ਭੂਪ ਬਿਨ ਗੰਧ ਧਨ ਜੂਪ
ਕੀ ਜ੍ਯੋਂ ਹੀਨ ਗੁਨ ਆਸ ਹੈ ਨ ਭੂਪ ਜਲ ਪਾਨ ਕੀ ॥ਮੂਕ ਜੈ
ਸੇ ਗਾਨ ਬਿਨ ਹਾਥ ਚਾਂਪ ਬਾਨ ਬਿਨ ਕਾਂਨ ਬਹਿਰੇ ਕੋ ਆ
ਸ ਹੈ ਨ ਰਾਗ ਤਾਨ ਕੀ ॥ਚਾਂਡ੍ਰਿਕ ਜ੍ਯੋਂ ਕਾਤਿਕ ਕੋ ਮੇਘ ਤੇ
ਨਿਰਾਸ ਹੋਤ ਜਾਚਿਕ ਤਜਤ ਆਸ ਕਿਰਪਨ ਕੇ ਦਾਨ ਕੀ
॥ਕੈਲੋ ਲੈ ਜਮ ਸ੍ਵਾਊਂ ਤੋਹਿ ਕਹਾਂ ਲੈ ਬਤਾਊਂ ਐਸੀ ਛਾਡ ਰਾਮ

ਆਸ ਰਾਜਾ ਜਨਕ ਕੀ ਜਾਨਕੀ ।੮੬॥ ।ਸ੍ਵੈਯਾ।
ਤੂੰ ਗਢ ਲੰਕ ਬਸੀ ਸੁਨ ਜਾਨਕੀ ਜਾਹਿ ਨਿਸੰਕ ਹ੍ਵੈ ਦੇਵ
ਨ ਦੇਖੈ ।ਐਂ ਦ੍ਰਤ ਤੇ ਡਰਪੈ ਸੁਰਰਾਜ ਨ ਸੇਵਤ ਨੈਨ ਲਗਾ
ਇ ਨਮੇਖੈ ।ਸੂਰ ਸਸੀ ਜਮ ਔਰ ਸਮੀਰ ਨ ਪੀਵਤ ਨੀ
ਰ ਬਿਨ ਪਗ ਪੇਖੈ ।ਸੇਵਤ ਪੌਰ ਸਬੈ ਜਬ ਏ ਤਬ ਰਾਮ
ਕਹੋ ਤਪਸੀ ਕਿਹ ਲੇਖੈ ।੮੭॥ ।ਸ੍ਵੈਯਾ। ।ਅੰਗ
ਅਨੰਗ ਗਹੈ ਤੁਰਗਾਹੇ ਅਰ ਪਛਮ ਰਾਗ ਵਹੀ ਜਿਅ ਆਵੈ
।ਸੀਤਲ ਆਗ ਕਹੈ ਕੋਊ ਸਾਚ ਗਹੈ ਮ੍ਰਿਗ ਰੋਦਨ ਸੌ ਸਿ
ਘ ਖਲਾਵੈ ।ਸ੍ਰੋਰੁ ਚਲੈ ਧੂਅ ਸੋਂ ਸੁਨ ਸੁੰਦਰ ਔਰ ਬਸੰਤ
ਸਮੀਰ ਜਰਾਵੈ ।ਹੋਇ ਬਡੀ ਬਿਪਰੀਤਿ ਸਬੈ ਪਰ ਸੀਤ
ਹਿਰਾਅਨ ਦੇਖਨ ਪਾਵੈ ।੮੮॥ ।ਸ੍ਵੈਯਾ। ।ਸੋ ਫਿਰ
ਉਤਰ ਦੇਤ ਨ ਨੈਕੁ ਦਸਾਨਨ ਸੋ ਅਤਿ ਸੋਚ ਭਯੋ ।ਮਨ ਮੈਂ
ਕਹਿ ਤ੍ਰੈ ਬਿਨੁ ਪ੍ਰੀਤ ਨਹੀ ਬਨ ਮੈ ਕਹਿ ਆਇ ਸਕੋਪ ਦਯੋ
।ਕਹਿ ਰਾਖਸ ਨਾਰਿ ਅਪਾਵਨ ਤਾਂ ਤਰ ਪਾਵਨ ਕੋ ਤਿਹ ਸੰ
ਗ ਗਯੋ ।ਸੋ ਅਸੋਕ ਬਨੀ ਮਹਿ ਲੰਕ ਧਨੀ ਸਿਯ ਮਾਨਹੁ
ਸੋਕ ਕੋ ਬੀਜ ਬੁਯੋ ।੮੯॥ ।ਸ੍ਵੈਯਾ। ।ਦਾਂਤਿਨ ਕਾ
ਫਬਗੀ ਸਭ ਭਾਂਤਿ ਡਰਾਵਨ ਕੋ ਕਿਯੋ ਏਰ ਮਤੋਰੀ ।ਯਾ
ਹਿ ਚਬਾਹੁ ਬਿਲੰਬ ਕਹਾਂ ਇਨ ਲੰਕ ਪਤੀ ਸੰਗ ਤ੍ਰੋਠਨ
ਜੋਰੀ ।ਏ ਬਤਿਆਂ ਸੁਨ ਕੈ ਦ੍ਰਗ ਕੈ ਛਤੀਆਂ ਪਛਤਾਤ ਕ

ਹੈ ਨ੍ਰਿਗ ਢੂੰਢੈਰੀ॥ਰੈਨ ਦਿਨਾਂ ਪਿਯ ਰਾਮ ਬਿਨਾ ਜਿਯ ਸਾਰ
ਕਿਨੈਂ ਸਿਯ ਕੇ ਸਭ ਬੇਰੀ॥੯੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜੀਤ
ਸੁਰੇਸ ਮਹੇਸ ਕੋ ਪੁਤ੍ਰ ਗਨੇਸ ਕੋ ਦੈਤ ਉਪਾਰ ਲਿਯੋ॥ਜ
ਮ ਕੋ ਬਾਸਿ ਕੈ ਪੁਨ ਬਾਹਨਿ ਕੋ ਜਿਨ ਤੋਰ ਬਿਖਾਨ ਕੁਵੇਰ
ਕਿਯੋ॥ਦਸ ਮੁੰਡਨ ਲੈ ਜਿਨ ਦਾਨ ਦਿਯੋ ਸਿਵ ਲੌਂ ਛਿਨ ਮ
ਹਿ ਰਿਝਾਇ ਲਿਯੋ॥ਸੋਈ ਰਾਵਨ ਪਾਇ ਲਯੋ ਗਹਿ ਤੈਂ
ਨ ਉਠਾਇ ਦੁਹੂ ਕਰ ਮਾਨ ਦਿਯੋ॥੯੧॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜ
ਸੋ ਰੂਪ ਧਾਇ ਰਹੀ ਬਹੁ ਭਾਂਤਨ ਔਰ ਬਿਭੂਤਿ ਦਿਖਾਇ ਰ
ਹੀ॥ਜਿਯ ਮੈ ਸਭ ਜਾਨਤ ਯੌਂ ਠਕੁਰਾਇਤ ਦੀਪ ਸੁਸ੍ਰੀਸ
ਸਹੋਤ ਗੁਹੀ॥ਯਹਿ ਪੂਰਬ ਪਛਮ ਉਤ੍ਰੌਂ ਯੌਂ ਦਿਸ ਦੱਛਨ
ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਸਬਹੀ॥ਰਘੁਰਾਮ ਬਿਨਾ ਕਹੁ ਏਕ ਛਿਨਾ ਨ
ਲਨੀ ਸਿਯ ਫੂਲਤ ਹੈ ਕਬਹੀ॥੯੨॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਨ੍ਰੂ
ਹਿ ਬਿਨ ਸਿਯ ਜੀ ਦੁਖ ਪਾਵਤ ਸੋ ਪੁਨ ਸੀਅ ਬਿਨਾ ਦੁਖ ਪਾ
ਵੈ॥ਹੇਤ ਬਢੈਂ ਦੁਹੂ ਓਰਨ ਯੌਂ ਸੋਈ ਨੇਹੁ ਤੁਮੈਂ ਕਹਿ ਰਾਮ ਸੁਨ
ਵੈ॥ਜੋ ਨੇਂ ਛਬਿ ਹੀਨ ਸਸੀ ਬਿਨੁ ਰੈਨ ਬਿਭਾਵਰੀ ਸਾਵਰੀ ਦੇਹ
ਬਨਾਵੈ॥ਕਾਲ ਬਿਤੀਤ ਭਯੋ ਇਹ ਰੀਤਿ ਸੁਕੇਪ ਸੁਗ੍ਰੀਵ
ਹਿ ਰਾਮ ਬੁਲਾਵੈ॥੯੩॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਸੰਤ ਸੁਨਹੁ
ਮਨ ਲਾਇ ਕਥਾ ਜੁ ਕੁਛ ਆਗੇ ਭਈ॥ਪਰੂਸ ਰਾਮ ਕੇ ਪਾ
ਇ ਹਨੂਮਾਨ ਲੰਕਾ ਗਯੋ॥੯੪॥

॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਰਾਮਗੀਤੇਬਾਲੀਬਧਹਪੰਚਮੋਅੰਕ:॥੫॥
੪੧੨॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਦੂਤੁਦੌਰ
ਜਾਇਸਮੁਝਾਇਲੈਬੁਲਾਇਆਇਕਾਲਇਤਬੀਤੋਅ
ਬਆਗੇਕੋਉਪਾਇਕੈ॥ਰਾਜਤੁਮੈਪਾਯੋਬਾਲੀਸੁਰਗਪ
ਠਾਯੋਤੁਮੈਬਾਤਭੂਲਗਈਸੁਧਸੀਤਾਹੂਕੋਜਾਇਕੈ॥ਆਪ
ਹੀਨਆਯੋਕੋਊਉੱਤਰਪਠਾਯੋਨਹੀਲਾਯੋਹੈਬਿਲੰਬਬੋਲ
ਕੀਜੈਸਤਭਾਇਕੈ॥ਸੋਇਸੁ[illegible]ਜਾਮਨੀਮਿਲੇਜਨੇਧਨਦਾ
ਮਨੀਹੋਕਾਮਨੀਕੋਪਾਇਕਾਮਭੂਲੇਰਘੁਰਾਇਕੈ॥੧
॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬਾਤੁਸੁਨੇਕਪਿਰਾਇਰਹੇਚਕਰਾਜਸ
ਮਾਜਲਿਯੇਸੰਗਆਯੋ॥ਦੇਖਤਹੀਮੁਸਕਾਇਦਿਯੋਪ੍ਰਭੁ
ਦੌਰਕੈਪਾਇਨਸੀਸਛੁਹਾਯੋ॥ਸੰਗਲਿਯੇਨਲਨੀਲਹ
ਨੂਕਪਿਕੋਟਕਕੋਟਕਝੁੰਡਮਿਲਾਯੋ॥ਛਤ੍ਰਬਿਲਬਕਹ
ਯੋਅਬਹੀਸਿਯਸੋਧਜਟਾਉਕਹਾਂਹੈਬਤਾਯੋ॥੨॥ ॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਕਹੀਭੁਜਦੰਡਉਠਾਇਅਖੰਡ
ਲਜਿਉਂਬਲਸੈਂ॥ਤੁਮਸੈਂਬਲਵੰਤਪ੍ਰਚੰਡਮਹਾਂਕਪਿਕੋ
ਨ॥ਨਿਸੰਕਹ੍ਵੈਲੰਕਧਸੈਂ॥ਰਨਮੰਤ੍ਰਧਮੰਤ੍ਰਨਪੂਰਕਰੈਮੁ
ਖ॥ਪੈਜਬਸੂਰਕੀਧਾਰਲਸੈਂ॥ਕਪਿਰਾਜਕਹੀਸੋਈਏ
ਕਹਨੂੰਜੋਕ੍ਰਿਪਾਕਰਯਾਂਤਨਰਾਮਹਸੈਂ॥੩॥ ॥ਕ
ਬਿੱਤੁ॥ ॥ਹਨੂਪ੍ਰਭਸੇਵਕਨਨੈਤਨਹੈਨਾਬਯਾਹਿਅੰਜ

 ਨੀਕੇਪੂਤਪੈਸਪੂਤਮਨੋਪੂਤਕੀਧਾਂਦੇਵਰਨਰੇਖਪਕੇ
ਤੂਤਸੇਗਿਨਾਵੈਂਅਰਿ ਏਕਬਾਰਬਾਗਜਾਇਰਾਹੇਪੁਰ
ਹੂਤਕੀਧਾਂਪਰੇਦੂਖਪਾਰਕਰੇਬੀਰਨਕੇਕਾਮਰਘੁਰਾ
ਇਕੈਸਹਾਇਕਰਬੇਕੌਬਡੇਕੂਤਕੀਧਾਂਸੀਤਾਸੋਧਲਿ
ਆਇਬੇਕੋਸਿੰਧੁਫੰਧਜਾਇਬੇਕੋਪਾਇਕੇਸੋਰਾਮਘ
ਹੇਲਾਇਕਹੈਦੂਤਕੀਧਾਂ॥੪॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਔਰਦੂਹੂ
ਓਰਕੇਪਠਾਊਂਕਪਿਜੂਥਸੀਘਸੋਧਕੋਮੰਗਾਊਂਤਬਕੇਠ
ਪਾਨੀਧਸਹੈਾਂਕੌਨਅੰਦਭਾਰੀਸੁਨਰਾਮਕਾਮਬੈਠਰਹੇ
ਆਪਨੇਈਹਾਥਕਹੈਆਪਨੀਨਕਸਿਹੈਾਂਕਹੌਰਘੁ
ਬੀਰਸੁਨਬੀਰਸੁਤੇਤੇਰੇਹਾਥਤੇਰੇਈਭਰੋਸੇਮੁੰਚਰਾਵ
ਨਕੇਬਸਿਹੈਾਂਲੰਕਰਾਫਜੈਬੇਕੋਨਿਸੰਕਲੰਕਬਾਂਧਿਅ
ਕਲੰਕਬਲਜਾਕੇਹਨੂਮਾਨਏਕਬਸਿਹੈਾਂ॥੫॥ ॥ਕ
ਬਿੱਤ॥ ॥ਏਕਕਪਿਪੂਰਬਪਛਾਹਏਕਸਿੰਧੁਮਾਹਿਉ
ਤਰਕੀਛਾਂਹਿਏਕਪਠੁਏਬਿਦਾਰਕੈਾਂਤੇਊਤੇਨਵਾਇਸੀ
ਸ ਚਲੇਜਗਦੀਸਜੂਕੈਬੀਸਨਕੇਸ੍ਰੈਨਏਕਏਕਲੇਪ
ਧਾਰਕੈਾਂਦੱਛਨਭੁਜਾਕੇਠੇਕਦੱਛਨਸਮੀਰਸੁਤਦੱਛ
ਨਕੇਜੈਬੇਕੋਜਗਾਯੋਕਿਲਕਾਰਕੈਾਂਲੰਕਕੋਜਿਪੂਤਅ
ਕਲੰਕਜਾਨਕੀਕੋਸੋਧਲੰਕਧਸਿਆਇਦੈਨਿਸੰਕ
ਅਰਮਾਰਕੈਾਂ॥੬॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਦੇਖਹਨੂਗਦਲੀ

ਕਬਿਨਤੂਹਿਸਾਦਰਕਹੌਗਦ੍ਵਔਰਜੋਹੋਈ।ਤਾਂਕਹੁਐਂ
ਰਅਨੇਕਧਰੇਛਪਿਜਾਹਿਕਹੋਂਕਰੈਕਾਰਜਸੋਈ।ਰਾਘ
ਵਰਾਵਨਮਾਰਬੇਕੋਸਿਯਸੋਧਕੇਤੂਸੁਰਚੇਬਿਧਿਦੋਈ।
।ਕ੍ਰੂਰਕਹੋਂਨਹਿਰਾਮਹਜੂਰਹੋਂਤੇਸਮਸੂਰਨਦੇਖਤਕੋ
ਈ।੭॥ ।ਸ੍ਵੈਯਾ। ।ਰਾਮਹਿਰਾਜਵਿਸੇਹਮਕੋਅ
ਰੁਬਾਲੀਕੀਬਿਦਤੇਨਾਰਿਛੁਡਾਵੈ।ਐਸੀਏਪੀਰਸਹੇ
ਰਘੁਬੀਰਪੈਧੀਰਬਡੋਮੁਖਤੇਨਜਨਾਵੈ।ਬਾਦਿਜਨੈ
ਜਨਨੀਜਗਤੇਦੁਖਮੈਂਪ੍ਰਭੁਮੀਤਕੇਕਾਮਨਆਵੈ।ਐਂ
ਰਰਹੈਉਪਚਾਰਧਰੈਂਜੁਨਰਾਮਕੇਕਾਮਕੋਕੌਨਨਧਾ
ਵੈ।੮॥ ।ਸ੍ਵੈਯਾ। ।ਜਾਛਿਨਸਾਹਿਬਕਾਮਕੋਸੇ
ਵਕਜਾਤਤਾਂਛਿਨਕੀਬਲਜੰਘੈ।ਬਾਤਬਿਚਾਰਕਹੈਹ
ਜਿਕੈਬਿਨਦਾਮਨਤਾਹੀਕੇਹਾਥਬਿਕੰਘੈ।ਹੈਇਹਭਾਂਤਿ
ਕੀਬਾਤਰਹੂਜੁਗਿਤਾਂਪਰਰਾਮਸੋਠਕੁਰਪੰਘੈ।ਜਾ
ਇਹਨੂੰਸਭੁਕਾਮਕਰੈਭੁਟਲਾਖਨਮੈਜਬਏਕਬੁਲੰਘੈ
॥੯॥ ।ਕਬਿੱਤੁ। ।ਰੋਮਰੋਮਫੂਲਗਯੋਠੋਕਭੁਜ
ਠਢੋਭਯੋਰਾਮਮੁਸਕਾਨੇਦੇਖਰੂਪਹਨੁਮਾਨਕੋ।ਸੀਤਾ
ਜੀਕੋਸੋਧਹਮਆਜਹੀਤੇਪਾਯੋਮਾਨੋਦੇਖਤਹੈਂਤੀਲੂਯਾਂ
ਕੇਜਿਦੁਫਧਜਾਨਕੋ।ਜੈਲੋਰਘੁਬੀਰਮਿਲੁਬੀਰਸੋਬਿ
ਚਾਰੈਤੋਲੋਭਯੋਕਪਿਛਿਯਾਸੁਫਵਯਾਅਸਮਾਨਕੋ।ਹਾ

ਬ ਜੋਰ ਕਹੈ ਲੰਕ ਬਾਰ ਧੋਕੇ ਪਾਰ ਅਬ ਕੀਜੈ ਨ ਅਵਾਰ ਦੀ
ਜੈ ਆਇਸ ਨਿਦਾਨ ਕੋ ॥੧੦॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਜੈ ਕਹੋ
ਤੋਰ ਗੀਤੋ ਸਿੰਧੁ ਕਹੈ ਜਲੁ ਪੀਓ ਮੁਨਿ ਐਂਹ ਜੋ ਕਹੋ ਤੋਂ ਬੀਚ
ਪਾਨੀ ਰਾਖੋਂ ਨਾਮ ਕੋ ॥ ਕਹੋ ਜਾਇ ਲੰਕ ਮਾਰੋਂ ਭੀਤ ਨ ਸੋਂ ਭੀਤ
ਕਹੋਂ ਰਾਵਨ ਸਮੇਤ ਪਰਸਾਊਂ ਪਗ ਬਾਮ ਕੋ ॥ ਦੇਖ ਕੈ ਅ
ਨੀਤੁ ਮੇਰੋ ਮਰਤ ਨ ਪ੍ਰੀਤ ॥ ਜੋਈ ਕਹੋ ਸੋਈ ਕਰੋਂ ਨਾਥ ਨੈ
ਕ ਭਰੋ ਹਾਮ ਕੋ ॥ ਸੁਨੋ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਸੁਖ ਸੋਈਏ ਅਚੀਤ ਕ
ਹੋ ਸੀਤਾ ਸੋ ਦਲਾਊਂ ਕਹੋ ਸੀ ਮਿਲਾਊਂ ਰਾਮ ਕੋ ॥੧੧॥
ਕਬਿੱਤੁ ॥ ॥ਖੇਦ ਮਾਰੇ ਖੇਦ ਬਿਨੁ ਖੇਦ ਜਿਨ ਕਰੋ ਨਾਥ ਸੀ
ਤਾ ਲੈ ਕੇ ਸਾਥ ਹੂ ਪਤਾਲ ਹੂੰ ਮੈਂ ਜਾਇਗੋ ॥ ਛੂਟਤ ਤਿਹਾਰੇ ਪੰ
ਇ ਕਹਾਂ ਲੈ ਪਰਾਇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਕਹਾਂ ਬਸਾਇ ਆਇ ਸੀਸ ਪ
ਗ ਨਾਇਗੋ ॥ ਕੂਪ ਸੁਰਲੋਕ ਸਿੰਧੁ ਅੰਚਲ ਸੁਮੇਰ ਬਿੰਧੁ
ਰਾਵਨ ਪਰੋਰੂ ਹਨੂ ਬਾਜ ਜੋਂ ਉਡਾਇਗੋ ॥ ਨਾਇ ਮਾਥੇ ਕ
ਹੈ ਨਾਥ ਕਹਾ ਏਤਾ ਕੋ ਪਾਛੋ ਰਘੁਨਾਥ ਮੇਰੇ ਹਾਥ ਕੀ ਸੁਭਲੀ
ਮਾਰ ਖਾਇਗੋ ॥੧੨॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਕਹਾ ਏ ਹਨੂਮਾਨ
ਤੋਰੇ ਕਹੋ ਪਰਮਾਨ ਪਭੁ ਸੁਨੀਏ ਸ੍ਰਵਨ ਦੈ ਹੋਂ ਤੁਮ ਹਿਬ
ਤਾਇ ਦਯੋ ਜੈਂ ਜਰ ਤੋ ਕਮਠ ਭਾਲ ਸਾਤੇ ਸਿੰਧੁ ਆਲਬਾਲ
ਦੇਸ ਔ ਬਿਦੇਸ ਨਾਲ ਚਢ ਕੈ ਨਿਵਾਇ ਦਯੋ ॥ ਪਾਤ ਮੇਘ ਸੇ
ਤ ਰਹੇ ਫੂਲ ਜੇ ਅਕਾਸ ਤਾਰੇ ਭਾਰੇ ਫਲ ਸੂਰ ਸਸਿ ਤੇਊ

ਤੈਸ੍ਰਕਾਇਦੇਓਂਹੈਤੋਸ੍ਵਾਮੀਸੁਗ੍ਰੀਵਸੁਰਾਜੁਰਘੁਰਾਜੁ
ਐਸੇਬਚਨਸੁਤਰਤੇਤੁਹਾਰੀਸੀਤਾਤੁਮੈਲਜਾਇਦੇਜੋ॥੧
੩॥ ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਕਹੋਸੀਅਲਿਆਊਂਕਹੋਸੀਅ
ਕੋਸੰਦੇਸਕਹੋਂਰਾਵਨਸਮੇਤਲਿਆਊਂਬੇਗਸਿਖਦੀਜੀ
ਏ॥ਕਹੋਤ੍ਰਾਗੀਛੂੰਦੂਕੋਕੂਟਬਲੇਸਮੁੰਦ੍ਰਬੋਰੋਂਲੇਆਊਂਮ
ਦੇਦਰੀਕੋਜਾਨਿਯੇਸੋਕੀਜੀਯੇ॥ਕਹੋਦਸਸੀਸਭੁਜਬੀ
ਸਨਬੂਖੋਰੋਂਆਗੇਕਹੋਜਾਇਘੇਰੋਂਗੜਬਿਨਤੀਪਤੀ
ਜਿਯੇ॥ਰੰਕਹਨੂਮਾਨਕੋਨਿਸੰਕਪਾਨਦੀਜੈਰਾਮਕਹੋਤੋ
ਉਠਾਇਗੜਲਿਆਊਂਛੂੰਦਲੀਜਿਯੇ॥੧੪॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ
॥ ॥ਦੇਖਹਨੂਕਪਿਭੂਪਸਿਆਰਘੁਬੀਰਕਹੈਜਿਯ
ਮੈਤਰੁਪੈਹੈ॥ਆਨਸਕੀਕਹਿਤੇਟਪਰੀਜਬਦੂਤਕਿਯੇ
ਕਪਿਰੀਛਲਜੈਹੈ॥ਦੇਵਨਕੇਅਗਾਹੇਨਜਹਾਂਗੜਲੰ
ਕਸੁਏਕਹਿਕੈਸੁਬੁਝੈਹੈ॥ਹੈਪਰਬੀਨਤਊਸਿਯਕੇ
ਬਿਨੁਚੀਨੰਦੀਏਪਰਤੀਤਨਐਹੈ॥੧੫॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥
॥ਭੂਖਲਗੇਬਨਕੇਫਲਤੋਰਤਜਾਹਿਭਲੇਮੁਖਮੈਧਰ
ਲੀਜੋ॥ਏਕੁਨਿਦਾਨੁਕੀਏਬਿਨੁਤੇਕਪਿਸੀਅਬਿਨਾਂਪਰ
ਤੀਤਨਕੀਜੋ॥ਏਅਨਕੇਗੁਨਰੀਬੁਝਸੇਪ੍ਰਭੁਹਿਰਾਨਤਜਾ
ਨਕੀਐਠਨਬੀਜ੍ਰੋ॥ਕੈਬਨਮੈਕਿਵਿਰਾਨਦੁਰੀਜਹਹੈ
ਸੁੰਦਰੀਮੁੰਦਰੀਤਹਿਦੀਜੋ॥੧੬॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਏ

ਕਕਰੋਂਬਿਨਤੀਤੁਮਸੋਂਸੁਨਕੈਰਘੁਨਾਥਬੁਰੇਜਿਨਮਾਨੇ
॥ਇਕਫਣਿੰਗਕਰੈਤੁਜਸੰਕਨਿਸੰਕਸੁਲੰਕਪਯਾਨੇਸੁ
ਹਿਜਾਨੇਹੋਂਹਨੁਮਾਨਅਜਾਨਨਹੀਪ੍ਰਭੁਦੇਖਨਕੈਸਭਠੌ
ਰਸਜਾਨੇ॥ਅੰਜੁਲਦੈਪ੍ਰਦਕੈਜਕਹੋਂਕਿਨਹੌਂਸਿਯਕੋਕਿ
ਹਭਾਂਤਿਪਛਾਨੋਂ॥੧੭॥ ॥ਸੈਯਾ॥ ॥ਸਾਦਰਕਹੀਇ
ਨਬਾਤਤਊਸਿਯਕੀਦੁਤਿਹੌਂਕਿਂਹਭਾਂਤਿਸੁਨਾਊਂ॥ਜੇਉ
ਪਮਾਕਬਿਦੇਤਸਬੈਤੇਈਫੇਰਕਹੌਂਤਬਅੰਗਲਜਾਊਂ
॥ਹੌਂਕਪਿਦੂੰਡਰਹਯੋਜਗਮੈਛਬਿਅੰਗਨਕੀਸਮਕੋਨ
ਹਿਪਾਊਂ॥ਮੈਦੁਖਤੇਜਿਹਭਾਂਤਿਸਿਯਾਸੋਈਚੀਨਹਨੂ
ਸਭਤੋਹਿਬਤਾਊਂ॥੧੮॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਜਹਾਂਨਹੁ
ਲਾਸਤਾਤੇਸ੍ਵਾਸਨਅਵਾਸਤਹਾਂਨੀਕੇਬੀਰਬਾਤਸੁਨਲੀ
ਜਿਏਨਿਦਾਨਕੀ॥ਜਾਂਕੇਦੂਰਕਾਜਰਸੋਂਮਿਲੀਪੰਕਲੀਕ
ਮਾਂਹਿਤਹਾਂਦੇਖੀਓਨਿਸੰਕਬ੍ਰਿਧੁਕੁਲਭਾਨਕੀ॥ਜਾਂਕੇ
ਨਿਸਧਾਮਮੁਖਦੀਪਹੀਕੇਦੀਪਬਿਨੁਫੂਲਅੰਗਬਾਸ
ਤਹਾਂਰਾਨੀਹਨੂਮਾਨਕੀ॥ਜਹਾਮੁਖਮੂਕਰਾਮਰਾਮਹੀ
ਕੀਕੂਕਜਹਾਸੋਂਵੈਸੁਖਧੂਪਤਹਾਂਪੈਅਚੂਕਜਾਨਕੀ॥
੧੯॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਜਾਂਕੇਬਾਧੇਕੇਸਤਨਤਾਪਸੀ
ਕੇਭੇਸਸੁਨਬਾਨਰਨਰੇਸਦ੍ਰਿਗਨੀਰਉਰਧੋਵਤੀ॥ਭੂਖ
ਨਮਲੀਨਪੀਯਹੀਨਸੁਖਛੀਨਜਾਂਕੀਦੂਹੈਦਸਾਦੀਨ

ਨਿਸਨੀਂਦਹੂੰਨਸੋਵਤੀ॥ਅੰਗਨਭੂਖਾਈਫੂਲਸੇਜਨ
ਡਸਾਈਜਾਕੀਤਾਕੇਜਾਨਲੀਜੈਨਾਰਿਨੀਚੇਮੁਖਜੋ
ਵਤੀ॥ਹਨੂੰਸੁਨਮੀਤਸੀਅਪਾਇਬੇਕੀਰੀਤਿਲੋਕ
ਜਾਕੀਭੀਤਿਭੀਤਿਰਾਮਰਾਮਕਹਿਰੋਵਤੀ॥੨੦॥

॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਵਨਪਾਪਕੇਜਾਲਰਚ੍ਯੋਬਿਧਿਤਾਂਮਹਿ
ਪਾਉਂਸੰਭਾਰਕੈਦੀਜੋ॥ਬਾਤਬਿਨਾਮਿਰਜਾਦਕਰੇਜਿਨ
ਕ੍ਰੋਧੁਕਰੈਤੁਕਰੈਸਹਲੀਜੋ॥ਦੇਖਫਲ੍ਯੋਬਨਦੇਖਰ
ਖੇਜਿਨਅੰਮ੍ਰਿਤਜਨੋਂਜਸੁਅੰਮ੍ਰਿਤੁਪੀਜੋ॥ਕਾਢਲੈਸੂ
ਲਨਿਹਾਲਕਰੋਮੁਹਿਜਾਹਿਹਨੂੰਅਤਿਕਾਲਨਕੀਜੋ॥੨੧

॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਪਾਨਲਏਦੋਊਪਾਨਧਰੇਸਿਰਿਪਾ
ਇਛੂਏਰਘੁਨੰਦਨਜੂਕੇ॥ਔਰਕਰੀਬਿਨਤੀਬਹੁਭਾਂਤਿ
ਨਦੇਹਿਬਡੀਪ੍ਰਭੁਪਾਇਕਨੂੰਕੇ॥ਆਪਨਜਾਨਧਰੇਰ
ਹੀਓਜਿਅਹੋਕਪਿਸਤਨਕਹੌਤੁਹਿਕੂੰਕੇ॥ਨਿਤਕਰੋਸੁ
ਧਚਿਤਕੇਸਾਥਸੁਚਿਤਚਲ੍ਯੋਸੰਗਮਿਤਹਨੂੰਕੇ॥੨੨

॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਛਾਡਚਲ੍ਯੋਸੁਮਹੇਸਕੇਅੰਸਗ
ਨੇਸਮਨਾਇਚਲ੍ਯੋਦ੍ਰਿੜਦੈ॥ਭੁਜਪੀਠਸੁਠੋਕਨਿ
ਰਹਨੂੰਮੁਖਖੋਲਨਚਾਰੁਚਲ੍ਯੋਜਲਦੈ॥ਮੁੰਦਰੀ
ਕਰਸੌਂਪਿਕਹੇਮੁਖਬੈਨਸੁਦੇਹਬਿਨੰਕਪਿਪ੍ਰਾਨਨ
ਦੈ॥ਜਬਲੌਮਮਦੇਹਉਤੈਨਦੇਖਤੁਆਨਦੈਸੋਧਸਿ

 ਸਾਪਬਛੈ॥੨੩॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬਾਂਧਮੁਠੀਦੋਊ
ਪਾਂਇਲਗਾਇਸੁਬੀਰਬਡੋਰਘੁਬੀਰਕੀਧਾਕੋ॥ਪ੍ਰੁ
ਤਰਫਕਾ
ਛੁਉਠਾਇਨਿਵਾਇਦਈਕਟਿਲੋਚਨਮੂੰਦਨਨੀਰਹਿ
ਪਾਣੀ
ਤਾਕੋ॥ਰਾਮਕੋਨਾਮਲਿਯੋਮੁਖਤੇਜਿਯਮੈਧਰਪੌਰਖ
ਬਲ
ਤਾਹਿਕ੍ਰਿਪਾਕੋ॥ਬਾਰਲਗੀਨਹਿਪੌਨਕੇਪੂਤਹਿਪਾਰ
ਭਯੋਲਘੁਬਾਰਧੁਬਾਂਕੋ॥੨੪॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾ
ਸਮੁੰਦ੍ਰ
ਮਕੋਕਾਮਕਰੌਜਿਯਤੋਇਹਤੋਸੁਭਕੌਨਸੀਔਰਘ
ਰੀ॥ਛਬਿਬਾਰਧਬਾਰਦਏਕਹਿਸੌਂਕਵਿਰਾਮਤਹਾਂ
ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਬਾਦਲ
ਧੋਰੀ ਤੂਬਰੀਨਤਰੀ॥ਨਿਧਿਨੀਰਕੇਪਾਰਪਰਿਓਪਲਮੈਪ
ਤੂੰਬੀ
ਗੁਕੀਅੰਗੁਰੀਜਲੁਮੈਨਪਰੀ॥ਕਪਿਨਾਉਹਨੂੰਜਿਨ
ਰਾਮ
ਕੋਭਿਨੋਤੋਰਘੁਬੀਰਕੇਨਾਉਕੀਨਾਉਕਰੀ॥੨੫॥ ॥
ਨਾਮ ਬੇੜੀ
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸਿੰਧੁਕੇਫਾਂਧਿਬੇਕੋਸੁਰਪੱਤਿਫਨੀਪਤਿਹੂੰ
ਇੰਦ੍ਰ ਸੇਸਨਾਗ
ਮਨਤੌਨਹਿਕੀਨੋ॥ਲੈਰਤਿਨਾਵਲਪੌਢਰਹੇਕਵਿਰਾ
ਲਛਮੀ
ਮਗੁਬਿੰਦਹਿਅੰਤਨਲੀਨੋ॥ਸੋਹਨੁਮਾਨਕਛੂਨਗਨੈ
ਬਲਨਾਉਕਮੈਜੁਸੁਨੈਪ੍ਰਤੀਨੋ॥ਜਾਨਤਹੌਜੁ
ਦਈਮੁੰਦਰੀਪਦਰਾਮਕਛੂਜਨਵਾਮਨਕੀਨੋ॥੨੬
ਰੋਣਾ
॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਸਿੰਧੁਕੌਕਰਾਰਨਿਜਪੌਰਖਸੰਭਾ
ਕਨਾਰੇ ਉਦਮ
ਰਕਿਲਕਾਰਿਐਸੇਉਠੇਨਭਮੰਡਲਤੁਰਾਯੋਹੈ॥ਕ
ਅਕਾਸ
ਮਠਕੇਭਾਲਪਰਫਨਿਫਨਿਮਾਲਧਰਿਦੇਸਦੇਸਰਾ
ਲਛੂ ਮਥੇ ਸੇਸਨਾਗ ਭੂਚਾਲ

ਲਭੂਮਚਾਲਸੋਜਨਾਯੋਹੈ॥ਮਹਿਮਾਅਪਾਰਯਾਂਕੇਬਲ ੧੨੩
ਕੋਨਪਾਰਉਰਰਾਖਸੀਕੋਮਾਰਪੁਰਰਾਖਸਕੇਆਯੋ
ਹੈ॥ਕੀਨੀਮਨਸੰਕਨਹਿਕੰਚਨਕੀਲੰਕਯਾਹਿਦ੍ਵੈਨਿਸਿ
ਕਧਸ੍ਯੋਰੂਪ†ਧਾਮਕੇਬਨਾਯੋਹੈ॥੨੭॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥
॥ਕੰਚਨਕੇਗਢਲੰਕਭਯੋਪੁਨਰਾਮਸੋਂਬੈਰਕਲੰਕ
ਯਹੈਹੈ॥ਦੇਖਫਿਰਯੋਸਭਕੇਘਰਭੀਤਰਿਸੀਤਹਿ
ਸੋਧਕਹੂੰਨਲਹੈਹੈ॥ਜੋਰਘੁਬੀਰਕਹੇਮੁਹਿਚਿੰਨਸੁ
ਏਕਨਹੀਹਨੂਮਾਨਕਹੈਹੈ॥ਬਾਰਨਮੈਕਿਪਹਾਰਨ
ਮੈਕਿਧੌਂਰਾਵਨਕੇਗ੍ਰਿਹਬੀਚਰਹੈਹੈ॥੨੮॥ ਕਬਿੱਤ
॥ ॥ਏਕਜੀਹ(ਜੀਭ)ਪਾਇਪੁਨਸਾਰਦਾ(ਸਾਰਸ੍ਵਤੀ)ਸਹਾਇਨਾਹਿ
ਰਾਵਨਕੇਨਗਰਕੀਕੈਸੇਂਛਬਿਗਾਈਏ॥ਫੂਲੀਫੂ
ਲੀਡਾਲਤਰੁਬੈਠੇਅਲਿ(ਭਉਰੇ)ਮਾਲਅਤਿਸੁੰਦਰਕੰ(ਕਮਲ)
ਲਤਾਲ(ਤੁਲਾਉ)ਪਾਲਸੋਰਿਝਾਈਏ॥ਬਾਪੀ(ਬਾਵਲੀ)ਕੂਪਕੂਲਨ
ਮੈਗੁਨਨਿਕੇਝੁੰਡਬੈਠੇਕੀਨੇਦੁਖਰੁੰਡਮੁੰਡਹੋਇਭੌਂਜ
ਭਾਈਏ॥ਬਾਰਨ(ਹਾਥੀ)ਤੁਰੰਗ(ਘੋੜੇ)ਰਥਕੰਚਨਕੇਧਾਮਪਰ
ਕੌਨਸੀਬਿਭੂਤਛਾਡਕੌਨਸੀਬਤਾਈਏ॥੨੯॥
ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਜਾਹੀਪੌਰਜਾਇਤਹਾਂਕੌਤਕ(ਤਮਾਸੇ)ਲੁਭਾਇ
ਤਾਲ(ਛੈਣੇ)ਆਵਜਮ੍ਰਿਦੰਗਬੀਨਬਾਜਤਸੁਹਾਵਨੋ॥ਸੂ
ਰਸਸਿਬਰਨਬਿਰੰਚ(ਬ੍ਰਹਮਾ)ਸੁਰਰਾਜ(ਇੰਦ੍ਰ)ਆਜਕੌਨਯਹਿ

† ਪਾਠਾਂਤਰ= ਬਾਮਹੈ ਅਣਬੇਢ੍ਯਾਸੋ ਵੇਢਾਕਰੀਏ ਭੁਜੰਗ ਜੋਨੀ ਸੂਖਮ ਸੇ ਸੂਖਮ ਉਤਨੇਵਾਲਾ ਸ੍ਵਰੂਪ

ਲਾਇਕਜੁਪਾਵੈਵਿਹਾਂਆਵਨੋਔਰਕਛੂਰੂਪਕਰ
ਅੰਜਨੀਕੋਪੂਤਜਾਇਪਹੂਚਓਤਹਾਂਲੌਜਹਾਂਖਾਸਗੀ
ਵਿਛਾਵਨੋ।ਦੇਵਨਕੀਬੇਟੀਦੇਖਸੰਗਤੀਆਂਲੇਟੀਭ
ਇਸਤ੍ਰੀ
ਜਾਂਸੀਤਾਕੇਭਰਮਹਨੂਲਾਗੋਪਛਤਾਵਨੋਂ।੩੦॥ ॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮਤ੍ਰੀਐਕਿੰਹਪਾਪਭਜੈਗਤਿਭੂਪਨਿਹਾ
ਰਭਈਦੁਚਿਤਾਈ।ਕੈਤਨਛਾਡਗਈਨਭਕੋਕਿਇ
ਅਕਾਸ
ਹੈਸਿਯਹੈਕਪਿਯੌਠਹਿਰਾਈ।ਦੇਖਮੰਦੋਦਰਕੀ
ਛਬਕੋਮੁਰਝਾਇਰਹਓਮਨਮੈਫਿਰਆਈ।ਲੰਕ
ਪਤੀਪਰਜੰਕਪਰਓਸੋਊਇਕਨਅੰਕਕਰੈਂਨਡਿਠਾ
ਈ।੩੧॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਕਾਹੂਕਹੀਸਿਯਕੀਤਹਿਬ
ਤਕਿਆਨਅਸੋਕਬਨੀਮਹਿਰਾਖੀ।ਦੇਤਬਪੀਠਕ
ਹਓਧ੍ਰਿਗੁਰਾਜਬਿਭੂਤਿਸਬੈਸਸਿਸੂਰਜਸਾਖੀ।ਹੇ
ਜਸਰਾਮਕੋਦੂਧਮਨੋਜਮਕਾਢਪਰੈਯਹਿਰਾਵਨਮਾ
ਖੀ।ਫੂਲਗਯੋਸੁਨਕੈਹਨੁਮਾਨਭਯੋਪਗਦੇਖਨ
ਚਰਨ
ਕੋਅਭਿਲਾਖੀ।੩੨॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀ
ਰਕੋਸੀਸਨਿਵਾਯਗਯੋਕਪਿਰਾਇਜਹਾਂਸੁਧਪਾਈ
।ਚੰਪਕਮੌਲਸਿਰੀਬਟਤਾਲਲਵੰਗਲਤਾਕਰਨ
ਕਚਨਾਲ
ਲਸੁਹਾਈ।ਕਿੰਜਕਦੰਬਜੂਹੀਕਦਲੀਸੁਰਦਾਰਮੰ
ਕਮਲ ਕੇਲੇ ਦੇਵਦਾਰ ਅਨਾਰ
ਬੇਲਇਲਾਅੰਬੁਰਾਈ।ਕੇਤਕੀਹਾਰਸਿੰਗਾਰਗੁ
ਇਲਾਚੀ ਅੰਬਾਦੀਪੰਕਤੀਵਾਫੈਲ ਫੁਲਾਂਦਾਨਾਮਹੈ

ਲਾਲ ਸਰੋਵਰ ਰੂਪ ਮਹਾ ਸੁਖਦਾਈ।੩੩॥ ।ਸਵੈਯਾ
॥ ।ਮੋਰ ਚਕੋਰ ਕਪੋਤ ਕਹੂੰ ਸੁਕ ਸਾਰਸ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਹੰਸ
ਲੁਭਾਨੇ।ਖੰਜਨ ਚਕ੍ਰਵਿਲੀ ਬਕ ਬਾਨਰ ਨੀਰ ਕਪਿੰਜ
ਲ ਔਰ ਬਖਾਨੇ।ਅੰਗ ਕੁਰੰਗ ਸਦਾ ਧੁਨਿ ਸੌਂ ਸਬਸੇ
ਵਤ ਤਾਂ ਬਨ ਕੋ ਲਪਟਾਨੇ।ਏ ਸੁਖ ਜਾਨਕੀ ਰਾਮ ਬਿਨਾ
ਕਵਿਰਾਮ ਨ ਸੋਵਤ ਜਾਗਤ ਜਾਨੇ।੩੪॥ ।ਸਵੈਯਾ।
।ਦੇਖਹਨੂੰ ਚਿਤ ਚੌਂਕ ਰਹੇ ਜਹਿ ਦੇਵਨ ਕੇ ਪਤਿ ਕੋ ਬ
ਨ ਹੈ।ਕਿਧੋਂ ਉਜਲ ਨੀਲ ਸਿਲਾ ਗਿਰਿ ਹੈ ਕਿਧੋਂ ਸਾਵਨ
ਕੋ ਉਮਡੋ ਘਨ ਹੈ।ਅਹੋ ਕੈ ਨਿਜ ਪਾਵਸ ਕੇ ਯਹਿ ਰੂਪ
ਕਿ ਕਾਮ ਅਮਾਵਸ ਕੋ ਮਨ ਹੈ।ਅਬ ਮੋਹਿ ਕਛੂ ਸਮਝ
ਯੋਨ ਪਰੈ ਕਿ ਇਹੈ ਕਮਲਾਪਤਿ ਕੋ ਤਨ ਹੈ।੩੫॥ ।ਸਵੈ
ਯਾ। ।ਤਾਂ ਬਨ ਮੈਂ ਕਪਿ ਪੈਠ ਗਯੋ ਬਿਗਸ੍ਯੋ ਜਬ ਜਾ
ਨਕੀ ਢੂੰਢਤ ਪਾਈ।ਰੂਖ ਅਸੋਕ ਤਰੇ ਮਨ ਸੋਕ ਮਨੋ
ਇਹ ਤੇ ਉਪਜੀ ਦੁਚਿਤਾਈ।ਨਾਰਿ ਨਿਵਾਇ ਰਹੀ ਜੁਗ
ਜੰਘ ਖਨੈਂ ਨਖ ਸੋਂ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਜਿਯ ਆਈ।ਰਾਮ ਵਿਯੋ
ਗ ਕਹੈ ਜਨ ਸੁੰਦਰ ਬੈਠ ਧਰਾ ਜਨਨੀ ਦੁਖਦਾਈ।੩੬
॥ ।ਸਵੈਯਾ। ।ਤਾਹਿ ਮਹੀਰੁਹ ਊਪਰ ਬੈਠ ਸੁ ਕਾਢ
ਲਈ ਮੁੰਦਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਸੋਈ ਡਾਰ ਦਈ ਹਰਿ ਏਕ ਕਹਿ ਬ
ਤ ਸਿਯਾ ਬਰ ਮਾਤ ਮਹਾਂ ਦੁਖ ਤੇ।ਤਬ ਦੇਖ ਬਿਚਾਰ ਕਿ

ਸੋਚਿਤਚੌਂਕਜਿਓਤਜਿਏ ਅਬਯਾਂ ਸੁਖਤੇ॥ਸਖੀਰ
ਮਮਿਲਾਪਕੀਆਸਭਈ ਯਹਿਆਨਪਰੀਕਤਤੇ
ਦੁਖਤੇ॥੩੭॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਪ੍ਰਾਨਨਿਕੇਕਾਢਬੇ
ਕੋਕਰਕੀਕਿਧੌਂਕਰਕੀਹੈਵੈਸੇਹੀਲਗੇਹੈਨਗਵੈਸੇ
ਈਹੈਸੁੰਦਰੀ॥ਬਨਕੇਨਪੱਬ ਬਨਪਬ ਮਹਾਂ ਬਨ
ਪਬਛਾਡਕੈਘਿਨਾਨੀਬਨਪਾਤਨਕੀਗੁਦਰੀ॥ਪ੍ਰਭੁ
ਹੈਸਮੁੰਦਰੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹੈਪ੍ਰਭੁਆਪਕੌਨਸੋਪਹਾਰ
ਨਮੈਂਛਾਡਿਆਈਤੂੰਦਰੀ॥ਮੇਰੇਮਨਉਤਰੀਤੂੰਕੈਸੇ
ਕਰਉਤਰੀਹੈਮੁੰਦਰੀਤੂੰਕੈਸੇਕਰਉਤਰੀ ਸਮੁੰਦਰੀ॥
੩੮॥ ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਬਿਨਾਕਹੇਪੌਨਗੌਨਯਾਨਗ
ਰਬੀਚਕੌਨਆਇਸਕੈਇਹਾਂਰਾਹਪਾਬਨਾਬਕੀ॥
ਜੀਅਮੈਂਨਰਹੀਭਈਨਰਹੀਨਕਹਾਂਕਰੈਬਿਧਿਬਿ
ਰਹੀਨਕੈਕੈਬਿਧਿਕੇਅਕਾਬਕੀ॥ਅਕਰਿੰਦਾਇਹੈਜ਼ਿ
ਯਜਾਨੀਮਨਸਾਬਕੀਹੈਯਾਂਤੇਕਪਿਨਾਬ ਬੂਝਬੇਕੀ
ਮਨਸਾਬਕੀ॥ਦੇਖਨੈਨਹਾਬਕੀਨਸੁਧਪਾਂਇਹਾ
ਬਕੀ ਸੁਰਘੁਨਾਬਹਾਬਕੀਨਿਸਾਨੀਜਬਹਾਬਕੀ
॥੩੯॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਦੇਖਰਹੀਚਹੂੰਓਰਨਤਾਹਿ
ਸੁਕੇਉਨਮਾਨਸਦੇਤਦਿਖਾਈ॥ਸੋਚਬਿਚਾਰਕੀਏ
ਬਹੁਭਾਂਤਿਨਰੀਮੁੰਦਰੀ ਨਭਤੇਉਤ੍ਰਆਈ॥ਤੌਹੀਲੌ

ਬੋਲਉਠੋਓਕਪਿਪਸੌਂਮੁਹਿਰਾਮਦਈਸੁਤੁਮੈਂਪਹੁਚਾ
ਈ।ਦੂਤਹਨੂਮੇਰੋਨਾਉਹੈਮਾਤਪਰੋਂਪਗਜੀਨਕਰੋ
ਦੁਚਿਤਾਈ।੪੦॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਤਬਜਿਯਮੈਂਸਿ
ਯਸੁਖਕੀਓਰਾਮਦੂਤਯਹਿਆਹਿ।ਮਾਨਸਕੀਕ
ਹਿਤੋਂਟਹੀਮਿਲਨਕਹਯੋਹੈਤਾਹਿ।੪੧॥ ।ਸੋਰਠਾ
॥ ।ਬਹੁਰੋਕੀਓਬਿਚਾਰਪ੍ਰਾਨਨਾਥਅਤਿਚਤੁਰਹੈ
ਰਾਮ
।ਕੀਨੋਕਪਿਪ੍ਰਤਿਹਾਰਮਾਨਸਕੋਰਾਖਸਭਖੋਂ।੪੨
ਦੂਤ ਮਨੁਖ
॥ ।ਕਬਿੱਤ। ।ਦੂਜੇਭਲੀਕਰੀਮੇਰੇਜੀਕੀਸੁਬ
ਹਰੀਪ੍ਰਭੁਮਾਨਸਜੋਹੈਤੋਤਾਂਸੋਕੈਸੇਮੁਖਜੋਰਤੀ।ਰਾ
ਮਦੂਤਸੁਨੇਤੇਹੀਘਰੀਮਾਰਡਾਰਯੋਹੁਤੋਤਾਹੀਕੋਜਿ
ਵਾਇਬੇਕੋਕੌਨਕੋਨਿਹੋਰਤੀ।ਐਸੇਕਹਿਪਾਛੇਮੁੰਦ
ਰੀਕੋਛਾਤੀਲਾਇਰਹੀਮਾਨੋਮਿਲੇਪ੍ਰਾਨਨਾਥਨੈਕੁਨ
ਬਿਛੋਰਤੀ।ਕਬਹੂੰਉਪਾਰੇਦ੍ਵਾਪੇਨਿਧਨੀਕੇਧਨਕੀ
ਜਯੋਂਨੈਨਨਕੇਨੀਰਉਰਆਛੂਰਨਿਚੋਰਤੀ।੪੩॥ ॥
ਕਬਿੱਤ। ।ਬੂਝਤਹੈਤਾਹੀਸੋਂਸੰਦੇਸੋਸੀਅਬਾਰਬ
ਰਮੇਰੇਪ੍ਰਭੁਪ੍ਰਾਨਨਾਥਸੁਖਸੋਂਰਹਤਹੈਂ।ਲਛਮਨ
ਨੀਕੇਕਹਾਂਛਾਡਕਹਾਂਕਹਯੋਤੋਸੋਂਮੇਰੀਸੁਧਲੈਬੇਕੋ
ਕਬਹੂੰਉਮਹਤਹੈਂ।ਕਿਧੌਂਮੇਰੇਔਗੁਨਬਿਚਾਰੇਹੈਂਬਿ
ਸਾਰਦੀਨੀਕਿਧੌਂਮੇਰੋਨਾਮਲੈਉਸਾਸਨਭਰਤਹੈਂ।
ਠੰਢੇ ਸਾਸ

ਬੋਲੇਹਨੂਮਾਨਐਸੇਮੁੰਦਰੀਨਕਹੈਮਾਤਤੇਰੇਪਾਛੇਯਾ
ਕੋਰਾਮ ਕੰਕਨਕਹਤੁਹੈ॥੪੪॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਭੁ
ਜਾਭਈਅਤਿਦੂਬਰੀਕੰਕਨਕੀਨੀਛਾਪ।ਹਨੂੰਮਾ
ਨਸਾਚੀਕਹੈਕੈਨਹਮਾਰੇਪਾਪ॥੪੫॥ ।ਕਬਿੱਤ।
।ਤੇਰੇਪਾਛੈਤੇਰੋਦੂਖਤੇਰੋਜਪੈਨਾਮਮੁਖਦੂਜਕੀ
ਸੀਕਲਾਕੈਹੂੰਦੇਹਨਿਬਹਤਹੈ।ਸੁਨੀਏਨਤੇਰੀਬਾਤ
ਤਾਹੀਕੇਅਟਪਟਾਤਤਲਫਤਗਾਤਬੀਜੁਰੀਸੀਰ
ਮਕਤਹੈ।ਕੰਕਨਕਰੀਹੈਛਾਪਸੋਊਹੈਛਿਲਛਲਾਤ
ਪ੍ਰਾਨਨਾਥਹੂੰਕੋਚਿੰਤਾਗਹੇਹੀਰਹਤਹੈਂ।ਛੀਨਰਘੁ
ਰਾਈਸੁਨਸੀਅਮੇਰੀਮਾਈਜੈਸੇਪਛੂਟਾਪਛੋਂਯਾ
ਐਸੇਬਿਧਉਲਹਤਹੈਂ॥੪੬॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਤ
ਬਬੋਲੀਤ੍ਰਿਜਟੀਸੁਮਤਿਸੁਨਜਾਨਕੀਅਚੇਤ।ਤੂੰਸੁ
ਰਾਮਸੰਗਉਠਚਲੀਘਰਤਜਬਨਕਿੰਹਹੇਤ॥੪੭॥
।ਕਬਿੱਤ। ।ਤੂੰਨਸੰਗਹੁਤੀਤਬਇਤੀਓਨਹੁ
ਤੀਕਹਾਂਤੈਂਬਿਨਅੱਕੇਲੇਰਾਮਚੰਦਕਛੂਰਰਤੇ।ਤੰ
ਪਰਮਨਾਇਰਹੇਰਾਖਬੇਕੋਪਾਂਇਗਹੇਪਾਛੇਸਬਮੈਂ
ਦਰਕੇਲੋਗਤੇਸੋਂਲਰਤੇ।ਕਹੂੰਬਨਜਾਇਕਹੂੰਕੰ
ਦਮੂਲਖਾਇਸੰਗਲਛਮਨਲੈਕੈਸੁਖੀਦੂਖੀਦਿ
ਨਭਰਤੇ।ਕਾਹੇਕੀਭਲਾਈਜਬਨਾਰਿਮੂਹਲਾਈ

ਆਜਤੋਰੋਦੁਖਕਾਹੇਕੋਹਨੂੰਸੇਮੋਸੇਮਰਤੋ॥੪੮॥ ॥
ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਸੁਨਰੇਨਿਡਰਆਜਗਹਿਤੀਜੌਧਾਰਨਾਰੀ
ਭੀਤਰਤੇਪਕਰਨਿਸਾਚਰਨਾਲਆਵਤੋ॥ਬਿਛੁਰੇਤੇਪੀ
ਅਕਹੋਕੈਨਸੀਮਰੀਹੈਤੀਅ(ਇਸਤ੍ਰੀ)ਤੁਮ(ਰਾਖਸ਼)ਸੁਖੀਹੋਤੇਰਘੁਬੀਰ
ਸੁਖਪਾਵਤੋ॥ਜਾਨਤੀਤੌਤਬਛਿਗਮੋਸੀਜੋਨਹੋਤੀ
ਤੇਰੇਔਰਹਨੂੰਮਾਨਬਿਨਲੀਕਾਕੈਨਆਵਤੋ॥ਤੇਰੀ
ਓਉਪਾਧੋਜੋਤੂੰਸੀਗਹੀਨਹੋਤੀਤਬਰਾਵਨਹੈਜੋਕੀ
ਰਾਮਚੰਦਕੇਚੁਰਾਵਤੋ॥੪੯॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਸੁਨ
ਤ੍ਰਿਜਟੀਸੀਤਾਕਹੈਮਰਮ(ਭੇਦ)ਨਜਾਨੈਕੋਇ॥ਪੀਅਦੂ
ਖੀਬਨਮੈਰਹੈਤੀਅਸੁਖੀਘਰਹੋਇ॥੫੦॥ ॥
ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਔਰਕਹੋਂਇਕਬਾਤਜਾਹਿਸਮਝਹੋਸੀ
ਗਾਚਲੀ॥ਸੁਨਹੁਧਰਮਕੀਭਾਤਿਤ੍ਰਿਜਟੀਸਭਤੇਸੋ
ਕਹੌ॥੫੧॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਮੂੰਡ(ਸਿਰ)ਤੋਪਿਤਾਬਚਨ
ਭਾਰਹੈਉਠਾਓਰਾਮਦੂਸਰੇਜਟਾਕੋਰਾਖਯਾਤੇਅਬ
ਲਾਇਓ॥ਕੰਠਖੜਗਭਾਰਕਰਧਨੁਖਧਰੇਈਭਾਰ
ਕਟਿਸੋਨਿਖੰਗ(ਤਲਵਾਰ)ਅੰਗਅੰਗ(ਹਥ)ਮੁਰਝਾਇਓ॥ਮੋਰੇਘ
ਰਹੇਕੋ(ਤਰਕਸ਼)ਨਿਪਟਛਾਡੀਭਾਰਦ੍ਵੈਹੈਇਹੈਮੈਬਿਚਾਰੀਇ
ਨਪੈਨਸਮੋ(ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ)ਜਾਇਓ॥ਭੂਖਹੈਕਿਦੂਖਹੈਕਿਨਆਇ ਸਖੀ
ਮੁਰਝਾਇਹੈਸੁਯਾਤੇਸੰਗਚਲੀਯਾਹਿਭਾਰਨਸਗ

ਇਗੌ॥੫੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਤ੍ਰਬਿਜਟੀਪਾਇਨ
ਲਗੀਚਤੁਰਜਾਨਕੀਆਹਿ॥ਜੋਲਆਯੋਕਪਿਰਾਮ
ਤੇਪੁਨਸੀਅਬ੍ਰਿਤੰਤਤਾਹਿ॥੫੩॥ ਸੋਰਠਾ ॥ਜਿਨ
ਸੋਂਬਹੁਤਸਨੇਹਰਾਮਚੰਦਮਨਤੇਕਰਹਿ॥ਤਿਨਹੂੰਕੀ
ਗਤਿਏਹੁਸੁਕਵਿਰਾਮਸੰਗਤਜਰਹੀ॥੫੪॥ ॥
ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਰੰਜਬਿਭੂਤਿਬਿਖਛਨਏਕਤਤੱਛਿਨ
ਰਾਮਹਿਪੀਠਦਈ॥ਮਨਭਾਵਨਕੇਪਹੁਚਾਵਨਕੇ
ਮਿਸਪੌਰਹੂਲੌਨਹਿਸੰਗਭਈ॥ਪੁਨਮੈਬਨਮੈਤ੍ਰ
ਸਮਾਰਗਮੋਸੁਨਿਮੁੰਦਰੀਬਿਪਰੀਤਨਈ॥ਹਮ
ਤੀਨਹੁਤੇਸੁਪਤਿਬ੍ਰਤਕੀਤਿਹੁਲੋਗਨਤੇਪਰਤੀਤਿਗ
ਈ॥੫੫॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਪਹਿਲੇਤੌਤੁਮੈਸੁਨਮੁੰ
ਦਰੀਪ੍ਰਬੀਨਰਘੁਬੀਰਜੂਕੀਮੂਰਤਿਤੈਨੀਕੇਕੈਨਿ
ਹਾਰਤੀ॥ਪਾਛੇਤੇਤੋਦੇਖਤੀਹੌਆਪਨੋਸਰੂਪਸਬ
ਔਰਹੈਕੇਦਹੈਹੈਕਹੋਨਕੋਂਏਹੈਮਾਰਤੀ॥ਪਾਛੋਰਹੀ
ਸੋਹਤੀਅਮੇਰੇਪ੍ਰਾਨਹੂੰਤੇਪੀਯਮੋਸੇਦੈਗਏਹੈਰਾਮ
ਆਸੁੰਨਕੇਢਾਰਤੀ॥ਦੈਕਪੋਲਹਾਥਰਹੀਨਥਕਹਿ
ਸ੍ਵਾਸਭਰੇਮਾਥੇਲਿਖੇਅੰਕਨਬਿਧਾਤਾਨਾਨਿਵਾਰਤੀ
॥੫੬॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ਬੋਲਓਹਨੁਮਾਨਮਾਤਾਜਾਨਕੀ
ਨਿਵਾਰਸੋਕਜਾਹੀਦਿਨਜਾਇਤੇਰੀਸੋਧਹਿਸੁਨਾਇ

ਹੌਰਾਵਨਕੇਮਾਰਬੇਕੋਉਮਤ੍ਰਰਚ੍ਯੋਹੈਮਨਤਾਹੀਦਿਨ
ਸਭਨਬੁਲਾਇਲਿਆਇਆਇਹੌਂਹੌਔਰਜੋਕਦਾ
ਮੋਸੋਂਬਹੁਰੇਕਹੈਂਗੇਰਾਮਸੀਤਾਕੋਲੈਆਉਤਬਛਿਨ
ਮੈਲੈਜਾਇਹੌਂਹੌਰਾਮਪਹਿਲੈਆਇਹੌਸੁਤੋਹਿਪਹੁਚਾ
ਇਹੌਤੂਮਾਨਮੇਰੀਬਾਤਹਨੂੰਤਾਂਦਿਨਕਹਾਇਹੌਹੌ॥੫੭
॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਔਰਜੋਤੂੰਕਹੈਮੋਹਿਅਬਹੀਲੈਜ
ਉਤੋਹਿਲੰਕਹੀਕੇਲੋਗਨਕਉਕੌਤਕਦਿਖਾਇਕੈਰਾ
ਵਨਹਿਮਾਰੈਂਪੁਰਭਲੀਭਾਂਤਿਜਾਰੈਂਤੇਰੋਮੁੰਡਨਬਿਧਾ
ਰੈਆਜਰਾਮਬਲਪਾਇਕੈ॥ਔਰਜੋਕਹੈਤੋਗਢਕੈ
ਢਨਕੋਮੂਲਤੇਲੈਉਪਾਰਡਾਲੈਨਭਮੰਡਲਉਡਾਇ
ਕੈ॥ਤਾਂਪਰਜੋਮੋਸੋਂਰਘੁਬੀਰਜੂਖਿਜੈਂਗੇਤਬਬੀਚਪ
ਰਮਾਤਾਮੋਹਿਲੀਜੋਬਖਸਾਇਕੈ॥੫੮॥ ॥ਕਬਿੱਤ
॥ ॥ਜਾਂਦਿਨਤੇਕਪਟੀਲੈਆਯੋਤੁਮੈਮੂੜ੍ਹਮਤਤਾਂਦਿ
ਨਤੇਜਾਨੀਲੰਕਾਨਗਰੀਉਦਾਸਹੈ॥ਹੈਜੋਕੋਉਦਿਨਛ
ਟਕੀਲੈਪ੍ਰਤਾਪਜਾਕੇਕੈਸੇਜੈਸੇਸਾਂਝਸਮੈਦਿਨਕੋਹੁਲ
ਸਹੈ॥ਧੂਆਂਕੇਸੇਧੌਲਹਰਮਟੈਈਸੇਦੇਖੀਅਤਿਰਾਤ
ਘਰੀਦ੍ਵੈਕਪਾਛੈਰਵਿਕੇਪ੍ਰਕਾਸਹੈ॥ਜਮਕੀਬਨੈਰੀਸਿ
ਵਜੂਕੀਬਿਗਰੈਗੀਰਘੁਬੀਰਕੋਪਸਿੰਘਮੁਗ੍ਰਰਾਵਨ
ਗਿਰਾਸਹੈ॥੫੯॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਸੁਖਪਾਯੋਜਿਯਜਾ

ਨਕੀਭਲੋਦੂਤਯਹਿਆਇਓ।ਸੂਕੇਸਰਜਨਮੇਘਕਪਿ
ਬਰਖਜੁਆਏਤਾਹਿ।੬੦॥ ।ਸੋਰਠਾ। ।ਸੁਨਹੁ
ਬੀਰਹਨੁਵੰਤਤੋਰੋਬਲਸਾਚੋਸਬੈ।ਰਾਮਚੰਦਬਲਵੰ
ਤਕਹਿਓਤੁਮਸੋਕੀਜੀਏ।੬੧॥ ।ਕਬਿੱਤ੍ਰ। ।ਸੂਰ
ਸਸਿਮੇਘਪੌਨਇੰਦ੍ਰਜਮਸਿਧੁਕੌਨਆਇਸਕੇਮੇਟੈ
ਤੀਨੋਲੋਕਐਸੋਕੋਰਹੈਜੋਕਦਾਚਮੇਟੈਕੋਊਤਾਂਕੀਆ
ਊਮੇਟੈਬਿਧਿਲੋਕਕਹੈਪਾਪੀਪਰਲੋਕਦੁਖਮੈਪਰੈ।
ਤਾਤੇਬੇਗਜਾਹਿਲੰਕਲੋਗਨਪਤਾਹਿਜਿਨਪਾਪਛ
ਲਕਪਟਨਏਕ।ਇਨਤੇਬਚੈ।ਇਨਕੋਮਿਲੇਤੇਤੋਹੂੰਹ੍ਵੈ
ਗਈਕਠੋਰਜਾਂਤੇਮੇਰੇਪ੍ਰਾਨਰਹੇਸੁਨਰਾਮਦੁਖਨਤੁਹੈ
।੬੨॥ ।ਕਬਿੱਤ੍ਰ। ।ਨਾਥਪਰਪੀਰਕਹੋਕਬਿਤੋਬਿ
ਸਾਰੀਕਪਿਬੀਰਰਘੁਬੀਰਪਦਕੈਲੋਲੰਕਆਇਓਹੈ।
ਕਹੂੰਆਸਲਾਗੇਕਹੂੰਆਰਜਸੁਪੰਥਜਾਗੇਪਾਛੇਤੋਪ
ਤਾਨੇਪ੍ਰਾਨਆਗੇਨਪਤਾਇਓਹੈਂ।ਬਾਸੀਹੈਨਿਕਟਕੇ
ਉਦਾਸੀਸੇਤੌਨਾਹਿਐਸੋਦਾਸੀਸੀਯਕੇਸੰਦੇਸੇਬਹੁਰੇਨ
ਪਾਇਓਹੈ।ਬਾਤਕਹੋਰੰਗਕੀਕਿਧੌਕਰੀਹੋਇਨੈਕੀਰਾਮਪ੍ਰ
ਨਕੀਚੌਕੀਮੋਪੈਕਬਲੌਦਿਵਾਇਓਹੈ।੬੩॥ ।ਕ
ਬਿੱਤ੍ਰ। ।ਬਿਰਹਕੀਜ੍ਵਾਲਮੈਨਜਾਤਜਰਮੇਰੋਤਨਨੈਨ
ਨਕੈਨੀਰਹੂੰਮੈਬੂਡਨਮਰਤਹੈ।ਰਾਵਨਕੇਤ੍ਰਾਸਨਉਸਾ

ਸਨਨ ਪ੍ਰਾਨ ਜਾਤ ਦੇਹ ਛਾਤ ਛਾਤ ਜੀ ਸੌਂ ਲਿਤਗੀ ਲਰਤੋ ਹੈ
।ਛਤੀਆਂ ਕੀ ਬਤੀਆਂ ਕਹਾਂ ਲੌ ਕਹੌ ਪ੍ਰਾਨ ਨਾਥ ਰਾਮ ਬਿ
ਨ ਨੈਕ ਹੂੰ ਨ ਕਹੇ ਬਿਦਰਤ ਹੈ ।ਇਹੈ ਮੈਂ ਲੋਭੇਸ ਮੇਰੋ ਕਹੀ
ਓ ਸੰਦੇਸ ਕਪਿ ਆਸ ਬਸ ਪਰੀ ਤਾਂਤੇ ਜੀਬੋਈ ਕਰਤ
ਹੈਂ।੬੪।। ਸਵੈਯਾ ।ਕੰਚਨ ਕੇ ਮ੍ਰਿਗ ਕਾਜ ਹਨੂੰ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਹਿ ਜੋਤ ਬਥੋ ਹੈ ਨ ਪਛਾਰੋਂ ।ਕਾਹੇ ਕੋ ਹੋਇ ਇਤੀ ਬਿਪ
ਰੀਤ ਜੋ ਰੇਖ ਮਿਟਾਇ ਕੈ ਪਾਂਉ ਨ ਧਾਰੋ ।ਏ ਦੇਊ ਮੈਂ ਅਪ
ਰਾਧ ਕਰੇ ਛਮਾ ਏ ਰਘੁਬੀਰ ਨ ਫੇਰ ਪਛਾਰੋਂ ।ਸੋ ਅਬ
ਲੌ ਦੁਖ ਪਾਵਤ ਹੋ ਹੈ ਜਬ ਪਾਇ ਨ ਦੇਖੌ ਤੌ ਪ੍ਰਾਨ ਨਿਕਾਰੋਂ।
੬੫।। ।ਕਬਿੱਤ।। ।ਚੰਦ ਦੇਖ ਚਕਈ ਮਿਲਾਨ ਸਰ
ਫੂਲੇ ਐਸੇ ਬਿਪਰੀਤ ਕਾਲ ਹੈ ਸੁ ਦੇਹ ਕਹੀ ਅਤੁ ਹੈ ।ਬ
ਤੀ ਸੰਝ ਬਾਤੀ ਪ੍ਰਨ ਸਾਰ ਨੀਰ ਚੰਦਨ ਸੋ ਬਾਲ ਲੀਜੀ
ਅਤਿ ਨ ਅਨਲ ਭਈ ਅਤਿ ਹੈ ।ਸੰਗ ਕੇ ਦੁਕੂਲ ਦੇਖ
ਕੁੰਜਨ ਕੇ ਫੂਲ ਦੇਖ ਰੂਖਨ ਕੇ ਮੂਲ ਦੇਖ ਸੂਲ ਸਹੀਅ
ਤਿ ਹੈਂ ।ਐਸੇ ਪਲ ਭਾਰੀ ਰਾਮ ਪੌਲੇਂ ਨ ਸੰਭਾਰੀ ਕਪਿ ਐਸੇ
ਰਾਦੂ ਲੰਕ ਐਸੀ ਭ੍ਰਾਂਤਿ ਰਹੀ ਅਤੁ ਹੈਂ।੬੬।। ਦੋਹਰਾ
।ਹਨੂੰਮਾਨ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਅਤਿ ਲੋਚਨ ਜਲ ਨ ਰਹਾਇ
।ਰਾਮ ਚੰਦ ਬਿਨ ਸਿਯ ਦੁਖੀ ਸਿਯ ਬਿਨ ਉਤ ਰਘੁਰ
ਾਇ।੬੭।। ।ਸੋਰਠਾ। ।ਭ੍ਰਮ ਹਿ ਭਈ ਪਰਤੀਤ ਜ

ਬਮੁੰਦਰੀਤੋਕੋਦਈ॥ਦੂਤਹਿਦੈਬਿਪਰੀਤਿਇਕਪਾਤੀ
ਅਰੁਪਤੇਬਿਨਾ੬੮॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਜਾਨਕੀਜੂਜੀ
ਆਆਨੋਭਲੋਹੈਸਆਨੇਕਪਿਯਾਹੀਤੇਪਠਾਏਰਾਮ
ਜਾਨੈਯਾਕੀਮਤਿਕੋਚੋਟੀਮੈਂਲਪੇਟੀਏਕਮਨਗੀਸੁ
ਕਾਢਿਦੀਨੀਦੀਜੋਰਾਮਹਾਥਜੋਬੱਦ੍ਯਾਤੇਰੀਗਤਿਕੋਂ
ਦੂਸਰੇਸੰਦੇਸੋਚਿਤ੍ਰਕੂਟਤੁਮਮੇਰੇਹਿਤਕੌਨੇਕੀਓਕਾਕ
ਸੀਕਬਾਨਲੈਸੁਗਾਤਿਕੋਂਤਿਲਕਬਨਾਏਨਿਜਹਾਥ
ਮੇਰੇਮਾਥਕਾਪਤੀਨੋਪਤੇਦੀਨੇਤਿਨਤੀਨੋਲੋਕਪਤਿਕੋਂ
੬੯॥ ਸ੍ਵੈਯਾ ॥ਜਾਹਿਹਨੂਅਬਛਾਡਿਬਿਲੰਬਚਲ
ਯੋਤਿਨਦੂਰਹੂਤੇਸਿਰਨਾਯੋ॥ਆਇਗਈਫਿਰਕੈਮਨ
ਮੈਕਛੂਯਾਂਅਪਨੇਬਲਮੈਨਜਨਾਯੋ॥ਕਿਆਚਲਹੈ
ਜਰੀ ਮੈਯਹਿਬਾਤਕਿਰਾਮਕੇਦੂਤਕੋਊਕਪਿਆਯੋ॥
ਰਾਵਨਜੇਜਬਜਾਇਮਿਲੈਤਬਕੌਮਿਟਹੈਮਨਕੇਪਛੁ
ਤਾਯੋ੭੦॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਚੰਚਲਜਾਤਸੁਭਾਉਹਨੂ
ਮਾਨਚਿਤਯੌਧਯੋ॥ਸੁਰਨਕੇਸਤਭਾਉਕਾਇਰਬਕ
ਮੁਖਹੀਰਹੈ॥੭੧॥ਦੋਹਰਾ ॥ਜੋਖਿਝਹੈਰਘੁਬੀਸਮ
ਕਿਯੰਤੇਜਸਲੈਜਾਉਂ॥ਪ੍ਰਨਰਹੈਕੈਜਸਰਹੈਦੋਮੈਂਏ
ਕਕਮਾਉਂ॥੭੨॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਬਾਗਤੇਰਖਾਇ
ਬਲਆਪਨੇਜਨਾਇਤੌਕੇਏਕਪੁਤਘਾਇਤਬਸਿ

ਧੁਪਾਰਜਾਇਹੌਂਲੰਕਹਿਂਜਰਾਇਕੈਕਲੰਕਹਿਚੜ੍ਹਾ
ਇਬਡੋਊਧਮਮਚਾਇਰਾਮਦੂਤਹਿਕਹਾਇਹੌਂਤਾ
ਰੌਲਾ
ਵਨਕੇਸਾਵਨਕੇਮੇਘਜੈਸੇਰੁਵਾਇਰਾਮਚੰਦਹਿਸੁ
ਨਾਇਬਡੇਬਾਂਦਰਕਹਾਇਹੌਂਔਰਜੈਸੇਕਹੈਂਗੇਬਿ
ਨਕਹੇਕਿਉਂਕਰੀਹੈਤਬਮੋਹੈਕਹਾਂਜੈਹੈਨਾਮਸੀਤਾ
ਕੋਬਤਾਇਹੌਂ॥੭੩॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਜੌਲੌਂਜੀਅਕੈ
ਬਿਦਾਰਜਾਨਕੀਸੌਂਕਹੌਅਬਤੇਰਗੀਮਰੈਗੀਯਹਿ
ਜਾਨਤਨਬਲਕੋਆਇਸਬਿਨਾਜੈਂਕਰੌਦੇਖਨਤੇਂ
ਅਪ੍ਰਾਧ
ਡਰੋਂਤਬਕਹੇਹਨੂਮਾਨਹੌਂਕਰੋਂਤੌਂਏਕਫਲਕੋਢੀਲੇ
ਢੀਲੇਪਾਇਨੰਸੌਂਸੀਤਾਜੂਸੌਂਕਹ੍ਯੋਜਾਇਭੂਖਲਾਗੀ
ਬਿਨੰਕਹੇਬਾਗਮੈਂਕੈਸੇਫਲਕੋਬੋਲੀਸੀਅਜੈਸੇ
ਤੇਰੇਜੀਅਕੈਨਜੋਖੌਂਹੋਇਤੈਸੇਤੋਰਖਾਹਕੋਊਏਕਆ
ਪੀਲਾ
ਧਫਲਕੋ॥੭੪॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਸਿਯਸੁਧੀਬਤਭ
ਗਕਪਿਪਾਤਿਫਲਸਮਝੈਨਹੀਂ॥ਚੁਕਮਰਕੀਸੀਆ
ਚੁਕਏਕਅਗਨੀਪਥਰਕਾਨਾਮਹੈ
ਗਹਨੂਮਾਨਆਗਆਲਈ॥੭੫॥ ਦੋਹਰਾ ॥ਇ
ਕਏਕਲਕਪਿਜਾਤਅਤਿਆਇਸਕੀਓਸਹਾਇ॥
ਧਰਕਪੂਛਿਠਾਢੇਭਏਰਾਮਤੇਜਸੁਲਗਾਇ॥੭੬॥
ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਪੈਠੈਬਨਤੇਰੀਖਿਨਮਨਕੀਨੇਹੋਸਕਾ
ਖੀਮਾਰੇਰਖਵਾਰੇਸਭਤੂਹੀਕਿਲਕਾਰਕੀਨਾਭਾਗੇਇ

੧੩੬ ਕਤ੍ਰਾਏਰੂਖਮੂਲਤੇਉਪਾਰੇਫਲਤੋਰੇਮੀਠੇਖਾਏਹਗੀਠੌ
ਰਹੀਸੁਛਾਰਕੀ।ਆਨਪੁਰਹੂਤਨਿਜਹਾਥਨਸਵਰੀ
ਐਸੀਰਾਵਨਕੀਬਾਰੀਪਾਤਪਾਤਤ੍ਰਾਰਡਾਰਕੀ।ਦੂ
ਤਕਹੀਬਾਤਮਹਾਰਾਜਉਤਪਾਤਭਯੋਆਯੋਕਪਿਏ
ਕਤਿਨਮਾਰੇਹਮਹਾਰਕੀ।੧੧॥ ।ਕਬਿੱਤ੍ਰ। ।ਹਰੇ
ਹਰੇਆਯੋਪੇਡਹਰਏਂਹਰਾਯੇਏਕਤਾਂਕੇਮਾਰਬੇਕੋਹਮ
ਬਰੀਹਾਲਹੂਲਕੀ।ਪਾਛੇਉਨਪੌਛਸੋਂਫਿਰਾਇਸਭ
ਮਾਰਡਾਰੇਭਾਗੇਹਮਆਏਬਾਤਭਈਐਸੇਸੂਲਕੀ
।ਜਾਂਕੀਛਬਿਦੇਖੈਬਨਨੰਦਨਸੇਮੀਂਚੈਆਂਖਸੀਂਚੈ
ਮੇਘਮਾਲੀਸੋਈਬਾਰੀਨਿਰਮੂਲਕੀ।ਹਮਤੋਕਹੀਹੈ
ਬਾਤਬਾਗਮੈਨਰਹਯੋਪਾਤਆਸਜਿਨਕਰੈਮਹਾਰਾ
ਜਫਲਫੂਲਕੀ।੧੨॥ ।ਕਬਿੱਤ੍ਰ। ।ਜੋਰਾਵਰ
ਧਰਪੇਡਖਰੇਈਸਬਰਗਾਢੇਬਿਟਪਅੰਬਰਬਢਐ
ਬਰਛੁਟਤਹੈਂਕੌਨਹੀਮੈਨਆਵੈਜਿਨੈਬਾਉਨਹਿਲਾ
ਵੈਬਲਵਾਨਨਡੁਲਾਵੈਏਤੇਮਾਨਵਿਦੀਅਤਿਹੈ।ਸਿ
ਰੋਮਨਬਾਗਨਬਗੀਚਨਬਨਨਬੀਚਹੁਤੇਰਖਵਾਰੇ
ਤੁਹਾਂਪਛੀਕੀਨਗਤਿਹੈ।ਦਵਤਦੂਖਾਰੇਹਨੂਮਾਨਕੇ
ਉਖਾਰੇਐਸੇਰੂਖਉਖਰਤਜੈਸੇਊਖਉਖਰਤਹੈ।
੧੩॥ ।ਕਬਿੱਤ੍ਰ। ।ਕੌਨਕਪਿਆਯੋਜਿਨਊਧਮਅ

ਡਾਰੋ ਐਸੋ ਜਾਇ ਮੇਘਨਾਦ ਜਿਨ ਮਾਰੇ ਬਾਂਧ ਲਿਆਈ
ਤਾਕਾਂ ਕੇ ਕਹੇ ਕੀਨੋ ਉਤਪਾਤ ਜਾਹਿ ਬੂਝੇ ਬਾਤ ਤਾਂਤੇ ਏ
ਕਵਾਰ ਵਾਹਿ ਮੋਹਿ ਦਿਖਰਾਈਓ । ਔਰ ਜੇ ਕਦਾਂਚ ਕਾ
ਹੂ ਦੇਵਤਾ ਕੋ ਹੋਇ ਛਲ ਤੌ ਤੇ ਤਾਹਿ ਨੀਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਫਾਸ ਸੋਂ
ਫਸਾਈਓ । ਮਾਰੋ ਜਿਨ ਅੱਛ ਮਤਿ ਵਾਹੀ ਬਲੀ ਹੋਇ
(ਅੱਛਕੁਮਾਰ)
ਤਾਂਸੋ ਸਾਵਧਾਨ ਹ੍ਵੈ ਕੈ ਬੇਟਾ ਜੀਤ ਪਾਰ ਆਈਓ ।੬੦॥
॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਚਲ ਲੈ ਤਬ ਧਾਇ ਨਾਦ ਬਾਜੇ ਸੂਰ ਸਾਜੇ
ਸਭ ਜਾਇ ਦ੍ਰਿਗ ਦੇਖੇ ਕਛੂ ਮੇਰ ਜੇ ਬਨਾਏ ਹੈ । ਘਰੀ ਦ੍ਵੈ
ਕੁਲਰੇ ਏ ਏਈ ਮਾਰੇ ਉਤ ਕੈਂ ਨ ਮਰੇ ਹਾਰ ਪਰੇ ਬ੍ਰਮ ਅੰਝਪ
ਫਕੈ ਢਲਾਏ ਹੈ । ਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮ ਆਨ ਬੋਲੇ ਕਹਾਂ ਪਾਵੈ
ਜਾਨ ਕਪਿ ਯੌਨ ਜਾਨੈ ਮੂਢ ਬਪੁ ਆਪ ਤੇ ਬੀਧਾਏ ਹੈ । ਯ
ਕੋ ਫਲ ਆਗੇ । ਘਰ ਲਾਗੇ ਜਾਨ ਜੈਹੈਂ ਸਭ ਬਾਂਧ ਹਨੂੰਮ
ਨ ਕੋ ਸੁ ਮੇਘਨਾਦ ਲਿਆਏ ਹੈ ।੬੧॥ ਦੋਹਰਾ ॥ਪੁਰ
ਜਨ ਸੁਰਜਨ ਮਨ ਹਰਖ ਦੇਖ ਹਨੂੰ ਮੁਸਕਾਹਿ । ਇਹਿ
ਬਿਧਿ ਬਾਂਧੇ ਕਪਿ ਸਹਿਤ ਰਾਵਨ ਕੀ ਢਿਗ ਜਾਹਿ ।੬੨
॥ ਸੋਰਠਾ ॥ਗਾਢ ਲੰਕ ਸਿਰਮੌਰ ਦੇਖ ਹਨੂੰ ਤਨ ਯੌ
ਕਹੋ । ਜਹਿ ਚਿੰਤਾ ਕੀ ਠੌਰ ਮਨ ਜਾਨੈ ਮੁਖ ਤੇ ਹਸੈ ।੬੩
॥ ਪ੍ਰਤਿਉੱਤਰ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਕੌਨ ਹੈਂ ਰੇ? ਕਪਿ ਹੌਂ
ਕੌਨ ਕਪਿ? ਹਨੂੰਮਾਨ ਕਾਂਕੇ ਸੁਤ ਬੂਝ ਨੀਕੇ ਅੰਜਨੀ ਕੇ

ਪੂਤਹੌ।ਕੌਨਕਾਜਬਾਗਤੋਰਭਾਖੋਸੂਤਮਾਰਿਓਮੇਰੋ
ਭੂਖਲਾਗੀਤੋਰਿਓਅਰਿਮਾਰਬੇਕੋਭੂਤਹੌਂ।ਮੇਰੇਆ
ਤੁਮਕਹ
ਗੇਸੂਰਹੈਕਹਾਵਤਕਹਾਊਕਿਓਂਨਤੈਸੋਗਿਰਤੋਰਬੇ
ਕੋਬੱਜ੍ਰਪੂਰਹੂਤਹੌਂ।ਕਿਓਂਹੈਲੰਕਆਯੋਰਘੁਬੀਰਹੈ
ਪਠਾਯੋਕਛੂਲਾਗਤਹੈਸੇਵਕਹੌਂਦੂਤਨਸੌਂਦੂਤਹੌਂ।
੮੪॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ਜਾਨਕੀਲੈਜਾਤੋਤੌਤੋਨੈਕੁਨਸੰਕਾ
ਤੋਮੂੜ੍ਹਆਪਨੋਹੈਤਨਆਪਕਾਹੇਕੋਬੰਧਾਵਤੋ।ਕੈਸੇ
ਮੇਘਨਾਦਿਆਦਿਜੀਸੌਂਛਾਡ੍ਤਦੇਤੋਅਰਿਲਰਬੇਕੋ
ਤੋਸੋਂਸੂਰਆਜਕਹਾਂਪਾਵਤੋ।ਤੇਰੀਬੀਸਬਾਹਨਕੀ
ਹੌਸਨਾਰਹਿਨਦੇਤੋਨੈਕੁਰਾਮਚੰਦ੍ਰਜੂਕੀਆਇਸਜੋ
ਪਾਵਤੋ।ਕਾਂਸੋਕਹੌਜਾਇਜੈਸੀਮਨਕੀਸਮਾਇਮ
ਨਹਾਇਹਾਇਨੀਕੇਰਣਕੌਤਕਦਿਖਾਵਤੋ।੮੫॥
ਕਬਿੱਤੁ ॥ਬੋਲੇਬਾਕਚਾਲਯਾਹਿਸੂਝਤਨਕਾਲ
ਬਕਬਾਦੀ
ਨਿਜਕੌਤੋਬਿਚਾਰਕਾਂਪੇਕੌਨਭਾਂਤਿਮਾਰੀਏ।ਇਕ
ਕਹੈਂਬੰਦਕੀਜੈਏਕਕਹੈਂਦੀਜੈਬਿਖਜੀਜੈਤਬਕੋਊ
ਦਿਨਐਸੀਭਾਂਤਿਟਾਰੀਏ।ਬੋਲਿਓਹਨੂਮਾਨਹੋਤੇ
ਐਸੇਨਮਰੋਂਰੇਜੈਸੇਤੁਮਹੂੰਕਹਤਮੋਰੋਬਚਨਬਿਚਾਰੀ
ਏ।ਪਤਿਹੀਸੁਗਾਈਅਬਤੌਹੂੰਮਰਿਓਚਾਹਤੁਹੌਤੂਲਤੇ
ਰੂਈ
ਲਸੌਂਲਪੇਟਦੇਹਮੇਰੀਜਾਰੀਏ।੮੬॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ਐ

ਰਭੁਪੰਤਿਕੇਹੂੰਜਬਮਾਰ੍ਯੋਨਮਰਤਤਬਤੈਸੋਈਬਿਚਾਰ੍ਯੋ ੧੩੯
ਜੈਸੇਹਨੂਮਾਨਕਹ੍ਯੋਹੈ।ਭੂਲਸਨਤੇਲਸੋਲਆਇਮੇਲ
ਘ੍ਰਿਤਬਾਕੀਖਾਸਗੀਫੂਲੈਲਪਟਆਨ੍ਯੋਯਹੈਰਹ੍ਯੋਹੈ।
ਦੇਖੇਕਟਿਰਾਮਕਛੁਭਾਵੀਸੋਚਲਤਨਾਹਿਜਾਤੇਘਰਜਰੈ
ਇਨਸੋਈਬਕੋਤਗਹ੍ਯੋਹੈ।ਪੌਨਪੂਤਤੈਜੋਕਹ੍ਯੋਰਾਮਪੁਰ
ਹੂਤਮੇਰੋਦੂਤਸੋਈਕਪਿਤਿਨਜਾਇਲੰਕਦਹ੍ਯੋਹੈ।੯੭॥
॥ਕਬਿਤ੍ਰ॥ ॥ਬ੍ਰਹਮਫਾਂਸਛੋਰਦੀਨੀਆਗੇਕਪਿਗਯੋ
ਭਾਗਆਪਫੂਕਲੀਨੀਕਹ੍ਯੋਰਾਵਨਗਵਾਰਕੋ।ਜੈਸੇਇ
ਦ੍ਰਬਰਨਕੁਬੇਰਜਮਜੀਤਿਯੋਤੈਸੇਮੋਹੂਜੀਤਿਯੋਚਾਹਤਹੈਂ
ਰੁਦ੍ਰਅਵਤਾਰਕੋ।ਬਾਗਤੋਰ੍ਯੋਤੇਰੋਪੂਤਮਾਰ੍ਯੋਬਧਿਦੇ
ਖੀਤੇਰੀਰਾਮਹਿਕੈਸੇਜੀਤਹੈਂਨਜੀਤਿਯੋਪਤਿਹਾਰਕੋ।ਦੇ
ਖਅਬਰੇਰਲੰਕਜਾਰਤਨਿਸੰਕਤੇਰੀਤਉਨਬੁਝੈਗੀ ਸਿਙਾਂਗੀ
ਜੌਲੌਆਇਹੈਪੂਰਬਕੋ।੯੮॥ ਕਬਿੱਤ ॥ਐਸੀਰਿ
ਸਆਵਤਹੈਤੋਹਿਕੈਜਰਾਇਜਾਊਂਜਾਨਕੀਲੈਜਾਊਂਅਬ
ਯਹੈਹੌਂਸਰਹੀਹੈ।ਕਹਾਕਰੈਂਰਾਮਚੰਦਅੰਗਦਸੁਗ੍ਰੀਵ
ਜਾਮਵੰਤਨਲਨੀਲਜੁਰਏਕਬਾਤਕਹੀਹੈ।ਸੀਤਾਸੋ
ਧਲ੍ਯਾਇਜਾਇਰਾਵਨਪਛਾਰਮਾਰੌਂਬੱਜ੍ਰਭੁਜਦੰਡਸੋਂ
ਪਕਰਮਾਰੋਂਮਹੀਹੈ।ਐਸੀਜੌਨਹੋਤੀਤੋਰੋਛਾਤਤਨੋਗੇ
ਤੀਕੇਊਹੈਨਬਸਵਾਸੈਰਾਮਰਾਜਗਾਹਰਹੀਹੈ।੯੯॥

ਪਤੰਗਾ

੧੪੦ ਕਬਿੱਤੁ॥ ।ਰਾਮਬਲਪ੍ਰਬਮਗਨੇਸੋਕੇਮਨਾਇਦ
ਲੋਜਾਤਹੀਤੋਕਲਸਜਰਾਇਅਰਿਧਾਮਕੋ।ਸਿੰਘ
ਡਿਉੜੀ ਪੌਰਜਾਰੀਊਚੇਚੌਪਖਾਅਟਾਰੀਭਲੀਕਰੀਰਾਮਦੂਤ
ਇਨਹੂੰਚਲਾਏਧਾਮਕੋ।ਰਾਵਨਨਿਹਾਰਰਹਿਓਸਭਾ
ਰੁਖਕੇ ਮੈਪੁਕਾਰਕਹਿਓਬਡੇਦਿਨਮੇਲੇਇਨਏਕਦੂਤਰਾਮਕੇ
।ਪਾਇਨਹਜੂਰਤਿਨਸੂਰਨਕੇਕੌਨਗਨੈਜਾਕੇਪ੍ਰਤਿ
ਹਾਰਕਪਿਏਤੇਬਡੇਕਾਮਕੋ॥੯੦॥ ਕਬਿਤੁ ।ਪਾਛੇ
ਕਹਿਓਲੰਕਪਤਿਸੁਨੋਹਨੂਮਾਨਕਪਿਰਾਮਚੰਦਜੀਕੇ
ਏਕਤੈਹੀਖਾਯੋਲੋਨਹੋਸਾਚੀਕਹਿਜੋਤੂੰਅਵਤਾਰ
ਹੈਂਉਮਾਪਤਿਕੇਤੌਤੋਹੈਂਭਗਤਿਤੋਸੋਂਨਤੋਪਾਨੀਪੌਨ
ਹੋਂਜੀਅਮੈਨਕ੍ਰੋਧਕਰਿਜਾਹਿਅਬਕੇਤੂੰਟਰਿਨਗ
ਰਜਰਾਵੈਂਜਿਨਸਾਧਯੋਹਮਮੌਨਹੋਬੋਲਿਓਤਬਜੈ
ਚੁਪ
ਹੋਸਿਟਭਯੋਤੋਕਹਾਂਹ੍ਵੈਗਯੋਰਾਮਕੋਪਆਗੇਛੁੱਟ੍ਰ
ਤੁੱਲ
ਮਹਾਂਭੂੱਟ੍ਰਕੈਨਹੋ॥੯੧॥ ਕਬਿੱਤੁ ।ਜਾਨੀਜਬਬਾ
ਤੁਤਬਰਾਜਾਬਲਿਲਾਤਤੈਲੋਮੈਤੋਅਪਰਾਧਭਯੋਤੋ
ਕੋਫਲਪੇਖਿਯੋ।ਸੰਕਰਇਕਾਦਸਮੈਦਸੋਸੀਸਕਾਟ
ਕਾਟਪੂਜੇਦਸਰਥਯੋਏਕਕਾਸੋਂਅਭਿਖੇਕਿਯੋ।ਤਾਤੇ
ਛਿਬਾਲ ਪੂਜਾ
ਲੀਕਜਾਰੀਸੇਟਆਨੀਨਹਮਾਰੀਅਬਆਗੇਉਕੁ
ਸਲਜਬਹ੍ਵੈਹੈਤਬਲੇਖਿਯੋ।ਜਾਨਤਹੋਮੇਰੋਪ੍ਰਭੁਮੋ

ਹਿਸਮਝਾਵਤਹੈਭੁੱਵਨਕੇਭੂੰਤਨਮੈਂਭੇਦਕੋਨਦੇਖਯੇ
॥੯੨॥ ਦੋਹਰਾ ॥ਏਹਬਿਧਿਰਾਵਨਲੋਕਪਤਿਮ
ਨਹਿਰਹਿਓਮੁਰਝਾਇ॥ਜਹਿਜਹਿਕਪਿਜਾਰਤਫਿ
ਰੈਤਹੀਨਿਰਖਮਰਜਾਇ॥੯੩॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ਪੂੰਛਿ
ਪਰਜਾਰੇਤੇਬਿਰਾਜਮਾਨਹਨੂੰਮਾਨਮਾਨੋਬੜਵਾਅ
ਨਲਸਿੰਧੁਅਕੁਲਾਤਹੈ॥ਕਿਧੌਂਮੇਘਸੰਗਕੇਟਬੀ
ਜੁਰੀਕੇਪੁੰਜਕਿਧੌਂਤੀਜੇਨੈਨਸੋਂਛਿਨੈਨਮੈਨਉਤਪਾਤ
ਸਿਵ ਕਾਮ
ਹੈ॥ਕਿਧੌਂਹੇਮਗਿਰਨਭਮੰਡਲਸੋਂਤੋਲੈਕਿਧੌਂਸੂਰਜ
ਸੁਮੇਰਪਰਬਤ
ਸੋਮਿਲ੍ਯੋਇੰਦ੍ਰਧਨੁਖਸੁਹਾਤਹੈ॥ਔਰੈਂਛਬਿਰਾਮਕ
ਹਿਮਾਨੋਰਾਮਚੰਦ੍ਰਤੇਰਰਾਵਨਪ੍ਰਚੰਡਕੋਪ੍ਰਤਾਪਭਾਜਯੋ
ਜਾਤੁਹੈ॥੯੪॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ਛਾਡਛਾਡਛੋਹਰਨਭੋਹਰ
ਬਾਲਕਾਂਨੂੰ ਭੋਰੇ
ਨਸੌਜਤਾਰਛਾਪਿਜਲਜੌਂਹਰਹੁਤਾਸਨਕੇਤ੍ਰਾਸਤੇ॥
ਸਅਣੀ (ਜੋੜਾ) ਜਲਕੀਆਂ ਜੋ ਲਾਂ ਅਗਨੀ
ਜਾਨਤਖਸ੍ਵਾਈਛਿਨਹੀਛਿਨਦ੍ਵੈਸਵਾਈਸਾਈਹਨੂੰ
ਮਾਨਕੀਉੱਤ੍ਵੇਨਪੁਸਪਾਸਤੋਸੋਨੇਕੀਅਟਾਰੀਹਿਤ
ਭਗ ਜਿਸਮਾਂ
ਸਾਰੀਪਰਜਾਰੀਜੈਸੇਘਾਸਕੀਅਟਾਰੀਜਰਗਾਈ
ਸਾੜੀ
ਫਿਰਬਾਸਤੇ॥ਵਾਤਨਚਬਾਇਹਾਇਪਕਮੋਨਜਾਇ
ਕਪਿਭਾਜਗਈਰਾਨੀਸਭਰਾਵਨਕੇਪਾਸਤੇ॥੯੫॥
ਕਬਿਤੁ ॥ਲਾਗੀਚਹੂੰਓਰਆਗਸੂਤੇਸਭਉਠੇਜਾ
ਗਛੂਤੇਕਾਹੂਕੇਨਪਾਗਹੈਂਚਲੇਜਾਤਹੈਂਛੂਤੇਹੈ...ਹੈਂ ਕੇ
ਛੁਟ੍ਹੇ

ਤੇ ਅਛੂਤੇ ਨ ਰਹਿਨ ਪਾਏ ਹਨੂੰਮਾਨ ਜੂਤੇ ਗਹੇ ਦਾਝਨ
ਸੋ ਪਾਤ ਹੈ ਕੀਨੋ ਜਿਨ ਰਾਵਨ ਨਪੂਤੇ ਜਮ ਹੂੰਤੇ ਜਮ ਕੂ
ਤੇ ਖੇਤ ਮੂੰਡ ਆਜ ਹੂੰਤੇ ਨ ਸਿਰਾਤ ਹੈ ਪਰੀ ਦਿਨ ਹੂੰਤੇ ਰੌ
ਰ ਦ੍ਵੈ ਗਏ ਏਕ ਪੂਤ ਸਭ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਦੂਤ ਇੰਦ੍ਰ ਹੂੰਤੇ ਨ ਡਰਾਤ
ਹੈ ॥੯੬॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਂ ਛਿਨ ਰਾਮ ਸੋਂ ਬੈਰ ਕੀਓ
ਸਠ ਤਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਮਤ ਹ੍ਵੈ ਗਈ ਕਾਹੇ ॥ ਲੰਕਪਤੀ ਗਹਿ
ਮੌਸਿਯ ਆਨ ਸੁ ਦੈ ਕਰਤਾਰ ਦੁਹੂੰ ਕਰ ਨਾਹੋ ॥ ਪੂਛਿ ਸੋ ਲਾ
ਇ ਜਰਾਇ ਦਏ ਹਨੂੰਮਾਨ ਸੁਨਾਰ ਕੇ ਢਾਰਤ ਸਾਂਢੋ ॥ ਰਾਵ
ਨ ਕੇ ਪਰਪੰਚਨ ਤੇ ਜਰੇ ਕੰਚਨ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਰੰਚ ਨ ਬਾਂਚੋ ॥੯੭
॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਫੂਲ ਗਯੋ ਅਮਰੇਸ ਦਿਨੇਸ ਖਗੇਸ ਜ
ਲੇਸ ਸਸੀ ਸਬਹੀ ਤੋ ॥ ਸੂਰਜ ਬੰਸ ਸਿਰੋਮਣਿ ਹੈ ਸੁਨ
ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਭਏ ਜਬ ਹੀ ਤੋ ॥ ਜੋਂ ਮਣਿ ਕੋ ਫਣਿ ਰਾ
ਜ ਨਿਹਾਰ ਡਰੈ ਨ ਰਤੀ ਤੋ ਅਨੂਪ ਮਹੀ ਤੋ ॥ ਜਾਰ ਕੈ ਲੰਕ
ਨਿਸੰਕ ਭਯੋ ਕਪਿ ਰਾਵਨ ਰੰਕ ਭਯੋ ਤਬਹੀ ਤੋ ॥੯੮॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਖਾਸੀ ਭਿਤ ਸਾਰੀ ਭਿਤ ਹੀਰਨ ਸਵਾਰੀ
ਧਾਇ ਭੌਈ ਤੌ ਜਰਾਈ ਜਰ ਗਈ ਲੋਤ ਸਾਸ ਤੋ ਲੇ
ਕ ਭਾਗੇ ਜਾਤ ਪਾਛੇ ਓਢਨ ਜਰਤ ਜਾਤ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਪੰਥੇ
ਬਿਨ ਲੰਕਾਪਤੀ ਨਸਤੋ ਵੇਹਟ ਬਾਜਾਰ ਜਰੇ ਬੀਥੀ
ਚਟਸਾਰ ਜਰੇ ਧੌਰਾਹਰ ਬਿਆਰ ਜਰੇ ਕਪਿ ਕੈ ਬਿਲਾਸ

ਤੋ ਜਾਰੀ ਹਨੂਮਾਨ ਪਰਜਾਰੀ ਸੀਤਾ ਹੂ ਕੇ ਸਤ ਛਾਰ ਹ੍ਵੈ
ਨ ਗਈ ਸੁ ਵਿਭੀਖਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ॥੯੯॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥
ਪਾਵਨ ਪਵਨ ਪੂਤ ਦੂਤ ਰਘੁਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਤੀਰ ਦਸਕੰਧ
ਕੇ ਨ ਨੈਕ ਸਕੁਚਾਤ ਹੈ॥ਰਾਮ ਬਲ ਢੀਠ ਨੈਕ ਨੀਚੇ ਨ
ਕਰਤ ਡੀਠ ਬੋਲੇ ਹਨੂਮਾਨ ਕੇ ਨ ਪਟਕਤ ਪਾਤ ਹੈ॥ਸ
ਬੈ ਸਹਿ ਰਹੇ ਫੇਰ ਊਭਰ ਨ ਕਹੇ ਧੌਂ ਹੂ ਕਹੇ ਕੋਊ ਹੂੰ ਜਾਇ
ਬੋਲੇ ਦੌਰ ਫਾਰ ਖਾਤ ਹੈਂ॥ਮਨ ਮੇ ਨ ਸੰਕਾ ਜਾਕੇ ਐਸੋ ਗ
ਢ ਬੰਕਾ ਐਸੀ ਲੰਕਾ ਜਾਰੇ ਬੀਰ ਜਸ ਡੰਕਾ ਦੀਏ ਜਾਤ
ਹੈ॥੧੦੦॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਐਸੀ ਭਾਂਤਿ ਜਾਰੀ ਲੰਕ
ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪਖਾਰੀ ਪੂੰਛ ਸਮਾਧਾਨ ਹੋਤ ਜਾਨਕੀ ਕੋ ਸਿਰ
ਨਾਯੋ ਹੈ॥ਬਾਗ ਮੈਂ ਉਖਾਰੇ ਫੇਰੇ ਬੇਦਾ ਏਕ ਮਾਰੇ ਮਾ
ਤਗਾਂਉ ਪਰ ਜਾਰੇ ਐਸੇ ਬਚਨ ਸੁਨਾਯੇ ਹੈ॥ਰਾਮ ਕ
ਮ ਕੀਨੋ ਔਰ ਮੈਂ ਹੂੰ ਜਸ ਲੀਨੋ ਰਘੁਬੀਰ ਕੇ ਬਤਨ ਦੀ
ਨੋ ਤੈਂ ਸੋ ਪਹੁਚਾਯੇ ਹੈ॥ਮੁਖ ਮੈਂ ਦਿਖਾਇ ਏਕ ਦਾਂਤ ਕੋ
ਮਨਾਇ ਤਬ ਹਨੂਮਾਨ ਫਾਂਧ ਸਿੰਧੁ ਰਾਮ ਢਿਗ ਆਯੋ
ਹੈ॥੧੦੧॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਦੂਰ ਹੀ ਤੇ ਦੇਖ ਰਘੁਬੀਰ
ਸੁਖ ਪਾਯੋ ਕਹੋ ਦੇਖੋ ਹਨੂਮਾਨ ਆਯੋ ਲਾਗਤ ਸੁਹਾਵ
ਨੋ॥ਖੇਤ ਨਊ ਪਾਰਤ ਹੈ ਬੋਲੇ ਤਾਹਿ ਮਾਰਤ ਹੈ ਜਾਨ ਤੋਹੇ
ਸੀਤਾ ਸੋਧ ਆਗ੍ਯਾ ਹਮੈ ਪਾਵਨੋ॥ਮਾਥੇ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ

ਊਪਰਲੁਠਾਇ ਰਘੁਰਾਇ ਸੁ ਉਠਾਇ ਕੀ ਓਛਾਤੀ ਸੋਂ
ਲਗਾਵਨੋ ਬੋਲਓ ਪੌਨ ਪੂਤ ਮੈਂ ਸਪੂਤੀ ਕੌਨ ਕਰੀ ਨ
ਥਪਾਇਨ ਤੇ ਧਰੀ ਦ੍ਵੈਕ ਮੋਹਿ ਨ ਉਠਾਵਨੋ ।੧੦੨।। ।।
ਕਬਿੱਤੁ ।। ।।ਪੀਓ ਨ ਸਮੁੰਦ ਬਾਰਿ ਲੰਕ ਨ ਕਰੀ ਉਜਾ
ਰ ਜਾਨਕੀ ਨ ਲਿਆਓ ਕੌਨ ਕਾਜ ਕੀਓ ਜਾਇ ਕੈ ।ਤੇਤੇ ਮੇ
ਰੇ ਅੰਗ ਕੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗ ਸੋ ਮਿਲੇ ਰਾਮ ਰਾਵਨ ਕੇ ਸੀਸ ਨ
ਬਖੇਰੇ ਆਗੇ ਆਇ ਕੈ ।ਕਹਾਂ ਭਯੋ ਸਿੰਧੁ ਫਾਧਿ ਗਯੋ ਸੀ
ਅ ਦੇਖ ਆਯੋ ਮਾਰਯੋ ਅੱਛੁ ਲੰਕ ਗਢ ਦੀਓ ਹੈ ਜਰਾਇ
ਕੈ ।ਸੀਤਾ ਕੋ ਰਤਨ ਦੀਨੋ ਪ੍ਰਾਨ ਕੋ ਪਤਨ ਰਾਖਯੋ ਬੂਝਤ ਸੀ
ਦੇ ਜੇ ਰਘੁਨਾਥ ਮੁਸਕਾਇ ਕੈ ।੧੦੩।। ਸ੍ਵੈਯਾ ।।ਐਹੋ
ਹਨੂ ਕਹਯੋ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਕਛੂ ਸੁਧਿ ਹੈ ਸਿਯ ਕੀ ਛਿਤ ਮਾ
ਹੀਂ ।ਹੈ ਪ੍ਰਭੁ ਲੰਕ ਕਲੰਕ ਬਿਨਾਂ ਸੁ ਬਸੈ ਤਹਿ ਰਾਵਨ ਬਾ
ਗ ਕੀ ਛਾਹੀਂ ।ਜੀਵਤ ਹੈ ਕਹਿਬੇ ਈ ਕੋ ਨਾਥ ਸੁ ਕਯੋ ਨ ਮ
ਰੀ ਹਮ ਤੇ ਬਿਛੁਰਾਹੀਂ ।ਪ੍ਰਾਨ ਬਸੈ ਪਦ ਪੰਕਜ ਮੈਂ ਜਮ ਆ
ਵਤ ਹੈ ਪਰ ਪਾਵਤ ਨਾਹੀਂ ।੧੦੪।। ।।ਸ੍ਵੈਯਾ ।। ।।ਫਾਧਿ
ਗਯੋ ਸਤ ਜੋਜਨ ਸਿੰਧੁ ਪਰਯੋ ਬਿਘ੍ਨ ਬ੍ਯਾਰ ਹਨੂੰਤ ਨ ਹੇਰੇ
।ਫਾਂਸ ਪਰੇ ਦੁਖ ਆਂਚ ਲਗੀ ਨਹਿ ਫੂਕ ਕੈ ਲੰਕ ਨਿਸੰਕ
ਨਿਬੇਰੋ ।ਖਾਈ ਯੌਂ ਕੰਠ ਮਿਣਾਲ ਜਯੋਂ ਹਰੀ ਜਯੋਂ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁ
ਬੀਰ ਹੁਤੇ ਤਨ ਤੇਰੋ ।ਜੈਸੇ ਕਛੂ ਸਿਯ ਨੈਨਨ ਕੇ ਨੀਰ ਪਯੋ

ਨਿਧਿਤੀਰਗਯੋਬਲਐਸੋ॥੧੦੫॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜੋਪ੍ਰ
ਭੁਆਨਸੁਜਾਨਮਹਾਂਰਘੁਬੀਰਸੁਨੋਹਨੂਮਾਨਸੁਨਾਵੈ॥
ਤੌਲਗਤਾਲਤਮਾਲਬਿਸਾਲਪਖਾਨਨਸੋਨਿਧਿਨੀਰ
ਪਟਾਵੈ॥ਜੌਲਗਜਾਨਕੀਨੈਨਸਮੁੰਦ੍ਰਕੇਸੰਗਸੁਆਸ
ਨੋਹਨਪਾਵੈ॥ਚਾਟਕਹੈਕਪਿਜੂਥਨਕੇਬਹੁਰੋਬਿਧਿਬ
ਧਕਿਆਪਬੰਧਾਵੈ॥੧੦੬॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਜੁਗਲ
ਸਿੰਧੁਕੀਕਹਿਕਥਾਪੰਡ੍ਰਿਤਜੋਸੁਖਦਾਇ॥ਤਬਸੀਤਕੇ
ਅੰਗਕੀਕਹਤਹਨੂੰਸਿਰਨਾਇ॥੧੦੭॥ ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥
ਦੂਬਰੀਤੋਐਸੀਦੇਖੀਸੁਨੋਰਘੁਰਾਇਜਾਂਕੇਆਗੇਦੂਜ
ਸਸਿਕੀਕਲਾਤੋਅਤਿਪੀਨਹੈ॥ਪੀਰੀਇਹਿਭਾਂਤਿਜਾਂਤੇ
ਹਰਦੀਕਸੁੰਭਰੰਗਆਸੂਨਕੇਆਗੇਮੇਹਸਾਵਨਕੇਹੀਨ
ਹੈ॥ਬਿਰਹਕੇਸ੍ਵਾਸਨਕੇਆਗੇਅੰਗਐਸੇਜੈਸੇਮਹਾਂ
ਹਿਮਬੋਲਮੁਖਸ੍ਵਾਸਨਅਧੀਨਹੈ॥ਜਨਕਸੁਤਾਕੇਏਕ
ਪਤਿਬ੍ਰਤਿਸੀਲਸੁਨਔਰਦੇਖਦੇਖਮੈਂਤੋਵਾਰੇਪੁਰਤੀਨ
ਹੈ॥੧੦੮॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਹਸਿਬੋਲੇਰਘੁਬੰਸਮਣਿ
ਪਵਨਪੂਤਪਰਬੀਨ॥ਬੂਝਤੇਕਹਿਲਛਮਨਹਿਕ
ਬਾਕਹੋਂਅਬਤੀਨ॥੧੦੯॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਬਾਟਨਨਗ
ਰਮਾਂਹਿਅਰਜਲਨਿਧਿਕਹੋਂਤਰਗਯੋ॥ਅਗਨਿਲੰਕ
ਕੋਦੇਤਲੰਕਾਪਤਿਭੂਪਕਹੋਂਕਰੀ॥੧੧੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥

।ਜਾਨਤਹੋਹਮਤੌਕਪਿਹੈਂਚੜ੍ਹਿਰੂਖਨਕੇਫਲਕੇਅਨੁਰਾ
ਗੀ।ਔਰਬਡੋਯਹਿਪੌਰਖਹੈਇਹਡਾਰਤੇਡਾਰਪਰੇਤ
ਰਲਾਗੀ।ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਕੇਨਾਮਹਿਲੈਭਵਪਾਰਪਰੈ
ਜੋਗਮੈਂਵਡਭਾਗੀ।ਤਾਹੀਕੋਧਯਾਨਕੀਓਮਨਮੈਮੁਹਿਬਾ
ਰਧਿਨਾਖਤਬਾਰਨਲਾਗੀ।੧੧੧॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਕ
ਹਤਬਡਾਈਆਪਨੀਹਨੂਮਾਨਸਕੁਚਾਤ।ਸਿੰਧੁਕਥਾ
ਕਹਿਲੰਕਕੀਕਹਤਰਾਮਸੋਂਬਾਤ।੧੧੨॥ ।ਸਵੈਯਾ।
।ਕੋਪਭਯੋਤਹਿਪਾਵਕਕੋਪ੍ਰਭੁਕੰਚਨਕੋਗੜ੍ਹਐਸੋਜ
ਲਾਯੋ।ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਵਿਯੋਗਭਰੇਪੁਨਜਾਨਕੀਸ੍ਵਾਸ
ਨਪੌਨਪੁਜਾਯੋ।ਤੇਲਸੋਤੂਲਭਿਜੈਘ੍ਰਿਤਸੋਪਟਤਾਂਹਿ
ਕੇਊਪਰਤੈਂਧਰਆਯੋ।ਦੇਖਹੁਨਾਥਬਡੋਯਹਿਕੌਤਕ
ਲੋਗਕਹੈਂਹਨੁਮਾਨਜਰਾਯੋ।੧੧੩॥ ।ਦੋਹਰਾ। ॥
ਅਬਰਾਵਨਕੇਨਗਰਕੀਕਥਾਕਹਤਹਨੂਮਾਨ।ਸੁ
ਨਤਰਾਮਚਿਤਚੋਂਪਸੋਂਸੰਤਸੁਨਹੁਦੇਕਾਨ।੧੧੪॥ ॥
ਕਬਿੱਤੁ। ।ਕਥਾਹੈਨਿਦਾਨਕੀਨਰੁੱਦ੍ਰਸਨਮਾਨਕੀ
ਨਬਾਨਨਕਮਾਨਕੀਨਕਥਾਰਾਗਤਾਨਕੀ।ਰਹੀਨਹੁ
ਮਾਨਕੀਨਕਹੂੰਚਢਜਾਨਕੀਨਪੌਰਖਪ੍ਰਮਾਨਕੀਨਕ
ਥਾਖਾਨਪਾਨਕੀ।ਬੇਦਨਪੁਰਾਨਕੀਨਸੁਨਿਐਸਿਆ
ਨਕੀਹੈਸ੍ਰੂਠੋਜੈਕਹੌਤੋਸੌਂਰਘੁਕੁਲਭਾਨਕੀ।ਰਾਮ

ਤਉ ਰਾਵਨ ਕੇ ਨਗਰ ਦਗਰ (ਸੜਕਾਂ) ਘਰ ਬਗਰ (ਮੰਡੀਆਂ) ਬਜਾਰ ਅਜ
ਕਥਾ ਭਾਜ ਜਾਨਕੀ ॥੧੧੫॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਇਹਿ
ਬਿਧਿ ਸਭ ਸੁਖ ਸੋਂ ਬਚਨ ਸੁਨੇ ਰਾਮ ਪਰਬੀਨ ॥ ਹਨੂ-
ਮਾਨ ਸੋਂ ਯੋਂ ਕਹਯੋ ਜੋ ਤੈਂ ਦ੍ਵੈ ਤੋਸੇਂ ਤੀਨ ॥੧੧੬॥ (ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਭੁੱਖ ਤ੍ਰੇਹ)
॥ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਗੀਤੇ ਹਨੂਮਾਨ ਲੰਕਾ ਜਾਰ ਆਇ
ਬੈਠਨੋ ਮੇਂ ਅੰਕ ॥੬॥੫੨੬॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਚੰਦ੍ਰ-
ਮਾ ਚਕੋਰ ਜੈਸੇ ਗੁੱਡੀ ਬਸ ਡੋਰ ਘਨ ਘੋਰਨ ਸੋਂ ਮੋਰ ਦੇ-
ਵਤਾ ਪਿਯੂਖ ਪਾਨ ਸੋਂ ॥ ਜੈਸੇ ਭੁੱਖ ਪੂਖ (ਸੂਰਜ ਕਿਰਣਾਂ) ਪਾਨ ਫੂਲ ਜ-
ਲਰੁਖ ਭੂਪ ਦੇਸ ਕਵਿ ਜਸ ਸੁਨੇ (ਪੂਰਨਮਾਂ) ਬਾਮਨ ਕੇ ਦਾਨ ਸੋਂ ॥
ਜੈਸੇ ਬੇਦ ਗਯਾਨ ਨਿਰਪੇਖ (ਵੈਰਾਗੀ) ਸਨਮਾਨ ਜੈਸੇ ਕਾਨ ਨਕੇਤ-
ਨ ਜੋਏ ਸਰੋਜ ਭੌਰ ਭਾਨ ਸੋਂ ॥ ਜੈਸੇ ਬੀਰ ਬੀਰ ਸੋਂ ਜੋਂ ਬਾ-
ਰਧਕੇ ਤੀਰ ਸੋਂ ਤ੍ਯੋਂ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਗੀ ਰਘੁਬੀਰ ਹਨੂ-
ਮਾਨ ਸੋਂ ॥੧॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਤਾ ਪਾਛੇ ਕਪਿ ਕਟਕ ਕੀ
ਅਟਕ ਛੂਟੀ ਕਵਿ ਰਾਮ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਪਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਕਹ-
ਯੋ ਅਬ ਬਿਲੰਬ ਕਿਹ ਕਾਮ ॥੨॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਸੁਕ੍ਰੇ
ਚਲੈ ਕਪਿ ਨਾਥ ਸੁਭ ਦਿਨ ਘਰੀ ਨਿਛੱਤ੍ਰ ਬਲਾ ॥ ਰਾਮ
ਲਖਨ ਪੁਨ ਸਾਥ ਦਸਮੀ ਬਿਜੈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦਿਨਾ ॥੩॥ ॥
ਸੋਰਠਾ ॥ ॥ਨਿਰਖ ਕਟਕ ਭਟ (ਦਸਹਿਰਾ) ਭੀਰ ਪੂਛ ਪਟਕ ਕਹਿਤ
ਹਰਖ ਸੋਂ ॥ ਚਲੁ ਰਘੁਪਤਿ ਕੇ ਤੀਰ ਹਨੂਮਾਨ ਬਿਨਤੀ

ਕਰੈ॥੪॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਨਾਥ ਚਲੇ ਉਮਡੇ ਕਪਿ ਰਾਇ
ਸੁਲਾਇ ਕਟੇ ਸਭ ਜੁੱਧ ਅਨੀ ਕੀ॥ ਹਾਲਤ ਨਾਉ ਚਢੇ
ਗਜ ਕੇ ਤਿਮ ਦੇਖਤ ਹੈ ਗਤਿ ਯਾਂ ਧਰਨੀ ਕੀ॥ ਭੂਲਤ ਬੈ
ਰੋਸ ਪਰੀ ਜਨ ਰਾਤ ਗਈ ਦਬ ਭੂਪ ਪ੍ਰਭਾਤ ਮਨੀ ਕੀ॥
ਭ੍ਰਾਰ ਤੇ ਕਛੱਪ ਕੇ ਸਿਰ ਊਪਰ ਫੈਲ ਰਹੀ ਫਨਿ ਮਾਲ ਫ
ਨੀ ਕੀ॥੫॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਕਹੈ ਰਘੁਬੀਰ ਸੁਨ ਬੀਰ
ਹਨੂਮਾਨ ਕਪਿ ਜੂਥ ਇਨ ਬਾਤਨ ਕੋ ਲਾਗਤ ਸੁਹਾਵਨੋ॥
ਰੁ ਸਭਾਰ ਦੀਬੇ ਕੋ ਕਿ ਸੂਰ ਦ੍ਵਾਪਲੀਬੇ ਕੋ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੀਰ ਕੀ
ਬੇ ਕਿ ਪਾਨ ਕੈ ਸੁਕਾਵਨੋ॥ ਕੂਰਮ ਕਲੇਸ ਕੋ ਕਿ ਸੋਰ ਦੇਸ
ਦੇਸ ਕੋ ਕਿ ਹਾਲ ਫੂਲ ਆਗੇ ਕਰ ਊਧਮ ਮਚਾਵਨੋ॥ ਤੇਰੇ
ਭੁਜ ਦੰਡ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੇ ਭਰੋਸੇ ਮੋਹਿ ਰਾਵਨ ਕੋ ਮਾਰ ਜਸ ਦੂ
ਦਭੀ ਬਜਾਵਨੋ॥੬॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਕਰੀ ਵਡਾਈ ਦਾ
ਸ ਕੀ ਆਪਨ ਸੀ ਰਘੁਬੀਰ॥ ਬਨ ਪੁਰ ਪਾਟਨ ਨਗਰ
ਤਜਿ ਨਿਜਿਕਾਨੇ ਨਿਧਿ ਨੀਰ॥੭॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਦੇਖਿ
ਗਾਉ ਕੀਨਾ ਤਿਨਿ ਜਮਾਨ ਸੋ ਕੌਤੁਕ ਹੈਂ॥ ਰਾਜ ਸਮਾਜ ਬਿ
ਸਰਿ ਚਲੇ ਲਰਨ ਦ੍ਵੈਤ ਪਸੀ॥੮॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤੇ
ਕਪਿ ਕਹੈਂ ਬਿਬੇਕ ਤੁਮ ਪ੍ਰਤਾਪ ਜਾਨਤ ਨਹੀਂ॥ ਜੈਂ ਰਘੁਪ
ਤਿ ਹੈ ਏਕ ਅਰਿ ਕੁਲ ਬਨ ਦਾਵਾ ਅਨਲ॥੯॥ ਕਬਿੱਤ॥
॥ਕਹਾਂ ਭਯੋ ਜੌਨ ਸੰਗ ਬਾਰਨ ਤੁਰੰਗ ਰਥ ਚਾਮਰ ਧੁਜਾ

ਨਛਤ੍ਰਚਾਮੀਕਰਪਾਲਕੀ।ਹਾਥਨਕਮਾਨਕਟਿਬਾਨਰ
ਨਸੂਲਨਾਹੀਕਾਹੂਕੇਤ੍ਰਿਸੂਲਹੈਨਦੇਖੀਛਬਿਢਾਲਕੀ।
ਰੀਛਕਪਿਸੰਗਸ੍ਰੁਤ੍ਰਰਾਜਾਕੇਜਟਾਂਹੈਮੁੰਡਰਾਵਨਸੋਂਬੈਰ
ਸਿੰਧੁਬਾਂਧੋਬਡੇਸਾਲਕੀ।ਤਊਏਕਰਾਮਹੀਤੇਪੂਰਨ
ਹੈਕਾਮਸਭਕਰੈਂਗੇਰਸੋਈਅਰਿਸੈਨਮਹਾਂਕਾਲਕੀ।
੧੦॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਐਸੀਭਾਂਤਿਸੰਗਿਕਪਿਰਾਜਾਜ
ਮਵੰਤਨਲਨੀਲਬਾਲੀਪੂਤਪੌਨਪੂਤਸੇਸੁਹਾਯੇਹੈਂ।ਏ
ਕਨਕੇਹਾਥਗਹਿਏਕਨਸੋਂਬਾਤਕਹਿਏਕਨਕੇਆਗੇ
ਅੰਗਏਕਨਨਚਾਯੋਹੈ।ਜੀਯਮੈਂਤੌਜਾਨੈਪੀਰਬਡੋਧੀ
ਰਨਮੈਂਧੀਰਬੀਰਰਘੁਬੀਰਤੀਰਬਾਰਧਕੇਆਯੇਹੈਂ।
ਕਹੈਲਛਮਨਯਾਕੀਦੇਖਓਢਿਠਾਈਰਾਮਚੰਦਜੂਕੇਅ
ਗੇਸਿੰਧੁਗਰਬਜਨਾਯੋਹੈ।੧੧॥ ॥ਲਛਮਨੋਵਾਚ॥
॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਆਗੈਨਮਿਲਨਆਯੋਭੇਟਮਨਹੂੰਨ
ਲਿਆਯੋਸੀਸਆਨਚਰਨਕਮਲਨਛੁਹਾਯੋਹੈ।ਕਹੋ
ਤੌਗੁਸਾਂਈਯਾਹਿਬਾਂਧੇਦੀਏਕੇਸਬੰਨੈਜੈਲੌਐਸੋਮੂਰ
ਖਨਨੀਕੇਸਮਝਾਯੋਹੈ।ਆਇਸਜੌਪਾਊਂਯਾਮੈਂਛਾਰ
ਹੀਉਤਾਊਂਰਾਮਤੈਂਲੌਆਗਬਾਨਲੈਕਮਾਨਸੋਚਢਾਯੋ
ਹੈ।ਬਾਮਨਕੇਰੂਪਧਰਰਾਮਚੰਦਜੂਤੇਡਰਕਾਂਪਤਅਸੀ
ਸਦੈਕੈਬਚਨਸੁਨਾਯੋਹੈ।੧੨॥ ॥ਸਾਗਰੋਵਾਚ॥ ॥

ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਵਡੇਰਨਧੀਰਤੁਮੈਭੀਰਮੈਸਹਾਈਹੋਤੇਮੋਤੇ
ਕਹਾਂਚੂਕਪਰੀਕ੍ਰਿਪਾਕੈਸੁਨਾਈਏ॥ਸੀਤਾਦਸਕੰਧ
ਹਰੀਕੌਨਜਾਨੈਕਹਾਂਧਰੀਛਪੀਹੋਇਮੋਮੈਤਬਤੁਮਕੋ
ਬਤਾਈਏ॥ਕਹੋਸੂਕਜਾਊਂਸੈਨਾਉਤਰੈਬਿਨਾਹੀਨਾਊਂ
ਕਹੋਲੰਕਬੋਰੋਂਨੈਕਆਇਸਜੌਪਾਈਐ॥ਕਾਰਨਕਰ
ਨਾਹੌਤੋਸਾਗਰਸਰਨਆਯੋਲਾਗਤਚਰਨਮੋਹਿਕਾਹੇ
ਕੋਜਰਾਈਏ॥੧੩॥ ॥ਰਾਮਚੰਦਉਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥
ਤੇਰੇਈਤੇਊਪਰਦ੍ਵੈਲੈਗਯੋਸੀਆਕੋਪਾਪੀਤਾਸੋਂਜਾਇ
ਆਗੇਲਰਝਗਰਛੁਡਾਵਤੋ॥ਔਰਤੋਮੈਨੱਕ੍ਰਬੱਕ੍ਰਕੱਛ
ਪਕਠੋਰਹੁਤੇਮੱਛਬਡ੍ਰਵਾਗਨਿਹੋਤਾਹਿਕੋਪਠਾਵਤੋ॥
ਪਰਬਤਸੁਪੱਛਹੈਭੁਜੰਗਨਕੇਲੱਛਹੈਮਿਲਾਇਏਕ
ਹੋਰਸਤ੍ਰਸਾਮੂਹੇਉਡਾਵਤੋ॥ਔਰਸਭਰਹੀਤੇਰੀਮਾਨ
ਤੇਤੋਕਹੀਸਿੰਧੁਸੀਤਾਜੂਕੇਕਾਜਜਾਇਸ੍ਰੀਪਤਿਜਗਾ
ਵਤੋ॥੧੪॥ ॥ਸਾਗਰੋਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਜੌਹੌਂਊਰੇ
ਜਾਊਂਤਊਤੁਮਤੇਡਰਾਊਂਨਾਥਏਕਹਾਥਚਢੇਮੇਰੇਪ੍ਰਲੈ
ਉਤਪਾਤਹੈ॥ਔਰਇਨਮੱਛਕੱਛਉਰਗਹੁਤਾਸਨਤੇ
ਸੁਨੇਬਲਿਜਾਊਂਲੰਕਪਤੀਜੀਤਿਓਜਾਤਹੈ॥ਏਕਗਿ
ਰਸਹੀਹੈਸਪੱਛਤਾਂਕੇਪੱਛਨਕੇਕਾਟਬੇਕੋਇੰਦ੍ਰਬਜ੍ਰ
ਲਿਏਅਕੁਲਾਤਹੈ॥ਸ੍ਰੀਪਤਿਬਤਾਵਤਹੋਮੋਹਿਬਹਿ

ਐਸੋ ਤੀਨੋ ਲੋਕ ਮਾਹਿ ਭਾਮ ਕਵਿ ਦੇਖੋ ਸੁਨੋ ਦੇਵ ਨਰ
ਚਲੈ ਆਜ ਆਇ ਸਾਮਿਟਾਇ ਕੋ ॥ਸਿੰਧੁ ਦੁਖ ਸਹੇ ਬੋ
ਲਾਇ ਨਦੀ ਕੇ ਰਹੇ ਭਾਈ ਭਏ ਨਿਰਧਾਰ ਯਾਹਿ ਬੋਲਰ
ਘੁਰਾਇ ਕੋ ॥ਹਨੂਮਾਨ ਜਾਨ ਜੀਅ ਬਾਤ ਪਰਮਾਨ ਯਹਿ
ਬਾਰਧ ਪਟਾਏ ਬਿਨਾ ਆਜ ਪਾਰ ਜਾਇ ਕੋ ॥੨੪॥ ॥
ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਬਿਦਾ ਭਏ ਨਿਧਿ ਨੀਰ ਭੋਰ ਜਗਾਵਤ ਰਾ
ਮ ਕਹਿ ॥ਸੁਖ ਸੋਏ ਰਘੁਬੀਰ ਕਪਿ ਭਟ ਅਤਿ ਫੂਲਤ
ਚਲੇ ॥੨੫॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਰਿਰਈ ਚੂਹਚੂਹਾਨੀ
ਪਾਛੀ ਪੀਅ ਰਾਨੀ ਅਤਿ ਆਧ ਬਾਟ ਚਕਵਾ ਔ ਚਕਈ
ਮਿਲਾਤ ਹੈ ॥ਅਮਲ ਅਕਾਸ ਭਏ ਕਮਲ ਫੁਲਨ ਲ
ਗੇ ਜੂਮਲ ਭਵਰ ਰਸ ਮਾਤੇ ਅਕੁਲਾਤ ਹੈ ॥ਤਮੀਪਤਿ
ਜੋਤ ਕੁਮਲਾਨੀ ਤਮਚੁਰ ਬੋਲੇ ਚੋਰ ਬਾਟ ਭਾਗੇ ਸੰਖ
ਸਬਦ ਸੁਹਾਤ ਹੈ ॥ਜਾਗੇ ਰਾਮ ਕਾਮ ਕੀ ਕਮਾਨ ਫੂਟੀ
ਛੂਟੇ ਬਲ ਲਟੀ ਸੀ ਤਰਸਾ ਬੀਰ ਤੇਊ ਛਪਿ ਜਾਤ ਹੈ
॥੨੬॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਕਉਤਕ ਕੇ ਕਾਜ ਰਘੁਰਾਜ
ਬੈਠੇ ਸਿੰਧੁ ਕੂਲ ਜਹਾਂ ਨਲ ਨੀਲ ਲੈ ਲੈ ਆਵਤ ਪਹਾ
ਰ ਕੋ ॥ਏਕ ਕੂਮ ਤਾਰੈ ਫੂਖ ਮੂਲ ਤੇ ਉਪਾਰ ਏਕ ਵਾਰ ਏ
ਕ ਪਾਰ ਏਕ ਪਾਵੈ ਮਾਝ ਧਾਰ ਕੋ ॥ਤਿਨੈ ਤਜੈ ਸਕੁਚਾਇ ਅ
ਪਰਾਧ ਸਾਗਰ ਕੇ ਨਾਹਿ ਕਰੁਨਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਰਾਮ ਯੌਂ ਕਰੈ

॥ ।ਸਬੈਏਕਜਾਤਮੁਖ਼ਰਾਤੇਮਾਨੋਹੈਰਿਸਾਤਤਾਪਰਸੁ
ਨਾਈਬਾਤਹਨੂੰਮਾਨਕੋਪਕੀ।ਅੰਗਦਸੁਗ੍ਰੀਵਏਊਦੋ
ਊਗਏਰਾਮਢਿਗਸੁਨੋਮਹਾਰਾਜਸਿੰਧੁਕਰੀਬਾਤਧੋਪ ਧੋਖਾ
ਕੀ।ਨਾਬ੍ਰਹਮਸਾਗਰਕੀਗੈਲਕੈਸੇਚਲੈਂਅਰਤੁਮਹੂ
ਬਿਚਾਰੋਯਾਮੈਕੌਨਬਾਤਓਪਕੀ।।ਕਿਧੌਂਯਾਕੇਬਾਂਧਬੇਕੋ
ਹੈਨਬਲਵੰਤਹਮਕਿਧੌਂ ਬਡਮਾਈ ਹਨੂੰਮਾਨਹੂੰਕੇਆਗੇਪਤਿਲੋਪ ਛਿਪਨ
ਕੀ॥੨੦॥ ।ਕਬਿਤੁ॥ ।ਦੇਖੇਐਸੀਭਾਂਤਿਸਭਰਾਮਚੰ
ਦਬੋਲੇਤਬਮੈਹੂੰਤੌਕਹੌਂਜੌਸੁਗ੍ਰੀਵਉਰਆਨਹੈ।ਮੋਹਿ
ਤੋਤਿਹਾਰੇਸੁਖਸੁਖਹੈਸਦਾਈਸੂਧੇਸਾਗਰਬੰਧਾਵੈਕਾ
ਕੂਲ ਲਯਾਂਕੀਕਹਾਂਕਾਨਹੈ।ਮੇਰੇਜੀਅਹੁਤੀਯਾਹਿਕਾਹੇਕੋਬੰ
ਧਾਊਂਅਪਰਾਧਹੈਨਯਾਕੋਦਯਾਕੀਜੀਮੇਰੀਬਾਨਹੈ।
ਯਾਂਕੀਤੋਸਹਲਆਗੇਰਾਵਨਕੇਬਾਂਧਬੇਕੀਕਹੋਲ
ਛਮਨਨਾਬ ਸੁਖਪੈ ਦਯਾਕੌਨਮਾਨਹੈ॥੨੧॥ ।ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਲਿਛਮਨ ਸੀਤਾਬਿਛੁਰਨਦੁਖਉਦਧਪੈਰਤਗਏਨਪ੍ਰਾਨ।ਯਾਕੋ
ਪਾਟਤਕੌਨਸ੍ਰਮਸਤਜੋਜਨਪਰਮਾਨ॥੨੨॥ ਸੋਰਠ
।ਰਘੁਪਤਿਕਹਓਸੁਨਾਇਉਤਸਾਗਰਇਤਸੁਭਟਸ
ਬ।ਦ੍ਰੁਮਨਪਖਾਨਨਛਾਇਬਾਂਧਹੁਸੇਤਬਿਲੰਬਤਜ
॥੨੩॥ ।ਕਬਿਤੁ॥ ।ਚਲੇਕਪਿਜੂਥਮਨਿਆਨੰਦ
ਸੌਜੂਥਅਤਿਸਿੰਧੁਬਾਤਮਾਨੀਅਬਕਰੀਏਉਪਾਇਕੋ।

ਐਸੋ ਤੀਨੋ ਲੋਕ ਮਾਹਿ ਰਾਮ ਕਵਿ ਦੇਖੋ ਸੁਨੋ ਦੇਵ ਨਰ
ਚਲੈ ਆਜ ਆਇਸ ਮਿਟਾਇ ਕੈ॥ ਸਿੰਧੁ ਦੁਖ ਸਹੇ ਬੋ
ਲਾਇ ਲੀਨੀ ਕੈ ਰਹੇ ਭਾਈ ਭਏ ਨਿਰਧਾਰ ਯਾਹਿ ਬੋਲ ਰ
ਘੁਰਾਇ ਕੈ॥ ਹਨੂਮਾਨ ਜਾਨ ਜੀਅ ਬਾਤ ਪਰਮਾਨ ਯਾਹਿ
ਬਾਰਧ ਪਟਾਇ ਬਿਨਾ ਆਜ ਪਾਰ ਜਾਇ ਕੈ॥੨੪॥ ॥
ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਬਿਦਾ ਭਏ ਨਿਧਿ ਨੀਰ ਭੋਰ ਜਗਾਵਤ ਰਾ
ਮ ਕਹਿ॥ ਸੁਖ ਸੋਏ ਰਘੁਬੀਰ ਕਪਿ ਭਟ ਅਤਿ ਫੂਲਤ
ਚਲੇ॥੨੫॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਚਿਰਈ ਚੁਹਚੁਹਾਨੀ
ਪ੍ਰਾਚੀ ਪੀਅਰਾਨੀ ਅਤਿ ਆਧ ਬਾਟ ਚਕਵਾ ਔ ਚਕਈ
ਮਿਲਾਤ ਹੈ॥ ਅਮਲ ਅਕਾਸ ਭਯੋ ਕਮਲ ਫੁਲਨ ਲ
ਗੇ ਜੂਮਲ ਭਵਰ ਰਸ ਮਾਤੇ ਅਕੁਲਾਤ ਹੈ॥ ਤਮੀਪਤਿ
ਸਮੂਹ
ਜੋਤ ਕੁਮਲਾਨੀ ਤਮਚਰ ਬੋਲੇ ਚੋਰ ਬਾਟ ਭਾਗੇ ਸੰਖ
ਕੁੜਾਂ ਰਾਤ ਦੇ ਫਿਰਨਵਾਰੇ
ਸਬਦ ਸੁਹਾਤ ਹੈ॥ ਜਾਗੇ ਰਾਮ ਕਾਮ ਕੀ ਕਮਾਨ ਟੂਟੀ
ਛੂਟੇ ਬਲ ਲਟੀ ਸੀ ਤਰੁਜਾ ਬੀਰ ਤੇਊ ਛਾਪਿ ਜਾਤ ਹੈ
ਤਾਰੇ
॥੨੬॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਕਉਤਕ ਕੈ ਕਾਜ ਰਘੁਰਾਜ
ਬੈਠੇ ਸਿੰਧੁ ਕੂਲ ਜਹਾਂ ਨਲ ਨੀਲ ਲੈ ਲੈ ਆਵਤ ਪਹਾ
ਰੇ ਕੋ॥ ਏਕ ਦ੍ਰੁਮ ਤਾਰੈ ਰੂਖ ਮੂਲ ਤੇ ਉਪਾਰ ਏਕ ਵਾਰ ਏ
ਕ ਪਾਰ ਏਕ ਪਾਟੈ ਮਾਝ ਧਾਰ ਕੋ॥ ਤਾਂਤੇ ਓ ਸਕੁਚਾਹਿ ਅ
ਜਾਪੈ ਬੀਚ
ਪਰਾਧ ਸਾਗਰ ਕੋ ਨਾਹਿ ਕਰੁਨਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਰਾਮ ਯੌਂ ਕਰੈ

ਵਿਚਾਰਕੈ ਤੌਲੌ ਜੁਰ ਆਇ ਕਪਿ ਰਾਇ ਕਰ ਸੀਸ ਨ
ਇ ਬਚਨ ਸੁਨਾਇ ਐਸੇ ਰਾਘਵ ਭੁਮਾਰਕੋ॥੨੭॥ ॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬਾਂਧਤ ਸੇਤ ਜਹਾਂ ਰਘੁਨਾਥ ਬਡੌਜੇ ਤੇ ਸੇਨੈ
ਕਿਏ ਪਹੁਤਾਹੀ॥ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਬਰ ਬਾਨਰ ਬੀਰਨ ਧੀਰ
ਤਜੀ ਪ੍ਰਭੁ ਪੈ ਚਲ ਜਾਹੀ॥ ਨੈਨਨ ਕੀ ਕਰੁਨਾ ਰਘੁਬੀ
ਸ ਸਿਰੋਮਣਿ ਜੌਨਹਿ ਦੂਰ ਕਰਾਹੀ॥ ਤੈ ਕਰਨਾ ਕੇ ਕੀ
ਏ ਕਰੁਣਾ ਨਿਧਿ ਪਾਬਰ ਪਾਂਤਨ ਪੰਥ ਮਿਲਾਹੀ॥੨੮
॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਬਾਨਰ ਅਪਾਰ ਲੈ ਲੈ ਆਵਤ ਪਹਾ
ਰ ਕਿਲਕਾਰ ਰਘੁਬੀਰ ਸੋਂ ਸੁਨਾਇ ਕਹੈ ਬਤੀਆਂ॥
ਤਾਹੀ ਕੇ ਬੁਲਾਇ ਰਘੁਰਾਇ ਪੀਠ ਠੋਕ ਕਹੈ ਜਾਹੁ ਨਾਹੁ
ਚਲੇ ਹਸ ਕਾਢ ਕਾਢ ਦਤਿਯਾਂ॥ ਨਾਲਾ ਕੇ ਕੁਮਾਰ ਹ
ਮੈ ਡਾਰਤ ਤੈ ਸਿੰਧੁ ਧਾਰ ਦੇਖਿ ਕੈ ਗੁਸਾਈ॥ ਇਤੀ ਗਵ
ਨ ਕੀ ਛਤਿਯਾਂ॥ ਸਮੁੰਦ ਕੁਸੁਤਨ ਕੀ ਸਾਖਾ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਪੂ
ਤਨ ਕੀ ਲੰਕਾਪਤਿ ਦੂਤਨ ਪਠਾਈ ਲਿਖ ਪਤਿਯਾਂ॥
੨੯॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਏਕ ਕਪਿ ਵਾਰ ਏਕ ਪਾਰ ਏਕ
ਸਿੰਧੁ ਧਾਰ ਹਾਰ ਬਾਰ ਕੀਏ ਮਿਲਿ ਪਾਵੈ ਨਿਧਿ ਨੀਰ ਕੇ
॥ਏਕ ਦ੍ਰੁਮ ਡਾਰ ਏਕ ਡਾਰਤ ਪਹਾਰ ਏਕ ਭਾਰੇ ਭਾਰੇ
ਪਾਵੈ ਨ ਜਨਾਵੈ ਨਿਜ ਪੀਰ ਕੋ॥ ਏਕ ਜੇ ਉਦਾਰ ਭਾਰ ਛਾ
ਰ ਦੇਉ ਹਾਬ ਯਹਿ ਰਾਵਨ ਲਿਲਾਰ ਯੌ ਸੁਨਾਵੈਂ ਰਘੁ

ਬੀਰਕੋ॥ ਏਕ ਕਿਲਕਾਰ ਕਿਲਕਾਰ ਉਠੈ ਬਾਰ ਬਾਰ ੧੫੫
ਏਕ ਸ੍ਰਮ ਦੇਹਕੇ ਸੁਨਾਵੈ ਭਟ ਭੀਰਕੋ॥੩੦॥ ਕਬਿੱਤੁ
॥ ਐਸੇ ਛੀਰਨਿਧਿ ਮੈਂ ਰਿਸਾਨੇ ਰਮਾ ਜੀ ਸੋਂ ਪਤਿ ਤਾਂਤੇ (ਲਛਮੀ)
ਬੀਚ ਭੀਤਿ ਕਰ ਆਧੋ ਬਾਂਟ ਲੀਜਿਯੋ॥ ਕਿਧੋਂ ਸੰਗਚ
ਲਬੇਕੇ ਫੇਟਾ ਕਟ ਬਾਂਧਤੁ ਹੈ ਕਿਧੋਂ ਜੁਰ ਮੇਘਨਕੇ ਸ੍ਰੀ
ਤਨ ਸੋ ਪੀਜਿਯੋ॥ ਕਿਧੋਂ ਨਭ ਛੂਵੇ ਕਿਧੋਂ ਛੂਟੈ ਏ ਬ੍ਰਿਦ
ਵਿਰਾਜੇ ਕੇ ਕਹੈਂ ਸੇ ਸਨਾਗ ਸਾਂਸੇ ਹੈ ਤੇ ਸੈਨੈ ਕੀਜਿਯੋ॥
ਕਿਧੋਂ ਤੂੰਰ ਗਾਜੇ ਪਹਿਰਾਵਤ ਜਨੇਊ ਜਾਹਿ ਬਾਧੇ ਹੁਤੇ
ਸਾਤੁ ਛੂਬਿ ਕਹੇ ਕੈਨ ਦੀਜਿਯੇ॥੩੧॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥
ਦੇਰ ਦੇਰ ਆਇ ਰਘੁਰਾਇ ਜੀ ਸੋਂ ਕਹੈਂ ਕਪਿ ਏਕ ਕੀਕ
ਹਾਥੈ ਕਹੋ ਸਾਤੋ ਬਾਧੋਂ ਛਿਨ ਮੈਂ ਹਰਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਆਜ
ਤੇਊ ਤੇ ਪਤਾਲ ਲ੍ਯਾਵੈ ਬੂਡੇ ਖੰਜੇ ਦੂਬਰੇ ਜੇ ਰੋਗੀ ਹੁਤੇ (ਲਿਆਏ)
ਬਲ ਮੈਂ ਝਲੀ ਏ ਗੁਸਾਈਂ ਅਬ ਲੈਕ ਗਾਢ ਤੇਰ ਵਾਰੈਂ
ਰਾਵਨ ਕੇ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਜੈ ਹੈ ਰੌਸ ਮਨ ਮੈਂ ਬੋਲੇ ਰਘੁਬੀ
ਰ ਬੀਰ ਪ੍ਰਲਹਿ ਬਡਾਏ ਜਾਹੁ ਕੇ ਸੇ ਜੇ ਸੇ ਕ੍ਰਿਪਨ ਬਡਾ
ਵੈ ਧਨੁ ਧਨੁ ਮੈ॥੩੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਸੇਤੁ ਸਕਲ
ਪੂਰਨ ਭਯੋ ਚਲੇ ਰਾਮ ਬਲਵੰਤ॥ ਇਕ ਪਲ ਪਰ ਪ੍ਰ
ਲਕਤ ਚਲੇ ਇਕ ਨਭ ਮਗ ਪਵਨ ਚਲੰਤ॥੩੩॥ ਸੋਰਠਾ
॥ ਚਲੇ ਅਛੂਤ ਫਲ ਏਕ ਰਾਮ ਸਮਰਪੇ ਸਿੰਧੁ ਕੋ॥

ਧਾਵਿਨਲੇਰ

ਦੇਖਹੁ ਰਾਜ ਬਿਬੇਕ ਬਾਂਧਤ ਫਿਰ ਪੂਜਤ ਪ੍ਰਗਟਾ॥੩੪
॥੫੬੦॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਗੀਤੇ ਸਿੰਧੁ ਸੇਤ ਬੰ
ਧਬੋ ਸਪਤਮੋਂ ਅੰਕ॥੭॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥
ਸਿੰਧ ਪਾਰ ਪਰੇ ਸਭ ਆਨੰਦ ਸੋਂ ਭਰੇ ਕਪਿ ਗਾਜੇ ਸੀਖ
ਬਾਜੇ ਅਬ ਲੰਕਾ ਪਰ ਧਾਵਨੀ॥ ਬਡੇ ਬਡੇ ਸੂਰ ਜੇ ਲੀ
ਹੂਰ ਤੇ ਹਜੂਰ ਆਏ ਏਕ ਕਹੇ ਰਾਵਨ ਕੀ ਬਨੈ ਮਤ
ਆਵਨੀ॥ ਤਾਹੀਂ ਕੇ ਨਗਰ ਜਾਇ ਬੋਲੇ ਭਾਂਤਿ ਫਾਰਖ
ਇ ਖਾਸਗੀ ਰਸੋਈ ਏਕ ਬਾਰ ਤੇ ਲੁਟਾਵਨੀ॥ ਬੋਲੇ
ਹਸ ਰਾਮ ਤੁਮ ਭੂਖੇ ਹੋ ਰਾਤ ਨਾਥ ਫਸਲ ਕੇ ਲੂਟ ਘਰ
ਜੂਠ ਆਨ ਪਾਵਨੀ॥੧॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਇਤ ਕਪਿ
ਭੂਟ ਉਤਰੇ ਉਦਧ ਕੁਸਲ ਛੇਮ ਸਬ ਗਾਤ॥ ਉਤ ਰਾ
ਵਨ ਸੋ ਜੋਰ ਕਰ ਕਹਿਤ ਬਿਭੀਛਨ ਬਾਤ॥੨॥ ਬਿਭੀ
ਖਨੋਵਾਚ॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਜੈਂ ਨ ਕਰਹੁ ਰਿਸ ਨਾਥ ਤੋ ਸੇ
ਵਕ ਬਿਨਤੀ ਕਰੈ॥ ਧਰੋ ਚਰਨ ਪੁਰ ਮਾਥ ਰਾਮ ਬੈਰ
ਕੁਲ ਛੈ ਕਰਨ॥੩॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਸੀਤਾ ਈ ਕੀ
ਬਾਤ ਤਾਤੇ ਏਤੋ ਉਤਪਾਤ ਕੀਜੈ ਮੇਰੇ ਪਾਛੇ ਨਾਥ ਮੇਰੀ ਬ
ਤਨ ਬਿਚਾਰੀਓ॥ ਨਗਰ ਕੇ ਬਾਸਨ ਕੋ ਸੌਹ ਦੈ ਦੈ ਬੂਝੈ
ਤੁਮ ਕੋ ਉ ਐਸੇ ਕਹਤ ਹੈ ਜੁ ਰਾਮਚੰਦ ਹਾਰੀਓ॥ ਤੀਨੋ ਲੋਕ
ਸੰਪਤ ਸਮਾਜ ਰਾਜ ਤੇਰੇ ਘਰ ਸੋਈ ਐਸੇ ਕਹਤ ਹੈ ਜੁ

ਮੂਲਤੇਉਪਾਰੀਓ॥ਕਹੋਹੌਹੂੰਜਾਉਂਸੀਅਲੈਕੈਰਾਮ
ਛਾਉਜੋਪੈਮਿਲੈਮਾਰਡਾਰਹੈਤੋਮੋਹਿਮਾਰਡਾਰੀਓ॥
ਸਾਂਤਰੋਂ ਦਾ ਸਰਨ
੪॥ ॥ਕਬਿਤ੍ਰ॥ ॥ਜੌਲੌਨਲਨੀਲਜਾਮਵੰਤਹ
ਨੂਮਾਨਭੈਹਅੰਗਦਸੁਗ੍ਰੀਵਗ੍ਰੀਵਫੇਰਕੈਨਬੈਕਕੀ
ਗਾਰਦਨ
॥ਜੌਲੌਰਘੁਬੀਰਜੂਕੇਕੋਪਨਘਟਾਈਓਪਮੇਰਸੀ ਉਪਮਾ
ਬਡਾਈਜੋਪੈਭਈਹੈਨਟੰਕਕੀ॥ਜੌਲੌਰਣਜੋਗਨੀ
ਆਸੇ੪
ਨਗੀਧਨੀਅਘਾਈਜੌ ਲੌਫਿਰੀਨਦੁਹਾਈਰਘੁ
ਰਾਈਕਾਲਲੰਕਕੀ॥ਤੌਲੌਹੌਉਪਾਇਜਾਇਗਹੋਸ
ਰਨਾਇਜੌਲੌਰੀਛਕਪਿਭ੍ਰਾਤੀਨਬਿਦਾਰੀਛਾਬਿਲੰ
ਕਕੀ॥੫॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਜੌਲੌਰਘੁਨਾਥਜੂਕੇਹ
ਥ. ਤੇਛੂਟੇਬਾਨਆਨਦਸਸੀਸਨਕੀਵਾਦਨਨਹਾ
ਨਕੀ॥ਸੁਨਲੈਨਿਫੋਟਓਟਬੱਜ੍ਰਕੀਨਬੈਠੇਕੋਊਲਾ
ਉਤ੍ਰਕ
ਗੈਭੇਦਚੋਟਸਾਵਧਾਨਕੇਅਮਾਨਕੀ॥ਜਾਇਗਹਿ
ਪਾਇਸਿਰਨਾਇਹਾਥਜੋਰਕਰਿਚੂਕਪਰੀਪਰੀਅਬ
ਲੀਜੈਨਾਥਜਾਨਕੀ॥ਮੇਰੇਕਹੇਮਾਨਕਰਹਾਨਿਹੀਕੀ
ਹਾਨਿਜਾਹਿਲੀਨੇਸੀਯਸੰਗਹੈਨਹਾਜਤਜਮਾਨਕੀ
ਜਾਮਨ
॥੬॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਓਟਕਹਾਭਟਐਂਕਰਹੋਰਨ
ਚੋਟਪਰੇਦ੍ਰਿਗਬੈਠਰਹੋਂਗੇ॥ਹੈਜਬਬਾਨਸੁਮੀਰਸ
ਪੰਨੇ
ਮਾਨਚਲੇਘਨਜਿਓਂਦਲਦੇਸਗਹੋਂਗੇ॥ਏਪਰਧਾਨ
ਮੰਤ੍ਰੀ

(ਛ)

ਮਹਾਂ ਕਪਟੀ ਤੂ ਮੋਸੋਂ ਨਹਿੰ ਬਾਤ ਦੁਖਾਇ ਕਹੈਂਗੋ ।ਜਾ
ਨਤ ਹੋਂ ਸਿਰ ਟਕੇ ਬਲ ਹੈ ਸੋਊ ਰਾਮ ਕੇ ਕੋਪ ਨਲਾਜ ਬ
ਹੈਂਗੋ ॥੭॥ ॥ਰਾਵਨੋ ਵਾਚ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਤਬ ਬੋ
ਲਿਓ ਰਾਵਨ ਕੁਮਤਿ ਨਿਰਖ ਭੁਜਾ ਪਰਚੰਡਾ॥ ਅਨੁਜ
ਤਨੁਜ ਹੋਤੇ ਨਹੀਂ ਤੌ ਕਰਤੇ ਸਤ ਖੰਡਾ॥੮॥ ॥ਸੋਰਠਾ
॥ ॥ਸੁਨ ਮੂਰਖ ਮਮ ਭ੍ਰਾਤ ਲੰਕਾਪਤਿ ਤੋਸੋਂ ਕਹੋ ਕ
ਹੈ ਪੁਰਾਤਨ ਬਾਤ ਪ੍ਰਣ ਕਰ ਰਣ ਛਾਡੈ ਨਹੀਂ॥੯॥ ॥ਸ੍ਵੈ
ਯਾ॥ ॥ਸਿੰਧੁ ਗਹੇ ਬਜ੍ਰ ਵਾਨਲ ਕੇ ਜਲ ਛਾਰ ਭਯੋ ਨ
ਹਿ ਛਾਰ ਦਯੋ ਹੈ॥ ਸੇਖ ਅਸੇਖ ਧਰੀ ਬਸੁਧਾ ਫਿਰ ਧੈ
ਨ ਕਯੋ ਸਿਰ ਭਾਰ ਭਯੋ ਹੈ॥ ਕੰਠ ਹਲਾਹਲ ਹੈ ਸਿਵ ਕੇ
ਅਜਹੂ ਸਸਿ ਮੈ ਮ੍ਰਿਗ ਅੰਕ ਛਯੋ ਹੈ॥ ਏ ਜਬ ਧੈ ਪ੍ਰਨ
ਲੀਓ ਨਿਬਹੈ ਤਬ ਰਾਵਨ ਕੇ ਬਲ ਟੂਟ ਗਯੋ ਹੈ॥੧੦॥ ॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਨਤ ਜਾਨਕੀ ਹੈ ਜਨਨੀ ਜਗ ਆਜ ਤਕੇ
ਮਨ ਕੇ ਨਹਿ ਭਾਵੈ॥ ਸੇਸ ਕੇ ਈਸ ਸੁਰੇਸ ਕੇ ਠਾਕੁਰ ਹੈ
ਰਘੁਬੀਰ ਇਹੈ ਜਿਯ ਆਵੈ॥ ਤਾਂਹਿ ਕੇ ਹਾਥ ਮਰੈ ਦਸ
ਕੰਧਰ ਹੈ ਅਧ ਤੂੰ ਮੋਹਿ ਕਹਾ ਸਮਝਾਵੈ॥ ਐਸੀ ਕਛੂ ਜੀ
ਯ ਮਾਹਿ ਧਰੀ ਜੋ ਕਤਾ ਸੰਗ ਰਾਵਨ ਪ੍ਰਾਨ ਪਠਾਵੈ॥੧੧
॥ ਬਿਭੀਖਨੋ ਵਾਚ॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬਾਤ ਕਹੀ ਇਕ ਛੂਛ
ਹਤੋ ਹੈ ਸੋਈ ਸਾਧ ਬਿਭੀਖਨ ਬਾਤਨ ਮਾਂਝੋ ਸੋ ਫਿਰ ਕੈ

ਇਕਬਾਤਕਹੈਪ੍ਰਭੁਹੈਸਹਤੈਸਭੁਕੋਧਨਿਹਾਮੋਨੈਊ
ਰਮੈਰਘੁਬੀਰਕੀਠੌਰਹਨੀਸੋਈਤੈਂਭੁਲਤੇਸੁਖਣ
ਮੋਗਜੈਕਹਿਕੈਉਠਠਾਢੋਭਯੋਤਬਰਾਮਕੇਪਾਇਨ
ਕੇਪਗਧਾਮੋ।੧੨॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਦੁਖਪਾਯੋਪੌਰ
ਖਨਹੀਂਲੋਚਨਜਲਨਰਹਾਇਓ।ਪ੍ਰਭੁਛਾਡੇਬਨਕੇ
ਚਲੇਅਬਰਘੁਬੀਰਸਹਾਇਓ।੧੩॥ ।ਸੋਰਠਾ।
।ਜਾਂਕੇਕੋਊਨਾਹਿਤਾਤਮਾਤਸੁਤਸਜਨਜਨਾ।ਤਾਕੇ
ਘਰਬਨਮਾਹਿਰਘੁਪਤਿਚਰਨਪ੍ਰਤਾਪਬਲਾ।੧੪॥
।ਸੈਯਾ। ।ਦੂਰਤੇਦੇਖਕਹਯੋਕਪਿਮੰਡਲਹੈਰਿਖ
ਨਾਰਦਕੈਰਵਿਜੋਤੀ।ਕੈਧਰਦੇਹਹੁਤਾਸਨਆਵਤ-
ਸੰਕਕਿਧੌਛਬਿਹੈਸੰਗਓਤੀ।ਜੋਸੀਅਦ੍ਭੁਤਕਹੋਤੋਸੁ
ਹੀਪਰਤੈਂਕਹਿਮਾਨਸਦੇਹਨਹੋਤੀ।ਰਾਮ ਕੇਪਾਇਨ
ਲਾਗਮੋਈਚਾਹਤਰਾਵਨਹੈਕਿਧੌਂਰਾਵਨਗੋਤੀ।੧੫
॥ ।ਸੈਯਾ। ।ਰਾਵਨਕੇਡਰੁਛਾਡਚਲਯੋਗਢਿਮੇ
ਹਤਜਯੋਜਨਜਾਤਜਤੀਸੋ।ਧਾਇਬਿਭੀਖਨਪਾਇ-
ਰਹਯੋਜਿਹਨਾਇਰਤੀਬਿਨੁਹੋਨਰਤੀਸੋ।ਲੇਤਉਸਾ
ਸਚਲਯੋਪ੍ਰਭੁਪਾਸਸੁਧਾਸਗਏਤ੍ਰਿਨਦੰਤਬਤੀਸੋ।
ਬਾਪਹਿਯੋਰਘੁਬੰਸਸਿਰੋਮਣਿਲੰਕਕੀਸੈਨਨਲੰਕ
ਪਤੀਸੋਂ।੧੬॥ ।ਸੈਯਾ। ।ਰਾਵਨਨੈਦਸਸੀਸ

ਉਤਾਰਵਡੇਸ੍ਰਮਸੌਂਸਿੰਧਤੇਪਦਲੀਨੋ।ਜੀਤਲੀਯੋ
ਸੁਰਰਾਜਕੇਰਾਜਸੁਦੇਵਨਕੋਨਰਤੀਡਰਕੀਨੋ।ਬਾ
ਸਰਰੈਨਡਰੈਚਤੁਰਾਨਨਸੇਵਤਪੌਰਿਮਿਲੇਪੁਰਤੀ
ਨੋ।ਪਾਇਗਹੇਜੁਬਹੀਰਘੁਰਾਇਲਜਾਇਬਿਭੀ
ਖਨਕੋਸੋਈਦੀਨੋ।੧੭॥ ॥ਮੰਦੋਦਰੀਓਵਾਚ।ਦੋ
ਹਰਾ। ॥ਜਹਿਸੁਨਕੈਮੰਦੋਦਰੀਤਲਫੈਬਿਨਜਲ
ਮੀਨ।ਰਾਮਬਚਨਝੂਠੇਨਹੀਂਜਾਨਤਹੈਪੁਰਤੀਨ।੧੮
॥ ॥ਸੋਰਠਾ। ॥ਨਿਪਟੈਕਿਤਅਜਾਨਸਿਵਕੈਬਲ
ਭੂਦਤਫਿਰੈ।ਪ੍ਰਗਟ(ਅਤਿਸੈ)ਸਹਸਕਰਭਾਨਦੀਪਕਰਾਵਨ
ਸੌਂਕਹੈ।੧੯॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ।(ਕਿਰਨ) ॥ਗਹੀਸਰਨਾਈਜਾ
ਇਰਾਖੀਨਬਡਾਈਲੈਕਬੀਰਦੁਖਦਾਈਤਿਨਲੈਕਹੂ
ਨਸੰਕਕੀ।ਤੇਰੀਪ੍ਰਭੁਤਾਈਖਾਰੇਸਮੁੰਦਬਨਾਈਕੂ
ਲਲਾਜਬੇਚਖਾਈਦਾਰਨਾਰਪਰਜੰਕਕੀ।ਭਾਸੇ
ਰਘੁਰਾਈਪ੍ਰੀਤਿਬਹੁਤੈਜਨਾਈਰਹੈਛਾਤੀਸੋਂਲਗ
ਈਯੋਂਬਡਾਈਪਤਿਰੰਕਕੀ।ਜੋਂਕਹੈਲੁਗਾਈਤੋਸੋਂ
ਕਾਹੂਨਸੁਨਾਈਕਿਤਸੁਨੇਠਕੁਰਾਈਤੇਰੇਭਾਈਪਾਈ
ਲੰਕਕੀ।੨੦॥ ॥ਸੁਗ੍ਰੀਵੋਵਾਚ।ਸ੍ਵੈਯਾ। ॥ਸ੍ਰੀ
ਰਘੁਬੀਰਕੇਤੀਰ(ਨੇੜੇ)ਤਬੈਕਪਿਰਾਜ(ਸੁਗ੍ਰੀਵ)ਕਹੈਇਕਬਾਤਕ
ਹੌਤੁਮਲੰਕਬਿਭੀਖਨਕੋਬਖਸੀਅਬਹੀਮਿਲ

ਤੇਕਹੋਹੌਂਨਰਹੋਂ।ਜੋਪੈਰਾਵਨਆਨਮਿਲੇਸੰਗਜਾਨ
ਕੀਦੇਹਿਕਹਾਂਪ੍ਰਭੁਪਾਇਗੋਹੌਂ।ਤਬਮੈਂਹੂੰਬਿਚਾਰਧਰੀ
ਜਿਯਮੈਂਵਹਿਔਧਬਸੈਸਿਯਸੋਬਨੋਹੌਂ॥੨੧॥ ।ਦੋ
ਹਰਾ। ।ਰਹਿਓਬਿਭੀਖਨਪਾਇਗਹਿਲੈਮਿਲਯੋ
ਕਪਿਰਾਜਾ।ਸ੍ਰੀਰਘੁਪਤਿਲੰਕਾਦਈਭਰਭਰਨੈਨ
ਨਲਾਜਾ।੨੨॥ ।ਸੋਰਠਾ। ।ਜੌਪ੍ਰਸੰਨਰਘੁਰਾ
ਇਕਿਤਕਲੰਕਗਢਬਾਪੁਰੋ।ਆਗੇਅੰਗਦਜਾਇ
ਦਸਮੁਖਕੋਸਮੁਝਾਇਹੋ।੨੩॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਰਾ
ਮਚੰਦਲਛਮਨਸਹਿਤਕਪਿਪਤਿਲੀਓਬੁਲਾਇ।
ਕੈਤੂਟੈਲੰਕਾਪਤੀਕੈਤੂਟੈਸਭਭਾਇ।੨੪॥ ਦੋਹਰਾ।
।ਸਭਕਪਿਕਟਕਉਦਧਿਉਤਰਕੈਕਰਸਕੈਬਖਾ
ਨ।ਕਪਿਪਤਿਅੰਗਦਨੀਲਨਲਜਾਮਵੰਤਹਨੂਮਾ
ਨ।੨੫॥ ।ਰਾਮਚੰਦਉਵਾਚ।ਸੋਰਠਾ। ।ਅੰ
ਗਦਲੀਓਬੁਲਾਇਕਹੀਬਾਤਰਘੁਬੰਸਮਣਿ।ਜਾ
ਹਿਅਜਹੁਸਮਝਾਇਆਇਮਿਲੈਲੰਕਾਪਤੀ।੨੬
॥ ਸੋਰਠਾ। ।ਭਈਸੁਰਗਈਬਿਹਾਇਅੰਗਦਤੂੰਸ
ਮਝਾਇਕਹੁ।ਅਬਜੌਕਹਿਰਘੁਰਾਇਦੂਤਪਠਾਯੋ
ਬਾਲਸੁਤ।੨੭॥ ।ਕਬਿੱਤੁ। ।ਮੇਰੇਪਾਛੇਹਰੀਕਿ
ਤੈਬਿਨਜਾਨੈਕਰੀਐਸੇਸਿੰਧੁਕੇਭਰੋਸੇਕਿਧੌਂਰਾਜਅ

ਭਿਮਾਨਤੋ॥ਕਿਧੌਂਕੁੰਭਕਾਨਮੇਘਨਾਦਆਦਿਦੀਨੇਮੀ
ਤਕਿਧੌਂਸਿਵਜੋਰਰਾਜਾਕਿਧੌਂਮਧਪਾਨਤੋ॥ਤੇਰੇਕੈਛਮਾ
ਕੀਨੀਸਭਜਾਨਕੀਲੈਮਿਲੈਂਅਬ[illegible]ਆਇਕੈਹੋਬੀਰ
ਕਹਾਂਲੇਹੁਗੇਸੁਜਾਨਤੋ॥ਨੈਤੇਸੁਨਭਾਈਲਛਮਨ
ਕੀਬਢਾਈਹੋਤਲੰਕਾਲਪੇਟਲੈਹੈਂਉਪਜੋਜੁਭਾ
ਨਤੋ॥੮੬॥ ॥ਅੰਗਦੋਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਬਲਮੇ
ਸੁਰਜ
ਸਤਭਾਇਰਘੁਰਾਇਪਾਇਛੂਹੇਕਹੈਨਾਥਸਾਹਿਬ
ਤੇਰੇਹੌਉਤਰਤੇਆਇਦੇਓ॥ਜੌਕਹਾਂਮੇਸੌਬੂਰਬੋਲੈ
ਦਸਕੰਧਤਾਕੇਦਸੌਮੂੰਡਜੌਕਹੋਤੋਤੁਮਪੈਚਲਾਇਦੇਓ
॥ਜੌਕਹੌਤੋਸੀਸੋਗਹਿਲਆਊਂਦਿਖਰਾਊਂਪਾਇਤਾਕੇ
ਪਰਵਾਰਮਾਰਸਮੁੰਦਬਹਾਇਦੇਓ॥ਜੌਕਹੋਤੋਜਾਨਕੀ
ਸਮੇਤਬਨਲਆਊਂਤੁਮਜੌਕਹੋਤੋਰਾਵਨਸਮੇਤਲੰਕ
ਲਆਇਦੇਓ॥੮੭॥ ॥ਰਾਮਚੰਦਉਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ
॥ ॥ਬੀਰਸੁਨਬਾਤਜਿਨਕੋਰੇਕਾਹੂਘਾਤਤਬਬੀਸ
ਬਾਤੈਂਕਹੋਹਮਉਨਹੀਸੋਂਕਾਜਹੈ॥ਕਹੈਤੇਰੋਮਾਨੇਸੀ
ਅਆਨੈਹਮਜਾਹਿਫਿਰਅਜਹੂੰਲੌਤੂੰਕਿਤੇਰੇਬੀਰਹੂ
ਕੋਰਾਜਹੈ॥ਔਰਕਛੂਸਮਾਚਾਰਬੂਝੈਜੋਹਮਾਰੀਤੋਹਿ
ਨੀਕੇਸਮਝਾਏਤੋਪਰੇਵਾਕੋਸੋਬਾਜਹੈ॥ਦੀਜੀਓਬ
ਬੇੜਾ
ਡਾਈਐਸੇਕਹੈਰਘੁਰਾਈਕਛੂਮਿਲਬੇਕੋਸਾਜ

ਕਿਲਕਾਈਕੋਸਮਾਜਹੈ॥੩੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਨਾਇ
ਚਲੵੋਸਿਰਅੰਗਦਬੀਰਮਨਾਇਗਨੇਸਹਿਬਾਲਚੂ
ਟੈਨਾ॥ਕੂਦਤਫਾਂਧਤਲੰਕਨਿਹਾਰਨਿਸੰਕਭਯੋਮਨ
ਰੰਚਕਭੈਨਾ॥ਆਇਗਈਸੁਧਤਾਂਦਿਨਕੀਜਬਬਾ
ਪਕੇਜੀਵਤਹੋਤੇਤੋਛੈਨਾ॥ਤਾਂਹਿਪੈਆਜ੍ਹਚਲੵੋਬਿਧਿ
ਸੈਂਪਲਿਨਪੁਰਬਾਂਧਕਿਯੋਜੋਖਿਲੌਨਾ॥੩੧॥ ਕਬਿੱਤੁ
॥ ॥ਅੰਗਦਨਿਹਾਰਏਕਪਰੀਹੈਪੁਕਾਰਏਕਬਾਟਬਾ
ਰੰਗਯੋਅਬਆਵਤਸੋਰੇਖਸੋਂ॥ਛਾਰਗਢਚਲੇਏਕ
ਕਹੈਂਭਾਗਭਲੇਨਾਹੀਂਦੇਸਨਾਸਹੂੰਹੈਭਾਈਰਾਵਨਕੇਦੇ
ਖਸੋਂ॥ਏਕਜੋਸਆਨੇਭਰਮਾਟੀਜਲਆਨੇਲੈਚਢਾਏ
ਧਾਮਧਾਮਫੇਟਬਾਂਧਠਾਢੇਰੋਖਸੋਂ॥ਕਾਪਯੋਰਨਬਾਸ
ਸੁਵਾਸਭਰੇਤ੍ਰਾਸਭਯੇਜੀਅਆਯੋਕਪਿਫੇਰਹੈਭਯੋਅੰਜ
ਨੀਕੀਕੋਖਸੋਂ॥੩੨॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਹ੍ਵੈਗਈਉਜਾਰ
ਕਿਲਕਾਰਲੰਕਪੈਠਯੋਜਬਦੈਰਹੈਕਿਵਾਰਸਬਕਹੈਬਾ
ਤਰੋਬੀਆ॥ਕੰਚਨਕੇਧਾਮਕਿਹਕਾਮਜਹਾਂਏਉਪਾਧਿ
ਰਾਮਰਾਜਭਲੋਜਹਾਂਸੋਟੈਂਖਾਇਲੋਬੀਆ॥ਭਾਟੇਂਗ
ਢਤੋਰੈਭਾਟੈਨਾਉਸੀਲੈਬੋਰੈਕਪਿਊਤਰਜੋਦੇਇਯਾਹਿ
ਕਹੈਆਜੁਕੋਬੀਆ॥ਲਾਟਪਾਟਕੀਏਤਬਰਹੀਪਤਿਜੋ
ਹੈਅਬਹਾਟਹਟਤਾਰਪਰੀਘਾਟਹੈਨਦੋਬੀਆ॥੩੩॥

॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਏਕ ਹੋ ਜੁ ਆਯੋ ਭਿਨ ਪੋਛ ਸੌਂ ਜਰਾਯੋ ਗਾ
ਉਂ ਲੈ ਕਟਕ ਧਾਯੋ ਜਿਨ ਸਿੰਧੁ ਨੀਰ ਪੂਰ ਕੀ॥ ਕਹਿਬੇ ਕੋ
ਬੀਸ ਪੈਨ ਸੂਝਤ ਹੈ ਏਕ ਆਂਖ ਦੇਖਤ ਹੈ ਬਾਤੇ ਕੋਊ ਕੂ
ਲ ਕੇ ਕਲੰਕ ਕੀ॥ ਦੀਨੀ ਬਿਧਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਜਾਨਕੀ ਮੈਂ
ਕਹਾਂ ਸਿਧਿ ਰਾਵਨ ਸੋ ਕੋ ਹੈ ਐਸੀ ਬਾਤ ਕੌਨ ਸੰਕ ਕੀ॥
ਸੇਵਕ ਕੇ ਆਏ ਸਭ ਕਾਂਪਯੋ ਕਰੈ ਰੈਨ ਦਿਨ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਅ
ਏ ਠਕੁਰਾਈ ਜੈਸੇ ਹੈ ਲੰਕ ਕੀ॥੩੪॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਇ
ਹਿ ਬਿਧਿ ਪੁਰਬਾਸੀ ਸਬੈ ਰਹੈ ਪੈਠ ਘਰ ਮਾਹਿ॥ ਕਥਾ
ਸੁਨਹਿ ਹਨੁਵੰਤ ਕੀ ਜਹਿ ਜਹਿ ਅਗਾਦ ਜਾਹਿ॥੩੫॥
॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਕਬਹੂ ਚਾਲ ਕਬਹੂ ਦੌਰ ਪੌਰ ਜਾਇ ਠਾਢੋ ਭ
ਯੋ॥ ਆਬੇ ਚੰਦਨ ਖੌਰ ਰਾਮ ਤੇਜ ਮਾਨੋ ਦਿਪੈ॥੩੬॥ ॥ਕ
ਬਿੱਤੁ॥ ॥ਏਕ ਓਰ ਦੇਵਤਾ (ਤਿਲਕ) ਬਿਛੌਨਾ ਠਾਢੇ ਕਰੈ ਸੇਵ ਏਕ ਓ
ਰ ਕਿੰਨਰ ਸ੍ਵਾਸਨ ਭਰਤ ਹੈ॥ ਏਕ ਓਰ ਚਾਰਨ ਪੜ੍ਹਤ ਏ
ਕ ਓਰ ਮਤ ਬਾਰਨ (ਰਾਗਾਦਿਕ) ਕੇ ਜੂਥ ਸਿਰ ਧੁਨੈ ਏਈ ਕਰਤ ਹੈਂ॥ ਏਕ
ਓਰ ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰਬੀਨ (ਗਾਥੀ) ਕਵਿ ਬਾਜੀਰ ਬਬਿਖਭ ਮੁਹੱਖ ਮੱਲ
ਸਾਰੰਗ ਲਰਤ ਹੈ॥ ਐਸੋ ਈ ਸਮਾਜ ਕੌਨ ਕਾਜ ਲਾਜਾਰ
ਮ (ਮ੍ਰਿਗ) ਬਿਨ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਵਨ ਸੋ ਸੋਗ ਈ ਮਰਤ ਹੈਂ॥੩੭॥
॥ਦਰਵਾਨੋ ਵਾਚ॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਡੂਬਯੋ ਨਿਵਾਇ ਇਨ
ਰ ਹਾਥ ਜੋਰ ਛੜੀਦਾਰ ਰਾਜਨ ਕੇ ਰਾਜਾ ਬਾਤ ਕਹੌ ਸਭ

ਭਾਇਸੌ।ਬਾਂਦਰਕੇਰੂਪਏਕਦ੍ਵਾਰੇਠਾਢੇਨਾਥਤੁਮੈਜੈਕ
ਹੈਤੇਜਾਇਕੈਤੈਆਇਲਾਗੇਪਾਇਸੌ।ਸੀਤਾਪਤਿਤੂਕੇ
ਦੂਤਜਾਨੀਅਤਮਹਾਰਾਜਸਭਾਰੇਨਿਹਾਰਬੇਕੇਭੂਮੇ
ਚਿਤਚਾਇਸੌ।ਹਨੂਮਾਨਤੇਚਉਨੇਜੈਸੇਸਸਿਚੌਥ
ਪੂਨੋਔਰਬਾਤਕਹੀਦਰਵਾਨਲੰਕਰਾਇਸੌ।੩੮॥ ॥
ਰਾਵਨੋਵਾਚ।ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਰਾਵਨਬਿਹਾਰੀਰਾਮਬਾ
ਤਹੀਬਿਸਾਰੀਰਾਮਵਾਰੈਕਪਿਲੰਕਗੜ੍ਹਬਹੁਰੇਪਠਾਏ
ਹੈ।ਕਿਧੌਂਮੇਰੇਲੋਗ।ਜਾਹਿਢਹੂੰਓਰਰੋਕਤਹੈਤਾਤੇਦੂਖ
ਪਾਯਪਰਵਾਨਕੀਕੈਆਏਹੈ।ਦੇਖੋਇਨਢੀਠਹੀਰਕੈ
ਦੇਸੇਦਿਖਾਏਤਬਆਪਤੇਂਨਜਰਮੇਂਮੇਰੇਨਗਰਜਾਏ
ਹੈ।ਕਹੇਬੋਲਲੇਹੁਆਇਗਏਕਹੇਕੌਰੇਸਠਦੂਸ
ਰੇਉਪਾਇਮਰਬੇਕੋਗੜ੍ਹਲੰਆਏਹੈ।੩੯॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ
॥ ॥ਅੰਗਦਪਠਾਏਰਾਮਜਾਤਭਏਲੰਕਗ੍ਰਾਮਜਾਕੇ
ਨਾਮਸੁਰਨਮੈਪ੍ਰਿਥਮੈਸੁਨੀਜਿਯੋ।ਅਛਪੀਰਹਰਿ
ਰਿਪੁਧੀਰਰਨਧੀਰਬੀਰਮਾਰੇਜਾਂਕੇਮਰੀਏਜਿਆਏ
ਜਾਂਕੇਜੀਤਿਯੋ।ਹਨੂਜਾਂਕੇਰੋਮਸਾਨੀਬਡੇਅਭਿਮਾਨੀ
ਗਿਆਨੀਕਹਾਂਲੌਕਹਾਨੀਯਾਂਕੇਬਲਕੀਕਹੀਜਿਯੋ।ਰਾ
ਵਨਸੰਕਾਨੇਆਏਵਾਹੈਕਪਿਜਾਨੇਜੈਸੇਦੂਧਕੇਜਰੇਤੇਂ
ਛਾਛਫੂਕਫੂਕਪੀਜਿਯੋ।੪੦॥ ॥ਅੰਗਦੋਵਾਚ।ਕਬਿੱ

ਤ੍ਰਾ॥ ॥ਸੀਤਾ ਜਬ ਹਰੀ ਬੁਰੋ ਕੀਨੋ ਤਿਹ ਘਰੀ ਐਸੀ ਕਬ
ਹੂੰ ਨ ਕਾਹੂ ਕਰੀ ਜੈਸੀ ਕਰ ਸੋਇ ਰੋਗੋ ਤਾਂ ਪਰ ਨ ਕੁਸਰਤ
ਐਰ ਸੁਨੋ ਉਤ ਪ੍ਰਭ ਹਨੂੰਮਾਨ ਆਯੋ ਵਾਹਿ ਸਮਝਾਇਰੋ
ਇਰੋਗੋ ਹੋਂ ਕਹੋਂ ਉਪਾਇ ਵਹਿ ਕੋਹੇ ਲੰਕ ਰਾਇ ਤਾਹਿ ਦੇਹੁ
ਦਿਖਰਾਇ ਦੂਖ ਕਾਲ ਜਾਇ ਪੋਇ ਇਰੋਗੋ॥ ਦੇਖੋ ਹਾਇ ਹਾਇ
ਤਾਂਕੀ ਕੈਸੀ ਪਤਿ ਜਾਇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਦੀਪਕ ਪਤਿ
ਗ ਪਰ ਮੋ ਹੋਇ ਇਰੋਗੋ॥੪੧॥ ॥ਰਾਵਨੋ ਵਾਚ॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥
ਜਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਗਰ ਫਾਂਸ ਪਰੀ ਕਪਿ ਤਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਮੁਖ ਆਜ
ਦਿਖਾਯੋ॥ ਜਾਹੁ ਹਨੂੰ ਪਤਿ ਰਾਖਤ ਹੋ ਅਬ ਲੋਹਿ ਸਰੇਖ
ਨਹੀ ਉਪਜਾਯੋ॥ ਰਾਮ ਹਿ ਸੋਧ ਕਹੋ ਸਿਯ ਕੋ ਅਰ ਕ੍ਰੋਧ
ਬਢਾਇ ਜੁ ਜਾਇ ਬਢਾਯੋ॥ ਜੋ ਬਲ ਤੌ ਨ ਬਿਲੰਬ ਕਰੈ
ਸੁਨ ਦੰਭ ਬਿਨਾਂ ਰਨ ਖੰਭ ਗਡਾਯੋ॥੪੨॥ ॥ਅੰਗਦੋ
ਵਾਚ॥ ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਅੰਗਦ ਬਿਹਸ ਕਹੀ ਬਾਤ ਸੁਨ
ਰਾਜਾ ਮੀਰ ਆਪਨੀ ਬਤਾਈ ਉਨ ਤੈਸੋ ਫਲ ਪਾਯੋ ਹੈ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਫਾਸ ਪਰੀ ਮਾਰ ਖਾਈ ਪੂੰਛ ਜਰੀ ਯਹਿ ਬਾਤ ਸੁਨ
ਬਾਂਦਰਨ ਮੂਹ ਨ ਲਗਾਯੋ ਹੈ॥ ਵਾਂਕੇ ਪਰ ਪੰਛ ਪਰ ਰੰਚ
ਕ ਤੋ ਹਸੇ ਰਾਮ ਲਾਜ ਗਾਤ ਪਰੀ ਫਿਰ ਸਭਾ ਮੈ ਨ ਭਾਯੋ ਹੈ
॥ਲੰਕ ਸੰਕ ਮੱਛ ਅਛ ਬਾਗ ਸਾਰੋ ਤੋਰ ਮੋ ਜਿਨ ਹਨੂੰ ਵਹਿ
ਔਰ ਯਹਿ ਔਰ ਕਪਿ ਆਯੋ ਹੈ॥੪੩॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥

ਏਕਦੂਤਆਯੋਕਹੇਸੁਨੇਹੋਪਠਾਯੋਰਾਮਲੰਕਾਜਾਰਗ
ਯੋਤਾਂਤੇਕਪਿਨਖਿਸਾਯੋਹੈ।ਛਲਤਾਸੋਂਕੀਜੈਭੁਜਬ
ਸਰਮਿੰਦਾਕੀਤਾ
ਲਨਾਬਸਾਇਰਿਕਕਹਾਲੰਕਪਤੀਜਾਂਸੋਪਾਖੰਡਲ
ਚਾਲੇ
ਲਾਯੋਹੈ।ਢਾਂਕੀਐਸੀਗਤਿਜਾਕੇਡਰਤੁਮੈਂਹੈਨਮਤਿ
ਹਨੂਮਾਨਲੈਲੈਨਾਮਮੋਹੂਕੋਬੁਲਾਯੋਹੈ।ਜੀਅਮੈਂਵਿ
ਚਾਰਮੋਹਿਨੀਕੇਕੈਨਿਹਾਰਬੂਨ੍ਹਅੰਗਦਤੂੰਰਾਮਚੰਦਕ
ਹੇਕੋਪਠਾਯੋਹੈ।੪੪॥ ॥ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਰਾਵਨਜਿਯਸਮਝੀਤਬਹਿਸਭਿਚੰਚਲਕਪਿਜਾਤ
॥ਪੈਯਾਕੀਕਛੂਕਤਤੇਛਤਿਯਾਂਅਧਿਕ†ਸਿਰਾਤ॥੪੫
॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਛਾਡੋਕੋਪਸੁਭਾਉਬੈਠਾਯੋਤਬਸਭ
ਮੈਂ॥ਕਹ੍ਯੋਐਸੈਂਸਤਭਾਇਰਾਮਚੰਦਲਛਮਨਕਹਾ॥੪੬
॥ ॥ਅੰਗਦੋਵਾਚ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਸੁਨਤਿਹਿਕਿਯੋਪ੍ਰ
ਣਾਮਰਾਜ਼ੂਤੇਮੁਖਧੀਨਹੈ।ਜਿਹਤੇਲਛਮਨਰਾਮਕਿ
ਕਸਤਚੌਦਹਿਲੋਕਪਤਿ॥੪੭॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਗ
ਸਤਪਾਤਾਲਅਰਸਤਆਕਾਸਮਿਲਕੇਚੌਦਾਂਲੋਕਹੁੰਦੇਹਨ
ਯਾਨਕਥਾਬਿਸਥਾਰਜਲਥਲਘਟਘਟਰਾਮਹੈ।
ਉਤਰੇਜਲਨਿਧਿਵਾਰਅਰਤੁਮਸੈਂਹਸਯੈਂਕਹੀ॥੪੮
ਸਮੁੰਦ
॥ ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਅੰਗਦਪ੍ਰਬੀਨਬੁਧਪੌਰਖਨਹੀਨ
ਤਬ(ਮੇਰੇਪਾਂਛੇਹਰੀ)ਵਹਿਕਬਿਤਸੁਨਾਯੋਹੈ।ਪਾਛੈਕ
ਹੀਬਾਤਰਾਜਾਬਡੋਉਤਪਾਤਕੀਨੋਰਾਮਚੰਦਜੂਸੈਂਬੈਰ

† ਰਿਜਾਤਪਾਠਾਂਤਰਹੈ

ਮਨਤੇ ਬਢਾਯੋ ਹੈ ॥ ਯਾਹੀ ਮੈਂ ਸਮਝ ਤੈਂ ਤੋ ਰੇਖ ਨ ਮਿਟਾਇ
ਸਕੀ ਤਾਂ ਕੋ ਏਕ ਦੂਤ ਫਾਂਧ ਨੀਰਨਿਧਿ ਆਯੋ ਹੈ ॥ ਔਰ
ਜੋ ਕਦਾਂਚ ਰੁੱਢ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹੂ ਕੋ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ਤੋ ਰੁੰਢ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹੂ ਕੇ ਬੂਲ ਰੁੰਢ
ਕੈਨ ਕੇ ਬਨਾਯੋ ਹੈ ॥੪੯॥ ਰਾਵਨੋਵਾਚ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ॥
ਲੰਕਾਪਤਿ ਜਿਯ ਮੈਂ ਕਹੈ ਰਿਸ ਕੀਨੇ ਉਤਪਾਤ ॥ ਬਿਨ
ਬੋਲੇ ਛਤਿਯਾਂ ਜਰੈ ਉਰਗ ਚਢੂੰ ਪਰ ਬਾਤ ॥੫੦॥ ॥ ਸੋ
ਰਠਾ ॥ ॥ ਤਬ ਬੋਲਿਓ ਲੰਕੇਸ ਜੌ ਰਘੁਬੀਰ ਮਹਾਂਬ
ਲੀ ॥ ਅਸੁਭ ਕਰੇ ਕਪਿ ਭੇਸ ਬਿਨ ਯੁਧ ਸੀਤਾ ਨ ਦੇਗੀਂ ॥੫੧
॥ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ॥ ਚਾਤੁਰ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਬਾਨਰ ਪਠਾਵਤ
ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਾਨਕੀ ਕੋ ਏਈ ਅਬ ਤੋ ਲੇ ਜਾਇ ਹੈਂ ਗੋ ॥ ਜਾਨਤ ਹੈ
ਸਭਨ ਕੇ ਕਾਲ ਨਿਜ ਕਾਲ ਹੈ ਇਤ ਤਬ ਹੀ ਰਹੈਂਗੇ ਜਬ
ਭਲੀ ਮਾਰ ਖਾਇ ਹੈਂ ਗੋ ॥ ਮਾਤੇ ਗਜਰਾਜਨ ਕੇ ਕੁੰਭਨ ਬਿ
ਦਾਰ ਜੇਤੇ ਲੋਹੂ ਸੋ ਮਿਲਾਇ ਮੋਤੀ ਕੇਹਰ ਚਬਾਇ ਹੈ ਗੋ ॥
ਤਿਨਹੀ ਕੀ ਦਾੜ੍ਹਨ ਕੋ ਮਾਸ ਲੀਓ ਚਾਹੈ ਕਪਿ ਐਸੋ ਰਾਮ
ਚੰਦ ਆਇ ਲੰਕ ਪਛੁਤਾਇ ਹੈ ਗੋ ॥੫੨॥ ॥ ਅੰਗਦੋ
ਵਾਚ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੈਨੈ ਸਿਖ ਦੀਨੀ ਤੇਰੀ ਦੇਖੀ ਮਤ
ਹੀਨੀ ਜਾਤੇ ਐਸੀ ਬਾਤ ਕੀਨੀ ਭਾਰੀ ਸੁਖ ਕੀਤੋਂ ਹਾਨਕੀ
॥ ਸੂਰ ਸਸਿ ਸੇਟੇ ਪੌਰ ਆਵਤ ਬਿਰੰਚ ਦੌਰ ਔਰ ਪੂਰ
ਹੂਤ ਕੇ ਨ ਰਹੀ ਬਾਤ ਮਾਨ ਕੀ ॥ ਦੇਖਤ ਸਮਾਜ ਐਸੋ

ਆਜਹੂੰ ਨ ਕਾਲ ਮੂਢ ਐਸੇ ਚੇਤ ਕਾਲ ਬਾਤ ਯਹੈ ਹੈ ਸਜਾ ੧੬੯
ਨਕੀ ਜਾਨਕੀ ਨ ਬਾਤ ਤੈਸੀ ਜਾਨਕੀ ਨ ਲਾਗੀ ਹਾ
ਥ ਜਾਨਕੀ ਲੈ ਆਯੋ ਸੋਈ ਜਾਨੀ ਬਾਤ ਜਾਨਕੀ।੫੩
॥ ਰਾਵਣੋ ਵਾਚ॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਅੰਗਦ ਤੂੰ ਕਾਕੇ
ਸੁਤ ਨੀਕੇ ਸਮਝਾਇ ਮੋਹਿ ਬਾਲੀ ਬਲਵੰਤ ਜੀ ਕੇ
ਏਕ ਲੈ ਤੇ ਤਾਤ ਹੈ ਕੌਨ ਬਾਲੀ ਕੋ ਹੇ ਕਹੋਂ ਨ ਔਰ ਸੈ
ਤੇ ਕਾਹੇਂ ਪਰ ਤੇ ਸੇ ਕਹੋ ਤਾਂ ਕੇ ਗੁਨ ਉਲਟੇ ਲਜਾਤ ਹੈ।
ਸਾਚ ਕੈ ਲਜਾਨੇ ਕਮੇ ਜਾਨੇ ਵਹਿ ਜੀਵਤ ਹੈ ਕੈਸੇ
ਜੀਐ ਰਾਮ ਕੋਪ ਕੋਨ ਕੌਨ ਪਾਤ ਹੈ ਤ੍ਰੈਨ ਬੈਰ ਲੀਓ
ਆਨ ਮਿਲੇ ਈਤ ਜੀਓ ਆਗੇ ਤੇਰੋ ਬੈਰ ਮੇਘਨਾਦ
ਲੀਏ ਨ ਪਰਾਤ ਹੈ।੫੪॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਬਾਲੀ ਕੀ
ਦੇਹ ਬੁਢਾਨੀ ਹੁਤੀ ਅਰੁ ਤਾਂ ਪਰ ਰਾਮ ਕਿਯੋ ਛਲ ਮਾ
ਰਯੋ ਹੈ ਬਲਵੰਤ ਬਡੋ ਜਗ ਮੈ ਬਿਪਰੀਤ ਬਡੀ ਵਹਿ
ਕਾਹੇ ਤੇ ਹਾਰਯੋ। ਕੈ ਵਹਿ ਝੂਠ ਕਿ ਮੇਰੇ ਈ ਲੋਗਨ ਮੋ ਸੋ
ਪੁਰਾਤਨ ਬੈਰ ਚਿਤਾਰਯੋ ਜਾਨੀ ਨ ਜਾਇ ਕਛੂ ਸਿਵ
ਕੀ ਗਤਿ ਕੀਟ ਕਹੋ ਸੁਖ ਸੋ ਬਿਧਿ ਟਾਰਯੋ।੫੫॥ ॥
ਅੰਗਦੋ ਵਾਚ॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਰਾਮ ਹੀ ਕੇ ਕੋਪ ਹਰਨ
ਖਸ ਕੀ ਘਟੀ ਚਪ ਔਰ ਹਿਰਨਾਛਹੂ ਕੀ ਦੀਯੋ ਜੋਰ
ਤੋਲ ਹੈ। ਰਾਮ ਹੀ ਕੇ ਕੋਪ ਮਧੁ ਕੈਟਭ ਸੰਘਾਰੇ ਅਰੁ

ਤਾਹੀਤੇਬਿਰੂਧੇਬਲਰਾਮਸੋਂਨਮੇਲਹੈ॥ਰਾਮਹੀ
ਕੇਕੋਪਮ੍ਰਿਗਮਾਰਯੋਨਾਕਕਾਟੀਅਰੁਖਰਦੂਖਰਾਦਿ
ਕੇਲਗਾਯੋਛਾਤੀਸੇਲਹੈ॥ਤਾਂਹੀਗਨਤੀਮੈਂਮ੍ਰਿਗ
ਰਾਜਸਾਖਾਮ੍ਰਿਗਮਾਰਯੋਰਾਮਕੋਪਮੇਰੇਜਾਨੇਤੋਕੋ
ਹਾਸੀਖੇਲਹੈ॥੫੬॥ ॥ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ॥
॥ਜਾਨਯੋਹਮਨਿਰਾਧਾਰਅੰਗਦਤੂੰਹੀਬਿਚਾਰਬ
ਪਜਿਨਮਾਰਯੋਤਾਂਕੀਸੌਂਬਡਾਈਕੀਜਿਯੋਅਸਪੁ
ਰਹੂਤਕੈਕੈਕੀਨੋਹੈਕਸੂਤਜਿਨਸੁਨੈਕੈਕਪੂਤਤਾਕੇ
ਦੂਤਹ੍ਵੈਕੈਜੀਜਿਯੋ॥ਸਤ੍ਰਕੋਨਛਾਡਅਜਹੂੰਲੌਰਨ
ਮਾਂਝਤਾਸੋਮੇਰੀਓਰਹ੍ਵੈਕੈਸੈਨਾਸੰਗਸਭਲੀਜਿਯੇ
॥ਬਨੀਹੈਰੇਬਾਤਨੈਕਬਾਤਹੂੰਕੈਮਾਨੇਨਿਜਤਾਤਬੈਰ
ਲੈਕੈਜਸਸੁਧਾਕਯੋਨਪੀਜਿਯੇ॥੫੭॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥
॥ਔਰਜੋਗਨਾਏਜੇਤੇਐਸੇਕੀਟਭਏਕੇਤੇਤੇਰੇਮਿ
ਲੇਲੰਕਾਪਤਿਕਬਹੂੰਨਹਾਰਹੈ॥ਬੈਰੀਤ੍ਰਿਣਦਲਤ
ਕੋਰਾਵਣਅਨਲਅਰਤੇਸਮੀਰਪਾਏਤੇਘਨੇਈ
ਘਰਜਾਰਹੈ॥ਭਟਹੈਕੈਭਾਟਹੈਬਢਾਵਤਹੈਰਾਮਜ
ਸਸੋਊਹਮਮਾਨੀਕਹਾਂਮੋਹੂੰਆਨਮਾਰਹੈ॥ਜੋਬਾਰ
ਬਹੁਤ ਬੇਗੋਸੋਨਿਬਾਹਤੇਚਲੇਂਤੈਂਤਬਹੂੰਖਨਗੀਰਾਇਹੈਨ
ਗਿਰਕੇਉਪਾਰਹੈ॥੫੮॥ ॥ਅੰਗਦੋਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ

॥ ।ਹਸੋਮੁਸਕਾਇਕੈਤੇਰੋਪੌਰਖਤੇਜਾਨਿਓਤਬਬੋ
ਲਿਓਸੁਨਬੋਲੇਬਿਨਤੀਔਰੇਜਰੱਤਹੈ।ਬਾਪਤੇਨਬ
ਲੀਤੈਂਨਸਿੰਧਤੇਅਚਲਰਾਮਤੇਊਮਾਰਿਓਬਾਂਧਿਓਤੇ
ਤੈਂਸੁਨੇਨਡਰੱਤਹੈ।ਹੈਤੈਂਸਮਝਾਇਬਿਬੇਕੇਕਾਜੇਤੈਂਪੈ
ਆਇਓਅੰਧਭੂਤੇਮੋਹਿਪੰਚਨਤੇਲਿਆਵੈਈਕਰੱਤਹੈ
।ਆਨਤਨਬੂੰਤਤੇਹਿਭੁਜੇਸੰਨਪਾਤਮੂੜ੍ਹਆਪਤੈਂ
ਬਚਤਨਾਹੀਮੋਹੂਲੈਮਰੱਤਹੈ।੫੯॥ ।ਕਬਿੱਤ੍ਰ।
।ਮੋਹਿਵਲਦੇਤਹੈਸੁਤੇਤੈਕਹਾਂਹੇਤੁਹੈਭੂਭੀਲਨਲੋਕਲੈ
ਕੈਸੀਗਕੰਨਸਮੁਹਾਤਹੈ।ਘਰਮੈਂਬਿਰਾਜਤਹੈਬਾ
ਦਰਜਿਓਗਾਜਤਹੈਤੈਲੌਜੌਲੌਲਛਮਨਬਾਨਕੈਨਪਾ
ਤੁਹੈ।ਹਨੂਮਾਨਹੂਕੈਆਏਸੋਤੇਭੂਲੀਹੁਤੀਅਬਸੈ
ਪਕੜ
ਕਭੂਲਜੈਹੈਕੋਊਐਸੇਇਤਰਾਤਹੈ।ਛਾਡਬਕਬਾ
ਭਰਮਦਾ
ਦਯਾਹਿਮਤਿਕੈਪ੍ਰਸਾਦਭੂਤੇਲਿਆਇਦੇਸਦੇਸਠੌਰਠੌਰ
ਬਾਧਿਓਜਾਤਹੈ।੬੦॥ ।ਰਾਵਨੋਵਾਚ।ਕਬਿੱਤ੍ਰ। ॥
ਕੀਟਕਅਲਪਪੀਕਪਿਬਾਲੀਬੀਸਘਾਤੀਤੀਨੋਲੋਕਮਾ
ਹਿਐਸੋਕੌਨਮੋਹਿਗਹਿਬਾਂਧਹੈ।ਜਾਂਕੇਬਲਰੂਢਤ
ਹੈਸੋਈਰਾਮਚੰਦ੍ਰਰਨਆਇਮੋਹਿਦੇਖਕੈਸੁਕੈਸੇ
ਬਾਨਸਾਧਹੈ।ਏਕਹੀਪ੍ਰਹਾਰਸਿੰਧੁਧਾਰਮੈਲੈਬੋਰੈ
ਕਪਿਕੀਚਪੈਹੈਆਪਨੇਜੁਮੇਸੋਬੈਰਨਾਂਧਹੈ।ਦੇਨਅ
ਕਰੇਗਾ

ਰਦੇਵਸਭਕਰੈਜਾਂਕੀਸੇਵਸੋਈਰਾਵਨਤਿਹਾਰੇਜੈਬੇ
ਕੌਨਨਮੈਰਾਧਹੈ।੬੧॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਜਬਰਾਵ
ਨਐਸੇਕਹਯੋਮੋਹਿਨਬਾਂਧੈਕੋਇ।ਤਬਅੰਗਦਹਸ
ਹਸਪਰੈਰਾਮਕਰੈਸੋਹੋਇ।੬੨॥ ।ਅੰਗਦੋਵਾਚ
।ਸੋਰਠਾ। ।ਵਹੈਸੁਨਾਊਂਆਜਜੇਜੇਰਾਵਨਮੈਂਸੁ
ਨੋ।ਰਾਮਚੰਦਕੇਕਾਜਫਿਰਬੋਲੈਪੂਰੇਕਰੈ।੬੩॥
।ਕਬਿੱਤੁ। ।ਏਕੰਕੋਸਹੰਸਬਾਹੁਬਾਂਧਲੈਗਯੋਅ
ਵਾਸਐਸੋਤ੍ਰਾਸਦੀਨੋਤੋਹਿਕੈਸੇਕੈਸੁਨਾਈਏ।ਦੂੰਸ
ਰੇਕੋਰਾਜਾਬਲਬਾਂਧਲੈਗਯੋਪਤਾਲਦਾਸਨਕੇਆ
ਗੇਨਾਚੇਜੋਤਤਬਪਾਈਏ।ਤੀਸਰੇਕੋਬਾਲੀਮੇਰਾਪਿ
ਤਾਮੇਰੇਕਾਜਲਿਆਯੋਛੈਨਲੈਖਿਲੌਨਾਂਬਾਂਧਪਾਲਨੇ
ਝੁਲਾਈਏ।ਰਾਵਨਸੁਨੇਅਨੇਕਤਿਨਮੈਤੂੰਕੌਨਏਕ
ਗਰਬਕੀਟੇਕਮੇਰੇਆਗੈਨਜਨਾਈਏ।੬੪॥ ॥
ਰਾਵਨੋਵਾਚ।ਕਬਿੱਤੁ। ।ਭ੍ਰਾਈਕੁੰਭਕੰਨਸਨਮਾਨ
ਜਾਕੋਕਰੈਬਿਧਿਬਲਕੋਪ੍ਰਮਾਨਤਾਕੋਕੈਸੇਉਰਆ
ਨੀਏ।ਪੁਤ੍ਰਮੇਘਨਾਦਜਿਨਇੰਦ੍ਰਆਦਿਜੀਤੇਸਭਔ
ਰਨਕੋਬੂਝਦੇਖਕੈਸੇਕੈਬਖਾਨੀਏ।ਧਾਰਤੁਰਵਾਰ
ਕੀਨਬੱਜ੍ਰਪੈਸੰਭਾਰੀਜਾਇਐਸੋਚੰਦ੍ਰਹਾਸਜਾਕੋਤੇਜ
ਨਭਮਾਨੀਏ।ਐਸੋਰਾਜਾਰਾਵਨਕੋਤੂੰਨਪਹਿਚਾਨਤ

ਤੈਆਜਜੋਕੇਪੌਰਖਤ੍ਰਿਲੋਕੀਮਾਹਿਜਾਨੀਏ॥੯੫॥
॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਇੰਦ੍ਰਮੇਰੇਮਾਲੀਔਸਮਾਲੀਦਰਬਾਰ
ਸੂਰਜ
ਪਾਲੀਤਾਰਪਤਛੱਤ੍ਰਹਾਥਲੀਏਹੀਰਹੰਤਹੈਂ॥ਬਰਨ
ਚੰਦ੍ਰਮਾ
ਸਮੀਰਮੇਰੇਮੰਦਰਬੁਹਾਰਤਹੈਨੀਰਅਛਵਤਪਾਛੇ
ਪਵਨ ਪਾਣੀਛਿੜਕਦਾ
ਜਗਮੈਬਹਤਹੈ॥ਪਾਕਕਰੈਪਾਵਕਪ੍ਰਬੀਨਬੀਨਲੀ
ਅਗਨ ਚਤੁਰ
ਨੇਰਿਖਨਾਰਦਔਬਾਕਪਤਿਸਭਾਮੈਰਹੰਤਹੈ॥ਸੁਨੇ
ਸਾਰਦਾ
ਰਾਮਦੂਤਧਾਰਏਤੀਹੈਬਿਭੂਤਿਮੇਰੇਰਾਵਨਸਪੂਤ
ਅੰਗਦ
ਬਿਧਿਆਪਨੇਕਹਤਹੈ॥੯੬॥ ॥ਅੰਗਦੋਵਾਚ॥
ਆਪਣੀ
ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਜੇਤੀਤੈਬਿਭੂਤਿਕਹੀਸਭੈਅੰਗਸਬੈ
ਸਹੀਔਰਕੇਪ੍ਰਤਾਪਕੀਚਲਾਇਸਕੈਬਾਤਕੋ॥ਦਾਨ
ਸਨਮਾਨਭੁਜਪੌਰਖਪ੍ਰਮਾਨਸੂਰਔਰਬਲਕੌਨਗ
ਨੈਤੇਰੇਬਡੇਭ੍ਰਾਤਕੋ॥ਰਾਖਸਸਹਾਇਕਹੋਸਬੈਸੂਰਨ
ਇਕਹੋਦੇਵਨਬਿਗਾਰੈਤੈਸੋਆਨਸਕੀਜਾਤਕੋ॥ਗ
ਵਨਪ੍ਰਬੀਨਪਟਏਕਮਤਹੀਨਤੇਰੋਰਾਜੁਰਾਮਚੰਦ
ਬਿਨਜੈਸੇਚੰਦ੍ਰਪ੍ਰਾਤਕੋ॥੯੭॥ ॥ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ਕੋਰੜਾ
॥ ॥ਦੇਵਨਕੇਪਤਿਤਾਹੂਕੋਹੌਂਪਤਿਬੈਰੀਅੰਧੇਰਨਕੈ
ਦਿਨਸੌਂ॥ਕਪਿਪੁਤ੍ਰੁਤੂੰਕਿਯੋਮੂਹਿਡਾਰਤਹੈਲਘੁਮਾਨਤ
ਛੋਟਾ
ਹੈਜਿਯਮੈਤਿਨਸੌਂ॥ਅਬਜੈਜਗਤੇਦਿਨਆਰਤਹੈਤ
(੯) ਬਲੈਛਤਿਯਾਂਪਰਹੈਰਿਨਸੌਂ॥ਸਠਰਾਮਕੇਦੂਤਨਸੌਂ
ਕਾਜਦਵਾਰ ਹੇਮੂਰਖ

 ਰਿਸ [ਗੁੱਸਾ] ਆਵਤ ਮਾਰ ਪ੍ਰਲੈ ਕਰੌ ਜੀ ਬਿਨਸੌ ॥੬੮॥ ॥ਅੰ
ਗਦੋ ਵਾਚ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ॥ਜਾਨਕੀ ਲੈ ਚਲੋ ਤੌ ਤੌ ਸਦਾ
ਫੂਲ ਫਲੋ ਤੌ ਤੌ ਹਾਥ ਤੇਰੇ ਗਹਿ ਰਘੁਨਾਥ ਸੋ ਮਿਲਾ
ਇ ਹੌਂ ॥ ਪਾਇ ਇਨ ਲਗਾਇ ਅਪਰਾਧ ਹੂੰ ਛਿਮਾਇ ਔਰ
ਸੀਤਾ ਪੈ ਕਹਾਇ ਗੜ੍ਹ ਲੰਕਹਿ ਦਿਵਾਇ ਹੌਂ ॥ ਜੋ ਪੈ ਰ
ਨ ਬਾਤ ਤੈ ਨ ਦੇਖੋ ਕੁਸੁਰਾਤ [ਸੁਖ] ਤੋਰੇ ਏਕ ਰਾਮ ਬਿਨ ਮਾਸ
ਗੀਧਨ ਖਵਾਇ ਹੌਂ ॥ ਸੁਨੋ ਬੀਸ ਡੀਠ [੨੦ ਬੀਸਿਆਖੀਆਂ ਵਾਲੇ] ਤੋਹਿ ਕੂਹੂ ਭਾਂ
ਤਿ ਡੀਠ [ਢਿਠਾਈ] ਹੋਹੀ ਅੰਗਦ ਬਸੀਠ [ਵਕੀਲ] ਭੂਮਿ ਪੀਠਹਿ ਲਿਟਾਇ
ਹੌਂ [ਲਿਟਾਵਾਂਗਾ] ॥੬੯॥ ॥ਰਾਵਨੋ ਵਾਚ ਸੈਯਾ ॥ ॥ਸੀਸ ਰਹੇ
ਕਪਿ ਸੀਨ ਕਰੈ ਅਰੁ ਲੰਕ ਗਏ ਉ ਕਲੰਕ ਸਰੋ ਹੈ ਰੋਗਾਂ
ਉਜਰੇ ਅਬ ਹੀ ਉਜਰੋ ਅਰ ਰਾਮ ਬਿਭੂਤ ਹਿਆ ਨਗ
ਹੋਰ ਰੋਗੋ ਬੀਰੁ ਬਭੀਖਨ ਕੋ ਬਖਸੀ ਏ ਈ ਬੋਲ ਸੁਨਾਇ
ਕੈ ਲੋਗ ਦੁਹੋ ਰੇ ਰੋ ਅੰਗਦ ਪੈ ਅਬ ਜਾਨਕੀ ਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਹੂ
ਕ ਪਰੀ ਮੁਖ [ਜਲਾਉਣੇ ਨੂ] ਤੇ ਨ ਕਹੋ ਰੇ ॥੭੦॥ ॥ਅੰਗਦੋ ਵਾਚ ॥ ਸ
ਵੈਯਾ ॥ ॥ਰਾਮ ਕੇ ਦੇਖਤ ਜੈ ਸਿਯ ਕੀ ਪਰਛਾਹੀ ਕੋ
ਲੈ ਚਲਤੇ ਬਲ ਤੇਰੋ ਜੋ ਛਲ ਕੈ ਨਹਿ ਰੇਖ ਅਟਾਵ
ਤ ਤੈ ਹਮ ਜਾਨਤ ਤੇਹਿ ਨ ਬੈਰੋ ਜੇਤ ਅਜੈ ਹਿਤ ਮੈ ਸ
ਠ ਰਾਵਨ ਪਾਵਨ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਅਜੈ ਰੋ ਹੋ ਮਹਿ ਏ
ਕ ਕਰੋ ਨਿਰਧਾਰ ਤੈ ਕੈ ਜਿਯ ਦੇਹ ਕੈ ਸੀਸ ਦਸੈ ਰੋ ॥੭੧

॥ ਰਾਵਣੋਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਬਾਹਨਸਮੇਤਬੀ
ਸਬਾਹਨਸਮੇਤਬੀਸਏਤੇਬੀਸਬਾਹਨਦੂਬਾਹਨ
(੨੦ ਭੁਜਾ)
ਸਮਾਨਕੀ॥ਫੇਰਕੇਸੰਗਬਾਨਰਹੈਂਮੇਰੇਸੰਗਬਾਨ
ਰਹੈਂਬਾਨਰਕੀਚਮੂੰਸਬਕਰੈਂਏਕਬਾਨਕੀ॥ਫੇ
ਕੇਸੰਗਲਛਮਨਮੇਰੇਕੋਟਲਛਮਨਤੀਨਲੋਕਕ
ਨਕੀਨਕਾਂਨਕਰੈਂਆਨਕੀ॥ਫੇਰਦੇਉਜਾਨਕੀਔ
(ਚਲੀਜਾਏ)
ਗੇਰਦੇਉਜਾਨਕੀਹੈਮੇਰੀਮਤਿਜਾਨਕੀਨਆਨਦੇਉ
(ਚਲੇਜਾਨੂੰ) (ਇਹ ਜਾਨਕੀ ਹੈ ਸਿਆਣੇ ਦੀ)
ਜਾਨਕੀ॥੭੨॥ ॥ਅੰਗਦੋਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਬਾ
(ਸੀਤਾ)
ਹਨਹਜਾਰਤੇਰੇਜੋਰਜੁਗਬਾਹਨਸੌਂਭਏਨਿਰਬਾਹ
(ਸਹਸਬਾਹੂ) (ਪਰਸਰਾਮ)
ਨਸੂਰਾਮਜੇਤਭਾਨਕੀ॥ਜਾਕੇਏਕਬਾਹ ਸੋਦਸੋ
(ਗਰੁੜ)
ਦੋਸੀਸਤੂਹੈਂਤੋਸੋਮੂੜ੍ਹਲਰੈਕੈਸੀਜਾਨੀਏਸਮਾਨ
(ਸੇਖਨਾਗ) (ਅਹਿ)
ਕੀ॥ਭੂਮਸੁਤਕਾਨਕੀਨਕਾਨਕਪਿਤੇਰੇਸੇਲਮਾਰ
(ਘਨੁ) (ਪੁਤ੍ਰ)
ਤਲੰਕਾਰਮੇਘਨਾਦਿਕੇਅਚਾਨਕੀ॥ਹੋਇਹੈਰਜਾ
ਨਕੀਤੇਬਨੈਗੀਅਚਾਨਕੀਸੁਜਾਨਕੀਹੂਜੈਹੈਤੇਰੀ
(ਸੀਤਾ)
ਹਾਨਕਰੈ ਜਾਨਕੀ॥੭੩॥ ॥ਰਾਵਣੋਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥
(ਜਿੰਦ)
॥ਹਨੂਮਾਨਆਯੋਤਿਨਐਸੇਨਖਿਝਾਯੋਮੋਹਿਬਾਂਨਰ
ਕੇਮਾਰੈਂਮੇਰੇਪੈਰਖਪਰਤਹੈ॥ਲੰਕਾਉਨਜਾਰੀਯਹਿ
ਛਤੀਕੇਜਰਾਵਣਤਹੈਕ੍ਰੋਧਧੀਏਹੋਧਸੀਰੇਭਏਸੀਅ
(ਰਿਦਾ)
ਰਤਹੈ॥ਸੀਤਾਤੂਅਭੀਖਸੀਜੁਮਾਂਗਤੋਹੈਬਾਰਬਾਰ

ਮੈਤੂਭੀਖਪਾਈਰੰਕਰੰਕਕੇਨਜਾਤਹੈ।ਬਲਹੈਤੌਂਆ
ਜੁਕਰੈਸੂਧੇਰਨਆਇਲਰੈਕਾਇਰਜੈਸੇਰਾਮਤੇਰੇ
ਕਾਹੇਬਿਲਲਾਤਹੈ।੧੪॥ ॥ਅੰਗਦੋਵਾਚ॥ਕਬਿੱ
ਤੁ॥ ॥ਅਰੇਲੰਕਪਤਿਮੂੜ੍ਹਮਤਿਬਿਨਾਰਤੀਅਬਸ
ਤੀਕੈਸੇਡਾਰੂਸੂਤੈਕਾਹੇ ਕੌਕਰਤਹੈਂ।ਘਰਬੈਠੇਆ
ਯੋਰਾਮਸੀਸਦੈਸਵਾਰਿਕਾਮਬਿਨਾਆਈਲੈਬੂਰਾ
ਈਕਾਹੇਕੋਮਰੱਤਹੈ।ਪਾਪਕਰਭਾਰੇਪਾਛੇਸਅਸ੍ਰੋਸੱ
ਭਾਰੇਪ੍ਰਭੁਤੇਤੋਸਭਤਾਰੇਕਹੈਸੇਕਾਨਨਧਰੱਤਹੈ।ਕੈਂ
ਤੁਕਵਿਖਾਊਂਚਲਪਾਥਰਪਸੈਨਿਧਿਮੈਪਾਥਰੇਤਰ
ਤਆਜਤੂੰਕਸੈਨਤਰੱਤਹੈ।੧੫॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥
ਪਰੇਰਨਗਾਢੇਰੂੜ੍ਹੇਹੈਇਕੈਨਆਂਡੇਜੋਤੂੰਠਾਢੇਹ੍ਵੈਬ
ਜਾਇਢੋਲਲਾਖਕਪ੍ਰਕਾਰਹੈ।ਬਿਨਾਜਾਨੈਤੈਤੇਰਾ
ਮਚੰਦਸੋਂਬਿਗਾਰੀਅਬਜਾਇਮਿਲੇਰਾਮਚੰਦਤੇ
ਸੋਂਨਬਿਗਾਰਹੈ।ਬਾਪਕੇਸੰਘਾਰੇਤੈਚਰਨਜਾਇ
ਲਾਗਯੋਦੀਨੋਰਾਜਮੋਹਿਕਹਯੋਰਾਮਮਿਲੇਈਤੇਹਾ
ਰਹੈ।ਹਨੂੰਬਿਨਮੋਬਿਨਜੈਐਹੈਔਰਕੇਊਕਪਿਪ੍ਰਭੁ
ਕੇਬਿਨਾਈਕਹੇਤੋਹਿਮਾਰਡਾਰਹੈ।੧੬॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥
॥ਜੈਸੋਤੈਂਰਘੁਨਾਥਜੂਕੋਨੀਕੇਨਬਿਲੋਕਹਯੋਸੁਖਤੈਂਹੀ
ਲੈਨਪਾਇਹੈਂਸੈਂਪ੍ਰੀਤਿਜੋਈਅਤਿਹੈ।ਕੋਟਿਸਸਕੋਟਿ

ਰਵਿਕੋਟ ਮੇਘ ਰਾਮ ਕਾਵਿ ਕੋਟਿ ਕਾਮ ਛਬਿ ਚੁਟਕੀ ਮੈਂ
ਚੇਰੀ ਅਤਿ ਹੈ॥ ਸਦਾਈ ਰਸੈ ਹੇ ਨੈਨ ਨਿਪਟੇ ਲਜੇ ਹੈਂ
ਮਨ ਮੈਨ ਸੋਹੈ ਭ੍ਰਿਕੁਟੀ ਪਾਤਿ ਮਾਨੋ ਭੌਰੀ ਔਤਿ ਹੈ॥ ਦੇਖ
ਰੂਪ ਆਪਨੇ ਤੂੰ ਮਨ ਕੇ ਕਹੈਗੋ ਧ੍ਰਿਗੁ ਵੈਸੀ ਤੀਯਾ ਐ
ਸੇ ਪੀਯ ਸੋ ਬਿਛੁਰੀ ਅੰਤਿ ਹੈ॥੭੭॥ ॥ਰਾਵਨੋ
ਵਾਚ॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਐਸੋ ਤੇਰੋ ਰਾਮ ਹੈ ਤੋ ਆਇਗ
ਢਲਿਕ ਬਸੈ ਹਸੈ ਖੇਲੈ ਬੈਰੁ ਤਜੈ ਹੌ ਹੂੰ ਨ ਲਰਤੋ॥
ਮੋਤੇ ਜਿਨ ਡਰੈ ਏਕ ਦੀਪ ਦੇਉਂ ਰਾਜ ਕਰੈ ਸੀਤਾ ਬਿ
ਨ ਤਾਂਕੇ ਬਿਆਹ ਬੀਸ ਕਰਤੋ ਹੈ॥ ਮੋ ਪਰ ਪਲਾਨ
ਤ ਹੈ ਬਲ ਕੇ ਨ ਜਾਨਤ ਹੈ ਅੰਗਦ ਬਿਨਾ ਹੀ ਆਗ
ਯਾ ਹੀ ਤੇ ਜਰੰਤ ਹੌ॥ ਰੁੱਦ੍ਰ ਪਰਵਾਰ ਸੈ ਪਹਾਰ ਕੇ ਉਖਾ
ਰਿ ਕਰਿ ਭੂਮ ਤੇ ਉਠਾਇ ਭੂਮ ਹੀ ਧਰਤੋ ਹੋ॥੭੮
॥ ॥ਅੰਗਦੋਵਾਚ॥ ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਵਨ ਰਾਜ ਸਮ
ਜ ਕਹੈ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਹਿੰ ਸੀਯ ਦੀਏ ਤੋ॥ ਔਰ
ਬਡੇ ਜਸ ਹੈ ਅਬਲੌ ਬਿਪਰੀਤਿ ਬਡੀ ਸਿਰ ਬੈਰ ਲੀ
ਏ ਤੋ॥ ਜਾਨਤ ਹੌ ਜੁ ਬਸੈ ਦ੍ਰਿਗ ਹੀ ਸੁਰਲੋਕ ਬਸੈ ਪਿ
ਤੁ ਬੈਰੁ ਕੀਏ ਤੋ॥ ਜੋ ਜਗ ਮੈ ਅਪਕੀਰਤਿ ਹੈ ਸਠ ਭੀ
ਰ ਭਲੀ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਜੀਏ ਤੋ॥੭੯॥ ॥ਰਾਵਨੋਵਾਚ
॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਤੇਰੋ ਪ੍ਰਭੁ ਲੀਕ ਜੁ ਨਿਸੰਕ ਚਲਿਓ ਆ

ਵਤਹੈਕੌਨਕਾਜਆਯੋਕਿਧੌਂਕਾਹੂਕਛੁਹਰਯੋਹੈ॥ਸਿ
ਧੁਕੇਪਟਾਵਤਹੈਬਾਨਰਪਠਾਵਤਹੈ ਸੋਤੋਕਪਿਬਾ
ਲਕਨਖੇਲਬੇਕੋਕਹਯੋਹੈ॥ਮੇਰੋਨਾਉਂਜਾਨਤਕਿ
ਨਾਹੀਕਪਿਕਹਯੋਕੌਨ ਜਾਨਤਕੌਨਾਹੀਕਛੂਮੇ
ਨਾਮਪਰਯੋਹੈ॥ਲੰਕਾਪਤਿਰਾਵਨਕਹਤਹੈ ਕੌਨਯ
ਹੈਸ੍ਰੁਨਅਬਤੀਨੋਲੋਕਮੈਂਬਿਭੀਖਨਕੋਧਰਯੋਹੈ॥੯੦
॥ ॥ਅੰਗਦਵਾਚਾ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਲੈਚਲਜਾਨਕੀ
ਤੈਹੂੰਚਲੈਸੰਗਰਾਵਨਆਜਲੌਰੰਗਰਹਯੋਹੈ॥ਨਾਤ
ਰੁਮੂੰਡਗਿਰੈਈਸੇਦੇਖਤਮੂੰਡਨਸੋਂਕਹਾਂਬੈਰਪਰਯੋਹੈ
ਰਾਮਕੋਦੂਤਪੈਤੋਹੂੰਕੋਚਾਹਤਸੋਈਮੈਮੂੰਡਕਲੰਕ
ਸਹਯੋਹੈ॥ਮੇਰੇਪਿਤਾਕੋਤੂੰਹੈਜਸਜੀਵਤਤਾਤੇਮੈਤੋ
ਸੋਂਪੁਕਾਰਕਹਯੋਹੈ॥੯੧॥ ॥ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤ
॥ ॥ਮੇਰੇਬਲਮਾਹਿਕਛੂਤੇਰੇਕੋਹੈਭ੍ਰਮਸੁਨਬਾਨਰ
ਅਧਮ ਸਭਮੇਰੇਈਅਧੀਨਹੈ॥ਕਾਲਜਰਾਬਾਲ
ਬੰਦਸਾਲਨਬਾਲਖਾਤਸੁਰਜਤਪਤਮੰਦਮੰਦਬ
ਲਹੀਨਹੈ॥ਆਠੋਲੋਕਪਾਲਨਕੀਸਦਾਈਮੁਕਟ
ਮਾਲਸੇਵਤਚਰਨਪੂਰਿਤ੍ਰਾਸਪੁਰਿਤੀਨਹੈ॥ਲਾਜ
ਬੇਚਖਾਈਦੇਤਬਾਨਰਪਠਾਈਵਕੀਬਡੀਜੜਤ
ਈਕਪਿਲੇਖੇਪਰਬੀਨਹੈ॥੯੨॥ ॥ਅੰਗਦਵਾਚਾ

ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਕਹਿਤਵਡਾਈਆਪਨੀਤੋਹਿਨਹੋਤਗਿ
ਲਾਨ॥ਆਪਨੀਆਪਨੀਹੀਕਰੈਰਾਵਨਉਲਟੀਜਾ
ਨ॥੮੩॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਅੰਗਦਜੀਅਰਿਸਆਰ
ਬਹੁਤਕਹੀਲਹਿਆਪਣੀ॥ਬਹੁਰੋਰਾਮਸੰਭਾਰਕੋਪ
ਨੈਨਹਸਜੈਂਕਹ੍ਯੋ॥੮੪॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਰਾਮਕੇ
ਤੋਰਹ੍ਯੋਬਲਲਛਮਨਹੂੰਸੋਂਵਲਏਕਪ੍ਰਭੁਬਾਨਕੇ
ਸੁਭਾਉਐਸੋਪਰ੍ਯੋਹੈ॥ਤਾਰਕਾਨਪਾਤੀਤਾਕੇਸੰਭ ਲਾ
ਤਮੈਨਾਇਲੀਨੋਮਾਰਮ੍ਰਿਗਕੰਚਨਕੇਮਾਨੇਜੁਪਕ
ਰ੍ਯੋਹੈ॥ਸੂਪਨਖਾਹੂੰਕੇਨਾਕਕਾਟੈਕੀਨੇਅਪੇਸਾਨ ਛਾਹਵੈਲਾ
ਸ੍ਨਾਨ
ਮਾਰਖਰਦੂਖਨਅਘਾਇਪੇਟਭਰ੍ਯੋਹੈ॥ਅਚਮਾਨ
ਚੰਦਨਮਿਤ ਪੀਨਾ
ਸਿੰਧੁਜੇਤਪੀਬੇਕੋਨਨੀਰਲੇਤਕਹਤਮਦੋਦਰੀਕੇਨੈ
ਨਨਮੇਂਧਰ੍ਯੋਹੈ॥੮੫॥ ॥ਰਾਵਨਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤ
॥ ॥ਰਾਵਨਕਹਤਸੁਨਕੈਟਕਅਲਾਪੀਤੋਹਿਦੂਤ
ਕੌਨ ਕਹਿਨ
ਜਾਨਛਾਡਤਹੈਂਮਾਰਬੇਨਕਹ੍ਯੋਹੈ॥ਨਾਤੋਭੁਜਦੰਡ
ਬਲਖੰਡਖੰਡਕੀਨੇਹੁਤੇਜਾਹਿਪ੍ਰਾਨਲੈਕੇਅਜਹੂੰਲੈ
ਰਿਗਰਹ੍ਯੋਹੈ॥ਅੰਗਦਸੁਨਾਯੋਮੇਰੇਮਾਰਬੇਕੋਗਯਾ
ਨਕਾਢਨੇਸੀਤਾਕੇਹਰਤਨੈਕੁਗਯਾਨਕੇਨਗਹ੍ਯੋਹੈ
॥ਬੈਠੋਘਰਜਾਗਤਹੈਬੋਲਤਨਲਾਜਤਹੈਰਾਮਕੇ
ਪਆਗੇਕੋਨਕਾਲਧਾਰਬਹ੍ਯੋਹੈ॥੮੬॥ ॥ਅੰਗ

੧੮੦ ਦੋਵੋ ਬਾਚ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਜਲ ਮੈ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਗਹਿ ਮਾਤਾਂ ਧ
ਅਸਾਨ ਕੀਨੋ ਆਪ ਮਧੁ ਕੈਟਭ ਸੇ ਖੇਤ ਮੈ ਗਲਾਏ ਤੇ
॥ਬਹੁਰੋ ਕਿਲਾਲ ਪੈਠੁ ਮਾਰ੍ਯੋ ਜਿੰਨ ਸੰਖਾਸੁਰ ਤਾਤੇ
ਬੇਦ ਆਨ ਕੈ ਬਿਧਾਤਾ ਕੋ ਦਿਵਾਏ ਹੈਂ॥ ਜਾਇ ਕੈ ਪਤਾ
ਲ ਜਿਨ ਮੁਰ ਸੇ ਮਰੋਰ ਮਾਰੇ ਯਾਹੀ ਤੇ ਮੁਰਾਰੀ ਨਾਮ ਜ
ਗ ਮੈ ਕਹਾਏ ਹੈਂ॥ ਨਖਨ ਸੋਂ ਫਾਰੇ ਹਰਨਾਖਸ ਸੇ ਤੈਨ
ਸੁਨੇ ਐਸੇ ਬਲੀ ਮਾਰ ਕਾਲ ਧਾਰ ਮੈਂ ਬਹਾਏ ਹੈਂ॥੭
॥ ॥ਰਾਵਣੋ ਵਾਚ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਤੇਰੇ ਬਨ ਬਾਸੀ
ਰਾਮ ਕਹਾਂ ਹੈ ਕਰਤ ਕਾਮ ਬੈਰਨ ਕੋ ਮਾਰਤ ਹੈ ਸਦਾ ਜੇ
ਹ ਬਾਨ ਹੈ॥ ਕੌਨ ਮਾਰੇ ਤੈਨ ਸੁਨੇ ਸਾਖਾ ਮ੍ਰਿਗਰਾਜ
ਬਾਲੀ ਕੌਨ ਜਾਨੈ ਕਪਿਨ ਸੋ ਕਾਕੀ ਪਹਿਚਾਨ ਹੈ॥ ਅੰ
ਗਦ ਕਹਤ ਰਾਜਾ ਬਾਲ ਬਲੀ ਐਸੋ ਜਬ ਤੂੰ ਨ ਜਾਨੈ
ਬਾਲ ਬਲ ਔਰ ਕੌਨ ਜਾਨ ਹੈ॥ ਹੌ ਤੋ ਹੂੰ ਤੇ ਛੋਟੋ ਮੋਰੋ ਕੀ
ਨੋ ਹੈ ਖਿਲੌਨਾ ਜਿਨ ਤਾਕੋ ਬਿਸਰਾਯੋ ਤੋਹਿ ਨੈਕੁ ਨ ਗਿ
ਲਾਨ ਹੈ॥੨੮॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਅੰਗਦ ਸੁਨਾਇ
ਮੋਹਿ ਪਿਤਾ ਹੀ ਕੀ ਸੌਂਹ ਤੋਹਿ ਰਾਮਚੰਦ ਕੇਤੇ ਕਾਪ ਕੀਨੇ
ਏਕ ਠੌਰ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਮੈ ਕੇਤੇ ਬੂਢੇ ਕੇਤੇ ਬਾਲਕ ਤਰੁਨ ਕੇ
ਤੇ ਤਾਂ ਮੈ ਸੂਰ ਕੇਤੇ ਤਾਂ ਮੈ ਕੇਤੇ ਸਿਰਮੌਰ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਮੈ ਕੇ
ਤੇ ਸਿੰਧੁ ਕੇਤੇ ਪੌਂਨ ਕੇਤੇ ਹੈਂ ਤਰੰਗ ਜਾ ਤਾਂ ਮੈ ਕੇਤੇ ਰਨ

ਭੂਮਿਦੇਖਜੁਧਿਦੌਰਹੈਂਕਹੋਅਨੂਮਾਨਇਹਾਂਆਏ
ਹਨੂਮਾਨਸੁਤੈਂਵੈਸੇਵਹੈਅਹੈਕਿਧੌਂਪਾਚਸਾਤਔਰ
ਹੈਂ॥੮੯॥ ॥ਅੰਗਦੋਵਾਚਾ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਜੈਸੋਹ
ਨੂਮਾਨਬਨਤੋਰਤਰਵਾਸੇਕੀਓਮਾਰਸ੍ਰਤੁਕੁਝੋਰਲੰਕ
ਰੰਕਕੀਸੀਨਗਰੀ॥ਜੈਸੀਹਨੂਮਾਨਅਛਮਾਰਸ
ਭਕੇਸਪੁੱਛਲੱਛਲੱਛਰਛੰਨਕੇਭੁਰਗਿਰਦਗਰੀ
॥ਸੋਈਹਨੂਮਾਨਸੁਤਭਾਨਕੇਕੁਟਕਮਾਹਿਭਟਨਗ
ਨਤਕੋਊਕਪਿਸੈਨਸਗਰੀ॥ਰਾਮਕੀਰਜਾਇਸਤੇ
ਪਾਇਸਪਰਮਪਦਭਯੋਪ੍ਰਤਿਹਾਰਜਸੁਚਢਓਲੰਕ
ਨਗਰੀ॥੯੦॥ ॥ਰਾਵਨੋਵਾਚਾ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਏਕ
ਬਾਰਕੈਹੂੰਤੇਰੇਰਾਮਹੂੰਕੋਪਾਊਂਕਪਿਨੀਕੈਸਮਝਾਊਂ
ਬਾਤਬੈਰਕੀਨਦੂਰੀਹੈ॥ਸਮੁੰਦਿਪਟਾਵਤਹੈਬਾਨਰ
ਪਠਾਵਤਹੈਸੋਰਹੀਮਚਾਵਤਹੈਕੌਨਬਾਤਰੂਰੀਹੈ॥
ਅੰਗਦਹਮਾਰੀਪ੍ਰੀਤਮਾਨਸਸੈਂਐਸੀਜੈਸੀਕਾਕ
ਬੀਕੇਸਾਨਬਿਨਪੈਨੀਧਾਰਛੂਰੀਹੈ॥ਤਾਂਤੇਮੇਰੇਬਚ
ਨਸੁਨਾਇਕੁਰਪਾਇਕਹੈਸੀਤਾਕੀਸਹਲਧੁਨਿਰਾਵ
ਨਕੀਬੁਰੀਹੈ॥੯੧॥ ॥ਅੰਗਦੋਵਾਚਾ॥ਕਬਿਤੁ॥
॥ਰਾਮਚੰਦਜੀਸੋਂਜੈਸੇਮਾਨਸਕਹਤਤੈਸੇਰੰਗਾਕੋ
ਘਟੈਰੋਨਦੀਰੰਭਾਤੀਯਜਾਨਹੈ॥ਐਸੇਐਰਾਪਤਿਹੂੰ

੧੮੨ ਕੋਊ ਬਾਰਨ ਕਹੈ ਗੋ ਅਰ ਮੇਰੇ ਜਾਨੇ ਮਧੁ ਦੇਸ ਦੇਸਨ ਮੈਂ
ਮਾਨ ਹੈਂ ਕਾਲਹੀ ਕਹੈਂਗੋ ਤੂੰ ਸੁਮੇਰ ਭੂਧਰ ਹੈਂ ਔਰ
ਬਾਸਕ ਭੁਜੰਗ ਭੂਅ ਭਾਰ ਧਰਨ ਹੈਂ ਬੇਦ ਬਿ
ਨਭੂਖੇ ਤੂੰ ਧਨੰਤਰ ਕਹੈਂਗੋ ਜੈਸੇ ਤੈਸੇ ਹਰਿ ਲੋਕ ਸਾ
ਤ ਲੋਕ ਮੈਂ ਬਖਾਨ ਹੈਂ॥੯੦॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਜੇ
ਨਿਜ ਬੂਡਤ ਹੈ ਸਭ ਦੇਸਨ ਔਰ ਛੁਵੈ ਤਿਨ ਸੰਗ ਬੁ
ਡਾਹੀ॥ ਤੇਈ ਤੋ ਪਾਥਰ ਸਿੰਧੁ ਤਰੇ ਤਿਨ ਊਪਰ ਕੋਟਨ
ਕੋਟ ਤਰਾਹੀ॥ ਮੂੰਡ ਪਖਾਨ ਸਿਲਾ ਸਰਭੂ ਪਤਿ ਬਾ
ਨਰ ਹਾਥਨ ਕੇ ਗੁਨ ਨਾਹੀ॥ ਰੇ ਦਸਕੰਧ ਨ ਸੂਝਤ
ਤੋਹਿ ਸਹੈ ਰਘੁਨਾਥ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੀ ਛਾਹੀ॥੯੩॥ ॥
ਰਾਵਨੋਵਾਚ ਕਬਿਤ੍ਰ॥ ॥ਸੀਤਾ ਕੇ ਬਿਛੋਹੇਂ ਰਤੀ
ਰਾਮ ਮੈਂ ਨ ਰਹੇ ਬਲ ਬੂਜੇ ਲਛਮਨ ਮੇਘਨਾਦ ਤੇ
ਕਹੇ ਜੀਤ ਹੈਂ॥ ਕਪਿਨ ਕੋ ਰਾਜਾ ਏਕ ਸੂਨੋ ਮੈਂ ਸੁਗ੍ਰੀਵ
ਸੁਤੋ ਤੈ ਬਾਲੀ ਐਸੋ ਮਾਰੋ ਜੁਰ ਗਏ ਤੈਂ ਅਨੀਤ ਹੈ॥
ਗਯੋ ਜੁ ਬਿਭੀਖਨ ਸੁਕੈਨ ਗਨਤੀ ਮੈਂ ਨਲ ਨੀਲ ਦ
ਨ ਪੈ ਰਖ ਕੀ ਕੌਨ ਪਰਤੀਤ ਹੈ॥ ਹਨੂਮਾਨ ਬਾਂਧ ਆ
ਨੋ ਅੰਗਦ ਨਿਹਾਰੋ ਨੀਕੇ ਮੋਹੂ ਕੌਨ ਆਗੇ ਹੈ ਸੁਬੁਧੀ
ਬਿਪਰੀਤਿ ਹੈ॥੯੪॥ ॥ਅੰਗਦੋਵਾਚ ਕਬਿਤ੍ਰ॥
॥ਅਜਹੂੰ ਲੈ ਦੇਹੁ ਪਤਜ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਚਰਨ ਭਜ ਜਾਹੀ

ਤੇ ਸਮਸ੍ਤ ਤੇਰੀ ਬੀਸ ਬੇਲ ਫਲੀ ਹੈ।ਰਾਵਨ ਬਿਭੂਤਿ
ਕੇ ਭਰੋਸੇ ਜਿਨ ਭੂਲੇ ਆਜ ਯੌਹੈ ਫਲ ਜਾਤ ਹੈ ਨੰਕਾ
ਹੂ ਜਹਿ ਫੂਲੀ ਹੈ।ਤੂੰ ਤੋ ਹੈ ਬਕੰਭ ਐਸੋ ਮੋਹਿ ਕੌਨ ਮਾਰ
ਸਕੈ ਕੋ ਹੈ ਰੇ ਅਮਰ ਅਰੁ ਆਈ ਸੁਧ ਭਲੀ ਹੈ।ਐ
ਸੇ ਕੋ ਜੁ ਤੋ ਤੇ ਹਾਰੇ ਰਾਮ ਕੀ ਬਲਾਇ ਮਾਰੈ ਤੇਰੇ ਮਾਰ
ਬੇ ਕੋ ਤੇਰੋ ਪਾਪ ਮਹਾਂਬਲੀ ਹੈ।੯੫॥ ।ਰਾਵਨੋ
ਵਾਚ।ਕਬਿੱਤੁ॥ ।ਰਾਵਨ ਕਹਤ ਮੈਂ ਤੋ ਰਾਮ ਬ
ਲੁ ਜਾਨੇ ਏਕੁ ਜਾ ਜੋਰੇ ਪੁਰਾਨੋ ਸਿਵ ਧਨੁਖ ਚਢਾਯੋ
ਹੈ।ਦੂਸਰੇ ਸਪਤ ਤਾਲ ਛੇਦੇ ਹੈਂ ਕਰਮ ਕਾਲ ਕੌਹੂ
[ਅਹਿਛਾ]
ਬਨ ਗਈ ਬੂਢੇ ਸਾਖਾ ਮ੍ਰਿਗ ਘਾਯੋ ਹੈ।ਲਾਖ ਕਨਿ
[ਬਾਲੀ]
ਹੋਰੇ ਕਰ ਤੋਰੋ ਮੋਰੇ ਪਾਂਇ ਪਰ ਲੈ ਲੈ ਕਪਿ ਰੀਛ ਨੀਰ
ਬਾਰਧ ਪਟਾਯੋ ਹੈ।ਅਗਿਾਦ ਬਿਕਲ ਵਾਂਕੇ ਏਤੀ
[ਸਮੁੰਦ]
ਹੋਰੇ ਬਲ ਤਾਂਕੇ ਆਇ ਲੰਕ ਚੌਗੁਨੇ ਚਵਾਉ ਤੈਂ ਚ ਉਮਰਤੀ
ਲਾਯੋ ਹੈ।੯੬॥ ।ਕਬਿੱਤੁ॥ ।ਔਰ ਏਕ ਪੌਨ ਤੋ
ਚਲੀ ਜਾਤਿ ਤਾਰਕਾ ਨਿਪਾਤੀ ਤਾਕੇ ਮਾਰੇ ਸੁਰਨ ਕੇ ਵਹੋ
ਉਪਹਾਸ ਹੈ।ਕੰਚਨ ਕੇ ਲੋਭ ਮ੍ਰਿਗ ਕੰਚਨ ਕੋ ਮਾਯੋ
ਮੁਨਿ ਯੌਹੈ ਕਛੂ ਔਰ ਕਪਿ ਪੌਰਖ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਹੈ।ਮੇਰੇ
ਭੁਜਦੰਡ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਨ ਜਾਨੈ ਰਾਮ ਇੰਦ੍ਰ ਜਮ ਬਰਨ
ਕੁਬੇਰ ਆਨੈ ਤ੍ਰਾਸ ਹੈ।ਤਾਪਰ ਤੋ ਲੰਕ ਕੋ ਨਿਸੰਕ

ਚਲੋਏਆਵਤਹੈਪ੍ਰਾਨਤੇਉਦਾਸਪੌਨਸੀਤਾਤੇਉਦਾ
ਸਹੈ॥੯੭॥ ॥ਅੰਗਦੋਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਕਿਨ
ਬਕਬਾਦਕਰੈਰਾਵਨਮਾਰੋਏਈਮਰੈਤਾਤੇਕਹੈਅ
ਗਦਤੂੰਸਾਵਧਾਨਹੂਜੀਓ॥ਰਾਮਕੇਬਚਨਤੈਤੋਨੈ
ਕੁਨਵਿਚਾਰੇਮਨਕੈ ਲੈਸਮਝਾਉਂਹੌਂਨਐਤੋਬਾਰ
ਬੂਜੀਓ॥ਜਾਤਹੈਪੁਕਾਰੇਤੈਤੋਦਸੌਂਸੀਸਹਾਰੇਅ
ਬਤੀਨੋਲੋਕਜੇਰਭੁਟਕੋਟਿਸਿਵਪੂਜੀਓ॥ਆਨ
ਦਤ੍ਰਿਲੋਕਛਾਏਤੋਕੋਪਰਲੋਕਭ੍ਰਾਏਈਹਾਂਪਰਬੋ
ਕਬਿਨੁਐਰਨਬਛੂਜੀਓ॥੯੮॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਤਬਅੰਗਦਮਨ ਮੈਕਹੈਕਰੌਂਏਕਬਲਆਗ੍ਯਾ॥
ਇਤਦਾਨਵਦਲਪਹਰਹੈਂਉਤਪ੍ਰਸਿਨਰਘੁਰਾਜਾ॥
੯੯॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤਬਕਪਿਰੋਪਓਏਪਾਉਪ੍ਰਗ
ਟਸਭਾਮੈਂਜੈਕਹਓ॥ਸੁਨਲੰਕਾਕੇਰਾਉਟੈਜੁਊਠ
ਹੈਸੂਰਮਾ॥੧੦੦॥ ॥ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥
ਕਹੈਨਿਸਾਚਰਕੋਪਪਕਰਉਪਾਰੋਚਰਨਕੋ॥ਆਜ
ਘਟਾਵੈਓਪਜਾਇਕਹੈਰਘੁਨਾਥਕੋ॥੧੦੧॥ ॥
ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤਬਲਾਗੇਦਸਬੀਸਕਰਨਕਖੰਭਦੀ
ਦੀਮੋਲੋ॥ਲੰਕਾਪਤਿਧੁਨਿਸੀਸਕਹੈਬਹੁਤਲਾਗੇ
ਸੁਭਟ॥੧੦੨॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤਬਘਰਮੈਂਇ

ਤੁਰਤੁਅਬਸਬਬਲਫੀਕੋਪਰਯੋਅਨੈਂਬੋਲੋਸੌਂਪ
ਤੁਯੋਂਕਾਪੈਨਿਸਚਰਸਬੋ॥੧੦੩॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਜੀ
ਤੇਸੁਭਟਬਿਸਾਲਬਚਯੋਨਕੋਊਲੰਕਮੈਂ॥ਜਯੋਂਸੁਮੇਰ
ਉਡਮਾਲਫਿਰਤਚਹੂੰਦਿਸਅਚਲਸੋ॥੧੦੪॥ ॥ਸੋ
ਰਠਾ॥ ॥ਜੇਆਵਤਐਂਠਾਤਭੁਜਾਠੋਕਸਭਸੂਰਮਾ
॥ਤੇਰੋਮਨਦਬਜਾਤਜਯੋਂਪੰਖੀਗਿਰਪਰਬਸੈਂ॥੧੦੫
॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਲਗੇਚਰਨਸਭਸੂਰਰਘੁਪਤਿ
ਚਰਨਪ੍ਰਤਾਪਤੇ॥ਰਾਵਨਮਰੈਬਿਸੂਰਹਨੂਮਾਨਪਾਸ
ਗਾਨਹੀਂ॥੧੦੬॥ ॥ਅੰਗਦਵਾਚ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤਬ
ਬੋਲਯੋਸੁਤਬਾਲਬਲਦੇਖਯੋਕਛੂਦੂਤਕੋ॥ਅਜਹੂ
ਮੂਢਸੰਭਾਲਚਲਹੁਸਰਨਤ੍ਰਿਨਦੰਤਧਰ॥੧੦੭॥ ॥
ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਗਰੇਕੁਹਾਰੀਬਾਂਧਜਨਕਸੁਤਾਆਗੇਕ
ਰਹੁ॥ਬੈਰਰਾਮਸੋਂਨਾਧਜਬਸੇਵਕਤੇਜੀਤੀਓ॥੧੦੮
॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਕਾਗਦਚਰਨਸਮਾਨਅੱਛਰਸਬ
ਦੇਯੋਨਲਗੇ॥ਕਹੇਂਉਡੈਂਅਸਮਾਨਕਹੌਂਪਖਾਰੌਂਸਿੰਧੁਮੈਂ
॥੧੦੯॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤਿਨਸੋਂਕੈਸੀਰੀਸਜੇਪਤਿ
ਚੌਂਦਹਿਲੋਕਕੋ॥ਤੂੰਰਘੁਪਤਿਜਗਦੀਸਤੂੰਪ੍ਰਤਾਪਜਾ
ਨੈਨਹੀਂ॥੧੧੦॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਰਹਯੋਲੰਕਤੇਬਾਸ
ਜਿਯਰਾਵਨਨਿਸਚੇਂਕਰਹੁ॥ਰਘੁਪਤਿਬਚਨਬਿਲ

ਸਨਿਰਖ ਗਹੇ ਸਿ੍ਵ ਲੋਕ ਕੋ॥੧੧੧॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥
॥ਅਬਾਹਿ ਉਠਾਵਤ ਪਾਉ ਸੁਭਟ ਸਭੈ ਤਰ ਹਾਰ ਕਿਯੋ॥
ਦੂਰ ਕਰਹੁ ਚਿਤ ਚਾਉ ਚਿੰਤਾ ਚਾਉ ਮਨ ਮੈ ਧਰਹੁ॥੧੧੨
॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤਬ ਬੋਲ੍ਯੋ ਯੁਵਰਾਜ ਮਮ ਚਰ
ਨਨ ਕਿਮ ਗਹਤ ਹੈ॥ ਚਰਨ ਗਹੋ ਰਘੁਰਾਜ ਜੋ ਚਾਹ
ਤ ਸੁਖ ਬੀਸ ਕੋ॥੧੧੩॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਅੰਗਦ
ਚਰਨ ਉਠਾਇ ਚਮਕ ਚਲ੍ਯੋ ਰਘੁਨਾਥ ਪੈ॥ ਤ੍ਰਪ
ਲੰਕ ਕੋ ਰਾਉ ਸਭ ਉਠੀ ਮੰਦਰ ਧਸ੍ਯੋ॥੧੧੪॥ ॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਬਾਲਕ ਕੇ ਪੂਤ ਸਪੂਤ ਬਡੇ ਤਜ ਲੰਕ ਬਲੀ
ਰਘੁਬੀਰ ਪੈ ਆਯੋ॥ ਪਾਇ ਛੁਵੇ ਪੁਲਕੇ ਸਭ ਗਾਤ
ਕਹੀ ਬਤੀਆਂ ਉਤਸਾਹ ਬਢਾਯੋ॥ ਨਾਥ ਗਿਰ੍ਯੋ ਨਿ
ਜ ਧਾਮ ਤੇ ਰਾਵਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰਾਪ ਬਡੋ ਦੁਖ ਪਾਯੋ॥
ਰਾਖ ਦਿਯੋ ਤੁਮ ਹੀ ਤਬ ਰਾਵਨ ਆਪਨ ਆਨ ਭਲੇ
ਪਹੁਚਾਯੋ॥੧੧੫॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤਬ ਅੰਗਦ
ਰਨਧੀਰ ਹਾਥ ਜੋਰ ਬਿਨਤੀ ਕਰੀ॥ ਜੋ ਕਰੀ ਅਹੁਰ
ਘੁਬੀਰ ਜੋ ਰਾਵਨ ਪਾਛੈ ਕਹੀ॥੧੧੬॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
॥ਯਹਿ ਬਿਨਤੀ ਰਾਵਨ ਕਰੀ ਸੋ ਮੈ ਕਹਤ ਸੁਨਾਇ
॥ਸੁਨਤ ਰਾਮ ਲੋਚਨ ਭਰੇ ਅੰਗਦ ਕੰਠ ਲਗਾਇ॥
੧੧੭॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਸੀਸਨ ਨਿਵਾਇ ਹੌਂ ਨਰੇਂਦ੍ਰ

ਬਿਸਰਾਇਹੌਨ ਬੈਰੀ ਬਲ ਗਾਇਹੌ ਘਨੇਈ ਸੂਰਘਾ
ਇਹੌਂ ਆਇਹੌਂ ਨ ਤੁਮ ਪੈਨ ਜਾਨਕੀ ਪਠਾਇ ਹੌਂ ਜੁ
ਬਾਜੀ ਰਨ ਮਾਂਡ ਬ੍ਰਿੰਦ ਬਾਂਦਰ ਨਚਾਇਹੌਂ ਤੁਮ ਹਿ
ਬੁਲਾਇ ਏਕ ਏਕ ਬਿਚਲਾਇ ਕੈ ਜੁ ਮੀਚ ਇਹ ਭ੍ਰੰ
ਤਿ ਹੈ ਜੁ ਤਊ ਮਰ ਜਾਇਹੌਂ ਜੇਤੇ ਚਢ ਆਏ ਘਰ
ਏਕੋ ਨ ਪਠਾਇਹੌ ਤੈਂ ਤਾਂਹੀ ਦਿਨ ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਵਨ
ਕਹਾਇਹੌਂ ॥੧੧੮॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਸੀਸ ਦਸ
ਜਾਤ ਹੈ ਤੇ ਜਾਹੁ ਏਈ ਕਾਲ ਬਸ ਅੰਗਦ ਯੌ ਜਾਇ ਕ
ਹੂ ਭੇਦ ਧਨ ਘਟਾਇਹੈ ਹੈ ਆਜ ਹੀ ਬਿਭੀਖਨ ਕੋ ਦੇਹ
ਜੀਤ ਲੰਕ ਸੌਂਜੁ ਆਇ ਬਸੈ ਐਸੇ ਉ ਕਲੰਕ ਨ ਲ
ਜਾਇਹੌਂ ॥ਸਿਵ ਜੈ ਸਹਾਇ ਕਰੈ ਭਲੋ ਨਹੀਂ ਖੋਰੇ ਭ
ਲੋ ਲੇਉ ਬੋਲ ਆਪਨੋ ਨ ਦੇਤ ਦੁਖ ਪਾਇ ਹੌ ॥ਰਾਮ
ਚਢ ਆਏ ਤਬ ਡੋਲੇ ਸੀਅ ਦੀਨੀ ਕਪਿ ਤਾਹੀ ਕੀਸ
ਭਾਮੈ ਐਸੋ ਨਾਉਂ ਨ ਧਰਾਇਹੌਂ ॥੧੧੯॥ ॥ਸੋਰਠਾ
॥ ॥ਤ੍ਰਿਯ ਕਰਹੋ ਪਰਬੋਧ ਅਰ ਮੰਤ੍ਰੀ ਸਿਖ ਦੇ ਹਰੇ
॥ਸਭ ਕੇ ਬਚਨ ਨਿਰੋਧ ਰਾਵਨ ਕਛੂ ਮਾਨੇ ਨਹੀਂ ॥
੧੨੦॥ ॥ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਗੀਤੇ ਅੰਗਦ
ਰਾਵਨ ਸੰਬਾਦ ਨਾਮ ਅਸਟਮੋ ਅੰਕ ॥੮॥ ਛਪ
॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਇਤਿ ਰਘੁਪਤਿ ਕਪਿ

ਕਟਕਲੈਲੰਕਕੋਕੇਸਮੁਹਾਤਾ ਉਤਰਾਵਨਰਿਸਉਮੜ੍ਹ
ਮਨਕੰਪਤਥਰਥਰਗਾਤਾ॥੧॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਦੇ
ਖਉਕਾਲਪ੍ਰਮਾਨਅਸੁਰਦੇਵਸੇਵਤਚਰਨਾ॥ਅਬ
ਅੰਗਦਹਨੂਮਾਨਮੋਹਿਡੁਰਾਵਤਰਾਮਤੇ॥੨॥ ॥ਕ
ਬਿੱਤੁ॥ ॥ਏਕਦੌਰਕਰੈਰੌਰਮੇਲੈਭਰਕੈਰਕਪਿਏ
ਕਬਾਰਸਿੰਧੁਧਾਰਸਭਕੇਬਹਾਇਦੀਓ॥ਔਰਜਿ
ਰੋਕਕੇ ਤੀਭੂਮਿਬੇਦਪਰਮੋਦਲਏਕਕੇਫੋਰੇਤੇਏਕਬਾਨ
ਤਿਤੀਭੂਮਹਿਉਡਾਇਦੀਓ॥ਔਰਜੀਅਆਵਤਹੈ
ਲੋਗਨਸਮੇਤਗਢਲੰਕਕੇਉਪਾਰਉਨਉਪਰਢੁ
ਕਾਇਦੀਓ॥ਛੋਰਬੰਦਸਾਲਤੇਨਿਹਾਲਕਰਤਾਤੁ
ਕੈਦਖਾਨਾ ਫੇਰੀ
ਕਾਲਆਵੈਮਨਐਸੀਹਾਲਕਾਲਹਿਪਠਾਇਦ
ਓ॥੩॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਰਿਸਮੈਜਮੋਈਜਾਤ
ਓਠਨਿਚਬਿਚਬਾਤਚਲੋਰਨਵਸਕੇਜੁਹਾਰ
ਸਭਚਲੀਹੈ॥ਦੇਵਗਏਦੇਵਲੋਕਦਾਨਵਭਏ
ਸੁਸੋਕਆਜਮਹਾਰਾਜਕੀਨਦੇਖੀਧੁਨਿਭਈ
ਹੈ॥ਏਕਕਹੈਂਹਮਤੇਪੁਕਾਰਸਿਰਮਾਰਰਹੇਕਾਹੇਕੀ
ਭਲਾਈਲੰਕਕੰਚਨਕੀਜਲੀਹੈ॥ਸੁਨੋਹਮਅੰ
ਗਦਪੁਕਾਰਕਹਓਰਾਵਨਸੋਂਤੋਹਿਛਲਜੈਹੈਸੀਸ
ਮੂਢ ਤੈਂਨ ਛਲੀਹੈ॥੪॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਏਕਹ

ਬਧੋਪਦ੍ਵੈਸੋਕੋਪਹਿਜਨਾਵਤਹੈਏਕਤੀਯਗਾਥਪਰਠੋ
ਢੋਏਕਭਾਲਸੋਹਦ੍ਵੈਸੋਸਿੰਦੂਬਿੰਦਦ੍ਵੈਮਰੋਰਅੰਗੁਰ
ਇਜੁੰਗਏਕਕੇਉਠਾਯਕਹ੍ਯੋਮਰੋਰਿਸੁਕਾਲਸੋਹਦ੍ਵੈ
ਕਮਾਨਬਾਨਤੀਨਸੋਤ੍ਰਿਲੋਕਤਾਟਏਕਮੂਛਨਕੇਤਾ
ਉਦੇਤਲਾਯਯੋਏਕਢਾਲਸੋਹਠੌਰਠੌਰਮੂਕਛਬਿਐ
ਸੀਭਾਂਤਿਕਛੂਨਿਜਮੰਦਰਕੋਚਲ੍ਯੋਬਾਕੀਏਕਅ
ਛਮਾਲਸੋਹ॥੫॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਅੰਗਦਖਿਤ੍ਰਾਯੋ
ਬਕਬਾਦਕੋਨਕਹਿਸਕੈਦੇਵਬਧੂਰਹੀਚਕਚਾਅ
ਰਸਹਿਤਹੈ।ਏਕਫੂਲਮਾਲਹਾਥਏਕਕੈਗੁਲਾ
ਲਕਾਹੂਦੇਤਨਜਬਾਬਮਾਨੋਬਾਰਹੈਅਦਿਤਹੈ।
ਜੱਛਰੱਛਕਿੰਨਰਭੁਜੰਗਨਕੀਬੇਟੀਸਭਹੇਠੀਮਤਿ
ਭਈਆਪਆਪਕੋਚਕਿੰਤਹੈ।ਚਢੈਗਢਕਹੇਗਾ
ਨੀਨੀਕੇਕੈਨਿਹਾਰਚਲਬਾਂਦਰਹੈਂਆਵਤਕਿਬਾਦ
ਰਅਮਿਤਹੈ।੬॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਦੇਤਕਿਲਕਾ
ਰੀਸਭਹੀਤੇਡੀਲਭਾਰੀਜਹਿਹਾਥਕੋਉਠਾਵੈਤੌਨ
ਦੂਜਯੋਸਮਿਭਾਨਹੈ।ਰਾਤੇਬਿਕਰਾਲਨੈਨਕੋਪਮਾਨੋ
ਐਨਬੈਨਅੰਗਕੀਕਠੋਰਤਾਤੇਕੋਮਲਪਖਾਨਹੈਂ।ਜ
ਹੀਕੋਤੋਅੰਗਦਕਹਤਹੈਨਰਾਮਢਿਗਪ੍ਰਗਟੈਕਹਾਂ
ਤੇਰਣਜੁੱਧਕੇਨਿਦਾਨਹੈ।ਯਾਕੋਪਹਿਚਾਨਤਹੌਲੀ

ਕਾਜਾਰੀ ਜਾਨਤ ਹੌ ਅੰਜਨੀ ਕੋ ਪੂਤ ਬਡੀ ਬਾਧ ਹਨੂ
ਮਾਨ ਹੈ ॥੭॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਦੇਖ ਰਾਨੀ ਤਾਕੇ ਪਾ
ਛੇ ਆਵਤ ਜੁਗਾਤ ਆਛੋ ਕਾਪੈ ਕਹੋ ਜਾਇ ਯਾਕੇ
ਬਲ ਕੋ ਨ ਪਾਰ ਹੈ ॥ਏਕ ਬਾਰ ਮੇਰੇ ਹਾਥ ਲਾਗਯੋ ਹੋ
ਮੈ ਛਾਡ ਦੀਓ ਤਾਂ ਕੋ ਕਪਿ ਜਾਨੇ ਜਿਨ ਇੰਦ੍ਰ ਅਵਤਾਰ
ਹੈ ॥ਭਾਈ ਦੂਰ ਕੀਨੋ ਜਿਨ ਦੇਸੁ ਰਾਜੁ ਲੀਨੋ ਸਭ ਨੇ
ਕੁ ਬੈਰੁ ਕੀਨੋ ਯਾਕੇ ਬੈਰੁ ਨ ਉਧਾਰ ਹੈ ॥ਨਾਉ ਕਪਿ ਬਾ
ਲੀ ਜੌਨ ਕਾਲ ਬਸ ਭਯੋ ਜੌਤੋ ਭਯੋ ਤੌਤੋ ਤਾਂਕੋ ਪੂਤ ਅੰ
ਗਦ ਕੁਮਾਰ ਹੈ ॥੮॥ ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਸਭੈ ਅੰਗੁ
ਵਡੇ ਕੇਸ ਦੇਖੀਅਤ ਰੀਛ ਭੇਸ ਯਾਸੋਂ ਲਰਬੇ ਕੋ ਨਦਿ
ਨੇਸ ਨ ਅਨੰਤ ਹੈ ॥ਯਾਕੇ ਕੋਪ ਰਾਨੀ ਰਨਭੂਮਿ ਕੀ
ਬਢਾਵੈ ਓਪ ਐਸੇ ਅਰਿ ਮਾਰੈ ਮਾਨੋ ਖੇਲਤ ਬਸੰਤ
ਹੈ ॥ਸੂਰਨ ਕੀ ਭੀਰ ਪਰੇ ਊਧਮ ਮਚਾਵਤ ਹੈ ਦੇਖਨ
ਕੋ ਐਸੋ ਮਾਨੋ ਕੋਊ ਬਡੋ ਸੰਤ ਹੈ ॥ਵਾਕੇ ਬਲ ਵਤ ਜਾਂ
ਕੋ ਪਾਈਏ ਨ ਅੰਤੁ ਛਤ੍ਰੁ ਧਾਨਨ ਕੇ ਐਸ ਜਸੁ ਵਤ ਜਾਂ
ਮਵੰਤ ਹੈ ॥੯॥ ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਔਰ ਕਪਿ ਜੂਥਨ
ਮੈ ਦ੍ਵੈ ਜੁ ਚਲੇ ਆਵਤ ਹੈ ਬੈਰੀ ਬਨ ਦਾਹ ਕੋ ਦਾਵਾਨਲ
ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ ॥ਔਰਨ ਤੇ ਸੁਨੇ ਹੈਂ ਜੁ ਤੇ ਸੇਈ ਮੈ ਦੇਖੇ-
ਆਜ ਬਡੇ ਡੀਲ ਆਇ ਰਨਭੂਮਿ ਕੋ ਅਚਲ ਹੈ ॥

ਦੇਖਚਹੂੰਓਰਨਤੇਔਰਜੇਤੇਆਵੈਂਕਪਿਮਾਨੋਕਵਿ
ਰਾਮਭੌਂਦੇਂਬਾਦਲਕੇਦਲਹੈ।ਹੈਨਪਹਿਚਾਨਤੇਹੈਂ
ਐਸੇਅਨੁਮਾਨਤੇਹੈਅਗਾਧਕਹੈਰੈਮੈਸੌਏਈਨੀ
ਲਨਲਹੈ॥੧੦॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਬਡੇਸਨਮਾਨ
ਯਾਕੀਕਰੈਸਭਕਾਨਅਰਸਭੈਕਪਿਮੰਡਲਕੋਦੇ
ਖੀਅਤਿਜੀਉਹੈ।ਯਾਕੀਦੁਤਿਆਗੇਛਬਿਔਰਨ
ਕੀਫੀਕੀਲਾਗੈਦੇਖੋਕਵਿਰਾਮਮਾਨੋਪੌਰਖਕੀਸੀਉ
ਹੈ।ਯਾਂਹੀਕੇਨਿਹੋਰੇਝੂਠੇਸਾਚੇਰਾਮਮਾਰੇਬਾਲੀਲੋ
ਗਯੋਂਕਹਤਿਪਲੈਦਈਸੁਕੀਉਹੈ।ਸੁਨੋਜਾਕੇ
ਨਾਉਮੇਰੇਦੇਸਦੇਸਗਾਉਂਸਭਸਾਖਾਮ੍ਰਿਗਰਾਉ
ਰਵਿਮੂਰਤਿਸੁਗੀਵਹੈ॥੧੧॥ ॥ਛਪਯਾ॥ ॥ਸ
ਰਦਕਮਲਲੋਚਨਬਿਸਾਲਅਲਿਮਾਲਅਲਿ
ਕਜਨਾ।ਸਜਲਸਘਨਘਨਦੁਤਿਸਰੀਰਬਨਮਾ
ਲਇੰਦ੍ਰਧਨੁ।ਕੋਟਿਮਦਨਛਬਿਰਵਿਪ੍ਰਕਾਸਲਾ
ਵੰਨਸੁਭਗਾਤਨਾ।ਭੂਅਮੰਡਲਅਵਤੰਸਚਰਨ
ਸੇਵਤਸੁਰਮੁਨਿਜਨਾ।ਆਜਾਨਬਾਹੁਸਾਰਿਗਧ
ਰੁਅਧਮਉਧਾਰਨਬਿਪਦਹਰਾ।ਕਵਿਰਾਮਪ੍ਰਗ
ਟਰਘੁਬੰਸਮਹਿਇਹਸੀਤਾਪਤਿਰਾਮਬਰਾ॥੧੨
॥ ॥ਛਪਯਾ॥ ॥ਤਰਨਬੀਸਭੁਜਦੰਡਪ੍ਰਗਟਪੌਰ

ਖਪ੍ਰਚੰਡਅਤਿਛਿਤਮੰਡਲਬ੍ਰਹਮੰਡਚਕਿਤਨਵ
ਖੰਡਸਚੀਪਤਿਕ੍ਰੋਧਅਨਲਪਰਜਲਤਪ੍ਰਬ
ਲਜਮਦਗਨਸੁਭਟਸੂਆਕਰਭੂਵੰਡਸਤਖੰ
ਡਉਮਤਘਨਬਰਖਸੁਮਤਿਭੂਆਅਤਿਬੂੰਡਿ
ਮੁੰਡਕਾਰਨਨ੍ਰਿਪਤਕਰਭੁਸੁੰਡਕਰਵਰਹਰਨਾ
ਕਵਿਰਾਮਕਾਮਪੂਰਨਸਕਲਸੁਈਸੁਈਸੁਈ
ਰਘੁਕੁਲਭੂਰਨਾ॥੧੩॥ ॥ਛਪਯਾ॥ ॥ਕਨਿਕ
ਬਰਨਛਬਮੈਨਨੈਨਬਿਸੀਅਰਜਨਸਾਇਕਾਕ
ਮਲਬਦਨਸੁਖਸਦਨਰਦਨਦੁਤਿਕੁੰਦਪਲਾ
ਇਕਾਭ੍ਰਿਕੁਟਭ੍ਰਮਰਚੰਚਲਕਪੋਲਮ੍ਰਿਦੁਬੋਲ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਮਾਸੁਘਟਗੀਵਰਸਸੀਵਕੰਠਮੁਕਤ
ਬਿਘਟਤਮਾਜੱਗਸੋਪਵੀਤਕਟਿਪਟਕਲਿਤ
ਰਘੁਪਤਿਅਤਿਸੇਵਾਨਿਪੁਨਾ॥ਸੋਈਜਾਨਸੁਮਿਤ੍ਰ
ਸੁਤਪ੍ਰਗਟਸੁਕਵਿਰਾਮਪ੍ਰਭੁਲੱਛਮਨਾ॥੧੪॥ ॥
ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਅਨੇਕਨਿਕਾਂਚਲਸੈਂਨੀਰਗਿਰਚਲ
ਏਜਾਤਕਿਧੌਂਘਨਘਟਾਛਟਾਦਾਮਨੀਪ੍ਰਕਾਸਹੈ॥
ਕਿਧੌਂਜਹਿਪਾਵਸਕੀਮਾਵਸਮੈਂਪੂਨੋਤਨਕਿਧੌਂ
ਗਜਮੁਨੰਤਰੰਗਕੇਬਿਲਾਸਹੈ॥ਕਿਧੌਂਦਿਨਰੈਨ
ਆਗੇਪਾਛੇਚਲੇਆਵਤਹੈਂਕਿਧੌਂਭ੍ਰਿਗੁਪੁੰਜਕੰਜ

ਮਾਲ ਜੈਸੇ ਸੁਬਾਸ ਹੈ ॥ ਕਿਧੌਂ ਬੜਵਾਨਲ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਿ
ਕੌਰ ਐਸੇ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਲਛਮਨ ਸੋਭਾ ਕੇ ਅਵਾਸ ਹੈ ॥
੧੫॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਏਤੇ ਤੋ ਕਹੇ ਵਿਚਾਰ ਆਏ ਕ
ਪਿ ਬੇਸੁਮਾਰ ਪੌਰਖ ਅਪਾਰ ਕਹਾਂ ਲੌ ਗਨਾਊਂ ਔਰ ਕੇ
॥ਦੂਨੇ ਕੌਨ ਨ ਆਵੈ ਸੋਰ ਸੌਂ ਗਨੇ ਮਚਾਵੈ ਸੁਤੇ ਸਿਵ ਕੀ
ਦੁਹਾਈ ਸਭੁ ਮੇਟੀ ਏਕ ਦੌਰ ਕੋ ॥ ਭੀਰ ਕੇ ਪਰੇ ਤੇ ਕਿਬੁ
ਕਾਨਿ ਜਰੀ ਹੈਂ ਜਾਇ ਜਾ ਕੇ ਭੁੰਛ ਬਾਨਰ ਪ੍ਰਵਾਰ ਕੌ
ਰੋਕੈ ਰਕੋ ॥ ਤਾਹੂ ਪਰ ਮੇਰੇ ਭੁਜ ਦੰਡ ਕੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ਚੋਟ
ਲਾਗੇ ਫੂਟ ਜੈਹੈਂ ਜੈਸੇ ਬਾਸਨ ਬਿਲੌਰ ਕੋ ॥੧੬॥ ॥
ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਕੈਨੇ ਕਪਿ ਰਾਜ ਨਾਰਿ ਗਈ ਤੇ ਨਰਗੀਲ
ਜ ਤਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਸ ਝਾਸ ਕੈ ਉਸਾਸਨ ਉਡਾਇ ਹੈ ॥ ਕਹਾਂ ਰਿ
ਕਨੀਲ ਨਲ ਮਾਰਤਨ ਏਕੈ ਪਲ ਹਨੂਮਾਨ ਬਾਂਧਨੇ
ਤੈਸੇ ਬਹੁਰੇ ਬਿਧਾਇ ਹੈਂ ॥ ਏਕਨ ਕੇ ਸਿੰਧੁ ਬੋਰ ਏਕ
ਨਕੀ ਨਾਰਿ ਤੋਰ ਏਕਨ ਮਰੋਰ ਮੂੰਡ ਕੋਟ ਲੈ ਬਨਾਇ ਹੈਂ ॥
ਲੇਰੈ ਜਿਨ ਏਕ ਦਾਮ ਕੈਨ ਗਨਤੀ ਮੈ ਰਾਮ ਤਾ ਕੈ ਭਾਈ
ਭਾਈ ਸੌਂ ਮਿਲਾਇ ਖਾਇ ਜਾਇਹੌਂ ॥੧੭॥ ॥ਕਬਿਤੁ
॥ ॥ਰਹੂ ਓਰ ਛੈਨੂ ਛੇਕ ਮਾਰੋਂ ਗਨ ਏਕ ਏਕ ਬਾਰ ਕੈ
ਨਕੋ ਊਤ ਬਕੌਨ ਕਾਬੋ ਰੋਇ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੋਣਤ ਮੈਂ ਭਲੀ ਭਾਂਤ
ਭੈਰਵ ਨਚਾਊਂ ਜੂਥ ਜੋਗਨੀ ਅਘਾਇ ਕੈ ਪਸਾਰ ਪਾਇ

ਸੋਇਹੈ॥ਮੇਰੇਬਲਆਗੇਕੌਨਕੌਨਕੀਨਗਈਪਤਿ
ਔਰਚੰਦ੍ਰਹਾਸਕੌਨਕੌਨਕੀਨਖੋਇਹੈ॥ਏਤੇਪਰਰਾਮ
ਦੁਧਾਰੀ ਤਰਵਾਰ ਦਾ ਏਕ ਸਸਤ੍ਰ ਦਾ ਨਾਮ
ਕਰਹੈਸੁਨ੍ਯੋਂਹੈਨਾਗੀਂਨਾਗੀਭਲੇਭਲੇਸਿਵਜੀਕਰੈਂਗੋ
ਸੋਈਹੋਇਹੈ॥੧੮॥ ॥ਕਬਿਓਬਾਚ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥
ਧਰਿਹੈਂਕਾਰਪ੍ਰਤਾਪਅੰਤਰਮੈਲੇਰਾਮਸੋਂਕੌਨਕਰੈ
ਤਪਜਾਪਨਾਮਲੇਤਲਜਾਮਰੈ॥੧੯॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
॥ਜੋਕੋਊਤੁਮਸੌਂਯੌਂਕਹੈਬਿਨੁਬੂਝੇਯਹਿਬਾਤ॥ਰਾਵ
ਨਸਤ੍ਰਕੇਬਲਕਯੋਂਕੌਨਹੇਤਸਕੁਚਾਤ॥੨੦॥ ॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਬੈਰੀਕੇਬਲਕਹੈਤੇਸਭੈਸੂਰਤਾਜਾਤ॥
ਅਬਰਾਵਨਲੰਕਾਪਤੀਕਾਹਿਰਜੋਂਬਿਲਲਾਤ॥
੨੧॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਫਿਰਪਾਛੇਨਿੰਦੇਸਭੈਬਹੁਰ
ਕਹਾਯਹਿਹੇਤੁ॥ਕੇਤੁਰਪੈਕੈਲਰਤਹੈਕਿਧੌਂਜਾਨਕੀ
ਦੇਤ॥੨੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਤਾਕਹੁਫਿਰਸਮਝਾਈ
ਅਹੁਸੁਨਹੁਸੰਤਮਨਲਾਇ॥ਭਲੀਪ੍ਰਸਨਤੁਮਹੂ
ਕਰੀਉਤਰਸੁਨਹੁਅਘਾਇ॥੨੩॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥
ਤ੍ਰਿਪਤ
॥ਕੀਨੋਸ੍ਰਾਪਬਿਨਾਸਅਸੁਰਜੋਨਿਰਾਵਨਪਰਯੋ॥
ਹੁਤੋਪੂਰਬਤਨਦਾਸਭਗਤਿਭਾਉਮਨਮੈਰਹੈ॥੨੪
॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਜੋਅਪਨੇਨਹਿਹੋਇਤਾਢਿਗ
ਪ੍ਰਭੁਆਵੈਨਹੀਂ॥ਜੋਂਖੇਲਤਮੈਗੋਇਬਾਹਰਗਏ
ਗੇਂਦ ਦਾ ਬਦਲੀ ਤੁਰਤ

ਖੈਂਚਤਫਿਰੈਂ॥੨੫॥ ।ਸੋਰਠਾ। ।ਅਰਪ੍ਰਭੁਚਰ
ਰਨਪ੍ਰਤਾਪਦਰਸਨਹੀਮਨਫਿਰਗਯੋ।ਸੁਕੇਸੰਭਾ
ਰੈਆਪਜਲਤਰੰਗਜਲਬਿੰਬਗਇਓ॥੨੬॥ ॥
ਸੋਰਠਾ। ।ਸ੍ਰਿਸਰੋਹੋਤਪਤਝਾਰਆਂਬ੍ਰਕਟਾਹਲ
ਏਕਸੋਰਾਮਬਸੰਤਨਿਹਾਰਜਗਜਾਨੈਮੌਰਤਪ੍ਰਗਟ
॥੨੭॥ ।ਸੋਰਠਾ। ।ਲਗੀਸੁਆਮਤਾਰੇਖਬਿ
ਨਜਾਨੇਮੁਖਬਿਸਦਕੋ।ਬਹੁਰਆਰਸੀਦੇਖਦੂਰ
ਕਰੈਕੈਬਿਸਤਰੈ॥੨੮॥ ।ਸੋਰਠਾ। ।ਔਰਜੁ
ਗਤਸੁਨਲੇਹੁਤੁਮੈਸੁਨਾਵਤਿਰਾਮਕਵਿ।ਕੈਫਿਰ
ਊਤਰਦੇਕੈਸਮਝੈਸੁਖਪਾਇਕੈ॥੨੯॥ ।ਸੋਰਠ
॥ ।ਰਾਮੈਰਾਮਪ੍ਰਕਾਰਹਨੂਮਾਨਅੰਗਦਕਹੇ।
ਤਬਰਾਵਨਰਿਸਮਾਰਰਾਮਚੰਦਮਨਮੈਧਰੋ॥੩੦॥
।ਸੋਰਠਾ। ।ਪ੍ਰਭੁਜਾਨੀਬਿਪਰੀਤਿਮਨਮੈਸੌਰਰਾ
ਵਨਰਹੈ।ਕਹਾਂਜੁੱਧਕੀਰੀਤਿਜਬਲਗਹੈਜਿਯਮੈ
ਬਸੈ॥੩੧॥ ।ਸੋਰਠਾ। ।ਦੇਖਤਹੀਰਘੁਰਾਇ
ਸਸਿਦੇਖੇਜੋਂਮੁਨਿਦੂਟੇ।ਸਭਹਿਨਕੇਗੁਨਗਾਇ
ਰਾਮਨਾਮਫਾਮਹਿਮਿਲਿਓ॥੩੨॥ ।ਸੋਰਠਾ। ॥
ਜੋਂਕੋਕਿਲਾਸੁਜਾਨਕਾਕਬੀਸਬਾਸੈਂਕੀਓ।ਬੋਲ
ਤਕੁਲਪਹਿਚਾਨਰਾਮਨਾਮਐਸੇਗਯੋ॥੩੩॥ ॥

॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤਬ ਲਗ ਚਮਕਤ ਰੇਤ ਦਿਨਕਰ
ਕਿਰਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ॥ ਜਬ ਅਪਨੇ ਬਲ ਲੇਤ ਬਹੁਰ
ਧੂਰ ਕੀ ਧੂਰ ਹੀ॥੩੪॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤਾ ਪਾਛੇ
ਦਸਕੰਧ ਰਿਸ ਬਾਢੀ ਭੁਜ ਬਲ ਕਹੈ॥ ਭਯੇ ਅੰਧ
ਕੇ ਅੰਧ ਤਾਹੀ ਤੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰੈ॥੩੫॥ ॥ਮੰਦੋਦਰੀ
ਓਵਾਚ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਤਬ ਬੋਲੀ ਮੰਦੋਦਰੀ ਚਰਨਨ ਲ
ਗਾਯੋ ਮਾਥ॥ ਬਚਨ ਸਬਾਰਥ ਮੈਂ ਕਹੋਂ ਸੁਨਹੁ ਲੋਕ
ਕੇ ਨਾਥ॥੩੬॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਬਿਨਾ ਜਤਨ ਸੋ
ਹੋਇ ਜੁ ਕਛੁ ਭਾਗ ਬਿਧਨਾ ਲਿਖਯੋ॥ ਐਸੋ ਰਾਜੁ
ਨ ਖੋਇ ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨਿ ਬੰਦਤ ਚਰਨ॥੩੭॥ ॥ਕ
ਬਿੱਤ॥ ॥ਕਿੰਚਨ ਕੇ ਗਾਉਂ ਤੇਹੂ ਲੋਕਨ ਮੈਂ ਨਾਉਂ ਸ
ਦਾ ਸੁਖਹੂੰ ਕੀ ਛਾਉਂ ਹੈਨ ਬੋਲ ਪਰ ਪੰਛ ਕੋ॥ ਭੂਹੂ ਸੈਂ
ਤੇ ਐਸੀ ਗਤਿ ਜਾਨੇ ਸੁਰ ਲੋਕ ਪਤਿ ਖੀਝੇ ਫੁਰ ਜਾਤ
ਬੈਠੇ ਆਨੰਦ ਭੂ ਮੰਚ ਕੋ॥ ਮੇਘ ਨਾਦ ਆਦਿ ਦੈ ਸ
ਹਾਯਕ ਹੈਂ ਸਭੈ ਸੂਰ ਪੂਰਨ ਭੰਡਾਰ ਮਾਨਿ ਮਾਨੇ ਗਿਰ
ਕੈਚ ਕੋ॥ ਆਜ ਜੋ ਬਿਭੂਤਿ ਧਾਰ ਮਾਹਿ ਤੇਰੇ ਐਸੀ ਜੈ
ਸੀ ਇੰਦ੍ਰ ਨ ਕੁਬੇਰ ਕੇ ਨ ਬਰਨ ਬਿਰੰਚ ਕੋ॥੩੮॥
॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਚਹੂੰ ਓਰ ਸੈਨ ਦੀਨ ਔਰ ਨਾਰਿ ਦੂਰ
ਕੀਨ ਨਾਰਿ ਕੇ ਨਿਵਾਇ ਕਹੈ ਬਿਨਤੀ ਕਰਤ ਹੌ ਹੇ

ਕ ਬਾਤ ਮੋਹਿ ਮਾਂਗੀ ਦੀਜੈ ਨ ਬਿਲੰਬ ਕੀਜੈ ਕੋਊ ਦਿਨ
ਜੀਜੈ ਜਾਤੇ ਤਾਹੀ ਕੇ ਅੰਰਤ ਹੋਂ ਐਸੀ ਕੌਨ ਬਾਤ ਤਾਂਕੇ
ਬੇਗ ਕਹੋ ਨ ਮਾਂਗੋ ਰਾਨੀ ਮਾਂਗੋ ਜੌਨ ਦੇਹੁ ਤਾਤੇ ਮਾਂਗਤ ਡਰਤੇ
ਫਿਰਤ ਹੋਂ ਰਾਜ ਕਹੋ ਨ ਕਰੇ ਕਗੀ ਏਹੈ ਅਨੁਸਰੈ ਸਿ
ਰਜਾਨਕੀ ਨ ਦੈਹੌਂ ਦੇਹੁ ਪਾਂਇਨ ਪਰਤ ਹੋਂ ॥੩੯॥ ॥
ਰਾਵਨੋ ਵਾਚ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ॥ਜੋ ਜਿਯ ਹੈ ਸਿਰ ਕੇ ਸੰ
ਗ ਸੁੰਦਰ ਰਾਵਨ ਐ ਰਘੁਨਾਥ ਜਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਸੀ
ਘਾਰ ਜੁ ਡਾਰਤ ਹੈ ਕਪਿ ਜੂਥ ਰਤੀ ਬਿਨ ਏਕ ਰਤੀ ਕੇ
॥ਰਾਮ ਕੇ ਜੀਤਤ ਸੌਂ ਭੁਜ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕੌਤਕ ਦੇਖ ਨਹਾ
ਰ ਸਤੀ ਕੋ ਆਪ ਉਆਪਤਿ ਬਾਂਧ ਦਿਯੋ ਸਭੁ ਪੈ
ਰਖ ਦੇਖਹੁ ਲੰਕਪਤੀ ਕੋ ॥੪੦॥ ॥ਮੰਦੋਦਰੀ ਵਾ
॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਨਾਥ ਯਹੈ ਸਭ ਬਾਤ ਸਹੀ ਪਰ ਸਾ
ਚ ਕਹੌਂ ਜਿੰਹ ਤੇ ਦੁਚਤਾਈ ॥ ਜਾ ਕਹੁ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕ ਸੰਸਾ
ਹੈ ਸੋਈ ਜੈ ਯਹਿ ਰਾਮ ਤੁੰ ਹੈ ਨ ਭੁਲਾਈ ॥ ਜਾਨਤ ਹੈ
ਸੁ ਨ ਨਾਰਿ ਭਲੀ ਬਿਧਿ ਕਾਹੂ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਹੈ ਡਰ ਕ
ਈ ॥ ਏ ਸਭ ਦੈਂਤ ਕਬਾ ਦਈ ਜੋਰ ਕਹੋ ਯਹਿ ਬੰਸਤ
ਸੋ ਖਾਹੁ ਕਮਾਈ ॥੪੧॥ ॥ਰਾਵਨੋ ਵਾਚ ਕਬਿੱ
ਤੁ ॥ ॥ਚਾਰੋ ਜੁਗ ਜਗੀ ਤਗੀ ਤੀਨ ਰਾਮ ਸੁਨੇਸ
ਤੀ ਐਸੋ ਕੌਨ ਤੀਨ ਮੈ ਜੁ ਮੇਰੋ ਬਲ ਟੇਕ ਹੈ ॥ ਏਕ ਸਹਾਰੇ

ਤੇ ਪਰਸਰਾਮ ਦੂਜੇ ਬਾਲਿ ਰਾਮ ਏਕ ਔਰ ਸੁਨੇ ਕੋਊ
ਆਯੋ ਘਨੇ ਘਾਉ ਸੇਕ ਹੈ ਜੋ ਸੌ ਸੁਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕਹ
ਯੋ ਬਿਰੰਚ ਬੀਸ ਬਾਰ ਤੇਰੀ ਓਰ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮਾਹਿ ਕੌਨ
ਦੇਖ ਹੈ। ਏਕ ਰਾਮ ਬੀਤਿਓ ਏਕ ਦ੍ਵੈ ਹੈ ਏਕ ਛੋਕਤ ਹੈ
ਰਾਖੈ ਪੁਨ ਬੋਲੈ ਸੁਤ ਰਾਵਨ ਹੀ ਛੋਕ ਹੈ।੪੨।। ।।ਮੰ
ਦੋਦਰੀ ਵਾਚਾ ਸ੍ਵੈਯਾ।। ।।ਸੋ ਤ੍ਰਪੀ ਜਬ ਬਾਤ ਸੁ
ਨੀ ਬਿਧਿ ਆਨ ਬਨੀ ਬਿਧਿ ਤੂ ਤ੍ਰਹਕਾਯੋ। ਦੇਵਨ ਕੇ
ਪਰਪੰਚ ਵਡੇ ਜੁ ਛਲੇ ਓਤਹਿ ਔਰ ਕਹੂ ਨਹਿ ਪਾਯੋ।
ਜੋ ਇਹ ਰਾਮ ਹਿ ਛੋਕਤ ਹੋ ਪ੍ਰਭੁਤਾ ਹੀ ਕੇ ਹਾਬਨ ਕੌਨ
ਛਿਕਾਯੋ। ਅੰਤ ਕੇ ਚੌਬੇ ਹੰਕਾਰ ਮੈ ਕੈ ਰਿਸ ਛੋਕ ਹੈ ਰਾਵ
ਨ ਕੇ ਯਹ ਆਯੋ।੪੩।। ।।ਕਬਿੱਤੁ।। ।।ਸੋਈ ਯ
ਹਿ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਕਾਮ ਛਾਡ ਆਯੇ ਧਾਮ ਯਾਂ ਕੇ ਬਲ ਲੋ
ਕਪਾਲ ਨਿਰਭੈ ਰਹਤ ਹੈ। ਸੋਈ ਰਾਮ ਛੀਰ ਸਿੰਧੁ ਕੇ
ਜਗਾਏ ਜਾਇ ਬਿਧਿ ਤ੍ਰਮ ਸੈਨ ਕਹੈ ਦੇਵ ਤੁਮ ਡੇਰ ਰੰ
ਤ ਹੈ। ਇਨਹੀ ਕੇ ਮਾਰੇ ਮਧ ਕੈਟਭ ਸਿਧਾਰੇ ਆਜ ਹੂ
ਲੌ ਤਿਯ ਨੈਨਨ ਤੇ ਸ੍ਰਵਨ ਸ੍ਰਵੰਤ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਬ
ਡੋ ਹੈ ਸੁਭਾਉ ਨੈਕ ਜਾਇ ਮਿਲੋ ਔਗੁਨੋ ਨ ਹੋਤ ਤਾ ਸੈ
ਸੈ ਗੁਨੋ ਦ੍ਵੰਤ ਹੈ।੪੪।। ।।ਰਾਵਨੋ ਵਾਚ।।ਸਵੈਯਾ
।। ।।ਰਾਮ ਕੇ ਦੂਤ ਤੇ ਬਾਤ ਕਹੀ ਸੁ ਸਹੀ ਅਬ ਆਗੇ

ਤੇਮੈਂਨਗਨੋਹੋਂ॥ਤਿਸਹੈਬਿਪਰੀਤਿਕੀਬਾਤਸਗਰੇਤਬ
ਲੰਕਦਹੀਅਬਮੋਹਿਦਹੋਂ॥ਗਢਆਨਬਿਭੀਖਨ
ਰਾਜਕਰੈਰਘੁਬੀਰਕੇਬਾਨਨਦੇਹਸਹੋਂ॥ਤਿਨਰਾ
ਜਦੀਓਨਹਿਸੀਯਦਈਇਹਰਾਵਨਕੇਸਹਿਬੋਲ
ਰਹੋਂ॥੪੫॥ ॥ਮੰਦੋਦਰੀਵਾਚ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥
ਆਪਨੇਹਾਥਨਆਪਨੇਸੀਸਉਤਾਰਉਮਾਪਤਿਕੌ
ਦਿਖਾਇਓਤੈਪੁਨਆਪਨਹਾਥਸੁਧਾਰਸੁਧਾਰਸ
ਸੰਨਕਬੰਧਬਨਾਇਓ॥ਬਾਤਕਹੈਬਿਨਕੰਐਬਨਹੈ
ਸੁਨਮੂਢਜਿਰਾਮਕੇਬਾਨਗਿਰਾਇਓ॥ਰੁਦ੍ਰਕਹਾਂਸੁਨ
ਛੂੰਦ੍ਰਤੇਮੂੜਨਭੁੰਦ੍ਰਕੇਬਾਪਪੈਜਾਹਿਲਗਾਇਓ॥੪੬॥
॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਕੈਮਿਲਕਰਮੇਰੋਕਹਯੋਕੈਕਰਮੇ
ਰੋਘਾਤ॥ਪਾਛੇਬਚਨਸੰਭਾਰੀਅਹੁਕਹੋਨਿਫੋਟਕ
ਬਾਤ॥੪੭॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤਬਹੀਲੋਤੋਂਕਾਨਕ
ਬਲਗਜਿਯਜੌਖੈਨਹੀਂ॥ਫਿਰਕਾਸੋਂਪਹਿਚਾਨਅ
ਇਬਨੈਜੋਪ੍ਰਾਨਸੋਂ॥੪੮॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਬੇਦਪੁ
ਰਾਨਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿਸਬੈਬੋਲਤਬਚਨਰਸਾਲ॥ਰਾਮ
ਬਿਮੁਖਨਰਤੇਭਲੇਸੂਕਰਸ੍ਵਾਨਸ੍ਰਿਗਾਲ॥੪੯॥
॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਔਰਕਹੋਂਇਕਬਾਤਰਾਜਾਏਸਭ
ਹੋਹਿਗੀ॥ਜੋਪੈਭਯੋਉਫਨਾਤਰਾਮਤੇਜਤੀਛਨਲ

੨੦੦ ਹੈ॥੫੦॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਤ੍ਰਿਤੇਭਯੋਸਰਤ੍ਰਾਨਨਕੋਊ
ਲਪੌਰਖਮੈਂਨਕਹੂ ਛੂੰਡਿਹੈਂ॥ਸਿਯਦੇਹ ਸੁਖੀਕਰਬੈ
ਸਬਸੈ ਜੌ ਸਹੀਸਿਵਕੇਪਦਸੌਂ ਰਤਿਹੈ॥ਸੁਨਨਾਤ
ਰਹੈ ਉਤਪਾਤ ਬਡੋ ਮੋਹਿ ਜਾਨਤਹੋ ਤਿਯਕੀਅਤਿਹੈ
॥ਸਠਸੋਧਰਨੀਸਰਨੀਸਰਨੀਗਢਕੀਘਰਨੀ
ਸਭਕਾਂਪਤਿਹੈ॥੫੧॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਬਾਤੇਤੇਬ
ਨੀਹੈ ਭਲੀ ਆਜਲੌ ਗਈਹੈ ਚਲੀ ਤਾਮੈਂ ਜੁਬੈਰ
ਯਹਿਬਾਤਜਾਨੀਹਾਨਕੀ॥ਸੁਕੀਬੋਲਕਾਲਕੀਜੁ
ਫੂਲੀਲਾਗੀਕਾਲੀਸੁਤੇਜਾਂਦਿਨਤੇਲੰਕਜਾਰੀਬਾ
ਤੇਸੇਪ੍ਰਮਾਨਕੀ॥ਤੇਰੋਕੋਨਿਜਲੋਕਦੈਕੇ ਆਪਨੇਹੂਬੋ
ਲਲੇਕੇਜਾਨਤਹੋਬਾਤਕਛੁਸਿਵਕੇ ਸਮਾਨਕੀ॥ਗਿ
ਰਾਕੇਤਰੈਗਸੇਂ ਅਨੰਗਰਿਪੁਰੁੱਦ੍ਰ ਤੇਰੋ ਸੋਈਹੈ ਸਮੁ
ਦ੍ਰ ਰਾਮਨਾਮ ਲੈਹੈ ਜਾਨਕੀ॥੫੨॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥
ਬਾਨਰਕੇਪੂਤਮਿਲਵਡੇਅਦਭੁਤਦੇਖਛਿਨਮੈਂਕ
ਸੂਤਕਰਤ੍ਰਾਸੇਹੈ ਸਮੁੰਦ੍ਰਕੋ ਹਨੂੰਮਾਨ ਆਯੇਤਿਨ
ਨੇਕਕੈਜਰਾਯੇਪੁਰਟਾਰੇਕਹੈ ਅੰਗਦਕੀਆਹੈਕ
ਮਛੂੰਦ੍ਰਕੋ॥ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਜੂਸੋਂ ਸਭਹੀਕੈ ਬਲਹੀਕੈ ਜੈਸੇ
ਬਾਮਨਕੇਆਗੇਬੇਦਕੈਨਸੁਨੈਸੂਦ੍ਰਕੋ॥ਤੇਰੇਜਿਸ
ਮੈਂਨਰਹੈਪ੍ਰਗਟਪੁਰਾਨਕਹੈ ਜੈਸੇਪ੍ਰਭੁਤੇਰੋਰੁੱਦ੍ਰਤੈਸੇ

ਰਾਮਰੂਪਕੋ॥੫੩॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਜੈਸੇਭ੍ਰਮਤਾ
ਰਕੈਅਲੀਬਿਬੇਕਬਾਨੀਤੈਂਮਤੀਨਲੋਕਮਾਹਿਚੰ
ਅੰਧੇਰਾ
ਦ੍ਰਚਾਂਦਨੀਨਆਨਕੀ॥ਅਰਕੁਮਲਾਨੀਕੁਮਦ
ਨੀਛਬਿਪਾਇਸਸਿਸੋਕਕੋਨਿਵਾਰਫੂਲਜਾਤਹੈ
ਚੰਦ੍ਰਮਾ
ਅਛਾਨਕੀ॥ਜੈਸੇਵਡੇਪਾਪਕੋਪਛਾਰੈਦੌਰਬੇਦ
ਬਿਧਿਜਾਯਮਿਲੈਤਾਪਸੀਕੋਜੋਗਜਗੰਮਦਾਨਕੀ
॥ਤੈਸੇਤੋਕੋਕੁਟੰਬਸਮੇਤਪੀਸਡਾਰੈਕੈਤਰਾਮਚੰ
ਦਜੂਸੋਂਮਿਲਜੈਹੈਧਾਹਿਜਾਨਕੀ॥੫੪॥ ਕਬਿੱਤੁ
॥ ॥ਜੈਸੇਪੌਨਪਾਨੀਮਿਲਜਾਤਦਾਨਦਾਨੀਐਂ
ਸੀਬਾਨੀਕੋਤੋਸਵਾਤਿਨਕੋਪ੍ਰਬੀਨਤੇਕਹੈਂ॥ਜੈਸੇ
ਘਟਪੂਰਨਮੈਂਪਰਮੇਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਰਵਿਫੂਟੇਘਟਮਾ
ਸੂਰਜ ਘੜਾ
ਹਿਸੁਠਸੂਰਨਅਨੇਕਹੈਂ॥ਜੈਸੇਰਾਗਤਾਨਮਿਲੇ
ਬੇਦਕੇਪੁਰਾਨਪਢੇਸੁਕ੍ਰਤਸੈਂਦਾਨਤੇਤਰੰਗਜਲ
ਏਕਹੈਂ॥ਤੈਸੇਪੀਅਜਾਨਕੀਕੇਨਾਥਰਘੁਨਾਥਤੇਰੇ
ਚੰਦ੍ਰਮੌਲਪਾਰਬਤੀਨਾਥਨਾਥਏਕਹੈਂ॥੫੫॥ ॥
ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਕੈਸੋਂਸਮਝਾਵੈਕੋਊਖੋਇਖਿਨਮਾਹਿ
ਦੋਊਲੋਕਪਰਲੋਕਗਯੇਗਯੇਸਿਵਹੈਕਹੂੰਮੈਂਤੂੰ
ਸੁਨੀਰੀਰੀਵਹਿਦ੍ਰੋਹੀਚੇਰੀਰਾਮਚੰਦਬਿਨ ਸੀਤਾ
ਤੇਰੀਓਰਦੇਖਤਨਨੈਕਹੂੰ॥ਆਏਰਘੁਬੀਰਮੋਹਿ

ਸਹੈ ਬਡੀ ਪੀਰ ਰਘੁ ਤਾਸੋਂ ਕੈਸੇ ਜੀਤ ਹੈ ਨ ਜੀਤੀ ਸੀ
ਅਤੈ ਕਹ੍ਯੋ ਮੇਰੋ ਕਹ੍ਯੋ ਮਾਨ ਬਾਤ ਸਹੈ ਸਾਚੀ ਜਾਨ
ਮੂਢ ਜੋ ਨ ਮਾਨ ਹੈ ਤੌ ਦੂਖ ਪਾਇ ਹੈ ਅਨੇਕ ਕਹ੍ਯੋ॥੫੬॥
॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਲੈ ਆਯੋ ਚੁਰਾਇ ਸੀਅ ਧਾਮ ਤੇ ਤੂ
ਤੈਂ ਨ ਜੀਅ ਰਾਮਚੰਦ ਜੂ ਸੋਂ ਐਸੋ ਦੂਖ ਦੀਜੀਅਤੁ ਹੈ॥
ਤਾਂ ਪਰ ਨਿਸੰਕ ਪਰ ਸੰਕ ਪੈਂਡੇ ਲੰਕ ਪਤਿ ਲੈ ਕਲੰਕ
ਮੂੰਡ ਏਤੋ ਦਿਨ ਜੀਜੀਅਤੁ ਹੈਂ॥ ਅਜਹੂ ਹਮਾਰੀ ਮਤਿ
ਜਾਨਕੀ ਦੇ ਰਾਖ ਪਤਿ ਨਾਰਿ ਤੂ ਕੋ ਕਹ੍ਯੋ ਕਹੂ ਮਾਨ ਲੀ
ਜੀਅਤੁ ਹੈ॥ ਖਾਮੀ ਦੇਖ ਤੇਰੀ ਹਾਮੀ ਸੰਕਰ ਨ ਭਰੈ ਅ
ਜੋ ਬੈਰੈ ਬਾਮੀ ਕਾਮੀ ਐਸੋ ਕਾਮ ਕੀਜੀਅਤ ਹੈ॥੫੭॥
॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਰਨ ਕੀ ਟਕੋਰ ਗਾਜੇ ਦੂੰਦਭੀ ਮੈਮਾ
ਰੂ ਬਾਜੈ ਤੇਰੇ ਜੀਅ ਐਸੀ ਰੂੰਦ ਮੇਰੀ ਓਰ ਲਰੈ ਗੋ ਜੋ
ਸੋ ਤੂ ਮਦਾਨਵ ਭਏ ਹੋ ਏਕ ਓਰ ਸਬੈ ਤੈਸੇ ਦੇਵ ਏਕ
ਹੋਤ ਬੀਚ ਕੌਨ ਪਰੈਗੋ॥ ਬੋਲਨ ਗਏ ਤੇ ਸ਼ਿਵ ਕਹੈਗੋ
ਤੂ ਬਡੋ ਪਾਪੀ ਰਾਮ ਤੇ ਨ ਡਰ੍ਯੋ ਤੌ ਤੂ ਮੋਤੇ ਕਹਾਂ ਡਰੈਗੋ
॥ਦੂਰਿ ਜਾਹਿ ਨਾਰਿ ਨਾਗੀ ਬੋਲ ਕੀਤੇ ਪੀਠ ਲਾਗੀ
ਬੇਟਾ ਸੂਰ ਰਾਗੀ ਐਸੋ ਭਾਖ ਫੇਰ ਕਰੈਗੋ॥੫੮॥ ॥
ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਕੂਠੇ ਦੇਤ ਨਵੇਂ ਨਿਧਿ ਕੂਠੇ ਈ ਮੁਕਤਿ ਬਿ
ਧਾਏ ਸੋ ਕਰਨ ਕੀ ਨਿਧਿ ਕੋਹੈ ਕਹਾਂ ਪਾਈਏ॥ ਕੂਠੇ

ਸਭੁਤੇਰੋਹਰਵੇਦਬਿਨਜੈਹੈਸਠਸੋਈਰਘੁਬੀਰਜੀ
ਲਕੀਨਕੰਠਗਾਈਏ॥ਸਿਮਰੈਜੁਏਕਬਾਰਤਾਕੇ
ਰਾਮਬਾਰਬਾਰਬਿਸਰੈਬਿਸਾਰੈਨਾਹੀਂਸੋਕਿਉਂਬਿ
ਸਰਾਈਏ॥ਰਘੁਕੁਲਤਿਲਕਅਲਿਕਬਲਜਾ
ਕੀਤਾਂਕੀਕਿਲਕਕਿਲਕੂਕੈਸਰਨਕਾਂਨਜਾਈਏ
॥੫੯॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪੁਨਬੋਲੀਮੰਦੋਦਰੀਸੁਨ
ਲੈਬਾਤਨਿਫੋਟਾ॥ਸ੍ਰੀਰਘੁਪਤਿਜਸਸੋਕਹੈਜਾਂਕੀਰ
ਸਨਾਕੋਟਿ॥੬੦॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਮੋਮੁਖਰਸਨਾਏ
ਕਹੁਨਗਾਵਤਸੁਮਤਿਥਕੋ॥ਰਘੁਪਤਿਚਰਤਅਨੇ
ਕਤਾਂਕੇਸਾਖਭੁਜੰਗਪਤਿ॥੬੧॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਜੈ
ਖਗੁਗਗਨਉਡਾਨਬਿਨਅੰਤਗਿਰਭੁਇਪਰਹਿ॥ਤੈ
ਸੇਮਤਿਅਨੁਮਾਨਰਘੁਪਤਿਜਸਬਰਨਤਸਬੈ॥੬੨
॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤੋਹਿਨਉਪਜਤਗਿਆਨਰਾਜਾਮੋਹਿ
ਪ੍ਰਤਾਪਤੇ॥ਅਬਨਿਸਚੈਜਿਯਜਾਨਰਾਮਬਿਮੁਖਸੁ
ਖਤੇਰਹੇ॥੬੩॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਮਹਮਾਮਹਾਂਅ
ਪਾਰਜੋਘਟਮੰਦਰਭਰਰਹੇ॥ਧਰੇਗੀਗਕੀਧਾਰਸਿ
ਟਅਜਹੂੰਹੈਧਾਨਮੈਂ॥੬੪॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਕਹਿ
ਬੇਕੋਟਹਿਨੀਲਬਿਨਅੰਤਆਕਾਸਜੋਂ॥ਤੋਸੀਤ
ਕੋਸੀਲਸਾਤਲੋਕਊਪਰਸਦਾ॥੬੫॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥

॥ਜਾਨਕੀ ਕੇ ਸਤ ਤੇ ਧਰ ਸ਼ੇਸ ਰਹ੍ਯੋ ਛਿਤ ਕੋ ਸਿਰ
ਭਾਰ ਨ ਲਾਗੋ॥ ਜਾਨਕੀ ਕੇ ਸਤ ਤੇ ਸਸਿ ਸੂਰ ਫਿਰੈ
ਕਨਕਾ ਚਲ ਸੋਂ ਅਨੁਰਾਗੋ॥ ਜਾਨਕੀ ਕੇ ਸਤ ਤੇ ਸਿ
ਵ ਸਾਧ ਸਮਾਧਿ ਰਹੇ ਅਜਹੂ ਨਹਿ ਜਾਗੋ॥ ਤਾਂ ਸਤ ਦੀ
ਪਕੀ ਜੋਤਿ ਨਿਹਾਰ ਕੈ ਰਾਵਨ ਰੰਗ ਪਤੰਗ ਜ੍ਯੋਂ ਪਾਗੋ
॥੬੬॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਮੇਰੁ ਚਲੈ ਧ੍ਰੁਵ ਸੋਂ ਛਿਤ ਮੰਡ
ਲ ਨੀਰ ਬਿਆਰ ਬਹੈ ਪੁਜਰੈ ਰੋ ਜ੍ਯੋਂ ਸਿਯ ਰੋਸ ਧਰੈ ਜ
ਯ ਮੈ ਫਿਰ ਕੈ ਭ੍ਰਿਕੁਟੀ ਤਬ ਕਾਲ ਮਰੈ ਰੋ॥ ਜਾਨਕੀ ਸੀ
ਲ ਪਤਿਬ੍ਰਤ ਕੋ ਸਿਵ ਸੰਕ੍ਰ ਬਿਰੰਚ ਲੇ ਪਾਇ ਪਰੈ ਰੇ
॥ਤੇ ਹਿ ਜੈ ਸ੍ਰਾਪਨ ਦੇਤ ਸੁਤੈਂ ਰਘੁਨਾਥ ਕੇ ਪਾਇਨ ਤੇ ਡ
ਰਪੈ ਰੇ॥੬੭॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਪ੍ਰਭੁ ਤੇ ਬਡੇ ਸੁਸੀਲ
ਤਾਂ ਕੇ ਕਾਲ ਕੀਨ ਢੀਲ ਤੇਰੇ ਡੀਲ ਦੇਖਬੇ ਕੋ ਕੌਤਕ ਸੇ
ਰਾਮ ਹੈ॥ ਲਛਮਨ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰੈ ਸੋਈ ਭੌਂਹ ਦੇਖ ਡਰੈ ਵ੍ਰ
ਧ੍ਯਾਨ ਬੀਚ ਪਰੈ ਤਾਂ ਕੋ ਕੌਨ ਕਾਮ ਹੈ॥ ਤੇਰੋ ਅਪਰ
ਧ ਸੀਯ ਮਾਨ ਹੂੰ ਨ ਲੀਨੋ ਜਾਤੇ ਭਸਮ ਨ ਕੀਨੋ ਯਾਂਤੇ-
ਬਾਂਭੇ ਕ੍ਰੋਧ ਧਾਮ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਕੇ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਜਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋ ਨ
ਮ ਲੀਜਤ ਹੈ ਰਾਮ ਤਜ ਨੀਚ ਕੋ ਨ ਲੇਤ ਤੇਰੋ ਨਾਮ ਹੈ॥
੬੮॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਕੈਈ ਬਚਨ ਬਿਚਾਰ ਪ੍ਰਤਿ ਕੈ
ਬੂਝੇ ਪਰਧਾਨ॥ ਬਿਨ ਆਈ ਮਰਜਾਇ ਬੋ ਕੈਂ ਦੇ ਕੌਨ

ਆਨਾ॥੯॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਸੁਨਦੇਵਨਕੀਰੀ
ਤਭੀਰਪਰੇਸੇਵਤਚਰਨਾ॥ਜਬਦੇਖਤਬਿਪਰੀਤਿ
ਫਿਰਮਾਰਤਸਭਸਿਮਟਕੈ॥੧੦॥ ॥ਦੇਵਉਵਾਚ
ਇਕਠੇ
॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਜੋਊਜੋਊਐਸੀਬਾਤਨਮੰਦੋਦਰੀਸੋ
ਬੇਪੈਤਊਂਤਊਂਦੇਵਦੁਖਪਾਵੈਂਕਹੈਂਕੈਸੇਸਮਝਾਈ
ਏ॥ਯਾਂਕੀਬਾਤਮਾਨੈਸਿਯਲੈਕੈਜਾਇਮਿਲੈਯਹਿ
ਔਗੁਨਬਿਸਾਰਯਾਕੇਸੌਗੁਨਬਢਾਈਏ॥ਲਾਖ
ਪੇਚਨਸੌਂਕਿਹੂਜੋਗਹੇਬਨਾਯੇਬਿਧਿਹੇਤਹੇਸੁਹੇਨ
ਦੇਹਫੇਰਉਰਝਾਈਏ॥ਕਿਊਯਾਹਿਜਾਹਿਸਮਝਾ
ਏਰੰਡਮੈਨਭਜਤੋਕੇਔਰਰਾਵਨਕੀਓਹੈਸੋਸੁਨ
ਈਏ॥੧੧॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਅਤਿਮਾਨੇਯਾਂਨਾਰਿ
ਕੀਦੇਵਮਨਾਵਤਦੇਵ॥ਸੀਤਾਸਤਤੇਜਾਇਗੋਰਾ
ਵਨਕੋਅਹਿਮੇਵ॥੧੨॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਨਿਕਲਮ
ਅਹੰਕਾਰ
ਹਿਲਤੇਆਇਸਭਾਮਾਹਿਬੈਠਤਭਯੋ॥ਮੰਤ੍ਰੀਚਾਰ
ਬੁਲਾਇਕੈਨਕੈਨਕਹਿਰਾਮਕਹਿ॥੧੩॥ ॥ਸੋਰਠਾ
॥ ॥ਤਿਯਸਮਝਾਯੋਰੋਇਸਾਮਝਗਿਮੋਰਾਵਨਬਿਮੁ
ਖਾ॥ਰਾਮਕਰੈਸੋਹੋਇਕਹਾਂਰੰਕਕਹਿਛਤ੍ਰਪਤਿ॥੧੪॥
॥ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਏਕਸੁੰਕਤਾਕੇਤੁਮਬ
ਯਾਸਸੁਤਜਾਨੋਜਿਨਦੈਕੈਬੇਤੋਆਦਰਮਹੋਦਰਬੁਲਾ
ਮਤ

ਯੋ ਹੈ ਔਰ ਬੀਰ ਪਾਛੇ ਜਾਂਕੀ ਸਾਛੇ ਦੀਜੈ ਦੇਵਗੁਰ [ਬ੍ਰਿਹਸਪਤ]
ਤਾਂਕੀ ਭੁਜ ਗਹਿਕੈ ਬਰਾਬਰ ਬਠਾਯੋ ਹੈ ਬੈਠੇ ਏਕ
ਸਾਰਣ ਸੁਮੰਤ੍ਰ ਕੇ ਪ੍ਰਬੀਨ ਕਹ੍ਯੋ ਸਭ ਕੇ ਸੁਨਾਇ ਯ
ਹਿ ਕੌਨ ਕਾਲ ਆਯੋ ਹੈ ਕੋਊ ਕਹੈ ਰਾਮ ਭਜੁ ਕੋਊ ਕ
[ਸਭਾ] ਹੈ ਸੀਤਾ ਤਜੂ ਤੁਮ ਹੂੰ ਕਹੋ ਤੌ ਕਹਾਂ ਕਰੈਂ ਦੁਖ ਪਾਯੋ ਹੈ।
੧੫॥ ॥ਮੰਤ੍ਰੀ ਓਵਾਚ ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਹਾਰੇ ਹਾਥ
ਜੋਰ ਫਿਰ ਤਾਸੋਂ ਕਹੈਂ ਬਾਤ ਊਠ ਜੋ ਕਹੋ ਤੌ ਰਾਜਾ ਮਤਿ
ਏਕਹੀ ਦਿਢਾਈਏ ਔਰ ਜੋ ਤਿਹਾਰੇ ਮਨ ਵੂਛੇ ਲਆ
[ਸੁਨਾਈਏ] ਰੇ ਨ੍ਯਾਰੇ ਹ੍ਵੈਕੈ ਜੋਈ ਭਲੋ ਹੋਇ ਮੰਤ੍ਰ ਸੋਈ ਪੈ ਪਕਾ
ਈਏ ਇਕ ਬਾਤ ਤੇ ਸੌ ਹਮ ਸਬੈ ਕਹਿ ਲੇਤ ਬੈਰੀ ਛੋ
ਟੇ ਕਰ ਜਾਨੇ ਤੇ ਨ ਜੀਤੁ ਘਰ ਆਈਏ ਕੈਸੇ ਜੈਸੇ ਮ
ਹਾ ਰੁੱਦ੍ਰ ਬੈਰੀ ਸਭ ਕੀਨੇ ਛੁੱਦ੍ਰ ਤਊ ਸਾਵਧਾਨ ਸਦਾ
ਕਹੋ ਤੇ ਸੁਨਾਈਏ ॥੧੬॥ ॥ਰਾਵਨੋਵਾਚ ਦੋਹਰਾ
॥ ॥ਤਬ ਰਾਵਨ ਫਿਰ ਯੌਂ ਕਹ੍ਯੋ ਕਹੋ ਛੁੱਦ੍ਰ ਕੀ ਬਾਤ॥
ਜਾਂ ਸੁਨਕੈ ਮੇਰੇ ਸਦਾ ਲੋਚਨ ਸ੍ਰਵਨ ਸੁਹਾਤ॥੧੭॥
॥ਮੰਤ੍ਰੀ ਓਵਾਚ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਹਾਰੇ ਕਹਤ ਵਿਚਾਰ
ਅਰਿ ਨੀਕੇ ਕਰਿ ਜੀਤਿਯੇ ਭੂਊਨ ਨੈਕੁ ਵਿਚਾਰੁ ਸਿ
[ਸਤ੍ਰ] ਵ ਅਜਹੂੰ ਦੁਰਿਤੋ ਰਹੈ॥੧੮॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਪ੍ਰਲੈ
[ਤਰਨੇ ਦਾ ਸੁਰੇਤ] ਕਾਲ ਕਰੈਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰੁਦ੍ਰ ਮਹਿ ਭੇਦ ਨਹਿ ਸੋ ਤਪ ਧਨ

ਹਿ ਨਿਕੇਤ ਅਰੁ ਦਾਤਾ ਹੀਤ ਸਦਾ ॥੭੯॥ ॥ਕਬਿੱ
ਤੁ॥ ॥ਦੇਸ ਨ ਕੇ ਰਾਜ ਨਹੀ ਰਾਜ ਕੇ ਸਮਾਜ ਨਹੀਂ ਖੰ
ਤੋ ਸੈਕੂ ਨਾਜ ਨਹੀਂ ਬਾਜੁ ਨਹੀਂ ਆਵਤੋ ਕੋਊ ਬੋਲੇ
ਬਾਪੁ ਨਹੀ ਮੰਤ੍ਰਨ ਕੇ ਜਾਪ ਨਹੀ ਹਾਥ ਬਾਨ ਚਾਪ ਨ
ਹੀ ਪੋਖ ਨ ਚਲਾਵਤੋ ॥ ਬਲ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤੁ ਹੈ ਜੁ ਠੌਰ
ਠੌਰ ਜੀਤ ਤਉ ਬੈਰੀ ਤੇ ਨ ਭੀਤ ਰੈਨ ਆਂਖਨ ਮਿਲਾ
ਵਤੋ ॥ ਤਿਨ ਹੀ ਕੇ ਕਾਜ ਮਹਾਰਾਜ ਸੁਨਤੇ ਸੈਕੌ ਜੈ
ਸੀ ਜੈਸੀ ਬਾਤਨ ਕੇ ਭੂਢ੍ਹੈ ਬਨਾਵਤੋ ॥੮੦॥ ॥ਸੋ
ਰਠਾ ॥ ॥ਜੋ ਘਰ ਮਾਹਿ ਸਮਾਜ ਸੋ ਸਭੁ ਹਮ ਤੁਮ ਸੋਕ
ਹੈ ॥ ਅਰ ਜਾਨਤ ਮਹਾਰਾਜ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦਾਨ ਸੇਵ ਨਿਪੁਨ ॥
੮੧॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਰਾਖ ਹੀ ਕੋ ਢੇਰ ਦੇਤ ਔਰਨ
ਕੋ ਲਾਖ ਤਾਂ ਕੀ ਸਾਖੁ ਕੋ ਪੁਰਾਨ ਬੇਦੁ ਆਜ ਦੀਜੀਅ
ਤੁ ਹੈ ॥ ਆਕ ਪਾਤ ਖਾਤ ਬਿਖੁ ਭਾਂਗ ਸੋ ਅਘਾਤ ਦੇਤ
ਫਲ ਸਿਧੁ ਤਰੁ ਭਿੱਛਾ ਮਾਂਗ ਲੀਜੀਅਤੁ ਹੈ ॥ ਬਾਘਨ ਕੀ
ਖਾਲ ਗਰੇ ਰੁੰਡਨ ਕੀ ਮਾਲ ਨੈਕੁ ਗਾਲ ਕੇ ਬਜਾਏ ਹਾ
ਲ ਤਾਲ ਰੀਝਿਅਤੁ ਹੈਂ ॥ ਬੈਲ ਧਨੁ ਬੇਨੁ ਘਰ ਪਾਤਰੇ
ਨ ਦੈਨ ਜਟਾ ਪਨਗ ਕੇ ਛੈਨ ਕੇ ਬਿਛੌਨ ਕੀਜੀਅਤੁ ਹੈ
॥੮੨॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਰੁੰਡਨ ਕੀ ਮਾਲ ਸਸਿ ਭਾਲ
ਲੋਚਨ ਕਰਾਲ ਤੌਰੂ ਮ੍ਰਿਗਛਾਲ ਕਟਿ ਕੇਹਰ ਕੀ ਖਾਲ

ਹੈ।ਨੈਕਹੀ ਬਜਾਏ ਗਾਲ ਗੀਤ ਜਾਤ ਤਾਤ ਕਾਲ
ਬਿਸ੍ਵ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਪੁਨ ਕਾਲਹੀ ਕੇ ਕਾਲ ਹੈ।ਰਾਮ
ਸੋ ਅਭੰਜਨ ਨਿਰੰਜਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਮੁਖ ਰੰਜਨ ਅਨੰ
ਗ ਅੰਧ ਦੀਨਨ ਕੇ ਦਯਾਲ ਹੈ।ਤੀਨੋ ਲੋਕ ਨਾਥ ਭੋ
ਲਾਨਾਥ ਸੁਰਸਰੀ ਮਾਥ ਪਾਰਬਤੀ ਪ੍ਰਾਨ ਨਾਥ ਸ
ਭ ਕੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੈ।੯੩॥ ।ਕਬਿੱਤ। ।ਕਾਹੂ ਕੇ
ਨ ਕਰੈ ਜਾਪ ਤਾਂ ਕੋ ਕੋਊ ਮਾਂ ਨ ਬਾਪ ਦਾਤਾ ਤੇ ਵਰ ਸ
ਰਾਪ ਸਦਾ ਸੁਭ ਮਤਿ ਹੈ।ਨੈਕ ਹੂੰ ਕੇ ਰੀਝੇ ਰਾਮ ਨਵੋ
ਨਿਧਿ ਵਾਰੇ ਦੇਤ ਮਨ ਕੇ ਬਿਚਾਰੇ ਤੇ ਪੁਕਾਰ ਪਹੁੰਚਤ
ਹੈ।ਭਸਮ ਚਢਾਏਂ ਬਾਏਂ ਹਾਥ ਸੋਂ ਡਰਾਏ ਬੈਲ ਦ
ਰਸਨ ਪਾਏ ਤਾਂ ਕੋ ਗਤਿ ਹੀ ਕੀ ਗਤਿ ਹੈ।ਸੀਂਸ ਗੰਗ
ਧਾਰ ਮਾਥੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਤ੍ਰਿਨੈਨ ਧਰ ਕੰਠ ਬਿਖੁ ਧਰ ਐ
ਸੋ ਪਾਰਬਤੀ ਪਤਿ ਹੈ।੯੪॥ ।ਕਬਿੱਤ। ।ਪਾ
ਛੇ ਨ ਨਿਵਾਏ ਮਾਥ ਤੁਮ ਕੇ ਤੋ ਭੋਲਾਨਾਥ ਭਯੋ ਨ ਮੁਕ
ਤਿ ਤਾਂ ਤੇ ਜੀ ਸੋਂ ਖੀਝ ਅਤਿ ਹੈਂ।ਸੁਤੋ ਵਾਹੀ ਦੇਖ ਰੀਤੇ
ਪਸੁ ਪੰਛੀ ਕੀਟ ਕ੍ਰਿਮ ਮਾਨੁਖ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੀ
ਜਿਅਤੁ ਹੈ।ਰਾਮ ਅਬ ਪਾਇੰ ਨ ਪਰਤ ਮਨ ਮੈਂ ਡਰਾਂ
ਤ ਯਾਹੈ ਏਕ ਨਯੋ ਅਪਰਾਧ ਕੀਜਿਅਤੁ ਹੈ।ਜਨਮ
ਨ ਲੈਹੈ ਪਗ ਸੀਸ ਨ ਛੁਵੈਹੈ ਆਗੇ ਦੋਊ ਪਾਪ ਛਮੇ

ਤੁਮੇਕਹੇਲੀਜਅਤਿਹੈਂ॥੮੫॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਜੌ
ਦੀਪਮਨੋਜਬੈਰੀਡਾਮੋਕਰਰਾਖਢੇਰੀਤਊਗਿਰ
ਜਾਇਅਰਧੰਗਹੀਅਧੀਨਹੈਯਾਹੀਤੇਸੁਧਾਕਰ
ਕੋਮਾਥੇਪਰਦੀਨੋਘਰਕਾਲਕੂਟਪੀਵੇਬਿਨਪਚੇਕੈ
ਠਲੀਨਹੈਪ੍ਰਲੈਕਾਲਆਗਹੂਕੇਨੈਨਕੀਨੋਰਾਮ
ਤਾਕੇਜਟਾਗੰਗਰਾਖਬੈਰੀਜਾਲੇਨਹੀਂਹੀਨਹੈਐ
ਸੇਮਹਾਂਰੁੱਦ੍ਰਜਾਂਤੇਡਰੈਕਾਲਛੁੱਦ੍ਰਸੋਈਰਸਕੇਸਮੁ
ਦ੍ਰਰਾਜਨੀਤਕੇਪ੍ਰਬੀਨਹੈ॥੮੬॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਜੇ
ਬੈਰਨਤੇਡਰਪਹੀ॥ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕਸਬਦੇਵ॥ਤੁਮਸਭ
ਬਿਧਿਹੂਹੋਬਲੀਤਊਤਜੋਅਹਿਮੇਵ॥੮੭॥ ॥ਸੋਰਠਾ
॥ ॥ਮੰਤ੍ਰਨਕੀਯਹਿਰੀਤਿਬਿਨਬੂਝੈਬੋਲੈਨਹੀਂ॥ਸੁਰ
ਗੁਰਬਾਂਧੀਨੀਤਮੰਤ੍ਰਬਿਫਲਭਏਹੋਤਹੈ॥੮੮॥ ਸੋਰਠਾ
॥ ॥ਰਘੁਪਤਿਮਾਂਤ੍ਰੀਚਾਰਕਪਿਦਲਲੈਗਢਲੰਕ
ਪਰਾ॥ਤੁਮਕੇਮੰਤ੍ਰਵਿਚਾਰਜਾਮਤ੍ਰਪਰੇਪਲੰਕਕਾਸੁਖੀ॥
੮੯॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਜੋਪ੍ਰਿਯਬਾਦੀਲੋਗਭੀਰਪਰੇ
ਪ੍ਰਭੁਸੌਂਕਹੈਂ॥ਅਬਤੇਕਰਲੈਭੋਗਕਾਲ੍ਹਸਭਮਰਜਾ
ਹਿਂਗੇ॥੯੦॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤਿਨਕੇਬਚਨਪ੍ਰਮਾ
ਨਜੇਭੂਪਤਿਮਨਮਾਹਿਧਰਹਿ॥ਤਿਨਪਰਕਾਲਪਲਾ
ਨਜਗਜੀਵਨਨਿਸਸ੍ਵਪਨਜਯੋਂ॥੯੧॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥

॥ਕਹੈ ਮੰਤ੍ਰ ਬਿਪ੍ਰੀਤਿ (ਉਲਟਾ) ਮੁਖ ਮੀਠੇ ਜਿਯ ਮੈਂ ਰੋਸ॥ਪਿਤਾ
ਬੰਧੁ (ਭ੍ਰਾਤਾ) ਗੁਰ ਮੀਤ ਸੁਰ ਗੁਰ (ਬ੍ਰਹਸਪਤਿ) ਕੇ ਮਤ ਮਾਰਿਯੇ॥੯੨॥ ॥
ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਰਾਵਨ ਤਿਨ ਕੇ ਬਚਨ
ਸੁਨ ਬੋਲਯੋ ਤਬ ਮੁਸਕਾਇ॥ਲਾਇਕ (ਤਜਕੇ) ਬੈਰੀ ਜਾਨਿਯੇ
ਤਬ ਕੀਜਿਯੇ ਉਪਾਇ॥੯੩॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਕਾਂ
ਪਰ ਵਿਚਾਰੋ ਮੰਤ੍ਰ ਰਾਮ ਕੌਨ ਬਲਵੰਤ ਔਰ ਕਪਿ ਜੂ
ਥ ਕੋਊ ਲਾਇਕ ਨ ਜਾਨਿਯੋ ਹੈ॥ਜੋਗ ਭੂਪ ਰਾਜ ਨ
ਹੀ ਰਾਜ ਕੋ ਸਮਾਜੁ ਨਹੀਂ ਕੌਨ ਜਾਨੈ ਲੋਕਾਪਤਿ ਕਹਾਂ
ਕਰ ਮਾਨਯੋ ਹੈ॥ਸੱਕ੍ਰ (ਇੰਦ੍ਰ) ਨ ਬਦਨ ਚਾਰੀ (ਬ੍ਰਹਮਾ) ਯਾਹੀ ਤੇ ਸਕੁਚ (ਰੁਦ੍ਰ)
ਭਾਰੀ ਕਾਸੋਂ ਜਾਇ ਲਰੈ ਮੰਤ੍ਰੀ ਐਸੀ ਜੀਅ ਆਨਯੋ ਹੈ
॥ਜੈਸੇ ਸਿੰਘ ਸ੍ਯਾਰ (ਗਿੱਦੜ) ਕੇ ਨ ਪੰਡਿਤ ਗਵਾਰ ਕੇ ਪਪੀਲ (ਕੀੜੀ)
ਕਾ ਕੇ ਕਾਹੂ ਗਜ ਰਾਜ (ਹਸਤੀ) ਨ ਪਲਾਨਯੋ ਹੈ॥੯੪॥ ਦੋਹਰਾ
॥ ॥ਤੁਮ ਹਮਰੇ ਦੋਊ ਕਹੀ ਰੁਚਿ ਅਨ ਰੁਚਿ ਕੀ ਧੀਰ॥
ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰੁਚੈਗੀ ਸੋ ਕਰਿਹੌਂ ਸੁਨ ਬੀਰ॥੯੫॥ ॥
ਮੰਤ੍ਰੀਓਵਾਚ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤਬ ਸੁਕ ਮਨਹਿ ਵਿਚਾਰ
ਅਬੈ ਜਬਾਰ ਬਕਤ ਹੌ ਤੌ ਯਹਿ ਡਾਰੈ ਮਾਰ ਪਾਛੇ ਕੀ
ਪਛੇ ਲਗੀ॥੯੬॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਸੁਨੋ ਰਾਜਾ ਲੋ
ਕਪਤਿ ਆਜ ਤੇਰੀ ਬਾਤ ਅਤਿ ਕੌਨ ਸੁਰਪਤਿ (ਇੰਦ੍ਰ) ਧਨਪ
ਤਿ (ਕੁਬੇਰ) ਲੋਕਪਤਿ (ਬਰਨ) ਹੈ॥ਬੀਸੋ ਭੁਜ ਬਲਵੰਤ ਦਸੋ ਤੁੰਡ ਮੰਡ

ਕਰਪੂਜੈਸੇਪਸੁਪ੍ਰਭੁਐਸੀਤੋਸੋਂਆਜਰਤਿਹੈ।ਤੀਨੋ
ਲੋਕਚਰਨਕਮਲਤੇਰੋਸੇਵੈਅਰਿਅਸੁਰਕੀਪਾਤਿ
ਚੇਰੀਬੋਲਕੀਬਸਾਤਿਹੈ।ਭਲੀਕਰੀਹਰੀਸੀਜਰਾ
ਮਰੇਕੋਵਿਸਾਰਜੀਅਬੋਲਓਤਬਸਾਧੁਸਾਧੁਭਲੀ
ਤੇਰੀਮਤਿਹੈ।੯੭॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਜਬਸੁਕਕੇਬਚ
ਨਨਹਸੇਦਈਵਡਾਈਤਾਹਿ।ਤਬਸਾਰਨਮਨਮੈਂ
ਕਹੈਯਾਂਤੋਐਸੀਆਹਿ।੯੮॥ ।ਸੋਰਠਾ। ।ਕ
ਹੇਕੀਕੁਸਰਾਤਐਸੇਮੇਤਸਰਾਹੀਆਹਿ।ਪਰਾਧੀਨ
ਕੀਬਾਤਅਰੁਪ੍ਰਭੁਤਜੇਅਨੀਤਹੈ।੯੯॥ ।ਕਬਿਤ੍ਰ।
।ਤੇਬਿਨਾਸੀਲੰਕਪਤਿਚਾਰੋਜੁਗਮੂਢਮਤਿਚੀਟੀ
ਜੁਤੁਰਾਨਨਲੌਸਦਾਆਵਾਗੌਨਹੈ।ਸੂਰਸਸਿਸੇਵੈ
ਪੌਰਬਾਂਧੇਸੁਰਰਾਜਦੌਰਤੇਰੇਈਅਧੀਨਕਾਲਨ
ਰਪਤਿਪੌਨਹੈ।ਕੁੰਭਸੇਕਰਨਐਸੇਆਪਦਾਹਰਨ
ਬੀਰਮੇਘਨਾਦਸੇਸਪੂਤਤੇਹਿਤ੍ਰੈਕੌਨਹੈ।ਹਸੇਤਬ
ਸਾਰਨਕੇਬਾਰਨਦਿਵਾਏਦਸਆਇਤੇਰੇਆਗੇਬਾ
ਕਪਤਿਕੀਨੋਮੌਨਹੈ।੧੦੦॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਕਹੇਮੋਹ
ਦਰਹਾਲਤੇਮਨਮੈਫੂਲਤਕੂਰ।ਜਬਹਿਜਬਾਰਬਕ
ਹੈਗੇਤਬਕਰਹੈਚਕਚੂਰ।੧੦੧॥ ।ਸੋਰਠਾ। ।ਹ
ਮਯਾਂਕੇਆਧੀਨਸ੍ਰੀਰਘੁਪਤਿਜਾਨਤਸਬੈ।ਜੇਸੇ

ਛੂਟੀ ਤੇ ਦੀਨ ਕਪਿ ਨਾਚੈ ਬੈਠੈ ਉਠੈ॥੧੦੨॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ
॥ ॥ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਬੌਰੋ ਰਸੱਗਾ ਕੀਨੇ ਤੈ ਅਨੇਕ ਜੱਗਅ
ਤਾਕੋ ਫਲ ਲਾਗਯੋ ਜੁ ਤੂੰ ਜਾਨਕੀ ਲੈ ਆਯੋ ਹੈ॥ ਰਾਮ
ਕੋ ਸੁਭਾਉ ਸਭ ਲੋਕਨ ਮੈ ਐਸੋ ਪਰਯੋ ਔਰ ਕਹੋ ਕ
ਊ ਕਾਹੂ ਯਾਤੇ ਦੁਖ ਪਾਯੋ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੋ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਰਚਯੋ ਭ
ਹੈ ਤੈ ਤੂੰ ਰਚੈ ਅਰ ਤੈ ਹੀ ਲੈ ਨ ਭਚੈ ਜੌ ਲੌ ਜੀਯ ਮੈ ਨ
ਆਯੋ ਹੈ॥ ਕਾਹੇ ਤੇ ਮੋਹਿ ਦਰ ਨ ਕਹੈ ਮੋਸੋ ਐਸੀ ਬਾਤ
ਮੰਤ੍ਰੀ ਹੈ ਪੁਰਾਨੇ ਅਰ ਮੇਰੇ ਈ ਬਢਾਯੋ ਹੈ॥੧੦੩॥ ॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਬੀਰ ਪਾਛ ਮਨ ਮੈ ਕਹਯੋ ਨਿਰਖ ਰਾਜ
ਕੀ ਓਰ॥ ਠਕੁਰ ਸੁਹਾਤੀ ਬਿਨ ਕਹੇ ਮੋ ਪਰ ਪਰੈ ਨਿਹੋ
ਰ॥੧੦੪॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਕੋਟਕ ਸਹੋ ਅਕਾਜ ਐ
ਰ ਅਬਹਿ ਸਿਰ ਕਾਟੀਯਿ ਤਾਕੀ ਜਨਨੀ ਲਾਜ ਰਘੁ
ਪਤਿ ਤਜ ਔਰੈ ਭਜੈ॥੧੦੫॥ ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਐਸੇ
ਤੁਮ ਬਲੀ ਭਏ ਸਾਤੋ ਲੋਕ ਛੇਦ ਗਏ ਬਹੁਰੇ ਫਿਰੇ ਤੇ
ਅੰਤ ਭੂਮਹਿ ਅਧਾਰ ਹੈ॥ ਹਾਲ ਹਮ ਰਾਮ ਬਲ ਢਾ
ਪੈਜੈ ਸੈ ਤੂਲ ਆਗ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਤੇ ਕਛੂ ਪਾਛੇ ਕੋ ਵਿਚਾ
ਰ ਹੈ॥ ਬੋਲਯੋ ਤਾਸੋ ਕੋਪ ਕਰ ਕਯੋਰੇ ਬਿਰੂਪਾਛ ਆਜ
ਮੇਰੇ ਜਾਨੇ ਤੂੰ ਤੋ ਬੂਢੋ ਬਾਵਰੋ ਗਵਾਰ ਹੈ॥ ਏਜੁ ਯੌਂ ਕਹੱ
ਤ ਇਨੈ ਸੌਂਹ ਦੈ ਕੈ ਬੂਝੈਂ ਰਾਜਾ ਔਰ ਕਛੂ ਮੰਤ੍ਰੀ ਹੈ ਕਿਧ

ਹੈ ਮੰਤ੍ਰ ਸਾਰ ਹੈ॥੧੦੬॥ ॥ਰਾਵਨ ਵਾਚ॥ ਦੋਹਰਾ॥
॥ਤਬ ਬੋਲ੍ਯੋ ਸਬ ਸੋਂ ਉਲਟ ਔਰੈ ਕਛੂ ਵਿਚਾਰ
॥ਬਿਭੂਪਾਛ ਯੌਂ ਕਹਿਤ ਹੈ ਅਬ ਹਿ ਕਹੌ ਨਿਰਧਾਰ॥
੧੦੭॥ ॥ਮੰਤ੍ਰੀ ਵਿਵਾਚ॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪੁਨ ਬੋਲੈ ਤ
ਸੌਂ ਸਭੈ ਹਾਥ ਜੋਰ ਸਿਰ ਨ੍ਯਾਇ॥ਮਹਾਰਾਜ ਜੈਂ ਕਹੀ
ਹੀ ਦੇਊ ਕਹੈਂ ਸੁਨਾਇ॥੧੦੮॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਤੁ
ਮ ਸਬ ਕੇ ਸਿਰ ਔਰ ਏਕ ਪਛੂ ਬਿਨਤੀ ਕਰੈ॥ਏਕ
ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਆਇਸ ਬਿਨ ਕਹੋ ਕੋ ਕਹਿ ਸਕੈ॥੧੦੯॥
॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਬੀਧ ਕਾਲ ਕੀ ਪੋਟ ਜਿਯ ਮੈਂ ਰਿਸ
ਰਾਵਨ ਕਹੋ॥ਕੈਨ ਬੱਜ੍ਰ ਕੀ ਚੋਟ ਮੰਤ੍ਰੀ ਸੁਰਪਤਿ ਅ
ਰਹੈਂ॥੧੧੦॥ ॥ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਜੋ ਕ
ਹਿ ਹੈ ਜਿਯ ਦੇਹ ਤੌ ਹੌਂ ਕਹੋ ਨ ਮਾਨੋ ਹੌ॥ਜੁੱਧ ਸਾਮੁਹੇ
ਲੇਹੁ ਤੌਂ ਏ ਬਚਨ ਪ੍ਰਮਾਨ ਹੈ॥੧੧੧॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
॥ਤਬ ਬੋਲੇ ਲੰਕਾ ਪਤੀ ਕਹੋਂ ਦੂਸਰੀ ਬਾਤ॥ਤੁਮ ਮੰ
ਤ੍ਰੀ ਮੇਰੇ ਸਬੈ ਰਘੁਪਤਿ ਤੇ ਨ ਡਰਾਤ॥੧੧੨॥ ॥ਮੰ
ਤ੍ਰੀ ਵਿਵਾਚ॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਰਾਵਨ ਕੇ ਯਹਿ ਹੇਤੁ ਯਾ
ਹੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭੁ ਤਾ ਕਹੋ॥ਯੌਂ ਨਹਿ ਜਾਨਤ ਪੇਤ ਮ੍ਰਿਗ ਦ੍ਵੈਤ
ਕੇ ਸਿੰਘ ਕੋ॥੧੧੩॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਤਬ ਸੁਕ ਕੇ
ਬੋਲਤ ਭਏ ਸਭ ਕੇ ਆਗੇ ਧਾਇ॥ਜੌਂ ਏਤ ਬਤੈ ਪ੍ਰਭ

ਤਾਕਹੀ ਤਿਉਂ ਅਬ ਸਾਚ ਸੁਨਾਇਓ॥੧੧੪॥ ॥ਦੋ
ਹਰਾ॥ ॥ਤਬ ਸਾਰਨਕੇ ਸੁਕ ਕਹੀ ਸੁਨ ਮੰਤ੍ਰਨਕੇ
ਰਾਇ॥ਬਾਰਨ ਲੈ ਤੁਮ ਘਰ ਗਏ ਮੋ ਕੌ ਦੇਤ ਛੁਕਾ
ਇ॥੧੧੫॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪੁਨ ਸੁਕ ਮਨ ਸਮਝਿ
ਉਤਬਹਿ ਜਹਾਂ ਦਿਵਸ ਤਹਿ ਰਾਤ॥ਧਰਮ ਕਰਤ
ਜੋ ਮਾਰ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਭਲੀ ਨ ਬਾਤ॥੧੧੬॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ
॥ ॥ਰਾਜਾ ਸੁਨ ਠਕੁਰ ਸੁਹਾਤੀ ਹਮ ਸਬੈ ਕਹੀਅ
ਬਤੁਮੈ ਬਚਨੁ ਜਥਾਰਥ ਸੁਨਾਈਓ॥ਰਾਮ ਕੋਪ
ਕੀਨੀਓ ਬਿਰਿਛ ਲੈਨ ਬਚੈ ਕੋਊ ਔਰ ਇਨ ਬੀਚ
ਪ੍ਰਾਨ ਕਹਾਂ ਲੌ ਬਚਾਈਓ॥ਔਰ ਬਿਪਰੀਤਿ ਅਪਰ
ਧਬਿਨ ਤਾਕੀ ਤੀਅ ਸੂਨੇ ਘਰ ਜਾਇ ਛਲ ਬਲ ਕੇ
ਚੁਰਾਈਓ॥ਭਾਟੈ ਮਾਰ ਡਾਰ ਮਹਾਰਾਜ ਗਜ ਰਾਜ ਸੁ
ਨੇ ਮਦ ਕੇ ਭਏ ਤੇ ਕਹਾਂ ਕੇਹਰ ਜਗਾਈਓ॥੧੧੭॥
॥ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਬੋਲੇ ਤਬ ਲੰਕ
ਪਤਿ ਕੋਪ ਕੈ ਕੀਟ ਮੂੜ੍ਹ ਮਤਿ ਰਾਮ ਬਲੁ ਕਹੈ ਅਤਿ
ਹਿਤਿਆਂ ਦਹੱਤ ਹੈ॥ਬੀਸ ਭੁਜ ਸੀਸ ਦਸ ਸੁਰਾਸੁ
ਰ ਸਬੈ ਬਸਿ ਤਿਆ ਪਤਿ ਬਸਿ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੈ ਬਸੱਤ
ਹੈ॥ਦੇਖ ਸਬ ਹੀ ਕੇ ਏਕ ਮੀਚ ਹੂ ਕੌ ਹੇਰਿ ਰਸੇ ਤੋ
ਕਾਲ ਬਿਆਲ ਪੈਂਟ ਬਾਂਧੋ ਹੀ ਰਹੱਤ ਹੈ॥ਸਾਚ ਕੇ

ਕਹੇਤੇ ਰਾਜਾ ਐਸੋ ਦੁਖ ਲਾਗਤ ਹੈ ਸੁਕਤੇ ਕਹੇ ਹੈ
ਅਬ ਸਾਰਨ ਕਹੰਤ ਹੈ॥੧੧੮॥ ॥ਅਤ੍ਰੀਰਿਖਵਾਚ॥
ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਨੀਤ ਕੀ ਸੁਨਤ ਬਾਤ ਕਾਹੇ ਕੋ ਰਿਸਾਤ
ਪ੍ਰਭੁ ਮੰਤ੍ਰੀ ਸੁਨੀਏ ਤੇ ਕ੍ਰੋਧ ਮਨ ਮੈ ਨ ਧਰੀਏ ਔਰ ਸ
ਬ ਬਾਤਨ ਕੋ ਪਾਇ ਕੈ ਨ ਅਧੀਨ ਰਹੈਂ ਮੰਤ੍ਰੀ ਜਬ ਬੂਝੈ
ਤਬ ਹਮੈ ਅਨੁਸਰੀਏ ਸੂਰ ਕੇ ਸੁਭਾਉ ਬਿਨਾ ਜੁੱਧ
ਨਾ ਕਰੈ ਬਖਾਨ ਕਾਇਰ ਜੋ ਕਹਾਂ ਘਰ ਬੈਠੇ ਸੋਚ
ਕਰੀਏ ਜੌ ਲੌ ਸਿਵ ਘਰ ਮੈ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਮਹਾਰਾਜ
ਤੌ ਲੌ ਲਾਖ ਹੁੱਦ ਕੀ ਸਹਾਇ ਹੂੰ ਤੇ ਮਰੀਏ॥੧੧੯॥
॥ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਸਾਰਨ ਕੇ ਬਾਰਨਹਿ
ਏਹੈਂ ਸੁਤੇ ਫੇਰ ਲੇਹੁ ਜਾਨਤ ਹੋ ਪਾਪੀ ਜਹਿ ਰਾਮ ਹੀ ਕੀ
ਓਰ ਹੈ ਕਾਹੇ ਰੇ ਕੁਮਤਿ ਸਭ ਮੰਤ੍ਰਨ ਮੈਂ ਨੀਚ ਮਤਿ ਅ
ਜ ਸੁਰਪਤਿ ਤੇ ਕਹਾ ਰਾਮਚੰਦ ਜੋਰ ਹੈ ਐਸੀ ਐਸੀ
ਬਾਤਨ ਕੇ ਹਸ ਕੇ ਬਿਖਾਦ ਕਰੈ ਏਤੇ ਕਹੇ ਬੱਜ ਹੂੰ ਤੇ
ਸੁਮਨ ਕਠੋਰ ਹੈ ਬੋਲਿਓ ਬਿਰੂਪਾਛ ਰਾਜਾ ਆਛੀ
ਬਾਤ ਐਸੀ ਬੁਰੀ ਤੂੰ ਸੁਨਿ ਲੀਜੈ ਆਜ ਮੰਤ੍ਰੀ ਕੀ
ਚੋਰ ਹੈ॥੧੨੦॥ ॥ਅਤ੍ਰੀਰਿਖਵਾਚ॥ ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਸੂ
ਰ ਜਬ ਕਰੈ ਛਲੁ ਤਾਂਹੀ ਘਰੀ ਜਾਇ ਬਲ ਨਾਤੋ ਰਾਮ
ਬੈਰ ਭਏ ਕੌਨ ਸੀ ਅਨੀਤ ਹੈ ਰਾਜਨ ਕੀ ਰੀਤ ਰਨ

ਮਾਂਨੈ ਅਰਿ ਮਾਰੈ ਮਰੈ ਹਾਰੈ ਪਰਲੋਕ ਜਾਇ ਐਸ ਜ
ਬ ਜੀਤ ਹੈ। ਜਹਾਂ ਹੈ ਧਰਮ ਬਾਤ ਤਹਾਂ ਹੈ ਨ ਪਛੱਪਾ
ਤ ਮੰਤ੍ਰ ਚੂਕ ਗਏ ਹਮੈ ਬਡੀ ਬਿਪਰੀਤ ਹੈ। ਰਹੀਓ
ਨਿਚੀਤ ਸਦਾ ਨੀਤ ਚਲੇ ਜੈਸੇ ਜਬ ਨੀਤ ਨੈਕੁ ਛਾਡੈ
ਤਾਂਕੀ ਕੈਨ ਪਰਤੀਤ ਹੈ।੧੨੧।। ।।ਰਾਵਨੋਵਾਚ।।
ਕਬਿੱਤੁ।। ।।ਸੁਨ ਰੇ ਗਵਾਰ ਏਕ ਬਾਰ ਹੌਂ ਨ ਗਯੋ ਲ
ਇਕੋ ਤੋ ਉਪਾਰ ਮੇਰੁ ਸਿੰਧੁ ਪਾਰ ਡਾਰ ਦੇਓ ਜੋ ਕਹੌ
ਤੌ ਸੂਰ ਕੋ ਨਿਚੋਰ ਤੇਜ ਛੀਕ ਕਰੋਂ ਸਸਿ ਮੈਂ ਤੇ ਸੁਧਾਰ
ਸ ਰਤੀ ਕੈ ਨਿਕਾਰ ਦੇਓ ਦੇਵਨ ਕੋ ਮਾਰ ਤਾਤਕਾਲ
ਕਰੋਂ ਭਿੰਡਮਾਲ ਸਿਵ ਕੋ ਚਢਾਉਂ ਹਾਲ ਕਾਲ ਹੂੰ ਕੋ
ਮਾਰ ਦੇਓਂ ਅਨਮੈ ਮਹੋਦਰ ਕਹੀ ਸੁ ਦਿਨ ਬੀਤੇ ਅ
ਬ ਚੂਕ ਕਰ ਬਾਤ ਕਹੋ ਕਹੋ ਤੋ ਵਿਸਾਰ ਦੇਓ।੧੨੨।।
।।ਅੰਤ੍ਰਿਓਵਾਚ।। ਕਬਿੱਤੁ।। ।।ਹਨੂਮਾਨ ਆਏ
ਤਿਨੋ ਹੇਰੀ ਸੋ ਜਰਾਏ ਗਾਊ ਬਾਂਧਯੋ ਬੈਰੁ ਤਾਹੀ ਕੇ ਕਹੇ
ਤੇ ਛਾਡ ਦੀਜੀਏ। ਬਾਲਿ ਸੁਤ ਧਾਏ ਤਾਂਕੇ ਪਾਉਂ ਨ ਉ
ਠਾਏ ਕਾਹੂ ਤਿਨੈ ਸੇਂ ਨ ਖੀਜੈ ਰਾਜਾ ਹਮਹੂ ਸੋ ਖੀਜਿਏ
।ਬੂਝੇ ਤੇ ਨ ਸਾਚ ਕਹੈ ਤੇ ਸਦਾ ਨਰਕ ਰਹੈ ਕਹੈ ਜੋ ਜ
ਥਾਰਥ ਤੇ ਐਸੀ ਮਾਨ ਲੀਜੀਏ। ਤੇਰੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸੋ
ਨ ਰਾਮ ਕੇ ਖਾਏ ਲੋਨ ਦੇਊ ਹਮ ਕਹੀ ਜੋਊ ਜਾਨੀਏ

ਸੁ ਕੀਜਿਯੇ ॥੧੨੩॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਸੁਨ ਰਾਵਨ
ਜਿਯ ਮੈਂ ਜਰੈ ਕੀਨੋ ਤਿਹ ਠੀਕਾਨਾ ਮੰਤ੍ਰਨ ਕੋ ਅਰ ਨਾਰਿ
ਕੋ ਦੇਖਤ ਏਕ ਵਿਚਾਰ ॥੧੨੪॥ ॥ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥
ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਇਹ ਮੰਤ੍ਰੀ ਕਿਹ ਕਾਮ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਹਿਤ ਸਮ
ਝੈਂ ਨਹੀ ॥ ਅਬ ਮਾਯਾ ਕੋ ਰਾਮ ਰਚ ਮਾਰੌਂ ਸੀਤਹਿ ਛਲੌਂ
॥੧੨੫॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਸਭਾ ਉਠਿ ਯਹਿ ਬਾਤ ਸੁਨਿ
ਇੰਦ੍ਰ ਜਮ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤਿ ਭਲੀ ਭਈ ਕੁਸਰਾਤ ਮੰਤ੍ਰ ਨਮਾ
ਵਰੁਨ ਕੁਬੇਰ
ਨੈ ਸੀਸ ਦਸ ॥੧੨੬॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਤੀਯ ਬੀਨਿ
ਸਾਥ ਧਸ੍ਯੋ ਹਾਥ ਪਰ ਹਾਥ ਕਸ੍ਯੋ ਨਾਥ ਬੜੀ ਬਾਰ
ਲੌ ਸੁ ਮੰਤ੍ਰ ਕਛੂ ਕਸ੍ਯੋ ਹੈ ॥ ਵੈਤੋ ਸਭ ਬੂਢੇ ਕਛੂ ਬਾਵ
ਰੀ ਸੀ ਕਹੈ ਬਾਤ ਜਾਨਤ ਹੋ ਤੈਂ ਉਨਹੀ ਕੇ ਜਿਯ ਮੈਂ ਰਾਮ ਪਰ
ਯੋ ਹੈ ॥ ਰਾਨੀ ਦੁਖ ਪਾਯੋ ਕਹੈ ਜੀ ਮੈਂ ਕਾਲ ਆਯੋ ਪਾਛੇ
ਕਹੀ ਭਲੀ ਕੀਨੀ ਤੁਮ ਤੇਤੋ ਇੰਦ੍ਰ ਡਸ੍ਯੋ ਹੈ ॥ ਬੋਰੋ ਰਹ
ਯੋ ਸਾਥ ਕੌਨ ਬਾਤ ਕੇ ਬੁਰੋ ਮਨਾਊਂ ਰਾਮ ਗੁਨ ਗਾਊਂ
ਰਾਤ੍ਰ ਭਈ ਪਤਿ ਮਸ੍ਯੋ ਹੈ ॥੧੨੭॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਅਬ ਆਗੇ ਛਲ ਕਰੈਗੋ ਸੀਤਾ ਕੇ ਢਿਗ ਜਾਇ ॥ ਕਥ
ਸੁ ਆਗੇ ਹੋਇਗੀ ਸੰਤ ਸੁਨਹੁ ਮਨ ਲਾਇ ॥੧੨੮॥
॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਬਹੁਤ ਆਪਦਾ ਪਾਇ ਪ੍ਰਾਨ ਤਜਤ ਹੈ
ਜਾਨਕੀ ॥ ਤ੍ਰਿਜਟੀ ਕਰੈ ਸਹਾਇ ਯਾਹੀ ਤੇ ਜੀਵਤ ਬਚੈ

॥੧੨੯॥ ॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਰਾਮਗੀਤੇਮੰਤ੍ਰੀਉਪਦੇ
ਸਨਵੋਮੇਅੰਕ॥੯॥੯੧੩॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਤਬਰਾਵਨਮਨਮੈਕਹੈਕਰੌਂਏਕਅਬਕਾਮਾ॥ਆਸ
ਕੇਪਰਪੰਚਕੈਰੋਹੈਂਸੁਲਛਮਨਰਾਮਾ॥੧॥ ॥ਸੋ
ਰਠਾ॥ ॥ਤਿਨਕੇਤੁਰਤਬਿਨਾਸਦਿਖਰਾਊਂਮਾਥ
ਜ੍ਵਾਲਾ॥ਸੀਅਕੀਤੋਰੌਂਆਸਤਬਭੁਜ ਹੈਦ
ਸਕੈਧਰੋ॥੨॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਏਮਾਯਾਕੇਕ
ਲਪੈਨਹਿਜਾਨਤਮੂੜ੍ਹਮਤਿ॥ਜੋਂਏਧੀਵਰਕੇਜਾਲ
ਪਰੈਮੀਨਛਲਕੇਕਰੈ॥੩॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਉ
ਤਰਵਿਕੁਲਉਦੋਤਰਜਨੀਚਰਤਮਹਰਨਕੋ॥ਦਿ
ਤ੍ਰਦੀਪਜੋਂਏਜੋਤਇਤਰਾਵਨਐਸੇਲਰੈ॥੪॥ ॥
ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਜੀਅਮੈਬਿਚਾਰੀਜੈਸੀਜਾਇਬਨਕ
ਰੀਤੈਸੀਜਹਾਂਸੀਅਬੈਸੀਚਲੋਏਤਹਾਂਹੀਕੋਧਾਇ
ਕੈ॥ਤੀਅਲੀਨੀਸੰਗਮਾਨੋਫੁੱਟਪੈਅਨੰਗਧਸੋਏ
ਕਾਲਹਸੋਏਅਜਕਾਲਲੇਤਹੈਂਉਠਾਇਕੈ॥ਕ੍ਰੂਰ
ਕਸਬਦਕਰਾਲਭਯੋਰਾਮਕਟਿਹਾਲਚਾਲਮੇਲ
ਭੇਰੀਦੁੰਦਭੀਬਜਾਇਕੈ॥ਭਾਜੋਏਜਾਇਰਾਵਨਤਿ
ਹਾਰੇਤਰਮਹਾਰਾਜਰਾਮਚੰਦਜੂਸੋਕਾਹੂਐਸੀਕ
ਹੀਜਾਇਕੈ॥੫॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਐਸੀਸੁਨਬਾ

ਤ ਸਬੁ ਫੂਲ ਗਏ ਗਾਤ ਕਪਿ ਰਾਮ ਦਾਸ ਭਰੇ ਭਾਰੀ
ਅਬ ਕੈਸੀ ਕਰਹੌ ਆਇ ਲਛਮਨ ਮੁਸਕਾਇ ਕ
ਹ੍ਯੋ ਪਾਂਇ ਗਹਿ ਕੈ ਨ ਦੂਰਿ ਭਾਈ ਨਾਥ ਕਹੋਂ ਨਾਗੀ ਮਾਰ
ਹੌਂ ਲੋਕਪੈ ਕਹਿਤ ਲੰਕ ਪਤੀ ਭਾਗ੍ਯੋ ਮੇਰੇ ਡਰ ਮੋਕੋ
ਡਰ ਦੈ ਭਏ ਸੁ ਕੈਸੀ ਭਾਂਤਿ ਭਰਹੌ ਫਿਰ ਕੇ ਬਿਨ ਮਾਰੇ
ਹੈ ਤੋ ਸੀਅ ਕੇ ਨ ਲੈਹੌ ਅਰ ਭਾਜ੍ਯੋ ਅਰਿ ਤਾਂ ਕੀ ਤੌਨ
ਪੀਠ ਛਦ ਲਰਹੌ ॥ ੮ ॥ ॥ਲਛਮਨੋਵਾਚ ਕਬਿ
ਤ ॥ ॥ਲਛਮਨ ਕੀ ਸੁਨ ਸੁਭਟ ਮੁਕਟਿ ਮਨਿ ਐ
ਸੀ ਐਸੀ ਬਾਤਨ ਤੇ ਐਸੇ ਅਨੁਸਰਹੌ ਆਜ ਜੋ ਤਿ
ਹੀਠ ਜਾਂ ਕੇ ਪੀਠ ਮੈ ਲਗਾਇ ਰਾਖੈ ਤਾਹਾਂ ਤੇ ਧਸੀਟ ਤ
ਨ ਏਕ ਆਂਕ ਹੁਰਹੌ ਔਰ ਜੈ ਕਹੌ ਤੌ ਚਹੂੰ ਓਰ ਘੇਰ
ਰਾਖੈ ਪ੍ਰਭੁ ਜੌਲੌ ਤੁਮ ਆਵੈ ਤੌਲੌ ਠੌਰ ਤੇ ਨ ਟਰਹੌ ॥
ਐਸੇ ਰਘੁਬੀਰ ਛੀਰ ਨੀਰ ਕੇ ਬਿਬੇਕ ਕਪਿ ਭੀਰ ਕੀ
ਬਹੀਰ ਕੋ ਸਮਾਇ ਕੈ ਨਿਕਰਹੌ ॥੭॥ ॥ਰਾਮਚੰਦ
ਉਵਾਚ ਕਬਿਤ ॥ ॥ਤੋਤੇ ਬਾਤ ਕਹੀ ਤੋ ਪੌਰਖ ਤੇ
ਸਹੀ ਤਊ ਸੂਰਨ ਕੇ ਲਰਬੇ ਕੀ ਔਰੈ ਭਾਂਤਿ ਬਾਤ ਹੈ ॥
ਜੌਲੌ ਨਭ ਰਾਵਨ ਕੇ ਮਾਸਨ ਉਡਾਊਂ ਗੀਧ ਜੋਗਨੀ
ਪਿਸਾਚ ਪ੍ਰੇਤ ਭੂਤਨ ਅਘਾਤ ਹੈਂ ਜੌਲੌ ਦਸ ਮੁੰਡ
ਕੇ ਝੁੰਡਨ ਬਿਖੇਰੌਂ ਧਰ ਬੀਸੋ ਭੁਜ ਦੰਡਨ ਤੇ ਲੋਹੂ ਨ ਚੂ

ਛਾਤੁ ਹੈ ਜੌਲੌ ਸੁਨ ਬੀਰ ਮੇਰੇ ਬਾਨ ਠਹਿਰਾਤ ਨਹੀਂ
ਤੌਲੌ ਰਘੁਬੀਰ ਕੇ ਨ ਲੋਚਨ ਸਿਰਾਤ ਹੈ॥੮॥ ॥ਕ
ਬਿੱਤੁ॥ ॥ਜੌਤੌ ਭਾਜ ਜਾਇ ਤੌ ਨ ਧਰੇਂ ਆਗੇ ਪਾਂਇ
ਔਰ ਕੀ ਪ੍ਰਮਾਨੇ ਕਰਤਬ ਆਗੇ ਅਨੁਸਰੋਂ ਹੋਂ ਦੇਖੀ
ਓਬਿਨਾਂ ਬਿਚਾਰ ਲਿਆਵੈ ਸੀਅ ਮੇਰੇ ਢਿਗ ਤਾਂ ਸੀਘ
ਰੀ ਤਾਂ ਕੋ ਮਾਰ ਤੇਰੀ ਘਰੀ ਮਾਰ ਹੋਂ ਜੌਲੌ ਰਨ ਆਇ
ਸਮੁਹਾਇ ਦੁੰਦਭੀ ਬਜਾਇ ਜੈਸੀ ਭਾਂਤਿ ਲਰੈ ਮੋਸੋਂ
ਤੈਸੀ ਭਾਂਤਿ ਲਰੋਂ ਹੋਂ ਤਾਂ ਕੇ ਨੀਕੇ ਮਾਰ ਪਾਛੈ ਰਾਜੁ ਦੈ
ਬਿਭੀਖਨ ਕੋ ਤਾਂ ਕੇ ਪਾਛੈ ਜਾਨਕੀ ਕੀ ਮੋਨੇ ਹਾਰ ਕਰੌਂ
॥੯॥ ॥ਲਖਮਨ ਉਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਬੋਲੇ
ਲਛਮਨ ਯਹਿ ਕੈ ਨਰੇਕ ਆਰੈ ਰਨ ਬਾਤ ਕੋ ਕਹੈ ਤੁ ਨ
ਬਰੋਧ ਮੈ ਉਮਾਹੁ ਗੋ ਸਾਤੋ ਲੋਕ ਭਾਰ ਦੈ ਕੈ ਚਾਂਪਤਿ
ਹੋ ਭੂਮਿ ਫੂਟ ਜਾਇਗੀ ਪਤਾਲ ਤਬ ਸੇਸ ਸੈਰਿ ਸਾਹੁ
ਗੋ ਐਸੋ ਕੋਊ ਦੋਹਾਂ ਭੁਵਨ ਮੈ ਨ ਰਚੋ ਤੁਮ ਭ੍ਰਿਕੁ
ਟੀ ਚੜ੍ਹਾਇ ਰਨ ਜੋ ਸੋ ਸਮੁਹਾਹੁ ਗੋ ਭਾਜੇ ਕੋ ਨ ਮਾਰ
ਤੇ ਹੋਂ ਸੋਕੇ ਨ ਪਛਾਰਤੇ ਹੈਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਕੋ ਰਾਜ ਯਾਹੂ ਕੋ
ਦੈ ਜਾਹੂਗੋ॥੧੦॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਏਸੋ ਕਰਤ ਵਿਚਾ
ਰ ਇਤ ਉਪਜਤ ਜੁੱਧ ਤੁਰੰਗ॥ਉਤ ਰਾਵਨ ਸਿਯ ਢਿ
ਗ ਗਯੋ ਲੈ ਅਪਨੀ ਤ੍ਰਿਯ ਸੰਗ॥੧੧॥ ॥ਮੰਦੋਦਰੀ

ਉਵਾਚ॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਪੀਯਜੀਯਅਜਹੂਵਿਚਾਰਮ
ਸੀਅਅੰਗਨਭੇਦਨਹਿ॥ਘਟਜੇਵੜੀਨਿਕਾਰਘ
ਸੀਕੂਪਕਛੁਸੋਖਕਰ॥੧੨॥ ॥ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ਕ
ਬਿੱਤੁ॥ ॥ਜੈਸੇਕਨਿਕਾਛਲਸੋਲੋਹਜੋਏਬਿਬੇਕਮੇ
ਹ ਜੈਸੇਵਿਨਦੀਪਤਕੇਆਗੇਤੁਮਜਾਮਨੀ॥ਜਨਕ
ਸੁਤਾਕੀਦੇਹਦਾਮਨੀਦਮਕਆਗੇਤੂਤੋਲਾਗੈਐਸੀ
ਕਾਰੇਬਾਦਰਕੀਕਾਮਨੀ॥ਮ੍ਰਿਗਮਦਕੁੰਕਮਕਪੂਰ
ਬਾਸਤੇਰੇਤਨਚੋਆਸੋਚੰਬੇਲੀਹੂਤੇਹੈਨਬਾਸਭੂਮ
ਨੀ॥ਜੈਸੇਸੀਅਓਰਤੇਸੁਕੇਰਆਵੈਮਾਰਤਕੀਸੋਈ
ਤੀਨਲੋਕਛੂਟੈਸੌਰਭਕੀਗਾਮਨੀ॥੧੩॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ
॥ ॥ਤੂਜੋਗਰਬਾਤਸੁਨਬਾਵਰੀਸਦਾਕੀਨਾਰਿਜਾ
ਨਕੀ ਕੇਅੰਗਤੇਨਮੇਰੋਘਟਗਾਤਹੈ॥ਜੈਸੋਸਸਿ
ਪੂਰਨਪ੍ਰਕਾਸਤੇਨਪ੍ਰਾਚੀਵਿਸਤੋਲੋਆਇਤੁਮਸੀ
ਤਰੱਯਾਇਤਰਾਤਹੈ॥ਜੈਸੇਕੂਜਾਕੇਤਕੀਗੁਲਾਬਮਾ
ਲਦੇਖੇਬਨਬਾਸਬਿਨਾਆਕਫੂਲਫੂਲੇਨਸਮਾਤ
ਹੈ॥ਤੇਰੇਜੀਅਰੂਪਕੇਅੰਬਰਹੈਭਾਗੀਪੌਨਕੈਬਰ
ਪਟੰਬਰਬਰਾਬਰਬਿਕਾਤਹੈ॥੧੪॥ ॥ਮੰਦੋਦਰੀ
ਉਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਐਸੋਰੂਪਭੂਲੇਤੇਕਹਾਂਹੈਰਾ
ਯੋਪ੍ਰਾਨਨਾਥਮਾਂਗੇਤੇਨਆਵੈਹਾਥਮੋਲਹੂਨਪਾਈ

 ਏ। ਜੈਸੇ ਚਿੱਤ੍ਰ ਪੂਤਰੀ ਬਨਾਇ ਕਾਹੂ ਦੀਨੀ ਹਾਥ ਤਾਂ
ਕੋ ਦੇਖ ਮੂੜ੍ਹ ਜੈਸੇ ਨਿਹਿਤ ਕੈ ਚਲਾਈਏ।ਰੇਵਾ ਸਰ
ਸ੍ਵਤੀ ਗੰਗਾ ਗੋਮਤੀ ਜੁਜਮੁਨਾ ਕੇ ਨਾਇ ਕੈ ਤਰੰਗਨ
ਮੈਂ ਪਾਪ ਕੇ ਬਹਾਈਏ।ਕਿਧੌਂ ਆਪ ਬੂੜ ਜਯੈ ਤੋ
ਕੌ ਲੌ ਸਮਝਯੈ ਪੀਯ ਕਾਹੂ ਕੋ ਤੋ ਢੋਰ ਲੈਕੈ ਕੂਖਰ
ਫੁ ਜਾਈਏ।੧੫। ।ਰਾਵਨੋ ਵਾਚ ਸੋਰਠਾ। ।
ਯਹਿ ਬਕ ਬਾਦਿਨ ਨਾਰਿ ਖੰਡਤ ਬਚਨ ਨਿਸੰਕ ਮਮ
।ਜਨ ਬਿਧਨ ਉਨਿ ਹਾਰਿ ਅਹਿ ਮੁਖ ਰਸਨਾ ਦੂਇਕ
ਹਤਾ।੧੬। ।ਮੰਦੋਦਰੀ ਉਵਾਚ ਦੋਹਰਾ। ।ਸੁ
ਨ ਰਾਜਾ ਤੇ ਸੌ ਕਹੌ ਜੋ ਉਪਜੀ ਮਨ ਆਹਿ।ਤਜੇ ਕਪਟ
ਸੁਖ ਪਾਈਏ ਭਜੇ ਰਾਮ ਦੁਖ ਜਾਹਿ।੧੭। ।ਕਬਿ
ਤ੍ਤ। ।ਦਾਨ ਪੂਰ ਹੂਤ ਸੋਈ ਕੁਲ ਮੈ ਸਪੂਤ ਸੋਈ ਲ
ਖ ਕਾਮ ਛਾਡਿ ਕੈ ਜੁ ਕਰੈ ਏਕ ਕਾਮ ਕੋ।ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰਬੀਨ
ਸੋਈ ਪ੍ਰੇਮ ਜਲ ਮੀਨ ਸੋਈ ਔਰ ਪੈ ਕਹਾਵੈ ਆਪ ਕ
ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ।ਲਾਜ ਕੇ ਜਹਾਜ ਸੋਈ ਆਜ ਕਵਿ
ਰਾਜ ਸੋਈ ਲੋਕ ਸਿਰ ਤਾਜ ਸੋਈ ਕੋ ਜੁ ਭਰੈ ਹਾਮ ਕੋ।
ਰਾਮ ਕਵਿ ਰਾਜ ਸੋਈ ਰਾਜ ਕੇ ਸਮਾਜ ਸੋਈ ਮਹਾਰ
ਜ ਸੋਈ ਜੋਈ ਭਜੈ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੋ।੧੮। ਕਬਿੱਤੁ
। ।ਸੁਨੀਏ ਪੁਰਾਨ ਗੁਨੀਏ ਭਗਤਿ ਰਸਨ

ਸੋਈਸੰਮਾਨਅਭਿਮਾਨਪਰਿਹਰਿਗਈਓਸੋਈਹੈਸੁਜਾ
ਨਜਿਹਜਾਨੈਭਗਵਾਨਪ੍ਰਭਛਾਂਡਕੈਅਸਾਧਨਕੋ
ਸਾਧਐਕਿਭਰੀਓਐਸੀਜਬਹੋਇਤਬਜੀਤ
ਹੂਲੈਜੰਗਜੈਗੋਇਔਰਜੌਨਹੋਇਤੌਤੋਏਕਕਾਮਕਰੀ
ਓਜੌਲੌਜਗਜੀਜੈਤੌਲੌਭਲੋਜਸਲੀਜੈਦਾਨ
ਦੀਜੈਮਾਨਦੀਜੈਰਸਦੀਜੈਪਾਇਪਰੀਐ॥੧੯॥
॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਨਕੀਦੈਅਪਨਾਇਲੈਰਾਮਹਿ-
ਯਾਮਹਿਤੈਨਰਤੀਸੁਖਛੀਜੈ॥ਦੇਸਬਸੈਨਹਿਲੋ
ਕਹਸੈਦੁਖਜੀਨਧਸੈਪ੍ਰਿਯਪੈਜਗਜੀਜੈ॥ਜੈਯ
ਹਿਬਾਤਰੁਚੈਤੌਭਲੀਨਰੁਚੈਤੌਭਲੀਬਿਨਤੀਸੁ
ਨਲੀਜੈ॥ਬੀਚਕਜੌਮਨਨੇਹੁਨਹੀਂਤਬਰੰਚਕਹੂ
ਪਰਪੰਚਨਕੀਜੈ॥੨੦॥ ॥ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ਦੋਹਰਾ
॥ ॥ਬਹੁਕਾਈਸਰਵਰਕਰੈਤਬਬੋਲੈਸਰਬੈਨ॥
ਲਗਤਚਟਕਸੀਦੇਖੀਐਬਹੁਰਕਰੈਜਲਸੈਨ॥
੨੧॥ ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਊਚੇਕਹਿਟੇਰਟੇਰਪਰਪੰ
ਚੋਨਸੌਂਘੇਰਘੇਰਹੂਜੋਸਾਵਧਾਨਏਕਛਲਕੈਕਰ
ਤੋਹੋਂ॥ਰਾਮਲਛਮਨਕੇਬਨਾਇਮਾਥੇਲਾਇਮਨ
ਕਮੋਸ਼ਿਟਐਸੋਧਿਆਨਹੈਹੂੰਨਧਰਤੋਹੋਂ॥ਕੁੰਡ
ਲਮੁਕਟਕੀਚਟਕਦੀਨੀਰੰਡਨਮੈਨੈਕਹੂੰਨਰੀਝ

ਕਹੂੰਪਾਇਨਿਪਰਤਹੈਂ।ਲਛਮਨਤਊਬਿਪਰੀਤਬ
ਤੀਮੋਕੋਹੋਇਰਾਵਨਤੇਹੋਤਤੋਭਾਂਤਿਭਾਂਤਿਨਡਰਤ
ਹੈਂ।੨੨।। ।ਕਬਿੱਤੁ। ।ਛੋਟੀਛੋਟੀਜਟਾਮੁੰਡ੍ਰਮੋ
ਤੀਮਾਲਕੰਠਸੂੰਡਕਹੂੰਕਹੂੰਛਿਟਕੀਬਨਾਇਲੋਹੂ
ਕੀਕਨੀ।ਤਿਹਤੇਛਿਨਛਬਿਕੇਤਰੰਗਬਢੇਰਾਮਕਵਿ
ਮਾਨੋਨੀਲਮਣਿਪਰਫਣਮਣਿਸੀਠਨੀ।ਕਿਧੋਂ
ਨੀਲਕਮਲਮੈਅਮਲਬਿਰਾਜਮਾਨਲਾਲਨ
ਕੀਪਾਂਤਿਕਾਮਕਾਰੀਗਰਹੈਖਨੀ।ਏਤੇਅਪਰਾਧ
ਪਰਨੈਕਰੀਝਪਰੇਪਾਂਇਤੌਤੋਤੀਨਲੋਕਆਹਿਬ
ਤਯਾਹੀਕੀਬਨੀਂ।੨੩।। ।ਕਬਿੱਤੁ। ।ਲੋਚ
ਨਬਿਸਾਲਮਾਨੋਂਭੌਂਹਭ੍ਰਿੰਗਮਾਲਕਹੈਰਾਵਨਕ
ਰਾਲਆਜਜਾਨਕੀਹਰਤਹੌਂ।ਜਾਂਕੀਛਬਿਛੂਟੇ
ਦਤਿਦਾਮਨੀਸੀਕਿਧੋਜਾਤਤਾਂਕੀਭੂਪਜੇਤਮੈਂਪਤਿ
ਗਸੈਜਰਤਿਹੌ।ਗੋਤਮਕੇਸ੍ਰਾਪਆਨਆਜਹੀ
ਜਰਾਵੈਮੋਹਿਦੇਹਿਹੂੰਕੇਗਏਮਨਧੀਰਜਧਰਤ
ਹੌਂ।ਰਾਮਕਵਿਜਾਂਕੇਕਛੂਪਾਪਨਕੇਲੇਖੇਲਾਂਹਿ
ਪਾਪਧੋਂਕਹਤਐਸੇਪਾਪੀਤੇਡਰਤਹੋਂ। ।ਕਬਿ
ਤੁ। ।ਐਸੀਭਾਂਤਿਕੀਨੇਛਲੁਕੇਵਲਪ੍ਰਪੰਚਬ
ਲੁਰਾਮਨਸੰਭਾਰੇਪਲਸੁਖਹੀਕੀਹਾਨਿਹੈ।ਜੈਸੇ

ਇਕਰੋਗਮੈਂਤ੍ਰਿਦੋਖਸੰਨਪਾਤਜੋਗਮਾਰੈ †ਲਾਗੈਲੋਗ
ਨਮੈਂਕਾਕੀਤਬਕਾਨਹੈਰਾਮਕਵਿਜਦਪਿਜਾਨਕੀ
ਪਤਿਆਏਘਰਤਊਮਨਪਾਪਨਕੀਮਿਟੈਨਕੁਬਾਨ
ਹੈਜੈਸੇਤੀਨਲੋਗਨਕੇਜਾਤਤਮਉਦੈਲੇਤਕੌਨ
ਹਾਨਿਸੂਰਕੀਉਲੂਕਜੌਨਜਾਨਿਹੈ॥੨੫॥ਕਬਿੱਤੁ
॥ ਦੁੰਦਭੀਬਜਾਇਢੋਲਤਾਲਕਰਨਾਇਬੋਤੇ
ਊਧਮਮਚਾਇਛਲਕੀਨੇਰੀਮਛਾਮਕੋਬਾਰਨ
ਬਨਾਇਆਗੇਕੌਤਕਚਲਾਇਮੁਖਧੂਰਲਪ
ਟਾਇਮਾਨੋਜੀਤੇਰਨਧਾਮਕੋਧੁਜਾਫਹਿਰਾਇ
ਛਤ੍ਰਚੌਰਸੋਢੁਰਾਇਬਾਗੇਬੀਰਨਬਨਾਇਪੌਂਚ
ਲਾਏਦਾਮਚਾਮਕੋਰੇਇਬਿਕਰਾਲਧ੍ਰਿਗਕਾਲ
ਕਹਾਂਲਾਈਢੀਲਜਾਨਕੀਜੁਐਸੇਹਾਲਦੇਖੇਤ
ਬਰਾਮਕੋ॥੨੬॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਰਾਮਹੇਸੁਲ
ਛਮਨਸੋਸਿਧਾਰੇਦੇਵਧਾਮਮੇਰੀਏਸਰਨਅਬ
ਹੈਨਆਸਆਨਕੀਤਾਤੇਚੋਲੈਸੰਗਤੈਅਨੰਗ
ਤੇਬਚਾਇਲੀਜੈਰੀਗਜੌਂਸਮੁੰਦਮਿਲੀਛਾਡਬ
ਤਮਾਨਕੀਤਾਂਹੀਛਿਨਦੇਖਛਬਿਨੈਨਰਹੇਨੀਰਦ
ਬਿਫੂਟਚਲੀਛਾਤੀਜੌਂਮਰੀਚਪ੍ਰਾਤਭਾਨਕੀਰੋਈ
ਬਿਕਰਾਲਧ੍ਰਿਗਕਾਲਕਹਾਂਲਾਈਢੀਲਕੌਨਏਈ

† ਲਾਗੈਲੋਗਨਮੈਂ

ਰਾਮਚੰਦਕੋਕੈਂਨ੍ਏਈਜਾਨਕੀ॥੨੭॥ ॥ਸੀਤਉ
ਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਹਾਇਹਾਇਰਾਮਲਛਮਨ
ਜਗਨਾਥੁਪ੍ਰਭੁਹਾਇਕੰਤਪੂਰਨਅਨੰਤਹੇਕਹਾਵ
ਤੇ॥ਆਨਦ੍ਵਾਰੇਨਾਰਦਬਿਰੰਚਸਿਵਸੇਸਸਸਿ
ਬੇਦਤੁਮਹੀਕੋਨੇਤਨੇਤਕਰਗਾਵਤੇ॥ਸਿੰਧੁਸੁਰਰ
ਜੇਔਰਲੋਕਲੋਕਨਕੇਮੇਰੇਆਗੇਨਾਥਤੇਰੀਜਾਇ
ਪਨਹੀਉਠਾਵਤੇ॥ਭੂਪਦੇਸਦੇਸਨਕੇਬਾਲਕਨ
ਰੇਸਨਕੇਸਭਾਮੈਂਪ੍ਰਵੇਸਕਰਬੈਠਨੇਨਪਾਵਤੇ॥
੨੮॥ ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਰਾਮਪ੍ਰਾਨਨਾਥਕਾਮਕੇਲ
ਏਕਸਾਥਤੁਮਮੇਰੇਈਅਧਾਰਕੇਸੁਧਾਅਘ੍ਯਾਇਪੀ
ਵਤੇ॥ਤਾਂਕੇਪਾਛੈਮੋਹਿਕੋਪਵਾਇਕੈਪ੍ਰਸੂਖਪਾਨਦੇ
ਉਤਨਭੇਦਹੂਨਪ੍ਰੇਮਤੇਰੀਸੀਵਤੇ॥ਔਰਜੋਕਦਾਂਚ
ਕਹੋਤੇਰੇਈਅੰਮ੍ਰਿਤਸਾਰੇਤੈਂਤੇਪਾਨਕਰਕੈਜਿਵਾਇ
ਕਮੋਨਜੀਵਤੇ॥ਆਜਬੈਰੀਕਾਲਮੋਹਿਆਨਕੈਦਿ
ਖਾਵੈਤ੍ਰਾਸਆਸਹੀਜੁਰਾਮਕੀਸੁਦੇਖੇਕਟੀਗ੍ਰੀਵ
ਤੇ॥੨੯॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਬੈਠਪਰਯੰਕਭਰਅੰਕ
ਮੋਸੋਂਕਹੀਬਾਤਸੀਤਾਮੈਂਤੂਪ੍ਰਾਨਹੂੰਕੇਪ੍ਰਾਨਮੈਂਬਸਾ
ਈਹੈ॥ਸੁਤੇਮੇਰੇਭੋਲੇਈਮਨਾਵਤਸੁਜਾਨੀਅਬ
ਤਾਤੇਂਬਨਲਿਆਏਪਰਤੀਤਉਪਜਾਈਹੈ॥ਕਪਟ

ਕੀਬਾਤੈਂਭਈਨਿਪਟਪ੍ਰਗਟਸੀਯਜੀਯਮੈਂਜੁਹੋਤੀਸੀ
ਗਕਾਹੇਨਲਗਾਈਹੈ।ਰਾਵਰੀਤੌਐਸੀਗਤਿਬਾਤ
ਕਹੋਬਾਵਰੀਸੀਕਹੋਬਲਜਾਉਂਪਾਛੇਕੌਨਕੇਜਿਵ
ਈਹੈ।।੩੦।। ।ਕਬਿੱਤੁ। ।ਨੀਲਨਲਅੰਗਦ
ਤੇਆਏਈਅਨਿਵਧਨਕਾਹੂਨਨਿਵਾਰੇਤੁਮਕੌਨ
ਭਾਂਤਿਲਰੇਹੌ।ਕਿਧੌਂਮੇਰੇਬਿਰਹਤੇਪੌਰਖਪੁਰਾਨੇ
ਸਭੁਕਿਧੌਂਲੰਕਪਤੀਕੇਕੁਪੇਚਮਾਝਪਰੇਹੌ।ਕਿਧੌ
ਹਨੂਮਾਨਜਾਇਕਹੇਮੇਰੇਲਟੇਅੰਗਤਿਨਸੌਂਅਲਿ
ਗਨਕੇਦੇਤਪੀਯਡਰੇਹੌ।ਏਕੈਬਾਰਨਾਥਆਜਾ
ਨਕੀਅਨਾਥਕਰੀਕਾਹੂਨਭੁਬਧੂਬੀਰਬਡੇਦੋਊਬ
ਰੇਹੌ।।੩੧।। ।ਕਬਿੱਤੁ। ।ਪੌਰਖਤਿਹਾਰੇਭਬਜਾ
ਨਤੀਹੌਮਹਾਰਾਜਮੋਹਿਘਰਛਾਡਕੈਅਕੇਲੇਬਨ
ਆਵਤੇ।ਭੂਜੇਸੂਪਨਖਾਬਨਆਇਕੈਬਿਝਾਇਰ
ਹੀਸਹੀਬਲਜਾਨਤੀਹੌਂਬਾਤਨਲਗਾਵਤੇ।ਕਹਾਂ
ਕਹੋਮੇਰੇਭਾਗਪਰੀਆਰੀਰਾਮਚੰਦਸੀਲਹੋਸੁਦੇ
ਖੇਲੋਗਮਾਨੇਝੂਠਗਾਵਤੇ।ਰਨਹੂੰਮੈਂਸੰਗਜੋਂਹੌਂਹੋ
ਤੀਕਹੋਮੇਰੀਸੌਂਹਮੋਹਿਛਾਡਕੈਸੇਸੁਰਲੋਕਜਾਨਪ
ਵਤੇ।।੩੨।। ।ਕਬਿੱਤੁ। ।ਤੁਮੈਂਰਘੁਨਾਥਸੁਰਨਾਥ
ਬੂਝੈਮੇਰੀਗਾਥਰਹੀਸੀਅਛਾਡਸੰਗਐਸੇਕੌਨਭਾ

ਖੇਬੋ।ਜੌਂਲੌਕਾਨਜੋਰਕੈਜਰਾਇਤਨਛਾਰਕਰੌਤੌ
ਲੈਂਪਤਿਬ੍ਰਤਮੇਰੋਜੈਸੇਤੈਸੇਰਾਖਬੋ।ਸੀਲਤੇਸਿਧਾ
ਮੇਤਬਸੰਗਨਸਿਧਾਰੀਜਬਤਊਭਲੇਆਜਹੂੰਲੌ
ਤੂਟੈਘਟਲਾਖਬੋ।ਜੈਸੀਆਦਿਹੁਤੀਤੈਸੀਅੰਤਨ
ਨਿਬਾਹੀਰਾਮਤਊਪਰਰਾਵਨਕੀਅਪਦਾਮੈਨਾਖ
ਬੋ॥੩੩॥ ।ਕਬਿਤ੍ਰ। ।ਅਰੇਹਨੂਮਾਨਧ੍ਰਿਗਪੌਰ
ਖੇਪ੍ਰਮਾਨਤੇਰੋਰਾਮਨਾਮਲੈਕੈਤਬਗਾਊਂਤੈਂਜਰਾਯੋ
ਹੈ।ਕਿਧੋਂਸਿੰਧੁਬੂਡਮੋਕਿਧੋਂਬੂਢੇਭਯੋਕਿਧੋਂਅੰਧਕਿ
ਧੋਂਕਾਹੂਅਪਦਾਤੇਬੇਰਬਲਖਾਯੋਹੈ।ਦੇਖੇਮਿਲ
ਬਾਨਰਅਨੰਤਕਾਹੂਮੰਤ੍ਰਕਰਮਾਹੂਕੇਬਜਾਇਰਾਮ
ਰਨਮੈਪਠਾਯੋਹੈ।ਲੋਹਆਂਚਲਾਗੈਕੌਨਜਾਇਮਰੇ
ਆਗੈਔਰਕਾਲਕੇਬਟੈਆਲੋਗਕਾਂਕੇਕਾਮਆਯੋ
ਹੈ॥੩੪॥ ।ਕਬਿਤ੍ਰ। ।ਰਾਵਨਕੋਮਾਰਕੈਨਲਆ
ਏਰਾਮਮੇਰੇਢਿਗਲਛਮਨਚੌਰਲੈਕੇਲਾਗੇਨਾਸੁ
ਹਾਂਵਨੋ।ਕੇਸਨਕੇਛੋਰਮੈਨਬ੍ਯਾਰੀਧੂਰਪਾਇਨਕੀਤ
ਹੀਛਿਨਨੈਨਕੰਜਕੀਏਨਬਿਛਾਵਨੋ।ਮੇਰੇਜੀਅਹੁਤੀ
ਮੈਮੰਦੋਦਰੀਕੋਦੇਤਮਾਨਸੋਤੋਸਭਰਾਨੀਕੋਉਲਆਯੋ
ਨਮਿਲਾਵਨੋ।ਦੇਖੇਮਾਸ੍ਰੁਧਾਰਐਮਨੋਰਥਕੀਨਾਊਥ
ਡੀਠਾਮਕਾਵਿਐਸੇਸੀਅਲਾਗੀਦੁਖਪਾਵਨੋ॥੩੫॥

॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਏਕ ਕਾਮ ਕੋਰੋ ਪਤਿਬ੍ਰਤ ਤੇਤੋ ਤੋਰੋ ਭ੍ਰਾ
ਈ ਰਾਮ ਤਨ ਦੇਖੇ ਐਸੇ ਆਗੋ ਕੇ ਦਿਖਾਈਏ। ਕਰ
ਮ ਅਧੀਨ ਦੇਹ ਪੈਰੋ ਬਾਰ ਬਾਰ ਪਰ ਔਸਰ ਕੇ ਚੂਕੇ
ਪਾਛੇ ਕੋਸ਼ ਧਰਮੁ ਪਾਈਏ। ਤਾਂਤੇ ਸਿਰ ਕਮਲੁ ਲੈ
ਅੰਕ ਪਰ ਜੈ ਕਰ ਰਾਖ ਤਾਹੀ ਸੌਂ ਲਗਾਇ ਧਿਆਨ ਪ੍ਰਾ
ਨ ਨਾਥ ਗਾਈਏ। ਬਿਰਹਿ ਬਿਆਰ ਸਾਧ ਦੇਹ ਨੇ
ਹ ਤੇਰੀ ਬਾਂਧ ਗੁੜੀਆ ਬਨਾਇ ਜਾਇ ਰਾਮ ਸੋਮਿ
ਲਾਈਏ।੩੬॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਔਰ ਜੋ ਏ ਮੇਰੇ
ਪ੍ਰਾਨ ਹੇ ਵਿਰੋਗ ਵਡੇ ਸੁਜਾਨ ਛੁਟਤ ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਰ ਦੇਵ
ਲੋਕ ਜਾਈਏ। ਯਾਹੇ ਏਕ ਰਾਵਨ ਕੇ ਭਯੋ ਉਪਕਾਰ
ਮੋਕੋ ਰਾਮ ਕਰੈ ਯਾਕੇ ਲੇਗ ਰਾਮ ਸੰਗ ਗਾਈਏ। ਜੋ
ਤੋ ਕਛੂ ਛਲ ਹੈ ਤੋ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਦਸਕੰਧ ਦਿਨ ਥੋਰੇ
ਈ ਮੇ ਯਾਕੋ ਫਲ ਪਾਈਏ। ਬਾਤ ਹੈ ਨਿਦਾਨ ਕੀ ਯੋ
ਰੋਇ ਕਹੈ ਜਾਨਕੀ ਤੋ ਮੇਰੀ ਦੇਹ ਪ੍ਰਾਨ ਨਾਥ ਆਪ ਨਥ
ਰਾਈਏ।੩੭॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਯਹੈ ਜੀ ਵਿਚਾ
ਰ ਕਹੈ ਜਾਨਕੀ ਪੁਕਾਰ ਮੇਰੇ ਹਾਥ ਵਡ ਭਾਗੀ ਆਜ
ਰਾਮ ਹਿਲ ਪਟਾਹਿੰਗੇ। ਔਰ ਤੋ ਅਭਾਗ ਮੇਰੇ ਸਭੈ
ਅਗਿਆ ਸਤੁ ਜ ਰਾਮਚੰਦ ਅੰਗ ਕੇ ਸਦਾਈ ਪਛੁਤ
ਹਿਗੋ। ਵੇਦਨ ਵਿਲਾਸੇ ਯਤੋ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬਨਾਏ ਮੂੰਡ ਸੀ

ਸਕੇ ਛੁਏਤੇਤੀਨਲੋਕਜਰਜਾਂਹਿਗੋ॥ਬੋਲਤਬੋਲੇ
ਪਛੈਕੈਸੋਕਤਜੈ✝ਏਕਮਾਤ੍ਰਰਾਮਕੇਸੇਰਾਵਨਕੇਹਾਥ
ਨਸਮਾਹਿੰਗੋ॥੩੮॥ ॥ਦੇਵਉਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ॥
॥ਰਚੀਤੈਂਤੇਸੰਗਪੈਅਨੰਗਕੇਪ੍ਰਬੀਨਅਤਿਪੌਰਖ
ਨਜਾਨਤਤੈਤੀਨਲੋਕਕੋਦਹੈਗੋਲੀਕਪਤਿਰੀਛਕਪਿ
ਪੰਚਨਕੇਭੋਰਤੇਰੀਦੇਹਛੂਟਜਾਤਤਛਰਾਮਕੇਪਕੇਸ
ਹੋ॥ਰਾਖਰਾਖਪ੍ਰਾਨਸ੍ਰਿਰਭਏਅੰਝਪਾਨਦੇਖਰਾ
ਮਚੰਦਬਾਨੁਅਬਯਾਹੀਕੋਂਸਿਰੌਂਗਹੇ॥ਕੇਹਰਿਕੇਆ
ਗੇਜੈਸੇਕੁਰੰਗਤੈਸੇਰਾਵਨਪੈਜੌਂਲੌਂਜੀਵੈਤੌਲੌਯੇਪ੍ਰ
ਕਾਰਬਾਤਕੇਕਹੈ॥੩੯॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਸੀਤਾਬ
ਰੀਅਜਾਨਸਬੈਦੇਵਮਿਲਯੌਕਹੈ॥ਅਬਲੌਜਾਤੇ
ਪ੍ਰਾਨਜੌਹਮਬੀਚਨਆਵਤੇ॥੪੦॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥
ਹਮਨਹਿਸਕੈਸੰਭਾਰਰਾਵਨਕੇਛਲਬਲਪ੍ਰਬਲ
॥ਸੀਤਾਰਾਜਕੁਮਾਰਰਾਮਪ੍ਰੇਮਜੀਵਤਬਚੈ॥੪੧॥
॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਸੁਨਸਿਯਬਚਨਪ੍ਰਤੀਤਿਸਮਝ੍ਯਾ
ਵਤਸਭਦੇਵਤਾ॥ਯਹਿਰਾਵਨਕੀਰੀਤਿਛਲਕੀ
ਨੈਅਰੁਕਰੈਗੋ॥੪੨॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਪੌਰਖਰਾਮ
ਅਭੰਗਕੋਨਕੀਟਰਾਵਨਕੁਮਤਿ॥ਜੈਸੇਗਰੁੜਭੁਜੰ
ਗਕੋਪਕਰਤਲੱਜਾਮਰੈ॥੪੩॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਸੀ

✝ ਪਾਠਾਂਤਰ ਏਹੈ ਅਰਿ

ਤਾਕੇਬਚਨਸੋਦਵਗਏਲੋਕਲੋਕਦੇਵਆਇਕੈਅ
ਸੋਕਬਨਸੋਕਕੋਨਿਵਾਰਕੈ।ਜਾਨਕੀਕੇਆਪਦਾ
ਕੇਪੁੰਜਐਸੇਭਾਗੇਜੈਸੇਰੀਗਾਕੋਊਨਾਇਤਾਕੇਪ
ਪਜਾਇਤਾਰਕੈ।ਸੀਸਤੇਗਏਅਕਾਸਰਾਵਨਨਿ
ਗਾਸਦ੍ਵੈਕੈਚੱਪਲੇਭੂਖਭੂਖਨਸੋਮੂੰਡਮਾਰਮਾਰਕੈ।
ਰਾਮਕਟਿਚਾਰੇਚਾਰੇਬਾਟਨਕੇਚਲਾਏਕੈਸੇਜੈਸੇ
ਰਾਮਬੇਮੁਖਚਲੈਜਨਮਹਾਰਕੈ।੪੪।। ।ਰਾਵ
ਨੋਵਾਚਾਕਬਿੱਤ੍ਰ।। ।ਆਯੋਗਢਲੰਕਪਤਿਪ
ਇਦੁਖਪਾਪਮਤਿਆਪਨੇਸੋਕੀਨੇਅਤਿਬੈਠੇ
ਮੁਰਝਾਇਕੈ।ਅਨੇਕੀਏਸਬੈਲੋਗਜੀਅਮੈਬਢ
ਯੋਸੋਗਲਾਗਭੂਨਹਾਥਸੀਅਥਕਯੋਹੌਉਪਾਇਕੈ
।ਕਾਲਪਰਯੋਬੀਦੂਸਾਲਸੋਵੈਆਗੋਲੋਕਪਾਲਦੇ
ਖੈਰਾਮਐਸੋਬੈਰਕੀਓਹੈਬਜਾਇਕੈ।ਕੈਸੀਦ੍ਵੈਹੈ
ਦਈਠਕੁਰਾਈਦ੍ਵੈਹੈਨਈਜਾਨਕੀਨਲਈਗਈ
ਰਾਖੀਦੇਵਨਬਚਾਇਕੈ।੪੫।। ।ਕਬਿੱਤ੍ਰ।। ।।
ਚਾਰੋਮੁਖਚਾਰਬਾਰਕਪੜੇਜਿਨਏਕੋਆਂਕਦੂਰਦੂਰ
ਸ਼ੰਕਜਾਹਿਆਯੋਕੌਨਕਾਜਕੋ।ਦੇਖੋਬਾਕਪਤਿ
ਕਯੋਲੰਕਪਤਿਮੂੜ੍ਹਮਤਿਜਾਨਤਹੈਜੀਮੈਸੁਰਪਤਿ
ਕੇਸਮਾਜਕੋ।ਠੋਰੇਜਿਨਬੀਨਸੁਨਨਾਰਦਪਬੀਨ

ਅਰਜੀਨੈਂਤ੍ਰਰਤੇਰੋਇੰਦ੍ਰਚਾਹਤੇਨਲਾਜੇਕੋ॥ਤ੍ਰਾਟਕੋਂ
ਟਟੇਵਨੈਸੈਂਕਠੈਦਰਵਾਨਆਜਜਾਨਕੀਬਚਨਆ
ਨਲਾਗਸੋਲੰਕਰਾਜੇਕੋ॥੪੬॥ ॥ਸੀਤਉਵਾਚ॥
ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਰਾਵਨਕੀਐਸੀਗਤਿਸੀਤਾਆਪਨੀ
ਬਿਪਤਿਕਹੀਸਬਤ੍ਰਿਜਟੀਐਸਰਮਾਬੁਲਾਇਕੈ॥
ਦੇਖੋਇਨਪਾਪੀਮੋਸੌਂਕੈਸੋਛਲਕੀਨੋਜੌਨਦੇਵਬਾ
ਨੀਹੋਤੀਪ੍ਰਾਨਦੇਤੇਹੈਂਉੜਾਇਕੈ॥ਬੋਲੀਦੋਊਯਾਂਕੋਪ
ਰੂਪਚੰਚਕੋਨਅੰਤਰਾਨੀਆਗੈਈਕਰੈਗੋਤੋਸੌਂਕਹੇ
ਸਮਝਾਇਕੈ॥ਸਾਵਧਾਨਹੂਜੈਯਾਕੀਬਾਤਨਪਤੀ
ਜੋਜਿਨਰਾਮਆਜਕਾਲਯਾਹਿਤ੍ਰਾਰਤਪਚਾਇਕੈ॥
੪੭॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਆਯੇਰਾਮਨਿਕਟਬਿਕਟਕਿ
ਲਕਾਰੇਕਪਿਸਬੈਰੰਗਰੰਗਬੀਰਧੁਜਾਫਹਿਰਾਤਹੈ
॥ਸਿਖਨਕੀਘੋਰਸੁਨਮੋਰਪਿੱਕਨਾਚਤਹੈਮਾਨੋਮੇਘ
ਸੋਰਹੂੰਤੇਲੋਚਨਸਿਰਾਤਹੈ॥ਝਰਨਾਝਰੇਅਪਾਰਫੂ
ਲੇਦ੍ਰੁਮਲਤਾਤਾਰਮਾਨੋਫੂਲਫੂਲਗਿਰੇਪ੍ਰੇਮਸੌਂਚੂ
ਚਾਤਹੈ॥ਬਾਜੀਹਿਨਨਾਤਮਾਨੋਹਾਥੀਝੂਨਨਾਤਸੀਅ
ਰਾਵਨਸੇਪਾਪਨਕੇਐਸੇਘਰਜਾਤਹੈ॥੪੮॥ ॥ਤ੍ਰਿ
ਜਟੀਸੁਸਰਮਾਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਰਾਵਨਕੋਮਾਰ
ਧਾਲੈਰਾਜਦੈਬਿਭੀਖਨਕੋਮਹਾਰਾਜਰਾਮਤਬਤੇਰੀ

ਢਿਗਆਇਹੈ॥ਭੂਰਹੂੰਤੇਤੇਰੀਓਰਦੇਖਮੁਸਕਾਇਤੇ
ਰੋਖਿਰਹਿਖ੍ਮਾਰ (ਪਵਨ) ਧਾਇਹੀਏਸੋਂਲਗਾਇਹੈ॥ਕਹੈਸ
ਰਮਾਤ੍ਰਿਜਟੀਪਆਰੀਸੀਯਤੇਹੀਘ੍ਰੂਟੀ (ਘਰੀ) ਦਾਸੀਕਰਿ
ਆਪਨੀਜੋਹਮੈਨਬਢਾਇਹੈ॥ਬਾਨਰਕੇਝੂਡਗਾਥ
ਲੀਨੇਝੂੰਡਮੁੰਡਤੇਤੋਕੋਊਕਪਿਭੂਖੇਮਾਰਹਮੇਫਾਰਖ
ਇਹੈ॥੪੯॥ ॥ਸੀਤਉਵਾਚਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਨੈਕੁਸੀ
ਅਹਸੀਸਖੀਸੁਨੇਘਰਬਸੀਤੁਮੇਪ੍ਰਾਨਨਸਮਾਨ
ਰਘੁਬੀਰਸੌਂਮਿਲਾਇਹੈ॥ਔਰਤੁਮੈਂਪੌਨਪੂਤਨੀਕੇਪ
ਹਿਚਾਨਤਹੈਸੋਗੁਨੀਤਿਹਾਰੀਸੇਵਤਾਹੂਪੇਕਰਾਇਹੈਂ॥
ਜਾਨਕੀਤੂੰਹਨੁਮਾਨਕੇਭਰੋਸੇਭੂਲੇਜਿਨਟੈਹੈਫਾਰਖਾ
ਇਤੋਹੌਂਪ੍ਰਾਨਕਹਾਂਪਾਇਹੈ॥ਬੀਰਰਸਮਾਤੇਦ੍ਵੈਹੈਲੋਹੂ
ਸੋਅਨਾ (ਅਸਨਾਨ) ਤੇਦ੍ਵੈਹੈਕਹਾਂਭਏਤਾਹਿਤੇਰੇਪਾਇਨਲੁਠਾਇ
ਹੈ॥੫੦॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਂਦਿਨਧਾਇਪਰੈਕਪਿਕੇ
ਦਲੁਜੀਤਫਿਰੈਕੋਊਆਨਸੁਨਾਵੈ॥ਰਾਵਨਕੇਸਿਰਦੇ
ਸਿਟਕੈਕਬਿਰਾਮਨਿਸੰਕਹ੍ਵੈਲੰਕਦਹਾਵੈ॥ਜੀਵਤਜ
ਇਸੁਨੇਜਬਸਾਸੁਸਪੂਤਬਧੂਕਹਿਮੋਹਿਬੁਲਾਵੈ॥
ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਕੇਪਾਇਰਹੌਗਹਿਸੋਦਿਨਮੋਹਿਕਹੋਕ
ਬਿਆਵੈ॥੫੧॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਂਦਿਨਆਨਮਦੋਦ
ਰਿਸੁੰਦਰਿਦੀਨਹ੍ਵੈਰਾਮਕੇਪਾਇਪਰੈ॥ਮੁਕ੍ਤਾ (ਮੋਤੀ) ਖਿਸਾਂ

ਗਤੇਤੂਟਪਰੈਦੋਊਨੈਨਕੇਨੀਰਸੋਂਭੂਮਿਭਰੈਤਬਬੋਹੌਤੂ
ਬੁਲਾਇਸੰਬੋਧਕਰੈਕੋਊਤੋਹਿਗਹੈਤਬਸੀਯਮਰੈ।
ਇਹਭਾਂਤਿਮਨੋਰਥਹੈਤ੍ਰਿਜਟੀਸੁਬਿਨਾਰਘੁਬੀਰਗਹਿ
ਕੌਨਕਹੈ।੫੨॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਦੁਖਸਾਗਰਕੇਅੰਤ
ਰਸਕੈਸੀਯਧਰਮਕੀਸੀਵਾ।ਏਟਨਾਗਨਟਬਧੂਲੈ
ਪੁਨਆਏਦਸਗ੍ਰੀਵਾ।੫੩॥ ।ਸੋਰਠਾ। ।ਤੁਸੀਅ
ਨਿਪਟਕਠੋਰਮੈਂਛਲਬਲਬਹੁਤੇਕੀਏ।ਨੈਕਨਿਰਖ
ਮਮਓਰਜਲਤਅੰਗਸੀਤਲਕਰਹੁ।੫੪॥ ਕਬਿੱਤੁ
॥ ।ਦਿਨਹੀਤੇਕਰੈਂਰਤਮੇਲੋਂਚਾਲਲੋਕਸਾਤਬਜਪਾ
ਤਹੋਇਤੇਸਹਾਰਬੇਕੋਸਾਹਸੀ।ਅੋਰੈਕੋਪਾਬਿਨਾਵ੍ਰਿਦ੍ਧ
ਸਭਕੀਘਟਾਈਉਪਿਤੇਸੋਂਪਛਹਾਰਮੋਪੈਤੂਜੋਰੈਨੈਨਨ
ਹਸੀ।ਤੇਰੇਦੀਨਿਹੋਰੇਰੇਤੂੰਕਹੈਛਾਡੈਤੇਰੇਪਤਿਨਾਤੇ
ਰਾਮਜੀਬੇਕੀਤੋਜਾਨਬਾਤਬਾਹਸੀ।ਬੋਲੀਸੀਯਯਾ
ਸੌਕੋਊਕਹੈਦਸਕੰਧਅੰਧਆਜਹੀਪਰੀਹੈਮੂੜ੍ਹਮਰ
ਬੇਕੀਹਾਹਸੀ।੫੫॥ ।ਕਬਿੱਤੁ। ।ਜੋਕਹੈਤੋਮੂ
ਡ੍ਰਕਾਟਰਾਖਤੇਰੇਪਾਇਤਰਤੈਹੀਪਰਵਾਰਮਾਰਖੇਹ
ਮੈਉਡਾਯਦੇਹੋਂ।ਔਰਜੋਕਹੈਤੋਤੇਰੋਹ੍ਵੈਕੈਸੇਵੋਂਗਾਢੈਬ
ਨਜੋਕਹੈਤੋਚੇਰੋਹ੍ਵੈਕੈਪਲਕਾਂਹਸਾਇਦੇਹੋਂ।ਜੋਕਹੈਮੰ
ਦੋਦਰੀਸਮੇਤਰਨਵਾਸਤੇਉਦਾਸਹ੍ਵੈਕੈਆਜਏਕਏ

ਕਹਿਲੁਟਾਇਦਯੋ॥ਐਸੀਕਰਬੀਰਰਘੁਬੀਰਤਜ
ਕਹੋਸੀਸਜਾਹਿਜਾਹਿਜੌਕਹੋਤੌਅਬਹੀਜਰਾਇ
ਦਯੋ॥੫੬॥ ॥ਸੀਤਉਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਐਸੋਦੁ
ਖਦੇਤਹੋਉਪਾਧਿਹੀਕੇਹੇਤੁਹੋਪੈਤਊਸੀਯਦੇਸਰਾਪ
ਪਾਪੀਨਜਰਾਯੋਹੋ॥ਸਾਜਦਲਆਏਮੇਰੇਪ੍ਰਾਨਨਾਥ
ਯਾਹੀਪਰਤਾਤੇਪ੍ਰਭੁਖੇਲਮੈਪੈਜਾਤਨਮਿਟਾਯੋਹੋ॥
ਸੋਈਤੀਅਕੈਨਕਾਮਰਾਮਕਹਿਸਾਚੀਕਹੋਪਤਕੋ
ਮਿਟਾਇਜਸੁਆਪਨੋਚਲਾਯੋਹੋ॥ਕਟਿਕੇਉਦੋਤ
ਸੂਲ
ਆਗੇਦੇਖਕੈਖਲੋਤਤਨਅਧਦਸਕੰਧਮਨਕੈਨਕੇ
ਤਿਲਕ
ਲੁਭਾਯੋਹੋ॥੫੭॥ ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਪਾਪਕੇਮਨੋਰਥ
ਹੈਪਾਪੀਮਨਹੀਮੈਭੁਲੇਉਪਰਕਹੋਤੇਲੋਕਬਾਵਰੇਕ
ਹੱਤਹੋ॥ਤ੍ਰਿਜਟੀਤ੍ਰਿਦੇਖਜਾਹਿਬਆਸੇਤਾਕੇਦੇਖਨੀ
ਯਾਂਤੇਮੇਰੇਪ੍ਰਾਨਨੈਕਰੇਖਨਗਹਤਹੋ॥ਰਾਮਭੁਜਦੰਡ
ਪਰਐਸੇਖੰਡਖੰਡਕਰਕੋਟਿਕਬਾਰਉਂਪ੍ਰਾਨਕਾਹੇਕੇ
ਦਹੱਤਹੋ॥ਜਾਹਿਦਸਕੰਧਬੀਸਲੋਚਨਸੋਅਧਕਹੂੰ
ਪਾਰੇਪੂਜਬੀਜੁਗੀਕੇਹਾਥਮੈਰਹੱਤਹੋ॥੫੮॥ ॥ਰਾਵ
ਨੋਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਐਸੀਸੁਨਗਯੋਲੰਕਨੈਕੁਨ
ਭਯੋਨਿਸੰਕਜੈਸੇਰੰਕਮੀਨਬਿਨਨੀਰਅਕੁਲਾਤਹੋ॥
ਕੰਗਾਲ ਮਛੀ
ਰਾਮਚਿਤਆਯੋਦਾਬਿਸੀਤਾਕੀਨਲੂਟੀਛਬਿਮੋਸੋ

ਪਛੁਤਾਇਏਕਯਾਹੈਉਤਪਾਤਹੈ।ਕਰੋਂਏਕਬੇਰਛ
ਲੁਦੇਖੌਂਤੌਂਸੀਆਕੇਬਲੁਕੈਸੇਨਮਿਲੈਗੀਮੋਸੋਂਐਸੋ
ਇਤਰਾਤਹੈ।ਕੰਚਧਨਦੇਕੈਮਨੁਚਾਹਤਹੈਬੀਚਕਜੋ
ਐਸੋਪਰਪੰਚਨਤੇਰੰਚਨਲਜਾਤਹੈ।੫੯।। ਕਬਿਤੁ
।। ।ਮਨਮੈਂਕਿਯੇਕਲਾਪਰਾਮਚੰਦਬਨੇਆਪਲੀ
ਨੋਹਾਥਚਾਪਮਾਥੇਮੁਕਟਿਬਨਾਇਕੈ।ਪੀਰੋਪਟਕਟ
ਸਯੋਲਪੇਟਕੈਨਿਖੰਗਕਸਅੰਗਅੰਗਸੁੰਦਰਅਨੰਗ
ਕੋਲਜਾਇਕੈ।ਰਾਵਨਕੇਮਾਥੇਕਾਟਬਾਂਟਆਧੇਆ
ਧਕਰਪਾਂਚਪਾਂਚਲੀਨੇਕਰਲੋਹੂਸੋਂਭਿਜਾਇਕੈ।ਚ
ਲੇਸੀਅਤੀਰਰਘੁਬੀਰਬਨਮਾਇਬਲਬੇਖਕੋਪ੍ਰ
ਤਾਪੁਪਾਪਪਰਸੋਨਆਇਕੈ।੬੦।। ।ਕਬਿੱਤੁ।। ।।
ਧਾਯੇਚਢਬਾਰਨਬਿਦਾਰਨਸੀਆਕੇਸਤਪਤਿਤਉਧਾ
ਰਨਕੇਰੂਪਤਨਧਾਰਕੈ।ਸੇਵਕਸਿਖਾਇਰਨਰਾਮਕੇ
ਦਆਏਜੀਤਮੂੰਡਲਟਕਾਏਹਾਥਬੈਰੀਨਿਜਮਾਰਕੈ।
ਭੇਰੀਢੋਲਪਟਹਨਿਸਾਨਸੋਂਸੁਹਾਏਬੀਰਦੂੰਦਭੀਬਜਾ
ਏਲੋਕਰੀਝਤਨਿਹਾਰਕੈ।ਰਾਵਨਕਹਤਬਾਮੀਹੈਨ
ਮਨਕਾਮੀਅਬਜਾਨਤੌਜਾਨਕੀਲਖੇਤੇਛਾਡੇਜਾਰ
ਕੈ।੬੧।। ।ਪੁਰਬਾਸੀਲੋਗਨਉਵਾਚ।ਕਬਿੱਤੁ।। ।।
ਕੌਊਕਿਨਿਹਾਰਿਕੈਸਰੂਪਭਏਰੂਪਲੀਨਮਾਨੋਮਨਹ

ਮੋ ਜੂਪ ਐਸੇ ਰਹੇ ਹੇਰ ਕੈ। ਇਕ ਕਰ ਧਾਨ ਭੁਏ ਸੋਂ
ਛੁਕੇ ਪਾਨ ਜੋਗ ਏਕ ਲੋਗ ਕਹੈਂ ਹਮ ਦੇਖੇਂ ਕੈਸੇ ਹੂ ਫੇਰ
ਕੈ। ਏਕ ਕਹੈ ਭਲੀ ਕੀਨੀ ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਮਚੰਦ ਰਾਵਨ
ਸੇ ਪਾਪੀ ਤੁਮ ਮਾਰਿਓ ਘੋਰ ਘੋਰ ਕੈ। ਏਕ ਕਹੈ ਰਾਜ ਕਰੈ
ਲੀਕ ਕੋਨਿ ਸੰਕ ਆਜ ਬਗਰ ਬਜਾਰ ਸਭ ਕਹੈ ਟੇਰ ਟੇ
ਰ ਕੈ। ੬੨॥ ।ਰਾਵਨੋ ਵਾਚ੍ਰ। ਕਬਿੱਤ੍ਰ। ।ਜੈਸੇ ਜਾਂ ਕੇ
ਲਾਗੋ ਮਨ ਤੈਸੇ ਤਾਂ ਕੋ ਪੂਰਿਓ ਪ੍ਰਨ ਪੂਰਨ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਦੇ
ਖ ਸਿਰਤਾਜ ਤੇ। ਰਾਵਨ ਕਹਤ ਜੇਤੇ ਪਾਵਤ ਸਰੂਪ ਮੇਖ
ਤੇਤੇ ਵਡਭਾਗੀ ਬੈਰ ਕੀਨੋ ਬੇਗੀ ਕਾਜ ਤੇ। ਬਹੁਰੋ ਬਕਨ
ਲਾਗਿਓ ਸਤ ਤੇ ਛਡਾਊ ਸੀਯ ਜੈਸੇ ਖਗਰਾਜ ਸੁਧਾ ਛੀ
ਨੀ ਸੁਰਰਾਜ ਤੇ। ਪਹੁਚਿਓ ਅਸੋਕ ਬਨ ਚਾਂਪਿਓ ਸੀਲ ਤੇ
ਹੀ ਛਿਨ ਐਸੀ ਮਨ ਆਈ ਓਨੋ ਉਪਜਿਓ ਹੈ ਜਾਲ ਤੇ।
੬੩॥ ।ਕਬਿੱਤ੍ਰ। ।ਰਾਵਨ ਕਹਤ ਬਾਮੀ ਜੈਸੋ ਮੇਰੋ
ਮਨ ਕਾਮੀ ਪਹਿਲੇ ਸਿਯਾ ਸੋ ਤੈਸੇ ਕਹਿਓ ਨ ਉਮਹਤ ਹੈ। ਕ
ਹਾਂ ਜਾਂਗ ਪਰੀ ਮਤਿ ਰਾਮੈ ਅਨੁਸਰੀ ਜਾਤੇ ਘਰੀ ਘਰੀ
ਲਾਜ ਸੀਲ ਛੀਲ ਕੈ ਗਹੱਤ ਹੈ। ਔਰ ਮੇਰੇ ਜੀਅ ਤੇ ਪ
ਚੰਡ ਕ੍ਰੋਧ ਛੀਨ ਹੋਤ ਜਾਇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਨ ਅਖੰਡਲ ਦਹੱਤ ਹੈ
।ਐਨ ਜਾਨੈ ਪਾਪੀ ਦੋਹਰਦੀ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾਕੀ ਜਾਂਕੀ ਐਸੀ ਦੇ
ਕ ਜਾਨਕੀ ਸੋ ਘਰ ਮੈਂ ਰਹੱਤ ਹੈ। ੬੪॥ ।ਕਬਿੱਤ੍ਰ। ।ਤ

ਊਪੈਨਤਜੀਆਸਕਾਹੇਤੇਜੁਪਾਪਰਾਸਗਯੋਸੀਅ
ਪਾਸਹਾਥਮੂੰਡਲਟਕਾਇਕੈ॥ਰਾਵਨਕੇਆਬੇਨ੍ਯਾ
ਰੇਨ੍ਯਾਰੇਮੇਉਤਾਰੇਦੇਖਨੀਕੇਅਬਰਾਵੇਦੇਤਤੇਕੋਦਿ
ਖਰਾਇਕੈ॥ਜਾਨਕੀਕੇਅੰਗਕਛੂਤੇਗੀਛਿਨਐਸੇ
ਭਏਜਾਤੇਕਛੂਬੋਲੀਨਿਅਲੀਹੈ ਦੌਰਜਾਇਕੈ॥ਕ
ਮਕੀਤਵਾਰ ਤੇਪਛਾਰਖਾਇਪਰੀਕਹੂੰਹਾਰਕਹੂੰਬਾ
ਰਕਹੂੰਭੂਖਨਗਿਰਾਇਕੈ॥੬੫॥ ॥ਤ੍ਰਿਜਟੀਉਵਾਚ
॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਉਠੀਚੇਤਭਟਜ੍ਯੋਂਕਲਪਕੈਸੇਪਟਜ
ਯੋਂਕਪਟਕੈਨਜਾਨ੍ਯੋਜੈਸੇਨਟਕੇਦਿਖਾਇਬੋ॥ਦੂਜੇ
ਦੇਵਬਾਨੀਕਹ੍ਯੋਜਾਨਕੀਅਜਾਨੀਭਈਯਾਹੇ ਏਕ
ਲੀਕਪਤਿਰੂਪਕੈਬਨਾਇਬੋ॥ਤਿਲੋਚਾਹੇਭੇਟਬੇਕੋ
ਦੌਯੋਪੌਨਦੌਰੈਮਨਕੈਸੇਜੈਸੇਪ੍ਰਾਨਬਿਨਦੇਹਕੈਚ
ਲਾਇਬੋ॥ਜ੍ਯੋਂਜ੍ਯੋਂਚਲੈਧਾਇਤ੍ਯੋਂਤ੍ਯੋਂਠਗਕੈਸੇ
ਪਰੈਪਾਇਤੈਲੌਆਇਤ੍ਰਿਜਟੀਕੇਬਨ੍ਯੋਹੈਸਿਖਾਇ
ਬੋ॥੬੬॥ ॥ਰਾਵਨੋਵਾਚਾਕਬਿੱਤ॥ ॥ਤਾਗੀਛਿ
ਨਭਯੋਲੋਪਲੀਕਪ੍ਰਗਟ੍ਯੋਸੁਸੋਕਰੂਪਬਿਨਕੋਪ
ਤੇਖਿਸਾਇਭੂਮਪਾਰਹੈ॥ਯਾਹੀਪਰਪਛਤੈਮੈਰਿਚ
ਕਨਪਾਯੋਸੁਖਕੈਚਨਸੀਜਾਨਕੀਨਭੇਟੀਹੈਨਿਹਾਰ
ਹੈ॥ਜੌਲੌਜਾਇਸਾਚੇਊਨਜੀਤੌਰਨਰਾਮਚੰਦਤੌ

ਲੈ ਮੋਕਉ ਦੁਖ ਕੀ ਸਦਾਈ ਅਧਕਾਰ ਹੈ॥ ਜੀਤੇ ਸੁਰ
ਰਾਜ ਤੀਨ ਲੋਕ ਕੇ ਸਮਾਜ ਤਊ ਮੇਰੋ ਮਨ ਆਜ ਪਾਤ ਪਾ
ਤ ਡਾਰ ਡਾਰ ਹੈ॥੬੭॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਇਹ ਬਿਧਿ ਰ
ਵਨ ਇਤ ਲਟੈ ਮੀਚ ਨਿਪਟ ਨਿਜ ਕਾਤ॥ ਉਤ ਤ੍ਰਿਜਟੀ
ਸਰਮਾ ਸਹਿਤ ਸੁਨਹੁ ਸੀਯ ਕੀ ਬਾਤ॥੬੮॥ ਸੋਰਠਾ
॥ ॥ਕਰਮ ਲੇਖਨੀ ਸੀਸ ਫਿਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟ ਤੌਐਗੀ ਫਿਰੀ
॥ਰਾਮ ਸਕਲ ਸੁਰ ਈਸ ਤਾਂ ਕੀ ਤੀਅ ਐਸੀ ਦੁਖੀ॥
੬੯॥ ॥ਸੀਤ ਉਵਾਚ॥ ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਸੀਤਾ ਪਛੁਤਾਇ
ਮੁਰਝਾਇ ਦੁਖ ਪਾਇ ਧਾਇ ਕਹੈ ਹਾਇ ਹਾਇ ਸੀਲ ਲਾ
ਜ ਧਨੁ ਗਯੋ ਹੈ॥ ਕਟਕ ਬਨਾਇ ਬੇਖ ਰਾਮ ਹੀ ਕੋ ਆ
ਯੋ ਪਾਪੀ ਮੇਰੋ ਮਨ ਧੂਆਂ ਕੋ ਸੋ ਧੌਲਹਰਿ ਛੂਯੋ ਹੈ॥ ਜੋਨ
ਆਜ ਤ੍ਰਿਜਟੀ ਤੁਰਤ ਮੋਸੋਂ ਕਹੈ ਤੂੰ ਤੌ ਆਜ ਹੀ ਨਿਸੰਕ
ਹ੍ਵੈ ਕਲੰਕ ਬੀਜ ਬੁਯੋ ਹੈ॥ ਦੇਖੋ ਦੇਖੋ ਯਾਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ
ਢਿਠਾਈ ਮਾਈ ਵਡੋ ਪਾਪੀ ਸੋ ਤੋ ਪਾਪੀ ਮਿਲਬੇ ਕੋ ਭ
ਯੋ ਹੈ॥੭੦॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਹਾ ਬਿਰੰਚ ਹਾ ਸੁਰੇਸ ਚ
ਤ੍ਰਿਕ ਗਨੇਸ ਸੇਸ ਸੁਤਾ ਦਿਨੇਸ ਸੁ ਦੇਹ ਅਬਲਾ ਰਾਤ ਰਿ
ਲਾਨ ਕੀ॥ ਵਡੋ ਅਪਰਾਧ ਇਨ ਕੀਨੋ ਦੁਖ ਦੀਨੋ ਮੋਹਿ
ਬੇਖ ਦੇਖ ਭੂਲੀ ਤਊ ਹੈ ਤੋ ਅੰਤ ਆਨ ਕੀ॥ ਮੀਚ ਮੋਲਪ
ਊ ਤੌ ਤੇ ਪਾਨ ਦੈ ਮੰਗਾਊ ਆਜ ਜੋਗ ਸਾਧ ਮੋਹੂ ਤੇ ਤੌ ਨਾਮ

ਰਤੀ ਅਚਾਨਕੀ॥ਰਾਮ ਭੋਗ ਭੂਲ ਰਹੀ ਲੋਗਨ ਮੈਂ ਭੂ
ਲੀ ਸਦਾ ਰਾਮ ਕਵਿ ਐਸੇ ਰੋਇ ਰੋਇ ਕਹੈ ਜਾਨਕੀ॥
੭੧॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਰਾਮ ਹੀਤੇ ਕੋਟ ਕਕ
ਪਟ ਜਾਤੇ ਅਬ ਤੋ ਕਪਟ ਹੀ ਮੈਂ ਆਪ ਆਇ ਜਾਤ ਹੈ॥
ਜੱਦ੍ਯਪਿ ਨ ਮੇਰੇ ਅਪਰਾਧ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨਨਾਥ ਤਊ ਮੇਰੇ ਅੰ
ਗਨ ਸੋਂ ਅੰਗਹੀ ਰਿਸਾਤ ਹੈ॥ਦੇਹ ਕਹੈ ਪਾਂਇ ਚਲੇ ਪਾ
ਇ ਕਹੈ ਨੈਨ ਢਲੇ ਨੈਨ ਦੌਰ ਮੇਰੇ ਮੋਹੂ ਆਇ ਲਪਟਾਤ
ਹੈ॥ਪ੍ਰਾਨ ਨ ਉਡਾਇ ਭੂਮਿ ਕਾਹੇ ਤੇ ਨ ਫਟ ਜਾਇ ਯਾਹੀ
ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਸੀਅ ਐਸੀ ਦੂਖ ਗਾਤ ਹੈ॥੭੨॥ ॥ਕ
ਬਿੱਤੁ॥ ॥ਅਰੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮੇਰੇ ਕਹੇ ਤੇ ਉਡਾਤ ਨਾਹੀ ਅ
ਪਨ ਕੀ ਚਿਤੁ ਰਤ ਰਾਮ ਹੀਤੇ ਪਾਈਓ॥ਸਦਾ ਕੇ ਸੰਗਾਤੀ
ਮੇਰੇ ਹਾਤ੍ਰੀ ਕਰ ਤਾਤ ਕਾਲ ਰਾਮ ਜੂ ਪੈ ਜਾਇ ਮੇਰੋ ਦੂਖ
ਅਤਿ ਗਾਈਓ॥ਆਦੁਰ ਨ ਹੋਇ ਤਾਂ ਕੈਸੇ ਰਹੈ ਭੁ
ਟਤ ਹੈ ਨਿਪਟ ਨਿਲਜ ਹੋ ਤੇ ਭੇਦ ਕੇ ਬਤਾਈਓ॥ਕਿਧ
ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨਨਾਥ ਤੁਮ ਸੋਂ ਕਹੇ ਹੈ ਯਾਂ ਕੇ ਖੀਝ੍ਹੇ ਭੂਖੇ ਪਿਅ
ਸੇ ਦੇਹ ਛੋਡ ਜਿਨ ਜਾਈਓ॥੭੩॥ ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਪ੍ਰ
ਨ ਕਹੈ ਬਾਤ ਸੁਨ ਜਾਨਕੀ ਪ੍ਰਬੀਨ ਹਮ ਤੋ ਮੈਂ ਰਘੁਬੀ
ਰ ਜੂ ਮੈਂ ਨਿਆਰੇ ਨ ਰਹੱਤ ਹੈਂ॥ਲੋਗ ਯੋਂ ਕਹਤ ਸੀਤਾ
ਬਿਰਹਿ ਤੇ ਮਰੀ ਦੈਹੈ ਉਨਹੀ ਸੋ ਰਾਮ ਫਿਰ ਐਸੇ ਕੈ

ਕਹੱਤ ਹੈ ਜਾਨਤ ਹੈਂ ਜੀਵਤ ਹੈਂ ਨਾਹੇ ਤੇ ਗੁਸਾਈ ਸੁ
ਹੈ ਜਾਤੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਐਸੀ ਦੇਹ ਕੋ ਬਹੱਤ ਹੈ ਜਾਂਤੇ ਜੌਂ
ਲੌਂ ਤੇ ਕੌਂ ਰਘੁਨਾਇਕ ਨ ਭੇਟਤ ਹੈ ਤੌਲੌਂ ਤੇਰੀ ਬਾਤੇ
ਹਮ ਲਾਖਕ ਸਹੱਤ ਹੈ ।੭੪।। ।ਤ੍ਰਿਜਟੀਓਵਾਚੁ
।ਕਬਿਤੁ। ।ਐਸੋ ਭਯੋ ਸਮਾਧਾਨ ਪ੍ਰਾਨਨ ਸੌਂ ਬੋ
ਧੋ ਗਯਾਨ ਤ੍ਰਿਜਟੀ ਕਹਯੋ ਸਿਯਾਨ ਕਾਹੇ ਕੋ ਧਰੱਤ
ਹੈ । ਕਾਲਿ ਪੂਰੋ ਨੇਰੋ ਰਘੁਬੀਰ ਕੌ ਮਿਲੈਗੀ ਕੈਨ ਤੂ
ਤੋ ਏਕ ਛਲਨੀ ਮੈਂ ਛਲਸੀ ਮਰੱਤ ਹੈ । ਤੋ ਕੋ ਚਹੂੰਘ
ਤੇ ਡਰ ਲਾਗੋ ਏਈ ਰਹਤ ਪਾਗੀ ਮੋਤੇ ਯਾਤੇ ਰਾਵਨ
ਤੇ ਰਾਮ ਜੀ ਡਰੱਤ ਹੈ । ਜੈਸੇ ਲੌ ਭੂਆ ਚਾਪਤ ਨ ਦੇਤ ਨ ਸ
ਰਾਪ ਯਾਂ ਕੇ ਤੌਲੌਂ ਪਾਪ ਮੇਲ ਲੌ ਲੌ ਆਪ ਕੇ ਧਰੱਤ
ਹੈ ।੭੫।। ।ਕਬਿੱਤੁ। ।ਤੇਰੀ ਪਦ ਰਜ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ
ਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹਮ ਜਾਨਿਐ ਰਘੁਬੀਰ ਜੂ ਕੇ ਤੇਹਿ ਨ ਬਿਸ
ਹੈ । ਤੀਰਥ ਕੇ ਬਾਸੀ ਜੈਸੇ ਜਾਇ ਨ ਸੋਂ ਕਹੈ ਤੁਮ ਜਾ
ਨਤ ਹੈ ਯਾਂ ਕੇ ਭਯੋ ਹਮ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ । ਰਾਮ ਦੀਪ ਜੋਤ
ਮੈ ਪਤੰਗ ਕੋਟ ਰਾਵਨ ਸੇ ਪਰੈ ਨੈਕ ਲਰੇ ਪ੍ਰਨ ਪਲਹੀ
ਮੈ ਨਾਸ ਹੈ । ਦੇਖਹੈਂ ਤਮ ਐਸੇ ਜੈਸੇ ਪਾਨੀ ਮੈ ਪਤਾਸੇ ਤੂ
ਏਹੋ ਗੀਧਨ ਮਵਾਸੇ ਪਾਯੋ ਮਾਸੋ ਮਾਸੋ ਮਾਸ ਹੈ ।੭੬।।
।ਸੀਤਉਵਾਚੁ।ਕਬਿਤੁ। ।ਹਿਮੈ ਰੁਤ ਕਾਟੀ ਆਛੇ

ਸਿਸੁਰ ਬਸੰਤ ਪਾਛੈ ਗ੍ਰੀਖਮ ਕੇ ਲਾਗੇ ਕੋਊ ਕੈਨ ਨ
ਪਾਊ ਜੁਰੀਓ ਉਤਰੀ ਤੌ ਦੂਖ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈ ਸੀਨ ਊ
ਚਢ ਲਾਗਤ ਕਿਨਾਰੇ ਹੋਇ ਇਹਾ ਸੀ ਭੂਦ ਬੂਡੀਓ ਨੇ
ਕੂਤਰ ਪਾਇ ਹਰਖਾਇ ਜੀਓ ਮਰੈਂ ਕੈਸੇ ਜੈਸੇ ਬਾਯੁਚ
ਲੇਅਨ ਚਲੇ ਸਦਾ ਰੂਠੀਓ ਤ੍ਰਿਜਟੀ ਹਮਾਰੇ ਦੇਸ
ਐਸੇ ਉਤਪਾਤ ਨਹੀਂ ਰਾਮ ਰਾਜ ਸੁਨੇਤੇ ਲਗਾਇ ਪੰ
ਖ ਊਰੀਓ ॥੭੭॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਨਗਰ ਅਯੁਧਆ
ਸਭ ਸੁਖੀ ਜਹਾਂ ਹਮਾਰੋ ਰਾਜਾ ॥ਰਘੁਪਤਿ ਚਰਨ ਪ੍
ਤਾਪਤੇ ਘਰ ਘਰ ਇੰਦ੍ਰ ਸਮਾਜਾ ॥੭੮॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
॥ਰਾਜਨੀਤਿ ਤੋ ਸੋਂ ਕਹੌ ਸੁਨੁ ਤ੍ਰਿਜਟੀ ਦੈ ਕਾਨ॥ ਬਿਨ
ਦਰਸਨ ਰਘੁਨਾਥ ਕੇ ਬਿਧਿਨ ਕਰੈ ਜਲ ਪਾਨ॥
੭੯॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਰਘੁਪਤਿ ਬਿਨ ਸਭ ਏਕ ਮੇਛ
ਤੁ ਚਮਰ ਸਿਰ ਨਾਹਿ॥ ਭੂਖਨ ਭੈਨ ਭੰਡਾਰ ਤੇ ਹੁਅ ਗੁ
ਅਸੁਖ ਘਰ ਮਾਹਿ॥ ੮੦॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਚਿਤ੍ਰ ਹੂੰ ਮੈ
ਲਿਖੇ ਨ ਬਚਿੱਤ੍ਰ ਚਿੱਤ੍ਰਕਾਰ ਤਿਯ ਪੀਯ ਤੇ ਵਿਛੋਰ ਕੇ
ਨਲੀ ਕਰੋ ਸੋ ਹਾਲ ਹੈ॥ ਮਾਨਸ ਕੀ ਕਹਾਂ ਜਹਾਂ ਕੋਕਿਲ
ਕਪੋਤ ਮੋਰ ਚਕਵਾ ਚਕੋਰ ਬਿਨ ਨਾਰਿ ਨ ਮਰਾਲ ਹੈ॥
ਸਦਾ ਮਤਿ ਗਿਆਨ ਮੈ ਕਿ ਬੇਦ ਕਿ ਪੁਰਾਨ ਮੈ ਕਿ ਧਿਆਨ
ਦਾਨ ਮਾਨ ਮੈ ਸੁ ਐਸੇ ਏਕ ਢਾਲ ਹੈ॥ ਦਾਰਿਦ ਕੇ ਛ

ਲਕੋਕਪਟਕੋਸਦਾਈਕਾਲਪਤਿਬ੍ਰਿਤਿਪੁਨਿਜਗ
ਅਨੇਕੋਸੁਕਾਲਹੈ॥੮੧॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਜਹਿ-
ਦਿਢ੍ਹਪੋਥੀਬਾਂਧੀਏਬਾਦਬ੍ਰਹਮਕੇਕਾਜਾ॥ਸੁਪਨ
ਬਿਦੇਸਨਜਾਈਏਹਮ॥ਬਿਨਹਮਰੇਰਾਜਾ॥੮੨॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਜੌਂਅਬਕੈਰਘੁਪਤਿਅਲੇਫੌਪ੍ਰੇਮ
ਫਹਿਸਾਜਾ॥ਤੌਂਤ੍ਰਿਜਟੀਤੁਹਿਸੰਗਲੇਦਿਖਰਾਊਂਟ
ਹਿਰਾਜਾ॥੮੩॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਔਰਕਹੌਂਇਕਰੀ
ਤ ਰਘੁਪਤਿਚਰਨਪ੍ਰਤਾਪਤੇ॥ਕਰੀਅਹੁਸੱਤਪ੍ਰ
ਤੀਤਸਖੀਸਯਾਨੀਪ੍ਰਾਨਸਮਾ॥੮੪॥ ॥ਛਪਯ
॥ ॥ਕਟਕਨਿੰਬੁਕੰਟਕਬੰਬੂਲਉਧੱਤਖਜੂਰਤਰ
॥ਪਰਪੰਚਕਮਹਿਦੇਹਿਸਦਾਬੀਚਰਕਪੁਰਾਨਨਰਾ॥
ਕੁਟਲਤਰਨਭੁਯਭ੍ਰਿਗਜਟਲਬੂਟਭਸਮਮੁਕਰ
ਮੁਖਾ॥ਬਿਨੁਬਿਜੁੱਲਧੁਨਿਕਦਲਅਟਰਕੀਪਤਨ
ਪਾਇਦੁਖਾ॥ਅਕਲੰਕਰਾਮਸਬਬਿਨਸੁਸਿਅ
ਰਦਾਰਿਦਬਿਨੁਪ੍ਰਜਾਪਸੁ॥ਪੁਰਨੀਚਭੂਪਲੀਪਟ
ਭ੍ਰਮਰਚਿੱਤਚੋਰਰਘੁਪਤਿਸੁਜਸੁ॥੮੫॥ ਦੋਹਰ
॥ਇਹਿਬਿਧਿਸਿਯਤ੍ਰਿਜਟੀਮਿਲੀਤਜੋਸੋਕਅ
ਗਮਾਨਾ॥ਤਬਜਾਨਕੀਪ੍ਰਸੰਨਮੁਖਕਰਤਰਾਮਕੋਧਿ
ਆਨਾ॥੮੬॥ ॥ਛਪਯ॥ ॥ਅਮਲਕਮਲਦਲ

ਨੈਨਬੈਨਜਲਧਰਧੁਨਿਸੁੰਦਰਿਗਿਰਤਨਜਟਤੜਿ
ਤੁਲਕਪੋਲਸ੍ਵਲਕਨਅਲਿਕਨਬ੍ਰਾਕਚਸਿਵ
ਰਪ੍ਰਫੁਲਤਸਰੋਜਸਰਵਰਆਨਨਦੂਗਪੀਤਬ
ਸਨਦੁਤਿਦਸਨਗ੍ਰਸਨਅਰੁਬਸਨਔਧਪੁਰਿਕ
ਹਿਸੁਕਵਿਰਾਮਰਘੁਬੀਸਮਣਿਮਦੁਨਦੂਨਸੇਵ
ਤਚਰਨਾ।ਸੁਖਕਰਨਭਰਨਪੋਖਨਨਿਪੁਨਅਮਪ
ਤਿਰਘੁਪਤਿਦੁਖਹਰਨਾ।੮੭॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਦੁ
ਖਸੁਖਕੀਬਾਤੈਸਭੈਜਾਨੀਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰ।ਖੁਨਸਾ
ਨੇਨਹਿਰਹਿਸਕੈਬੋਲੇਕਪਿਸਭਪੀਰ।੮੮॥ ।ਸੋ
ਰਠਾ। ।ਅਬਤਜਸਕੁਚਵਿਚਾਰਪਰੋਲੀਕਨਿ
ਸੀਕਹੁਇਰਾਵਨਲਿਪਟਗਵਾਰਪੂਰਨਸੋਪੂਰੇਕਰੇ
।੮੯॥ ਸੋਰਠਾ ।ਫੂਲੇਅੰਗਨਮਾਤਹਨੂਮਾਨਅੰ
ਗਦਸੁਭਟਾ।ਚਲੀਜੁੱਧਕੀਬਾਤਸੁਨਹੁਸੁਨਾਵਤਰਾ
ਮਕਵਿ।੯੦॥ ਸੋਰਠਾ ।ਰਘੁਪਤਿਕੇਗੁਨਗ੍ਰਾਮ
ਸੁਨਔਬਿਰਤਪਪੀਲਕਾ।ਤਉਜਥਾਮਤਿਰਾਮਬਰ
ਨਤਸੈਤਪ੍ਰਤਾਪਤੋ।੯੧॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਸੁਨੈਸੁ
ਨਾਵੈਮਨਧਰੈਰਘੁਪਤਿਚਰਤੁਅਨੰਤ।ਤਾਕੇਮੁਕਤਿ
ਸਦਾਕਹੈਬਰੋਬਰੋਮੁਹਿਕੀਤਾ।੯੨॥
ਇਤਿਸ੍ਰੀਰਾਮਗੀਤੇਰਾਵਨਪ੍ਰਪੰਚਨਾਮਦਸਮੋਅੰਕ

॥੧੦॥੯੦੫॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਰਾਮਕਥਾਕਵਿਜ
ਥਾਮਤਿਬਰਨਤਜਗਅਨੁਸਾਰਾ॥ਜੈਸੇਖਗੁਉਡ
ਫਿਰਧਰਗਿਰਤਪਰਤਨਅੰਬਰਪਾਰਾ॥੧॥ਦੋਹਰਾ
॥ਰਾਮਭਗਤਿਬਿਨਅਤਿਕਠਨਨਿਗਮਬਤਾਵ
ਤਨੇਤਾ॥ਛਲਬਲਤੇਰਾਵਨਛਲੈਸੀਚਉਗਾਹੀ
ਦੇਤਾ॥੨॥ ਸੋਰਠਾ ॥ਤਬਲਗਸਾਧਨਭੂਰਜਬ
ਲਗਪਰਸਨਪ੍ਰੇਮਕੋ॥ਜੈਸੇਤਮਭਾਜੈਦੂਰਬਿਨਦੀ
ਪਬਾਤਨਕਰੈ॥੩॥ ਸੋਰਠਾ ॥ਏਕਸਰਨਬ੍ਰਤਹੋ
ਯਜਪਤਪਨੇਮਸਬੈਰਹੋ॥ਪੁਰਖਨਾਰਿਨਹਿਦੋਇ
ਕੈਸੇਪਤਿਬ੍ਰਤਾਸਰਾਹੀਏ॥੪॥ ਸੋਰਠਾ ॥ਇਤਨੇਕ
ਰਹਿਉਪਾਇਸਬਫੋਕਟਇਕਪ੍ਰੇਮਬਿਨੁ॥ਸੋਈਸੁਨ
ਹੁਮਨਲਾਇ॥ਸੁਕਟਿਰਾਮਬਿਨਤੀਕਰੈ॥੫॥ ਕਬਿੱਤੁ
॥ਤੀਰਥਕਰੈਅਨੇਕਸਦਾਜਲਮੀਨਭੇਕੁਔਰਕ
ਛਪਅਨੇਕਚਾਰੇਜੁਗੁਗਾਏਹੈ॥ਪੌਨਹੂੰਸੈਪੇਟਭਰ
ਸੋਵਤਭੁਜੰਗਐਕੁਰੰਗਤ੍ਰਿਣਖਾਤਬਨਹੀਮੈਂਧਰ
ਛਾਏਹੈ॥ਚਾਤ੍ਰਿਕਬਿਨਾਹੀਸਾਥੀਧੂਰਮੂੰਡਮੇਲੈਹਾ
ਥੀਧਿਆਨਹੀਬਿੜਾਲਬਕਜਨਮਗਵਾਏਹੈਂ॥ਨਾ
ਚਨਾਚਮੋਰਜੈਸੇਬਿਬਾਦਘਨਘੋਰਜੈਸੇਉਡਾਇਪੇ
ਮਹੀਨਰਘੁਨਾਥਕਾਹੂਪਾਏਹੈ॥੬॥ ਸੋਰਠਾ ॥ਨਾ

ਦਨਿਅਤਿਮਤਿਹੀਨਸਮਝੇਪੈਚਰਨਨਭੁਜੈਜੋਸੁਨਿ
ਅਤਭਗਤਪ੍ਰਬੀਨਕੁੰਭਕਰਨਬਧਕਾਨਦੈ॥੭॥
ਛਪਯ ॥ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਰਨਧੀਰਸੁਭਟਕਿਪਿਭੀਰ
ਬਿਕਟਅਤਿ॥ਕਿਲਕਿਲਾਇਉਛਲਤਪੂੰਛਪਟਕ
ਤਿਚੰਚਲਅਤਿ॥ਢੀਠਜੋਰਸਬਧਰਤਅਸੁਰਤਬ
ਲਹਿਤਦੂਰਿਦਬਿ॥ਰਵਿਪ੍ਰਗਟਤਿਪਰਭਾਤਜਾਤਤ
ਮਨਿਰਖਬਦਨਛਬਿ॥ਰਘੁਪਤਿਪ੍ਰਤਾਪਕਵਿਰਾ
ਮਕਹਿਨਿਰਖਤਪੀਠਭਜਾਇਅਰਾ॥ਮ੍ਰਿਗਰੰਕਕੈ
ਨਲੰਕਾਧਿਪਤਿਜਾਹਿਸਿੰਘ॥ਬਿਦਾਰਨਕੁੰਭਕਰ॥੮
॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਅੰਗਕੈਗਿਰਿਸਮਾਨਭੰਗਕੈਕਪੀ
ਸਪੁੰਜਦੇਵਨਕੇਦੂਤਜਮਦੂਤਨਕੀਆਵਨੀ॥ਜਾਂ
ਨਕੀਕਲੇਸਕੁਲਲਾਜਸੀਲਭੀਲਛਾਡਆਠੇ
ਲੋਕਪਾਲਕਕੀਡੀਠਕੀਲਗਾਵਨੀ॥ਪੰਚਭੂਤਦੇ
ਹਕੇਸੁਮੁੰਡਮਾਲਮੁੰਡਨਕੇਆਇਗਨੇਂਭੂੰਡਏਤੀਬਾ
ਤਨਚਲਾਵਨੀ॥ਲੰਕਈਸਊਪਰਨਿਸੰਕਦਾਂਤਪੀ
ਸਪੀਸਦੇਖੋਬੀਸਕਰੀਏਕਬਾਰਐਸੀਧਾਵਨੀ॥
੯॥ ॥ਰਾਮਚੰਦਉਵਾਚ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਅੰਗਦਸੋਕ
ਹੈਬਾਤਰਾਵਨਕੀਦੇਖੀਘਾਤਆਜਹੂਛੋਂਆਇਕੈਨ
ਮੋਕੋਸਿਰਨਾਯੋਹੈ॥ਹੋਨਹਾਰਜਾਕੇਜੈਸੀਤੈਸੀਮਤਹੀ

ਏ ਬੈਸੀ ਜਾਨਤ ਤੈਂ ਜਾਨਕੀ ਕੇ ਕੋਪ ਤੇ ਤਕਾਯੋ ਹੈ ਤੋ ਬੇ
ਲੋ ਹਨੂੰਮਾਨ ਯਹਿ ਪਾਪੀ ਅਬ ਲੌਂ ਤੌਂ ਨਾਥ ਰਾਵਰੇ
ਕੇ ਨੈਨਨ ਕੀ ਕਰੁਨਾ ਜਿਯਾਯੋ ਹੈ ਨਾਂ ਤੋ ਯਾਂ ਕੋ ਮਾਰ
ਸੀਅ ਲੈਕੇ ਦੇਸ ਗਏ ਹੁਤੇ ਰਾਮ ਤਰਕਾਹੂ ਹਾਥ ਪਾ
ਉਂ ਨਾ ਚਲਾਯੋ ਹੈ ॥੧੦॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ਕੀਨੇ ਨਰ ਰੂ
ਪ ਕਪਿ ਸੁੰਦਰਿ ਅਨੂਪ ਛਬਿ ਗਏ ਛਪਿ ਭੂਪ ਐ
ਸੇ ਚਰਿਤ ਬਨਾਯੋ ਹੈ ॥ ਜੇਤੇ ਰੀਛ ਤੇਤੇ ਹਾਥੀ ਤੇਤ
ਈ ਖਵਾਸ ਸਾਥੀ ਕੰਚਨ ਕੇ ਭੂਖਨ ਕਰੀਟ ਪੁੰਜ
ਛਾਯੋ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਰਜਾਇ ਪਾਇ ਚਢੇ ਧਾਇ ਧਾਇ
ਮਾਨੋ ਆਪਨੇ ਆਪਨੇ ਗਿਰ ਆਗੇ ਲੈਨ ਆਯੋ ਹੈ ॥
ਕੌਨ ਬਡੀ ਬਾਤ ਭਈ ਤਾਪ ਕੇ ਹਰਨਹਾਰ ਰਾਮ ਕੇ ਕ
ਟਾਛ ਤੇ ਸ੍ਵਟਾਕ ਪਦ ਪਾਯੋ ਹੈ ॥੧੧॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥
ਰਾਮਚੰਦ ਜੂ ਕੇ ਕਾਜ ਸੇਵਾ ਕੀਨੀ ਦੇਵਰਾਜ ਰਾਜ ਕੇ
ਸਮਾਜ ਕਾਟਿ ਰਾਮ ਦੈ ਪਠਾਯੋ ॥ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਸਮਾਨ ਛੱ
ਤ੍ਰ ਚਾਮਰ ਤੁਰੰਗ ਪੁੰਜ ਏਈ ਰਾਖੇ ਬਾਹਨ ਨ ਆਪਨੇ
ਬੁਲਾਯੋ ਹੈ ॥ ਭਏ ਅਸਵਾਰ ਬਾਜੇ ਦੁੰਦਭੀ ਅਪਾਰ
ਰਾਮ ਲੰਕ ਢਿਗ ਆਏ ਪੈ ਨ ਕੋਪ ਢਿਗ ਆਯੋ ਹੈ ॥ ਬੇ
ਰੀਹੂ ਕੇ ਮਾਰਬੇ ਕੀ ਬਾਤ ਮੁਸਕਾਤ ਕਹੈ ਚੇਤੈ ਨੈਕ
ਰਾਵਨ ਤੇ ਬਡੋ ਪਦ ਪਾਯੋ ਹੈ ॥੧੨॥ ॥ਕਬਿੱਤੁ॥

ਐਸੀਭਾਂਤਿਰਹੇਜਹਾਂਗਾਢੋਏਰਨਖੰਭੁਤਹਾਂਕਹੈਰ
ਘੁਬੀਰਮੋਹਿਵਡੋਉਪਹਾਸਹੈ।ਉਮਾਪ੍ਰਤਿਤਾਰਕ
ਉਪਾਸੈਉਪਦੇਸੈਜਾਕੋਸੋਨਉਪਦੇਸੈਜਾਤੇਹਮਸੋ
ਉਦਾਸਹੈ।ਬੋਲੇਹਨੂਮਾਨਰਾਮਭੂਪਜਾਂਕੇਬਡੇਬੈ
ਰੀਜਾਹੀਤੇਨਦੀਨੇਉਰਦੇਖੇਨਬਿਸਾਸਹੈ।ਸੰਪ
ਤਿਬਿਲਾਸਸਿਵਦੀਨੇਪ੍ਰਭਭਲੇਕੀਨੇਸੋਤੋਵਾਹੀ
ਮੰਡਕੇਕਟਾਛਕੇਪ੍ਰਕਾਸਹੈ॥੧੩॥ ਹਨੂਮਾਨਅੰਗ
ਦੇਵਾਚਾ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਅੰਗਦਪਵਨਪੂਤਦੋਊਵ
ਡੇਰਾਮਦੂਤਹਸਕੈਬਿਭੀਖਨਸੋਂਕਹਯੋਕਾਂਤੇਡਰੈਗੇ
॥ਰਾਵਨਕੋਮਾਰਰਘੁਬੀਰਕੇਪ੍ਰਤਾਪਭੂਮਜਾਇ
ਲੀਕਹੈਨਿਸੰਕਵਡੋਰਾਜਕਰੈਗੋਤੇਕੇਰਾਜਦੇਤ
ਹਮਬੀਚਨਵਿਗਾਰਯੋਕਾਜਜਾਨਤਹੈਹਮੈਛਾਡ
ਭੋਗਨਮੈਪਰੈਗੋ।ਭਾਈਕੀਬਿਭੂਤਿਪਾਇਰਾਮ
ਚੰਦਕੋਰਿਸਾਇਕੋਤੇਹਮਾਰੇਆਗੇਕਹਾਂਕਹਾਂਧ
ਰੈਗੋ॥੧੪॥ ਬਿਭੀਖਨੋਵਾਚਾ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਸੂ
ਪੇਦੁਖਦੇਤੇਹੋਕਿਪ੍ਰਾਨਕਾਢਲੇਤੇਹੋਜੂਜਾਨਤੇਹੋਰਾ
ਜਪਾਇਰਾਜਕੋਕਮਾਇਹੋਂ।ਏਕਰਾਮਰੋਮਪਰਕੋ
ਟਰਾਜਵਾਰੇਲੁਟਾਇਜਹਾਂਪਗਧੂਰਤਹਾਂਮਾਥੇਈ
ਲੁਠਾਇਹੋਂ।ਆਪਨੇਈਲੋਚਨਕਮਲਕੇਬਿਛੋਨ

ਕਰ ਦੋਊ ਪ੍ਰਭੁ ਤਾਹੀ ਗੈਲ ਧਾਮ ਪਧਰਾਇ ਹੈਂ। ਲੰਕ
ਛਿਰਕਾਇ ਚਰਨੋਦਕ ਸੋ ਹਨੂਮਾਨ ਤਾਂ ਕੇ ਪਾਛੇ ਤੁਮੈਂ ਕੋ
ਟ ਬਿੰਜਨ ਖਵਾਇ ਹੈਂ।੧੫। ਦੋਹਰਾ ॥ਏ ਇਤ ਸ
ਬਹਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਮਨ ਹਰਖਵੰਤ ਸਬ ਗਾਤ। ਸੀਖ ਸਬ
ਦ ਸੁਨ ਰੰਕ ਜਿਮ ਸੁਨਹੁ ਲੰਕ ਕੀ ਬਾਤ।੧੬। ॥
ਰਾਵਨੋਵਾਚ ਸੋਰਠਾ। ॥ਸੁਨਹੁ ਮੰਦੋਦਰ ਬਾਤ ਤੂੰ
ਮੰਝੀ ਰਾਵਨ ਕਹੈ। ਦੇਖ। ਰਾਮ ਕੀ ਘਾਤ ਆਇ ਗ
ਯੇ ਜਾਨੋ ਨਹੀਂ।੧੭। ॥ਮੰਝੀਓਵਾਚ ਸੋਰਠਾ। ॥
ਯਹੈ ਬਨੀ ਬਿਪਰੀਤ ਤੁਮ ਰਾਮਹਿ ਜਾਨਤ ਨਹੀਂ। ਸਦਾ
ਬਡਨ ਕੀ ਰੀਤ ਬਹੁਤ ਕਰੈ ਬੋਰੋ ਕਹੈ।੧੮। ਕਬਿੱਤੁ
॥ਰਾਮਚੰਦ ਚਢੇ ਜਬ ਧੀਰਜ ਨ ਰਹਿਓ ਤਬ ਭੂਮਿ
ਡਗਮਗੀ ਗਤਿ ਭਈ ਭਾਰੀ ਨਾਉ ਕੀ। ਸੂਰ ਛਪਿਓ ਧੂ
ਜਾ ਬੀਚ ਕੀਨੋ ਹੈ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੀਚ ਨੀਚੇ ਸੇਰੈ ਗਏ ਅਰਿ
ਹੈਨ ਆਸ ਆਉ ਕੀ। ਸੰਖਨ ਕੇ ਬਾਜਤ ਬਹੁਰ ਭਈ
ਛਾਤੀ ਟੂਕ ਭੂਮ ਹੀ ਤੇ ਦੇਹੁ ਮਾਨ ਲੀਨੀ ਮੌਨੇ ਘਾਉ ਕੀ।
ਏਤੇ ਪਰ ਬੂਝਤ ਹੌ ਬਾਰ ਬਾਰ ਮਹਾਰਾਜ ਸੰਘੇ ਬਲਰਾ
ਵਰੇ ਕੇ ਬਾਵਰੇ ਸੁਭਾਵ ਕੀ।੧੯। ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਔਰ
ਸੁਨੋ ਬਾਤ ਕੀਨੇ ਮਾਨੁਖ ਕੇ ਗਾਤ ਕਪਿ ਹੀਰ ਚੀਰ ਰਾਜ
ਬੇਖ ਸਬ ਕੇ ਬਨਾਇ ਕੈ। ਸਬ ਹੀ ਕੋ ਦੈ ਕਮਾਨ ਬਾਨ ਸ

ਵਧਾਨ ਕਰ ਚਾਉ ਸੋਂ ਬਢਾਇ ਚਾਂਪ ਗਾਬਨ ਚਢਾਇਕੈ
॥ਦੁੰਦਭੀ ਬਜਾਇ ਬੈਰ ਪ੍ਰਗਟੈ ਜਨਾਇ ਰਾਮ ਲੰਕ ਕੈ
ਨਿਸੰਕ ਢਿਗ ਮਾਂਡ੍ਯੋ ਦਲ ਆਇਕੈ॥ਸੂਰਨ ਬੁਲਾਇ
ਕੁੰਭਕਰਨੈ ਜਗਾਇ ਰਾਜਾ ਬਾਤ ਬੀਤ ਗਏ ਤੇ ਰੋਗੋ
ਪਛੁਤਾਇਕੈ॥੨੦॥ ਰਾਵਨੋ ਵਾਚ ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਬਾਂ
ਧ ਬਾਂਧ ਗਾਤੀ ਪਢ੍ਯੋ ਪਾਤੀ ਜੋ ਸੰਗਾਤੀ ਮੇਰੇ ਤਾਤੀ ਬਾਨੀ
ਬੋਲ ਬੋਲ ਕਹ੍ਯੋ ਤੈ ਸੁਨਾਇਕੈ॥ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤੀ ਭੱ
ਛ ਪਾਤੀ ਪਾਈ ਬੈਠੇ ਘਰ ਮਨ ਕੀ ਸੁਹਾਤੀ ਬਾਤੀ ਪ੍ਰਗ
ਟੀ ਹੈ ਆਇਕੈ॥ਸਿਵ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਤੀ ਕਰੋਂ ਜਮ ਕੀ ਜਮਾ
ਤੀ ਸਬ ਜੋਗਨੀ ਬਿਲਬਿਲਾਤੀ ਪਠਾਊਂ ਅਘਾਇਕੈ
॥ਪਾਤੀ ਲਿਖੀ ਦੈਂਤਨ ਕੋ ਨਾਤੀ ਕਮਲਾਸਨ ਕੋ ਰਾਤੀ ਕ
ਰਿਆਂ ਖੈਂ ਛਾਤੀ ਕ੍ਰੋਧ ਉਪਜਾਇਕੈ॥੨੧॥ ਸੋਰਠਾ ॥ਰਾ
ਜ ਮੰਚ ਪਰ ਬੈਠ ਮੰਤ੍ਰਿਨ ਸੋਂ ਬ੍ਰਿਤੰਤ ਪ੍ਰਗਟਾ ਬੀਸ ਭੁਜਾ
ਅਮੈਂਠ ਰਾਮ ਲਖਨ ਪਾਰ ਪਹੂੰਨੋ॥੨੨॥ ਦੋਹਰਾ ॥
ਬੋਲ ਮੰਦੋਦਰ ਸੋਂ ਕਹ੍ਯੋ ਬਹੁਰ ਲੰਕ ਕੇ ਰਾਇ॥ਰਾਮ ਚੰ
ਦ ਕਹਿ ਕਰਤ ਹੈ ਕਹਾ ਸੋ ਸਭ ਭਾਇ॥੨੩॥ ਮੰਦੋਦਰਿ
ਵਾਚ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਮਮ ਈਸ ਹਾਬ ਜੋਰ ਬਿ
ਨਤੀ ਕਰੋ॥ਰਘੁਨਾਇਕ ਜਗਦੀਸ ਇਹ ਬਿਧਿ ਰਹਿਤ
ਪ੍ਰਸੰਨ ਮੁਖ॥੨੪॥ ॥ਛਪਯਾ॥ ॥ਮ੍ਰਿਗ ਬੀਚਨ ਮ੍ਰਿਗ

ਛਾਲਮਾਲਕਪਿਮੱਧਿਨੀਲਮਣਾਦਸਸਰਭਰੁਤੁ
ਨੀਰਔਰਬੀਰਹਿਸੌਂਪਤਗਨਾਚਰਨਕਮਲਹਨੂ
ਮਾਨਪ੍ਰਾਨਲਾਲਤੁਉਹਿਭਿੱਟਤਾਕਹਤਬਾਤਤੁਵਅ
ਨੇਜਸੁਨਤਮੁਸਕਤਦੁਖਮਿਟਤਾਮ੍ਰਿਦੁਬਚਨਰ
ਚਨਸੁਗ੍ਰੀਵਪ੍ਰਤਿਅਤਿਪ੍ਰਸੰਨਲਜਾਨਮਤਿਗਾ
ਜਾਧਿਰਾਜਲੰਕਾਧਿਪਤਿਜੋਈਜਾਤਸਰਨਬੈਰਹਿ
ਛਿਮਤ੍ਰਿ॥੨੫॥ ॥ਛਪੈ॥ ॥ਕਪਪ੍ਰਚੰਡਤੁੰਡਨਉ
ਮੰਡਤੁੰਡਨਅਰਣਦੁਤਿਪ੍ਰਗਟਮੰਡਰਣਕਪੈਕਰੂ
ਣਾਰਸਨੈਨਨਛੁੱਭਤਿਪਵਨਪੂਤਤੁੱਧਤਨਿਵਾਇ
ਅੰਗੁਲਭੂਅਲਿੱਖਤਾਸੀਅਆਗੈਧਰਮਿਲੈਰ
ਉਤਵਆਰਗਪਿੱਖਤਾਸਾੱਨਧਬੱਧਬਿਨਲਛਮਨ
ਚਵਰਹਾਥਭ੍ਰਿਪਰਕਰੈਕਵਿਰਾਮਸੁਰਮਣਿਜੁੱਧ
ਮਣਿਛੁਵਤਚਰਣਤ੍ਰਗਅਗਧਰੈ॥੨੬॥ ਰਾਵਣੇ
ਵਾਚਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਰਾਮਕੀਤੋਜਾਨੀਘਾਤਬਿਨਜੋ
ਧਕੋਏਪਲਾਤੁਮੇਰੇਸੁਰਜਾਤਹੈਧਰੀਕਮੈਂਉਡਾਇ
ਹੈਂ॥ਏਕਨਕੇਬਾਂਧਲਆਇਏਕਨਕੇਦੈਉਡਾਇਏ
ਕਨਕੀਨਾਰਿਹੀਮੇਰੇਰਤੇਰਖਾਇਹੈਂਤੋਲੋਂਏਕਰਾ
ਖਸੀਪ੍ਰਭਿਜਨੀਬੁਲਾਇਕਹੋਏਆਧੀਰਾਤਬੀਤ
ਈਸਬੈਈਸੋਇਜਾਇਹੈਂ॥ਤਾਂਜਾਇਰਾਮਕੇਉ

ਠਾਇ ਲਿਆਇ ਮੇਰੇ ਢਿਗ ਭੋਰ ਭਏ ਜੀਤ ਕੇ ਨਿਸਾਂਨ
ਹਿ ਬਜਾਇ ਹੈਂ॥੨੭॥ ਬਿਭੀਖਨ ਉਵਾਚ॥ ਕਬਿੱਤੁ॥
॥ਤੈਂਹੀ ਲੌਂ ਬਿਭੀਖਨ ਕਹੀ ਹੈ ਬਾਤ ਹਾਥ ਜੋਰ ਆਵ
ਤ ਹੈ ਰਾਤਿ ਨਾਥ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਇ ਬੋ॥ ਬੋਲਿਓ ਬਾਲ
ਪੂਤ ਰਘੁਬੀਰ ਪੁਰਹੂਤ ਸੁਨ ਮੇਰੀ ਚੌਕੀ ਪਾਇ ਕੈ ਪ
ਸਾਰ ਪਾਇ ਸੋਇ ਬੋ॥ ਰਾਵਨ ਕੇ ਆਵਤ ਲੌਂ ਤੁਮੈ ਨ
ਜਗੈਹੋ ਹੌਂ ਦੈਹੌਂ ਏਕਲੋ ਜਬਾਬ ਤਾਕੋ ਪੌਰਖ ਦਿਖੈਹੌਂ ਬੋ
॥ਪ੍ਰਾਤ ਰਨ ਬਾਤ ਹੈ ਤੇ ਸਾਖਾਮ੍ਰਿਗ ਭੂਤ ਸੁਨੋ ਮਾਰ ਮਾਰ
ਬੈਰਨ ਕੇ ਗਾਮ ਮੁਖਿ ਜੋਇ ਬੋ॥੨੮॥ ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥
ਸੂਰ ਛਪਿਓ ਪਛਮ ਪ੍ਰਕਾਸਿਓ ਸਸਿ ਪ੍ਰਾਚੀ ਦਿਸ ਚੱਕ
ਵਾਕ ਬਿਛੁਰੇ ਚਕੋਰ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈ॥ ਕੁਮੁਦਨੀ ਫੂਲੀ
ਕੰਜ ਮੂੰਦੇ ਭੌਰ ਬਾਂਧੇ ਬੀਚ ਪ੍ਰਾਤ ਨਾਥ ਬੂਝਿਓ ਮਾਨੋ ਕਾਲ
ਕੂਟ ਖਾਏ ਹੈ॥ ਆਧੀ ਰਾਤ ਬੀਤੀ ਸਬ ਸੋਏ ਜੀਅ ਜੰ
ਨ ਆਨ ਰਾਖਸੀ ਪ੍ਰਭੰਜਨੀ ਪ੍ਰਭਾਉ ਸੋ ਜਨਾਏ ਹੈ॥
ਬੀਜੁਰੀ ਸੀ ਫੁਰੀ ਭਾਂਤਿ ਬੁਰੀ ਹਾਥ ਛੁਰੀ ਲੋਹੂ ਚੁਰੀ
ਡੀਠ ਜੁਰੀ ਦੇਖ ਅੰਗਦ ਲਜਾਏ ਹੈ॥੨੯॥ ਅੰਗਦੋ
ਵਾਚ॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਰਾਮ ਲੌਂ ਨ ਜਾਨ ਦੀਨੀ ਬਾਟ ਹੀ ਮੈ
ਖਰੀ ਕੀਨੀ ਬਾਟ ਪਾਰ ਬੋ ਕੇ ਬਲੀ ਅੰਗਦ ਪ੍ਰਬੀਨ ਹੈ
॥ਦੌਰ ਜਾਇ ਹਾਥ ਗਹਿਓ ਮੇਸੋ ਸੂਪੇ ਬਾਤ ਕਹੇ ਲਿਓ

ਚਾਹੈਂਲੋਰੇਂਐਸੇਕੌਨਤੇਤੇਹੀਨਹੈਂ।ਕਛੂਨਬਸਾਇ
ਭਾਜਜੈਬੇਕੋਬਿਲਬਿਲਾਇਕੈਸੇਜੈਸੇਸਿੰਘਮੇਰ
ਹਰਨੀਕੇਚੀਨਹੈਂ।ਕੀਨੋਫੇਰਸੋਰਸਬਜਾਗੇਮਾਨੋ
ਭਯੋਭੋਰਕੇਰਕਾਰਭਈਸੁਨੇਰਾਵਨਮਲੀਨਹੈਂ।੩੦।
।।ਕਬਿੱਤੁ।।ਭਈਪ੍ਰਾਤਫੂਲੇਜਲਜਾਤਰਘੁਨ
ਥਮੁਖਭਾਜਯੋਤਮਮਾਨੋਤੇਗਰਾਵਨਪ੍ਰਤਾਪਕੋ।ਮਿ
ਲੇਚਕ੍ਰਵਾਕਐਸੇਸੀਤਾਊਮਿਲਨਹਾਰਛੂਟੇਭ੍ਰਿੰਗ
ਮਾਲਮਾਨੋਬਾਨਰਾਮਚਾਪਕੋ।ਪ੍ਰਖਨਪ੍ਰਕਾਸਯੋਪੁੰਜ
ਕਿਰਨਕੇਧਾਇਛਾਇਕੈਸੇਜੈਸੇਆਏਸੁਖਜਾਨਕੀ
ਮਿਲਾਪਕੋ।ਚੰਦਪਰਯੋਫੀਕੋਲੰਕਪਤੀਹੂਤੇਨੀਕੋ
ਤਾਰੇਲਟੇਮਾਨੋਆਉਅੰਕਮੇਘਨਾਦਬਾਪਕੋ।੩੧।
।।ਕਬਿੱਤੁ।।ਰਘੁਪਤਿਜੂਕੇਦਲਕੀਪ੍ਰਬਲਦੇਖੀ
ਚੌਪਫੇਰੇਦੂਖਜੀਅਪੈਨਮੁਖਤੇਜਨਾਈਏ।ਤੀਨਕੇ
ਟਰਾਖਸਖਪਾਏਜੇਪਠਾਏਹਮਜੈਸੇਮੇਲਪੌਰੇਤਬ
ਆਗਮੈਉਡਾਈਏ।ਬੋਲਯੋਮੇਘਨਾਦਚਹੂੰਓਰਜਾਇ
ਛੇਕੋਦਲਮਾਰੋਏਕਏਕਗਨਆਇਸਜੋਪਾਈਏ।
ਕਿਧੋਚਲੋਜਾਇਕੁੰਭਕਾਨਕੇਜਗਾਇਕਹੈਆਯੋਘ
ਰਭੇਂਛਤਾਕੇਭਲੇਈਮਨਾਈਏ।੩੨।। ਕਬਿੱਤੁ।।
ਮੇਘਨਾਦਜਾਇਢੋਲਲਾਖਕਬਜਾਇਰਸਾਤੋਂਅੰਤ

ਐਕੈਭੁਕਾਨਜੁਬਡੇਈਸੁਖਪਾਏਹੈਂ।ਹਾਥੁਨਕੇਪ੍ਰੂੰ
ਜਤੇਤੇਰੋਗੇਂਡ ਲੈਚਢਾਇਕੈਹੈਮਾਨੋਪਾਂਉਚਾਂਪਭ
ਲੀਭਾਂਤਸੈਂਸੁਵਾਏਹੈਂ।ਬੋਲੀਤਬਨਾਰਿਯਾਕੇਏਕ
ਹੈਉਪਾਇਕਹੌਂਐਸੀਭਾਂਤਿਭੁਢਆਨਆਪਨਜ
ਗਾਏਹੈਂ।ਕਾਨਮੈਂਰਾਨੇਸਕੇਪਠਾਇਪਾਛੇਕੋਟਗਨ
ਲੋਚਨਮੂੰਦੇਈਰਹੇਉਤਰਸੁਨਾਏਹੈਂ।੩੩॥ਕਬਿਤੁ
॥ਸੋਈਕਾਮਕੀਨੋਰਾਜਭ੍ਰਿਤਨਬੁਲਾਇਕੈਬਜਾ
ਇਢੋਲਦੁੰਦਭੀਸੁਕਾਨਮੈਂਪਠਾਏਹੈਂ।ਔਰਸਭੁਸੂ
ਰਨੇਸੈਂਕਹਾਏਹੈਂਪ੍ਰਫੂਰਲਾਗਜਾਹਲਾਗੇਕੈਸੇਜੈਸੇ
ਪੰਛੀਗਿਰਢਾਏਹੈਂ।ਘਰੀਪਾਂਚਚਾਰਲੌਂਤੌਜਾਮਞ
ਨਪਰੀਕਹਾਂਭੂਏਗਤਿਗਾਏਕਿਧੌਂਪੇਟਮੈਂਪਚਾਏਹੈਂ।
ਤਾਂਕੇਪਾਛੇਰਾਜਾਕੇਕੁਮਾਰਕੁੰਭਕਾਨਕਹੇਜਾਨਤ
ਹੈਂਦੇਨਦੁਖਰਾਵਨਜੂਆਏਹੈਂ।੩੪॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥
॥ਸੋਵਤਤੇਘਟਕਾਨਜਹਾਂਚਲਿਲੀਕਪਤੀਪਹੁਚੇ
ਤਿਹਠੌਰਰਹਿਓਰੇਜਗਾਵਤਮੈਂਹਰੀਜਾਨਕੀਸੋਜ
ਗਕੈਸਮਝਾਵਤਬੈਰੈਹੈਂ।ਸੋਭੁਰਾਤੀਨਹਿਕਹੇਸੁਨ
ਨਾਥਬਿਨਾਰਘੁਨਾਥਭਜੈਨਹਿਔਰਹੈਂ।ਰਾਮਹੀ
ਕਹੇਨਬਨੈਕਪਟੀਜੌਬਨੇਤਉਡੀਲਸੁਸੀਲਕੇ
ਦੇਰੈਂ।੩੫॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਤਾਹਿਕੇਹੇਤਲਿਯੇਕਪਿ

ਜੌਦਲਰਾਮਦਲੋਸੁਨਬੈਰਬਢਾਯੋਔਰਬਿਭੀਖ
ਨਭਾਈਮਿਲਯੋਇਕਬਾਂਨਰਆਇਕੈਗਾਉਂਜਰ
ਯੋਔਰਦਈਬਿਪਰੀਤਸੁਨੋਤੁਮਤੇਨਭਯੋਤੁਮ
ਕੋਭਰਪਾਯੋਯਾਹੀਤੇਬੇਗਬੁਲੇਧਾਰਕੇਦੁਖਮੋਹਿ
ਜੋਹੈਸਬਤੋਹਿਸੁਨਾਯੋ॥੩੬॥ ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਔਰਸ
ਭੈਤੁਮਜਾਨਤਹੌਂਖਰਦੂਖਨਜੈਜਿਹਭਾਂਤਿਪਛਾਰੈ॥
ਸੂਪਨਖਾਪਤਿਹੀਨਕਰੀਮੁਨਿਮਾਰਮਰੀਚਦੀਏ
ਦੁਖਭਾਰੇ॥ਅਛੁਕੁਮਾਰਕੇਸੰਗਖਪੇਭਟਰੱਛਸਕੇ
ਟਨਕੋਟਸੰਘਾਰੇ॥ਕ੍ਰੋਧਬਢਾਇਲਰਾਇਲੈਬੀਰ
ਹਿਲੰਕਪਤੀਗੜ੍ਹਲੰਕਪਧਾਰੇ॥੩੭॥ ਕੁੰਭਕਰਨੋ
ਵਾਚਾ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਜੋਰਸਭਾਸਬਬੋਲਬਡੇਭਟਬੁ
ਧਤਰਾਜਕੀਰੀਤਿਪੁਰਾਨੀ॥ਜੌਂਬਲਹੈਤਉਕਰੋਚ
ਲੀਏਜਿਹਮਾਰਗਹੋਇਅਨਾਜਨਪਾਨੀ॥ਬਾਤਸੁ
ਨੇਸਭਬੋਲਉਠੇਧਨਹੋਘਟਕਾਨਬਡੇਸੁਰਗਯਾਨੀ
॥ਰਾਵਨਬੋਲਉਠਯੋਸਮਝੀਹਮਜਾਨਤਹੈਂਤੁਮਦੇਹ
ਬਚਾਨੀ॥੩੮॥ ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਬੋਲਯੋਕੁੰਭਕਾਨਅ
ਬਲੰਕਕੇਅਵਾਸਏਤੋਲਾਗਤਉਦਾਸਮੋਹਿਬੋਸੇ
ਸੁਰਾਵਨੋ॥ਜੇਈਜੇਈਠੌਰਨਤੇਕਾਮਕੇਗਰਬਜ
ਤੇਤੇਈਤੇਈਠੌਰਅਬਲਾਗੈਡਰਪਾਵਨੋ॥ਦੇਖਾ

ਅਟਾਰੀਚਿਤ੍ਰਸਾਰੀਚੌਕਭਾਰੀਭਾਰੀਮਾਨੋਕੋਊਬ
ਸੋਨਹੀਂਅਬਏਬਸਾਵਨੋਕੌਨਸੀਅਬਾਤਜ਼ °
ਕੋਏਤੇਉਤਪਾਤਭ੍ਰਾਤਰਾਤਬਿਨਆਏਦੌਰਦੀਪ
ਕਜਗਾਵਨੋ॥੩੯॥ ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ਕਬਿਤ੍ਰ॥ ॥
ਬਾਤਸੁਨਜਗ੍ਯੋਅੰਗਅੰਗਰਿਸਭਰ੍ਯੋਮੋਹਿਵਡੋ
ਹੈਭਰੋਸੋਤੋਸੌਂਐਸੇਬਿਲਲਾਤਹੈ॥ਲੋਹਕੀਨਆਂ
ਚਲਾਗੀਬਾਨਕੀਨਬ੍ਰਿਸਟਪਾਗੀਨੀਂਦਅਬਜਾਗੀ
ਕਿਧੌਂਤਾਂਤੇਭਭਰਾਤਹੈ॥ਏਕਹਾਂਕੁਬਾਂਦਰਪਲਾਤ
ਜੈਸੇਸੂਕੇਪਾਤਬਾਤਕੇਚਲੇਤੇਭ੍ਰਾਤਕੌਨਉਤਪਾਤ
ਹੈ॥ਬਾਂਦਰੀਉਠਾਏਹਮਤੈਸੇਫਲਪਾਏਅਬਕੋ
ਯਾਸੇਸੋਇਬੇਕੋਧਾਮਕ੍ਯੋਂਨਜਾਤਹੈ॥੪੦॥ਕਬਿਤ੍ਰ
॥ ॥ਵਡੋਈਸੁਹਾਈਜਾਨਕਰਤੇਵਡਾਈਹਮਸੂਤੇ
ਬਾਤਪਾਈਮਾਨੋਰਾਮਹੀਸੋਂਪ੍ਰੀਤਕੀ॥ਆਇਕੈਲ
ਰਾਈਰਘੁਰਾਈਹੈਮਚਾਈਜਬਤਬਯੌਂਸੁਨਾਈ
ਸੀਚੁਰਾਈਸੁਅਨੀਤਕੀ॥ਬਡੋਦੁਖਦਾਈਯਾਹਿ
ਪੀਰੋਨਪਰਾਈਯਾਂਕੀਨੀਦਉਚਟਾਈਸੋਤੋਵਡੀਹਿ
ਪ੍ਰੀਤਕੀ॥ਜਿਟਕੀਦੁਹਾਈਮੈਂਨਕਹੀਹੈਬਨਾਈਜ
ਹਾਂਐਸੇਜੁਰੇਭਾਈਤਹਾਂਬੂਡੀਬਾਤਜੀਤਕੀ॥੪੧
॥ ਕੁੰਭਕਰਨੋਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਐਸੇਜਬਬੋਲ

ਐਸੇ ਐਸੇ ਧੋਸੇਂ ਬੁਲਾਈ ਓਪ ਸੋਈ ਗਏ ਨਸ ਕੈ ਬਿਬੇ
ਕਨਿ ਰਿਸ ਕਰਕੇ ਤੋ॥ ਬੋਲਿਓ ਕੁੰਭਕਾਨ ਕੌਨ ਚੰਡ ਹੂਆ ਸੁਰੇ ਕੁੰਭਕਰਨ
ਸਭਨ ਕੋਨ ਕਾਲ ਬਿਆਲ ਮਰਜਾਹਿ ਮੇਰੇ ਟੋਕ ਤੇ॥
ਐਸੀ ਸੁਨ ਸਬੈ ਲੋਕ ਪਾਲਨ ਕੇ ਬੂਡੇ ਦੁਖ ਤੇਗੀ ਹਿ
ਨਕੈ ਸੇ ਜੈਸੇ ਰਿਣੀ ਰਿਣ ਝੋਕ ਤੋ॥ ਰਾਮ ਸੈ ਜੋ ਲਰੈ ਤੋ ਲਾਗਿ ਦੇਤੇ
ਤੋ ਦੇਵਨ ਕੇ ਦੀਵ ਬਰੈ ਨੈਕ ਰਾਮ ਭਜੈ ਦੇਵ ਭਾਜੈ ਲੋਕ
ਲੋਕ ਤੇ॥੪੨॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਨਿੰਦ ਤੇ ਭਯੋ ਨਿਰਾਸ ਦੇਖੇ
ਭਟ ਆਸ ਪਾਸ ਗਾਗਰ ਪਚਾਸ ਸੋ ਪਖਾਰ ਮੁਖ ਹਸਯੋ
ਹੈ॥ ਖੈਬੇ ਕੋ ਮੰਗਾਏ ਜੇਤੇ ਪਾਏ ਗਢ ਲੰਕ ਮਾਹਿ ਤਊਨ
ਅਘਾਯੋ ਮੱਧ ਪਾਨ ਰਸ ਮਸ੍ਯੋ ਹੈ॥ ਰੂਪ ਨ ਅੰਗ ਅਘਾਨਾ
ਏ ਬਰ ਮਾਸ ਕੇ ਪਹਾਰ ਧਰ ਕੂਪ ਭਰੇ ਆਸਵ ਨ ਤ੍ਰੀ
ਸੋਂ ਜਗ ਬਸਯੋ ਹੈ॥ ਪਾਛੇ ਬੋਲਿਓ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾਹੇ ਕੋ
ਬਿਖਾਦ ਕਰੈ ਰਾਮ ਆਨ ਕੁੰਭਕਾਨ ਦਾਂਤਨ ਮੈ ਧਸਯੋ
ਹੈ॥੪੩॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਗਢੋਤੋ ਸੰਘਾਰੋਂ ਕਹੋ ਸਿੰਧੁ ਬੋਰ
ਡਾਰੋਂ ਔਰ ਜੋ ਕਹੋ ਤੋ ਨਭ ਮੈ ਬਿਥਾਰੋਂ ਏਕੰ ਏਕ ਗੀਗੀ
ਛ ਕਪਿ ਜੂੰਥਨ ਕੇ ਮੂੰਡਨ ਉਤਾਰੋਂ ਕਹੋ ਕੋਟ ਲੈ ਉਸਾਰੋਂ ਪੈ
ਨ ਹਾਰੋ ਰਹੋ ਟੇਕ ਹੀ ਆਪਨੇ ਤੋ ਪੌਰਖ ਨਤੇਰ ਤਾਰੋਂ
ਮਹਾਰਾਜ ਕਾਲ ਕੇ ਪਛਾਰੋ ਸਭ ਕੋਰੈ ਸਾਚੀ ਜੋ ਕਹੀ ਨੈ
ਕੂਜੋ ਸੰਭਾਰੋਂ ਤਾਰੇ ਤੋਰਿ ਭੂਮਿ ਪਾਰੋਂ ਔਰ ਜਾਂਹਿ ਕੋ ਪਛਾਰੋਂ

ਲਲਕਾਰਾ

ਤ੍ਰਾਹਿ ਮਾਰੈਂ ਛੇਕੇ ਕਛੇ ਕਹੀ॥੪੪॥ ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਤੌਲੌਂ ਦ੍ਰੁ
ਵਿਤਾਈ ਜੌਲੌਂ ਨੀਂਦ ਨ ਜਗਾਈ ਮੇਰੀ ਸੁਨੇ ਲੰਕਰਾਈ
ਭਾਈ ਸੋ ਕਨੂੰ ਨਿਹਾਰੀਏ॥ ਬਿਨਾਈ ਸਹਾਈ ਭੁਜਦ
ਹਨੀ ਉਠਾਈ ਜਬ ਕੋਹੇ ਰਘੁਰਾਈ ਅਬ ਕੌਨੇ ਕੇ ਵਿਰ
ਰੀਏ॥ ਗਾਜ ਉਠੇ ਰਾਵਨ ਵਡੇਈ ਘਨ ਸਾਵਨ ਜੌਂ ਐਸੇ
ਧੁ ਸਾਧੁ ਕੁੰਭਕਾਨ ਪੌਰ ਖਨ ਹਾਰੀਏ॥ ਛੜੁ ਪਨੁ ਛਰੇ
ਤੁਰੇ ਛੜਨ ਪੈ ਛੋਤ ਲਾਗੇ ਤੋਰੀਏ ਨ ਛੜ ਪੈ ਪਰੋੜਨ
ਵਿਗਾਰੀਏ॥੪੫॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਕੁੰਭਕਾਨ ਗਾਜੇ
ਰਨ ਮਾਰੂ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਬਾਜੇ ਸਾਜੇ ਸੰਗ ਸੂਰ ਲਾਜੇ ਦੇ
ਵ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੋ ਦਰਕੇ ਪਹਾਰ ਦਿਗਪਾਲ ਸਰਕੇਸ
ਰੇਖ ਮਾਨੋ ਪੁੰਜ ਬੀਜੁਰੀ ਹੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੋਹੀਏ
ਕਪਿ ਤਰਕੇ ਫਰਕੇ ਨੈਨ ਦਾਹਨੇ ਉਗ੍ਰਾਹਨੇ ਚਢੇ ਐਹੈ ਜ
ਸ ਮਾਨੋ ਪ੍ਰਾਨ ਵੈਰ ਕੋ ਜੁੱਧ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਗਿਰ ਮੰਦਰ ਬਿ
ਲੋਵੈ ਮਾਨੋ ਦੇਖਤ ਤੈ ਰਾਜਾ ਜੂਰ ਆਏ ਖੰਡ ਖੰਡ ਕੇ॥
੪੬॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਬੋਲਿਓ ਕੁੰਭਕਾਨ ਕਪਿ ਪੁੰਜ ਕਾਹੇ
ਕੰਪਤਿ ਹੋ ਤੁਮ ਸੋਂ ਲਰੇ ਤੇ ਵਡੀ ਲਾਜ ਮਰ ਜਾਈਏ॥
ਅਰੇ ਕੁਲ ਪਾਪੀ ਤੂੰ ਬਿਭੀਖਨ ਤੂੰ ਰਾਹਿ ਜਿਨ ਭੀਰ ਪਰੇ
ਛੋਰ ਸੰਗ ਪ੍ਰਾਨ ਨ ਬਚਾਈਏ॥ ਲਛਮਨ ਤੂੰ ਹੀ ਪੱਛ
ਮਨੋ ਤੋਹਿ ਹਾਸੀ ਨਾਹਿ ਬਲ ਕੇ ਬਿਲਾਸ ਹੈ ਤੂੰ ਔਰਨ

ਜਨਾਈਏ॥ਸਿੰਧੁਕੀਦੁਹਾਈਕਹੈਮਰਤਹੈਬਿਨਾਹੀ
ਆਈਕੇਹੈਰਘੁਰਾਈਭਾਈਤਾਹੀਕੇਬਤਾਈਏ॥
੪੭॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਜੌਲੌਂਰਨਸੂਰਮਾਨਪੱਪਸੈਕੋਊ
ਔਰਤੌਲੌਂਭੂਲੇਅਨਹੋਤਤੇਕਛੂਕਰਘੁਰਾਈਹੈ॥
ਮੋਕੋਏਵਜਾਨਤਹੈਜਾਨੇਕਿਨਜਾਨੇਮੂਢਤੁਮਸੋਂਬ
ਰੇਤੁਮੇਰੀਕੌਨਸੀਵਡਾਈਹੈ॥ਜੈਸੇਵਡੇਮੇਘਬਿਨੁ
ਬਾਰਧਕੇਪਾਇਜਲੁਪੀਛੇਛੋਟੀਗਾਗਰੀਤੇਪਆਸ
ਨਬੁਝਾਈਹੈ॥ਔਰਜੈਸੇਕੇਹਰੀਪਛਾਰਪੁੰਜਕੁੰਜ
ਰਕੈਪਾਛੇਲਛਅੱਛਰੇਕੇਭੌਹਨਚਢਾਈਹੈ॥੪੮॥
ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਏਕਕਪਿਭਾਗੇਜਾਇਲਾਗੇਹਨੁਮਾਨ
ਪੀਠਏਕਅਨੁਰਾਗੇਰਘੁਨਾਥਕੇਚਰਨਕੋ॥ਏਕਕ
ਹੈਜਾਨਤਹੈਏਈਦਿਨਬੂਝੇਇਨੈਤੇਈਆਗੇਚਲੇ
ਘੁਰਜਮਕੇਭਰਨਕੋ॥ਏਕਕਹੈਂਯਾਰੇਨੈਕੁਨਾਟੇਹੀ
ਏਠਾਟੇਜਾਤਆਜਕੇਨਸੂਰਕੌਇਨਸੋਂਲਰਨਕੋ॥
ਏਕਕਹੈਰਾਮਲਛਮਨਸੀਤਾਜੀਤਲੈਹੈਮਾਰੇਜਾਹੇ
ਤੁਮਹੀਜੂਆਏਹੋਮਰਨਕੋ॥੪੯॥ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਉਵ
ਚ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਰਾਮਮੁਸਕ੍ਯਾਨੇਦੇਖਕੇਊਕਪਿਰਾਨੇ
ਕਪਿਲਛਮਨਏਲਬੋਲੇਆਪਨੇਸੁਭਾਉਸੋਂਤਾ
ਹੀਸਮੈਹਨੂਮਾਨਆਇਕੈਨਿਵਾਏਮਾਥਨਾਥਜੇਕੋ

ਤ੍ਰੈਮਾਰੇਂਏਕਹੀਉਪਾਇਸੋਂ॥ਅੰਗਦਅਨੰਤਬਲਨੀ
ਲਨਲਜਾਮਵੰਤਸਭੈਕੋਪਭਰੇਮਾਰਬੇਕੋਚਿਤਚਾ
ਇਸੋਂਤੌਲੌਨਿਜਕਾਇਆਇਗਦਾਕੋਉਠਾਇਉ
ਤੋਕੁੰਭਕਾਨਬੋਲ੍ਯੋਗੁਰੁਰਾਇਰਘੁਰਾਇਸੋਂ॥੫੦॥
ਕੁੰਭਕਾਨੇਵਾਕ੍ਯ॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਤਾਰਕਾਨਤਾਲਰਿ
ਖਿਬਾਮਨਪਰਸਰਾਮਸੇਤੁਨਸਮੁੰਦ੍ਰਕੋਨਛੁਦ੍ਰਬੀ
ਸਹੀਨਮੈਂਲੰਕਮੈਂਮਰੀਚਨਾਹੀਬਾਲੀਕਪਿਨੀਲ
ਨਾਹੀਤ੍ਰਿਸਿਰਾਸੁਬਾਹੁਖਰਦੂਖਨਮਲੀਨਮੈਂਰੁਦ੍ਰਕੋ
ਪਿਨਾਕਨਾਹੀਇੰਦ੍ਰਸੁਤਕਾਕਨਾਹੀਸੂਪਨਖਾਨਾਕ
ਨਾਹੀਕੀਨੇਦੇਵਦੀਨਮੈਂਕੁੰਭਕਾਨਨਾਮਕਹਾਂਪੱਯੈ
ਸੋਤੇਜਾਨਰਾਮਏਜੁਝਮਆਰੇਵੈਨਤੇਰਹਿਨਤੀਨਮੈਂ
॥੫੧॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਜੇਰਘੁਪਤਚਰਨਨਬਿਮੁਖਤੇ
ਐਸੇਗਰਬਾਰਾ॥ਨਿਜਅਪਰਾਧਨਸਮਝਹੀਪ੍ਰਭ
ਸੌਂਆਂਰ੍ਹੈਰਾਰਾ॥੫੨॥ ਹਨੂਆਨੇਵਾਚ॥ਸੋਰਠਾ॥ ਤ
ਬਬੋਲ੍ਯੋਹਨੁਮਾਨਕਰਗਿਨਤੀਸਾਵੀਕਹੀ॥ਇਨ
ਤੇਕੀਜੈਸਮਾਨਹਮਹਿਸਗੁਨਹੈਸੌਗੁਨੋ॥੫੩॥ ਕ
ਬਿੱਤੁ॥ ॥ਗਦਾਗਹਿਧਾਯੋਕਪਿਮੰਡਲਭਗਾਯੋਤਿ
ਨਜੈਸੇਚਲੇਵਾਉਪੁੰਜਬਾਦਰਉਡਾਏਹੈਂ॥ਏਕਹੀ
ਚਪੇਟਜਮਦੂਤਨਕੇਭਰੇਪੇਟਜੀਵਤਲਪੇਟਸਭ

ਜੋਲ ਕੈ ਚਲਾਏ ਹੈਂ॥ ਵਡੇ ਵਡੇ ਸੂਰਨ ਕੇ ਵਡੇ ਈਲ
ਗਾਏ ਹਾਥ ਦੇਖ ਰਘੁਨਾਥ ਬਲ ਰੀਸ ਮੁਸਕਾਏ ਹੈਂ
॥ ਏਕ ਦਬ ਰਹੇ ਗਹਿ ਰਾਮ ਪਾਇ ਏਕਨ ਅਨੇਕਨ
ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਕੁੰਭਕਾਨ ਲੈ ਜਿਧਾਏ ਹੈਂ॥੫੪॥ ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥
॥ ਬਹੁਰੋ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਲੈ ਕੈ ਧਾਯੋ ਹੈ ਲੀਗੁਰ ਤਕ ਜਾਕੀ
ਦੇਖ ਸੂਰਤ ਪਿਨਕੀ ਰੀਸ ਗਾਯੋ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਕੇ ਤੇਜ ਦੇਖ
ਦੂਰੈ ਰਹਿ ਕੈ ਮਜੇਜ ਰਾਮ ਦੋਰੈ ਤਿਨ ਤਾਕ ਕਪਿਰਾਜ ਕੇ
ਰਲਾਯੋ ਹੈ॥ ਤਾਹੀ ਛਿਨ ਰਾਮ ਚੰਦ੍ਰ ਬਾਨ ਲੈ ਕਮਾਨ ਸੁ
ਖ ਤੱਛਕ ਕੇ ਗਰੁੜ ਪ੍ਰਤੱਛ ਕੇ ਪਠਾਯੋ ਹੈ॥ ਲਾਗ ਨ ਨ
ਦੀਨੋ ਟੂਕ ਟੂਕ ਮਾਰ ਕੀਨੋ ਜੈਸੇ ਦੀਪਕ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਏਕ ਫੂ
ਕਹੀ ਬੁਝਾਯੋ ਹੈ॥੫੫॥ ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਤੀਸਰੇ ਉਠਾ
ਇ ਕੈ ਫਿਰਾਇ ਮੁਗਦਰ ਧਾਯੋ ਆਯੋ ਨਲ ਨੀਲ ਦ੍ਵਿ
ਗ ਬੇਲ ਤਰ ਪਾਏ ਹੈਂ॥ ਭੂਤ ਕਾਰਹੀ ਸੋ ਪਰੇ ਭੂਤ ਸੇ ਗਿ
ਰਾਏ ਕਪਿ ਬੀਸ ਕੇ ਸਪੂਤ ਮਾਨੋ ਦਾਰਿਦ੍ਰ ਉਡਾਏ ਹੈਂ॥
ਰੋਦੇ ਏਕ ਪਾਇਨ ਸੋਂ ਮਾਰੇ ਚਿੱਤ ਚਾਇਨ ਸੋਂ ਕੀਨੇ ਬਹੁ
ਘਾਇਨ ਸੋਂ ਚਾਂਮ ਕੇ ਚਲਾਏ ਹੈਂ॥ ਤੌਲੋ ਹਨੂਮਾਨ ਆ
ਇ ਹਾਥ ਤੇ ਛਡਾਇ ਲੀਨੋ ਤਾਂ ਕੇ ਮਾਰ ਬੇਰੇ ਕਪਿ ਔਰ
ਹੀ ਬੁਲਾਏ ਹੈਂ॥੫੬॥ ਅੰਗਦ ਵਾਦ੍ਰ॥ ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥
ਅੰਗਦ ਸੁਜਾਨ ਕਹ੍ਯੋ ਕਹਾਂ ਪਾਵੈ ਜਾਨ ਅਬ ਪੈਰ ਖਪ੍ਰ

ਮਾਨਦੇਖਿਓਮਾਰਮਾਰਗਯੋਹੈ।ਨੀਲਨਲਭਾਗੇ
ਭੂਜਜਾਮਵਾਨਤੇਰੀਧੁਜਬਾਲਸੁਤਬਹੁਰੋਗਿਰਾਯ
ਭੂਮਿਲਯੋਹੈ।ਕੋਊਮਾਰੈਬਾਨਕੋਊਚੌਥੇਨਾਕਕਾਨ
ਤਾਕੇਪ੍ਰਾਨਕੌਨਕਾਢੈਕੋਊਰਾਮਬਿਨਭਯੋਹੈ।ਫੂਲੇ
ਕਿਲਕਾਰੀਛਡਬੈਠੇਗਿਰਭਾਰੀਮਾਨੋਟੌਹੈਸੋਇ
ਗਯੋਐਸੇਬਾਟਸੁਖਲਯੋਹੈ।੫੭॥ ਰਾਮਚੰਦ
ਉਵਾਚਾਕਬਿੱਤ੍ਰਾ। ॥ਰਾਮਚੰਦਜਾਨੀਕਪਿਮੰਤ੍ਰ
ਲਨਗਮਾਨੀਯਾਂਕੇਨੈਕਹੂੰਸੰਭਾਰੇਕਬਾਟਨੀਬਿਪ
ਰੀਤਕੀ।ਮਾਰਬੇਕੋਂਸਾਮੋਹਮਪਾਯੋਹੈਗਿਰਯੋਰਿਪੁ
ਅਬਜੌਨਮਾਰੈਂਤੌਹਮਹੂੰਅਨੀਤਕੀ।ਏਕਬਾਨ
ਤਾਨਕੈਲਗਾਯੋਜੀਏਤਤਕਾਲਭੇਦਕੈਪਤਾਲਜਾ
ਇਕਰੀਬਾਤਜੀਤਕੀ।ਦੂਸਰੇਕਪਾਲਲੈਸਿਧਾ
ਯੋਸੁਰਲੋਕਮਾਹਿਐਸੇਰਿਪਮਾਰਯੋਸੈਨਾਆਪ
ਨੀਨਿਚੀਤਕੀ।੫੮॥ ਕਬਿੱਤ੍ਰਾ। ॥ਹਾਹਾਕਾਰ
ਭਯੋਭਾਗਰਾਵਨਕੇਗਯੋਸਭਪਾਛੈਹਨੂਮਾਨਲੈਪ
ਹਾਰਸੋਉਡਾਯੋਹੈ।ਹਾਲਚਾਲਪਰੀਨਸੰਭਾਲਰਹੀ
ਕਾਹੂਤਨਮਾਨੋਪੂਲੇਕਾਲਕੈਬਘੂਲਾਬਡੋਆਯੋਹੈ
।ਏਕਸੰਗਚਲੇਏਕਆਪਸਮੈਟਲੈਕਪਿਏਕਗਿ
ਰੇਪਾਤਸੇਸੰਭਾਰੇਸੁਖਪਾਯੋਹੈ।ਉਡੇਨਭਹੇਰਹੇਰ

ਪਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਾਸ਼

ਦੇਵਨ ਸੋ ਟੇਰ ਟੇਰ ਬੇਰ ਬੇਰ ਲਛਮਨ ਬੋਲ੍ਯੋ ਸੁਨ
ਯੋ ਹੈ ॥੫੯॥ ਛਪੈ ॥ ਤਜਹੁ ਸੋਕ ਸਭ ਅਮ
ਰਲੋਕ ਰਹੀਅਹ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਆਸਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਦਿਨਮਣਿ
ਮਗ ਤਜਹੁ ਨੈਕ ਟਰਹੁ ਕਮਲਾਸਨਾ ਬਿਗਤ
ਧ੍ਯਾਨ ਲੋਚਨ ਪਸਾਰ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾਰ ਨਿਹਾਰਹੁ ਉਡੁ
ਗਨ ਬਰਨ ਸੁਮੀਰ ਧੀਰ ਜਿਨ ਤਜਹੁ ਸੰਭਾਰਹੁ ਆਸੁ
ਰਲੋਕ ਆਜ ਮੰਗਲ ਕਰਹੁ ਕੁੰਭਕਾਨ ਬਧ ਪਲੋਉ
ਠਗਾ ਰਘੁਪਤਿ ਪ੍ਰਚੰਡ ਭੁਜਦੰਡ ਲਗ ਪਰ ਸਖੀ
ਤ ਧਰ ਪਰ ਲੁਠਰ੍ਯੋ ॥੬੦॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪਮੋਜ
ਬਗਾਤ ਭਯੋ ਵਡੋਈ ਅਘਾਤ ਮਾਨੋ ਪਯੋ ਬੱਜ੍ਰਪਾਤ
ਢਿਗ ਆਏ ਰਘੁਰਾਇ ਹੈਂ ਕਹ੍ਯੋ ਮੁਸਕਾਇ ਯਹਿ
ਵਡੋਈ ਅਕਾਇ ਮਾਨੋ ਯਾਂਕੇ ਮਾਸ ਗੀਧ ਮਾਸ ਬੀਸ
ਤੀਸ ਖਾਇ ਹੈਂ ਬੋਲ੍ਯੋ ਹਨੂਮਾਨ ਰਾਮ ਜਾਨੀਏ ਹੀਨ
ਜਾਤ ਕਹਾਂ ਹਾਥ ਕਹਾਂ ਪਾਇ ਯਾਂਕੇ ਕਹਾਂ ਲਾਗੋ ਧਾਇ
ਹੈ ਦ੍ਵਾਪੁਰ ਕੇ ਅੰਤ ਏਕ ਭੀਮ ਬਲਵੰਤ ਦੈਹੈ ਸੋ ਤੋ
ਯਾਂਕੀ ਕੌਪਰੀ ਮੈ ਬੂੜ ਬੂਢ ਨਾਇ ਹੈ ॥੬੧॥ ਕਬਿੱਤੁ
॥ ॥ ਵਡੀ ਜੀਤ ਭਈ ਰੰਨ ਹਰਖੇ ਸੁ ਦੇਵਗਨ ਬਰਖੇ
ਸੁਮਨ ਸੁਰ ਪਰ ਖੇਲ ਰਨ ਕੋ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਪਿ ਖ
ਰਕੇ ਨ ਲੰਕ ਭਟ ਸਰਖੇ ਨਿਸੰਕ ਜੋਰ ਰਾਮ ਕੇ ਚਰਨ ਕੇ

।ਕਹੀ ਕਪਰਾਜ ਆਪ ਆਪਨੇ ਸਮਾਜ ਰਘੁਰਾਜ ਕੋ
ਜੇ ਕਰੇ ਦੂਖ ਮੇਟੇ ਸੀਤ ਹਰਨ ਕੋ ਬਾਨੇ ਬਾਨੇ ਹਨੂਮਾਨ
ਅੰਗਦ ਸਮਾਨੇ ਰੌਹੌ ਜਾਨੇ ਨਿਜੁ ਕਾਨੇ ਦਿਨ ਰਾਵਨ ਮ
ਰਨ ਕੋ ।੬੨।। ਰਾਵਨੇ ਵਧ ਕਾ ਕਬਿੱਤੁ ।। ।ਰਾਵਨ
ਨਿਹਾਰੇ ਕੁੰਭਕਾਨ ਤੇ ਪਛਾਰੇ ਰਨ ਹਾਰੇ ਕਪਿ ਜੂਥ ਤੇ ਸਿ
ਧਾਰੇ ਸਿਵਲੋਕ ਕੋ ਤਾਂ ਕੇ ਸੰਗ ਭਾਰੇ ਭਾਰੇ ਸੂਰ ਜੋ ਹ
ਮਾਰੇ ਤੇਊ ਨੈਕੁ ਨ ਸੰਭਾਰੇ ਰਾਮਚੰਦ ਬਾਨ ਢੇਰ ਕੋ ਦ
ਈ ਕੇ ਸਵਾਰੇ ਹਨੂਮਾਨ ਤਬ ਜਾਰੇ ਘਰ ਆਪਨੇ ਤੇ
ਆਂਚਨ ਲਗਾਈ ਨਖ ਨੇਰ ਕੋ ਤਾਕੇ ਜਾਇ ਮਾਰੈ ਕੇ
ਊ ਕਾਮ ਕੇ ਸਵਾਰੈ ਭਾਈ ਤਾਹੀ ਦਿਨ ਭੂਲੇ ਬਿਦਾ ਦੇਊ
ਮਨ ਸੋਕ ਕੋ ।੬੩।। ਕਬਿੱਤੁ ।। ।ਯਾਹੀ ਗੜ੍ਹ ਲੰਕ
ਕੋ ਨਿਸੰਕ ਹ੍ਵੈ ਨ ਦੇਖੈ ਦੇਵ ਆਇ ਸੋ ਕੇ ਮਾਨ ਮਾਥੇ ਭੂਮਿ
ਸਿਰ ਨਾਵਤੋ ਸੋ ਤੇ ਪੌਰ ਬਾਹਰ ਬਿਛੌਨ ਬਿਨ ਠਾਢੇ
ਰਹੇ ਨਾਰੇ ਨਾਰੇ ਆਪਨ ਜੁਹਾਰ ਪਹੁਚਾਵਤੋ ਜਾ
ਹੀ ਕੇ ਬੁਲਾਵਤੇ ਸੁ ਆਵਤੇ ਸੁ ਸੰਕ ਮਨ ਮੇਰੇ ਬਿਨ ਕ
ਹੇ ਫਿਰਾ ਬੈਠਨੇ ਨ ਪਾਵਤੋ ਤਾਹੀਂ ਗੜ੍ਹ ਕੇ ਤੇ ਗੈਛ ਬਾਂਦ
ਰ ਲਪੇਟਤ ਹੈ ਸਬ ਦਿਨ ਏਕ ਸੇਨ ਪਾਏ ਮਨ ਭਾਵਤੋ।
੬੪।। ਕਬਿੱਤੁ ।। ।ਕੈਤੇ ਸੁਰਰਾਜ ਕੇ ਮੈ ਰੋਕ ਰੋਕ ਰਾਖੇ
ਦੇਵ ਰਾਜ ਕੇ ਸਮਾਜ ਔਰ ਕਹਾਂ ਲੌ ਬਖਾਨੀਏ ।ਕ੍ਰਿਚਨ

ਕੋਦੇਸਮਨਭੀਰਨਕਾਹੂਕੋਡਰਮੇਰੇਝ੍ਰਾਸਸਗੀਦੇਸਦੇ
ਸਨਮੈਮਾਨਿਯੋ।ਸੋਈਮੇਰੋਜੀਵਤਨਿਸੰਕਦੈਲਿਗੂ
ਰਰੀਛ,ਬੀਚਲੰਕਧਸੇਔਰਆਗੇਕਹਾਜਾਨਿਯੋ।
ਜਾਨਕੀਕੋਪਹੈਰਿਭਾਗਹੀਕੋਲੋਪਹੈਰਿਸੋਕੋਸਿਵਲੋ
ਕਹੈਸੁਕੈਸੇਪਹਿਚਾਨੀਯੋ।੬੫॥ ਦੋਹਰਾ॥ ।ਰਾਮ
ਬਿਮੁਖਿਤਿਹਬੁਰੀਮਤਿਪਹਿਲੇਹੀਹਰਿਲੇਤ।ਬੁਰ
ਹੋਤਸਮਝੈਨਹੀਭਲੋਦਿਖਾਈਦੇਤ।੬੬॥ ਸੋਰਠ
।।ਰਾਮਗੀਤਮਨਲਾਇਸੁਨੈਸੁਨਾਵਤਰਾਮਕਹਿ।
ਤਿਨਕੇਦੁਖਰਘੁਰਾਇਕੁੰਭਕਰਨਜਿਮੈਮਾਰਹੈ।੬੭
॥ ਸੋਰਠਾ॥ ।ਜੇਜਗਨਿੰਦਕਲੋਗਰਾਵਨਰਾਮਨ
ਸਮਝਹੀ।ਯਹਿਰਸਤਿਨਹਿਨਜੋਗਔਰਕਹੈਰਸ
ਹਾਨਹੈ।੬੮॥ ਸੋਰਠਾ॥ ।ਮੇਘਨਾਦਅਬਜਾਇ
ਰਨਛਿਤਜੁਧਮਚਾਇਹੈ।ਸਿਰਐਹੈਉਤਰਾਇਆ
ਗੇਕਥਾਸੁਹੋਇਗੀ।੬੯॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਰਾਮ
ਗੀਤੇਕੁੰਭਕਰਨਬਧਃਏਕਾਦਸੋਅੰਕ।੧੧॥੯੦੪॥
ਰਾਵਨੋਵਾਚ ਸੋਰਠਾ॥ ।ਰਾਵਨਕ੍ਰੋਧਪ੍ਰਚੰਡ
ਮਨਹੁਅਗਨਿਘ੍ਰਿਤਪਰਸਿਓ।ਪਟਕ ਬੀਸਭੁਜਦੰਡ
ਮੇਘਨਾਦਬੋਲ੍ਯੋਨਿਕਟਿ।੧॥ ਸੋਰਠਾ॥ ।ਅਬ
ਕਹੁਕੌਨਦੁਰਾਉਕੁੰਭਕਰਨਜੂਝੇਪ੍ਰਗਟ।ਰਾਮਉਤਾਰ

ਛਪਾਉ ਮਰਗਏ

 ਐਸੇਭਾਉਇੰਦ੍ਰਜੀਤਕੇਜੀਵਤੇ॥੨॥ ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਕੁੰਭ
ਕਾਨਮਾਰੇਸੂਰਬਹੁਤੇਪਛਾਰੇਅਬਜਾਨਤਹਮਾਰੇ
ਪੱਛੁਹੈਨਰੁੱਦ੍ਰਦਾਹਨੋਹਾਰੇਸਭਰਾਖਸਨਟਾਰੇਕ੍ਰੂਰ
ਬਾਂਦਰਕੇਭਾਗੇਸੁਖਭਾਰੇਦੁਖਪਰੇਹੈਂਸਰਾਹਨੋਸਿ
ਕਬਿਨਲੀਕਕੇਕਿੰਗੂਰਹੂਬਿਦਾਰੇਹੌਂਤੂਕਾਇਰਜੋਸੇ-
ਦੇਤਤੋਹਿਘਰਮੈਉਰਾਹਨੋਸੁਨੇਪੂਤਮੀਤਭਾਂਤਿਭਾਂਤਿ
ਬਿਪਰੀਤਿਰਾਮਚੰਦਕੀਅਨੀਤਤੇਨਿਚੀਤਮਨਨਾਹਿ
ਨੋ॥੩॥ ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਆਜਰਾਜਧਾਨੀਕੀਬਿਕਾਨੀ
ਹੈਬਿਭੂਤਿਸੁਨਪੂਤਮੇਘਨਾਦਤੈਨਨੈਕਜੀਅਆਨੀ
ਹੈ॥ਕੁੰਭਕਾਨਜੂਝੇਦਿਨਤਬਹੀਤੇਬੂਝੇਔਰਆਗੇਕੇ
ਬਨਾਉਕੀਨਬਾਤਕਾਹੂਜਾਨੀਹੈ॥ਸਹੈਹਮਜਾਨੀਤਊ
ਜਾਨਕੀਬਿਰਾਨੀਹੋਤਐਸੀਬੋਲੀਬਾਨੀਮਾਨੀਬੀਜੁ
ਰੀਤਰਾਨੀਹੈ॥ਜਾਕੇਹਰੇਆਨੀਰਹੀਭੋਗਕੀਕਹਾਨੀ
ਸੁਨਭਈਸੀਅਰਾਨੀਮੇਰੀਆਊਸੀਅਰਾਨੀਹੈ॥੪
॥ ਮੇਘਨਾਦੋਵਾਚ॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਬੋਲਨੋਮੇਘਨਾਦ
ਰਾਜਾਕਾਹੇਕੋਬਿਖਾਦਕਰੈਕਹਾਂਭਯੋਜੋਪੈਰਨਕੁੰਭ
ਕਾਨਹਾਰ੍ਯੋਹੈ॥ਰਾਮਚੰਦਕੀਨੇਛਲਔਰਨਪਜਾਯੋ
ਬਲਗਯੋਦੱਲਭਾਜਗਹਿਏਕਲੇਪਛਾਰ੍ਯੋਹੈ॥ਭੂਮੈ
ਸੇਜਭਈਤਬਨੀਂਦਆਇਗਈਹੈਹੈਦੋਸਕੈਨਦੀਜੈ

ਊਨਪਾਏ ਸੂਖ ਭ੍ਰਾਮੇ ਹੈ॥ ਕੈਸੀ ਅਬ ਹਾਸੀ ਕੌਨ ਕਾਜ
ਰਹੇ ਬਾਸ ਰਨ ਊਧਕੀ ਉਸਾਸਨ ਮੈਂ ਫਾਸੀ ਮੇਲ ਮਾਮੇ
ਹੈ॥੫॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਵੀਜੈ ਮੋਹਿ ਪਾਨ ਅਬ ਕਹਾਂ ਕੋ ਊਪ
ਵੈ ਜਾਨ ਜੁੱਧ ਕੇ ਨਿਦਾਨ ਕੌਨ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਦੂਰੀ ਹੈ॥ ਤੁਮ ਹੂੰ ਤੌ
ਜਾਨਤ ਕਿ ਜੀ ਮੈ ਸੰਕ ਆਨਤ ਹੋ ਜੀਤੇ ਸੁਰ ਰਾਜ ਐਸੀ
ਤਾਂ ਕੀ ਪਤਿ ਬੂਰੀ ਹੈ॥ ਬੈਰਨ ਕੇ ਮਾਰਬੇ ਕੋ ਐਸੀ ਖੜਗਧੂ
ਰ ਜੈਸੇ ਪਾਪਨ ਕੇ ਕਾਟਬੇ ਕੋ ਕਾਂਸੀ ਸਿਵਪੁਰੀ ਹੈ॥ ਜੀਜੈ
ਤੌ ਲੌ ਰਾਜ ਕੀਜੈ ਰਨ ਕੇ ਨ ਪੀਠ ਦੀਜੈ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਰਾ
ਖਬੇ ਕੀ ਬਾਤ ਜੁਰੀ ਹੈ॥੬॥ ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ ਸਵੈਯਾ॥
॥ਪ੍ਰੇਮ ਸੋਂ ਨੈਨ ਨਵਾਵੈਂ ਜਸ ਗਾਵਤ ਨਾਚਤ ਸੈਂਦ ਚਲੇ ਸਭ
ਅੰਗਾ ਕੇ ਰਨ ਮਹਿ ਗਹਿ ਖੱਗ ਭਲੀ ਬਿਧਿ ਲੋਹੂ ਸੋਂ-
ਘਾਉ ਭਏ ਅਰਧੰਗਾ ਏ ਦੋਊ ਪੂਤ ਜਨੇ ਜਨਨੀ ਜਗ
ਔਰ ਸਭੈ ਸੁਤ ਕੀਟ ਪਤੰਗਾ॥ ਜੰਗ ਕੇ ਠਾਕੁਰ ਜੰਗ ਕੇ
ਜੀਵਨ ਸੋ ਨਰ ਹੋਤ ਹੈ ਗੰਗ ਕੇ ਗੰਗਾ॥੭॥ ਸਵੈਯਾ॥ ॥
ਆਨ ਪਰੀ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਕੀ ਗਾਢ ਗਏ ਰਨ ਮੇ ਸੁਠਿ ਮੋ
ਨਹਿ ਕੋਈ॥ ਰਾਵਨ ਕੇ ਜਿਯ ਤੇ ਨ ਭਈ ਸੁਨ ਪੂਤ ਸਭੈ ਅ
ਬ ਹੋਵਤ ਸੋਈ॥ ਆਨ ਸ ਆਇ ਲਗੇ ਗਢ ਲੰਕ ਹਿ ਦੇ
ਵਨ ਕੀ ਨਰ ਛਾਵਤ ਕੋਈ॥ ਬੀਚ ਮੰਦੋਦਰੀ ਬੋਲ ਉਠੀ
ਮੁਖ ਦੀਨ ਭਈ ਮਨ ਤੇ ਅਤਿ ਰੋਈ॥੮॥ ਮੰਦੋਦਰੀ ਵਾਚ

॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਸਿਵਸੇਸਹਾਇਕਹੈਂਸਭੈਸੁਰਪਾਇਕਹੈਂ
ਨਾਰਦਸੇਗਾਇਕਹੈਂਲਾਖਭਾਂਤਮਨੀਹੀ॥ਕੀਚਨਕੋਦੇ
ਸੋਹੈਂਨਸੁਪਨੇਬਿਦੇਸਹੈਂਸੁਰੇਸ਼ਅਲਕੇਸਜੀਤਬੇਕੀ
ਰਨਅਨੀਹੀ॥ਪੁਤ੍ਰਮੇਘਨਾਦਹੈਸੁਰਾਜਕੇਸੁਟਾਵਹੈ
ਨਜੀਅਮੈਂਵਿਖਾਦਹੈਨਕੇਹੂਪਤਿਛੁਨੀਹੀ॥ਜੌਤੂਸੀ
ਅਕਬਹੂਚੁਰਾਵਤੋਨਕੈਤੈਂਤੋਆਜਸਬਬਾਤਕੀਬਿ
ਸਾਤਭਲੀਬਨੀਹੀ॥੯॥ ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥
ਕੌਨਸਮੈਇਨਬਾਤਨਕੇਰਨਰਾਮਦਹੈਘਰਮੈਪਟਰਾਨੀ
॥ਰਾਮਕੈਹਾਥਮਰੈਦਸਕੰਧਰਤੈਯਹਿਬਾਤਸੁਕਾਹੇਤੇ
ਜਾਨੀ॥ਔਰਕਦਾਂਚਬਨੈਇਹਭਾਂਤਿਤੋਆਜਬਨੈਕਹੁ
ਕੌਨਸੀਹਾਨੀ॥ਦੇਹਛੁਟੈਹੂੰਨਸੀਅਛੁਟੀਚਲਹੈਜਗ
ਮੈਂਜੁਗਚਾਰਕਹਾਨੀ॥੧੦॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਜ੍ਯੋਂਸ਼ਹੀਸ਼
ਤਪਭਾਨੋਕ੍ਰੋਧਪ੍ਰਗਟਰਾਵਨਕੀਓ॥ਦਏਪੂਤਕੋਪਾਨਉ
ਝੁਜੀਤਜੀਤੈਬਨੈ॥੧੧॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਰਾਮਤੇਨਡਰੇਦੌ
ਰਅਰਰਾਇਪਰੇਸਬਮੇਘਨਾਦਚਢੈਰਥਲੋਹਜਰੇ
ਪੇਖੀਏ॥ਸੋਹੈਂਭੌਂਸੌਂਭਰੇਤਊਠੌਰਤੇਨਟਰੈਹਥਿਆਰਤੂ
ਟਪਰੇਤੇਕਹਾਂਲੌਲਖਲੇਖੀਏ॥ਬਾਨਮੁਖਧਰੈਲੋਕ
ਮਾਨਕਰਕਰੈਪੈਨਰਾਮੈਅਨੁਸਰੈਖਲਮੈਭਲੇਬਿਸੇ
ਖੀਏ॥ਖਾਲੀਕੀਨੇਤਰਕਸਭੂਰੇਭੂਰੇਭੂਰੇਭਟਲਰੈਬ

ਰੇ ਲਰੇ ਫੂਟ ਮਰੇ ਅਰੇ ਦੇਖੀਏ ॥੧੨॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ਬਡੇ
ਈ ਬਨੈਤ ਸੂਰ ਸਬੈ ਪਖਰੈਤ ਜੈਤਵਾਰ ਠੌਰ ਠੌਰਨ ਕੇ ਬਡੇ
ਬਡੇ ਡੀਲ ਹੈਂ ॥ ਜੁੱਧ ਕੇ ਅਡੋਲ ਸ੍ਵਾਮਿ ਕਾਰਜੀ ਅਮੋਲ
ਗੋਲ ਤੇ ਨਿਕਸ ਲਰੈਂ ਤਾਂਤੇ ਕੀਮਤਿ ਭੁਲੀ ਲਹੈਂ ॥ ਕਾਲ
ਕੇ ਬਨਾਉ ਲੰਕ ਰਾਉ ਕੇ ਨ ਦਾਉ ਪਰੈ ਜੀਤਨ ਕੇ ਚਾਉ ਕਹੂ
ਜਦਪਿ ਸੁਸੀਲ ਹੈਂ ॥ ਰਾਮ ਕਵਿ ਆਜ ਕਾਲ ਰਾਵਨ ਕੇ
ਲੋਗਨ ਕੇ ਕੋਪ ਹੂੰ ਕੀ ਢੀਲ ਪਰਲੋਕ ਕੀ ਨ ਢੀਲ ਹੈ ॥੧੩
॥ ਸੈਯਾ ॥ ਮਘਵਾ ਜਿਤ ਕੇ ਸਭ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯ ਧਸੇ ਰ
ਨ ਮੈ ਹਥਿਆਰ ਉਘਾਰੇ ॥ ਆਇ ਨਿੰਦਾਨ ਕੀ ਬਾਤ ਪਰੀਕ
ਨਿ ਕੈ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਜਾਇ ਨਗਾਰੇ ॥ ਰੋਸ ਭਰੇ ਸਮਝੇ ਨ ਪ
ਰੈ ਗਹਿ ਬਾਂਦਰ ਕੋਟਨ ਕੋਟ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ਰਾਮ ਕੇ ਕੋਪ ਨ ਛਪ
ਰਹੀ ਫਿਰ ਅੰਤ ਕੇ ਅੰਤ ਕੇ ਧਾਮ ਸਿਧਾਰੇ ॥੧੪॥ ਸੋਰਠਾ ॥
॥ ਮਚਿਓ ਜੁੱਧ ਦਿਨ ਰੈਨ ਦੁਹੂੰ ਓਰ ਮਾਰੂ ਬਜੇ ॥ ਆਧਾਰ
ਬਚਨ ਕੌਨ ਮੇਘਨਾਦ ਬੋਲੇ ਤਬੀ ॥੧੫॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥
ਤੋਰੇ ਜਿਨ ਧਨਖ ਪਿਨਾਕੀ ਕੋ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਬਲ ਜਾਕੇ ਬਲ
ਦੇਖ ਭ੍ਰਿਗੁ ਪੂਤ ਕੀਨੋ ਮੌਨ ਹੈ ॥ ਤਾੜਕਾ ਕੋ ਮਾਰ ਬਾਲੀ ਬ
ਲ ਸੋ ਪਛਾਰਿਓ ਜਿਨ ਜਾਂਕੇ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਹਨੂਮਾਨ ਖਾਯੋ ਲੋਂ
ਨ ਹੈ ॥ ਆਪ ਹੀ ਤੇ ਜਾਂਕੇ ਸਭ ਸੇਵਕ ਹ੍ਵੈ ਗਏ ਕਪਿ ਜਾਂਕੇ ਤੇ
ਰ ਸਿੰਧੁ ਕੇ ਨ ਬੂਡਸਨ ਮੈਂ ਪੌਨ ਹੈ ॥ ਮੇਘਨਾਦ ਰਬੂਕ ਭੁਬ

ਫਕਹੇ ਸਭ੍ਰਾ ਬੀਰਕਹੇਕਹੇ ਸੀਤਾਪਤਿ ਰਾਮਚੰਦਕੇ
ਨਹੈ॥੧੬॥ ਰਾਮਚੰਦਕੀ ਸੈਨ ਉਵਾਚ॥ ਕਬਿਤ੍ਰ॥ ॥
ਬੋਲੇ ਸਭ ਸੂਰ ਐਸੀ ਕ੍ਰੂਰ ਹੂਨ ਬੂਝੈ ਕੋਊ ਅਰੇ ਮੇਘਨ
ਦ ਆਜ ਐਸੇ ਇਤ ਰਾਤ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਜੇਠਮਾਸ ਕੀ ਦੁਪਹਿ
(ਬਲਬਾਦ)
ਰੀ ਮੈਂ ਜਲ ਲੈ ਪਾਂਇ ਸੂਰਜ ਬੁਤਏ ਕੋਊ ਐਸੇ ਬਰਰਾਤ ਹੈ
॥ ਪਾਛੈ ਲਛਮਨ ਆਰੋ ਅੰਗਦ ਸੇ ਕਪਿਰਾਉ ਨੀਲਨ
(ਸੁਗ੍ਰੀਵ)
ਲ ਪਾਇ ਇਤ ਰ ਅੰਜਨੀ ਕੋ ਤਾਤ ਹੈ॥ ਬੀਚ ਰਘੁਰਾਇ ਤਾਂ
ਕੀ ਬਲ ਜਾਇ ਰਾਮ ਕਵਿ ਜਾਂਹੀ ਕੋ ਨ ਸੂਝੈ ਤੌ ਰੇ ਆਜ
ਕਾਲ ਪੰਤ ਹੈ॥੧੭॥ ਇੰਦ੍ਰਜੀਤੋ ਵਾਚ॥ ਕਬਿਤ੍ਰ॥ ਸੁਨ
(ਰਾਜ)
ਰੇ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਗ੍ਰੀਵ ਨੀਚੇ ਕੈ ਨਿਹਾਰ ਰਾਜ ਆਪਨੇ ਨਗ
(ਦੇਖ)
ਖੋਤੇ ਤੇ ਕੌਨ ਭਾਂਤ ਡਰੇ ਹੈ॥ ਨਲ ਮੈ ਤੌ ਬੂਝ ਲੋ ਕੇ ਬਿਲਾਸ
ਕਹਾ ਬੂਝਤ ਹੇ ਨੀਲ ਸੋ ਲਰੇ ਤੇ ਟੀਕੇ ਨੀਲ ਕੈ ਨ ਕਰੇ ਹੈ
(ਨਬੀਕ)
॥ਹਨੂਮਾਨ ਹੂ ਮੈ ਕਹੋ ਕੌਨ ਸੋ ਗੁਮਾਨ ਜਾਮਵੰਤ ਸੁਨ ਅ
ਗਦ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਹੈ ਨ ਹਰੇ ਹੈ॥ ਜੌ ਲੌ ਠਹਿਰਾਇ ਮੇਰੀ ਮਾਰ ਤੇ
ਨ ਭਾਜ ਜਾਇ ਤੌ ਲੌ ਕਛੂ ਲਰੇ ਹੈ ਤੌ ਰਾਮ ਹੂ ਸੋਂ ਲਰੇ ਹੈ॥
੧੮॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਯੋਂ ਕਹਿ ਕੈ ਬਰਖਤ ਭਯੋ ਬਾਨ ਬੂੰਦ ਇ
ਕ ਧਾਰ॥ ਉਭ੍ਰ ਨੀਚ ਕਾਇਰ ਸੁਭਟ ਸਭ ਕੀਨੇ ਇਕਸਾ
ਰ॥੧੯॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਕਛੂ ਨ ਰਹੀ ਸੰਭਾਰ ਕਿਤੇ ਸੂਰ
ਕਟ ਧਰ ਪਰੇ॥ ਜਿਮੇ ਦਾਵ ਪਰ ਜਾਰ ਚਟਕਤ ਪਟਕਤ

ਬਾਸਤ੍ਰਿਣਾ।੨੦।। ਕਬਿੱਤ੍ਰ।। ।ਜਾਹੀਕੋਪਛਾਰੇਤਾਹਿਪ
ਹਿਲੇਹੀਮਾਰੈਆਜ ਭਲੀਭਾਂਤਸਬਹੀਕੇਬਲਪਰਖਤ
ਹੈ।ਕਹੀਰਘੁਬੀਰਮੇਘਨਾਦਮੇਘਨਾਦਕਰਪਾਛੇਬਾਂਨ
ਬੂੰਦਖਗੀਵਡੀਬਰਖਤਹੈ।ਜਾਨਤਹੋਆਜ ਰਨ ਰਹੋਂਗੇ
ਨਕੋਊਕਪਿਲਛਮਨਨੈਕਹੂੰਨੇਕੋਊਹਰਖਤਹੈ।ਹੋਕ
ਰੋਨਿੱਹਟਕਸੁਯਾਂਕੀਓਟਦ੍ਵੈਕੈਬੀਰਸਭਹੀਕੋਪ੍ਰਾਨਅ
ਨੇਕਾਲਪ੍ਰਰਖਤਹੈ।੨੧।। ਦੋਹਰਾ।। ।ਜਹਾਂਜਹਾਂਕ
ਪਿਲਰਤਹੈਂਤਹਿਤਹਿਦਿਏਭਜਾਇ।ਤੇਮਿਲਿਸ੍ਰੀਰ
ਘੁਬੀਰਸੋਂਬੋਲਤਗਹਿਗਹਿਪਾਇ।੨੨।। ਹਨੂਮਾਨ
ਵਾਚ।ਕਬਿੱਤ੍ਰ।। ।ਮੇਘਨਾਦਕੋਪੇਮੇਕਾਲਨਾਥਐ
ਸੇਮੈਲਨੇਭਾਲਜਾਰੇਬਲਆਗੇਸੂਰਕੋਨਸੇਸਰਾ
ਹੇ।ਨੀਲਕੇਅਨੰਤਘਾਉਢੀਲੇਮਨਕਪਿਰਾਉਆਜ
ਪ੍ਰਨਕੀਨੇਸਭਬਾਂਦਰਨਿਬਾਹਨੇ।ਏਤੇਪਰਰਾਵਨਸੋਂ
ਸੀਲਤੁਮਰਾਖਤਹੋਤੋਂਹਨਤਨਾਇਆਜਦੂਜੇਨੇਕੁਦ
ਹਨੇ।ਕੀਜੈਨਵਲਾਉਚਲਦੇਖੋਦਸਪਾਉਰਨਲੋਹੂ
ਕੇਤਲਾਉਮੈਂਰਲਾਉਕਛੁਨਾਹਨੇ।੨੩।। ਰਾਮਚੰਦਉ
ਵਾਚ।ਕਬਿੱਤ੍ਰ।। ।ਹਨੂਮਾਨਹੂੰਕੀਓਰਦੇਖਮੁਸਕਾਨੇਰ
ਮਜਾਇਸੁਧਲੇਹੁਸਭਬਾਂਨਰਦੁਖਾਰੇਹੈਂ।ਬੋਲਤਕਪੇ
ਸ਼ਨਤੇਛਬਕੇਤਰੰਗਉਠੇਤਿਰਛੇਹੈਂਕੰਜਨੈਨਨੋਹੈਂਭ੍ਰਿਗੁ

ਭਾਰੇਹੈਂ।ਬੋਲ੍ਯੋਲਛਮਨਏਧਨੁਖਲੀਜੈਬਾਨਲੀਜੈ
ਇਨਹੂੰਕੇਦੀਜੈਰਾਮਤਾਪਸੀਬਿਚਾਰੇਹੈਂ।ਹਾਸੀਹਾਸੀਟ
ਰਤੇਹੋਜੀਤੇਓਰਨਹਾਰਤੇਹੋਇੰਦ੍ਰਜੀਤਜੀਤਸਭੈਮਾਰਮਾ
ਰਤਾਰੇਹੈਂ॥੨੪॥ ਲਛਮਨੋਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ।ਕਾਹੇ
ਕੋਉਠਾਏਭਾਰਕਰਤਰਹੇਵਿਚਾਰਕਹੋਹੈਂਕਮਾਨਸੇਬੜ
ਈਜੋਤਨਾਇਹੋ।ਬਾਨਨਸੇਕੌਹੌਂਬਨਾਇਰੁੰਡਮੁੰਡਕਾ
ਟਬੈਰਨਕੇਸ੍ਰੋਣਤਮੈਨੀਕੈਨਿਵਾਇਹੋ।ਸੁਨੋਰਘੁਬੀ
ਲਾਉ
ਰਰਨਭੀਰਕੇਪਰੇਤੇਆਜਕਾਮਜੌਨਆਇਹੋਤੌਕੌਨ
ਕਾਮਆਇਹੋ।ਦੀਜੈਮੋਹਿਪ੍ਰਾਨਕਹਾਂਪਾਇਕੈਕੋਊਜਾਨਮੇ
ਘਨਾਦਕੇਤੋਮੇਘ੍ਹਕਰਪੌਨਜੌਂਉਡਾਇਹੋ॥੨੫॥ ਰਾਮ
ਬਦਲਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸਤਰਾਂ ਪੌਣ
ਚੰਦਉਵਾਚ॥ਕਬਿਤ੍ਰ॥ ।ਹਸੇਰਘੁਬੀਰਕਰੂਨਾਸੇਰ
ਕ੍ਰਿਪਾ
ਸੁਭਰੇਨੈਨਲਛਮਨਬਾਂਨਸੋਂਕਮਾਨਜਬਤੌਨਹੋਹ
ਨੂੰਮਾਨਕਾਹੇਕੋਗੁਮਾਨਰਹੇਰਾਵਨਮੈਂਭਾਰੀਹੈਭਰੋਸੋਮੋ
ਹੈਜੀਸੋਗਹਿਆਨਹੋ।ਪੀਠਠੋਕਡੀਠਭਰਦੇਖਯੋਮੁ
ਖਕਹਯੋਬੀਰਐਸੋਜੁਧਕੀਜੋਜੈਸੀਸਦਾਕੁਲਬਾਨਹੋ।
ਬਾਨਯੋਅਹਿਲਾਦਰਾਮਕੀਨੋਸੀਖਨਾਦਕਯੋਰਨਕੇਸੁ
ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ
ਦਮੇਘਨਾਦਆਜਜਾਨਹੋ॥੨੬॥ ਕਬਿਤ੍ਰ॥ ।ਉਮਡੇ
ਅਨੇਕਕਪਿਏਕਨਤੇਏਕਰੂਪਿਲਛਮਨਜੂਕੇਚਹੂੰਓ
ਰਘੋਰਘੋਰਕੈ।ਆਗੇਭਯੋਹਨੂਮਾਨਪਾਛੇਨੀਲਜਾਮ

ਵਾਨਲੀਕਾਕੇਨਿਸੰਕਸੂਰਮਾਰੇਹੈਨਿਬੇਰਕੈ॥ਐਸੇਬਾਂ
ਨਰਲੇਜੈਸੇਸਾਵਨਕੇਮੇਂਹਭਲੇਮਾਰੂਕੇਬਜਾਇਰਾਮ
ਰੁੱਦ੍ਰਕਹੈਟੇਰਕੈ॥ਗੀਧਨਕੇਮਾਸਵਡੇਰਾਵਨਕੇਫਾਸ
ਪੁਕਾਰ ਕੈ ਇੱਲਾਂ
ਮੇਘਨਾਦਗਹੇਦੰਤਘਾਸਐਸੇਜੁੱਧਹੇਰਕੈ॥੨੭॥
ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਪਰੀਲੋਹਮਾਰਸਭਆਪਆਪਮੈਸੁ
ਮਾਰਕਹੂੰਤਰਵਾਰਨਸੇਹਾਥਤਰਫਤਹੈਂ॥ਕਹੂੰਮਾਤੇਹਾ
ਗਿਣਤੀ
ਥੀਕਹੂੰਗਿਰੇਕੂਟਸਾਥੀਕਹੂੰਭਾਬ੍ਰੀਬਾਂਧੇਗਿਨਤੀਕੇ
ਤਾਗਮ
ਸ੍ਵਾਸਨਭਰੰਤਹੈ॥ਏਕਫੇਟਬਾਂਧਕੈਕਟਾਰਨਸੋਂਲ
ਕਮਰ
ਰੇਧਾਇਏਕਸੂਰਘਾਏਬਿਨਆਥੇਈਪਰੱਤਹੈਂ॥ਜੂਝੇ
ਏਕਬਾਰਦੋਊਕਾਹੇਤੇਨਪਾਛੇਕੋਊਤੇਤੇਦੋਊਏਕਅੱਪ
ਛਰਾਕੇਬਰੱਤਹੈ॥੨੮॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਮੇਘਨਾਦਕੇਰਿਸ
ਕ੍ਰੋਧ
ਆਈਮੰਤ੍ਰਪੜ੍ਹਕੈਚਲਾਈਬਾਨਹੀਮੈਨਾਗਫਾਸਵ
ਡੀਦੁਖਦਾਇਨੀ॥ਜਾਂਕੇਤੇਜਆਗੇਰਾਮਲੋਕਨਕੇਤੇਜ
ਘਟੈਜੈਸੇਸੋਪ੍ਰਭੁਜੈਸੇਜਨੁਸਭਹੀਕੋਘਾਇਨੀ॥ਪਾਂਚਹ
ਥਿਆਰਹੈਂਪੈਸੂਰੇਮਹਾਂਭਾਰੇਹੈਂਪੈਨੈਕੁਨਸੰਭਾਰੇਪ੍ਰਾਨਸ
ਭਕੇਉਡਾਇਨੀ॥ਕਾਹੇਕੀਲਰਾਈਉਨਕਬਾਈਭੁ
ਲਾਈਜੈਸੇਪਾਰਾਮਾਰਤਾਰਤਹੈਪਲਮੈਰਸਾਇਨੀ॥੨੯
॥ ਚਕਵੀਉਵਾਚ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪਹਿਲੇਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰ
ਜੀਚਕੀਅਹਿਦੀਓਸਰਾਪੁ॥ਅਬਨਿਸਕੋਚਕਈਹਸੀ
ਰਾਤ

੨੭੪ ਤਜਮਨਬਿਰਹਿਬਿਲਾਪਾ।੩੦॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਸ੍ਰਾਪ
ਦਿਯੋਜਿਨਮੋਪਤਿਕੋਸੋਈਰਾਮਪਰੇਦੁਖਸੋਂਰਨਮੈਂ।
ਲਘੁਬੀਰਸਮੀਰਕੋਪੁਤਸਮੇਤਰਹੇਛਪਿਕੈਕਪਿਕੇ
ਲਛਮਨ ਹਨੂਮਾਨ
ਗਨਮੈਂ।ਅਬਜੀਤਭਈਮਘਵਾਜਿਤਕੀਕਹਿਕੈਹਰ
ਇੰਦ੍ਰਜੀਤ ਪ੍ਰਸੰਨ
ਖੀਅਤਿਹੀਮਨਮੈਂ।ਚਕਈਨਿਸਬੰਆਭੁਲਗੀਚਿਤਮੈ
ਰਾਤ
ਤਉਨਾਚਉਠੀਹਸਕੈਬਨਮੈਂ।੩੧॥ ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਵਨ
ਸੋਂਕਹੀਦੂਤਨਜਾਇਨਿਚਿੰਤਭਏਰਨਮੈਹਮਜੀਤਾ।
ਨਿਚਿੰਤ
ਰਾਮਸਮੇਤਸਭੈਕਪਿਮੰਡਲਭੂਮਿਪਰੇਜਨਚਿਤ੍ਰਨ
ਚੀਤੇ।ਨਾਗਕੀਫਾਂਸਪਰੇਇਹਿਭਾਂਤਿਨਸ੍ਵਾਸਭਰਓੁ
ਮੁਰਦਾ ਸੀਤਾ
ਕੁਸੈਨਕਹੀਤੋ।ਲੈਸਿਯਕੋਦਿਖਰਾਵਹੁਜਾਇਜੁਮੋਹਿ
ਨਿਡ
ਭਜੈਅਜਹੂੰਅਬਹੀਤੋ।੩੨॥ ਸਖੀਸਰਮਾਉਵਾਚ
॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਸੀਅਸੋਂਬਾਤਕਹੀਸਰਮਾਰਨਦੇਖਸ
ਭੈਭਟਜੂਝਪਰੋ।ਤਿਨਦੇਖਕੈਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਭਰੇਦ੍ਰਿਗ
ਸੀਂਚੁਕੀਏਦੁਖਪੁੰਜਹਰੋ।ਕਹੀਨਾਥਸੁਜਾਨਕੀਪਾ
ਇਨਲਾਗਤਲਾਜਗਹੇਇਹਿਭਾਂਤਲਰੋ।ਤੁਮਉਤਰ
ਫੇਰਨਦੇਤਹੋਮੋਹਿਛਮੋਅਬਜੇਅਪਰਾਧਕਰੋ।੩੩
॥ ਸੀਤੋਵਾਚ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਜਬਬ੍ਯਾਹਸਮੇਰਿਖਮੀ
ਤ੍ਰਲੋਤਬਮੋਹਿਅਸੀਸਦਈਕਹਿਕੈ।ਰਘੁਬੀਰ
ਸੁਹਾਗਨਿਹੋਹੁਸਦਾਭੁਜਸੋਂਭੁਜਹਾਥਨਸੋਂਗਹਿਕੈ।

ਤਿਨਹੂੰ ਕੀ ਕਹੀ ਅਬ ਸ੍ਰੁਤੀ ਭਈ ਅਰ ਬੇਦ ਕੀ ਬਾਤ ਗ
ਈ ਬਹਿ ਕੈ॥ ਸਖੀ ਔਰ ਕੀ ਕੌਨ ਕਹੈ ਇਹ ਐਸੇ [ਸਮੈ] ਰ ਪ੍ਰਾਨ
ਨ ਜਾਤ ਰਹੇ ਸਹਿ ਕੈ॥੩੪॥ ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਬਨ ਕੇ ਚਲ
ਤੇ ਕਹੀ ਜੇ ਬਤੀਆਂ ਤੇਈ ਜਾਨਤ ਹੌਂ ਚਿਤ ਮੈ ਨ ਹਰੀ॥ ਬ
ਸਕੈ ਬਨ ਮੈਂ ਪੁਨ ਤੇ ਸੰਗ ਜਾਨਕੀ ਰਾਜ ਸਮਾਜ ਕੋ ਰੈ
ਪਪਰ ਹੀ॥ ਸੋਈ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਨਾਥ ਤਿਹਾਰੀ ਏ ਬਾਤ ਗਣੀ
ਜੀਅ ਮੈਂ ਸਭੁ ਕੋਟ ਰਹੀ॥ ਤੇਈ ਝੂਠ ਭਈ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ
ਪਤੀ ਸੀਅ ਪਾਪਨਿ ਕੀ ਸਭ [ਉਮੰਗ] ਹੌਸ ਰਹੀ॥੩੫॥ ਸਵੈਯਾ॥
॥ਅਜਹੂੰ ਅਪਰਾਧ ਨ ਜਾਨਕੀ ਕੀ ਭੁਜ ਬਾਮ ਫੁਰੈਂ ਅ
ਲੋ ਲੋਚਨ ਸੋਂ॥ ਅਬ ਰਾਉ ਕਸੇ ਸੁਭ ਸੈਨ ਸਭੈ ਨ ਮੋਰੈਂ ਨ ੫੫੬
ਜਿਯੌਂ ਇਨ ਸੋਚਨ ਸੋਂ॥ ਅਜਹੂੰ ਨਹਿ ਦੇਖਤ [ਸਗਨ] ਹੌ ਭਰ ਨੈਨ
ਪਰੇ ਛਿਤ ਕੌਨ ਸੰਕੋਚਨ ਸੋਂ॥ ਕਹੋ ਬੂਡ ਮਰੈਂ ਕਹੋ ਜਾਇ ਜ
ਰੈਂ ਹਿਮ ਬੀਚ ਗਰੈਂ ਮਨ ਪੋਚਨ ਸੋਂ॥੩੬॥ ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥
ਐਸੋ [ਬਲ] ਸੁਖ ਮਾਨਤੇ ਨ ਪ੍ਰਾਨਨ [ਚਿੰਤਾ] ਕੋ ਤਾਨਤੇ ਨ ਰਤੀ ਭਰ ਭ੍ਰਾ
ਤ ਤੇ ਨ ਮੰਦਿਰ ਨ ਬਨ ਤੇ॥ ਸਾਸ ਕੇ ਸਨੇਹ ਤੇ ਨ ਬਨੀ ਠਨੀ
ਦੇਹ ਤੇ ਨ ਕੰਚਨ ਕੇ ਮੇਹ ਤੇ ਨ ਕਹੂੰ ਸਖੀ ਜਨ ਤੇ॥ ਜੈਸੇ ਸੁ
ਖ ਮੇਰੇ ਜੀਯ ਹੋਤੇ॥ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨਨਾਥ ਨੈਕ ਜੋ ਕਟਾਛ ਕੈ ਰ ੫੫੮
ਪਰੈ ਉਠਰਨ ਤੇ॥ ਨੈਨਨ ਮੈ ਸਰਮ ਸਮੋਇ [ਕ੍ਰਿਪਾਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ] ਸਰਮਾ ਕੈ
ਆਗੇ ਜਾਨਕੀ ਬਿਲਾ ਬਿਲਾਇ ਰੋਇ ਰੋਇ ਮਨ ਤੇ॥

੩੭॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਰਾਮ ਚਰਨ ਤਰੁ ਲੱਛਮਨ ਸੀਯ ਦੇ
ਖੋਏ ਬਿਨ ਚੈਨਾ॥ ਹਿਯੇ ਫਟਤ ਅਸੂਅਨ ਦ੍ਰਵਤ ਬੋਲਤ
ਤਾਂਸੋ ਬੈਨਾ॥੩੮॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਭਜੀ ਸੈਨ ਰਘੁਰਾਜ
ਕਹ੍ਯੋ ਲਛਮਨ ਕਹਿ ਹੇਤੁ ਤੋ॥ ਭਲੀ ਨਿਬਾਹੀ ਲਾਜ ਰਘੁ
ਕੁਲ ਤੈ ਲਘੁ ਕੁਲ ਕਿਯੋ॥੩੯॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਅਰੇ ਪ੍ਰਾ
ਨ ਬੱਲਭ ਕੇ ਬੀਰ ਬੀਰ ਲਛਮਨ ਪ੍ਰਾਨਨਾਥ ਮੋਸੋਂ ਆ
ਜ ਬੋਲਤ ਨ ਨੈਕ ਕਹ੍ਯੋ ਜਾਨਤ ਹੋ ਮੇਰੇ ਅਪਰਾਧਨ ਤੇ ਰੂ
ਠ ਰਹੇ ਬੂਝੈ ਬਿਨ ਜੈਸੇ ਹੈ ਕਰਤ ਐਸੀ ਹੈ ਕਹ੍ਯੋ ਤੁ ਤੋ ਮੇਰੇ
ਚਰਨ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੋ ਰੇ ਸਪੂਤ ਨੈਕ ਬੋਲ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਜਾ
ਤ ਕਹ੍ਯੋ ਤੇ ਕਹ੍ਯੋ ਕਾਸੋਂ ਕੌਨ ਬਾਤ ਦਿਨ ਹੀ ਤੇ ਮੋਹਿ ਭਈ
ਰਾਤ ਕੈ ਅਨਾਥ ਗਏ ਨਭ ਲੋਕ ਲੋਕ ਮੈ ਕਹ੍ਯੋ॥੪੦॥
ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਬਢ੍ਯੋ ਜੀਅ ਉਤਪਾਤ ਰਾਮਚੰਦ ਲਛ
ਮਨ ਬਕੇ॥ ਜਨਕ ਸੁਤਾ ਜਗ ਮਾਤ ਪ੍ਰਾਨਨ ਸੋਂ ਬਿਨਤੀ
ਕਰੈ॥੪੧॥ ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਜਾਨ ਅਜਾਨ ਪਨੇ
ਤਜ ਮਾਨ ਕਹ੍ਯੋ ਸੁਨ ਬਾਲ ਜਮਾਤੀ॥ ਮਾਂਗਤ ਹੋ ਇ
ਕ ਬਾਤ ਫਬੀ ਕਰ ਜੋਰ ਫਟੇ ਦੁਖ ਮੈਂ ਬਿਲਲਾਤੀ॥ ਜੌ
ਲਗ ਯੌਂ ਨ ਚਲੈ ਜਗ ਮੈ ਸੀਅ ਜੀਵਤ ਹੈ ਬਿਨ ਰਾਮ
ਸੰਘਾਤੀ॥ ਤੌ ਲਗ ਦੇਹ ਕੋ ਯੌ ਤਜ ਰੇ ਜੈਸੇ ਪੰਨਗੀ ਕਾ
ਚੁਰੀ ਕੋ ਤਜ ਜਾਤੀ॥੪੨॥ ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਕਾਹੇ ਕੋ ਦੂਤ

ਕੀਜੋਹਨੂੰਵਿਤਵਈਜਿਨਰਾਵਨਕੇਪੁਰਦੌਂਅਰੁਕਾਹਿ
ਕੋਸਿੰਧਹਿਬਾਂਧੁਦਈਛਿਦ੍ਰਖਲੈਜਸੁਬਾਦਹੀਕੋਨਸੀ
ਕੌਂ ਕਪਿਮੰਡਲਬੀਰਸਮੇਤਸਭੈਮੋਹਿਛਾਡਕੈਕੋ
ਨਗਏਘਰਕੌਂਤੁਮਅੰਤਨਬਾਤਨਿਬਾਹਸਕੀਸੁਕ
ਹੂੰਗਏਆਪਕਹੂੰਬਡੀਹੌਂ॥੪੩॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਰੇਸੀ
ਅਕੇਜਿਯਬਾਤਸੁਨਅਬਪੀਅ ਬਿਨਗਤਿਕੌਨਾਕੇ
ਲੈਬੂਡ੍ਰਸੱਮੁਦ੍ਰਮੈਕੈਉਤ੍ਰਮਿਲਨਭੌਪੈਨਾ॥੪੪॥ ਕ
ਬਿਤ੍ਰਾ॥ ॥ਐਸੇਬਿਲਲਾਇਕਰਕਾਟਕਾਟਖਾਇਨ
ਬਿਫਨਤੇਉਤਐਜਾਇਆਸੁਨਬਾਵਤੀ॥ਕਛੂ
ਨਬਸਾਇਕਰੈਹਾਇਹਾਇਹਾਇਰਘੁਰਾਇ ਭੂਨਐ
ਸੀਖਰਛਾਰੀਅਨਭਾਵਤੀ॥ਅਨਕੇਮਨੋਰਥਜੇਹੁਤੇ
ਤੇਬਿਲਾਨੇਸਭਸਰਮਾ ਸਰਮਕਰਕਾਹੂਨਸੁਨਾਵਤੀ
॥ਲੋਗਯੋਂਕਹਤਮੋਹਿਮਾਂਗੇਫਲਦੇਤਬਿਧਿਜਾਨਕੀ
ਤੌਆਜਮੀਚਮਾਂਗੇਹੂਨਪਾਵਤੀ॥੪੫॥ ਸਰਮਾਤ੍ਰਿਜ
ਟੀਉਵਾਚ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਰੋਵਤਜਾਨਕੀਕੇਸਰਮਾਸੁਅ
ਸੋਕਬਨੀਮਾਹਿਜਾਇਧਰੀ॥ਤ੍ਰਿਜਟੀਤਹਿਆਇਸੰ
ਬੋਧਕੀਉਸਿਯਪ੍ਰਾਨਤਜੈਜਿਨਏਕਘਰੀ॥ਸੁਨਰਾਮ
ਪ੍ਰਤਾਪਹੁਤਾਸਨਤੇਤਿਨਰਾਵਨਕੀਜਰਗੀਸੁਜਰੀ॥ਅ
ਲਜੈਬਕਜੂਥਨਸਿੰਘਕੇਸੋਵਤਸਿੰਘਨਿਪੈਕਬਹੂੰ

ਪਕਰੀ॥੪੬॥ ਨਾਰਦੋਵਾਚ॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਸੁਨਓਸੁ
ਰਰਾਜਆਜਹਾਰੇਰਘੁਰਾਜਰਨਪ੍ਰਾਨਲੈਸਿਧਾਰੇਲੌ
ਟਗਈਹੈਸੁਮੇਰਕੀ॥ਰਾਮਕਟ੍ਹਿਏਕਸੀਮਹੇਸਬਿਨ
ਧਕਧਕੀਮਿਟੈਨਬਿਰੰਚਕੀਨਬਰਨਕੁਬੇਰਕੀ॥
ਲੋਕਲੋਕਨਕੇਦੇਵਐਸੇਭਾਜੇਜਾਤਜੈਸੇਬਘੂਰਨ
ਮੈਪਾਤਬਾਤਦੇਖਕੈਕੁਫੇਰਕੀ॥ਨਾਰਦਕਹਯੋਪੁਕਾਰਨ
ਗਢਾਸਬਾਧਡਾਰੇਸੁਨਤਹੀਗਰੁੜਗਰੂਰਸੌਂਦਰੇਰ
ਕੀ॥੪੭॥ ਗਰੁੜਉਵਾਚ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਇਹਬਿਧਿ
ਗਰੁੜਪ੍ਰਚੰਡਚਲਯੋਸੁਸਾਤਰਿਸਾਤਮਨ॥ਰਾਵਨ
ਕੇਭੁਜਦੰਡਰਾਮਰਜਾਇਸਤੇਹਨੋਂ॥੪੮॥ ਕਬਿੱਤੁ
॥ਪਛਨਕੀਬਾਉਸੋਉਡਾਵੇਗਿਰਲੱਛਲੱਛਮਾਨੇ
ਤੱਛਭੱਛਕੋਪਤੱਛਕਾਲਆਯੋਹੈ॥ਬਾਸੁਨਤੇਅਹਿ
ਕੇਸਲਾਖਕਗਏਹੈਂਬਹਿਰਾਮਚੰਦਜੂਕੇਸਿਰਨ
ਵਿਕੈਸੁਨਾਇਓਹੈ॥ਸੁਰਨਕੀਕੌਨਗਤਿਚੌਦਹਿਭੁ
ਵਨਪਤਿਨੈਨਨਕੀਸੈਨਤੇਅੰਮ੍ਰਿਤਬਰਖਾਯੋਹੈ॥
ਰਾਮਹੀਕੀਓਰਨਕੇਜੀਏਹੈਂਕਰੋਰਨਪੈਚੋਰਨਕੀਓ
ਰਨਕੇਏਕੈਨਜਿਵਾਯੋਹੈ॥੪੯॥ ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਸਬੈ
ਫਿਰਗਾਜੇਜਬਹੀਕੇਸੰਖਬਾਜੇਸੁਨਬਾਤਕੋਬਿਰ
ਜੇਪ੍ਰਾਨਜਾਨਕੀਕੀਦੇਹਮੈਂ॥ਗਰੁੜਸਿਧਾਰੇਸੁਰਲੋ

ਗਮਿਟੇਸੋਕਸਭਮੇਘਨਾਦਗਏਦਬਿਮਿਲਰਹੇਖੇ
ਹਮੈਂ।ਸੁਨਤਹੀਰਾਵਨਕੇਛਪੇਸੁਖਤੇਹੀਛਿਨਕੈਸੇ
ਜੈਸੇਧੂਰਛਪੈਸਾਵਨਕੇਮੇਂਹਮੈਂ।ਬਾਢੇਨੇਦੁਖਭਾ
ਰੀਨਾਗਫਾਸਭੁਈਨਾਰੀਪਾਈਕੌਨਬਾਤਪਆਰੀ
ਹਮਸਿਵਕੇਸਨੇਹਮੈਂ।੫੦॥ ਰਾਵਨੋਵਾਚ।ਕਬਿੱਤੁ
॥ ।ਮਨਮੈਬਿਚਾਰਿਮੋਪਾਪਮਿਲਬੈਠੇਬੇਟਾਬਾਪਮਾ
ਯਾਕੀਬਨਾਇਸੀਯਮਾਰੈਂਦਿਖਰਾਇਕੈ।ਸੋਈਕਾਮ
ਕੀਨੋਐਸੀਰਚੀਜੈਸੀਹੈਨਸਚੀਰੰਭਾਉਰਬਸੀਦੇਖ ਇੰਦ੍ਰਾਣੀ
ਰਹੀਮੁਖਨਾਇਕੈ।ਰਾਮਪ੍ਰਾਨਨਾਥਰੋਇਕਹੈਮੁਖਬਾ
ਨੀਤਹਾਆਨਿਗਹਿਕੇਸਜਹਾਂਜੁਰੀਅਨੀਆਇਕੈ।
ਰਾਮੈਦਿਖਰਾਇਮਾਥੋਕਾਟਨੋਹੈਬਨਾਇਹਾਇਹਾਇ
ਕਰਰਾਮਛਿਤਪਰੇਮੁਰਛਾਇਕੈ।੫੧॥ ਬਿਭੀਖਨੋ
ਵਾਚ।ਕਬਿਤੁ। ।ਕਿਉਂਕਪਿਹੈਨਸੁਖੀਲਛਮਨਮ
ਹਾਂਦੁਖੀਠੌਰਠੌਰਔਰਹੀਕੀਔਰਭਈਬਾਤਹੈ।ਧਾ
ਇਕੈਬਿਭੀਖਨਸੁਨਾਇਕਹੀਸਭਹੀਸੋਂਹਾਇਹਾਇ
ਰਾਮਚੰਦਗਾਤਕਸਰਾਤਹੈ।ਨਾਥਮੇਘਨਾਦਹੀਕੀ
ਮਾਯਾਕੋਬਿਲਾਸਜੈਸੇਨਾਗਫਾਸਪਰੀਤੈਸੇਯਹੇਏ
ਕਘਾਤਹੈ।ਜੋਲੌਂਏਹਪਾਪੀਵੇਹਹੈਅਨਕਰਨਪਾ
ਵੈਹਾਥਆਵੈਭਲੀਨਹੀਵੇਦੇਉਤਪਾਤਹੈ।੫੨॥

ਸੈਯਾ॥ ।ਜੈ ਦੁਹਿਨਾਚਲ ਉਤੱਰ ਓਰ ਤਹਾਂ ਰਘੁ ਜਗ
ਯ ਮਹਾਂ ਅਨੁਰਾਗਯੋ ਆਪਨ ਮਾਸ ਕੇ ਖੰਡਨ ਕਾਟ
ਹੁਤਾਸਨ ਮੈ ਸੋਈ ਹੋਮਨ ਲਾਗਯੋ ਦੇਵ ਪਰਯੋ ਹਨੁਮ
ਨ ਤਹਾਂ ਫਾ ਚੌਕ ਪਰਯੋ ਜਨ ਸੇਵਤ ਜਾਗਯੋ ਹੋਮ ਨ ਹੋ
ਨ ਦਿਯੋ ਰਿਪੁ ਕੋ ਗਥਿਆਰ ਗਹੇ ਰਨ ਕੋ ਉਠ ਭਾਗਯੋ।
੫੩॥ ਲਛਮਨੋਵਾਚ ਕਬਿਤੁ॥ ।ਪਾਛੇ ਲਛਮਨ
ਕਹੀ ਮੇਘਨਾਦ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਬਾਮ ਜਪ ਜਾਪੀ ਅਬ ਕ
ਹਾਂ ਜਾਨ ਪਾਈਏ ਰਨ ਕੋ ਨਿਦਾਨ ਆਜ ਸਾਖੀ ਹੈ ਸਹ
ਸੈ ਭਾਨੁ ਮੇਰੋ ਬਾਨ ਸਹਿ ਰੈ ਕੈ ਆਪਨੋ ਚਲਾਈਏ ਸੁ
ਨੀ ਜਬ ਬਾਤ ਆਗ ਉਠੀ ਗਾਤ ਗਾਤ ਤਿਨ ਪੈ ਚਲਾਏ
ਬਾਨ ਦਿਨ ਹੀਤੇ ਰਾਤ ਗਾਈਏ ਤੇ ਸਭ ਬਚਾਇ ਕਹੀ
ਲਛਮਨ ਜਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਜ ਯਾਹਿ ਮਾਰ ਤੋ ਹੈ ਦੁੰਦਭੀ ਬ
ਜਾਈਏ॥੫੪॥ ਦੋਹਰਾ॥ ।ਤਬੈ ਕੋਪ ਕਰ ਲਛਮ
ਨ ਪਕਰ ਕ ਭੁਜਾ ਛਿਤ ਪੀਠ ਆਜ ਸੰਘਾਰੋਂ ਇੰਦ੍ਰਜਿਤ
ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਸੁ ਹੀਠ॥੫੫॥ ਛਪਯ॥ ।ਅਤਿ ਪ੍ਰ
ਚੰਡ ਭੁਜ ਦੰਡ ਕਠਨ ਕੋ ਦੰਡ ਸੰਭਾਰਯੋ ਰਤਨ ਜਟਤ ਸੁ
ਘੱਟਤ ਬਾਨ ਤਿਹ ਮੱਧ ਸੰਚਾਰਯੋ ਅਰ ਸਨਮੁਖ ਸੋਈ
ਸਾਧ ਸੁਭਟ ਰਨ ਮਾਹਿ ਚਲਾਯੋ ਮੇਘਨਾਦ ਸਿਰ ਕਾਟ
ਪ੍ਰਗਟ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਉਡਾਯੋ ਪੁਨ ਜਾਹਿ ਰਾਵਨ ਲੰਕ ਮਧਿ-

ਪਤਿਸੋਈਸਿਰਗਿਰੰਤਤਾਕਰਪਰ੍ਯੋ।ਜੀਤ੍ਯੋਸੁਲਛਮ
ਣਰਾਮਬਲਅਰਕੁਲਾਚਾਰਸੁਭਟਹਰ੍ਯੋ॥੫੬॥ਸੋ
ਰਠਾ॥ ॥ਨਈਨਕਥਾਵਿਚਾਰਸੁਕਵਿਰਾਮਅਹਿਰ
ਢੇਕਹੀ।ਜਨੋਮਛੁਲੀਬਿਨੁਬਾਰਤਯੋਂਤਰਫੈਲੰਕਾ
ਪਤੀ॥੫੭॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਆਗੇਸੁਨਹੁਸੁਜਾਨਸੀ
ਰਘੁਨਾਥਚਰਿਤ੍ਰਕੋ।ਲਛਮਨਕੇਪਹਿਚਾਨਸਕਤਿ
ਭੇਦਰਾਵਨਕਰੈ॥੫੮॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਰਾਮ
ਗੀਤੇਇੰਦ੍ਰਜੀਤਬਧਃਦ੍ਵਾਦਸਮੋਅੰਕ॥੧੨॥੧੦੩੨
॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਦੇਖਤਮੂੜ੍ਹਮਹਾਂਤਰਫਯੋ।ਕਿ
ਕਸਮੀਨਜਨਜਲਤੇਪਰਯੋ।ਸਿਵਸਿਵਸਿਵਰਾਵ
ਨਕਰਉਠਯੋ।ਫਨਿਗਗਏਮਨਿਮਾਨੋਲੂਠਯੋ।ਚਿ
ਤਹੁਲਾਸਧੀਰਜਗਯੋਟੂਟੀ।ਰੋਗਤ੍ਰਿਦੋਖਨਾੜਿ
ਛੂਟੀ।ਅਬਹਿਕੌਨਸੌਂਆਇਸਕਰੌਂ।ਪ੍ਰਾਨਨਿਕਾਰ
ਬਾਹਿਰੇਧਰੌਂ।ਮੇਘਨਾਦਜੂਝੇਰਨਮਾਹੀਂ।ਜਹਿਸੁ
ਨਦੇਵਨਅੰਕਸਮਾਹੀ।ਤਾਂਸੌਂਇੰਦ੍ਰਅਬੈਉਠਧੈਹੈ
।ਤਾਕੇਜੀਤਕੌਨਘਰਐਹੈ।ਕੁਟਲਕੁਬੇਰਪਵਨਸੀ
ਗਧਾਵੈ।ਮੇਘਨਾਦਸੁਨਬਧਜਬਪਾਵੈ।ਹਾਰਿਲੀ
ਕਬਹੁਰਅਬਜੀਤੈ।ਜਾਨਹਿਹਮਜੋਹਮਸਿਰਬੀਤੇ।
੧॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਬੰਦਸਾਲਤੇਕਾਲਛੁਟਿਅਬਧਰਤ

ਹੈ ਆਇਾ। ਮੇਘਨਾਦ ਬਿਨੋਸੀ ਭਏ ਜੈਸੇ ਕੇਹਰ ਬਿਨ
ਸੇਰ
ਪਾਇਾ।੨।। ਚੌਪਈ।। ।ਜਾਨਤ ਰੁਦ੍ਰ ਆਜ ਫਿਰ ਜੈਹੈਂ
।ਜਾਇ ਰਾਮ ਕੇ ਮਾਥੇ ਲੈਹੈਂ। ਆਜ ਬਿਭੀਖਨ ਕਠਾਂ
ਸਮਾਈ। ਬਨੀ ਲੰਕ ਜਾਂ ਕੀ ਠਕੁਰਾਈ। ਫੂਲੇ ਫਿਰੈਂ
ਗੋਇ ਜਿਨ ਜੀਤੋ। ਰਾਮਚੰਦ ਅਬ ਹੋਹੁ ਨਚੀਤੋ। ਰ
ਭਾਜੀ
ਣ ਜੀਤਤ ਬਿਲਮ ਨ ਹੋਈ। ਬਾਲ ਬਿਰਧ ਜਾਨੈ ਸ
ਭ ਕੋਈ। ਜਾ ਭਾਈ ਕਹੁ ਭਾਈ ਹਸਹੀ। ਸੋ ਨਰ ਸਦਾ
ਕਾਲ ਮੁਖ ਬਸਹੀ। ਅਬ ਮੋ ਕੋ ਮੰਦੋਦਰਿ ਦਹਈ।
ਸਾਰੇ ਗੀ
ਬਚਨ ਕਠੋਰ ਬਜ੍ਰ ਸਮ ਕਹਿਹੀ। ਮੈਂ ਜੁ ਕਹੀ ਤਬ ਕ
ਹੇ ਨਹੀਂ ਮਾਨੀ। ਜੂਝੇ ਦੇਨਹਾਰ ਜੇ ਪਾਨੀ। ਸਭੈ ਕਹਿਨ
ਈ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭਈ। ਰਾਜੈ ਭੂਲ ਸਭੈ ਸੁਧਿ ਗਈ।
੩।। ਦੋਹਰਾ।। ।ਜਿਤ ਦੇਖੈ ਤਿਤ ਹੀ ਦੁਖੀ ਸੁਖ ਸੋਸੈ
ਮਰਜਾ ਰਣ ਮਾਹਿ। ਜੈਸੇ ਜਹਾਜ ਬੂਡਤ ਸਭੈ ਬੂੜ ਉਛਰ ਮਰ
ਜਾਹਿ।੪।। ਚੌਪਈ।। ।ਅਬ ਏ ਬਚਨ ਪ੍ਰਗਟ ਜਗ
ਭਏ। ਏਹ ਸੀਤਾ ਸਤ ਤੇ ਮਰ ਗਏ। ਬਿਨ ਅਪਰਾਧ
ਸੀਅ ਹਰਿ ਆਨੀ। ਤਾਂ ਤੇ ਕੋਸੇ ਨ ਦੇਣਾ ਪਾਨੀ। ਹਮ
ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ
ਭਏ ਮੇਘਨਾਦ ਬਿਨ ਐਸੇ। ਬਿਨ ਪੂਲੇ ਚਕੋਰ ਗਨ
ਜੈਸੇ। ਜੈਸੇ ਅਧਿਪ ਲਕੁਟ ਬਿਨ ਹੋਈ। ਜੈਸੇ ਬਿਨ ਲੋ
ਨ ਨ ਬਨੈ ਰਸੋਈ। ਹੈ ਅਤਿ ਪ੍ਰਬਲ ਨਿਬਲ ਹਮ ਭਏ

॥ਸੁਖਲੈਅਬਬਿਪ੍ਰਨਦੁਖਦਏ।ਪਹਿਲੇਦੋਹਨਛੁ
ਈਹਮਾਰੀ।ਤਾਤੇਪ੍ਰਭੁਸੋਕਭਯੋਭਾਰੀ।ਉਤਰੇਰਥਤੇਗ
ਈਮਨਤਾਂਕੋ।ਮਨਬਚਕ੍ਰਮਪੌਰਖਸਭਥਾਕੋ॥੫॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪ੍ਰਭੁਜਨਮਸਮਸੁਖਨਹੀਮਰਨਸਮਾਨ
ਸੰਤਾਪ॥ਅਸ੍ਵਮੇਧਸਮਫਲਨਹੀਬ੍ਰਹਮਹਤਨਸ
ਮਪਾਪ॥੬॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਯਹਸਭਬਾਤਚਿਤਮਹਿ
ਰਾਖੀ।ਪ੍ਰਗਟਸਭਾਮੈਰਿਸਭਰਭਾਖੀ।ਪਹਿਰਕਵ
ਚਦੁੰਦਭੀਬਜਾਈ।ਸੈਨਾਚਤੁਰੰਗਨੀਬਨਾਈ।ਬ੍ਰਿ
ਰਨਅੰਤਧੁਜਾਫਹਿਰਾਈ।ਮਨਹੁਸਪੰਖਉਡੇਗਿਰਰਾ
ਈ।ਅਸਲਅਸੀਲਚਲਤਚਿਤਘੋਰੇ।ਚਲੇਹਾ
ਲਨਗਰੁੜਤੇਥੋਰੇ।ਰਥਪੰਕਤਇਹਬਿਧਿਮਿਲਜੋ
ਰੀ।ਰਵਿਰਥਸਮਨਹਿਪੁਜੈਕਰੋਰੀ।ਪਾਇਕਚਲੇ
ਪਰਮਚਿਤਗਾਢੇ।ਰਨਸੁਨਕਰਤਰੋਮਸਭਠਾਢੇ।ਉ
ਡੀਧੂਰਰਵਿਬੀਚਸਮਾਨਾ।ਜਨੁਰਾਵਨਕੇਕ੍ਰੋਧਤਰਾ
ਨਾ।ਧੂਮ੍ਰਸੁਸ੍ਵਾਤਨਿਕਸਜਗਭਰਈ।ਜਨੁਹਿਮਰਿਤ
ਨਭਤੇਹਿਮਪਰਈ॥੭॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਦ੍ਵਾਦਸਭਾਨਸਮਾ
ਨਮੁਖਰੁਦ੍ਰਇਕਾਦਸਜੋਤਿ।ਰਾਮਲਛਨਸਨਮੁਖਚ
ਲੇਦਈਲੰਕਤਿਨਪੀਠ॥੮॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਲਈ
ਚਢਾਇਕਮਾਨਸਬਦਕਰਾ।ਬਾਨਸਵਾਰਚੋਕੜਾਮ

ਖਧਰਾ।ਸਤਮੁਖਭੈਭਭੈਭਚਕ੍ਰਚੂਰਨਾ।ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ
ਭੈਕਰਹਿਸਪੂਰਨਾ।ਅਰਤ੍ਰਿਸੂਲਤੀਸਰੇਬੱਜ੍ਰਸਮਾ।
ਜਾਂਕੇਲਗਤਮਰਹਿਕੋਟਕਜਮਾ।ਚੌਥੇਛੀਦ੍ਰਹਾਸਛਮ
ਕਾਈ।ਜਾਕੇਤੇਜਡਰਹਿਸੁਰਰ੍ਰਾਈ।ਪੰਚਏਫਾਸ
ਜਗਤਕੇਫਾਂਸੈ।ਜਾਂਕੇਡਰਸਿਵਲੋਕਨਸਾਸੈਂ।ਛਠੇ
ਛੁਰੀਬੁਰੀਭਾਂਤਬਿਰਾਜੈ।ਜਾਕੋਨਿਰਖਨਾਗਪਤਿਲ
ਜੈ।ਸਤਏਸਿਪਰਸੁਸਰਸਬਨਾਈ।ਬਾਨਬ੍ਰਿਸ
ਟਤਿਨਸਭੈਬਢਾਈ।ਬਨੀਆਠਏਬਰਛੀਆਛੀ
।ਜਨਜੋਗਨਿਲੋਹੂਕੋਕਾਛੀ।ਗੋਫਨਨਏਹਾਬਕਲ
ਮਲਈ।ਸੌਮਨਕੋਸੌਗੋਲਾਚਲਈ।ਦਸਏਗਦਾ
ਦਸੋਦਿਸਫੈਰੈ।ਕਰਪ੍ਰਹਾਰਅਰਕੋਟਨਿਬੇਰੈ।ਗੁਰ
ਜਗਮਾਰਟੇਗਿਰਸਮਆਹੀ।ਫੋਰੈਪੀਸਪਛਾਰੈਜਾ
ਹੀ।ਆਗਮਅੰਕੁਸਬਾਰਏਸੋਹੈ।ਪਢਛਾਡੈਸੁਰਨਰ
ਅਹਿਮੋਹੈ।ਸਿਖਸਬਦਤੇਰਹਿਸੁਹਾਯੋ।ਬਾਜਤਪ੍ਰ
ਲੈਮਨੋਘਨਆਯੋ।ਭਟਕਚਕ੍ਰਚੌਦਏਚਲਾਯੋ।ਜ
ਨਰਵਿਰਿਪਹਿਮਾਰਨੋਧਾਯੋ।ਨਾਗੀਧੋਪਪੰਦ੍ਰਏਗ
ਹੀ।ਆਨੇਕਾਲਜੀਭਲਹਿਲਈ।ਗੁਪਤਗਲੋਲ
ਸੋਲਏਧਾਰੋ।ਰਿਪੁਚਿਰਈਦਿਨਲਾਖਕਮਾਰੋ।ਗੁ
ਦਬਾਨਸਤ੍ਰਏਬਿਰਾਜੈ।ਜੰਤ੍ਰਹਨੈਸੋਈਬਢੇਮੁਡਾ

ਜੌ ਭੁਰ ਬੰਦੂਕ ਅਠਾਰਹੋ ਛੂਟੈਂ ॥ ਇਤਨੇ ਊ ਦੀਪ ਹੋਇ ਤਤ
ਬ ਓਟੈਂ ॥੯॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜੈਤੇ ਜੇ ਉਨੀਸ ਸਵੈਂ ਅਰ ਜੰਮਧ
ਰ ਕਰ ਬੀਸ ॥ ਸਭੈ ਸਫਲ ਰਘੁਨਾਥ ਬਿਨੁ ਬਾਰ ਦੀਨ
ਸਿਰ ਈਸ ॥੧੦॥ ਚੌਪਈ ॥ ਭੂਪ ਸਵਾਰ ਲੰਕ ਕੇ
ਰਾਈ ॥ ਪੰਚ ਸਬਦ ਚਤੁਰ ਬਜਾਈ ॥ ਰਣ ਮਾਰੂ ਇ
ਹ ਬਿਧਿ ਮਨ ਧਰਈ ॥ ਕਾਇਰ ਹੋਇ ਸੋਈ ਲਰ ਮਰਈ
॥ ਇਤ ਰਾਵਨ ਲੰਕਾ ਰਜਧਾਨੀ ॥ ਬਦੀ ਮਹਿਲ ਮੰਦੋਦਰ
ਰਾਨੀ ॥ ਛਿਰ ਸੂਰ ਬਪੁ ਜੂਬ ਮਿਲ ਠਾਢੀ ॥ ਮਾਨਹੁ ਛੀਰ
ਸਿੰਧੁ ਮਥੁ ਕਾਢੀ ॥ ਪਤਿ ਕੋ ਦੇਖ ਹਰਖ ਨਹਿ ਕਰਹੀ ॥ ਸ੍ਰੀ
ਰਘੁਬੀਰ ਤੇਜ ਤੇ ਡਰਹੀ ॥ ਰਾਜ ਕਰਤ ਬਹੁਤੇ ਸੁਖ ਪਾ
ਯੋ ॥ ਅਬ ਬਿਧਿ ਆਨ ਕੁਠੋਰ ਬਨਾਯੋ ॥ ਕਿਤ ਅਜਾ ਲਗ
ਰਬ ਨਿਰਬਾਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਪਤਿ ਤੇ ਜੀਤਯੋ ਚਾਹੈ ॥ ਜਯੋਂ ਪ
ਤੰਗ ਬਹੁਤੇ ਬਲੁ ਕਰਹੀ ॥ ਦੀਪਨ ਭਸਮ ਹੋਹਿ ਸੋ ਪਰਹੀ
॥੧੧॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਯੋਂ ਮ੍ਰਿਗ ਗਜ ਸਿੰਗਨ ਰਦਨ ਬਡੇ ਬ
ਡੇ ਨਹਿ ਹੋਇ ॥ ਚਿਤ੍ਰ ਲਿਖੇ ਕੇਹਰ ਨਿਰਖ ਭਾਜਤ ਲਜ
ਤ ਨ ਕੋਇ ॥੧੨॥ ਚੌਪਈ ॥ ਗਰਜਤ ਨਦੀ ਪੂਰ ਤੇ ਆ
ਵੈ ॥ ਮਿਲੈ ਸਿੰਧੁ ਕੇ ਫਿਰ ਕੇ ਪਾਵੈ ॥ ਜਯੋਂ ਚਲ ਪਵਨ ਰੂਖ
ਕੋ ਤੋਰੈ ॥ ਬਲੀ ਹੋਇ ਨ ਸੁਮੇਰ ਹਿ ਫੋਰੈ ॥ ਜਯੋਂ ਦੀਪਕ ਅਤਿ
ਜੋਤ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ॥ ਤਉ ਤਨ ਨਿਰਖ ਨ ਸੂਰ ਉਦਾਸੀ ॥ ਜਯੋਂ ਦ੍ਰਿੜ ਬਾ

ਨਹਾਥਤੇਛੂਟੈਯੋ।ਬੱਜ੍ਰਹਿਲਗੇਸੋਈ।ਫਿਰਫੂਟੈਯੋ।ਇਹਬਿ
ਧਿਮਨਮੇਗਈ।ਬਿਚਾਰੈ।ਸਖਨਬੀਚਏਕੈਨਉਚਾ
ਰੈ।ਚਲਿਏਕੰਤਰਨਕੇਸਮੁਹਾਈ।ਬਾਂਧਮੂਠਿਬਹੁਤੰ
ਤਬਰਾਈ।ਲੰਕਾਪਤਿਰਨਮੈਉਚਰਈ।ਲਛਮਨ
ਕੋਜੁਨਮੋਟੇਤੁਰਈ।ਆਵੈਆਜਬੱਜ੍ਰਸਮਬਾਨਾ।ਮੇ
ਘਨਾਦਸੰਗਕਰੈਪਯਾਨਾ।੧੩॥ ਦੋਹਰਾ॥ ।ਬ੍ਰਹਮ
ਮੰਤ੍ਰਪੜ੍ਹਸੈਂਹਥੀ ਰਾਵਨਕਰਚਮਕਾਇ।ਕਾਲਜਲਦ
ਬਰਛੀ ਚਮਕਾਕੇ ਬਦਲ
ਮੈਬੀਜੁਰੀਜਨੁਪ੍ਰਗਟੀਹੈਆਇ।੧੪॥ ਚੌਪਈ॥ ॥
ਤੈਪਉਮਤੇਸੋਦਈਚਲਾਈ।ਪਹਿਲੇਕਮਲਾਸਨਤੇ
ਬ੍ਰਹਮਾ
ਪਾਈ।ਸਫਲਸਦਾਨਿਹਫਲਨਹਿਹੋਈ।ਚੌਦਹਿ
ਭੌਨਬਚੇਨਹਿਕੋਈ।ਤੇਜਪੁੰਜਆਵਤਲਹਲਹੀ
।ਸੋਹਨੁਮਾਨਬੀਚਹੀਗਹੀ।ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਗਹਿਰਹਿਓਨਛ
ਪਕੜੀ
ਡੀਢੀਲੀ।ਗਰੁੜਉਤੇਸਾਪਨਜਨਲੀਲੀ।ਪਕ
ਪਕੜੀ
ਰਸਿੰਧੁਮੈਦਈਚਲਾਈ।ਸੋਫਿਰਰਾਵਨਕੇਕਰਆ
ਤਬ
ਈ।ਬਿਸਮੈਭਯੋਲੰਕਕੋਰਾਈ।ਤਕਲਛਮਨਤਿ
ਨਬਹੁਰਚਲਾਈ।ਫਿਰਹਨੁਵੰਤਵੈਸਹੀਰੋਕੀ।ਗਹਿ
ਸਮੁੰਦ੍ਰਮੈਗਹਿਰੇਝੋਕੀ।ਸੋਫਿਰਗਈਦੁਸਟਕੇਹਾਥ
।ਭਯੋਸਕੋਪਲੰਕਕੋਨਾਥ।੧੫॥ ਦੋਹਰਾ॥ ।ਸੋਬ
ਰਛੀਲੈਲੰਕਪਤਿਚਲਿਓਬ੍ਰਹਮਪੁਰਧਾਇ।ਚਤੁਰਾਨ
ਬ੍ਰਹਮਾ

ਨੇਕੇ ਮਾਰਕੈ ਬਹੁਰ ਲੌਰੈ ਗੋ ਆਇਓ॥੧੬॥ ਚੌਪਈ॥
॥ਬ੍ਰਹਮਲੋਕ ਮੈ ਗਯੋ ਲੰਕਪਤਿ॥ਕਮਲਾਸਨ ਕਾਂਪਯੋ
(ਬ੍ਰਹਮਾ)
ਚਿਤ ਤੇ ਅਤਿ॥ਕ੍ਰੋਧ ਦ੍ਰੀਠ ਦੇਖੈ ਦੁਖ ਪਾਯੋ ਆਪਨੇ ਸਿੰਘਾ
ਸਨ ਬੈਠਾਯੋ॥ਮਹਾਰਾਜ ਹਮ ਕਛੁ ਨ ਬਿਗਾਰਯੋ॥ਕ
ਵਨ ਕਾਜ ਆਪਨ ਪਗ ਧਾਰਯੋ॥ਹਮ ਪੜ੍ਹ ਬੇਦ ਦੇਹਿ
ਫਲ ਤੇਰੀ॥ਅਬ ਨਹਿ ਪੌੜ੍ਹੋ ਕਹੋ ਜੌ ਮੇਰੀ॥ਜਸੇ ਜਸੇ ਤੁ
ਮ ਦੁਖ ਦੈਹੋ ਹੇਰਾ॥ਤਸੇ ਤਸੇ ਮਰਨ ਹੋਇ ਹੈ ਮੇਰਾ॥ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੁ
ਲ ਮਾਂਹਿ ਉਜਾਰਾ॥ਤੈ ਤੇ ਮੇਰਿ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਬਾਰਾ॥ਪਤ ਜੇਅ
ਜਲ ਹੈ ਨਹਿ ਤੈ ਤੇ॥ਤੇ ਸੁਰ ਅਸੁਰ ਡਰੈ ਨਹਿ ਐਤੇ॥ਜੋ ਤੁ
(ਰਾਕਸ)
ਮ ਕਹੋ ਕਰੋ ਅਬ ਸੋਈ॥ਬਕੀ ਰੁੱਦ੍ਰ ਤੇ ਜੋ ਕਛੁ ਹੋਈ॥
੧੭॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਕਹਯੋ ਲੰਕਪਤਿ ਦੈਤ ਸੋ ਕਰੀ ਫਨੀ
(ਬ੍ਰਹਮਾ)
ਭ੍ਰਮ ਬਾਤਾ॥ਅਜਹੂੰ ਚਿੰਤਾ ਜਿਨ ਕਰਹੁ ਦਿਨ ਏਕ ਸੇ ਨ
ਜਾਤਾ॥੧੮॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਕਹਯੋ ਲੰਕਪਤਿ ਮਾਰੋ ਤੋ
ਹੀ॥ਦੀਨੀ ਕਪਟ ਸੌ ਹਬੀ ਮੋਹੀ॥ਬਾਰ ਪਚਾਸ ਕਰ ਰਹ
(ਬਰਛੀ)
ਯੋ ਹਾਰੋ॥ਬਿਨ ਲਛਮਨ ਫਿਰ ਆਈ ਮਾਰੋ॥ਜਿਹ
ਲਛਮਨ ਸਭੁ ਕਟਿ ਬਨਿ ਬੇਧਯੋ॥ਅਬ ਹਿ ਆਨ ਲੀ
ਡਾਗਹੁ ਘੇਰਯੋ॥ਹਉ ਹੀ ਬਚਯੋ ਸੁ ਯਹਿ ਗਤ ਮੇਰੀ॥
ਤਾਂ ਪਰ ਸਫਲ ਨ ਬਰਛੀ ਤੇਰੀ॥ਮਨ ਮੈ ਤੌ ਬਿਰਧ ਸੁ
(ਬ੍ਰਹਮਾ)
ਖ ਪਾਯੋ॥ਮੁਖ ਫੀਕੇ ਕੈ ਸੋਕ ਬਢਾਯੋ॥ਯਹਿ ਤੇ ਸੁਗ੍ਰਾਮ (ਸੁੱਖੀ)

ਬ੍ਰਾਤੇਹੈਹੈਰਾਈ।ਔਰੋਲਛਮਨਕੋਂਉਪਾਈ।ਤਬ
ਨਾਰਦਕੋਸਿਮਰਨਕਰਿਓ।ਨਾਰਦਆਨਸੀਸਪਗ
ਧਰਿਓ।ਤਬਬੀਤਾਤ੍ਰਭਏਬਡਭਾਗੀ।ਜਬਬੀਤਿਨ
ਚਰਨਸੀਰਿਲਾਗੀ।੧੯। ਦੋਹਰਾ। ।ਪੁਨਰਾਵਨਕੋ
ਦੇਖਕੈਤ੍ਰਪਗਏਮਨਮਾਂਹਿ।ਚਿਤਮੈਂਰਹਿਓਬਿਚਾ
ਰਕੈਆਜਕੁਸਲਸੀਨਾਹਿ।੨੦। ਚੌਪਈ। ।ਆ
ਇਸਦੇਹਕਰੈਂਅਬਸੋਈ।ਮਹਾਂਰਾਜਕੋਜੋਂਸੁਖਹੋ
ਈ।ਯਹਿਦਾਤਾਸਭਜਗਤਭਿਖਾਰੀ।ਏਪਤਿਰਾਖਨ
ਹਾਰਹਮਾਰੀ।ਜੋਤੁਮਯਾਂਕੋਭੁਲੋਨਕਰਊ।ਤੋਤੁਮਪ੍ਰਾ
ਨਨਤੇਨਹਿਡਰਊ।ਛਾਡਬਿਲੰਬਹਿਆਇਸਦੀਜੋ।
ਲੰਕਾਪਤਿਕੋਕਾਰਜਕੀਜੋ।ਯਹਿਜਸੁਆਜਤਾਤਕ
ਹਪਾਵੈ।ਰਾਵਨਮਹਾਰਾਜਘਰਆਵੈ।ਜਾਂਕੀਸਭਾ
ਸਕਲਸੁਰਰਹਈ।ਸੁਰਗੁਰਬੈਠਿਓਆਉਕੋਕਰਹੀ
।ਪਵੂਰਬੁਹਾਰੈਪਵਨਸਦਾਈ।ਆਪਨਗੁਹੈਫੂਲ
ਸੁਰਰਾਈ।ਛਿਪੁਨਕੋਟਮੇਘਜਲਭਰਈ।ਪਾਵਕ
ਪ੍ਰਗਟਪਾਕਕੋਕਰਈ।੨੧। ਦੋਹਰਾ। ।ਬੇਦਪਢਤ
ਹੋਆਪਤੁਮਔਰਦੇਵਕਿੰਹਮਾਹਿ।ਸੁਰਪੁਰਨਰਪੁਰਨਾ
ਗਪੁਰਬਸਤਬਾਹਕੀਛਾਹਿ।੨੨। ਚੌਪਈ। ।ਚੰ
ਦਨਛੱਤ੍ਰਚੰਦ੍ਰਮਾਧਰਈ।ਛੜੀਹਾਥਨਾਂਦੋਰਵਿਕਰਈ

।ਬੰਦਸਾਲ ਮੈ ਕਾਲ ਬਿਰਾਜੈ। ਜੋ ਦੇਵਨ ਕੀ ਸੀਗ ਨਿਧਿ ਬਾ
ਜੈ। ਤਿਨ ਨਾਠ ਕੈ ਜਾਨਕੀ ਚੁਰਾਈ। ਤਾਂ ਕੇ ਹੇਤ ਲਰੈ ਰਘੁ
ਰਾਈ। ਪਹਿਲੇ ਮੁਨਿ ਮਰੀਚ ਤਿਨ ਮਾਰ੍ਯੋ। ਛੇਦ ਤਾਲ
ਕਪਿ ਬਾਲ ਸੰਘਾਰ੍ਯੋ। ਖਰ ਦੂਖਰ ਖਿਨ ਮਾਹਿ ਖਪਾਏ।
ਸਿੰਧੁ ਪਾਟ ਲੰਕਾਗੜ੍ਹ ਆਏ। ਕੁੰਭਕਾਨ ਰਣ ਮਾਹਿ ਪਛਾ
ਰੇ। ਤਾਂ ਪਾਛੇ ਮਘਵਾਜਿਤ ਮਾਰੇ। ਪਵਨ ਪੂਤ ਬਲਵੰ
ਤ ਪ੍ਰਬਲ ਅਤਿ। ਤਿਹ ਛਾਡ੍ਯੋ ਜਤਨ ਨ ਲੰਕਾਪਤਿ। ਸੋਈ
ਮਹਾਰਾਜ ਤ੍ਰਾਤ੍ਰ ਧਰ ਆਯੋ। ਹੋ ਕੁੰਭ ਕੋਤ ਸਭ ਤੋਹਿ ਸੁਨਾ
ਯੋ।੨੩॥ ਦੋਹਰਾ। ।ਯਹਿ ਬਿਨਤੀ ਨਾਰਦ ਕਰੀ ਲੰਕਾ
ਪਤਿਹ ਸੁਨਾਇ। ਤਬ ਰਾਵਨ ਬਿਧਿ ਸੋ ਕਹ੍ਯੋ ਕਰਿਯੇ ਕੌਨ
ਉਪਾਇ।੨੪॥ ਚੌਪਈ। ।ਤਬ ਬੋਲ੍ਯੋ ਬ੍ਰਹਮਾਸੁ
ਨ ਨਾਰਦ। ਕਹੋ ਬਾਤ ਸੁਨ ਬੁੱਧ ਬਿਸਾਰਦ। ਜਬ ਲ
ਗ ਹਨੂਮਾਨ ਰਨ ਮਾਹੀ। ਤਬ ਲਗ ਸਫਲ ਸੈਨ ਹ੍ਵੈ ਨਾ
ਹੀ। ਪਵਨ ਪੂਤ ਜਬ ਅਨਤ ਸਿਧਾਰੈ। ਤਬ ਬਰਛੀ ਲ
ਛਮਨ ਕੋ ਮਾਰੈ। ਅਬ ਤੁਮ ਜਾਹੁ ਤੁਰਤ ਹੀ ਤਹਾਂ। ਰਾਮ
ਚੰਦ ਔ ਹਨੂੰਮਤਿ ਜਹਾਂ। ਹਨੂੰ ਪਕਰ ਲੈ ਅਨਤ ਸਿਧਾ
ਰਹੁ। ਤਬ ਬਰਛੀ ਲਛਮਨ ਪਰ ਡਾਰਹੁ। ਮਹਾਰਾਜ
ਕਛੁ ਖੇਦ ਨ ਕਰਊ। ਲਛਮਨ ਪ੍ਰਾਨ ਜਾਇ ਤੁਮ ਹਰਊ।
ਕਹ੍ਯੋ ਮੁਨੇਰ ਬੋ ਜੋ ਮਨ ਹੋਈ। ਚਲਤ ਸੈਨ ਬੀ ਗਹੇ ਨ ਕੋ

ਈ।ਅਬਜੋਬੀਰਯਾਹਿਕੋਗਹਈ।ਜਮਪੁਰਜਾਇ
ਜਾਤਨ ਸਹਈ।੨੫। ਦੋਹਰਾ। ।ਨਾਰਦਸੋਲਿ
ਕੇਸੋਸੇਬ੍ਰਹਮੇਕਰੀਪੁਕਾਰ।ਹਨੂਮਾਨਕੇਭ੍ਰਮਗੋਹ
ਤੁਲਛਮਨਕੇਮਾਰ।੨੬। ਚੌਪਈ। ।ਇਹਬਿ
ਧਿਚਤੁਰਾਨਨਜਬਭਾਖੀ।ਬੀਚਦਯੋਹਰਹਰਿਕੇ
ਸਾਖੀ।ਬਿੰਦਾਭਯੋਮਾਥੇਪਗਨਾਯੋ।ਬ੍ਰਹਮਾਕੇਨਿ
ਯਮੈਜਿਯਆਯੋ।ਰਾਵਨਚਲਤਕਹੇਪੁਨਬੈਨਾ।
ਲਛਮਨਅਰੇਤੋਹਿਕਛੂਤੈਨਾ।ਜਾਇਸੋਹਬੀਤਾਂਪੁ
ਰਡਾਰੋਂ।ਲਛਮਨਬਚੈਤੋਹਿਫਿਰਮਾਰੋਂ।ਨਾਰਦਹੋਹੁ
ਹਮਾਰੇਸਾਖੀ।ਅਰਨਢੀਠਰਾਵਨਯੌਂਭਾਖੀ।ਲੰਕ
ਪਤਿਇਹਬਿਧਿਗਰਬਾਨਯੋ।ਕਮਲਾਸਨਜਿਯਮੈ
ਤਬਜਾਨਿਯੋ।ਰੋਗੀਚਪੈਤ੍ਰਿਵੇਖਨਲਾਗੋ।ਸੋਯੋ
ਬਕੈਜਗਤਗੁਰਆਗੋ।ਤਾਂਕੇਸੰਗਨਾਰਦਕਰਦ
ਯੋ।ਛੁਮਛੁਮਕਰਰਾਵਨਤਬਗਯੋ।੨੭। ਚੌਪਈ
।ਨਾਰਦਚਲਯੋਬਿਲੰਬਨਕੀਨਾ।ਧਰਕਾਂਪੇਰਘੁ
ਪਤਿਜਸੁਬੀਨਾਂ।ਹਨੂਮਾਨਕੇਦਰਸੁਦਿਖਾਯੋ।ਲੰਕ
ਪਤਿਏਤਰਨਮੈਂਆਯੋ।ਉਤਹਨੂਮਾਨਬਹੁਤਸੁਖ
ਕੀਨੋ।ਨਾਰਦਮਿਲੇਮਹਾਂਰਸਭੀਨੋ।ਕਰਪ੍ਰਣਾਮ
ਪਰਕਰਮਾਦੀਨੀ।ਪ੍ਰਭੁਕੇਜਾਨਬਡਾਈਕੀਨੀ।ਜ

ਬਹੌ ਲੰਕ ਦੂਤ ਹ੍ਵੈ ਆਯੋ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂ ਦਰਸਨ ਪਾ-
ਯੋ।ਤਬ ਤੇ ਆਜ ਨਿਹਾਰੇ ਰਿਖਬਰ।ਆਗ੍ਯਾ ਦੇਹੁ
ਆਨ ਦਯੋ ਬਨ ਫਰਾ (ਫਲ)।ਪਕਰ ਬਾਂਹ ਨਾਰਦ ਲੈ ਚਲਯੋ।
ਹਨੂਮਾਨ ਤਾਂ ਕੇ ਰਸ ਫਲਯੋ।ਨਾਰਦ ਹਰਿ ਮਾਯਾ ਬਿ
ਸਤਰੀ।ਲੈ ਗਯੋ ਦੂਰ ਸਮਝ ਨਹਿ ਪਰੀ।੨੮।ਦੋਹਰਾ
।ਰਘੁਪਤਿ ਕਥਾ ਬਿਲੰਬ ਤੇ ਸਬ ਬੂਝੀ ਰਿਖ ਤਾਹਿ।
ਕਪਿ ਕੁਲ ਮਣਿ ਭਰ ਪ੍ਰੇਮੁ ਮਨ ਸਭੈ ਕਹੀ ਅਵਗਾਹਿ। ਕਥਾ
੨੯।ਚੌਪਈ। ।ਹਨੂਮਾਨ ਯਹਿ ਭੇਦ ਨ ਪਾਯੋ।ਬ੍ਰ
ਹਮਾ ਕੀ ਆਗ੍ਯਾ ਤੇ ਆਯੋ।ਜੋ ਕਪਿ ਪਤਿ ਯਹਿ ਮਾ
ਯਾ ਜਾਨੈ।ਨਾਰਦ ਸਾਰਦ ਕਛੁ ਨ ਆਨੈ।ਬਾਤਿ ਰਸ (ਬਾਤਾਂ ਦੇ ਰਸ) ਅ
ਟਕੇ ਦ੍ਵੈ ਬਡਭਾਗੀ।ਸਮਝ ਨ ਪਰੀ ਘਰੀ ਦ੍ਵੈ ਲਾਗੀ।
ਹਨੂ ਨ ਰਾਮਹਿ ਛਾਡੈ ਘਰੀ।ਆਨ ਬਾਤ ਨਾਰਦ ਸੋਂ ਪ
ਰੀ।ਪਾਇ ਭਗਤ ਕੇ ਭਗਤ ਸੁ ਫੂਲ੍ਯੋ (ਪ੍ਰਸੰਨ)।ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਭਜਨ ਤੁ
ਰਤਹੀ ਭੂਲ੍ਯੋ।ਬਡੇ ਰਾਮ ਤੇ ਰਾਮ ਸਨੇਹੀ।ਆਪਨ ਭਜ
ਨਿ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਵਹਿ ਦੇਹੀ।ਇਹਿ ਬਿਧ ਹਨੂਮਾਨ ਨਹਿ ਭੂਲਯੋ
।ਚਲਯੋ ਨ ਬਸੁ ਰਿਖ ਮਾਯਾ ਝੂਲਯੋ।ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਦੇਖ੍ਯੋ
ਲੈ ਕਪਿ ਪਤਿ।ਹਨੂਮਾਨ ਰਨ ਨੰਹੀ ਬਿਸਦ ਮਤਿ।੩੦।।
ਦੋਹਰਾ। ।ਤਬ ਫੁਲਯੋ ਬਿਧਿ ਜੋ ਕਹ੍ਯੋ (ਸੁੰਦਰ ਸ੍ਰੁਤ ਵਾਲਾ) ਸੋਈ ਨਾਰਦ ਕੀ
ਨਾ (ਬ੍ਰਹਮਾ) ਅਬ ਰਨ ਮੋਰੇਂ ਲਛਮਨਹਿ ਜੋਂ ਜਾਨਹਿ ਪੁਰਤੀਨ

ਅਕਾਸ਼ ਪਤ੍ਰਕਾ ਪ੍ਰੈਸ

॥੩੧॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਤਬ ਤਿਨ ਤਮਕ ਸੈਹਥੀ ਸਾਧੀ॥ ਕ੍ਰੋ-
ਧ ਕੀਨ ਲਛਮਨ ਉਰ ਬਾਧੀ॥ ਤੇਜ ਪੁੰਜ ਸਤੀ ਛਿਨ ਲਹ-
ਲਈ॥ ਮਾਨੋ ਰਵਿ ਧਾਰਾ ਹ੍ਵੈ ਬਹੀ॥ ਧੂਮ੍ਰਕੇਤ ਜਨ ਨਭ
ਪ੍ਰਗਟਾਨੋ॥ ਲੋਕਨ ਪ੍ਰਲੈ ਕਾਲ ਕੈ ਮਾਨੋ॥ ਜਨੁ ਜੁਰ ਕੋਟ
ਬੀਜੁਰੀ ਚਲੀ॥ ਸੈਨ ਸਕਲ ਤੇਜ ਤੇ ਖਲੀ॥ ਗਿਰੇ
ਭੂਮਿ ਕਪਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਲਰੇ॥ ਮਾਨੋ ਬਾਨ ਕਠੋਰ ਕਪਰੇ॥
ਛੇਦ ਕੈ ਲਛਮਨ ਉਹ ਦਿਸ ਗਈ॥ ਸੁਰਪੁਰ ਮਹਿ ਬ-
ਧਾਈ ਭਈ॥ ਯਾਂਤੇ ਸਬਨ ਕੁਲਾਹਲ ਕੀਨੋ॥ ਭੂਲੀ
ਭਈ ਲਛਮਨ ਧਰ ਪਰਯੋ॥ ਜਿੰ ਧਰ ਲਛਮਨ ਆਗ੍ਯ
ਨ ਪਰਈ॥ ਤੌ ਰਾਵਨ ਹਮ ਬਿਨੁ ਨਭ ਕਰਈ॥ ੩੨॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਅਬ ਪੂਰਨ ਅਪਰਾਧ ਤੇ ਰਿਸ ਕਰਹੈ ਰ-
ਘੁਬੀਰ॥ ਸੀਯ ਬਿਰਾਗ ਬੁਝਾਇ ਹੈ ਮੰਦੋਦਰੀ ਦ੍ਰਿਗ
ਨੀਰ॥ ੩੩॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਤਾਂ ਛਿਨ ਨਾਰਦ ਗਯੋ ਲੁ-
ਕਾਈ॥ ਹਨੂਮਾਨ ਲਖੂ ਮੂਰੀ ਖਾਈ॥ ਆਯੋ ਦੌਰ ਰਾਮ
ਕੇ ਪਾਸਾ॥ ਰਹੇ ਨਾਥ ਸਭ ਜੀਵਨ ਆਸਾ॥ ਬਕਯੋ ਬਿ-
ਭੀਖਨ ਬਿਲਪਤ ਬੈਨਨਾ॥ ਕਪਿਪਤਿ ਜਲ ਭਰ ਆਗਤ
ਹੈ ਸੈਨਨਾ॥ ਹਨੂਮਾਨ ਕਪਿ ਕਰਿ ਕਿਲਕਾਰਯੋ॥ ਆਨੋ ਗ-
ੜ੍ਹ ਪਾਥਰ ਕੇ ਡਾਰਯੋ॥ ਭਯੋ ਨੀਲ ਨੀਲੇ ਅਤਿ ਚੋਟਨਾ॥
ਪੀਰੇ ਮੁਖ ਅੰਗਦ ਧਰ ਲੋਟਨਾ॥ ਔਰ ਕਪਿਨ ਕੀ ਕੌਨ

ਛਲਾਵੋ॥ਢੂੰਢਰਹ੍ਯੋਰਾਮਹਿਨਹਿਪਾਵੋ॥ਸਭਨਛਾਡ
ਹੈਗਯੋਏਕਛਿਨਾ॥ਇਨਸਬਨਕੋਯਹੈਕਾਲਦਿਨਾ।
ਜੌਛਿਨਭਰਰਘੁਪਤਿਨਨਿਹਾਰੋ॥ਛਾਡਪ੍ਰਾਨਜਮਪੁਰ
ਹਿਸਿਧਾਰੋ॥੩੪॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਛਲਬਲਕਰਨਾਰਦਦੇਹੈ
ਛਲ੍ਯੋਬਲਕਰਮਾਰਸਿਰਾਉ॥ਰਾਮਰਜਾਇਸਹੈਨ ਨਾਰਦੀ
ਹੀਅਬਹਰਿਪੁਰਕੋਜਾਉ॥੩੫॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਲਛ ਜਾਮਾ
ਮਨਰਾਜਕੁਮਾਰਨਧੀਰੰਨਾਕਹੇਂਜੀਵੈਹਨੂਮਾਨਏਕ
ਛਿਨਾਕਹ੍ਯੋਬਿਭੀਖਨਤਬਸਿਰਨਾਈ॥ਸਬਕੇਬ
ਲੁਮਤਿਯਹਿਮਰਿਜਾਈ॥ਸੁਨਿਕਪਿਪਤਿਅਤਿਨਿਸ
ਅੰਧਿਆਰੀ॥ਅਬਬਿਨਤੀਸੁਨਲੇਹੁਹਮਾਰੀ॥ਲੈ
ਦੀਪਕਹਮਦੇਖਹਿਦੋਊ॥ਸਬਮਰਗਏਕਿਜੀਵਤ
ਕੋਊ॥ਆਗੈਕੀਓਬਿਭੀਖਨਰਾਈ॥ਪਾਛੈਹਨੁਮਤਿ
ਦੀਪੁਜਰਾਈ॥ਦੇਖਤਜਾਮਵੰਤਢਿਗਆਯੋ॥ਅਤਿ
ਸੂਛਮਤਿਨਬਚਨਸੁਨਾਯੋ॥ਦੇਖਬਿਭੀਖਨਰਹ੍ਯੋਬਿ
ਲਖਮੁਖਾ॥ਪਰ੍ਯੋਆਨਇਕਠੋਸਬਕੋਦੁਖਾ॥ਹਾਬ
ਉਠਾਇਇਹੈਤਿਨਪੂਛੀ॥ਮੁਖਛਬਆਜਸਭਨਕੀ
ਛੂਛੀ॥੩੬॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਸੁਨਹੁਬਿਭੀਖਨਲੰਕਪ
ਤਸੁਖਦੈਬੇਗਸੁਨਾਇ॥ਹਨੂਮਾਨਜੀਵਤਬਚ੍ਯੋਕੈ
ਆਮੋਤਿਨਧਾਇਆ॥੩੭॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਸੁਨਤਬਿਭੀ

ਖਨ ਰੋਇ ਸੁਨਾਯੋ। ਜੀਵਤ ਜਾਮਵੰਤ ਹੀ ਪਾਯੋ। ਤਿਨ
ਹੀ ਕਹੇ ਬਜ੍ਰ ਸਮ ਬੈਨਾ। ਤਾਂ ਕੋ ਦੇਖ ਸਿਰਾਤ ਨ ਨੈਨਾ। (ਸੀਤਲ)
ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬਰ ਕੀ ਕੁਸਲ ਨ ਬੂਝੀ। ਬਹੁਰੋ ਲਛਮਨ
ਦੇਹ ਨ ਸੂਝੀ। ਕਪਿ ਪਤਿ (ਸੁਗ੍ਰੀਵ) ਅੰਗਦ ਸਭੈ ਭੁਲਾਨੇ। ਸੁ
ਭਤੇ ਅਧਿਕ ਹਨੂਮਤ ਜਾਨੇ। ਤਜ ਨਲ ਨੀਲਹਿ ਨੇਹੁ (ਪ੍ਰੇਮ)
ਜਨਾਯੋ। ਰਾਮ ਸਹਿਤ ਦਲ ਸਬ ਬਿਸਰਾਯੋ। ਕੈ ਤੁ
ਮ ਗਏ ਭਭੌਰ ਰਨ ਮਾਹੀ। ਫੁਰਤੇ ਸੁੱਧ ਰਹੀ ਕਛੁ ਨਾ
ਹੀਂ। ਹਮਹਿ (ਬਰਨ) ਰਾਮ ਕੋ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸੋ। ਸੇਵਕ ਕਹਾਂ ਅ
ਜ ਕਹਿਤ ਸੋ। ਅਬ ਕਰ ਬੇਗ ਸੰਬੋਧ ਹਮਾਰੋ। ਹਨੂਮ
ਨ ਕਿਹ ਹੇਤ ਸੰਭਾਰੋ। ੩੮। ਦੋਹਰਾ। ।ਜਾਮਵੰਤ ਬੋ
ਲਯੋ ਤਬੈ ਸੁਨਹੁ ਬਿਭੀਖਨ ਬਾਤ। ਤਾਕੇ ਜੀਵਤ ਸ
ਬ ਜੀਐਂ ਮਰੈ ਸਬੈ ਮਰ ਜਾਤ। ੩੯। ਚੌਪਈ। ।
ਜੋ ਹਨੂਮਾਨ ਪ੍ਰਾਨ ਨਹਿ ਪਰੋ। ਜੇ ਰਨ ਗਿਰੇ ਹੋਤ ਸਬ ਖ
ਰੋ। ਜੋ ਹਨੂਮਾਨ ਜੁੱਧ ਪਗ ਧਾਰੋ। ਜੇ ਜੀਵਤ ਤੇਊ ਬਿ
ਧਿ ਮਾਰੋ। ਤਬੈ ਬਿਭੀਖਨ ਬਚਨ ਸੁਨਾਇਓ। ਸ੍ਰੀ ਹ
ਨੁਮਾਨ ਤਾਹਿ ਦਰਸਾਇਓ। ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਪਤਿ ਲਛਮਨ
ਢਿਗ ਖਰੋ। ਏ ਸਭ ਦੌਰ ਰਾਮ ਪਗ ਪਰੋ। ਮਿਲ ਰਘੁ
ਬੀਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰੋਏ। ਲਛਮਨ ਆਜ ਸਬੈ ਸੁਖ ਖੋਏ
। ਲਗੀ ਸੈਹਥੀ (ਬਰਛੀ) ਪ੍ਰਾਨ ਉਡਾਨੇ। ਛੂਟੇ ਹਾਥ ਤੇ ਭਏ ਬਿ

ਰਾਨੋ॥ਅਬ ਲਛਮਨ ਬਿਨ ਛਿਨ ਕਐ ਜੀਓ॥ਜਾਂ
ਬਿਨ ਪਹਿਲੇ ਨੀਰ ਨ ਪੀਓ॥ਅਬੋ ਤੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਤਜਤ
ਹੈ ਪ੍ਰਾਨਾ॥ਬ੍ਰਹਮਲੋਕ ਸਹਿ ਬੀਰ ਪਯਾਨਾ॥੪੦॥ ਦੋ
ਸਮੇਤ ਤੁਰਿਆ
ਹਰਾ॥ ॥ਬੈਨ ਸਬੋ ਪੈ ਕਹਿ ਤਬ ਸਬ ਰੋਵਤ ਬਿਲ
ਲਾਤਾ॥ਜੋ ਅਧ ਜੀਵਤ ਸਬਦ ਸੁਨ ਤੇਊ ਆਵਤ ਜਾ
ਤਾ॥੪੧॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਛੂਟੀ ਮੂਰਛਾ ਸਬ ਉਠ ਧਾ
ਏ॥ਰੋਵਤ ਰਾਮਚੰਦ ਢਿਗ ਆਏ॥ਲਛਮਨ ਦੇਖ ਸ
ਭੈ ਬਿਲਖਾਨੇ॥ਪ੍ਰਾਨ ਆਪਨੇ ਸੰਗ ਨ ਜਾਨੇ॥ਰੋਵਤ ਨੈ
ਨਨ ਜਲੁ ਨਹਿ ਰਹਈ॥ਤਬ ਰਘੁਬੀਰ ਬੀਰ ਸੋਂ ਕ
ਹਈ॥ਤੁਮ ਰਨ ਧੀਰ ਮਹਾਂ ਰਨ ਗਾਢੇ॥ਗਏ ਛਾਡ੍ਰ ਇਹ
ਅਉਸਰ ਠਾਢੇ॥ਅਬ ਤੁਮ ਸਬ ਸੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਜਨਾਯੋ॥
ਬਨ ਫਲ ਖਾਤ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਯੋ॥ਸੀਤਾ ਹਰਨ ਆ
ਜ ਦੁਖ ਆਨੋ॥ਤਾਂਤੇ ਸੁਰਪੁਰ ਕੀਓ ਪਯਾਨੋ॥ਏ ਬਿਨ
ਇੰਦ੍ਰਪੁਰ
ਭੋਜਨ ਪਿਯਤ ਨ ਪਾਨੀ॥ਰਹੀ ਅੰਤ ਸੁਨ ਪ੍ਰੀਤ ਕਹਾ
ਨੀ॥ਗੁਪਤ ਸੋਚ ਜੋ ਮਨ ਮੈ ਰਹਈ॥ਰੋਵਤ ਰਾਮ ਸੁ
ਤੋ ਸੋਂ ਕਹਈ॥੪੨॥ ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਨਕੀ ਕੋ ਜਿਯ ਸੋ
ਚ ਨਹੀਂ ਨ ਸਕੋਚ ਕਛੂ ਪਿਤ ਦੇਹ ਗਵਾਈ॥ਦੇਸ ਤਜ
ਯੋ ਲਿਯੋ ਭੇਸ ਤਪੋ ਧਨੁ ਕੇਕਈ ਕੀ ਨ ਗਨੀ ਠਕੁਰਾਈ
॥ਜੋ ਸਿ ਕਛੂ ਦਿਨ ਰੈਨ ਬਸੈ ਸੁਨ ਬੀਰ ਬਿਭੀਖਨ ਕੀ

ਦੁਰਭਾਈ ਪ੍ਰਾਨ ਨਿਸੰਕ ਤਜੇ ਤੁਮ ਐਸੈ ਹਮ ਰੰਕ ਭਏ ਇ
ਨ ਲੀਕ ਨ ਪਾਈ॥੪੩॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਲਛਮਨ ਨ੍ਰਿਪ
ਟ ਅਨੀਤ ਕਰ ਗਏ ਛਾਡ੍ਰ ਰਨ ਮੋਹਿ॥ ਅਬ ਰਘੁਨਾਥ
ਅਨਾਥ ਸੋ ਐਸੇ ਭਾਵਤ ਹੈ ਤੋਹਿ॥੪੪॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾ
ਨਤ ਹੌ ਮਨ ਮੈ ਸੁਨ ਬੀਰ ਨ ਤੋ ਬਿਨ ਬਾਨਰ ਏਕ ਲਰੈ॥
ਭਜ ਹੈ ਰਘੁ ਕੇ ਕੁਲ ਕੇ ਦੁਖ ਦ੍ਵੈ ਮਰ ਹੈ ਤਬ ਮੇ ਦੁਖ ਸੀ
ਅ ਮਰੈ॥ ਨਹਿ ਕੂਰੀ ਕਰੀ ਕਬਹੂ ਮੁਖ ਤੇ ਇਹ ਕੂਰ ਹਿਤੇ
ਰਘੁਬੀਰ ਡਰੈ॥ ਜਿਨ ਦੇਹ ਤਜੇ ਤਬ ਲੌ ਜਬ ਲੌ ਨ ਬਿ
ਭੀਖਨ ਜਾਇਕੈ ਰਾਜ ਕਰੈ॥੪੫॥ ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਛਾ
ਡੋਨੇ ਨਿਜ ਦੇਸ ਕੀਓ ਤਾਪਸੀ ਕੋ ਭੇਸ ਦੇਖ ਰਾਵਨ ਨਰੇ
ਸ ਅਤਿ ਰਾਖਸ ਕੇ ਡੀਲ ਹੋ॥ ਅੰਗਦ ਨ ਦੀਸੈ ਸੁਖੀ
ਪਾਇ ਨ ਤੇ ਧੌਨੇ ਦੁਖੀ ਮੁਖਨ ਕੇ ਆਗੇ ਲਾਗੇ ਲੋਹੂ ਨ
ਕੇ ਵੀਲ ਹੋ॥ ਭਾਈ ਲਛਮਨ ਅਬ ਹੋਤ ਹੈ ਹਸਾਈ
ਕਾ ਕਹਾ ਜੀਅ ਆਈ ਮੇਰੋ ਜਾਤ ਸੁਖ ਸੀਲ ਹੋ ਰੇ
ਹੈ ਰਘੁਰਾਇ ਹਾਇ ਹਾਇ ਨ ਉਪਾਇ ਔਰ ਤੋ ਬਿਨ
ਸਹਾਇ ਕੌਨ ਆਜ ਨਲ ਨੀਲ ਹੋ॥੪੬॥ ਕਬਿੱਤ॥
॥ਪਿਛਲੀ ਤੋ ਐਸੀ ਰੀਤ ਤੈ ਸੁ ਕੀਨੀ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰੀ
ਤ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਜੈਸੇ ਹੈ ਨ ਸਸਿ ਕੇਕ ਕੋ॥ ਪਹਿਲੇ ਖਟ
ਇ ਫਲ ਸੇਜ ਕੋ ਬਿਛਾਇ ਦਲ ਤਾਂ ਪਰ ਸਵਾਇ ਮੋ

ਪਾਛੇਜਾਤੇਓਕੁਕੋਆਗਿਦੇਜੀਅਪਰੀਬਾਤਹਮਏਹੈਬਿ
ਮਾਤਭ੍ਰਾਤਐਸੀਪ੍ਰਗਟਾਵਤਬਢਾਵਤਹੈਸੋਕਕੋ॥
ਅਜਹੂੰਨਜਾਗੇਸੋਸੇਐਸੇਅਨੁਰਾਗੇਬੀਰਮੋਹਿਛ
ਡੇਆਗੇਲਾਗੇਜਾਨੁਸੁਰਲੋਕਕੋ॥੪੭॥ ਕਬਿੱਤੁ॥
॥ਦਸਰਥਜੂਕੇਦੇਹਤ੍ਯਾਗੇਤੇਨਤ੍ਯਾਗੀਤੈਂਤੋਸੇ
ਚਿਤਰਾਖੇਸੇਪੇਨਰਾਖੇਸੇਤੈਂਜਨੱਕਮੈਂ॥ਪਾਛੇਬਨਆਏ
ਬਨਫਲਤੈਂਖਵਾਇਖਾਇਦਿਤੀਪ੍ਰੀਤਭਾਈਕੈਊਤੇ
ਰਤੁਤਨਕਮੈਂ॥ਜਾਨਕੀਹਰਨਤੇਨਮਰਨਵਿਚਾਰੇ
ਤੈਂਤੋਮੇਰੇਜੀਅਕਾਜਰਾਖੇਸੇਬਾਨਤੈਂਧਨਕਮੈਂ॥ਆਜ
ਰਘੁਬੰਸਨਿਰਬੰਸਹੋਤਲਛਮਨਸੈਹਬੀਕੇਲਾਗੇਸ
ਬਛਾਡੇਤੈਂਛਿਨੱਕਮੈਂ॥੪੮॥ ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਰਵਿਤੇਮਨੁ
ਆਦਿਦਿਲੀਪਹੂੰਤੇਰਘੁਤੇਅਜਤੇਕਿਨਬੰਸਗਏ
ਛੈਹੈਨਕਲੰਕਸਬੈਪਿਤਸੇਂਜਸਸੇਂਅਰਜੀਤਹੁਤੀ
ਜਗਾ॥ਜੋਅਬਮੇਰੇਕਲੰਕਚਢੇਸਿਰਦੇਖਹੁਨਾਰਿ
ਗਈਅਰਬੀਰਭੁਲੇਦੋਊਬਾਹੀਖਿਜੀਤਿਹੁਲੋਕ
ਧਸੀਧੁਨਿਸੀਸਮਏਰਘੁਬੀਰਕਹੈਂ॥੪੯॥ ਸਵੈਯਾ
॥ਔਧਕਹਾਂਰਘੁਨਾਥਕਹਾਂਪਿਤਮੈਂਨਹੋਬਨਕੋਊ
ਧਾਵੈਂ॥ਰਾਵਨਸੀਅਹਰੈਸੁਕਹਾਂਕਪਿਰਾਜਸਮਾਜ
ਲੀਏਸੰਗਆਏ॥ਸਿੰਧੁਪਰੈਰਘੁਬੀਰਲਰੈਅਬ

ਕਾਨ ਘਟੈ ਮਨੋ ਐਸੋ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ॥ ਜੋ ਜਿਯ ਮੈ ਸੁਪਨੇ ਹੂਨ
ਸੂਤ ਸੁ ਸੂਤ ਸਭੈ ਬਿਧਿ ਰੇਖ ਬਨਾਵੈ ॥ ੫੦ ॥ ਸੋਰਠਾ
॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਅਤਿ ਦੁਖ ਪਾਇ ਕੈ ਰੋਵਤ ਕੈ ਧਾਰ ਲੁਠ
ਤਾ ॥ ਤਾਂ ਪਾਛੈ ਰਘੁਰਾਇ ਹਨੂਮਾਨ ਸੌ ਰਿਸ ਭਰਯੋ ॥ ੫੧
॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ॥ ਸੀਤਾ ਰਹੋ ਰਾਜ ਬਹੋ ਭਲੀ ਬੁਰੀ ਕੋਊ
ਕਹੋ ਜੀਸੋ ਆਨ ਗਹੋ ਰਿਪੁ ਨੈਕੁ ਨ ਖਿਸਾਇਗੋ ॥ ਸੂਲ
ਰੇ ਸਮੀਰ ਸੁਤ ਪੀਰ ਸਹੀ ਜਾਤ ਨਹੀਂ ਜਹਾਂ ਮੇਰੋ ਬੀਰ
ਰਘੁਬੀਰ ਤਹਾਂ ਜਾਇਗੋ ॥ ਏਕ ਛਿਨ ਬਿਨ ਲਛਮ
ਨ ਪਾਯੋ ਪ੍ਰਾਨ ਰਿਨ ਬਿਨਾਂ ਦੀਨੇ ਰਾਮਚੰਦ ਕੈਸੇ ਕੈ ਸਿ
ਰਾਇਗੋ ॥ ਤਾਂਤੇ ਮੇਰੀ ਸਭ ਹੀ ਸੋਂ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕ
ਹਿ ਰਾਵਨ ਤਿਹਾਰੇ ਕਿਹ ਲੇਖੇ ਨਿਜ ਕਾਇਗੋ ॥ ੫੨ ॥
ਸ੍ਵੈਯਾ ॥ ॥ ਆਨ ਜੁਰੇ ਕਪਿ ਮੰਡਲ ਕਾਲ ਸੁਮਾਰ
ਪਰੇ ਰਨ ਕਾਮ ਨ ਆਵੈ ॥ ਹੇ ਬਲਵੰਡ ਬਡੋ ਹਨੁਵੰਤ
ਗਯੋ ਭਜ ਕੈ ਨਿਜੁ ਪ੍ਰਾਨ ਬਚਾਵੈ ॥ ਜਾਂ ਬਿਨ ਆਜ ਦੁ
ਖੀ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਸੁ ਰਾਮ ਕਹਾਂ ਭਰ ਬੈ ਅਬ ਪਾਵੈ ॥ ਬੀ
ਰ ਬਿਨਾ ਅਬ ਬੀਰ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਨਕੋ ਰਘੁਬੀਰ ਹਿਆਨ
ਮਿਲਾਵੈ ॥ ੫੩ ॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ॥ ਕੇਕਈ ਕੇ ਪੂਤ ਲਛ
ਮਨ ਜੂ ਕੇ ਛਾਤ ਨਨ ਤੇਰੇ ਜਾਯੋ ਪਵਨ ਪੂਤ ਕੈਸੇ ਮੁਖ ਮੋਰ
ਤੋ ॥ ਸੋਹ ਬੀ ਕੋ ਘਾਉ ਲੰਕਰਾਉ ਕੋ ਨ ਹੋਨ ਦੇਤੋ ਰਾਵ

ਨਕੋ ਦਲ ਮੈ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਬਿਸ ਘੋਰਤੋ ॥ ਇਕੈ ਹੀ ਸਰਾਸਨ
ਕੇ ਜੋਰ ਪਾਕਸਾਸਨ ਕੇ ਆਸਨ ਗਿਰਾਇ ਕਮਲਾਸਨ
ਤੇ ਜੋਰਤੋ ॥ ਗਾਰਤੇ ਗਰਬ ਦਸ ਕੰਧਰ ਕੇ ਸਰਬ ਆਜ
ਹੁਤੇ ਨ ਭਰਥ ਨਭ੍ਰ ਰਥ ਜਾਇ ਤੋਰਤੋ ॥੫੪॥ ਸਵੈਯਾ ॥
॥ ਨਾਰ ਗਈ ਅਰ ਬੀਰ ਗਿਰੇ ਰਨ ਹੈਮਨ ਤੇ ਸਬ
ਬਾਹਨ ਹਾਰੇ ॥ ਰਾਵਨ ਕੇ ਦ੍ਰਿੜ ਬਾਨਨ ਤੇ ਕਪਿ ਮੰਡ
ਲ ਭੂਮਿ ਪਰੇ ਨ ਸੰਭਾਰੇ ॥ ਏਕ ਹੁਤੇ ਹਨੁਮਾਨ ਬਲੀ
ਤਿਨ ਹੈ ਜਿਯ ਮੈ ਇਹ ਭਾਂਤ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ਆਸ ਰਹੀਗ
ਭੂਖਾਸਨ ਰਾਮ ਸਰਾਸਨ ਡਾਰ ਕੈ ਆਸਨ ਮਾਰਯੋ ॥
੫੫॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ॥ ਹਨੂ ਜਾਨ ਅਪਰਾਧ ਨਿਜ ਸਨਮੁ
ਖ ਕਰਤ ਨ ਡੀਠਾ ॥ ਭਰਥ ਭੁਜਾ ਬਲ ਸ੍ਰਵਨ ਸੁਨਮ
ਨ ਰਿਸ ਮਾਰਤ ਨੀਠਾ ॥੫੬॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ॥ ਮਨ ਮੈਹ
ਨੂ ਰਿਸਾਇ ਬਦਨ ਨਾਇ ਠਾਂਢੇ ਭਯੋ ॥ ਪ੍ਰਭ ਸੋਂ ਕਹ ਬ
ਸਾਇ ਦੀਨ ਭਯੋ ਬਿਨਤੀ ਕਰੈ ॥੫੭॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ॥
ਕਾਹੇ ਕੋ ਕਰਤ ਰੋਸ ਸੇਵਕਨ ਦੇਤ ਦੋਸ ਠੋਕਤੇ ਜੁ ਪੀਠ ਨੈ
ਕੁ ਕੈਨ ਭਾਂਤਿ ਹਾਰਤੋ ॥ ਖੇਦ ਲਛਮਨ ਜੂ ਕੀ ਦੇਹ ਕੇ ਨਹੋਨ
ਦੇਤੋ ਨੈਕੁ ਤੁਮ ਕਾਹੂ ਹੂੰ ਕੋ ਸਿੰਧੁ ਨ ਉਤਾਰਤੋ ॥ ਅਬ ਲੌ ਤੋ
ਸੀਤਾ ਜੂ ਕੋ ਲੈਕੇ ਸੰਗਿ ਮਹਾਰਾਜ ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਬੈਠ ਰਥ
ਘਰਹੀ ਪਧਾਰਤੋ ॥ ਗਾਰਤੋ ਗਰਬ ਦਸ ਕੰਧਰ ਕੇ ਸਬੈ

ਸ੍ਰੀ ਪਾਠਾਂਤਰ (ਤਾਂਕੀ ਗੀਵ)

ਆਜਜੈਸੇਲੰਕਾਜਰੀਤੈਸੇਰਾਵਨਕੋਮਾਰਤੋ॥੫੮॥
ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਸਬੈਰਹੋਬੈਠਲੰਕਏਕਲੋਈਪੈਠਨ
ਬਮੂਲਤੇਉਪਾਰਸਿੰਧੁਧਾਰਮੈਂਬਹਾਇਦੇਓਂ॥ਰਾਖਸ
ਨਮਾਰਕਿਲਕਾਰਸਭੈਕੇਪਛਾਰਛਿਨਹੀਮੈਂਚੰਦ੍ਰਮੁ
ਖੀਜਾਨਕੀਕੋਲਿਆਇਦੇਓਂ॥ਜੇਤੇਲੱਛਜੁਗਨਮੇਲ
ਛਮਨਜੂਝੇਰਨਸੁਧਾਰਸਆਨਕੈਸਭੈਕੋਜਿਵਾ
ਇਦੇਓਂ॥ਕਾਹੇਕੋਕਮਾਨਬਾਨਡਾਰਤਹੋਮਹਾਂਰਾਜਦੀ
ਜੈਨੈਕੁਆਇਸੋਤੋਰਾਵਨਗਿਰਾਇਦੇਓਂ॥੫੯॥ ॥
ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਉਵਾਚ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਹਨੂਮਾਨਏਸਾਹੁਸ
ਬਜਿਤੀਕਹੀਤੈਬਾਤ॥ਰਨਰਾਵਨਹੂਲਿਓਫਿਰੈਕਰ
ਲਛਮਨਕੋਘਾਤ॥੬੦॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਚਲੀਕਥ
ਬਿਪ੍ਰੀਤਦੇਸਦੇਸਪੁਰਿਪੁਰਿ।ਨਗਰਾਨਨਰਾਵਨ
ਕੀਜੀਤਰਾਮਚੰਦ੍ਰਹਾਰੇਪ੍ਰਗਟ॥੬੧॥ ਹਨੂਮਾਨੋ
ਵਾਚ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਹ੍ਵੈਗਈਏਕਅਚਾਨਕਹੀਪ੍ਰਭੁ
ਕੇਬਲਕੇਕਨਕਾਨਲਹੋਹੈਂ॥ਰਾਵਨਮੀਚੁਕੇਹਾਥ
ਪਰਿਓਗਿਨਤੀਪਲਪ੍ਰਾਨਲਿਯੇਨਿਬਹੈਹੈਂ॥ਨੀਚਬ
ਪੂਤਕਜੋਸਸਿਲੀਲਦਿਵਾਕਰਕੇਪੁਨਜਾਇਗ
ਹੈਹੈਂ॥ਤੋਕਹਿਬੈਠਸਭਾਮਹਿਰਾਘਵਰਾਕਹੂਦਿ
ਨਨਾਕਹੈਹੈਂ॥੬੨॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਰਾਵਨਰਾਤ੍ਰਗ

ਸੋਏਲਛਮਨਸਸਿ।ਹੋਯੋਗ੍ਰਹਨਅਬਹਿਜੁਉਠੇਹਸ
।ਨਾਬਸੰਕੋਚਨਮਨਮੈਆਨੋ।ਲਛਮਨਕੇਜੀਵ
ਤਗੀਜਾਨੋ।ਸੁਧਾਸਮਾਨਹਨੂਕੇਬੈਨਾ।ਤਊਬੀਰ
ਬਿਨਫੂਟਹਿਨੈਨਾ।ਜੋਹਮਅਬਜੀਤੋਲੰਕਾਪਤਿ
।ਬਿਨਲਛਮਨਕਿਹਕਾਜਰਾਜਪਤਿ।ਦ੍ਵੈਪ੍ਰਕਾਰਸੁ
ਖਨਿਧਿਕੇਪਾਏ।ਹਨੂਮਾਨਤੁਹਿਕਹਤਸੁਨਾਏ।ਜਾਂ
ਬਿਭੂਤਕੇਅਰਨਾਨਿਹਾਰੇ।ਅਨਦੁਖਪਾਇਨਹਿਜੇ
ਪ੍ਰਜਾਰੇ।ਉਨਸਤ੍ਰਭੁੱਜਨਸੋਮਿਲਨਸੁਹਾਈ।ਖਾਨਪਾ
ਨਨਹਿਸਭਾਬਨਾਈ।ਹਰਿਗੁਰਬਿਪ੍ਰਹੇਤਨਹਿਦੀ
ਨੀ।ਬਲਛਲਕਰਇਨਹੂੰਤੇਲੀਨੀ।ਜਾਂਨਿਧਿਕੋ
ਨਸਰਾਹੈਕੋਈ।ਜੋਬਿਭੂਤਬੈਰੀਕੇਹੋਈ।ਤਾਂਤੇਲ
ਛਮਨਬਿਨਅਬਮਰਊਂ।ਕਿਹਬਿਧਿਨਗਰਓਰਮੁ
ਖਕਰਊਂ।੬੩।। ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਵਾਚ।ਦੋਹਰਾ।। ।ਅਰੇ
ਪਾਛੇਪਵਨਸੁਤਜੋਜੀਵੈਸੀਯਨਾਰਿ।ਤੌਲੌਧਰਪ
ਹੁਚਾਈਅਹੁਲੰਕਾਪਤਿਕੋਮਾਰ।੬੪।। ਹਨੂਮਾਨੋ
ਵਾਚ।ਚੌਪਈ।। ।ਤਬਹਨੂਵਤਭਰਲੀਨੇਨੈਨਾ।
ਪਰਸਪਾਉਬੋਲੇਮੁਖਬੈਨਾ।ਜੋਕਛੁਆਗਯਾਦੇਹੁ
ਸੁਕਰਊਂ।ਕਹੋਜਾਇਜਮਹੂੰਸੋਲਰਊਂ।ਪ੍ਰਾਨਆਨ
ਲਛਮਨਤਨਮੇਲੌਂ।ਜੌਲਰਮਰੌਂਤੌਜੀਪਰਖੇਲੌਂ।ਤ

ਬ ਰਘੁਪਤਿ ਬੋਲੇ ਸੁਖਦਾਈ। ਜੋ ਹੌਂ ਕਹੌਂ ਕਰਹੁ ਕਪਿ
ਰਾਈ। ਬੈਦਰਾਜ ਲੰਕਾ ਗੜ੍ਹ ਰਹਾਈ। ਨਾਮ ਸੁਖੇਨ
ਸਕਲ ਜਗ ਕਹਾਈ। ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਆਜ ਧਨੰਤਰ ਦੀਜੈ
।ਤਾਂ ਕੋ ਅਬੈ ਆਨ ਸੁਖ ਲੀਜੈ। ਜੋ ਵਹੁ ਕਹੈ ਸੁ ਕਰਹੁ
ਉਪਾਈ। ਸੱਤ ਬਚਨ ਤਾਂ ਕੋ ਨ ਮਿਟਾਈ। ਹਨੂਮਾਨ
ਛਿਨ ਹੀ ਮੈਂ ਕੀਨੋ। ਆਨ ਸੁਖੇਨ ਸੋਵਤੇ ਦੀਨੋ।੬੫।।
।ਦੋਹਰਾ। ।ਹਨੂਮਾਨ ਕੈ ਪ੍ਰਾਨ ਦੇ ਰਘੁਪਤਿ ਜੂ ਕੇ
ਪਾਇ। ਕੈ ਲਛਮਨ ਪ੍ਰਗਟ ਰਸੋਰੇ ਕੈ ਅਬ ਦੇਹੁ ਜਿ
ਆਇ।੬੬।। ਚੌਪਈ। ।ਤਾਂ ਦ੍ਰਿਗ ਕਪਿ ਕੋਊਨ
ਪਠਾਯੋ। ਪਕਰ ਪਾਉਂ ਰਘੁਬੀਰ ਜਗਾਯੋ। ਉਠਤ ਸੁ
ਖੇਨ ਦੰਡਵਤ ਕੀਨੋ। ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਸੋਂ ਦ੍ਰਿਆ ਚੀਨੋ।
ਪਕਰ ਬਾਂਹ ਲਛਮਨ ਦਰਸਾਏ। ਅੰਗ ਅੰਗ ਕੇ ਘਾ
ਉ ਦਿਖਾਏ। ਧੁਨਿ ਧੁਨਿ ਗ੍ਰੀਵ ਸੁਖੇਨ ਸੁਨਾਏ। ਬੂਟੀ
ਕਠਨ ਕਹਾਂ ਕੋਊ ਪਾਏ। ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਹੀਂ ਗੜ੍ਹ ਤਹਿ ਜਾਈ
।ਬੀਰ ਬਸੇ ਆਵੈ ਦਿਨ ਰਾਈ। ਮਨ ਤੇ ਬੇਗ ਕਠਨ ਕੋਊ
ਧਾਵੈ। ਸੂਰ ਉਦੇ ਲਗ ਜੋਊ ਨ ਆਵੈ। ਕਿਮੇ ਲਛਮਨ
ਜੀਵੈ ਰਘੁਰਾਈ। ਜਹ ਬੂਟੀ ਤਹ ਕੋਊ ਨ ਜਾਈ। ਤਾਮੈ
ਦੁਸਟ ਬਹੁਤ ਰਖਵਾਰੇ। ਪ੍ਰੇਤ ਪਿਸਾਚ ਭੂਤ ਮਤਵਾਰੇ।
੬੭।। ਟੇਟਕ ਉਵਾਚ। ਦੋਹਰਾ। ।ਲਖਮਨ ਦੇਖਤ ਦ੍ਰਿਗ

ਭ੍ਰਤ ਰਾਮ ਦੇਖ ਮੁਰਛਾਇਓ ॥ ਨੀਰੇ ਨੈਨ ਸੁਖੈਨ ਕਰ
ਬੋਲਤ ਮਨ ਪਛੁਤਾਇਓ ॥੯੮॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤਿਨ
ਤੇ ਕਰਮ ਕਾਲ ਜੋ ਬਚੈ ॥ ਹਿਮ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਾ ਮੈ ਪੁਨ ਪਚੈ ॥
ਤਾਤੇ ਸਭੈ ਕਠਨ ਈ ਜਾਨਹੁ ॥ ਮੇਰੇ ਬਚਨ ਸਤ ਕਰ ਮਾ
ਨਹੁ ॥ ਨਾਂਉ ਗਾਂਉ ਪਰਮਾਨ ਬਤਾਂਊਂ ॥ ਬਿਦਾ ਕਰੋ ਤੋ ਸੀਸ
ਨਿਵਾਊਂ ॥ ਉਤਰ ਖੰਡ ਦ੍ਰੋਣਾਗਿਰ ਕਹਾਈ ॥ ਬਸਹਿਨ
ਦੇਵ ਰਾਖਸੈ ਰਹਾਈ ॥ ਸਾਠ ਲਾਖ ਜੋਜਨ ਹੈ ਕੇਸਾ ਕੈ
ਨ ਜਾਇ ਜੀਅ ਹੈਨ ਭਰੋਸਾ ॥ ਔਖੁਨ ਸੁਨਹੁ ਜਰੀ ਕੋ
ਨਾਊਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਪਤਿ ਜੀ ਤੁਮਹਿ ਸੁਨਾਊਂ ॥ ਹੈ ਬਿਸੱਲ
ਯਾ ਬਲੀ ਉਜਾਰੀ ॥ ਦੀਪ ਜੋਤ ਜੋਂ ਜਰੈ ਉਧਾਰੀ ॥
ਬਿਨ ਰਵਿ ਉਦੈ ਜਰੀ ਜੋ ਆਵੈ ॥ ਘਾਸ ਲਛਮਨ ਕੇ ਅੰ
ਗ ਲਗਾਵੈ ॥ ਤਬ ਬਾਗੀ ਜੀਅ ਮੈ ਮੂਰਛਾ ਭਾਗੈ ॥ ਉਠ ਲਛ
ਮਨ ਚਰਨਨ ਕੇ ਲਾਗੈ ॥ ਲਾਖ ਧਨੰਤ੍ਰ ਜੇ ਚਲ ਆਵੈ
॥ ਤਾਂ ਬੂਟੀ ਬਿਨ ਤੇ ਨ ਜਿਵਾਵੈ ॥ ਆਨ ਬਿਧਾਤਾ ਜੇ ਉਪ
ਚਰੈ ॥ ਜਿਆਇ ਨ ਸਕੈ ਸੰਗ ਸੋ ਜਰੈ ॥ ਜਿਯਨ ਉਪਾ
ਇ ਕਸੌ ਮੈ ਸੋਈ ॥ ਤੁਮ ਈਸੁਰ ਤੁਮ ਤੇ ਸਭ ਹੋਈ ॥
ਬਾਤੈਂ ਕਰਤਨ ਬੀਤੀ ਘਰੀ ॥ ਤਬ ਸੁਖੇਨ ਪੁਨ ਬਿਨਤੀ
ਕਰੀ ॥ ਸੁ ਬੇਜੁ ਮੋਹਿ ਇਹਾਂ ਲੈ ਆਯੋ ॥ ਤਬ ਹਨੂਮਾਨ ਰਾ
ਮਦੂਤ ਸਾਯੋ ॥ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਬਹੁਰ ਸੋ ਕਹੋ ॥ ਯਹਿ ਮ

 ਨੂ ਕਰੈ ਭ੍ਰਪਵਨੈ ਗਹੇ ਹੋ। ਔਰ ਭੂਰੈ ਸੋ ਜਾਕੈ ਆਵੈ। ਤਾਹੀਂ
ਕੇ ਮਹਾਰਾਜ ਪਠਾਵੈ। ਤਾ ਪਰ ਜੈਕ ਸੁਖੇਨ ਸੁਵਾਯੋ।
ਹਨੂਮਾਨ ਛਿਨ ਮੈਂ ਪਹੁਚਾਯੋ। ਕਪਿ ਆਯਾ ਸੁਖੇਨ ਭਰ
ਮਾਯੋ। ਸੋਇ ਰਾਮੇ ਜਨ ਸੁਪਨੇ ਆਯੋ। ੬੯।। ਦੋਹਰਾ
।। ।।ਇਹ ਬਿਧਿ ਬੂਟੀ ਸਮਝ ਲੈ ਹਨੂਮਾਨ ਸੁਖ ਪਾਇ
।ਤਾਂ ਪਾਛੈ ਬਿਨਤੀ ਕਰੀ ਸਭ ਸੋ ਪ੍ਰਗਟ ਸੁਨਾਇ।।੭੦।।
ਹਨੂਮਾਨੋਵਾਚ ਚੌਪਈ। ।।ਬੈਦ ਕਹੀ ਸੋ ਸਭ ਸੋਂ
ਕਹੀ। ਰਾਮ ਆਸ ਲਛਮਨ ਲੈ ਰਹੀ। ਰਾਮ ਟਹਿਲ
ਆਯੋ ਸਭ ਕੋਊ। ਯਾਂਤੇ ਪਰੇ ਟਹਿਲ ਨਹਿ ਹੋਊ। ਜੋ ਲੌ
ਸੂਰ ਨ ਨਿਕਸਨ ਪਾਵੈ। ਜੜੀ ਉਪਾਰ ਕੋਨ ਲੈ ਆਵੈ।
ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਲ ਉਚਰਹੂ। ਰਾਮ ਕਾਮ ਕੋ ਢੀਲ ਨ
ਕਰਹੂ। ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਕਾਜ ਨ ਸੇਵਕ ਆਵੈ। ਲੋਕ ਹਸੀ ਪਰ
ਲੋਕ ਹਸਾਵੈ। ਸੀਤਾ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕੋ ਕਰਈ। ਅਬ ਤੋ ਅ
ਜ ਸੁ ਲਛਮਨ ਮਰਈ। ਯਾਂਤੇ ਤਜਹੁ ਬਿਲੰਬ ਔਰ ਕ
ਹਿ। ਅਵਧ ਨਿਕਟ ਕਟਕ ਸਹੁ ਚਲਹੁ ਧਾਇ। ਪੌਰਖ
ਕਬਾਜ ਬੈ ਬਕ ਜੈਹੈ। ਤਬ ਲਛਮਨ ਕੋ ਰਾਮ ਨ ਪੈਹੈ
।।੭੧।। ਦੋਹਰਾ। ।।ਤਾਂਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਹੋ ਸਬੈ ਲਾਜ ਸੁ ਸ
ਕੁਚ ਮਨ ਖੋਇ। ਤਾਂ ਪਰ ਮੰਤ੍ਰ ਵਿਚਾਰੀਏ ਰਾਮ ਕਰੈ ਸੁ
ਹੋਇ।।੭੨।। ਸਭ ਕਪੇ ਵਾਚ ਚੌਪਈ। ।ਤਬ ਉਠ

ਨਲ ਰਘੁਪਤਿਹਿ ਸੁਨਾਵੈ।ਤੀਨ ਰਾਤ ਬਿਨ ਉਰੇ ਨਆ
ਵੈ।ਇੰਦ੍ਰ ਕਬਿੰਦ ਦੁਇ ਰਾਤ ਬਤਾਈ।ਆਰਗ ਕੀ
ਕਠਨਈ ਜਨਾਈ।ਤਬ ਕਪਿ ਪਤਿ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਸੁਨਾਵੈ
।ਏਕ ਰਾਤ ਬਸ ਸੇਵਕ ਲ੍ਯਾਵੈ।ਨੀਲ ਕਹੀ ਅਬ
ਘਟ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।ਜਾਂਤੇ ਬੇਗ ਨ ਲ੍ਯਾਵੈ ਕੋਈ।ਅੰ
ਗਦ ਉਠ੍ਯੋ ਭਭਕ ਬਲ ਤੋਲ੍ਯੋ।ਪੰਜ ਖੰਡ ਰਘੁਪ
ਤਿ ਸੋਂ ਬੋਲ੍ਯੋ।ਚਾਰ ਪਹਿਰ ਜੋ ਮਾਂਗੋ ਪਾਊਂ।ਕਾਲ ਦੂ
ਪਹਿਰੀ ਲੈ ਪਹੁਚਾਊਂ।ਸਭ ਕੇ ਬਚਨ ਰਾਮ ਜਿਯ ਧਾ
ਰੈ।ਮੂਰਛ ਪਰੇ ਨ ਬਹੁਰ ਸੰਭਾਰੈ।ਕਪਿ ਮੰਡਲ ਜੇ ਬਚ
ਨ ਉਚਾਰੇ।ਰਘੁਪਤਿ ਹ੍ਰਿਦੈ ਬਾਨ ਜਨੁ ਮਾਰੇ।੧੩॥ ਕ
ਟਉਵਾਚ ਦੋਹਰਾ॥ ।ਪ੍ਰਾਨਨ ਕੇ ਪਲਟੇ ਬੂਟੀ ਪ੍ਰਾਲਬ
ਧ ਤੇ ਹੋਇ।ਸੋ ਰਘੁਪਤਿ ਜਾਨੈ ਨਹੀ ਕੰਤੇ ਧੀਰਜ ਹੋ
ਇ।੧੪।ਚੌਪਈ॥ ।ਪੀਅਹਿ ਰੁਧਰ ਜੋਗਨਿ ਕਿਲ
ਕਾਹੀ।ਜੰਬੁਕ ਗੀਧ ਮਾਸ ਲੈ ਜਾਹੀ।ਤਾਂ ਪਰ ਰਾਮ ਜਿ
ਸੈ ਕਿਹ ਲੇਖੋ।ਲਛਮਨ ਕੋ ਇਹ ਬਿਧਿ ਦੁਖ ਦੇਖੋ।ਲ
ਛਮਨ ਆਸ ਜਾਮ ਦ੍ਵੈ ਬਾਕੀ।ਭਿਰੇ ਹੇਤ ਸਿਰ ਲੇਤ ਪਿ
ਨਾਕੀ।ਕਹੀ ਸੁਖੇਨ ਕੌਨ ਦੁਖ ਹਰਈ।ਬਹੁਤ ਪੰਥ ਕ
ਪਿ ਕੁਛ ਕਾਕ ਕਰਈ।ਕਪਿਗਨ ਸਹਤ ਰਾਮ ਬਿਲਖ
ਹੀ।ਦੇਖਹੁ ਨੂਤਨ ਕਹੀ ਵਡਾਈ।ਤੂੰ ਅਵਤਾਰ ਰੁਦ੍ਰ ਕੇ

ਆਹੀ।ਹਮਜਾਨੀਏਜਬਲੰਕਾਦਾਹੀ।ਸਿੰਧੁਫਾਧਿ
ਸਿਯਕੇਸੁਧਦੀਨੋ।ਤੇਰੇਬਲਹਮਤਬਹੀਚੀਨੋ।ਜ
ਬਜਬਬਿਪਤਪਰੀਹਮਆਈ।ਤਬਤਬਹਨੂਮਾਨ
ਤੇਜਾਈ।ਪਵਨਪੂਤਤੋਸੋਂਜਗਕਹਾਈ।ਰਾਮਸੂਤ
ਤੋਹੀਤੇਰਹਾਈ।ਸਬਕੇਬਲਮੈਂਤੁਮਹੀਜਾਨੇ।ਤੁਮਬਿ
ਨਲਛਮਨਹੋਤਬਿਰਾਨੇ।ਅਬਹਮਕਹੌਂਕੌਨਸੋਜਾਈ
।ਬਾਤਨਿਦਾਨਹਨੂੰਲੈਆਈ।੭੫।। ਰਾਮਚੰਦ੍ਰੋਵਾਚ
।ਕਬਿੱਤ੍ਰ।। ।।ਸੂਰਜਅਕਾਸਪਿਤਾਸੁਰਪੁਰਬਾਸਕੀ
ਨੇਕੌਨਕੀਸਰਨਜਾਉਂਤਾਂਕੋਤੂਬਤਾਇਦੈ।ਭਰਤਬਿ
ਦੇਸਦੇਸਆਨਪਰੇਸਿੰਧੁਪਾਰਮਾਝਧਾਰਬੂਡਤਹੈਨ
ਉਪਹੁਚਾਇਦੈ।ਛੋਰੀਗਈਨਾਰਬੀਰਪਮੇਰਨਪ੍ਰਾਨ
ਨਾਰਕਹੈਰਘੁਰਾਇਹਾਇਐਸੇਫਿਰਵਾਇਦੈ।ਤੇਰੋ
ਈਭਰੋਸੋਤਾਂਤੇਤੋਸੋਂਕਹੋਂਬਾਰਬਾਰਬੀਰਹਨੂਵੰਤਬ
ਲਵੰਤਬੀਰਜਿਆਇਦੈ।੭੬।। ਕਬਿੱਤ੍ਰ।। ।ਤੋਸਮ
ਨਦੇਖੋਕੋਊਅੰਗਦਸੁਗ੍ਰੀਵਦੋਊਆਨਨਸਕਤਸੋ
ਊਕਹੋਸਰਮਾਇਦੈ।ਲਾਇਕਹੋਆਜਜੂਸਹਾਇਕ
ਰੇਖੇਕੀਬਾਰਨਤੇਦਈਮੇਰੇਰਬਬੈਠੇਐਸੇਪਾਇਦੈ
।ਹਾਰਮੇਲੰਕਪਤਿਸੋਂਹੌਂਬਲੀਜਾਤਹਾਥਸੋਹੈਰੀਹਰੋ
ਘੁਨਾਥਕੀਤੂੰਬਾਤਨਬਗਾਇਦੈ।ਹੋਤਹੈਕਸੂਤਹਨੂ

ਮਾਨ ਪ੍ਰਭੂਤ ਸੁਨ ਅੰਜਨੀ ਕੇ ਪੂਤ ਮੇ ਸਪੂਤ ਬੀਰ ਐਸਾ
ਉਦੈ॥੭੭॥ ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਕਹਾਂ ਭਯੋ ਜੌਪੈ ਖਰ ਦੂਖਰ
ਬਨਾਇ ਮਾਰੇ ਕਹਾਂ ਭਯੋ ਜੀਤ ਕਪਿ ਸਿੰਧੁ ਸੇ ਬਧਾਏ
ਹੈਂ॥ਕਹਾਂ ਭਯੋ ਜੌਪੈ ਕੁੰਭਕਰਨ ਕੋ ਨਿਦਾਨ ਮਾਰ ਮੇਘਨ
ਦਕੇ ਪਛਾਰ ਸੂਰਮਾ ਕਹਾਏ ਹੈਂ॥ਜੈਸੇ ਜੋਗ ਜੱਗ ਤਪ
ਤੀਰਥ ਅਨੇਕ ਜਪਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਭਜਨ ਹੀਨ ਕਾਂਕੇ ਕਾਮ
ਆਇ ਹੈਂ॥ਤੈਸੇ ਬਿਨ ਲਛਮਨ ਲੱਛਮਨ ਪਯੋ ਦੂਖ
ਪੰਛੀ ਬਿਨ ਜੈਸੇ ਪੰਛੀ ਐਸੇ ਦੂਖ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੭੮॥ਸ੍ਵੈਯਾ
॥ਦੇਖਹੁ ਨੈਕੁ ਜਹਿ ਕੌਨ ਸਮੈ ਅਬ ਤੋ ਬਲ ਕੀ ਬਿਰਧਾ
ਸੁਤੋ ਹ੍ਵੈ ਹੈ॥ਜੌਲਗ ਬੀਰ ਨ ਸੂਰ ਉਦੈ ਤੌਲੋਂ ਲਿਆਇ
ਸਜੀਵਨ ਪ੍ਰਾਨ ਸਨੇਹੀ॥ਬੀਰ ਪ੍ਰਭੋ ਜਸੁ ਸੋਂ ਰਨ ਭੂਮ
ਨਿ ਜਿਯਾਇ ਉਭੈ ਮਿਲ ਬਾਟਨ ਲੇ ਹੀ॥ਨੇ ਤ੍ਰਿਹੁ ਲੋਕ ਕੀ
ਪੀਰ ਕੀ ਭੀਰ ਪਰੀ ਸੁ ਸਹੀ ਰਘੁਬੀਰ ਕੀ ਦੇਹੀ॥੭੯॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਕ੍ਰੋਧ ਕ੍ਰਿਤ ਓਰ ਨਿਹਾਰਤ ਤੌ ਸੋਈ ਸਾਸ ਲਗੇ
ਬਹੁਤੇ ਸਰਮੈ ਹੈ॥ਸੀਯ ਨ ਰਾਖ ਸਕੀ ਬਨ ਮੈਂ ਗੁਹਿਰਾ
ਜ ਬਡ੍ਹੇ ਕਿਹ ਭਾਂਤਿ ਕਮੈ ਹੈ॥ਜੌ ਨਭ ਓਰ ਕਰੌ ਦ੍ਰਿਗ ਤੌ ਰ
ਵਿ ਜਾਨਕਪੂਤ ਵਡੋ ਦੁਖ ਦੈ ਹੈ॥ਤਾਂਤੇ ਰਹੈ ਅਧ ਬੀਰ ਗੀ
ਰੀਠ ਸੁ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੋ ਦੁਖ ਦੇਖ ਉਠੈ ਹੈ॥੮੦॥ਚੌਪਈ॥
ਤ੍ਰਾਹਿ ਬਨ ਮੈ ਬਦਨ ਰਹੇ ਧਰ॥ਜੁਗਲ ਕਮਲ ਜਨ ਥਾਂ

ਦਰਮੋਧਰਾ।ਲੋਚਨਮੁੰਦੇਨਬਿਛੁਰਤਕੋਏ।ਜਨੁਜ
ਲਚੁਰਜੁਗਸਰਟਰਸੋਏ।ਸਿਥੁਲਭੁਜਾਲਭ੍ਰਿਕੁਟੀ
(ਮਛੁਲੀਆਂ) (ਤਲਾਬ) (ਢਿਲਾ) (ਮਥਾ) (ਭੁਵੇਂ)
ਕੁਮਲਾਨੀ।ਜਨੁਫਿਰਕਾਮਕਮਾਨਨੇਤਾਨੀ।ਕੁਟਿਲ
(ਟੇਢੀ)
ਅਲਿਕਸੂਧੀਹ੍ਵੈਗਈ।ਜਨੁਸਾਪਨੋਰੋਗਨਸੀਭ
ਈ।ਅੰਗਅੰਗਸ੍ਰਮਜਲਕਨਪਰੋ।ਰਘੁਪਤਿਗਿ
(ਪਸੀਨੇ ਕਣੇ)
ਰਝਰਨਜਨੁਝਰੋ।ਜੁਗਲਹਾਥਸਿਥਲਤਾਂਅਮਿਤ
ਕੋ।ਆਨੁਕਮਲਲਟੇਹਿਮਰਿਤਕੋ।ਛੂਛੇਅਧਰਨ
ਬਿਨਮਧੁਐਸੋ।ਬਿਨਹੀਪਕੇਬਿੰਬਫਲਜੈਸੋ।ਜੁਗ
ਲਜੰਘਸੰਕੋਚਨਸੀਚੋ।ਜਨੁਕਦਲੀਬਿਨਹੀਜਲਸੀ
ਚੋ।੯੧॥ ਹਨੂਮਾਨੋਵਾਚ।ਦੋਹਰਾ। ।ਕਪਿਕੁਲਨਿਰ
ਖੋ।ਪਵਨਸੁਤਕਾਹੂਮੈਂਬਲਨਾਹਿ।ਅਰਰਘੁਪਤਿ
ਕੀਦਸਾ।ਤੈਰੁਦਨਕਰਤਮਨਮਾਹਿ।੯੨॥ ਚੌਪਈ।
।ਸ੍ਰੀਰਘੁਪਤਿਬਲਮਨਮੈਂਧਾਰੋ।ਉਠਕੈਸਭਾਮਾਹਿ
ਕਿਲਕਾਰਿਓ।ਅਬਤੋਜਰੀਸਭਨਤੇਬਕੀ।ਸਿਟੀਨ
ਰਾਮਚੰਦਧਕਧਕੀ।ਅਬਜੋਂਸਭਕੀਆਗਿਆਪਾਊਂ।
ਸ੍ਰੀਰਘੁਬਰਕੋਸੀਸਨਿਵਾਊਂ।ਜਰੀਦੂਰਤੁਮਸਭੈਬ
ਖਾਨੋ।ਆਜਪ੍ਰਤਾਪਰਾਮਕੋਜਾਨੋ।ਜੋਕਛੁਪੌਰਖਹੋਇ
ਸੁਕਰੌ।ਲਛਮਨਪ੍ਰਾਨਜਾਨਤੇਡਰੌ।ਬਕੈਕਹਾਂਅਬ
ਕਰੈਸੁਜਾਈ।ਜੈਸੇਭਜੈਰਾਮਦੁਚਤਾਈ।ਲਛਮਨ

ਉਠੈ ਬਹੁਰ ਫਿਰ ਲਛੋ ਤੌ ਹਨੂਮਾਨ ਪ੍ਰਾਨ ਕੇ ਧਰੈ ॥ ਨਾਤੋ ਲ
ਛਮਨ ਸੰਗ ਸਿਧਾਊਂ ॥ ਜਮ ਕੋ ਮਾਰ ਸੰਗ ਲੇ ਆਊਂ ॥ ਦੋ
ਰ ਹਨੂੰ ਚਰਨਨ ਸਿਰ ਧਰਈ ॥ ਐ ਜੀਵਤ ਪ੍ਰਭ ਕਰੋ ਕ੍ਰਿ
ਗ ਭਰਈ ॥ ੮੩ ॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ਜੌ ਕਹੋ ਤੋ ਜਹਾਂ ਤੇ ਲੰਕ
ਸਮੇਤ ਦੈਤ ਦਾਨੋ ਅਲ ਤ੍ਰਿਕੂਟ ਠੌਰ ਪਹੁੰਚ ਕੈ ਏਕਲੇ ਬਿਲੋਇ
ਲਓਂ ॥ ਜੋ ਕਹੋ ਤੌ ਜਾਇ ਦੇਵਲੋਕ ਰੋਕੌ ਸਬੈ ਦੇਵ ਸੂਧੇ
ਦੇਹਿ ਦੇਹਿ ਨਹੀ ਦੇਹ ਪਤਿ ਖੋਇ ਲਓਂ ॥ ਕਹੋ ਉਹੀ ਬਾਟ
ਸੁਰਗ ਪੂਰ ਕੇ ਕਪਾਟ ਠੋਕ ਪੌਰ ਖਜਨਊਂ ਕਹੋ ਤੌ ਭ੍ਰਿਖਾਰੀ
ਹੋਇ ਲਓਂ ॥ ਜੌ ਕਹੋ ਤੌ ਸਾਤਊ ਪਾਤਾਲ ਚਾਲ ਮੇਲ ਰਾ
ਮ ਜੌ ਕਹੌ ਤੋ ਸੁਧਾ ਕੇ ਸੁਧਾਕਰ ਨਿਚੋਇ ਦਓਂ ॥ ੮੪ ॥ ਚੌਪਈ
॥ ਜੋ ਗਿਰ ਕਹਓ ਸੁਖੇਨ ਸਭਾਗੇ ॥ ਸੋ ਗਿਰ ਹੈ ਨੈਨਨ ਕੇ
ਆਗੇ ॥ ਵਡੀ ਰਾਤ ਤਾਂਤੇ ਨਹਿ ਧਾਊਂ ॥ ਘਰੀ ਪਾਉ ਮੈ ਲੇਗਿ
ਆਊਂ ॥ ਲਛਮਨ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰਹੁ ॥ ਜਾਗਹੁ ਪ੍ਰਾਨਨ
ਬਜਿਨ ਡਰਹੁ ॥ ਚਲਹੁ ਅਬਹਿ ਜੋ ਆਗਿਆ ਪਾਊਂ ॥ ਤੌ ਊਂ
ਘਤ ਹਨੂ ਏਹੀ ਧਾਊਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸੁਭ੍ਰਮੋ ਧੀਰਜ ਜੀਅ ਆਯੋ ॥
ਉਘਰੇ ਨੈਨ ਕਮਲ ਰਵਿ ਪਾਯੋ ॥ ਜਾਹ ਹਨੂ ਅਤਿ ਕਾਲ
ਨ ਕੀਜੈ ॥ ਪ੍ਰਾਨਦਾਨ ਲਛਮਨ ਕਉ ਦੀਜੈ ॥ ਤੁਮਹਿ ਚਲਤ
ਆਈ ਸੁਧ ਬਾਤਾ ॥ ਨਗਰ ਔਧ ਕੈਸਲਿਆ ਮਾਤਾ ॥ ਲਛ
ਮਨ ਮਾਤ ਸੁਮਿਤ੍ਰਾ ਰਹਈ ॥ ਭਾਈ ਭਰਥ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਸ

ਨਈ॥੮੫॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਇਤਤੇਜਾਤਪ੍ਰਬੀਨਕਪਿਉ
ਨਹੁਮਿਲਹੁਜਿਨਜਾਇ॥ ਆਵਤਪ੍ਰਗਟਸੁਨਾਈਅਹੁ
ਲਛਮਨਜੀਅਨਉਪਾਇ॥੮੬॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਮਿ
ਲਤਿਨਕੀਕੁਸਲਾਤਹਿਲੀਜੋ॥ਤਬਆਵਨਕੋਇ
ਤਮਨਕੀਜੋ॥ਯਹਿਸੁਨਹਨੂਪਵਨਹ੍ਵੈਗਯੋ॥ਰਾਮਚਰ
ਨਪੁਰਆਬੋਨਯੋ॥ਠੋਕਪੀਠਮੁਖਚੂੰਬਨੋਰਘੁਪਤਿ॥
ਮੋਚਰਨਨਮੈਸਦਾਰਹੋਮਤਿ॥ਬਹੁਰਸੁਗ੍ਰੀਵਆਸਿਖ
ਦਈ॥ਹਨੂਮਾਨਤੇਤੇਨਹਿਨਈ॥ਸਭਸੋਂਰਾਮਰਾਮਕਹਿ
ਲਈ॥ਉਡ੍ਯੋਹਨੂੰਨਦਿਖਾਈਦਈ॥ਨਭਸੋਂਮਿਲ੍ਯੋਜ
ਇਹਨੂਵੰਤਾ॥ਵਡੇਵਡੇਸੁਰਨੁਕੇਹੰਤਾ॥ਜੋਮਾਰਗਮੈਂਬਿ
ਘਨਪਸਾਰ੍ਯੋ॥ਇਕਚਪੇਟਚੌਬ੍ਹੀਡਾਰ੍ਯੋ॥ਪ੍ਰਾਨਤੁਜੈਜਾਂਕੇ
ਕੀ ਤ੍ਰਾਟੈ॥ਜੈਸੇਧਰਮਪਾਪਕੋਕਾਟੈ॥੮੭॥ ਦੋਹਰਾ ॥
ਹਨੂੰਤ ਬਿਛਰ੍ਯੋਲਛਮਨਰਾਮਸੋਂਸ੍ਰੀਲਛਮਨਕੇਹੇਤ॥ਜੈਸੇ
ਮੁਕੁਰਮਲੀਨਮਾਹਿਮੁਖਨਦਿਖਾਈਦੇਤ॥੮੮॥ਚੌਪਈ
॥ਇਕਮਹੂਰਤਮੈਂਉਡਆਯੋ॥ਤਾਂਪਰਬਤਪਰਪਾਉਂ
ਟਿਕਾਯੋ॥ਤਿਹਬੂਟੀਕੋਸੋਧਨਲਾਗ੍ਯੋ॥ਸਭਏਕੈਸਭ
ਸੋਂਅਨੁਰਾਗ੍ਯੋ॥ਕੌਨਤਜੈਕਾਕੋਲੈਜਾਉਂ॥ਤਾਂਸੋਂਜਿਉਲ
ਛਮਨਕਹੁਪਾਉਂ॥ਤਬਖਿਸਾਇਉਤਰਕਾਕਰੌ॥ਰਘੁਪ
ਤਿਕੋਪਅਗਨਿਤੇਡਰੌ॥ਬੂਝੈਕਾਹਿਸੰਗਕੋਊਨਾਹੀ॥ਉਤਰੋ

ਰਹੈ ਗਟੀ ਮਨ ਮਾਂਹੀ। ਅਰ ਕਹੋ ਜਿਸ ਮੈਂ ਵਰੋ ਕੁਲੇਖੋ
।। ਇਤਨਿ ਕੁਸੁਪਨ ਸੁਮਿਤ੍ਰਾਂ ਦੇਖੋ। ਕਾਲਭੁਜੰਗਰਾ
ਏ ਲਪਟਾਈ। ਬਾਮ ਅੰਗ ਸਭ ਗਯੋ ਛਬਾਈ। ਜਾਗ
ਤ ਕੌਸਲਿਆ ਪੈ ਧਾਈ। ਸ੍ਵਪਨ ਕਹਯੋ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਸੁਨਾਈ
।। ੬੯ ।। ਕੌਸਲਿਆ ਉਵਾਚ। ਦੋਹਰਾ। ।। ਸੁਨਤ ਨੈਨ ਜ
ਲ ਭਰ ਲਯੋ ਕੌਸਲਿਆ ਦੁਖ ਪਾਇ। ਉਠ ਬੈਠੀ ਪਰਯੰਕ
ਤਜ ਭਰਤ ਬਸਿਸ਼ਟ ਬੁਲਾਇ। ।। ੭੦ ।। ਚੌਪਈ। ।। ਤਿਨ
ਸੋਂ ਸ੍ਵਪਨ ਸੁਨਾਇ ਕਹਯੋ। ਤਿਨਾ। ਇਹ ਬਿਧਿ ਦੇਖਯੋ ਸ੍ਵਪਨ
ਅਬਹਿ ਬਿਨਾ। ਤਬ ਰਿਖਿ ਕਹਯੋ ਬਿਚਾਰ ਸੁਨਾਯੋ। ਬਿਰੀ
ਆ ਬੁਰੀ ਸ੍ਵਪਨ ਇਨ ਪਾਯੋ। ਰਾਮ ਲਖਨ ਹੂੰ ਜੋ ਕੁਸਰਤ
। ਹੈ ਯਹਿ ਸ੍ਵਪਨ ਬਡੋ ਦੁਖਦਾਤਾ। ਤਬ ਲਗਿ ਹੋਮ ਜਗ ਜ
ਪ ਕਰਹੀ। ਬੇਦ ਮੰਤ੍ਰ ਬਿਧਿ ਸੋਂ ਉਚਰਹੀ। ਭਰਤ ਧਨੁਕ ਸ
ਰ ਲੈ ਰਖਵਾਰੇ। ਬਿਘਨ ਕਰੈ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਮਾਰੋ। ਇਹ ਬਿਧਿ
ਕਥਾ ਅਯੁਧਯਾ ਭਈ। ਹਨੂਮਾਨ ਔਰੈ ਮਤ ਠਈ। ਲੈ ਪ
ਰਬਤ ਅਬ ਚਲੌ ਉਤਾਈ। ਜਰੀ ਦੇਖ ਲੈਹੈ ਰਘੁਰਾਈ।
ਮੋਰੋ ਕੌਨ ਜੋ ਜਾਰਹਿ ਕਰਹੀ। ਅਬ ਗਿਰ ਤੇ ਲਛਮਨ ਨਹਿ
ਮਰਹੀ। ੭੧ ।। ਦੋਹਰਾ। ।। ਲੈ ਉਪਾਰ ਗਿਰ ਕਰ ਧਰਯੋ ਪਵ
ਨ ਪੂਤ ਪਰਚੰਡ। ਨਿਸਰ ਅਯੁਧਯਾ ਕੇ ਚਲਯੋ ਗਰਬ ਕਿ
ਯੇ ਭੁਜਦੰਡ। ੭੨ ।। ਭਰਥੋਵਾਚ। ਚੌਪਈ। ।। ਨੈਨ ਧਨਨ

ਭਰਥਨਭੁਲਾਯੋ।ਯਹਿਕੋਉਬਿਘਨਕਰਨਕੋਆਯੋ।
ਜਿਨਨਿਸਆਤਾਤਸੀਹਮਾਰੀ।ਜਾਂਕੇਕਾਜਕਰੀਰਖਵਾ
ਰੀ।ਸੋਯਹਿਜੱਗਬਿਘਨਕੇਆਯੋ।ਤਾਨਬਾਨਕਰ੍ਰੋਧ
ਚਲਾਯੋ।ਲਗਯੋਭਾਲਮੈਉਤਦ੍ਰੈਟੂਟਯੋ।ਹਨੂਮਾਨਬਾ
ਲਜਯੋ।ਤੁਟਯੋ।ਰਾਮਰਾਮਮੁਖਤੇਉਚਰਈ।ਲਛਮਨਪ੍ਰ
ਨਛੁਟਨਤੇਡਰਈ।ਗਏਸਗਲਤਾਂਕੇਢਿਗਦੌਰੀ।ਜਾ
ਗੇਸਭੀਪਰੀਪੁਰਰੌਰੀ।ਚਰਨਨਸਬੈਜਾਤਹੀਲਾਗੇ।।
ਰਾਮਨਾਮਸੁਨਕੈਅਨੁਰਾਗੇ।ਬੂਝੀਕੁਸਲਕੌਨਤੂਆ
ਹੀ।ਕਹੁਕੋਉਤ੍ਰਅਬਕਤਕੋਜਾਈ।।੯੩।। ਦੋਹਰਾ।। ।।
ਰਾਮਨਾਮਤੈਮੁਖਕਹਯੋਤੋਹਮਛਾਡਤਤੇਹਿ।ਬਿਨਸਾਭ
ਜਨਬਚੈਨਹੀਂਸਿਵਸੁਰਪਤਿਜੌਹੋਇ।।੯੪।। ਹਨੂਮਨੋ
ਵਾਚਚੌਪਈ।। ।।ਸੁਨੈਭਰਥਤੁਮਸੌਸਬਕੌਹੌ।ਘਾ
ਉਸਮਾਰਜੀਅਤਜੈਰਹੌ।ਨਾਮਹਨੂਸਭਜਗਤਉਚਰੈ।
ਅਪਨੇਜਾਨਰਾਮਹਿਤਕਰੈ।ਸੋਰਘੁਪਤਿਲੰਕਾਪਰ
ਧਾਯੋ।ਮਿਲਸੁਗੀਵਸਮੁੰਦ੍ਰਪਟਾਯੋ।ਤਹਾਂਜੁਧਐਸੋ
ਕਛੁਭਯੋ।ਕੁੰਭਕਰਨਜਮਪੁਰਕੋਗਯੋ।ਮੇਘਨਾਦ
ਤੰਤੇਪੁਨਮਾਰਯੋ।ਰਾਵਨਕੋਪਕਿਯੋਤਿਨਭਾਯੋ।ਤਾਹਿ
ਕਛੁਨਿਸਦਿਨਨਹਿਸੂਝਯੋ।ਲਗੀਸੈਹਥੀਲਛਮਨਜੂ
ਝਯੋ।ਅਰਬਿਸਬਾਰਕਬਾਜੇਕਰੈ।ਉਦੈਹੋਤਸੁਰਜਾਤੇਤ

ਕੈਤਾ ਲਛਮਨ ਹਿਤ ਗਿਰ ਗਹਿ ਲਿਆਯੋ॥ ਜੋ ਲਛਮਨ
ਤੁਮ ਸੁਰਗ ਪਠਾਯੋ॥੯੫॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਸੂਰ ਉਦੈ ਤੈ ਪੈਂ
ਰੈ ਜੌ ਨ ਲੀਕ ਹਉ ਜਾਂਉ॥ ਉਦੈ ਹੋਤ ਲਛਮਨ ਮਰੈ ਤਾਂਤੇ ਬ
ਹੁਤ ਡਰਾਉਂ॥੯੬॥ ਚੌਪਈ॥ ਬਿਨ ਗਿਰ ਗਏ ਨ ਲਛ
ਮਨ ਜੀਵੈ॥ ਤਾਂ ਬਿਨ ਰਾਮ ਨ ਪਾਨੀ ਪੀਵੈ॥ ਉਤ ਰਘੁਬੀਰ
ਬਿਨ ਛਿਤ ਭਈ॥ ਮੇਰੇ ਮੂਏ ਕਹਾਂ ਹ੍ਵੈ ਗਈ॥ ਭਰਤ ਕੁਮਾ
ਰ ਬਾਤ ਹੈ ਐਸੀ॥ ਕਰਹੁ ਅਬੈ ਆਵੈ ਜਿਯ ਜੈਸੀ॥ ਲਛ
ਮਨ ਬਾਤ ਸੁਨਤ ਸਭ ਰੋਏ॥ ਕੌਸਲਿਆ ਕੇ ਸਭ ਸੁਖ ਖੋਏ
॥ ਬਚਨ ਸੁਨਤ ਸੋਮਿਤ੍ਰਾ ਧਾਈ॥ ਲਛਮਨ ਕੀ ਅਤਿਕ
ਰੀ ਬਡਾਈ॥ ਤੈਂ ਤੌ ਆਜ ਸਪੂਤੀ ਭਈ॥ ਲਛਮਨ ਦੇਹ ਰਾ
ਮ ਹਿਤ ਗਈ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਹਿਤ ਜੋ ਸੇਵਕ ਮਰੈ॥ ਤਾਂ ਕੀ ਮਾਤ ਸੋਕ
ਕਿਉਂ ਕਰੈ॥ ਸੂਰ ਭਏ ਕੀ ਯਹੈ ਵਡਾਈ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇਖਤ ਰਨ ਭੂ
ਮਿ ਸੁਹਾਈ॥ ਰਨ ਮੈ ਪੀਠ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਦਈ॥ ਤਾਂ ਕੇ ਮਾਸ ਗੀ
ਧ ਨਹਿ ਲਈ॥ ਹਨੂਮਾਨ ਯੌਂ ਕਹਿਓ ਜਾਈ॥ ਰਘੁਪਤਿ ਜਿ
ਯੋ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਈ॥ ਲਛਮਨ ਕੋ ਕਛੁ ਸੋਕ ਨ ਕੀਜਹੁ॥
ਰਾਵਨ ਜੀਤ ਵਡੌ ਜਸ ਲੀਜੋ॥ ਰਨ ਮੈ ਬਾਤ ਹੋਤ ਹੈ ਦੋਊ॥ ਕੇ
ਜੀਤੈ ਕੈ ਹਾਰੈ ਕੋਊ॥ ਜੀਤੈ ਪਾਵੈ ਰਾਜ ਵਡਾਈ॥ ਸਨਮੁਖ
ਜੂਝ ਦੇਵ ਪੁਰ ਜਾਈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਮੋਹਿ ਸੋਕ ਨਹਿ ਆਵੈ॥ ਰਘੁ
ਪਤਿ ਜੀਅ ਸੋਕ ਬਿਸਰਾਵੈ॥ ਕੌਸਲਿਆ ਮੂਰਛਤ ਧਰ ਸੋ

ਈ।ਲਛਮਨ ਪੂਤ ਪੂਤ ਕਰ ਰੋਈ।ਸੁਨ ਹਨੁਵੰਤ ਬਿਸਰ
ਜਿਨ ਜਾਈ।ਬੋਲਤ ਨੈਨਨ ਜਲ ਨ ਰਹਾਈ।ਏਰੀ ਕਹੀਰਾ
ਮ ਸੋਂ ਕਹੀਓ।ਤੁਮ ਲਛਮਨ ਬਿਨ ਜਿਯਤ ਨ ਰਹੀਓ।ਫਿਰ
ਆਵਹੁ ਤੌ ਦੋਨਹੁ ਭਾਈ।ਜੂਝੈਂ ਰਣ ਸੌਂ ਸੁਣੀ ਬਡਾਈ।ਕਹੀ
ਓ ਕਪਿ ਰਨ ਪੀਠ ਨ ਦੀਜੋ।ਜੂਝ ਕਾਮ ਅਰਜਨ ਜੋਂ ਕੀਜੋ।
ਨਿਗਾਹ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰ ਵੈਰੀ ਜਿਤੇ ਜਾਣ
੯੭।ਦੋਹਰਾ।ਜਸਿ ਜਸੋਂ ਲਛਮਨ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤੌ ਆਵਹੁ ਇਹ
ਦੇਸ।ਬੀਰ ਤ੍ਰਿਯਾ ਬਿਨ ਬਨ ਭਲੋ ਕੀਜੈ ਗੋਰਖ ਭੇਸ।੯੮।
ਚੌਪਈ।ਤਬ ਬਸਿਸਟ ਭਲਕਾ ਗਹ ਕਾਢੋ।ਔਖਧਿ
ਬਾਣ ਦਾ ਫਲ ਦਵਾਈ
ਬਲ ਹਨੁਮਤ ਕੀਓ ਠਾਢੋ।ਕਹੀਓ ਕਪਿ ਅਸੀਸ ਰਘੁਬਰ
ਜਨਾ।ਬਹੁ ਦੁਖ ਪਾਯੋ ਕਬਹੈਂ ਦਰਸਨਾ।ਰਾਵਨ ਕੋ ਸਿਰ ਲੇ
ਕ ਪਠਾਵਹੁ।ਸੀਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਗ ਘਰ ਆਵਹੁ।ਅਰ ਜਿਵ
ਇ ਲਛਮਨ ਕੋ ਲੀਜੋ।ਆਇ ਆਪਨੋ ਰਾਜ ਕਰੀਜੋ।ਭ
ਰਤ ਜਾਇ ਚਰਨਨ ਤਬ ਲਾਗਿਓ।ਤੁਮਰੇ ਦਰਸਨ ਹੀ ਦੁ
ਖ ਭਾਗਿਓ।ਬਿਨ ਜਾਨੇ ਅਪਰਾਧ ਨਿਵਾਰਹੁ।ਜਾਹੁ ਹਨੂ ਰ
ਘੁਬੀਰ ਨਿਹਾਰਹੁ।ਰਘੁਪਤਿ ਕੋ ਪਾਲਾਗਨ ਕਹੀਓ।ਹ
ਮ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤ ਤੁਮ ਰਹੀਓ।ਕਹੀਓ ਭਰਥ ਮਹਾਂ ਦੁ
ਖ ਪਾਯੋ।ਤੈਂ ਲਛਮਨ ਜੌ ਕਾਮ ਨ ਆਯੋ।ਅਬ ਰਾਵਨ
ਕਉ ਮਾਰ ਗਿਰਾਵਹੁ।ਲਛਮਨ ਜਿਆਇ ਸੀਅ ਲੈ ਆਵਹੁ
ਮਰਤ ਚਕੋਰ ਨੈਨ ਬਿਨ ਦੇਖੇ।ਬਿਨ ਸਸਿ ਚੰਦ ਰਾਮ ਕਿਹ

ਲੇਖੈਂ॥ਚਰਨਕਮਲਜਬਰਾਮਦਿਖਾਵੈਂ॥ਤਾਂਬਿਨੁਭ੍ਰਿੰਗ (ਤੁਰੰਗ)
ਭ੍ਰਮਤਕਿਹਪਾਵੈਂ॥ਜਲਦ (ਬਦਲ) ਅੰਗਦੇਖੇਜਾਹੀਵਿਨਾਸ਼ਾ
ਤ੍ਰਿਕਭ੍ਰਮਤਜੀਐਤਾਹੀਛਿਨਾ॥ਜਰਤਅੰਗਤਬਹੀਸਿਅ
ਰਾਊਂ॥ਜਬਰਥਧੂਰਮਾਹਿਬਿਲਖਾਊਂ॥ਤਬਧੀਜਟਾਂਸਿ
(ਸੀਤਲ) ਰਤਬਹਿਸੁਧਾਰੋਂ॥ਰਘੁਪਤਿਚਰਨਧੂਰਿਜਬਝਾਰੋਂ॥ਉ
ਘਰਹਿਭੁਲੇਤਬਹਿਦ੍ਰਿਗਕੋਨੋ॥ਪ੍ਰਭੁਚਰਨਨੁਕੇਕਰੋਂਬਿ
ਛੌਨੋ॥ਅੰਗਸਨ੍ਹੇਹਭੁਲੇਤਬਲਾਊਂ॥ਜਬਸਨ੍ਹੇਹ (ਪ੍ਰੇਮ) ਚਰਨਨ
ਕੋਪਾਊਂ॥ਭ੍ਰਮਤਕਮਲਫੂਲੇਕਿਹਲੇਖੈਂ॥ਕਮਲਬੀਧੁਰਘੁ
ਪਤਿਬਿਨੁਦੇਖੈਂ॥ਅਰਦੇਖਤਹੋਇਦਸਾਹਮਾਰੀ॥ਤੁਮਹੋ (ਸੂਰਜ) ਚਤੁ
ਰਕਹੋਬਿਸਤਾਰੀ॥ਹਨੂਮਾਨਤਨਪੁਲਕਤਭਯੋ॥ਆਪ
ਨੋਪ੍ਰੇਮਭੂਲਸਭਗਯੋ॥ਸੋਚਰਹ੍ਯੋਮਨਮਾਹਿਵਿਚਾਰੋ॥ਰ
ਘੁਪਤਿਭ੍ਰਮਤਹਿਨਿਆਇਸੰਭਾਰੋ॥ਤਊਭ੍ਰਮਤਕੇਬਲ
ਕੋਦੇਖੋਂ॥ਬਹੁਰਜਾਇਰਘੁਪਤਿਕੋਪੇਖੋਂ॥ਹਨੂਮਾਨਤਬ
ਕਹ੍ਯੋਸੁਨਾਈ॥ਅਬਤੇਮੋਪੈਉਠ੍ਯੋਨਜਾਈ॥ਯਹਿਗਿ
ਰਲੈਪਹੁਚਾਵਹੁਤਾਂ॥ਜੂਝੇਲਛਮਨਲੰਕਾਜਹਾਂ॥ਜੋ
ਰਵਿਊਦੇਜਾਇਉਪਹਾਸਾ॥ਤੌਛੁਟਹੁਲਛਮਨਕੀਆ
ਸਾ॥ਜੋਫਿਰਕੋਪਕਰੈਰਘੁਰਾਈ॥ਭ੍ਰਮਤਮੂੜਸਭਚਰੈ
ਬੁਰਾਈ॥ਬਚਨਕੇਕਈਰਾਮਲਿਯੋ॥ਬਨਾਕਪਿਹਤਭਰ
ਬਸੀਘ੍ਰਾਹ੍ਯੋ॥ਲਛਮਨਾਭ੍ਰਾਈਸੰਕਨਮਨਮੈਧਰਹੀਹ

ਮਸੇਵਕ ਸਭ ਭਾਂਤਨ ਤੇਰਹੀ।। ਇਹ ਬਿਧ ਭਰਥ ਹਨੂੰ ਤਰ
ਪਾਯੋ। ਭਰਥ ਗਾਤ ਜੰਨ ਤੀਰ ਲਗਾਯੋ।।੯੯।। ਦੋਹਰਾ
।। ਮੂਰਿ ਹਮਾਰੇ ਦੇਤ ਤੋ ਸਰੀਰ ਲਛਮਨ ਕੋ ਉਤਪਾਤ। ਇਕ ਬਾਨ
ਲਾਗੇ ਹਨੂੰ ਕਾਇਰ ਜਯੋਂ ਬਿਲਲਾਤ।।੧੦੦।। ਚੌਪਈ।।
ਭਰਥ ਕਹਯੋ ਕਪਿ ਤੈਂ ਬਲ ਹਾਰਯੋ। ਅਬ ਤੂੰ ਪੌਰਖ ਦੇਖਹ
ਮਾਰਯੋ। ਗਿਰ ਸਮੇਤ ਗਹਿ ਚਢਯੋ ਬਾਨੰ ਤਾ। ਦੇਉਂ ਚਲਾਇ
ਬਹੁਰ ਤੂੰ ਜਾਨਹਿ। ਬਹੁਰ ਮੋਹਿ ਜਿਨ ਦੇਹ ਬੁਰਾਈ। ਮੇਰੇ
ਬਚਨ ਸਾਚ ਕਪਿ ਰਾਈ। ਜਿਤੀ ਦੂਰ ਤੇ ਲਯਾਯੋ ਤੈਂ ਗਿਰ
। ਤਿਤੀ ਦੂਰ ਲੰਕਾ ਪਾਛੇ ਫਿਰ। ਅਬ ਕਪ ਚਢਯੋ ਕਮਾਨ
ਚਢਾਈ। ਫਿਰ ਕਪਿ ਕੇ ਜਿਯ ਐਸੀ ਆਈ। ਕਹੂੰ ਜਾਇ ਜੌ
ਪਰੈਂ ਇਕੇਲਾ। ਫਿਰ ਰਘੁਪਤਿ ਸੋਂ ਮਿਲਨ ਦੁਹੇਲਾ। ਫਿ
ਰ ਕੋ ਤਬ ਹਿ ਬਤਾਵੈ ਸੋਈ। ਭਰਥ ਭੁਜਾ ਨੀਕੇ ਟਕਟੋਈ।।
ਉਤਰ ਬਾਨ ਤੇ ਪਾਇਨ ਪਰਯੋ। ਉਤਰਯੋ ਗਰਬ ਜੋ ਭੌਹਨ
ਭਰਯੋ।।੧੦੧।। ਹਨੂੰਮਾਨ ਵਾਚ ਦੋਹਰਾ।। ।।ਰਾਮ ਚਰਨ
ਬਲ ਮਨ ਧਰਯੋ ਤੌਂ ਪਰ ਸਭੈ ਸੰਦੇਸਾ। ਪਲ ਹੀ ਮੈਂ ਛਲ ਦੈ
ਗਯੋ ਭਯੋ ਪਵਨ ਕੇ ਭੇਸਾ।।੧੦੨।। ਚੌਪਈ।। ।।ਚਿਤ ਭਰਥ ਕੈ
ਪਲਕ ਕੇ ਧਾਯੋ। ਭੋਰ ਨ ਭਯੋ ਰਾਮ ਢਿਗ ਆਯੋ। ਦੇਖਯੋ ਸ
ਭ ਨ ਹਨੂੰ ਵਰ ਭਾਗੀ। ਰਾਮ ਡੀਠ ਉਤ ਹੀ ਕੋ ਲਾਗੀ। ਗਿਰ
ਸਮੇਤ ਹਨੂੰਮਾਨ ਨਿਹਾਰੇ। ਰਘੁਪਤਿ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ਨਿਸ

ਭਾਯੋ॥ ਜਾਂ ਦਿਨ ਬਿਛਰੇ ਮੀਤ ਮਿਲਾਹੀਂ॥ ਤਾਂ ਦਿਨ ਕੇ
ਸੁਖ ਸੁਰਪੁਰ ਨਾਹੀਂ॥ ਹਨੂਮਾਨ ਆਇ ਕੈ ਸੁ ਬਾਤਾ॥ ਘਲ
ਆਉ ਜਰੀ ਰਾਮ ਸੁਖ ਦਾਤਾ॥ ਗਹਿ ਦ੍ਰੋਣਾਚਲ ਬੇਗ ਉ
ਠਾਯੋ॥ ਢੂੰਢਤ ਬੂਟੀ ਬਿਲਮ ਨ ਲਾਯੋ॥ ਲੇਹੁ ਬੇਗ ਲਛ
ਮਨ ਕੋ ਜੋ ਆਵਹੁ॥ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੇ ਦੁਖ ਬਿਸਰਾਵਹੁ॥ ਸਾ
ਧੁ ਸਾਧੁ ਹਨੁਮਾਨ ਹਿ ਕੀਨੋ॥ ਰਘੁਪਤਿ ਬੋਲ ਬਹੁਰ ਸੁਖ
ਦੀਨੋ॥੧੦੩॥ ਰਾਮ ਬਿਦ੍ਰਉਵਾਚ॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਬੇਦ ਚੱਾਰ ਅ
ਵਤਾਰ ਦਸ ਰੁੱਦ੍ਰ ਇਕਾਂਦਸ ਜਾਨ॥ ਦ੍ਵਾਦਸ ਭਾਨ ਸਮਾਨ ਨ
ਹਿ ਤੋ ਸੋ ਤੂੰ ਹਨੂਮਾਨ॥੧੦੪॥ ਚੌਪਈ॥ ਦੌਰ ਹਨੂ ਤਬ ਪਾ
ਇਨ ਲਾਗਯੋ॥ ਰਘੁਪਤਿ ਸੁਖ ਦੈ ਦੁਖ ਲੈ ਭਾਗਯੋ॥ ਭੁਜ
ਭਰ ਲਟਕ ਲਗਾਂ ਹਹਿ ਭੂਮਯੋ॥ ਭੁਇ ਹਰਖ ਹਰ ਆਵਰ
ਭੂਮਯੋ॥ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹਨੂਮਾਨ ਹਿ॥ ਸੋ ਸੁਖ ਸ੍ਰੀ ਰ
ਘੁਪਤਿ ਹੀ ਜਾਨਹਿ॥ ਭਰਥ ਸੰਦੇਸ ਸੁਨਤ ਸੁਖ ਪਾਯੋ॥
ਹਨੁਮਾਨ ਕੇ ਬਲ ਦਰਸਾਯੋ॥ ਤਬ ਸੰਜੀਵਨ ਤੇਰ ਮੰਗਾ
ਈਂ॥ ਪੀਸਤ ਤਾਹਿ ਆਪ ਰਘੁਰਾਈ॥ ਤ੍ਰਿਹ ਬਾਸਨੁ ਤੇ
ਅੰਗ ਸਰਸਾਨੇ॥ ਲਛਮਨ ਕਛੁ ਜੀਵਤ ਹੀ ਜਾਨੇ॥ ਹੀਇ
ਘਾਉ ਕੇ ਜਬਹਿ ਲਗਾਈ॥ ਲਛਮਨ ਸ੍ਵਾਸਨ ਲਈ ਜੰ
ਭਾਈ॥ ਹਾਕਤ ਬਾਉ ਜਰੀ ਜਬ ਸੁਕੀ॥ ਰਾਮ ਰਾਮ ਲਛ
ਮਨ ਕਹ ਸੋ ਕੂਕੀ॥ ਉਠਤ ਹ੍ਵੈ ਧਕਰ ਬਾਨ ਸੰਭਾਰਯੋ॥ ਰਘੁ

ਪਤਿਸੋਕ ਦੂਰਕਰਤ੍ਵਾਭਯੋ।ਭੁਜਭਰਰਾਮਕੰਠਸੋਂਲਾਈ।ਪ੍ਰੀ
ਤਨੀਰਨੈਨਨਰਾਮੋ ਛਾਈ।ਲਛਮਨਘਾਉਪੀਰਸਭਖੋਵ
ਜਖਮ
ਹੁ।ਮੇਰੇਹੀਏਪਲਿਘਪਰਸੋਵਹੁ।ਤੁਮਅਤਿਸੂਰਕਹੀ
ਮੁਖਬਾਨੀ।ਘਾਉਪੀਰਤੁਮਨੈਕੁਨਜਾਨੀ।ਤਬਲਛਮਨ
ਰਘੁਪਤਿਸੋਂਕਹੋ।ਘਾਉਪੀਰਮੋਕਉਨਹੀਂਦਹੋ।ਕੇਬਲ
ਘਾਉਮੋਹਉਨਲਾਗਹੁ।ਕਿਹਿਬਿਧਿਪੀਰਸੁਤੁਮਹੀਜਾ
ਨਹੁ।ਯਹਿਉਪਕਾਰਹਨੂਕੋਆਹੀ।ਮਿਲਹੁਪਸਾਰਬਾ
ਹੁਤੁਮਤਾਹੀ॥੧੦੫॥ ਰਾਮਚੰਦਉਵਾਚ।ਸ੍ਵੈਯਾ। ।ਰੋਕੈ
ਲਗੋਹੈ ਬਖਾਨੇਹਨੂਮਾਨਜੋਤੈਹਮਸੋਕੋਉਪਕਾਰਕਰੋ।
ਗਢਲੰਕ ਜਰਾਇਦਈਸੀਅਕੀ ਸੁਧ ਸੀਰਕੀਏਸੁ
ਖਪੁੰਜਹਰੋ।ਬਦਲੇਹਮਏਕਕੇਪ੍ਰਾਨਦਏਤੁਹਿਤੈਦਿਨ
ਹੀਸਿਰਔਰਧਰੋ।ਸੁਨਪੌਨਕੇਪੂਤਰਿਣੀਹਮਹੈਂਇਹ
ਦੇਣਦਾਰ
ਲਾਜਤੇਨੈਨਨਹੇਤਖਰੋ॥੧੦੬॥ ਹਨੂਮਾਨੋਵਾਚ ਸ੍ਵੈਯਾ
।ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਕਹਾਂਇਤਨੀਬਲਜਾਉਕਹਾਂਹਮਕ
ਮਕਰੋ।ਹਮਤੋਕਪਹੈਂਫਲਫੂਲਨਸੋਂਚਢਭੂਖਨਭੂਖ
ਨਪੇਟਭਰੋ।ਭੁਜਮੈਭੁਜਲੈਤੁਮਤਾਪਰਨੈਕੁਕਰੀਕਰੁ
ਣਾਮੁਸਕਾਇਢਰੋ।ਤੇਈਹ੍ਵੈਗਏਲਾਖਕਰੋਰਨਕੇਜੇ
ਈਮੋਸੇਗਰੀਬਕਰੋਰਤਰੋ॥੧੦੭॥ ਚੌਪਈ ।ਤੁਮਹ
ਮਸੈਂਕਰੀਅਹੁਉਪਕਾਰਾ।ਦਾਸਜਾਨਲੀਜੀਅਹੁਸੈ

ਭਾਰਾ।ਤਾਸੋਂਰਾਮਬਹੁਰਫਿਰਕਹੋ।ਹਨੂਮਾਨਪ੍ਰਾਨਨਿ
ਮੈਂਰਹੋ।ਜੋਫਿਰਅਬਹਿਕਹਤਹੈਤੋਹੀ।ਤੌਲਜਾਉਪਜ
ਤਹੈਮੋਹੀ।ਜੋਂਸੰਸਾਰਰੀਤਹੈਮੀਤਾ।ਸੋਊਕਹਤਫਨੀ
ਬਿਪਰੀਤਾ।੧੦੮॥ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰੋਵਾਚ॥ਦੋਹਰਾ ॥ਬਿਪਤ
ਪਰਨਦੁਖਸਹਨਕੋਪਹਲੇਕਰਤਵਿਚਾਰ।ਤਾਂਪਾਛੇ
ਉਪਕਾਰਕੋਚਾਹਤਪ੍ਰਤਿਉਪਕਾਰ।੧੦੯॥ ਚੌਪਈ ॥
ਤਾਂਤੇਤੁਮਹਿਬਿਪਤਿਮਤਿਹੋਊ।ਹਮਤੁਮਰਹੈਂਸੁਖੀਅਬ
ਦੋਊ।ਇਹਬਿਧਿਲਛਮਨਫੇਰਜਿਵਾਯੋ।ਸ੍ਰੀਰਘੁਪ
ਤਿਬਹੁਤੇਸੁਖਪਾਯੋ।ਜੋਯਹਿਕਥਾਸੁਨੈਮਨਿਲਾਈ।
ਤਿਹਬਿਛੁਰੇਮਿਲਹੈਫਿਰਭਾਈ।ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਭ
ਗਤਦ੍ਰਿੜਹੋਈ।ਸੁਤਜੁਵਤੀਕੋਬਿਰਹਿਨਸੋਈ।ਅ
[ਪੁਤ੍ਰ] [ਇਸਤ੍ਰੀ]
ਸ੍ਵਮੇਧਕੀਨੇਫਲਲਹੈ।ਸੋਫਲਹੋਇਰਾਮਗੁਨਕ
ਹੈ।ਤੀਰਥਕੋਟਕਰੈਸੋਂਬਾਰਾ।ਸੋਫਲਹੋਇਅੰਤਨਿ
ਸਤਾਰਾ।ਜੋਭੁਵਿਸੈਕੋਈਕਹੈਕਹਾਵੈ।ਜਨਨੀਜਠ
[ਮਾਤਾ ਦਾ ਗਰਭ]
ਰਬਹੁਰਨਹੀਂਆਵੈ।ਰਘੁਬਰਕਥਾਪੁਨੀਤਸਦਾਈ
।ਸੇਵਕਹਿਰਦੈਰਾਮਸੁਨਾਈ।੧੧੦॥ਕਵਿਓਵਾਚ।
[ਕਵੀ ਕਾਨਾਮ]
ਦੋਹਰਾ। ।ਰਾਵਨਕੋਅਤਿਕੋਪਕਰਮਾਂਰਹਿਗੇਰਘੁਰ
ਾਇ।ਕਥਾਸੁਆਗੇਹੋਇਗੀਸੰਤਸੁਨਹੁਮਨਲਾਇ।
੧੧੧॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਰਾਮਗੀਤਲਛਮਨਜਿਯਾਇ

 ਬੈਨਾਮਤ੍ਰਿਓਦਸਮੋਅੰਕ॥੧੩॥੧੧੪੩॥ ੧।
ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਲਛਮਨਜਿਯਤਭਯੋਸੁਖ
ਭਾਰੀ॥ਫੂਲੀਮਨਹੁਰਾਮਸੁਖਬਾੜੀ॥ਰਾਵਨਸੁਨਤਮ
ਹਾਂਦੁਖਪਾਯੋ॥ਭਯੋਪ੍ਰਾਤਇਕਦੂਤਬੁਲਾਯੋ॥ਤਾਸੋਂਕ
ਹੀਬਾਤਸਮਝਾਈ॥ਤੁਰਤਸਿਧਾਰਹੁਜਹਰਘੁਰਾਈ॥
॥ਜੌਂਤੌਂਕਹੌਸੁਜਾਇਸੁਨਾਵਹੁ॥ਪੁਨਜੋਕਹੈਰਾਮਸੁਨਅ ੦
ਵਹੁ॥ਭ੍ਰਿਗੁਪਤਿਜੀਤਪਰਸਭ੍ਰਮਪਾਯੋ॥ਤਾਂਲਗਹੋ
ਲੰਕੇਸਪਠਾਯੋ॥ਤਾਂਬਦਲੇਜੋਜੀਅਕੇਚਾਹੈ॥ਸੋਲੰ
ਕਾਪਤਿਬੋਲਨਿਬਾਹੈ॥ਕਰਪ੍ਰਨਾਮਚਲਯੋਤਬਧਾਈ
॥ਰਘੁਪਤਿਚਰਨਨਿਹਾਰੇਜਾਈ॥ਕਰਦੰਡੌਤਪ੍ਰਕਰਮ ੦
ਦੀਨੀ॥ਅਪਨੀਦ੍ਰਿਸਟਿਸਫਲਸਭਕੀਨੀ॥੧॥ਰਾਵ
ਨਦੂਤੋਵਾਚ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਲੋਹਤਾਛਨਾਂਛੇਭਯੋਚਰਨ
ਨਸੀਂਹਲਗਾਇ॥ਜੋਲੰਕਾਪਤਿਕਹੀਤੇਸਭਹੀਕਹੀ
ਸੁਨਾਇ॥੨॥ਰਾਮਚੰਦੋਵਾਚ॥ਸੋਰਠਾ ॥ਰੇਲੰਕਾਪ
ਤਿਦੂਤਨਿਕਟਬੈਠਸਮਝਾਇਕਹੁ॥ਜੁਧੇਜਿਤਪੁਰਹੂ
ਤਲੰਕਾਪਤਿਕਿਹਕਰਤਹੈ॥੩॥ਦੂਤੋਵਾਚ॥ਕਬਿਤੁ
॥ਸੋਨੇਕੀਅਟਾਰੀਪੌਛਸੋਂਲਗਾਇਜਾਰੀ॥ਇਨਭਾਰੀ
ਦੁਖਦੀਨੋਲੰਕਲੋਗਪਛੁਤਾਤਹੈ॥ਮੂਲਤੇਉਪਾਰੀਇ
ਨਹਮਰੀਅਸੋਕਬਾਰੀਐਸੀਕਰਤਾਰੀਫੂਲਫਲ

ਤੇਨਪਾਤਹੈ॥ਲਛਮਨਜੂਕੀਦੇਹਇਨਹੀਉਬਾਰੀਔ
ਰਸੈਨਾਹੂਉਤਾਰੀਸਿੰਧੁਦਾਤਨਚਬਾਤਹੈ॥ਬੈਠਬੈਠ
ਮੀਤਨਮੈਭੀਤਕੀਪਛੀਤਨਮੈਚੀਤਚੀਤਹਨੂਮਾਨਕ
ਕੰਧ ਕੇ ਪਰਛਾਵਿਆਂ ਮੈ
ਣਕਾਣਖਾਤਹੈਂ॥੪॥ ਦੋਹਰਾ ॥ਸੁਨਤਦੂਤਕੇਬਚਨ
ਚਤੁਰਚਿਤਮੈਹਸੇ॥ਲੋਹਤਾਛਦੈਕਠਨਬਾਤਮੈਹਮ
ਫਸੇ॥ਬਲਤੇਸਬੇਉਪਾਇਅਉਰਤਬਕੀਜਿਯੇ॥ਨ
ਹਿਦੈਹੋਭੇਟਕੁਠਾਰਪ੍ਰਾਨਕੋਲੀਜਿਯੇ॥੫॥ ਛਪਯਾ॥ ॥
ਤਿਹਅਵਸਰਰਬ੍ਰਾਮਕਾਜਸੁਰਰਾਜਪਠਾਯੋ॥ਸਤ੍ਰ
ਇੰਦ੍ਰ ਰਾਜਾ ਨੇ
ਜੀਤਰੁਹਿਨਾਮਪੁਜਮਣਿਜਟਤਸੁਹਾਯੋ॥ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ
ਤਾਪਦੁਖਹਰਨਚਰਨਰਘੁਪਤਿਗਾਢਜੀਰੋ॥ਨੀਲ ਰਥਉਪਰ ਵਨਾਇਓ
ਕਮਲਜਨਸਰਦਸੇਤਬਾਦਰਛਬਿਰੀਜੋ॥ਫਹਿਰਤ
ਧੁਜਾਹਨੁਵੰਤਕਪਿਕਿਲਕਿਲਾਇਧੁਨਿਉਛਲੋ॥ ਕੈਧਰਗਜ
ਧਸਕੰਤਹਿਯੋਬਿਗਸੰਤਮੁਖਤਬਸੁਦੂਤਲੰਕਾਚਲ
ਯੋ॥੬॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਜਾਤਹੀਲੋਹਿਤਾਛਸਿਰਨਾਯੋ॥
ਲੰਕਾਪਤਿਨੀਕੇਸਮਝਾਯੋ॥ਤਾਂਪਾਛੇਰਾਜਾਫਿਰਬੋਲ
ਯੋ॥ਬਲਮਨਮਾਹਿਨਿਪਟਝਕਝੋਲਯੋ॥ਰਾਮਚੰਦਧੁ ਆਤਮੈ
ਜਕੌਨਬਿਰਾਜੋ॥ਜਾਂਕੀਧੁਨਿਸਾਵਨਘਨਲਾਜੋ॥ਯਾ
ਸਬਦ
ਕੋਦੇਖਮਹਾਂਭਯਆਵੈ॥ਜਨਨਭਕੇਤਧੂਮਦਰਸਾਵੈ
ਅਕਾਸ ਤਾਰਾ
॥ਭੁਜਾਦੰਡਜਨਬਜ੍ਰਪ੍ਰਮਾਨਾ॥ਚਮਕਨਿਰਖਬੀਸੁਰੀਸ

ਮਾਨਾ॥ਤਬ ਬੋਲੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਸਿਰਨਾਈ॥ਯਹਿ ਹਨੂਮਾਨ ਕਪ
ਨੇਕੇ ਰਾਈ॥ਜਾਂਕੇ ਚਰਨ ਸਭੈ ਤੁਮ ਜਾਨਹੁ॥ਲਿਕ ਬਾਗ ਅ
ਰੁ ਸਮੁੰਦ ਪਛਾਨਹੁ॥ਲਛਮਨ ਪ੍ਰਾਨ ਆਨ ਜਿਨ ਦੀਨੋ॥ਸੋ
ਰਘੁਪਤਿ ਧੁਜ ਪਤਿ ਹੈ ਕੀਨੋ॥੭॥ਦੋਹਰਾ ॥ਯਹਿ ਸੁਨ ਰਾ
ਵਨ ਲੰਕਪਤਿ ਭਯੋ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸਮਾਨ॥ਰਘੁਪਤਿ ਪੂਰਨ ਸਸਿ
ਨਿਰਖ ਲਹਰ ਸਾਸ ਅਨੁਮਾਨ॥੮॥ਸੋਰਠਾ ॥ਕਛੂ ਰਿਸ
ਕਛੂ ਮਨ ਦੀਨ ਚਲੋ ਜਹਾਂ ਮੰਦੋਦਰੀ॥ਅਨੁਜ ਤਨੁਜ ਤੇ
ਹੀਨ ਜੋ ਉਤਰਤ ਪੂਨੋ ਸਸੀ॥੯॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਰਾਨੀ ਸੁ
ਨ ਐਸੀ ਹੀਨ ਜਾਨੀ ਜੈਸੀ ਭਈ ਰਨ ਮੇਘਨਾਦ ਆਦਿ ਸ
ਭ ਜੂਝੇ ਮਨ ਭਾਵਨੋ॥ਐਸੇ ਰਹਿ ਗਏ ਜੈਸੇ ਡਾਰ ਪਾਤ ਹੀਨ
ਰੂਖ ਸਭੈ ਅੰਗ ਸਭ ਹੀ ਕੋ ਲਾਗਤ ਡਰਾਵਨੋ॥ਤੇਰੇ ਮਨ ਐ
ਸੀ ਜੋ ਹੈ ਰਾਮੈ ਅਨੁਸਰੈਂ ਸੀਯ ਲੈਕੈ ਸੀਸ ਧਰੈ ਪਗ ਧੂਰਿ
ਕੇ ਬਿਛਾਵਨੋ॥ਦੇਖ ਕੈਸੇ ਮਾਰਤ ਹੈ ਫੌਜਨ ਵਿਡਾਰਤ ਹੈ ਐ
ਸੇ ਭਾਜ ਜੈਹੈਂ ਪ੍ਰਾਨ ਪਰੈਂਗੇ ਬਚਾਵਨੋ॥੧੦॥ਚੌਪਈ ॥ਸੁ
ਨਤ ਬਚਨ ਜਿਯ ਕ੍ਰੋਧ ਬਢਾਯੋ॥ਅਨਹੁ ਗਰਜ ਘਨ ਮੇਘ
ਸੁਹਾਯੋ॥ਭਲੇ ਚਮਕ ਰਨ ਕੇਸ ਮੁਹਾਈ॥ਰਵਿ ਦ੍ਵੈ ਦਾਸ
ਸੂਰਜ ਬਾਗ
ਦਸ ਬਦਨ ਬਨਾਈ॥ਆਜ ਨਿਦਾਨ ਕਰੌ ਰਨ ਮਾਹੀ॥ਕੈ
ਰਘੁਪਤਿ ਕੈ ਰਾਵਨ ਨਾਹੀਂ॥੧੧॥ਦੋਹਰਾ ॥ਚਕਤ ਭਏ
ਸੁਰ ਨਰ ਅਸੁਰ ਥਕਤ ਭਏ ਰਵਿ ਗੈਨ॥ਛਕਤ ਭਏ
ਦੇਵ ਮਨੁਖ ਰਾਖਸ ਆਕਾਸ਼

ਅਚਰਜ ਹੁੰਦਾ
ਤ੍ਰਿਪਤ

ਰਨਭੂਮਿਭਟਸੰਕਤਭਏਤ੍ਰਿਨੈਨਾ॥੧੨॥ਸੋਰਠਾ ॥ਦਸ
ਸਿਰਤ੍ਰਾਂਮਨਮਾਹਿਦਸੋਓਰਮੁਖਦਸਕੀਯੋ॥ਦਸੋਦਿਸਾ
ਸੁਖਨਾਹਿਜੋਰਘੁਪਤਿਚਰਨਨਬਿਮੁਖਾ॥੧੩॥ਕਬਿੱਤੁ
॥ਏਕਸੀਅਓਰਦੂਜੇਦੇਵਨਕੇਸੋਰਸੁਨਤੀਸਰੇਤ੍ਰਿਨੈ
ਨਜਾਂਕੇਬਰਕੇਗੁਮਾਨਹੈ॥ਚੌਥੇਚਿਤਭ੍ਰੈਸੋਹਨੁਮਾਨਹੀ
ਹਾਰਤਹੈਪ੍ਰਾਂਚਓਬਿਭੀਖਨਕੋਦੇਖਰਿਸੁਮਾਨਹੈ॥ਛਠੇਭ
ਰੇਛ੍ਰੋਹੁਭ੍ਰੈਹਸੁਰਨਪਚਾਰਤਹੈਸਾਂਤਬੇਸਕੋਪਰਾਮਚੰਦ
ਸੋਨਿਦਾਨਹੈ॥ਦੂਲਗੇਅਨੀਤਨੀਤਬਾਕੀਕਹੈਜੀਤਜੀ
ਤਦਸੋਮੁਖਦਸੋਓਰਕੀਏਸਾਵਧਾਨਹੈ॥੧੪॥ਸਵੈਯਾ ॥
ਰਾਮਕੀਓਰਤੇਬਾਨਚਲੇਦਲਰਾਵਨਕੇਬਹੁਤੇਭਟਘਾ
ਏ॥ਫੇਰਸਨਾਹਿਨਆਹਿਕਰੀਫਿਰਮਾਰਨਕੋਨਹਿਹਥ
ਉਠਾਏ॥ਜੋਰਗਜਰਾਜਨਕੇਅਸਵਾਰਗਿਰੇਗਜਕੁੰਭਨ
ਪ੍ਰਾਨਬਸਾਏ॥ਮਾਨਹੁਕਾਮਨਿਕੇਕੁਚਪਾਇਲਗਾਇਹਿ
ਏਬਹੁਤੇਸੁਖਪਾਏ॥੧੫॥ਕਰਖਾ ॥ਬਾਢਿਓਜੁਧਪ੍ਰਬ
ਲਪ੍ਰਚੰਡਪਲਚਰਬਨਚਰਕਿਲਕਾਰੇ॥ਮੁਗਦਰਮੂ
ਸਲਗੁਰਜਗੋਫਨਗੋਲਾਅਨਤੋਲਸੰਭਾਰੇ॥ਬਾਨਕਮਾ
ਨਤ੍ਰਿਸੂਲਸੈਹਥੀਸਨਮੁਖਸਤ੍ਰੁਪਚਾਰੈ॥ਤਜਮੁਖਝਾਲ
ਕਰਾਲਕ੍ਰੋਧਮਨਅਰਕੁਲਫੌਜਵਿਡਾਰੈ॥ਭਕਭਕਾਇਰ
ਨਪਰਤਸੁਭਟਕਟਰੁਧਰਅੰਗਛਬਿਪਾਵੈ॥ਮਾਨਹੁਮਨ

ਅਨੁਰਾਗਪ੍ਰਗਟਕਰਨਿਜਪ੍ਰਭੁਕੋਦਰਸਾਯੋ।ਜੂਝੇਏ
ਕਸੂਰਇਹਭਾਂਤਿਨਬਾਨਅੰਗਸਭਛੇਦ੍ਯੋ।ਮਾਨਹੁਪ੍ਰਾ
ਨਲਗਾਇਪੰਖਉਡ੍ਰਦਿਨਮਹਿਮੰਡਲਭੇਦ੍ਯੋ।ਇਕ
ਜੂਝੇਤਰਵਾਰਧਾਰਲਗਰਹੀਹੀਯੈਮਧੁਫਾਟ੍ਯੋ।ਜਨਜ
ਮਜੀਭਪਾਨਸੇਖਾਇਫਿਰਫਿਰਲੋਹੂਚਾਟ੍ਯੋ।ਇਕਜਮ
ਧਰਲਾਗਤਹੀਜੂਝੇਫਿਰਨਨਿਕਾਸਨਪਾਈ।ਜਨਜ
ਮਦਾੜ੍ਹਕਠਨਉਰਗਡ੍ਹਰਹੀਯਹਿਉਪਮਾਜਿਯਆਈ
।ਬਰਛੀਨਿਕਸਦੁਸਾਰਰੁਧਰਭਰਛਬਿਤਰੰਗਅਤਿ
ਛੂਟ੍ਯੋ।ਰਨਸਰਤਾਸੀਓਸੁਭਟਨਕੇਜਨਜਸਅੰਕੁਰ
ਫੂਟ੍ਯੋ।ਕਟੇਕਟਾਰੁਜੂਝੇਰਨਸਨਮੁਖਬਹੁਰਨਕੈਭੂਮੀ
ਭਾਰੋ।ਚਲੇਬਜਾਇਨਿਸਾਨਸੁਰਗਕੇਜਨਕਲਕਿਨਿ
ਜਤਾਰੋ।ਦੈਮੁਖਢਾਲਕਟੇਰਣਛਿਤਭਟਗਾਡੇਬਾਨਅ
ਤਿਗਾਢੇ।ਮਾਨਹੁਕਮਠਪੀਠਬਾਸੁਕਕੇਭੁਇਸਹਿਸਫ
ਨਿਠਾਢੇ।ਬਾਨਰਬਦਨਰੁਧਿਰਲਪਟਾਨੇਛਬਿਕੇਉਠ
ਤਅਨੂਲੇ।ਰਘੁਪਤਿਰਵਿਪ੍ਰਤਾਪਰਨਸਰਵਰਮਨਹੁ
ਕਮਲਕੁਲਫੂਲੇ।ਸੁਖਪਚੰਡਚਿਤਚੌਪਟਰਖਸੇਲ
ਮਰਭੁਜਾਗਹਿਪੇਲੇ।ਕਰਕਰਕਟਾਰਰੁਧਰਲਪਟ
ਨੇਜਨਹੋਲੀਸੀਖੇਲੇ।ਕਿਲਕਿਲਾਇਕਾਲੀਕਰਤਾ
ਲੀਦੈਦੈਡਮਰਬਜਾਯੋ।ਭੈਰਵਭੂਤਪਿਸਾਚਪ੍ਰੇਤਗਨ

ਰੁਧਿਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮਨ੍ਹਵੈ॥ ਗੀਧ ਮਵਾਸ ਅਕਾਸ ਉਡੰਤ
ਲੈ ਮਾਸ ਮਹਾਂ ਮਨ ਭਾਯੋ॥ ਸ੍ਵਾਨ ਸ੍ਰਿਗਾਲ ਕਾਕ ਬ੍ਰਿਦਨ ਕੇ
ਮਾਸ ਸੁ ਭਛਨ ਜਨਾਯੋ॥ ਇਕ ਭਾਜਤ ਦ੍ਰੁਮ ਗਨ ਕਖਿ ਅਟ
ਕੇ ਫਰਤ ਨ ਉਤ ਮੁਖ ਸੋਏ॥ ਛਾਡਹੁ ਪ੍ਰਾਨ ਦਾਨ ਦੈ ਹਮ ਕੋ ਕਾ
ਤ ਸਤ੍ਰ ਕੇ ਭੇਰੋ॥ ਚਲਤ ਬਾਨ ਸਨਮੁਖ ਆਵਤ ਕਪਿ ਗੁ
ਲਤੇ ਸਬੈ ਬਚਾਏ॥ ਜੈਸੇ ਮਹਾਂ ਜੋਗ ਸਾਧਿ ਕੇ ਪਾਪ ਨ
ਪਰਸਨ ਪਾਏ॥ ਅਮਰ ਬਧੂ ਕਰ ਕੁਸਮ ਮਾਲ ਲੈ ਡੋਲ
ਤ ਅਤਿ ਅਨੁਰਾਗੀ॥ ਮਾਨਹੁ ਸਮਰ ਸ੍ਵੰਬਰ ਰਚ ਕੈ ਸੁਭ
ਟ ਬਰਤ ਬਡਭਾਗੀ॥ ਸ੍ਵਾਮਿ ਕਾਰਜੀ ਲਰਤ ਸੂਰਮਾ ਜਸੁ
ਆਯੋ ਜਿਹ ਬਾਂਟੇ॥ ਮਾਨਹੁ ਨਿਰਖ ਸੁਰ ਬਧੂ ਰੀਝਤ ਲੇ
ਤ ਸੀਸ ਕੇ ਸਾਂਟੇ॥ ਸਿੰਘਨਾਦ ਬੋਲ੍ਯੋ ਤਬ ਰਾਵਨ ਸਾਖਾ
ਮ੍ਰਿਗ ਸਕੁਚਾਨੇ॥ ਜੈਸੇ ਬੱਜ੍ਰ ਗਰਜਤੇ ਗਿਰਪਤਿ ਚਮਕ
ਸ ਪੱਛ ਡਰਾਨੇ॥੧੬॥ ਰਾਵਨੋਵਾਚ॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਨਾਰਿ
ਨਿਪਾਤ ਕੇ ਤੋਰ ਸਰਾਸਨ ਬਾਮਨ ਜੀਤ ਕੈ ਫੂਲ ਗਏ ਹੋ॥
ਸੂਪਨਖਾ ਖਰ ਦੂਖਨ ਸੇ ਰਨ ਮਾਰ ਮਰੀਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭਏ ਹੋ
॥ਕਾਲ ਕੇ ਅੰਕ ਨਿਸੰਕ ਪਰੋ ਜਿਨ ਕੋ ਸਮਝੇ ਬਿਨ ਆ
ਇ ਖਰੇ ਹੋ॥ ਛਾਡਤ ਤੋਹਿ ਰਘੁਬੀਰ ਪਧਾਰਹੁ ਸੁੰਦਰ ਹੋ ਅ
ਰ ਬੈਸ ਨਏ ਹੋ॥੧੭॥ ਅੰਗਦੋਵਾਚ॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਅੰ
ਗਦ ਬੀਰ ਕਹ੍ਯੋ ਕਿਲਕਾਰ ਸੁਨੋ ਜਬ ਰਾਵਨ ਬੈਨ ਅ

 ਸੀਲੋਰੇਦਸਕੰਧਸਿਆਸੰਗਲੈਅਜਹੂੰਭਜਿਜੇਪ
ਦਕੰਜਰਸੀਲੋ॥ਜੋਏਤੇਹੂਪੈਛਾਡਿਗਏਰਨਮੈਸਿਵਜਾ
ਇਤੇਆਜਦਸੋਮੁਖਪੀਲੋ॥ਤੂੰਕਪੁਨਬਾਹਿਛਾਡਤਹੈ
ਪਰਤੇਹਿਨਛਾਡਤਰਾਮਹਠੀਲੋ॥੧੮॥ ਰਾਵਨੋਵਾ
ਚਸਵੈਯਾ॥ ॥ਬਾਨਰਨੀਚਸੁਰਾਵਨਹੌਂਹੈਅਰਤਾਹਿਕੁ
ਲੈਕਰਰਾਮਪਛਾਨੋ॥ਸੰਭੁਸੁਮੇਤਉਠਾਇਹਿਮਾਚਲ
ਤੋਲਕਿਯੋਜਿਨਗੇਂਦਤੇਨ੍ਯੂਨੋ॥ਤਾਂਵਿਨਤੇਡਰਈਗਿਰ
ਧਾਤੁਸ੍ਰੋਣਸ੍ਰਵਨਾਪ੍ਰਗਟਾਇਬਖਾਨੋ॥ਦ੍ਵੈਭੁਜਦੰਡਨਤੇ
ਤਨਭ੍ਰਮਾਕੁਲਲੋਹੂਬਹੈਅਜਹੂੰਗਿਰਮਾਨੋ॥੧੯॥
ਹਨੂਮਾਨੋਵਾਚਦੋਹਰਾ॥ ॥ਹਨੂਮਾਨਬਿਨਤੀਕਰੈਦੇ
ਖਿਰਾਮਕੀਓਰਾਰਨਰਾਵਨਕੈਸੇਬਚੈਬੋਲਤਬਚ
ਨਕਠੋਰ॥੨੦॥ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਵਾਚਸੋਰਠਾ॥ ॥ਅਜਹੂ
ਭਰੋਸੋਮੋਹਿਦੈਰਾਵਨਸੀਤਾਮਿਲੋ॥ਔਰਸੁਨਾਊਂਤੋਹਿ
ਹਨੂਮਾਨਜਾਂਤੇਬਚੋ॥੨੧॥ ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮਕਹੀ
ਭਰਬਾਨਅਬੈਜੁਤੇਂਰਾਵਨਕੋਹਿਯੁਮਾਰਤਹੌ॥ਤਿਹਿਸੀ
ਯਬਸੈਦਿਨਰੈਨਸਦਾਪੁਨਸੀਯਹਿਯੁਮਾਂਹਿਮਹਾਂਰਤ
ਹੌ॥ਪੁਨਮੋਹਿਮੈਬੇਦਪੁਰਾਨਬਸੈਂਗੁਨਯੌਮਨਮਾਹਿ
ਬਿਚਾਰਤਹੌ॥ਤਾਂਤੇਆਪਨਹੀਗਹਿਆਪਨੇਹਾਥਨ
ਕੈਵਹਿਲੋਕਸੀਂਧਾਰਤਹੌ॥੨੨॥ ਰਾਵਨੋਵਾਚਦੋਹਰਾ

॥ਤਬਰਾਵਨਅਤਿਕੋਪਕਰਦੇਵਨਸੇਂਕਹਿਟੇਰ॥
ਜੈਹੈਂਕਹੌਂਸੁਕਰਹੁਅਬਮਾਰਤਸੰਬਨਨਘੇਰ॥੨੩॥
ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰੋਜਮਆਜਬਿਨਾਹੀਪ੍ਰਲੈਭਰਪੇਟਹਿਭੂਖ
ਜਿਤੀਮਨਮੈਗਹਿਮੁੰਡਨਮਾਲਬਿਸਾਲਭਲੀਸਿਵ
ਜੀਪਹਿਰੈਭੁਜਿਸੈਂਤਨਮੈਕਮਲਾਸਨਆਸਤਤੇਜ
ਗਕੀਹੂਹੈਔਰਕੈਬੀਜਬੁਯੌਮਨਮੈਤੁਬਕਾਹੇਕੀਹੈਂਸ
ਰਹੈਤੁਮਰੇਜਿਯਰਾਵਨਕੋਪਕਰੈਰਨਮੈ॥੨੪॥ ਸ੍ਵੈਯਾ
॥ਜੂੰਬਕਬਿਸ੍ਨਸੇਂਕਹੈਰਾਵਨਮੋਬਿਨਤੀਸੁਨਲੇਹੁ
ਰੇਭੁਜਾਂਔਪਸੇਆਨਲਰੈਂਸਿਯਕੇਹਿਤਭੂਮਿਅਕਾਸ
ਭਲੇਮੰਤ੍ਰਰਯੋਜੂਝਮਰੈਰਨਮੈਸੁਨਮੀਤਨਿਚੀਤਦ੍ਵੈ
ਮਰੇਈਮਾਸਅਘੰਯੋਰਾਮਕੀਓਰਨਿਸੰਕਉਤ੍ਰੈਪੈ
ਘਸੀਟਤਲੰਕਕੀਓਰਨਜੇਯੋ॥੨੫॥ ਚੌਪਈ॥ ॥
ਸਭਦੇਖਤਚਿਤਚੌਪਲਗਾਈ॥ਰਾਵਨਰਾਮਨਿੰਦ੍ਰਾਨ
ਲਗਾਈ॥ਸੁਰਮੁਨਿਚਢਬਿਵਾਨਜੁਰਦੇਖੈ॥ਰਾਵਨ
ਹੀਨਬਚਾਇਨਿਪ੍ਰੇਖੈ॥ਆਧਿਸਮੁੰਦ੍ਰਰੁਦ੍ਰਅਨੁਰਾਗੀ॥
ਛੁਟੀਸਮਾਧਿਦ੍ਰਿਸਟਿਰਨਲਾਗੀ॥ਚਢੀਮਹਲਮੰਦੋ
ਦਰਰਾਨੀ॥ਮੁਖਛਬਿਰਘੁਪਤਿਤੇਜਬਿਕਾਨੀ॥ਸੁਰ
ਗਨਬਧੂਸੰਗਸਬਸੋਹੈ॥ਬਾਤਬਨਾਇਕਹੈਮਨਮੋਹੈ॥
ਰੈਰਦੇਤਨਸੁਬਰੀਸਾਰੀ॥ਰਗੀਚਿੱਤ੍ਰਸੀਲਿਖੀਦਿ

ਚਾਰੀ।ਜਦਪਿਪਵਿਪਹਿਪੁੰਜਮਣਿਮੋਤੀ।ਸਾਂਝਸਮੈ
ਮਾਨਹੁਰਵਿਜੋਤੀ।ਜਨਕਸੁਤਾਤਿਜਦੀਸੰਗਸੋਹੈ।ਛ
ਬਿਵਿਨਦੇਖੈਮਨਮੋਹੈ।ਸਬਦੁਸਿਤੈਮਨਮੈਂਸੋਕਹੈ।
ਰਾਵਨਮਰੈਸਬੈਦੁਖਬਹੈ।੮੬।ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਉਵਾਚ।
ਦੋਹਰਾ।।ਗੜਪੁਪਤਿਰਾਵਨਸੋਂਕਸੈ।ਸੁਭਟਸੁਚੇਤਸੈ
ਭ੍ਰਾ।ਸਿਟਸਮੇਤਸਭਸੂਰਮਾਸੇਪਰਆਜਹਕਾਰਾ।੮੭
।।ਕਬਿੱਤ੍ਰਾ।।ਸੁਨਲੈਨਿਫੌਰਓਟਕਾਹੂਕੀਨਛਾਡੌਤੋਹਿ
ਸਾਂਝਕੇਉਰੇਲੋਂਆਜਮਾਰਹੀਗਿਰਾਇਹੌ।ਕਾਹੇਕੋਚਰਵ
ਉਕਰਚਾਂਮਕੇਚਲਾਵਤਹੈਂਮੂੜਕਾਟਕੈਕਬੰਧਨਭਮੈਉ
ਡਾਇਹੌ।ਬਾਨਲੈਕਮਾਨਕੈਸੰਭਾਰਕੈਪਿਨਾਕਪਾਨਕੈ
ਹਕਾਰਧਾਉਕਰਪਾਛੈਤੋਹਿਘਾਇਹੌਂ।ਸੋਜੀਅਮੈਂਸੋਤੀ
ਅੰਕੇਬਿਰਹਕੀਆਗਹੈਸੁਤੋਤੀਯਕੇਨੈਨਨਕੇਨੀਰਸੋਂ
ਬੁਝਾਇਹੌਂ।੮੮।।ਸਵੈਯਾ।।ਹੈਬਿਲਖੀਮਨਮਾਹਿਮੰਦੋ
ਦਰਿਹ੍ਵੈਗਈਹੈਮੁਖਕੀਛਬਿਫੀਕੀ।ਜੈਜਬਪੌਜਕਰੀ
ਰਘੁਨੰਦਨਤੋਪਤਿਕੀਪਤਿਏਕਰਤੀਕੀ।ਜੇਸੁਰਤੀ
ਸਭਸੰਗਹੁਤੀਤਿਨਧੀਸਮਝੀਜੇਸੋਭੀਰਸਤੀਕੀ।ਭੂ
ਲਭੂਗਰਤੇਧੌਉਚਰੀਜੈਸੇਜੇਗਾਜੁਰੀਅਤਿਹੇਤਜਤੀਕੀ।
੮੯।।ਸਵੈਯਾ।।ਕੋਪਭੀਏਦਸਸੀਸਨੋਕੌਜਬਨਾਮਕ
ਮਾਨਕੇਬਾਨਕਸੈਗੋਲੰਕਮੈਆਇਨਿਸੰਕਬਿਭੀਖਨ

ਮੋਹਿ ਨਿਹਾਰਿ ਨਿਹਾਰਿ ਹਸੈਂਗੋ॥ ਤਾਂ ਛਿਨ ਔਰ ਫਣੀ ਬਿ
ਪਰੀਤ ਸੁ ਮੋ ਕਹੁ ਆਨ ਨ ਕਾਲ ਗ੍ਰਸੈਂਗੋ॥ ਮੇਰੇ ਈ ਜੀ
ਵਤ ਕਾਲ ਸਖੀ ਇਨ ਭੌਨਨ ਮੈਂ ਕੋਈ ਔਰ ਬਸੈਂਗੋ॥
੩੦॥ ਸ੍ਵੈਯਾ ॥ ਰੁਦ੍ਰ ਨਦੀ ਰਘੁਨਾਥ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਬਚਾਇ
ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਿਯ ਕੇ ਜਿਯ ਕੋ॥ ਭ੍ਰਰ ਲੋਚਨ ਬਾਰਹਿ ਬਾਰ ਨਿਹਾ
ਰਤ ਸੈਂਤਨ ਸੋ ਉਮੜੇ ਪ੍ਰਿਯ ਕੋ॥ ਰਘੁਬੀਰ ਉਦੇ ਸਸਿ ਪੂ
ਰਨ ਹੈ ਦੁਖ ਦੈ ਸਰੁਸੀਰੁਹਿ ਮੋਹਿਯ ਕੋ॥ ਪੁਨਿ ਮੋਹਿ ਕਰੈ
ਚਕਈ ਇਹ ਸਾਂਝ ਚਕੋਰ ਬਧੂ ਕਰਿ ਹੈ ਸਿਯ ਕੋ॥ ੩੧
॥ ਸ੍ਵੈਯਾ ॥ ਕਾਂਪਤ ਹੈ ਗੜ੍ਹ ਕੀ ਧਰਨੀ ਕਰਨੀ ਪ੍ਰਿਯ
ਕੀ ਪ੍ਰਗਟੀ ਪਛੁਤਾਨੇ॥ ਤੂਟਤ ਹੈ ਨਭ ਮੰਡਲ ਤੇ ਗ੍ਰਹ ਜੈ
ਬੂਕ ਬੋਲ ਸੁਨੇ ਰਘੁਪਾਨੇ॥ ਅਜਿਨ ਹਾਰਤ ਤੈ ਬੋਲ ਸਿੰਗਾ
ਰ ਉਤਾਰਹੁ ਸੇਤ ਕਰਹੁ ਸਬ ਬਾਨੇ॥ ਕਾਹੇ ਤੇ ਆਜ ਸਬੈ
ਹਮ ਲੋਗ ਭਲੀ ਬਿਧਿ ਕਾਲ ਕੇ ਹਾਥ ਬਿਕਾਨੇ॥ ੩੨॥
ਸੋਰਠਾ ॥ ਰਾਵਨ ਸਮਝੇ ਬੈਨ ਅਬ ਰਘੁਪਤਿ ਛਾਡੇ ਨ
ਹੀਂ॥ ਕ੍ਰੋਧ ਚੜੇ ਹੈ ਨੈਨ ਚਪੇ ਚੋਰ ਜਿਮ ਬਲ ਕਰੋ॥ ੩੩॥
ਸ੍ਵੈਯਾ ॥ ਰਾਵਨ ਕੋਪ ਕਿਯੋ ਗਰਜ੍ਯੋ ਤਬ ਦੇਵ ਅਦੇਵ
ਕਿਯੋ ਡਰ ਪੈ ਹੈ॥ ਆਜ ਪ੍ਰਲੈ ਦਿਨ ਜਿਮ ਉਮੜੋ ਕਰ ਚਾਪ
ਚੜਾਇ ਤਨਾਇ ਕੈ ਤੌਹੈਂ॥ ਬਾਨ ਸਮੂਹ ਚਲੇ ਇਹ ਭਾਂਤਿ
ਭਲੀ ਉਪਮਾ ਉਪਜੀ ਜਿਯ ਮੋ ਹੈ॥ ਲਛਕ ਤਛਕ ਜਿਮ

ਨਲਗੇਰਘੁਰਾਜਕਿਧੌਖਗਰਾਜਕੇਸੌਂਹੈਂ।੩੪॥
ਕਬਿੱਤੁ।। ।ਮਾਰੂਕੇਬਜਾਏਏਕਬਾਰਗੀਰਿਸਾਇ
ਪਰੇਵਡੇਵਡੇਸੂਰਜੇਵੈਹੁਤੇਏਕਜੋਰਕੇ।ਸਾਹਿਬਕੇ
ਲੌਨਖਾਇਕੈਨਮੁਖਫੇਰੇਆਜਭੈਨਭੇਟਆਏਭਏ
ਪ੍ਰਾਨਤਮਭੌਰਕੋ।ਦੇਖਰਘੁਬੀਰਕਹੀਬੀਰਸੋਂਬਲ
ਇਹਸਬੀਰਚਢੇਆਵਤਹੈਲੰਕਾਪਤਿਓਰਕੋ।ਰਾ
ਮਕਾਟਿਏਕਰਾਮਬਾਨਕੇਪ੍ਰਤਾਪਦੇਖੋਨੈਰੰਜੇਸੌਬਿ
ਲਾਨੇਸਭਰਾਵਨਕੀਓਰਕੋ।੩੫॥ਕਬਿਉਟਵਾਨ੍ਹੇ
ਯਾ। ।ਆਜਰਘੁਰਾਇਜੂਕੇਪਾਇਨਕੇਪਾਇਬ
ਲੁਪਾਇਰੋਪਪਾਇਨਸੋਂਦਲੋਕੇਪਰੇਰਹੈ।ਕਾਟਦਸ
ਸੀਸਭੁਜਬੀਸਈਸਸੀਸਧਰਰਾਮਜਸਦੇਸੋਦਿ
ਸੋਸੌਗੁਨੇਬਖੇਰਹੈ।ਆਜਹੀਜਨਕਜਾਕੇਸਬੈਬਿ
ਸਰਾਇਦੁਖਸੀਗਲੈਲਵਾਇਰਘੁਨਾਥਮੁਖਹੇਰਹੈ
।ਕਹੈਕਪਿਟੇਰਟੇਰਲੰਕਾਗਢਘੇਰਘੇਰਰਾਮਕੀ
ਦੁਹਾਈਸਭਕੀ[illegible]ਫੇਰਹੈ।੩੬॥ ਸ੍ਵੈਯਾ। ॥
ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਕੇਬੀਰਤਬੈਸਭਦਾਂਤਨਪੀਸਕੈਕ੍ਰੋਧ
ਭਰੇ।ਧਾਹੂੰਓਰਤੇਲੰਕਲਪੇਟਲਈਰਨਰਾਵਨਤੇਨ
ਰਤੀਕੁਡਰੇ।ਕਟਿਰਾਮਪਰੀਗਟਿਜੇਤਤਹਾਂਰਨਮੈਸ
ਭਕੇਤਨਰੋਮਖਰੇ।ਅਨੇਕੰਧਨਕੇਗਢਏਕਹੁਤੇਕਪਿ

ਕੋਟਨ ਕੋਟਨ ਕੋਟ ਖਰੋ ॥੩੭॥ ਸ੍ਵੈਯਾ ॥ ਕੀਚਨ ਕੋਟ ਸੋ ੩੩੧
ਹੋਇ ਗਈ ਮਿਲ ਜੋਂ ਮਿਲ ਜਾਤ ਸਦਾ ਪਸੁ ਪਾਨੀ ॥ ਫਾਂ
ਧ ਪਰੇ ਕਿਲਕਾਰ ਸਭੈ ਗੜ੍ਹ ਲੰਕ ਕੇ ਭੀਤ ਅਸੰਕ ਨ ਆ
ਨੀ ॥ ਔਰ ਭਲੀ ਉਪਮਾ ਕਵਿ ਰਾਮ ਕਹੈ ਤੁਮ ਸੋਂ ਜਿਯ ਮੈਂ
ਜੁ ਲੁਭਾਨੀ ॥ ਜੋਗ ਕੇ ਸਾਧਕ ਪੌਨ ਅਰਾਧਕ ਜੋਂ ਜਗ
ਛਾਡ ਭਏ ਨਭ ਗਾਮਾਨੀ ॥੩੮॥ ਸ੍ਵੈਯਾ ॥ ਹੇ ਜਾਰੱਛ
ਕ ਰਛ ਸ ਕੋਟਨ ਭੂੰਡਨ ਮੁੰਡ ਕਿਯੋ ਇਕ ਠੌਰੋ ॥ ਕ੍ਰੋਧ ਭਰੇ
ਚਹੂੰ ਓਰ ਕਹੈ ਕਹੁ ਤੈ ਕਹਾਂ ਰਾਵਨ ਜੇ ਅਬ ਖੌਰੋ ॥ ਗਾਵਤ
ਚੌਪ ਚੜ੍ਹੇ ਚਹੂੰ ਓਰਨ ਤੇ ਕਪਿ ਕੂਕ ਬੁਲਾਵਤ ਔਰੋ ॥ ਮ
ਨਹੁ ਲੀਕ ਜਹਾਜ ਛੁਟੇ ਜਲ ਰਾਸ ਚਹੂੰ ਦਿਸ ਤੇ ਦਲ
ਦੌਰੋ ॥੩੯॥ ਕਬਿੱਤ੍ਰ ॥ ਰਾਵਨ ਕੇ ਰਾਕਸ ਕਿ ਸਾਵਨ
ਕੇ ਮੇਘ ਕਹੈਂ ਆਵਨ ਕੇ ਪਾਵੈ ਪਲਗੀ ਮੈਂ ਲੋਟ ਪੋਟ ਹੈਂਸ
ਦੈ ਦੈ ਮੁਖ ਢਾਲ ਕਰ ਲੈ ਲੈ ਕਰਵਾਰ ਨਾਗੀ ਕਾਲ ਕੀ
ਸੀ ਜੀਭ ਕੀਨੇ ਸਭੈ ਭੂਪ ਚੋਟ ਹੈ ॥ ਤੇਤੋ ਰਘੁਬੀਰ ਕਛੂ
ਐਸੀ ਭਾਂਤਿ ਮਾਰੇ ਪਰਲੋਕ ਗੀ ਸੰਭਾਰੇ ਕਹੋ ਕਾਕੀ ਹੋਸ
ਓਟ ਹੈ ॥ ਕਾਲ ਕੇ ਨਿਛੋਟ ਕੀਨੇ ਕੋਟਨ ਉਪਾਇ ਪੀਛੇ ਫਰਿ
ਏਕ ਚੋਟ ਜੋਟੈ ਕੋਟਨ ਕੇ ਕੋਟ ਹੈ ॥੪੦॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਬ ਬੁ
ਹਿਤ ਕਰ ਬਾਮ ਲੈ ਖੈਂਚ੍ਯੋ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਨਾਥ ॥ ਦੱਛਨ ਕਰ ਸੋਂ ਤ
ਬ ਕਹ੍ਯੋ ਰਿਸ ਭਰ ਬਾਮੇ ਹਾਥ ॥੪੧॥ ਕਬਿੱਤ੍ਰ ॥ ਦੱਛਨ

ਸੋਂਬੋਲੇਬਾਮਜਬਹੀਰਢਾਈਰਾਮਰਨਮੈਕਮਾਨਕਿ
ਪ੍ਰਭਾਜੇਕਹੀਕੇਕਹੀਆਦਾਨਭੇਜਨਕੀਬਾਰਭੂਖਨਪ
ਹਿਰਤਬਆਗੇਹੁਤੇਕੀਨੇਅਬਮੋਕੋਛਾਡੂਟੇਕਹੀਆਬੋ
ਲੇਤਾਂਸੇਕਾਨਲਾਗਸੇਹੈਂਤੋਨਡਰਪਭਾਗਸੇਬੂਝਤ
ਹੋਂਮਾਰਕੈਉਡਾਇਦ੍ਵਾਰੋਂਲੈਕਹੀਂਕਹੋਏਕਵਾਰਹੀਉ
ਤਾਰੋਂਦਸਸੀਸਜੈਂਕਹੋਂਤੌਸਰਸਰਸੈਂਉਤਾਰੋਂਏਕਏ
ਕਹੀ॥੪੨॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮਕਮਾਨਤੇਬਾਨਛੁਟੇਛੁ
ਟਰਾਵਨਘਾਇਹਡਾਵਲਚੂਸੀ॥ਲੋਹੂਕੀਛੀਟਪਰੀ
ਫਿਰਰਾਮਹਿਮਾਨਹੁਘਾਟਕੀਦੇਤਜਸੂਸੀ॥ਔਰਭ
ਲੀਉਪਮਾਕਵਿਰਾਮਕਹੈਜਿਯਮੈਉਪਜੀਜੁਕਛੂਸੀ
॥ਮਾਨਹੁਨੀਲਸਿਲਾਗਿਰਉਪਰਫੈਲਚਲੀਸਭ
ਛੰਦਬਧੂਸੀ॥੪੩॥ ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਸੂਰਨਕੇਮਾਰਧੂ
ਰਧੂਰਕੈਗਰੂਰਨਸੋਂਕੋਟਿਕਕਿਰੂਰਨਲੰਗੂਰਨਕੇ
ਝੂਰੇਹੈਂ॥ਵਡੀਏਅਨੀਤਕਹੂੰਜੀਤਕੀਨਬਾਤਬਿਪਰੀ
ਤਿਹੋਨਹਾਰਜਹਾਂਤਹਾਂਤੁੰਡਮੁੰਡਹੈਂ॥ਕਹੂੰਰਥਤੂਟੇਕ
ਹੂੰਜਿਰਹਿਕਵਚਫੂਟੈਫਾਟੈਪੇਟਬਾਜੀਕਹੂੰਕਰੀਬਿਨ
ਸੂੰਡਹੈਂ॥ਰਾਵਨਕਹਤਆਨੇਸਾਵਨਕੇਮੇਘਪਮੋਠੌਰ
ਠੌਰਲੀਕਾਪਰਸ੍ਰੋਣਤਕੇਕੁੰਡਹੈਂ॥੪੪॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਵ
ਣਏਕਉਪਾਰਵਡੋਗਿਰਰਾਮਕੇਤਾਕਚਲਾਇਦਯੋ

ਤੈਸੇਹਨੂਮਾਨਲਯੋਗਹਿਬੀਚਸੁਗੇਂਦਕਿਯੋਸਿਸ
ਖੇਲਭ੍ਰਯੋਤੈਸੇਦੁਹਿਹਾਥਨਬੀਚਕੀਓਚਕਚੂਰਸੁ
ਧੂਰਹਿਮੈਮਿਲਯੋਤੈਸੇਧਨੁਹੀਨਅਨੇਕਬਜੋਂਉਠ
ਬੀਚਹੀਬੀਚਬਿਲਾਇਗਯੋਹੈ॥੪੫॥ ਸਵੈਯਾ ॥
ਰਾਵਨਔਰਕੀਓਬਲਏਕਤਕਯੋਹਨੂਮਾਨਤਨਾਇ
ਕੈਭੌਹੈ॥ਤੈਸੇਹੀਅੰਗਦਤਾਹਿਤਕਯੋ ਦੋਊਸੂਰਵਡੇ ਚੜ੍ਹਿਆ
ਅਰੁਆਪਨੀਗੋਹੈ॥ਦ੍ਵੈਗਿਰਬੀਚਮਿਲੇਬਲਸੌਨਭ ਹੀ
ਦ੍ਵੈਲਟਕੇਸੁਪਰੇਧਰਸੈਂਹੈ॥ਬਾਲਬਹਿਕ੍ਰਮਜੋਂਬਿਧ ਸੁਹਾਵਸ
ਣਕੂਰਨੀਚਭਏਚਲਕੈਉਪਰੋਹੈ॥੪੬॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬਾ
ਰਾਵਨਦੌਰਚਲਯੋਤਬਪਾਇਨਘਾਇਨਸੋਂਰਿਸਕੇ
ਭਰਤੋ॥ਤਿਨਧਾਇਗਹੇਨਲਨੀਲਸੁਗ੍ਰੀਵਗਏਦ
ਬਿਔਰਮਹਾਂਡਰਤੋ॥ਭੁਜਮੈਭਰਕੈਸੁਢਿਗਯੋਗਦਕੇ
ਸੋਊਬਾਟਮੈਛੂਟਗਏਫਿਰਤੋ॥ਮਾਨੋਂਯੌਉਪਜੀਉਪ ਤਰ
ਮਾਚਟੀਆਂਜਨਭਾਜਗਏਦਿਜਕੇਕਰਤੋ॥੪੭॥
ਸਵੈਯਾ ॥ਧਾਇਪਰੇਸਭਰਾਵਨਊਪਰਹੈਸਭਕੇਮ
ਨਕ੍ਰੋਧਜਗਯੋ॥ਰਥਤੋਰਧੁਜਾਭੁਜਦਾਂਤਨਚੋਂਥਸੁਗ੍ਰੀ ਛੱਬ
ਵਹਿਜਾਇਸੁਗ੍ਰੀਵਲਗਯੋ॥ਰਿਸਸੋਂਕਿਲਕਾਰਮ
ਹਾਂਰਜਨੀਚਰਘੇਰਨਕੇਜਬਹੀਉਮਗਯੋ॥ਕਪਿਯੋਂ
ਸਟਕੇਜਨਬੀਚਬਜਾਰਕੇਸਿੰਘਛੁਟਯੋਸਭਲੋਗਭ

ਭਜਗਏ

੩੩੪ ਗਯੋ॥੪੯॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ।ਤੇਸਭਬਾਨਚਲਾਅਥਕੇ
ਜਿਨਬਾਨਨਤੇਸੁਰਰਾਜਭਜੈਯੋ॥ਛਲਸੋਂਬਲਸੋਂਸੋ
ਈਦੇਵਨਸੋਂਰਘੁਬੀਰਬਿਨਾਂਛਿਤਮਾਹਿਠਗੈ॥ਰਾਜ
ਰਾਜਸੁਖੀਤਬਬੋਲੈਬਨਮੈਜਬਲੌਮ੍ਰਿਗਰਾਜਨਚੌਕ
ਜਗੈ॥ਸਰਰਾਵਨਕੇਭਏਰਾਮਹਿਯੌਜੈਸੇਭੂਤਕੀ
ਈਦਚਲੇਨਲਗੈ॥੪੯॥ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਉਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ
॥ਅਰੇਲੰਕਨਾਥਮੇਰੇਹਾਥਨਤੇਆਜਕਾਟਤੇਰੇਦਸ
ਮਾਥੇਰਨਭੂੰਮਿਮੈਸੁਹਾਹਿੰਗੇ॥ਕਛੂਕਟਜੈਹੈਬਾਕੀਤੇ
ਹਿਸਮਝੈਹੈਂਫਲਲਾਗਮੋਹੇਅਨੀਤਿਕੋਸੁਐਸੇਪਛੁਤਾ
ਹਿਗੇ॥ਤਾਂਤੇਪਾਛੇਮੇਰੀਓਰਦੇਖਦਾਂਤਕਾਢਕਾਢਹਾਹਾ
ਛੋਰੇਛੋਰੇਰਾਮਐਸੇਬਿਲਲਾਹਿੰਗੇ॥ਜਾਨਕੀਕੁਰਾ
ਇਥੇਕੇਲੰਕਚਢਆਇਥੇਕੇਸੀਕੇਜੀਕੇਕ੍ਰੋਧਤਬਗੀ
ਤੇਸੀਅਰਾਹਿੰਗੇ॥੫੦॥ ਰਾਵਨੋਵਾਚੁ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ।ਕੋ
ਪਕੈਉਤਰਦੇਤਭਏਰਨਮੈਜਹਿਬਾਤਸੁਨੀਸਬਹੀ॥
ਬਿਨਏਕਕੇਏਕਭਏਅਬਹੀਸੀਅਭੇਟਨਕੀਜਿਯਤੇ
ਸਰਹੀ॥ਕੈਤੋਰਾਮਹਿਮਾਰਸੰਗ੍ਰਾਮਕੈਜੀਤਕੈਨੇਮਕਥ
ਤਬਹੋਹਿਸਹੀ॥ਅਬਆਜਚਲੈਜਗਮੈਜਹਿਬਾਤ-
ਕਿਰਾਵਨਨਾਹਿਕਿਰਾਮਨਹੀ॥੫੧॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ।ਕੋਪ
ਅਰਜੁਰੇਨਦੂਹੂੰਕੇਮੁਖਮੁਰੇਹੈਂਨਸੂਰਨਮੇਹੂੰਰੇਰਾਮ

ਰਾਵਨ ਮਹਾਂਬਲੀ। ਜੈਸੇ ਕਛੂ ਪਾਉ ਲੰਕ ਰਾਉ ਕੋ ਲ
ਗਾਏ ਰਾਮ ਤੈਸੇ ਸਹਿਬੇ ਕੋ ਦੇਹਿ ਵਾਹੀ ਕੀ ਰਲੀ ਭਲੀ।
ਬੀਰਰਸ ਮਾਤੇ ਸਭ ਤਾਤੇ ਨੈਨ ਰਾਤੇ ਰਾਤੇ ਲੋਹੂ ਭਰੇ ਗਾਤ
ਉਪਮਾਨ ਮਨ ਤੇ ਟਲੀ। ਰਾਮ ਲਛਮਨ ਅੰਗ ਰੰਗ ਗਜ
ਮਨ ਤਰੰਗ ਲੋਹੂ ਧਾਰ ਤਿਨ ਮੈ ਸਰਸ੍ਵਤੀ ਸੀ ਹ੍ਵੈ ਚਲੀ।
੫੨॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ਰੀਝ ਰੀਝ ਲਰੇ ਦੋਊ ਨੈਰ ਤੇ ਨ ਟਰੇ ਰਹੇ
ਰੂਖਨ ਜ੍ਯੋਂ ਖਰੇ ਆਛੇ ਬੀਰਰਸ ਢਰੇ ਹੈਂ। ਘਾਇਨ ਸੋਂ ਭ
ਰੇ ਲੋਹੂ ਝਰਨਾ ਜ੍ਯੋਂ ਝਰੇ ਤਊ ਤੇ ਨ ਆਹਿ ਡਰੇ ਲਰਬੇ ਕੋ ਕ
ਰ ਕਰੇ ਹੈ। ਭਏ ਦੇਵ ਹਰੇ ਨਭ ਤੇ ਪੁਹਪ ਪਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਰਾਵ
ਨ ਕੇ ਆਨ ਗਰੇ ਈ ਮੈ ਰਾਮ ਧਰੇ ਹੈਂ। ਭੁੱਦ੍ਰ ਭਰ ਹਰੇ ਵਡੇ
ਹੈਂ ਨ ਬੀਚ ਅਰੇ ਬਿਹਚਰੇ ਕਹੇ ਸਦਾ ਹਮ ਰਾਮੈ ਅਨੁਸ
ਰੇ ਹੈ।੫੩॥ ਰਾਵਨ ਵਾਚ॥ ਸੈਯਾ॥ ਜੇ ਸਨਕਾਦਿਕ
ਪੌਨ ਅਰਾਧਿ ਕੈ ਜੋਗ ਜੁਟੀ ਅਖੀਆਂ ਰਹਿ ਲਾਗੀ। ਧ੍ਯਾ
ਨ ਧਰੇ ਨ ਧਸੇ ਤਿਹ ਰਾਮ ਸੁ ਤੇ ਕਹਿਯੇ ਜਗ ਮੈ ਅਨੁਰਾ
ਗੀ। ਲੰਕਪਤੀ ਰਨ ਮਾਹਿ ਕਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਅਰੇ ਰਾਘਵ ਆ
ਵਹੁ ਆਗੀ। ਅੰਕ ਭਰੇ ਮੁਕਿਆ ਊ ਲਰੇ ਕਹੁ ਰਾਵਨ ਤੇ
ਅਬ ਕੋ ਵਡਭਾਗੀ।੫੪॥ ਸੈਯਾ॥ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਦੀਠਿ ਚਿਤੇ
ਨਭ ਓਰ ਸੁ ਦੇਵਨ ਸੋਂ ਕਹ੍ਯੋ ਰਾਵਨ ਯੋਂ। ਧ੍ਰਿਗੁ ਮੇਰੇ ਈ ਜੀ
ਵਤ ਰਾਮ ਕੇ ਊਪਰ ਫੂਲ ਦੀਏ ਬਰਖਾਇ ਸੁ ਕ੍ਯੋਂ ਅਬ

ਯੌਂਰਿਸਆਵਤਹੈਰਨਮੈਨਿਰਮੂਲਕਰੋਂਤਬਜਾਨਹੁਜ
ਓਅਤਿਫੂਲਕੀਪੀਰਭਈਤਨਕੋਰਘੁਬੀਰਕੇਤੀਰਸ
ਹੇਸੁਖਸਓਂ॥੫੫॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਜੇਈਜੇਚਲਾਏਬਾਨਤੇ
ਤੇਤੇਰੇਹਨੂਮਾਨਪ੍ਰਾਨਸਬਰਾਮਓਰਜਾਨਹੂੰਨਦਏਹੈਂ॥
ਤਬਹੀਬਿੱਲਾਨੇਕਾਹੂਛਲਤਨਜਾਨੇਜੈਸੇਦਾਰਿਦੀਮਨੋ
ਰਥਬਿਲਾਇਬੀਚਗਏਹੈਂ॥ਤਾਂਕੇਪਾਛੇਅੰਗਦਸੁਗ੍ਰੀ
ਵਜਾਮਵੰਤਨਲਨੀਲਢੀਲਛਾਡਰਨਮੈਂਨਿਸੰਕਭ
ਏਹੈਂ॥ਸੈਹਥੀਤ੍ਰਿਸੂਲਤਾਂਕੇਫੂਲਨਜਓਤੇਰੋਰਾਰੇਰਾਵ
ਨਕੇਚੱਕ੍ਰਤੇਨਨੈਕਚੱਕ੍ਰਭਏਹੈਂ॥੫੬॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਤਾਂ
ਕੇਪਾਛੇਲਛਮਨਪੈਠਕੇਨਿਸੰਕਰਨਕਾਟਕੈਕਰੀਕਿਪਾ
ਲਆਪੇਆਪਕਰਓਹੈ॥ਸੁੰਡਬਿਨਕਓਤਹਾਂਸੌਣ
ਤਕੇਕੁੰਡਜਹਾਂਬੂਡਗਯੋਅੰਗਕੁੰਭਦੀਸਤਉਪਮਓਹੈ
॥ਤਾਹੀਛਿਨਐਸੀਛਬਿਆਈਜੀਅਰਾਮਕਵਿਮਨੋ
ਸਿਵਰੂਪਸਬਹੀਕੋਮਨਹਰਓਹੈ॥ਚੰਦਨਗੁਲਾਬਫੂ
ਲਮਾਲਸੋਬਜਾਇਗਾਲਪੂਜਪੂਜਦੇਵਬਧੂਰੂਬਪਾ
ਇਪਰਓਹੈ॥੫੭॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਸਰਾਸਨ
ਤੇਜਬਬਾਨਛੂਟੇਨਹਿਜਾਤਸੰਭਾਰਓ॥ਬੂੰਦਨਜਓਬ
ਰਖੈਚਹੂੰਓਰਕਹੈਭਭਰਾਇਦਸੋਦਿਸਮਾਰਓ॥ਹਾਥਨ
ਤੇਹਥਿਆਰਗਏਛੂਟਮਾਥਨਤੇਮੁਕਟੇਭਯੋਨਿਆਰੋ

।ਦਾਸਰਬੀਤਬਰਾਵਨਕੀਗਤਿਤੋਰਰਬੀਬਿਰਬੀ
ਕਰਤਾਮੋ॥੫੮॥ਸਵੈਯਾ॥ ।ਰਾਵਨਕੇਉਤਪਾਤਬ
ਤੋਦੁਖਪੋਹਿਰਾਮੋਗੜ੍ਹਕੋਟਕਿਭੂਰੇ॥ਦੇਖਮਹਾਂਰਨਦੇ
ਟਕਹੈਂਸਠਪੂਰਨਸੋਕਿਯਚਾਹਤਪੂਰੇ॥ਠੌਰਹੀਠੌਰਭ
ਭੂਕੇਸਲੂਕੇਸੋਕਾਲਕੇਫੂਕੇਸੋਬਾਦਰਭੂਰੇ॥ਹੈਸਭਕੇ
ਮੁਖਮਾਰਹੀਮਾਰਕਿਰਾਮਹੀਰਾਮਕਰੈਰਨਸੂਰੇ॥੫੯॥
॥ਸਵੈਯਾ॥ ।ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਕੇਗਾਜਤਹੀਸੁਜਹਾਂਕੇਤਹਾਂ
ਅਰੋਯੋਂਦਬੂਟੇ॥ਜੈਸੇਸਿੰਘਕੇਸੋਰਸੁਨੇਉਨਮਤਕਰੀ
ਭਯਸੇਮਦਸੂਕਲਟੇ॥ਰਘੁਨਾਥਕੇਕੋਪਨਓਪਰਹੀਸੁ
ਦਸੋਸਿਰਰਾਵਨਕੇਝਪਟੇ॥ਕਰਹੈਤਰਵਾਰਕਿਬੀਗ
ਕੀਧਾਰਮੈਪਾਪਨਕੇਜਨਪਾਪਕਟੇ॥੬੦॥ਸਵੈਯਾ॥ ।ਸੀ
ਸਕਟੇਦਸਸੀਸਤਊਰਨਮੈਰਘੁਬੀਰਹਿਢੂੰਢਤਡੋਲੈ॥
।ਜਾਇਪਰੈਜਿਹ ਓਰਬਲੀਛਿਤਆਗੇਤੇਮਾਰਹੀਮਾਰ
ਸੁਬੋਲੈ॥ਜੋਰਬਕ੍ਰਿਜਰਤੂਟਪਰੇਤਿਨਕੇਭੁਜਬੀਸਨਸੋ
ਝਕਝੋਲੈ॥ਜੋਧਰਮੈਨਸੋਕੇਜੁਨਿਸਾਚਰਤਾਂਨਕੇ
ਤਮਮੈਟਕਟੋਲੈ॥੬੧॥ਸਵੈਯਾ॥ ।ਤੇਦਸਸੀਸਪਰੇਛਿ
ਤਮੈਜਨਦ੍ਵਾਦਸਸੂਰਪ੍ਰਲੈਦਿਨਕੋ॥ਨਉਠਾਇਸਕੈਜ
ਮਕੇਗਨਆਇਸੁਸਾਹਿਸਹੈਬਕਹਾਂਇਨਕੋ॥ਤਬਸੀ
ਯਕੀਓਰਸੁਬੀਸਹੁਲੋਚਨਚਾਹਿਰਹੀਉਤਕੇਤਿਨਕੋ॥

ਛੂਟਪ੍ਰਾਨਗਏਨਹਿਆਸਛੁਟੀਏਈਹਾਲਸਦਾਭਏ
ਪ੍ਰੇਮਨਿਕੋ॥੬੨॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮਜਿਯਾਜਿਂਹਸਿੰਧੁਧ
ਰਾਅਹਿਦੇਵਂਨਕੇਦੁਖਪੁੰਜਬੁਟੋਰਿਨਆਸਮਦੋਦਰਿ
ਜੋਗਨਿਗੀਧਮਸਾਂਨਹਿਬਾਨਅਨੰਦਲੁਟੋ॥ਰਘੁਨਾਥ
ਕੇਹਾਥਤੇਰਾਵਨਕੇਸਿਰਭੂਇਜੁਲੁਠੇਸੁਲੁਠੇਨਜੁਟੋ॥ਤ
ਬਸਾਤਨਕੇਦੁਖਸਾਤਨਕੇਸੁਖਦੋਛੁਟੀਸੰਗਏਉਛੁਟੇ
॥੬੩॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਭੂਲਹੂੰਕੈਰਾਮਚੰਦਐਸੀਜਿਨਜਾ
ਨੋਕਿਮੈਰਾਵਨਤੇਜਾਨਕੀਬਜਾਇਛੋਲਈਨੀਹੈ॥ਐ
ਰਜਿਨਜਾਨੋਕਿਮੈਬਡੀਠਕੁਰਾਈਤੋਮਿਲੇਤੇਤਾਂਕੇਭਾ
ਈਕੀਬਨਾਇਲੰਕਦੀਨੀਹੈ॥ਕੀਨੋਹੈਬਿਭੀਖਨਬਡੋ
ਈਉਪਕਾਰਤਾਹਿਐਸੋਜਸੁਦੀਨਜਾਂਤੇਰਾਮਕਥਾਛੀ
ਨੀਹੈ॥ਜੁਤੇਮੈਹੂੰਜੈਸੀਕੀਨੀਭਲੀਭਾਂਤਿਜੋਰਾਵਰੀਪ
ਹਿਲੇਮੁਕਤਿਲੀਨੀਪਾਛੇਸੀਸਦੀਨੀਹੈ॥੬੪॥ਸ੍ਵੈਯਾ
॥ਥੋਰੀਏਬਾਤਕੇਕਾਜਰੇਠਾਕੁਰਤੈਅਪਨੀਠਕੁਰਾ
ਯਤਖੋਈ॥ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਸੋਂਬੈਰੁਕੀਏਬਿਨਪਤਭੂਪ
ਤਬਿਪਤਿਸਮੋਈ॥ਜੋਸੁਰਪਤਿਫਨੀਪਤਿਰਾਮਸੁਅ
ਤਿਕਰੈਨਭਲੇਦਿਨਦੋਈ॥ਰਾਵਨਸੋਂਕਹਿਪ੍ਰਾਨਚਲੇਜੋ
ਰੇਬਿਮਤਿਕੇਹਾਥਪਰੇਜਿਨਕੋਈ॥੬੫॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾ
ਵਨਪ੍ਰਾਨਸੋਂਬਾਤਕਹੈਫਿਰਜਾਹਿਭਲੀਕਰਿਹੌਨਸੰਭਾ

ਮੋ।ਦੇਮੂਹਿਪੀਠਚਲੇਮੇਕਪਟੀਜਹਿਕੈਨਸਮੈਤੁਹਿ
ਹੈਨਪਛਾਨਿਓ।ਜਾਨਕੀਕੋਰਕਟਾਛਨਉਪਰਤੇਰੇਸੇ
ਲਾਖਕਟਾਰਨੇਵਾਰਿਓ।ਮੈਂਰਨਸੈਨਕਰੀਸੁਖਸੋਅ
ਬਛਾਰਸੀਆਰਘੁਬੀਰਪਧਾਰਿਓ।੬੯॥ ਸੁਗ੍ਰੀਵ
ਵਾਚ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ।ਤਬਗ੍ਰੀਵਨਿਵਾਇਸੁਗ੍ਰੀਵਕਹੇਪ੍ਰਭੁ
ਗਰਦਨ
ਸੋਭਤਹੈਂਕਪਿਰੇਗਨਜੌਮਨਮੂਰਤਵੰਤਪ੍ਰਤਾਪਛਟੂ
ਦਿਸਫੈਲਰਹਿਓਅਬਲੌਂਪਰਜੌ।ਰਨਰਾਵਨਜੁਧਪ
ਰਿਓਪਲਮੈਜਿਹਲੋਕਧਸਿਓਸੁਭਲੀਬਿਧਿਜੌ।ਤਬ
ਰਾਮਕੇਊਪਰਦੇਵਨਕੇਮਨਫੂਲਕੇਫੂਲਪਰੇਘਨਜ
ਯੋ।੭੦॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ।ਸ੍ਰੀਰਘੁਨਾਥਕੇਪਾਇਪ੍ਰਤਾਪਤੇ
ਚਰਨ
ਘਾਇਕੈਰਾਵਨਜੀਤੀਹੈਲੰਕਾਸੋਸਰਨਾਇਕੈਜੌ
ਜਖਮੀ
ਬਖਸੀਜਸਦੇਤਉਦਾਰਣੀਏਕਰਟਿਕ੍ਯਾ।ਜਾਇਬਿ
ਟਿਕਾ
ਭੀਖਨਰਾਜਕਰੇਸੁਬਜਾਇਕੈਰਾਘਵਕੇਜਸਤੀਕ
।ਜੈਬਿਧਿਲੋਂਕੇਊਬੋਰਕਹੈਸੋਉਰਾਮਕੇਕੋਪਰਹੈਨ
ਹਬੰਕਾ।੭੧॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ।ਫੂਲਗਏਰਘੁਬੀਰਮ
ਟੋਟੇ ਮਾਰੀ
ਹਾਂਲਘੁਬੀਰਮਿਲੇਕਪਿਪੁੰਜਸਬੈ।ਉਤਜਾਨਕੀਫੂ
ਲਛਮਨ
ਲਗਈਚਿਤਮੈਤ੍ਰਿਜਟੀਸੋਂਕਹੈਉਡਜਾਉਕਬੈ।ਕਛੁ
ਐਸੀਭਈਸਭਹੂੰਕੀਦਸਾਬਰਨੈਤਬਰਾਮਕੇਹੋਇ
ਜਬੈ।ਇਹਬੀਰਮਦੋਦਰਕੀਆਪਦਾਕਛੁਬੇਰੀਸੀ

ਹੈਸੁਨਲੇਹੁਅਬੈ।੬੯।ਕਬਿੱਤੁ। ।ਭੌਨਤੇਨਿਕਸ
ਆਇਰੋਵੈਬਿਲਲਾਇਹਾਇਹਾਇਲੈਕਰਾਇਧਾ
ਇਪਾਇਨਪਰਤਹੈ।ਰਹੀਨਸੰਭਾਰਕਹੂੰਹਾਰਕਹੂੰ
ਬਾਰਅਜਭਾਂਤਭਾਂਤਆਪਦਾਕੇਪੁੰਜਨਭਰਤਹੈ।ਪ
ਰੇਨਿਆਰੇਨਿਆਰੇਰਾਮਬਾਨਕੇਉਤਾਰੇਮੁੰਡਸੂਰਨਕੇਲੈ
ਲੈਭੂਰਊਪਰਧਰਤਹੈ।ਜਾਂਕੇਡਰਚੋਕਚੌਂਕਪਰੇਛਤ੍ਰ
ਗਨਨਸੇਸੋਈਚੌਂਕਚੌਂਕਰਾਨੀਚੀਟੀਤੇਡਰਤਹੈ।੭੦॥
ਕਬਿੱਤੁ। ।ਦੇਵਨਕੀਬੇਟੀਦਸਕੰਧਰਕੀਭੇਟੀਜੀਤ
ਜੀਤਜੇਲਪੇਟੀਤੇਤੇਤਬੈਨਿਕੱਸਤਹੈ।ਰਾਮਕਦਿ
ਲੀਕਕਿਧੌਂਲੈਭੁਭਰੇਸਾਗਰਤੇਕੇਈਬੜਵਾਨਲ
ਕੀਲੱਪਟੈਲਸਤਹੈਂ।ਸਾਗ੍ਰਸਮੈਜੇਤਪਿਜਰਾਇਧਾ
ਇਧਾਇਆਇਮਾਨੋਰਵਿਰਾਵਨਮੈਂਕਿਰਨੈਧਸੱਤ
ਹੈਂ।ਮਾਨੋਉਤਪਾਤਦਿਨਸੂਰਕੇਜਲੰਜਾਤਮੁਖੀਲੰਕਪ
ਤਿਮੇਘਬੀਜੁਰੀਸੀਲਸਕਤਹੈ।੭੧॥ਕਬਿਤੁ। ॥
ਕਿਧੌਂਪਤਿਜਾਨਛਿਤਛਾਡੇਹੈਂਨਏਕਛਿਨਪ੍ਰੇਮਬਸਹੈਰਗ
ਏਹੇਤਤਾਂਤੇਨਸੰਭਾਰੇਹੈਂ।ਚੀਨਟਟਕਾਰੇਬਧੇਲੋਹੂਕੇਪ
ਨਾਰੇਕਿਧੌਂਨਿਆਰੇਨਿਆਰੇਰਾਮਬਾਨਕਾਟਹੀਉਤਾਰੇਹੈਂ।
ਜੈਸੇਰਾਮਚੰਦਬਨਸੀਤਾਸੋਂਕਿਯੋਹੈਛਲਤੈਸੇਪਰਪੰ
ਚਕੇਊਰਾਵਰੇਬਿਚਾਰੇਹੈਂ।ਕਿਧੌਂਸਿਟਊਪਰਚਢਾਏ

ਹੈਂ ਬਾਹੁਰ ਮੂੰਡ ਜੋਰੇ ਨ ਜੁਰਤ ਜੋਰ ਰਹੀ ਹਾਥ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ॥੭੨॥
॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਏਕ ਕਹੈ ਰੋਇ ਇ ਹਾਥ ਆਸੂਨ ਸੇ ਧੋਇ
ਕਹੈ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਹੋਇ ਏਕ ਕਾਂਪ ਓਈ ਕਰਤ ਹੈਂ ॥ਏਕ
ਕਹੈ ਤੀਯ ਭਲੇ ਹਾਥ ਲੈ ਲਗਾਇ ਸੀਯ ਹਨੂਮਾਨ ਦੇ
ਖ ਏਕ ਜੀਅ ਤੇ ਡਰਤ ਹੈ ॥ਪਰੀ ਧਾਮ ਧੂਮ ਏਕ ਘੂਮ
ਘੂਮ ਪਰੀ ਭੂਮ ਦੁਖ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸਭ ਕੋਏ ਹੂੰ ਨ ਤਰਤ
ਹੈ ॥ਜੇਤੀ ਮ੍ਰਿਗਨੈਨੀ ਭਈ ਭਾਰੀ ਦੁਖ ਦੈਨੀ ਬੈਨੀ ਬੇਨੀ
ਸੋ ਅਟਕ ਗਿਰ ਪਾਛੇ ਈ ਪਰਤ ਹੈ ॥੭੩॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਸਭ ਤੇ ਦੁਖੀ ਮੰਦੋਦਰੀ ਰਹੀ ਚਰਨ ਲਪਟਾਇ ॥ਜਾ
ਤਿ ਭਾਂਤਿ ਉਪਮਾ ਭਈ ਸੋ ਅਬ ਕਹੋ ਸੁਨਾਇ ॥੭੪॥
ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਕਿਧੋ ਅਪਕੀਰਤਿ ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਰਾਵਨ
ਤੇ ਕਿਧੋਂ ਤਿਹੂੰ ਲੋਗਨ ਕੀ ਅਪਦਾਈ ਆਈ ਹੈ ॥ਕਿਧੋਂ
ਸੀਅ ਆਸ ਦੇਹ ਛੂਟੇ ਤੇ ਉਦਾਸ ਭਈ ਲੈ ਗਈ ਮੁਕ
ਤਿ ਪਾਛੇ ਮੀਚੁ ਨਿਜ ਕਾਈ ਹੈ ॥ਕਿਧੋਂ ਠਕੁਰਾਈ ਲੰਕਰ
ਈ ਤੇ ਬਿਦਾਈ ਹੋਤ ਕਿਧੋਂ ਰੀਧ ਜੋਗਨਿਨ ਜੋਗਨੀ ਪ
ਠਾਈ ਹੈ ॥ਦੇਖੋ ਜੋ ਰਘੁਰਾਈ ਜਬ ਨੀਕੇ ਠਹਿਰਾਈ ਜਸ
ਹਿ ਆਇ ਕੈ ਮੰਦੋਦਰੀ ਚਰਨ ਲਪਟਾਈ ਹੈ ॥੭੫॥
ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਕੈਤੋ ਇਨ ਪਾਇਨ ਕੇ ਦੇਵ ਲੋਕ ਲੋਕਨ ਕੇ
ਆਇ ਨਿਜ ਕਾਇ ਭੇਟ ਭੇਟ ਦੈ ਨਿਹੋਰਤੇ ॥ਆਠੋ ਲੋਕ

 ਪਾਲਨਕੀ ਸਦਾਈ ਮੁਕਟ ਮਾਲ ਲੋਟ ਬੇ ਕਰਤ ਹੀ ਨਤਾਂ
ਸੋ ਡੀਠ ਜੋਰਤੇ ਜੱਛ ਰੱਛ ਕਿੰਨਰ ਭੁਜੰਗ ਫੂਲ ਚੰਦਨ
ਸੋ ਪੂਜਤ ਹੈਂ ਸਾਂਝ ਲੌਂ ਵਡੇਈ ਭੋਰ ਭੋਰ ਤੇ ਰਾਮ ਕਵਿ ਤਾ
ਮੰਦਰ ਆਜ ਤਿਨ ਪਾਇਨ ਕੇ ਲਾਜਨ ਮਰਤ ਮਨ ਜੈਬੁਕ
ਕਰੋਰ ਤੇ ॥੭੦॥ ਮਦੋਦਰੀ ਵਾਚ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਾਂ ਦਿਨ
ਤੇ ਆਨੀ ਸੀਅ ਤਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਪਯਾਰੇ ਪੀਯ ਪੱਛ ਕੈ ਹਮਾਰੇ ਤੂੰ
ਦੁ ਦਾਹਨੇ ਨ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ਦਿਨੈ ਦਿਨ ਭਈ ਹਾਨ ਲੈਕ ਹੂੰ ਨ ਬ
ਚੀ ਕਾਨ ਮਾਨਹੁ ਸੰਭਾਰ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਸੁਖ ਲਏ ਹੈਂ ॥ ਤਬ
ਹੀ ਤੇ ਮੀਜਤ ਹੈਂ ਹਾਥਨ ਅਨਾਥ ਭਈ ਜਬ ਹੀ ਤੇ ਪ੍ਰਾਨਨਾ
ਥ ਐਸੇ ਸੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ਲੰਕ ਨ ਸੰਭਾਰਤੇ ਹੋ ਏਕੇ ਬਾਰ ਹ
ਰਤੇ ਹੋ ਨਾਥ ਮਾਸ ਲੈ ਲੈ ਗੀਧ ਗੀਧ ਗੀਧ ਗਏ ਹੈਂ ॥
੭੧॥ ਕਵਿ ਉਵਾਚ ਸ੍ਵੈਯਾ ॥ ਜੋ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰੈ ਗਢ
ਕੋ ਕੋਊ ਤੇ ਗਢ ਕੰਚਨ ਕੇ ਕਬ ਹੋਈ ॥ ਖੇਦ ਕਰੈ ਪਰਖਾ
ਗਜ ਬੀਸ ਕਹੁੰ ਸੀਧ ਬਨਾਇ ਸਕੈ ਨ ਕੋਈ ॥ ਜੀਵਤ
ਕੌਨ ਕਹੈ ਮਰ ਕੈ ਸੁਰ ਰਾਜ ਹਿ ਜੀਤ ਤ ਕੈ ਨ ਸਕੇ ਲੋਈ ॥
ਸੋ ਸਭ ਰਾਵਨ ਕੇ ਦਈ ਬੀਸ ਇਤੇ ਪਰ ਰਾਮ ਕਿਧੋ
ਭਯੋ ਸੋਈ ॥੭੨॥ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਉਵਾਚ ਸ੍ਵੈਯਾ ॥ ਤੌ
ਲਗ ਆਨ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਕਹਿਓ ਤੁਮ ਖੇਦ ਤਜੋ ਜੈਂ ਹਨਮਾਨ ਦਿਸ
ਨਿ ਹਾਰੇ ॥ ਰਾਘਵ ਬਾਨ ਤੇ ਮੂੰਡ ਕਟੇ ਧਰ ਹੈ ਸਭ ਸਾ

ਰੇ ਸਨੇਹ ਤੁਮਾਰੋ ॥ ਧਰਮ ਸੇ ਨੀਤ ਚਲੈ ਮਿਲ ਕੈ ਜਨ ੩੪੩
ਨਾਮ ਕੀ ਓਰ ਦੁਹੂੰ ਪਗ ਧਾਰੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਮੰਦੋਦ
ਰਿ ਹੈ ਜਹਿ ਸੌਂ ਕਹਿ ਕੈ ਕਪਿਰਾਜ ਪੁਕਾਰੋ ॥੭੯॥ ਸ੍ਵੈ
ਯਾ ॥ ਹੈ ਮਘਵਾ ਜਿਤ ਕੀ ਜਨਨੀ ਮੁਯ ਦਾਨਵ ਕੀ
ਤਨ ਯਾ ਪਰਧਾਨੀ ॥ ਰਾਜਤ ਹੀ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਨਾਇਕ
ਹੈ ਦਸਕੰਧਰ ਕੀ ਪਟਰਾਨੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਸੁ ਪਾਇ
ਨ ਲਾਗਤ ਦ੍ਵੈ ਕਰ ਜੋਰ ਮਹਾਂ ਬਿਲਲਾਨੀ ॥ ਰਾਵਨ
ਕੇ ਦੁਖ ਸੌਂ ਤਰਫੈ ਜਸ ਮੀਨ ਮਰੈ ਬਿਨ ਸੀਤਲ ਪਾਨੀ ॥
੮੦॥ ਸ੍ਵੈਯਾ ॥ ਨਾਇ ਰਹੇ ਰਘੁਨਾਥ ਦੋਊ ਦ੍ਰਿਗ ਨੀ
ਰ ਭਰੇ ਕਰੁਨਾ ਰਸ ਤੇ ॥ ਨਲ ਨੀਲ ਹਨੂ ਲਘੁਬੀਰ ਸੁ
ਅੰਗਦ ਮੌਨ ਭਜੀ ਠਠਕੇ ਹਸਤੇ ॥ ਰਸ ਪਾਚ ਭਏ ਰਘੁ
ਬੀਰ ਕੇ ਨੈਨਨ ਮੈ ਕਛੁ ਕਾਰਨ ਤੇ ਬਸਤੇ ॥ ਸੋਈ ਸੰਤ ਸੁ
ਨੋ ਮਨ ਲਾਇ ਸਭੈ ਉਚਰੈ ਜਿਨ ਰਾਘਵ ਕੇ ਜਸ ਤੇ ॥੮੧
॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਿਹ ਅਵਸਰ ਬ੍ਰਮਾਦਿ ਸਿਵ ਸਭ ਰਥ ਚ
ੜ੍ਹੇ ਅਕਾਸ ॥ ਜੇ ਯਹਿ ਸਭ ਜੁਗ ਹੈ ਪ੍ਰਗਟ ਜਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ
ਤਹਿ ਦਾਸ ॥੮੨॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਲਜਾ ਕੋਪ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸ੍ਰਮ
ਕਸ੍ਟ ਨੈਨਨ ਭਰੇ ॥ ਕਰੁਨਾ ਅਰੁ ਬਿਸਮਾਦਿ ਇਨ ਸੇ
ਮਿਲ ਪਾਵੇ ਭਏ ॥੮੩॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਸਿਵ ਲਛਮਨਾ ਸੁ
ਰੇਸ ਮਿਲ ਦਸਕੰਧਰ ਪਿਤਾ ਤੇ ॥ ਮੰਦੋਦਰਿ ਦੁਖ ਭੇਸ ਜ

ਐਰਸਤੇਔਕਾਰਨਗਨੇ।੯੪।।ਕਬਿਤੁ।। ।।ਜੇਈਨੈ
ਨਦੇਖਸਿਵਲਾਜਕੈਜਹਾਜਭਏਜੇਈਲਛਮਨਦੇਖ
ਕੋਪਉਛਰਤਹੈ।।ਜੇਈਇੰਦ੍ਰਭਾਨਕੈਨਿਸਾਨਸੁਨਰੀ
ਸ਼ਜਾਤਲੰਕਪਤਿਤਾਂਤੇਦੇਖਸੋਚਕੈਧਰਤਹੈਂ।।ਜੇਈਨੈ
ਨਦੇਖਕੈਮੰਦੋਦਰੀਬਿਪਤਿਕਾਲਹ੍ਵੈਕ੍ਰਿਪਾਲੁਕਰੁਨ
ਕੇਰਸਮੈਢਰਤਹੈ।।ਤੇਈਨੈਨਰਾਮਕੇਬਚੱਯਾਕਾਲ
ਧਾਮਕੇਦੈਯਾਕਵਿਕਾਮਨਾਕੇਪੂਰਨਕਰਤਹੈ।।੯੫
।।ਕਬਿੱਤੁ।। ।।ਸੋਕਭਰਭੂਈਰਘੁਬੀਰਤਿਹੂੰਲੋਕਪ
ਤਿਨੈਕਭਜੇਦੇਨਹਾਰਏਕਹੀਮੁਕਤਿਕੋ।।ਬੋਲੀਤਬਦ
ਸਰਥਨੰਦਨਅਨੰਦਮਨਭ੍ਰਮਤਿਕਰੈਯਾਹੇਬਡੈਯਾ
ਹੇਸੁਮਤਿਕੋ।।ਅਬਤੌਨਿਰਾਸਭਈਜੇਰਾਨੀਉਦਾਸ
ਭਈਏਕਆਸਜੀਓਪਾਇਪਾਂਇਰਘੁਪਤਿਕੋ।।ਆ
ਇਸਜੇਦੇਹਜੋਰੈਂਪਾਪੀਪੀਅਸੰਗਮੋਰੇਚੇਰੀਹ੍ਵੈਕੈਪਾ
ਨੀਭਰੈਂਠਾਕੁਰਭਗਤਕੋ।।੯੬।।ਸ੍ਵੈਯਾ।। ।।ਸੀਰਘੁ
ਬੀਰਹਿਭੂਲਗਈਸਬਸੋਂਟਪਕੇਦ੍ਰਿਗਊਨਭਰੀ।।ਸੁ
ਜਹਾਂਕੇਤਹਾਂਰਹਿਚਿਤ੍ਰਲਿਖੇਸਬਦੇਵਨਜੰਏਪਲਕੈਂ
ਨਪਰੀ।।ਅਲਿਕੇਸਰਿਦਿਨੇਸਕੇਊਪਰਤੌ।।ਸਦਾਗਹਿ
ਤੀਤਬਕੋਪਭਰੀ।।ਨ ਆਖੰਡਲਤੋਗਿਨਤੀਬਿਨਤੀ
ਸੁਕਰੈਕਪਿਮਤਿਭਬੀਚਖਰੀ।।੯੭।।ਕਬਿੱਤੁ।। ।।

ਜਾਂਕੀਦੇਹਛੂਟੇਬੂਟੇਦੂਤਕਹੀਮੇਰੀਜੀਤਸੁਨਕੇਪ੍ਰਤੀਤਕੋ
ਊਦੇਵਨਕਰਤਹੈਂ।ਕਹੈਸੁਰਰਾਜਹਮੈਂਆਜਤੇਸੁਨਾਵੈ
ਜਿਨਜੌਜੀਅਤਹੋਤੌਤੌਉਲਟੋਪਰਤਹੈ।ਜਾਨੈਕਮਲਾ
ਬ੍ਰਹਮਾ
ਸਨਜੋਰਾਮਗਰੁੜ੍ਹਾਸਨਹੈਤਊਸਿਵਕਾਨਨਮੈਆਨਨ
ਸਾਰਗਨ
ਧਰਤਹੈ।ਕਹੀਰਘੁਬੀਰਯਾਹਿਤਾਂਕੀਤੀਅਦੇਖੋਕਪਿ
ਇਸਤ੍ਰੀ
ਏਤੋਪਰਕਾਲਤੇਤੋਕੋਊਨਾਡਰਤਹੈ।੯੮।ਰਾਮਚੰਦੋ
ਵਾਚ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸੁੰਦਰਿਦਾਹਕਰੇਪਤਿਕੋਵਡਭਾਗਨਿ
ਸਿਸਕਾਰ
ਮੈਂਤੂੰਵਡੀਵਡਭਾਗੀ।ਸੰਗਜਰੈਜਿਨਨੀਤਨਹੀਸੁਨ
ਲੈਬਰਕੇਬਿਪਤਾਅਬਭਾਗੀ।ਸਾਚਕਹੋਂਯਹਿਬਾਤਅ
ਬੈਜਗਜੌਲਗਮੋਹਿਭਜੈਅਨੁਰਾਗੀ।ਤੌਲਗਸੀਗਬਿ
ਭੀਖਨਕੇਕਰਰਾਜਇਹਾਂਗਢਹ੍ਵੈਪਟਰਾਗੀ।੯੯।ਸ੍ਵੈਯਾ
॥ਜੋਕਛੂਅੰਕਲਿਖੇਬਿਧਨਾਤੇਈਹੋਤਹੈਸੁੰਦਰਸੋਕ
ਮਥੇਦੇਲੇਖ ਬਿਧਾਤਾ
ਨਿਵਾਰੋ।ਮੇਰੋਕਛੂਅਪਰਾਧਨਹੀਂਅਰਹੈਅਪਰਾਧਤੇ
ਆਪਵਿਚਾਰੋ।ਵਾਰਦੁ[੨]ਤੀਲੰ[੩]ਕਮੈਂਪਠਏਕਪਿਰਾਵਨਬੈ
ਰਵਿਸਾਰਸੰਭਾਰੋ।ਆਨਮਿਲੇਸਿਯਕੇਪਲਟੇਪਤਿਕੀ
ਰਤਿਰਾਜਲੈਲੰਕਸਿਧਾਰੋ।੧੦੦।ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜੇਨਕ
ਰੀਤਿਨਯੋਂਸਮਝੀਕਹਿਓਰਾਮਕੇਬੈਰੁਰਤੀਨਤੋਰੀ।ਜੇਸੇ
ਦੇਵਨਜੀਤਤਹੇਸਿਵਕੇਬਲਵੈਬਕਹਾਂਰਨਆਇਲਰੈਂ
॥ਸੁਨਭਾਮਨਿਆਪਨੀਬਾਤਹੈਆਪਨਹੀਂਕਹਤੇਅਬ
ਇਸਤ੍ਰੀ

ਲਾਜੁਮੋਰੋਨਾਤੋਭੁੱਦੂਸੋਲਾਖਸਮੁੰਦ੍ਰਕਰੋਰਤੌਭੋਰਾਕੀ
ਕੋਰਮੋਰੋਰਧੋਰੋ।੯੧।ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ।ਹੌਬਿਨਤੀਰਘੁਨੰ
ਦਨਜੂਅਪਰਾਧਛਿਮੋਸਭਰਾਵਨਕੋ।ਜਬਸੀਯਹਰੀ
ਤਬਹੀਬਿਗਰੀਤੁਮਹੋਬਿਗਰੀਨਭੁਲਾਵਨਕੋ।ਜੇ
ਈਪਾਪਦਵਾਗਨਮਾਹਿਜਰੈਤਿਨਕੇਤੁਮਹੋਘਨਸਾ
ਵਨਕੋ।ਦੁਖਸਿੰਧੁਮੈਬੂਡਰਹੇਹਮਸੇਤੁਮਸੇਪ੍ਰਭਪਾ
ਰਲੰਘਾਵਨਕੋ।੯੨।ਕਬਿੱਤੁ॥ ।ਜਾਹੀਦਿਨੋਚੋਰੀ
ਸੀਯਬੋਰੀਸੀਸਭਨਜਾਰੀਤਾਂਕੇਪਾਛੇਮੈਂਹੂਸਮਝਾ
ਇਪਰਜਾਰੀਹੈ।ਆਯੋਹਨੂਮਾਨਲੰਕਜਾਰਕੇਨਿਸੰ
ਕਜਾਰੀਪਾਉਰੋਪਅੰਗਦਭਸਮਕਰਡਾਰੀਹੈ।ਜਾਨ
ਕੀਬਚਨਉਲਕਾ[ਅੰਗਾਰੇ]ਲਿਪਟਜਾਰੀਔਰਕੀਓਨਸਹਾਇ
ਸਿਟਵੋਸੈਤੂਭਸਮਾਰੀਹੈ।ਰਾਮਬਾਨਕਾਟਡਾਰੀਪਾਇ
ਨਕੀਬਲਹਾਰੀਤਾਪਰਕਹਤਹੈਜਰੀਅਟੈਉਘਾਰੀ
ਹੈ।੯੩।ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ।ਤੇਜਤੇਕੋਊਨਬੋਲਸਕੈਘਰਸੋ
ਹੂਗਯੋਸਭਕੇਭ੍ਰਮਤੋ।ਸੁਬਿਭੀਖਨਸੋਂਖਗ[ਪੰਛੀ]ਆਨਮਿ
ਲ੍ਯੋਤਜਲੰਕਪਤੀਬਿਖਕੇਦ੍ਰੁਮਤੋ।ਸਿਯਦੀਪਸੋਪ੍ਰੀ
ਤਪਤੰਗਕਰੈਪਤਪ੍ਰਾਨਬਚੇਤਬਕੌਨਮਤੋ[ਬੁੱਧਿ]।ਪਿਯਕੇ
ਸਭਜਾਨਤਹੈਪ੍ਰਭਜੂਅਬਰਾਵਨਕੀਗਤਿ[ਪਤੀ]ਹੈਤੁਮਤੇ
।੯੪।ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ।ਜੋਸਿਯਚੋਰੀਲਈਤੋਕਹਾਂਅਰ

ਬੈਰ ਕੀਓ ਤਿਤੇ ਕਹਾਂ ਬਿਗਰਯੋ ਹੈ ॥ ਐਸੇ ਜੂ ਕਹੀ ਸੁਨਾਇ ਕੈ ਬਿ
ਗੀਤੇ ਕਹਾਂ ਭੁਜ ਲੈ ਕਰਵਾਰ ਲਰਯੋ ਹੈ ॥ ਯਾ ਭਨ ਮੈ ਮੇ
ਰੇ ਨੈਨਨ ਤੇ ਪਲ ਪਾਛੈ ਕੋ ਪਾਉਂ ਨ ਨੈਕੁ ਟਰਯੋ ਹੈ ॥ ਧੀਨ
ਸਬੈ ਅਗਿ ਰਾਵਨ ਕੇ ਜੈਨ ਮੇ ਪਗ ਤੇ ਮੁਖ ਫੇਰ ਧਰਯੋ
ਹੈ ॥੯੫॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ਰਾਮ ਕੀ ਰਜਾਇ ਪਾਇ ਹਨੂਮਾ
ਨ ਕੀ ਸਹਾਇ ਚੌਂਪ ਸੋਂ ਚਿਤਾ ਬਨਾਇ ਰਾਵਨ ਕੀ ਦੇਂਹ ਕੋ
ਤਾਂ ਪਰ ਲੈ ਧਰੀ ਫੂਕ ਦੀਨੀ ਤੇਰੀ ਘਰੀ ਦੇਵ ਕਹੈ ਭਲੀ
ਕਰੀ ਦ੍ਰਿਗ ਦੇਖੈ ਭੂਰ ਭੇਹ ਕੋ ॥ ਐਸੀ ਪਰਜਰੀ ਅਜਹੂ
ਲੌਂ ਹੈ ਸੁਹਰੀ ਮਾਨੋ ਪ੍ਰਗਟੈ ਜਨਾਵਤ ਹੈ ਸੀਤਾ ਕੇ ਸਨੇਹ
ਕੋ ॥ ਪਰੈ ਕੋਟ ਮੇਹ ਤਊ ਜਰੈ ਲੋਹ ਦੇਹ ਕੀਏ ਹੀਏ ਕੇ ਹੁਲ
ਸ ਤੇ ਨ ਮਿਲੀ ਜਾਇ ਖੇਹ ਕੋ ॥੯੬॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਤਬ
ਲਛਮਨ ਹਨੁਮਾਨ ਰਾਮ ਰਜਾਇਸ ਪਾਇ ਕੈ ॥ ਕੀਨੋ ਰ
ਬਕ ਪਲਾਨ ਜਨਕ ਸੁਤਾ ਜਿਹ ਬਨ ਬਸੈ ॥੯੭॥ ਕਬਿ
ਤੁ ॥ ਜਾਇ ਸਿਰ ਨਾਇ ਕਹਯੋ ਚਲੋ ਸੀਅ ਮਾਇ ਧਾ
ਇ ਦੇਖੋ ਰਾਮ ਪਾਇ ਸਤਭਾਇ ਨਿਰਮਲ ਸੋਂ ਹੋ ਜੂ ਲੀ
ਕਰਾਇ ਰਨ ਜੂਝਯੋ ਅਰਰਾਇ ਜਸ ਦੁੰਦਭੀ ਬਜਾਇ
ਰਘੁਰਾਇ ਜੀਤੇ ਬਲ ਸੋਂ ॥ ਕਹੀ ਨ ਬਨਾਇ ਕੈ ਹੈ ਸੋਚ
ਨ ਲਗਾਇ ਚਿਤ ਸਭ ਸੋਂ ਕਹਤ ਆਜ ਛੂਟੇ ਕਲਕਲ
ਸੋਂ ॥ ਲੈ ਚਲੇ ਲਵਾਇ ਕਵਿ ਰਾਮ ਬਲਿ ਜਾਇ ਛਬਿ ਰ

ਹੀ ਛਿਤ ਛਾਇ ਨਖ ਚੰਦ੍ਰ ਕਾ ਕੀ ਛਲਿ ਸੋ ॥੯੮॥ ਸ੍ਵੈਯਾ
॥ ਮੋਰ ਚਲੇ ਅਲਿ ਕੈ ਅਹਿ ਜਾਨ ਚਕੋਰ ਚਲੇ ਮੁਖ
ਜਾਨ ਸਸੀ ॥ ਦ੍ਰਿਗ ਦੇਖ ਸਰੋਜਨ ਤੇ ਸੁ ਬੁਰੇ ਮਧੁ ਪਾਵ
ਲ ਸੀਯ ਕੇ ਸੰਗ ਧਸੀ ॥ ਸੁਨਿ ਪਾਇਨ ਨੂਪਰ ਕੀ ਧੁਨਿ
ਸੋਂ ਮਿਲ ਹੰਸ ਚਲੇ ਜਿਯ ਮੈ ਜੁ ਬਸੀ ॥ ਅਜਹੂੰ ਜੀਯ ਲ
ਖ ਸੰਕੋਚਨ ਸੌਂ ਤਊ ਦਾਮਨਿ ਕੇ ਰਦ ਪੰਤ ਹਸੀ ॥੯੯॥ ਸ੍ਵੈ
ਯਾ ॥ ਜੋ ਕਹਿਹੈ ਰਘੁਬੀਰ ਚਿਤੈ ਮੁਹਿ ਤੈ ਬਨ ਮੈ ਮ੍ਰਿਗ
ਕਾਜ ਪਠਾਏ ॥ ਔਰ ਇਤੈ ਪਰ ਰੇਖ ਮਿਟਾਇ ਕੈ ਭੀਖ ਦ
ਈ ਤੌ ਇਤੇ ਦੁਖ ਪਾਏ ॥ ਤੌ ਜਮ ਕੇਹਰ ਕੇ ਹਨੂਮਾਨ ਏ ਪ੍ਰਾ
ਨ ਕੁਰੰਗ ਸੀਯਾ ਹੈ ਬਨਾਏ ॥ ਜਾਨਤ ਹੌਂ ਕਛੁ ਹੈ ਬਿਪਰੀ
ਤ ਜੁ ਮੋਹਿ ਬੁਲਾਵਨ ਆਪਨ ਆਏ ॥੧੦੦॥ ਸ੍ਵੈਯਾ ॥
॥ ਤੌ ਸਤ ਤੇ ਸਤ ਜੋਜਨ ਸਿੰਧੁ ਤੈ ਫਾਂਧ ਪਯੋ ਪੌਰ ਠੇਕ ਜ
ਰਾਯੋ ॥ ਤੌ ਸਤ ਤੇ ਸਸਿ ਸੂਰ ਫਿਰੇ ਨਭ ਸੇਸ ਧਰੀ ਛਿਤ
ਖੇਦ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ਤੌ ਸਤ ਤੇ ਰਨ ਕੋਪ ਚਢੇ ਸੁਨ ਜਾਨਕੀ ਰ
ਵਨ ਮਾਰ ਗਿਰਾਯੋ ॥ ਤੌ ਹਿਤ ਤੇ ਬੋਲਤ ਹੈ ਦਸ ਪੌਨ ਸੁ ਦ
ਸਰਬੀ ਲੰਘ ਬਾਰਧ ਆਯੋ ॥੧੦੧॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ॥ ਤੇ
ਰੇ ਬਿਛੁਰੇ ਤੇ ਔਰ ਬਿਛੁਰੀ ਸੀ ਸਾਤ ਤੀਯ ਰਾਵਨ ਕੇ ਮ
ਰਤ ਹੀ ਸਾਤੇ ਭੂਰਿ ਆਈ ਹੈ ॥ ਲਾਜ ਰਾਖੀ ਨੈਨਨ ਪ੍ਰ
ਬੀਨਤਾ ਸੁ ਬੈਨਨ ਮੈ ਗ੍ਰੀਵ ਕਰ ਸੰਕੁਚ ਉਦਾਰਤਾ ਬ

ਸਾਈਹੈ॥ਸੋਭਾਅੰਗਅੰਗਬ੍ਰਿਧਿਕੀਨ੍ਹੀਅਖੀਆਂ
ਜੋਭੁਜਦੰਡਨਮੈਂਸੂਰਤਾਸਮਾਈਹੈ॥ਜੈਤ੍ਰਤੂਕਹੈਮੋਕੋਂਨ
ਉਰਕਹਾਂਰਘੁਬੀਰਮਨਤਾਂਕੀਓਰਨੈਨਭੂਰਦੇਖਨੇ
ਨਪਾਈਹੈ॥੧੦੨॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜੌਂਦਧਿਪੈਹਨੂਮਾਨ
ਕਹੀਤਊਸੀਅਜੀਅਕੇਨਮਿਟੈਖਟਕੋ॥ਜਬਹੀਕਛੁ
ਰਾਵਨਕੀਚਲਹੈਤਬਹੀਮਨਮਾਨਕਹੈਚਟਕੋ॥ਬਨ
ਕੰਟਕਕੁੰਜਬਿਹਾਰਨਮੈਭਯੋਜਾਨਕੀਪ੍ਰਾਨਮਹੀਪਟ
ਕੋ॥ਕਬਿਰਾਮਚਲੈਨਠਠਕੈਸਕੁਚੈਸੁਭਯੋਤਨਅਜ
ਬਨਟਕੋ॥੧੦੩॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਦੂਰਤੇਰਾਮਦਿਵਾਕਰ
ਦੇਖਭਏਸਿਅਕੇਦ੍ਰਿਗਕੰਜਸੋਸੌਂਹੈ॥ਸ੍ਯਾਮਘਟਾਅੰ
ਗਅੰਗਨਸੋਂਕਿਧੋਂਚਾੜ੍ਹਿਮੋਰਮਹਾਂਲਲਚੌਹੈ॥ਨੈਨ
ਸਰੋਜਨਿਹਾਰਤਹੀਤੇਈਭ੍ਰਿੰਗਕਿਧੋਂਉਨਮਤ੍ਰਿਧਸੈਂਹੈ
॥ਪੂਰਨਤਾਮੁਖਚੰਦਬਿਲੋਕਚਕੋਰਕਿਧੋਂਚਿਤਿਕੇਚ
ਪਲੌਹੈ॥੧੦੪॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਜਾਨਕੀਓਰਨਿਹਾਰਤਹੀਰ
ਘੁਬੀਰਕੇਨੈਨਭਏਸੁਰਸੌਂਹੈ॥ਔਰਜਿਤੇਭਟਹੈਂਸਭ
ਕੇਦ੍ਰਿਗਸੀਲਰਹੇਕਿਧੋਂਭੂਮਿਧਸੈਂਹੈ॥ਕੈਪ੍ਰਗਟੀਅਹਿ
ਬਾਸਕਕੀਕਿਧੋਂਕੰਜਪਰੇਛਿਤਮੈਂਬਿਗਸੌਂਹੈਂ॥ਔਰਭ
ਲੀਉਪਮਾਕਬਿਰਾਮਨਿਛਤ੍ਰਮੈਨੇਜਲਮਾਹਿਲਸੌਂਹੈ
॥੧੦੫॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸੀਰਘੁਬੀਰਕਹੀਮੁਸਕਾਇਕੈਸੁ

ਨਾਇਕੈ ਲੋਗਨ ਕੇ ਸਿਯ ਸੌ ॥ ਜਬ ਬੋਲੈ ਨਹਿ ਆਗ ਪ੍ਰਵੇ
ਸ ਕਰੈ ਤਬ ਬੋਲੈ ਨ ਗਿਲਾਨਿ ਮਿਟੈ ਜਿਯ ਸੌ ॥ ਧਰ ਸੀਸ
ਲਈ ਸੁ ਕਰੈ ਅਬ ਹੀਂ ਸਿਰ ਨਾਇ ਕਹ੍ਯੋ ਅਪਨੇ ਪਿਯ
ਸੌ ॥ ਅਬ ਔਰ ਕੀ ਕੌਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰੈ ਜਬ ਰਾਮ ਸੇ ਆ
ਨ ਕਹੈ ਤ੍ਰਿਯ ਸੌ ॥੧੦੬॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ॥ ਅਬ ਤੈ ਕਰੌ ਪ੍ਰ
ਵੇਸ ਰਾਮ ਰਜਾਇਸੁ ਪਾਇ ਕੈ ॥ ਸਾਖਿ ਸਮੀਰ ਦਿਨੇਸ
ਪਤਿ ਬ੍ਰਤਿ ਅਤਿ ਪੂਰੇ ਸਦਾ ॥੧੦੭॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ॥ ਹਨੂ
ਮਾਨ ਤਬ ਯੌਂ ਕਹੀ ਜਾਨਤ ਹੌਂ ਕਿਹ ਹੇਤ ॥ ਕੀਚਨ ਦੇਹ ਸਿ
ਯਾ ਹੁਤੀ ਕੁੰਦਨ ਸੀ ਕਰ ਲੇਤ ॥੧੦੮॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ॥ ਹਾਥ
ਨ ਜੋਰ ਕਹੀ ਸਿਯ ਜੂ ਤਬ ਪਾਵਕ ਕੋ ਸਿਰ ਨਾਇ ਕੈ ਐ
ਸੀ ॥ ਜੌ ਰਘੁਬੀਰ ਬਿਨਾ ਜਿਯ ਮੈ ਸੁਪਨੇਹੂ ਮੈ ਮੂਰਤਿ
ਔਰ ਹੈ ਬੈਸੀ ॥ ਤੌ ਮਮ ਅਗਨਿ ਜਾਰ ਪਿਤ੍ਰਾ ਤੂ ਹੈ ਰਾਮ
ਕੀ ਸੌਹ ਰੇ ਕਾਨ ਹੈ ਕੈਸੀ ॥ ਜੋ ਪਤਿ ਪਾਇਨ ਸੌਂ ਰਤਿ ਹੈ ਤੌ
ਸਰੋਜ ਸੀ ਰਾਖ ਸਰੋਵਰ ਜੈਸੀ ॥੧੦੯॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ॥
ਸਿਵ ਬਿਰੰਚ ਦੇਖਤ ਸਬੈ ਸੁਰ ਗਨ ਅਰ ਸੁਰ ਰਾਇ ॥
ਅਗਨਿ ਲਪਟ ਮੈ ਲਪਟ ਜੀ ਗਈ ਸੀਆ ਲਪਟਾ
ਇ ॥੧੧੦॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ॥ ਜਦਪਿ ਆਨ ਕਹੀ ਨਭ ਮੈ ਸੁਰ
ਪ੍ਰਤਿ ਫਨੀਪਤਿ ਬੇਦ ਮਈ ॥ ਤਿਹੂੰ ਲੋਗਨ ਮੈ ਜੈ ਰਮਾ ਔ
ਉਮਾ ਸੋਈ ਜਾਨਕੀ ਹੈ ਨਹਿ ਬਾਤ ਨਈ ॥ ਅਰ ਆਪਨ ਸੋ

ਨਤੇਪੈਪਿਯਕੀਤਊਬਾਤਕਛੂਸਮਝੀਨਗਈ॥ਕਪਿ
ਭੀਰਪਰੀਰਘੁਬੀਰਤਊ ਸਿਜਆਗਮੈਆਗਮਿ
ਲਾਇਲਈ॥੧੧੧॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮਰਜਾਇਸਤੇ
ਪਹਿਲੇਗਿਰਕੰਚਨਤੇਜਨਰਾਸਲਈ॥ਘਰਆਇ
ਕੈਲੀਕਰਚੀਭੁਚਸੈਂਤਿਹੁਲੋਕਨਤੇਤਿਨਭਾਂਤਨਈ॥
ਤਬਦੇਖਪ੍ਰਸੰਨਭਏਰਘੁਬੀਰਸੁਰੀਝਕੈਤਾਹਿਸੁਮੇ
ਖਦਈ॥ਜਨਰਾਘਵਰਾਵਨਚੋਰਸੁਨਾਰਤੇਚਾਸਨੀ
ਸੀਸਿਯਤਾਇਲਈ॥੧੧੨॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਸੀਯਹੁ
ਤਾਸਨਮਾਹਿਪ੍ਰਵੇਸਕਿਯੋਜਬਰਾਮਰਜਾਇਸਪਾ
ਈ॥ਜਾਨਤਹੋਂਇਹਕਾਰਨਕੈਨਭਲੀਉਪਮਾਕਵਿ
ਰਾਮਬਨਾਈ॥ਜਾਨਕੀਤੇਬਿਛੁਰੇਬਿਰਹਾਗਨਹੀ
ਜਿਯਤੇਜਨਬਾਹਰਆਈ॥ਰਾਵਨਮਾਰਬਿਦਾਰਦਿ
ਯੋਅਬਤੇਪਗਛ੍ਵੈਕਰਹੋਇਬਿਦਾਈ॥੧੧੩॥ਸਵੈਯਾ॥
ਜਾਨਕੀਸੀਲਤੇਤੇਜਤੇਤੇਜਭਯੋਉਤਪਾਵਕਕੋਅ
ਤਿਪੀਰੋ॥ਪਾਇਨਲਾਗਕਰੀਬਿਨਤੀਤੁਮਹੋਜਗਮਾਤ
ਪਿਤਾਰਘੁਬੀਰੋ॥ਮੋਪਰਆਜਕਰੋਤੁਮਕੋਪਕਪੂਰਬ
ਟੀਰਸਮੀਰਤੇਸੀਰੋ॥ਜਾਨਤਲੋਗਸਿਯਾਵਿਬਲੋਤ
ਸੁਆਗਕੇਆਨਪਰੀਦੁਖਭੀਰੋ॥੧੧੪॥ਕਬਿਤ੍ਤ॥
ਆਗਤੇਨਿਕਸਆਈਆਗੇਜੇਤਸੇਸਵਾਈਰੀਝੇ

ਮਨੀ

ਰਘੁਰਾਈ ਮਨ ਭਾਈ ਬਿਨ ਖੇਦ ਸੋਂ ਆਨੇ ਪ੍ਰਾਨ ਦਾਇ
ਨੀ ਗਵਾਈ ਮੂਨ ਆਈ ਆਜ ਕਿਧੌਂ ਰਾਜ ਤੀਨ ਲੋਕ
ਪਾਯੋ ਰਿਪੁ ਛੇਦ ਸੋਂ ਨਾਨਾ ਚਿਤ ਚਾਇਨ ਸੋਂ ਵੈਸੇ ਈ ਸੁ
ਭਾਇਨ ਸੋਂ ਰਾਮ ਚੰਦ ਪਾਇਨ ਸੋਂ ਲਾਗੀ ਏਕ ਭੇਦ ਸੋਂ।
ਮਿਲੇ ਮੀਤ ਮੀਤਾ ਜੈਸੇ ਧਨੀ ਸੋਂ ਦੌਰ ਨੀਤਾ ਤੈਸੇ ਰਾਮ ਮਿ
ਲੀ ਸੀਤਾ ਜੈਸੇ ਗੀਤਾ ਮਿਲੀ ਬੇਦ ਸੋਂ।੧੧੫। ਦੋਹਰਾ
।ਜਬ ਨਾਰਾਇਨ ਲੱਛ ਤਬ ਹਰਿ ਸੰਗ ਰੁਕਮਨ ਹੋਇ
।ਜਬ ਰਘੁਪਤਿ ਤਬ ਜਾਨਕੀ ਨਏ ਨਉਪਜਤ ਦੋਇ
।।੧੧੬।। ਸੋਰਠਾ।। ।ਹਾਥ ਜੋਰ ਸਿਰ ਨਾਇ ਤਬ ਲਛ
ਮਨ ਬਿਨਤੀ ਕਰੈ। ਦਈ ਲੰਕ ਰਘੁਰਾਇ ਰਾਵਨ ਕੇ
ਧਨ ਲੀਜੀਏ।੧੧੭। ਰਾਮ ਚੰਦੋ ਵਾਚ। ਸੋਰਠਾ।। ।।
ਜੋ ਰਿਪੁ ਜੀਤੀਏ ਜਾਇ ਸੂਰ ਕਹਾਵੈ ਜਸ ਬਢੈ। ਤੁ ਬਕੀ
ਜੀਏ ਸਹਾਇ ਤਾਕੋ ਕਛੂ ਨ ਲੀਜੀਏ।੧੧੮। ਸੋਰਠ
।ਕਪਿ ਗਨ ਸੰਗ ਲਵਾਇ ਚਲੇ ਬਿਭੀਖਨ ਪਾਇ
ਤੁਰਾ ਜਸ ਦੂੰਦਭੀ ਬਜਾਇ ਲਛਮਨ ਸੀਆ ਸਾਤ
ਚਲੇ।੧੧੯। ਕਬਿੱਤੁ।। ।ਜੈਸੇ ਦਾਨ ਕੀਰਤ ਸੁਮਾਸ
ਰਿਤ ਪ੍ਰੀਤ ਚਿਤ ਜੈਸੇ ਰਤਿ ਕਾਮ ਕਾਟਿ ਰਾਮ ਨਿਧਿ ਭਾਗ
ਸੋਂ। ਜੈਸੇ ਅਰਬ ਬਾਨੀ ਮਹਾਂ ਭੂਤ ਸੋਭਵਾਨੀ ਸਿੰਧੁ ਗੀ
ਰਾਚੰਦ ਚਾਂਦਨੀ ਜੈਸੇ ਮਨਿ ਸੇਖ ਨਾਗ ਸੋਂ। ਜੈਸੇ ਧਰਮ

ਨੀਤ ਭਲੇ ਸਾਹਿਬ ਬਸੀਠ ਤੈਸੇ ਅਜ ਮਿਲੀ ਜਾਨਕੀ
ਜੂ ਆਪਨੇ ਸੁਹਾਗ ਸੋਂ ਬੈਠ ਕੇ ਬਿਵਾਨ ਗੀਰਵਾਨ ਭ
ਲੇ ਸੀਯ ਰਾਮ ਜੈਸੇ ਕਰਤਾਲ ਮਿਲੇ ਤਾਲ ਭਲੇ ਰਾਗ ਸੋਂ
॥੧੨੦॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਭਲੇ ਰਿਪੁ ਜੀਤ ਕਰੀ ਰੀਤ ਸਭ ਸੂ
ਰਨ ਕੀ ਜਾਨਕੀ ਲੈ ਸੰਗ ਮਾਨੋ ਪ੍ਰਾਨ ਸੇ ਛਡਾਇ ਕੈ॥ ਸੀ
ਆ ਸੋ ਕਹਤ ਦੇਖ ਆਯੋ ਵਹਿ ਠੌਰ ਜਹਾਂ ਲਛਮਨ ਇੰਦ੍ਰ
ਜੀਤ ਮਾਰਯੋ ਹੈ ਰਿਸਾਇ ਕੈ॥ ਇਹਾਂ ਨਾਗ ਫਾਸ ਪਰੀ ਇਹਾਂ
ਹਨੂਵੰਤ ਬੀਰ ਗਿਰਯੋ ਮੇਰੋ ਬੀਰ ਮੋਕੋ ਦੀਓ ਹੈ ਜਿਵਾਇ ਕੈ
॥ਇਹਾਂ ਕਾਹੂ ਮਾਰੇ ਦਸ ਕਾਟੇ ਲੰਕ ਰਾਇ ਹੂੰ ਕੇ ਕਹੀ ਰਘੁਰ
ਾਇ ਬਾਤ ਨੀਕੇ ਸਰਮਾਇ ਕੈ॥੧੨੧॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਸੰਗ ਸੀ
ਯ ਬੀਰ ਐਸੇ ਸਮੀਰ ਸੁਤ ਅੰਗਦ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਜਾਮਵੰਤ ਕਪਿ
ਮੰਡਲ ਹੁਲਾਸ ਕੀ॥ ਸੇਵਕ ਕੇ ਤਤਛਿਨ ਬਿਭੀਖਨੋ ਸੈਨ
ਲ ਨੀਲ ਪਲਟੀ ਮੈ ਕਰੈ ਜੋਰ ਭੂਜ ਰਾਮ ਸ੍ਵਾਸ ਕੀ॥ ਸ
ਬੈ ਬਡਭਾਗੀ ਅਨੁਰਾਗੀ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇ ਨੀਕੇ ਦਾਇਨੇ ਸੋ
ਬਾਤ ਕਰੈ ਸਬ ਕੇ ਬਿਲਾਸ ਕੀ॥ ਚਲੇ ਉਪਰ ਧਾਮ ਨੇ ਪੌ
ਧ ਲਗੀ ਆਨੰਦ ਕੀ ਔਧ ਆਇ ਗਈ ਔਧ ਗਈ
ਬਨ ਬਾਸ ਕੀ॥੧੨੨॥ ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਦੂਰ ਤੇ ਦੇਖ ਬਸਿਸ
ਟ ਕਹੀ ਨਭ ਮੰਡਲ ਰਾਮ ਅਖੰਡਲ ਆਏ ਹੋ ਲੋਗ ਸਭੈ
ਮਿਲ ਧੌਏ ਨਿਰਖੇ ਸਸਿ ਸੋ ਦ੍ਰਿਗ ਪੂਜ ਚਕੋਰ ਲਗਾਏ॥

ਆਪਨਹੀਮਨਭਾਵਨਸੋਂਜਨੁਸਾਵਨਚਾਤ੍ਰਿਕਮੋਰ
ਜਿਆਏ॥ਰਾਘਵਰਾਮਸਿਯਾਪਤਿਸ੍ਰੀਪਤਿਸੋਂਸਭ
ਕੇਮੁਖਕੰਜਸੁਹਾਏ॥੧੨੩॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮਬਸਿ
ਸਟਕੇਪਾਇਪਰੇਮਿਲਬੈਠਭਲੀਰੁਚਿਸੋਂਪਗਧੋਏ
॥ਭੂਪਤਿਕੀਬਿਪਰੀਤਿਕਥਾਸੁਨਕੈਉਮਡੇਜਲਨੈਨ
ਸਮੋਏ॥ਸਿੰਧੁਧਰਾਧਰਨਾਗਨਦੀਬਿਨਬੋਹਤ੍ਰਜੇ
ਪਾਹਿਲੇਹਮਜੋਏ॥ਦੇਖਤਸ੍ਰੀਗੁਰਪਾਇਨਕੇਪਲਮੇ
ਵਿਸਰੇਪ੍ਰਭੁਜੂਦੁਖਖੋਏ॥੧੨੪॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਕੇਕਈ
ਨੰਦਨਦੂਰਤੇਆਨਪ੍ਰਨਾਮਕਿਯੋਦੁਖਨੈਨਬਹਾਏ॥ਮੂੰ
ਡਜਟਾਨਖਭੇਸਤਪੋਧਨਭੂਪਤਿਤ੍ਰਿਯਸਬੈਪਗਲਾ
ਏ॥ਸ੍ਰੀਰਘੁਬੀਰਲਗਾਇਰਹੇਛਤੀਆਂਮੁਖਚੂੰਬ
ਕਛੁਮੁਸਕਾਏ॥ਦੇਖਬਿਭੀਖਨਔਰਸੁਗ੍ਰੀਵਨਕੀ
ਦ ਉਠੀਬਹੁਤੈਸਰਮਾਏ॥੧੨੫॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਐ
ਸੀਏਭਾਂਤਿਸਬੈਮਿਲਕੈਰਘੁਬੀਰਸੁਕੇਕਈਕੇ
ਘਰਆਏ॥ਪਾਇਗਹੇਸੀਯਬੀਰਸਮੇਤਕਹੇਸਭ
ਅੰਗਨਆਜਸੁਹਾਏ॥ਤ੍ਰਾਤਭੁਜੇਅਰਿਨੀਸੁਨਮਾ
ਤ੍ਰਕਿਯੋਹਿਤਤੈਬਨਬਾਸਪਠਾਏ॥ਦੇਹਛੁਟੈਸਭਕੀ
ਜਗਮੈਜਸਲੈਨਚਲੇਨਰਤੇਪਛਤਾਏ॥੧੨੬॥ਕ
ਬਿੱਤ॥ ॥ਪੂਰਨਪਵਿਤ੍ਰਚਲੇਮਿਲਨਸੁਮਿਤ੍ਰਾਜੂਕੇ

ਲੋਚਨਬਿਹੀਨਾਕਰਕਰੈਂਡਗਡਗਮੈ॥ਤਿਨਹੂੰਤੇਰਾਮ
ਕਟਿਵਾਰਫੇਰਡਾਰੇਤਨਪ੍ਰੇਮਜਲਆਸੂਨਸੋਂਕੀਨਿ
ਕੀਚਮਗਮੈ॥ਜਾਇਬਿਪਾਇਨੇਹੁਬਹੁਤੈਜਨਾਇ
ਪ੍ਰਭੁਜਾਨਕੀਸਮੇਤਸੀਸਰਹੇਧਰਪਗਮੈ॥ਰਾਮਬ
ਛਮਨਜੂਕੇਗੀਲੇਪਾਉਦੇਖਕਸੇਸੁਰਸੁਤਿਜਨਨੀ
ਨਜਨੇਔਰਜਗਮੈ॥੧੨੭॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਜੌਲੌਰਘੁ
ਬੀਰਮਾਤਮੰਦਰਲੌਜਾਹੀਜਾਹਤੌਲੌਂਤੌਸਭਿਛਕਨਰ
ਹੀਹੈਨਵਾਨਕੀ॥ਭੂਖਨਪਟੰਬਰਉਤਾਰਸਭਵਾਰਦੀ
ਨੇਕਹਤਕੌਸਲਿਆਆਜਮੇਰੇਕੌਨਮਾਨਕੀ॥ਆਰਤੀ
ਬਨਾਇਤਿਨਪੌਰਹੀਮੈਆਇਲੀਨੇਆਜਤੌਸਪੂਤੀ
ਭਈਦੇਖਗਤਿਭਾਨਕੀ॥ਪਾਇਤੇਉਠਾਇਮੁਖਚੂੰਬ
ਪਾਨੀਪੀਓਵਾਰਛੋਨਦੇਉਗੋਦਲੇਕੈਬੀਚਦੀਨੀਜਾਨ
ਕੀ॥੧੨੮॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮਕੇਦੇਖਬੇਕੋਸਖੀਆਂਉ
ਮਡੀਘਨਜੋਸੰਗਆਨੰਦਜੀਕੋ॥ਰੂਪਨਿਹਾਰਸਬੈ
ਬਲਜਾਹਿਵਹਿਆਨਹੂਘੂਟਤਘੂਟਅਮੀਕੋ॥ਖੀਝ
ਕਹੈਂਤਿਨਸੋਂਜਨਨੀਮੋਹਿਬਾਰਨਦੇਹਦੀਆਸਖਿਪੀ
ਕੋ॥ਤੌਲਗਦੇਖਨਦੇਉਨਕਾਹੂਕੋਜੌਲਗਨੈਨਸਿਰਾ
ਤਨਜੀਕੋ॥੧੨੯॥ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਗਾਉਕੀਲੁਗਾਈਲੈ
ਲੈਆਵਤਬਧਾਈਤਿਨਕੀਅਸੀਸਲੈਲੈਸੀਸਸੋਂ

ਗੁਨੀ ਧਰੱਤ ਹੈ॥ ਏਕਨ ਕੇ ਦਾਨ ਸਨਮਾਨ ਦੈ ਦੈ ਏਕ
ਨ ਕੇ ਏਕਨ ਕੇ ਪਾਂਇ ਪਰ ਬਿਦਾਈ ਕਰਤ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਾਨ ਨ
ਸਮੇਤ ਵਾਰ ਡਾਰੇਂ ਰਾਮਚੰਦ ਪਰ ਜੇਕ ਜੋਈ ਸੋਈ ਦੈ ਦੈ
ਦੁਖ ਕੋ ਹਰਤ ਹੈ॥ ਔਰ ਕੀ ਚਲਾਵੈ ਕੌਨ ਵਾਰਤ ਹੈ ਰਾਈ
ਲੋਨ ਮੇਰੀ ਡੀਠ ਲਾਗੈ ਜਿਨ ਜੀਅ ਮੈ ਡਰਤ ਹੈ॥੧੩੦
॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਭੌਨ ਤੇ ਨਿਕਸ ਆਇ ਰਾਜ ਮੰਡਲੀ
ਬਨਾਇ ਕੀਨੋ ਅੰਭਿਖੇਕ ਰਿਖ ਮੰਡਲ ਬਿਚਾਰ ਕੈ॥
ਛਤ੍ਰ ਧੁਜਾ ਚਾਮਰ ਬਿਜਨ ਲੈ ਕੈ ਬੀਰ ਸਭ ਰਾਜ ਕੋ ਸਿ
ਘਾਸਨ ਬਿਰਾਜੇ ਅਰਿ ਮਾਰ ਕੈ॥ ਦੁੰਦਭੀ ਬਜਾਇ ਸੁਰ
ਫੂਲ ਜੁ ਵਰਖਾਇ ਫੂਲ ਸੂਲ ਮਿਟੀ ਸਬਹੀ ਕੀ ਫੂਲ ਨਰ
ਨਾਰਿ ਕੈ॥ ਰਾਮਚੰਦ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੇ ਰਾਜ ਕੇ ਸਮਾਜ ਦੇਖ ਅ
ਜਤਾ ਤੇ ਰਾਮ ਕਵਿ ਪ੍ਰਾਨ ਦੀਨੇ ਵਾਰ ਕੈ॥੧੩੧॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥
॥ਕਹੈ ਰਘੁਰਾਈ ਸੁਨ ਭ੍ਰਾਈ ਹੋ ਭਰਤ ਰਾਇ ਕੌਨ ਕੇ
ਨ ਕੌਹੈ ਉਪਕਾਰ ਕੀਏ ਰਾਜ ਕੋ॥ ਸੀਤਾ ਸੋਧ ਲਿਆਇ ਸਿ
ਧੁ ਪਾਰ ਕੈ ਬਨਾਇ ਗੈਲ ਜੋ ਆਏ ਲਛਮਨ ਜੂ ਕੇ ਏਤੇ
ਖਤੇ ਕਾਜ ਕੋ॥ ਨੀਲ ਨਲ ਹਨੂਮਾਨ ਅੰਗਦ ਸੇ ਜਾਮਵ
ਨ ਏਈ ਹੈਂ ਜਿਤੈਆ ਸਭ ਰਾਵਨ ਸਮਾਜ ਕੋ॥ ਭਾਂਤੇ ਹਮ
ਇਨ ਕੇ ਰਿਣੀ ਹੈਂ ਅਜਹੂੰ ਲੌ ਬੀਰ ਬੋਲਨ ਹਾਰੇ ਲਉ
ਠਤ ਮਾਰੇ ਲਾਜ ਕੋ॥੧੩੨॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਦੇਸਨ ਦੇਸ

ਤੇ ਆਏ ਨਰੇਸ ਸਭੈ ਰਘੁਬੀਰ ਕੇ ਪਾਂਇ ਪਰੋ ।ਫਿਰ ਬਾਰ ਰੁ.ਪ੮
ਪਿ ਬਿਦਾ ਕਰ ਆਨੰਦ ਸੋਂ ਦੁਖ ਸੂਖ ਗਏ ਸੁਖ ਹੋਤ ਹਰੋ ।
ਕਪਿਮੰਡਲ ਔਰ ਬਿਭੀਖਣ ਕੇ ਰਥ ਬਾਰਣ ਦੈ ਮਨ ਪੂੰ
ਜ ਖਰੋ ।ਕਹਿ ਰਾਮ ਸ੍ਰੀਰਾਮ ਕੇ ਸੇਵਕ ਭੀ ਜੁਗ ਚਾਰਨ
ਮੈ ਕਰੋ ਕੌਨ ਤਰੋ ॥੧੩੩॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਰਾਮ ਭਗਤਿ
ਰਸ ਹੋਇ ਤੈਂ ਰਘੁਪਤਿ ਛਾਡੈ ਨਹੀ ।ਪ੍ਰਭ ਚਰਨਨ ਤ
ਨ ਜੋਇ ਹਨੂਮਾਨ ਸਭ ਸੋ ਕਹੈ ॥੧੩੪॥ਕਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥
ਦਾਨ ਪੂਰ ਹੂਤ ਸੋਈ ਕੁਲ ਮੈ ਸਪੂਤ ਸੋਈ ਲਾਖ ਕਾ
ਮ ਛਾਡਕੈ ਜੁ ਕਰੈ ਏਕ ਕਾਮ ਕੋ ।ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰਬੀਨ ਸੋਈ
ਪ੍ਰੇਮ ਜਲ ਮੀਨ ਸੋਈ ਔਰ ਪੈ ਕਹਾਵੈ ਆਪ ਕਹੈ ਹਰਿ
ਨਾਮ ਕੋ ।ਲਾਜ ਕੇ ਜਹਾਜ ਸੋਈ ਆਜ ਕਵਿਰਾਜ ਸੋਈ
ਔਰ ਸਿਰਤਾਜ ਸੋਈ ਕੋ ਜੁ ਭਰੈ ਹਾਮੋ ਕੋ ।ਰਾਮ ਕਵਿ ਰਾ
ਜੋ ਤੇਈ ਰਾਜ ਕੇ ਸਮਾਜ ਸੋਈ ਮਹਾਰਾਜ ਸੋਈ ਜੋਈ
ਭਜੈ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੋ ॥੧੩੫॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਆਨੰਦ ਉ
ਰ ਨ ਸਮਾਇ ਭੁਜ ਉਠਾਇ ਅੰਗਦ ਕਹੈ ।ਰਘੁਪਤਿ
ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇ ਛਿਨ ਭੀ ਗਰਤ ਨ ਜਾਨ ਕੈ ॥੧੩੬॥ਕ
ਬਿੱਤ੍ਰ॥ ॥ਸਦਾ ਰਘੁਬੀਰ ਕਹਿ ਲਛਮਨ ਬੀਰ ਕਹਿ
ਮਹਾਂ ਰਣਧੀਰ ਕਹਿ ਮਨ ਕੇ ਸਹਾਇ ਰੇ ।ਸੀਤਾਪਤਿ
ਰਾਮ ਕਹਿ ਕਾਮ ਹੂੰ ਕੇ ਕਾਮ ਕਹਿ ਧਾਮ ਰਾਮ ਧਾਮ ਕਹਿ

੩੫੫ ਔਰਦੈਬਹਾਇਰੋੜੀਨੋਲੋਕਨਾਥਕਹਿਬੂਡੇਦੇਤ
ਹਾਥਕਹਿਆਪਰਘੁਨਾਥਕਹਿਔਰਪੈਕਹਾਇਰੇ
॥ਬੇਦਨਕੇਸਾਰਕਹਿਸਬਕੇਅਧਾਰਕਹਿਮੋਖਲੋ
ਉਦਾਰਕਹਿਹੋਤਹੈਸਹਾਇਰੇ॥੧੩੭॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥
ਨ੍ਰਿਪਮੰਡਲਤੇਉਠਰਾਇਬਿਭੀਖਣਆਨਚਰਣੀ
ਚਿਤਚੌਂਪਨਈ॥ਯਹਿਮੂਰਤਸਾਂਵਰੀਨੈਨਨਮੈਉਰ
ਮੈਬਸਿਹੋਇਅਨੰਦਮਈ॥ਪ੍ਰਭੁਕੀਮਹਿਮਾਕਹਿ
ਕੌਨਸਕੈਸੁਨਲੇਹੁਸਬੈਭਟਬਾਤਨਈ॥ਜਬਆ
ਨਮਿਲਯੋਤਬਹੀਹਸਕੈਮੋਸੇਰੰਕਨਕੋਜਿਨਲੰਕ
ਕੰਗਲ
ਦਈ॥੧੩੮॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਮੁਖਪ੍ਰਸੰਨਚਿਤਚਾਉ
ਨੈਨਕਮਲਕਵਿਰਾਮਸੋਂ॥ਕਪਟਰਹਿਤਕਪਿਰਾ
ਉਕੀਰਤਿਰਘੁਪਤਕੀਕਰੀ॥੧੩੯॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥
ਰਾਮਕੇਪਾਇਨਕੇਬਲਪਾਇਮੈਬਾਲਿਸੇਮਾਰਕੈਦੇ
ਬਾਲੀ
ਸਲਯੋ॥ਅਰੁਰਾਮਕੇਪਾਇਨਕੇਬਲਤੇਕਪਿਮੰਡ
ਲਮੈਕਪਿਰਾਜਭਯੋ॥ਉਤਰਾਮਕੇਪਾਇਨਮੈਜਬ
ਹੀਚਿਤਚੌਂਪਮਿਲਾਇਕੈਨੇਕੁਦਯੋ॥ਤਬਹੀਸਭ
ਪੂਰਨਕਾਮਭਏਕਵਿਰਾਮਇਹੈਜਿਯਜਾਨਲਯੋ॥
੧੪੦॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਸਿਵਬਿਰੰਚਸੁਰਈਸੁਬੇਦਬ੍ਰ
ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇਵਤੇ ਗਾਏ
ਹਮਸੇਵਤਚਰਨਾ॥ਦੇਤਬਸਿਸਟਅਸੀਸਸਭਾ

ਸਹਿਤ ਰਘੁਬੀਰ ਕੋ॥੧੪੧॥ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਸੇਸ ਜੇ
ਸਮਸ੍ਰ ਫਾਰ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ਗੁਨ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਏਤੀ ਬੀਖ ਸੀਖ
ਕੰਠ ਭੂਖਣ ਜੋਐ ਧਾਰ ਹੈ॥ ਆਪਨ ਸਮਸ੍ਰ ਸੁਖਪ
ਇ ਔਰਨ ਸੁਨਾਇ ਐਸੇ ਗੁਨ ਗਾਇ ਗਾਇ ਜੀਐ
ਪ੍ਰੇਮ ਭਰ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਯੇ ਤੇ ਰਘੁਬੀਰ ਬੀਰ ਲ
ਛਮਣ ਜਾਨਕੀ ਸਮੇਤ ਸਦਾ ਧ੍ਯਾਐਂ ਨ ਟਰ ਹੈਂ॥
ਰਾਮਚੰਦ ਗੀਤ ਕੀਏ ਚੌਦਹੋ ਜੁ ਅੰਕ ਤੇਊ ਚੌਦ
ਹਿ ਭਵਨ ਕੇ ਕਲੰਕ ਦੂਰ ਕਰ ਹੈਂ॥੧੪੨॥ ਛਪਯ
॥ ॥ਸੰਮਤ ਬਿਕ੍ਰਮ ਨ੍ਰਿਪਤ ਸਹਸ੍ਰ ਖਟ ਸਤ ਅ
ਸੀਹ ਬਰ॥ ਚੇਤ੍ਰ ਚਾਂਦਨੀ ਦੂਜ ਛਤ੍ਰ ਜਹਾਂਗੀਰ ਸੁ
ਭਟ ਪਰ॥ ਸੁਭ ਲੱਛਨ ਦਛੂਨ ਸੁਦੇਸ ਕਵਿ ਰਾਮ
ਬਿਚੱਛਨ॥ ਕ੍ਰਿਸਨਦਾਸ ਤਨ ਕੁਲ ਪ੍ਰਕਾਸ ਜਸ
ਦੀਪਕ ਰੱਛਨ॥ ਰਘੁਪਤਿ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਤਿਨ ਜਥਾ ਮਤਿ
ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਐ ਸੁਭ ਲਗਨ ਗਣ ਧ੍ਯੈ ਭਗਤਿ ਦਾਨ
ਨਿਰਭਯ ਕਰਹੁ ਜੈ ਰਘੁਪਤਿ ਰਘੁਬੀ ਸਮਾਨਿ॥
੧੪੩॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਗੀਤੇ ਹਨੂਮਾਨ ਨਾਟਕੇ ਚੌਦਸੋਂ
ਅੰਕ॥੧੪॥੧੨੬੬॥੧॥ ॥ਸਮਾਪਤੰ ਸੁਭੰ॥
ਸੁਭ ਸੰਮਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ੪੨੨ ਸੰ: ਬਿ: ੧੯੪੮

੩੬੦ ਸੰਨ ਈਸ੍ਵੀ ੧੮੯੧ ਹਾੜ੍ਹ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ੧੨ ਬੁੱਧਵੇਂ
ਛਾਪਾ ਗਿਆ।

ਇਸਤਿਹਾਰ

ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਉਮਦਾ- ਅਰ ਸੁੱਧ ਅਰ ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਤ- ਅਰ ਅੱਛੇ ਛਪੇ ਹੂਏ ਪੁਸਤਕ ਤਿਆਰ ਹੈਂ- ਅਰ ਭੇਟਾ ਮੇਂ ਭੀ ਬਹੁਤ ਰਿਆਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਨਾ ਪਸੰਦ ਹੋਵੇ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਉਪਰੋਂ ਖਰੀਦ ਸਕਤੇ ਹੈਂ। ਅਰ ਕੁਛ ਕੁ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਸੂਚੀਪਤ੍ਰ ਇਸ ਜਗਾ ਪਰ ਭੀ ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ। ਸੂਚੀਪਤ੍ਰ

(੧) ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਦਸਮ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਕਾ ਕ੍ਰਿਤ ਭਾਈ ਸੁਖਾ ਸਿੰਘ

(੨) ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਕਾ ਕ੍ਰਿਤ ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ

(੩) ਜਨਮਸਾਖੀ ਬਾਬਾ ਅਟਲ ਸਾਹਿਬ ਕ੍ਰਿਤ ਭਾਈ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ

(੪) ਵਾਰਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀਆ ਵਰਤਕ ਬਹੁਤ ਮੋਟੇ ਅਖਰੋਂ ਕੀ

(੫) ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਮੇਤ ਸਲੋਕ

(੬) ਫਸਿਸੁ ਦੇ ਪਰਕਰਣ ਜੋ ਗਯਾਨ ਕਾ ਸਮੂਹ ਹੈ-

(੭) ਤਪ ਦਾ ਰਸਾਲਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ੫੧ ਤਰਾਂ ਦੇ ਤਾਪਾਂ ਦਾ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਇਲਾਜ- ਸਬਬ- ਗਜਾ ਪਰਹੇਜ਼- ਨਿਸਾਨ- ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ- ਵਾਰਤਕ

ਲੇਖਕ ਲਾਲਾ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਪਾਸ ਮਾਲਕ ਮਤਬਾ ਅਸ ਮੈਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

[illegible], ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ

ਵਿਗਿਆਪਨ

ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਸ ਮਤਬੈਚ ਸੁਮੈਨੂਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪੁਸਤਕ ਮੌਜੂਦ ਹਨ- ਅਰ ਪੜਕ, ਮੋਖ ਆਦਿਕ ਦੇ ਭੇਜਣੇ ਸੇ ਬੜੀ ਰਿਆਇਤ ਨਾਲ ਅਰ ਬਹੁ[illegible] ਦੀ ਗੇ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਛ ਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ- ਅਰ ਭੇਟਾ ਲਿਖੀ ਹੈ॥ ਪੁਸਤਕ ਗੁਰਮੁਖੀ

(੧) ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਦਸਮ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਕਾ- ਮੋਖ ੨।।।)

(੨) ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਜੀ ਕਾ- ਮੋਖ ੨।।।)

(੩) ਸਰਧਾਪੂਰਕ ਸਮੇਤ ਸਬਦਾਂ ਦੇ — ਮੋਖ ੧।।।)

(੪) ਦਸ ਗੀਬੀ . . . . ਮੋਖ ।=)॥

(੫) ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ- ਮੋਖ ।=)

(੬) ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਬਾਬਾ ਅਟਲ ਸਾਹਿਬ ਕੀ- ਮੋਖ =)

(੭) ਜੋਗ ਵਸਿਸ੍ਟ ਪੂਰੇ ਛੀ ਪ੍ਰਕਰਣ— ਮੋਖ ੬)

(੮) ਇਕਾਦਸ ਸਕੰਧ- ਵਾਰਤਕ— ਮੋਖ ।=)॥

(੯) ਸੂਰਤ ਬਹਾਰ- ਜੋਗ ਅੱਭਿਆਸਾਂ ਵਾਸ੍ਤੇ ਅਮੋਲ ਰਤਨ- ਮੋਖ ੧)

(੧੦) ਤਪਦਾਰ ਸਾਲਾ- ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਚਰਜ ਮੋਖ ।।=)

(੧੧) ਹਨੂਮਾਨ ਨਾਟਕ ਮੋਟੇ ਅਖਰਾਂ ਵਾਲਾ- ਮੋਖ =)

ਪਤਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮਤਬਾਚ ਸਮੈਨੂਰ- ਪਾਸ- ਲਾਲਾ ਨਰਸਿੰਘ ਦਾਸ—

ਸੁਪਰਨ

